

“NOTES PER A UNA CRÒNICA ”

Tot seguit tens una sèrie de notes sobre la Història de Bocairent. És clar que no hi està tot.

Com podràs observar, cada nota està formada per:

- una data més o menys completa. De vegades seguida pel nom de la ciutat on es va esdevenir la notícia.

- un text, on s'exposen els fets.

- una referència bibliogràfica a l'autor de l'article i/o de la publicació d'on he extret la informació.

He tractat de fer un buidat de tots els treballs que he anat llegint sobre Bocairent i els he acompanyat d'altres per donar-li una visió global. Les referències estan ordenades cronològicament. He procurat ser breu en la descripció.

És possible que alguna cosa no estiga bé. Jo desconec la Història i les meues fonts han estat, bàsicament, els programes de festes i, darrerament, Internet. Per això aquest treball ha de ser vist com un esborrany.

Vull facilitar la meua llavor a persones com tu, interessades per Bocairent i per la Història. Espere m'ajudes a completar aquesta tasca al temps que gaudeixes de la lectura.

Nota: Aquest treball és una ampliació del lliurat a l'Excel·lentíssim Ajuntament l'any 1991.

Julià Monerris i Castelló

València, estiu del 2010

PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT.

PRIMERES FASES DE POBLAMENT.

PALEOLÍTIC MITJÀ.

El Paleolític és el nom que rep el període on es dona el llarg procés evolutiu conegut com "hominització", procés pel qual els primats van adquirint els trets pròpiament humans. (Bibliografia 591).

Pels indicis cal acceptar que la història de Bocairent comença amb els homes de Neandertal i amb l'època que els historiadors han batejat amb el nom de Paleolític Mitjà. (Bibliografia 180).

Les troballes d'aquesta època tenen una situació geogràfica concreta: la zona compresa entre Alcoi, Bocairent, Benidoleig, Villena i Bellús. (Bibliografia 180).

A Bocairent temin restes d'aquesta època a la Cova del Vinalopó, moltes d'elles es troben al Museu Arqueològic. Entre d'altres tenim: raspadors, puntes, fulles, nuclis i fragments de sílex, un punxó sobre canya d'os i restes de fauna. La Cova del Vinalopó n'és un bon exemple per la indústria solutriana de bona qualitat. (Bibliografia 317) i (591).

L'home utilitzava com a primera matèria la pedra de sílex, o pedra foguera. Tots els instruments es fabricaven amb ella. Era un període climàtic fred, al mig de la glaciació de Wurm, la darrera de les grans glaciacions del Pleistocè. No sabem res de la composició de les comunitats ni el nombre de persones que pogueren habitar la cova. (Bibliografia 372).

PALEOLÍTIC SUPERIOR.

Presenta el inici de l'home actual. També en el cas del Paleolític Superior les troballes es concentren dins la zona compresa entre Alcoi, Xàtiva i Gandia. (Bibliografia 180).

Aquestes dues etapes són els precedents del poblament "documentat" de Bocairent i de les quals en tenim alguns testimonis en la cova del Vinalopó, que podem considerar com proto-solutrens. (Bibliografia 180), (123) i (385).

Es caracteritza per ser l'època dels caçadors, apareixen certes manifestacions artístiques. Per caçar els bous, cavalls, cabres i d'altres utilitzaven la punta de fletxa, de sílex tallada per totes dues cares. (Bibliografia 372).

A la cova del Vinalopó es troba un utillatge característic d'aquest període format per: rascadors, puntes de retoc pla i utillatge fet sobre os. (Bibliografia 385).

Del Paleolític Superior és el jaciment de la Cova del Vinalopó. (Bibliografia 512).

EL MESOLÍTIC.

El Mesolític o Epipaleolític és un període de transició al final del món Paleolític. La seua caracterització més clara és més aviat geològica faunística que humana, cultural. És el pas del Quaternari a l'època actual. (Bibliografia 180).

Aquesta època s'insinua, pel que concerneix l'estil de la tècnica del sílex amb peces petites. (Bibliografia 180).

EL NEOLÍTIC.

La cronologia estimada per al desenvolupament del Neolític compren els mil·lenaris quint i quart abans de Crist i les seues principals fases d'evolució són caracteritzades per la variació en la forma i decoració de la ceràmica. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

El Neolític representa l'aparició de sistemes de viure que tindran segles i segles una vigència. És clara la tendència al sedentarisme. L'agricultura i la ramaderia posen fi a la mobilitat de la caça i la recol·lecció. Resulta obligat mantindre's a les proximitats de les terres de conreu i també al seu voltant pasturar el ramat. (Bibliografia 180), (543), (544) i (545).

Ja no sols es treballa la pedra, sinó l'os i la ceràmica. Açò ho podem veure a la cova la Sarsa i a la cova de

- la Gerra tot i que les excavacions es van fer amb mètode poc acurat. De tota manera la ceràmica decorada és la cosa a destacar. La majoria dels atuells foren decorats quan l'argila era encara tendra emprant com a eina de decoració la vora d'una petxina que els naturalistes han classificat amb el nom de "cardium edule", i per això aquesta ceràmica sovint és anomenada cardial. (Bibliografia 180), (123), (332), (340), (385), (543), (544) i (545).
- Bocairent es pot considerar un poble agrariat, doncs té en el seu terme uns dels jaciments més importants del Neolític de tot el Mediterrani occidental: la Cova la Sarsa. (Bibliografia 185), (123), (317), (340), (543), (544) i (545).
- La Cova la Sarsa serà la que ens proporciona la major part de la informació per a l'estudi de l'economia neolítica. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).
- Santa Bàrbara, jaciment situat al voltant de l'ermita i de la font que hi ha en aquesta ocupa més de 10.000 m² amb bancals de cereals als dos costats del camí. (Bibliografia 383), (543), (544) i (545).
- El jaciment de l'Illa està situat dintre de les finques de Els Vilars, el mas de Giner i el mas de la Frontera. (Bibliografia 401), (543), (544) i (545).
- Existeixen altres coves neolítiques. La cova Emparedada, la cova d'En Gomar, la cova de la Piscina, el jaciment de les Dotze. (Bibliografia 385), (543), (544), (545) i (591).
- En el Museu Municipal la majoria dels restes són de la Sarsa, encara que també en tenim de la Cova la Gerra i de l'Emparedada. (Bibliografia 127), (123), (543), (544) i (545).
- Els motius decoratius de la ceràmica de la Sarsa són molt variats, i gairebé sempre han estat combinats en una mateixa peça diversos temes, que omplen tota la superfície exterior, amb un gust marcadament barroc. Hi ha dibuixos fets amb la vora exterior de la petxina de manera que deixen línies amb xicotetes ondulacions; bé prenent la part de fora de pla, deixant-la immòbil o fent-la moure. Així, amb un sol estri, es poden aconseguir moltes decoracions variades. (La utilització de les petxines de mar evidencia una intensa relació entre la costa i l'interior. Per bé que aquest és el sistema més característic, no és l'únic. Hi ha terrissa amb marques fetes amb punxons, ratllant el fang tendre; altres amb els dits i les ungles. De vegades la superfície dels gots fou decorada amb línies en relleu, fetes amb cordons de fang aplicats. (Bibliografia 180), (340), (543), (544) i (545).
- Una altra novetat del Neolític, és la relativa abundància d'eines fetes d'os. Es troben punxons, espàtules, culleres braceroles -per bé que no sempre és segur que les culleres siguin de la mateixa època que la ceràmica- potser són d'una fase posterior que sembla representada per algun altre instrument, com una maça circular de pedra amb forat al mig. Hom pot sospitar que hi havia, al damunt dels estrats neolítics, un nivell eneolític i que fou barrejat a l'hora de l'excavació. (Bibliografia 185), (340), (543), (544) i (545).
- El sílex també ens marca l'època nova. Les peces tenen retocs laterals, són simples i més aviat de factura grollera, llevat dels ganivets de fulla, més llarga que la de les cultures anteriors. Es troben igualment les primeres destrals polides de secció circular i ovalada, és a dir del model antic. (Bibliografia 543) i (544).
- D'alguns dels estris trobats pot suposar-se'n una relació amb els treballs agrícoles. A més a la Cova de la Sarsa s'ha trobat un esferoide de pedra que s'usava com a contrapès d'un pal cavador. (Bibliografia 185), (340), (543), (544) i (545).
- La fauna pertany, en bona part, a animals domèstics. Dades sobre la fauna neolítica referit al nombre de restes òssies identificades de cada espècie segons J. Boessneck i A.v.d. Driesh. (Bibliografia 180), (340), (543), (544) i (545).

Espècies domèstiques	N.R.	Percentatge	Pes en grams
Cabra/ovella?	778	32,77	
Ovella	347	14,62	5364
Cabra	45	1,89	
Bou	131	5,52	2094
Porc	239	10,07	1286
Gos	8	0,34	17

Espècies silvestres	N.R.	Percentatge	Pes en grams
Cavall	11	0,46	244
Ur	1	0,04	24
Cabra muntesa	30	1,26	287
Cérvol	95	4,00	1281
Cabirol	12	0,51	47
Porc senglar	18	0,76	271
Rabosot	24	1,01	32
Teixó	3	0,13	2
Gat muntés	3	0,13	3
Linx	3	0,13	9
Conill	619	26,07	534
Llebre	7	0,29	7

A més del nombre de les restes identificades, se n'indica el pes. La raó estriba en que la importància econòmica de les distintes espècies animals no correspon directament al nombre de les seues restes. Es comprova la gran importància que assoleixen els animals domèstics i entre ells, el paper fonamental dels ovicàpids. L'ovella i la cabra és representatiu de la component pastívola en una estructura econòmica prehistòrica. El porc es troba més sovint en les cultures agrícoles. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

A la Cova la Sarsa les espècies més abundants de l'època neolítica són el conill, el cérvol, cabra muntesa, el cavall, l'ur, porc senglar, rabosot, gat muntés, linx i llebre. També hi ha la presència de peix, açò pot indicar una certa importància de la pesca de riu. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).

Aquests grups neolítics tingueren una clara tendència a la vida en caveres, i en el cas de la Sarsa i la Cova Emparedada foren utilitzades com a llocs d'enterrament pels mateixos grups que hi visqueren. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

L'agricultura neolítica es presenta plenament dominada. Les espècies més comunes: l'ordi i el blat estan present en la Sarsa, on s'han recollit grans de cereals carbonitzats, havent-se classificat els de la Sarsa com *Triticum dicoccum*. (Bibliografia 185), (340), (543), (544) i (545).

La recol·lecció es faria amb falç amb mànec de fusta corbada amb una canaleta per a posar-hi les fulles de sílex. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).

Altres element que s'associen a l'agricultura neolítica són els molins barquiformes i els grans recipients ceràmics que servien per guardar els cereals després de la collita. (Bibliografia 185), (340), (543), (544) i (545).

La caça no va ser abandonada encara que la ramaderia i l'agricultura van passar a ser activitats econòmiques prioritàries. La caça es faria amb trampes i arcs. Per a la caça amb arcs s'utilitzarien els microlítics que inserits en un pal de fusta resultarien mortíferes fletxes. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).

Una altra característica del Neolític és la utilització del foc. (Bibliografia 180), (543), (544) i (545).

D'aquest període és el jaciment trobat prop de la bassa de les Solanetes on s'han trobat fins ara 216 evidències de sílex i quarsita de les que 42 estan tractades amb intencionalitat evident. Siga per simple talla, o per talla i retoc. S'observa una preponderància de talla laminar de xicoteta grandària. Es tracta d'un jaciment neolític. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).

El Rotglà, jaciment de grans dimensions, més de 10.000 m², localitzat en la vessant nord del Morro del Porc, presenta diferències en la ubicació amb altres jaciments del tercer mil·lenni, ja que es troba lluny d'un curs d'aigua permanent, encara que té una important font en els seus terrenys. (Bibliografia 477), (543), (544) i (545).

És del Neolític el jaciment del bancal dels Cirers. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

L'Ereta dels moros, així anomenada perquè des de lluny presenta una forma de turó. Es localitza en la zona de la Rambla, davant dels Brulls, dominant l'entrada cap a la plana de Mariola. (Bibliografia 543), (544) i (545).

Pertany el jaciment del Canyaret on s'han trobat: gratadors, fulles i braceroles de pedra calcària. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

Neolític és el jaciment de la cova d'En Gomar. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

Del finals del Neolític és el jaciment de la cova de la Gerra. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

La Banyesa. Situat en un dels contraforts que ixen de la Serra de la Solana. (Bibliografia 543), (544) i (545).

Del Neolític Postcardial és el jaciment de la cova de la Piscina. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

També el jaciment de la cova de la Rambla. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

Amb motiu de les obres del polígon industrial en la zona del Pla es va trobar un nou jaciment del neolític, el qual contenia unes sitges de planta circular i forma troncònica invertida. (Bibliografia 845)

L'ENEOLÍTIC ANTIC.

D'aquesta època són els jaciments de la cova Emparedada i la cova de la Piscina de cronològicament situats entre el 4.800 a C. i 3.800 a C. (Bibliografia 543) i (544).

La cova Emparedada està situada sobre el barranc de l'Alpadull, endinsant-se cap a la finca de les Dotze als dos costats del camí que ve dels Alborets. S'han trobat trossos de sílex, ceràmiques i elements d'ornament. de sílex: una fulleta de vora abatuda, un fragment de fulla retocada amb retoc simple, ascla amb osca retocada, raspador sobre fulla retocada, segment sobre fulleta amb retoc abrupte, denticulació sobre fulleta, fragment de fulla amb escotadura directa i restes de pàtina de sega, fragments de fulleta amb escotadura inversa, ascla foliàcea amb restes de còrtex i osca retocada, truncadora obliqua, raspadors, perforadors sobre ascla, trepant. Entre la ceràmica, 5 fragments ceràmics a mà. un fragment ceràmic amb decoració cardial amb cordons i nombrosos fragments de cronologia ibèrica amb decoració. Entre els elements d'ornament un possible penjoll de pedra amb un orifici i senyals d'un altre paral·lel. Tenim una sèrie d'elements que ens indiquen la possible filiació Epipaleolític del poblat:

les dimensions i la morfologia de les fulles
la proporció de raspadors.

La presència d'una indústria lítica caracteritzada per l'existència de trepants, restes de platines de sega i fulles morfològicament neolítiques ens indica clarament l'època neolítica. (Bibliografia 543) i (544).

De la cova la Piscina tot i que els materials no són abundats, estem sense dubte davant d'una cavitat ocupada durant el neolític antic. S'han trobat fragment ceràmics, atípic, amb decoració de granadina amb superfície brunyida i fragment vora amb llavi engrossat lleugerament interior, superfície brunyida amb desgrent no visible. (Bibliografia 355), (543), (544) i (545).

L' ENEOLÍTIC.

Als inicis del tercer mil·lenari abans de Crist les comunitats humanes abandonen les coves com a lloc d'habitatge i comencen a viure en poblats de fràgils cabanes, culminant el procés de canvi iniciat amb el Neolític. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

Amb l'entrada de la metal·lúrgia i els poblats fora de les coves passem a una altra època: l'Eneolític. La zona de Bocairent està ben aviadada de poblats i/o coves sepulcrales eneolítiques: La Cova de la Caseta de Molina (Bocairent), la Cova Bolumini (Alfara), Cova de la Pastora (Alcoi), Font de Maiques (Quatretonda) i altres a Alcoi, Villena i Albaida, Bèlgida, Castelló de les Gerres, etc. (Bibliografia 182), (543), (544) i (545).

Com que els poblats s'establiren a la plana, en zones agrícoles i de regadiu, s'han conservat pocs poblats, doncs les civilitzacions posteriors es van assentar sobre ells. A més a més els poblats eneolítics estaven formats per cabanes construïdes amb l'ajut de pals, canyes i brancatge, amb un arrebossat de fang. (Bibliografia 185), (340), (543), (544) i (545).

Una altra característica de l'Eneolític és el costum d'enterrar els morts en cavitats naturals i en un nombre

elevat. És clarament un ritual funerari amb innegables connotacions de tipus religiós. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

Altra característica de l'Eneolític és l'aparició dels útils metàl·lics fets de coure, d'on deriva el nom d'Eneolític. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

Apareixen les puntes de fletxa de talla bifacial, clarament relacionada amb l'ús de l'arc. La importància de la punta de fletxa es veu en les coves de soterrament, tipus Cova de la Gerra on són abundats. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).

En certa manera aquesta activitat cinegètica tant important a l'Eneolític pot estar relacionada amb la posada en conreu d'extenses zones a les terres baixes. Les falç de sílex i, sobre tot, les destrals i axials de pedra polida mostren ara significatives variacions en la seua forma i en la seua abundor. (Bibliografia 185), (543), (544) i (545).

En aquest període, on l'agricultura passà a ser una activitat prioritària, les dents de falç són abundats als diferents jaciments estudiats fins ara. (Bibliografia 133), (543), (544) i (545).

Les fulles de sílex, anomenades "dents de falç" són unes peces curtes, generalment sobre fulla, amb les extremitats preparades bé per fractura simple o bé per retocs, mostrant una denticulació molt regular en la vora, aquesta està composta per osques simples directes, inverses o bifacials. Les osques pareixen estar fetes per pressió. (Bibliografia 133), (543), (544) i (545).

Les noves troballes en el terme de Bocairent són:

L'illa: Jaciment situat entre el riu de la rambla i el del Giner, formant una punta de terreny. (Bibliografia 133), (543), (544) i (545).

Les Solanetes: Jaciment situat sobre el Clarià enfront del jaciment de l'illa, on tenim una dent de falç sobre fulla i dos segments de cercle; un amb pàtina de sega i osques bifacials en la vora activa; i un altre amb osques bilaterals. S'ha trobat un fragment ceràmic a mà i dues puntes de fletxa. (Bibliografia 133), (543), (544) i (545).

El jaciment de la Casa de les Monges. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

L'EDAT DEL BRONZE.

2000 abans de Crist.

Es caracteritza per la presència de poblats amb estructura semi-urbana, gairebé sempre encastellats, i el predomini de la metal·lúrgia al costat de la decadència de la talla de pedra, la ceràmica llisa, etc. (Bibliografia 183), (340), (543), (544) i (545).

La zona de Bocairent compta amb: l'Hedra, l'Alt de la Creueta, Sant Jaume, La Paixarella, La Banyesa, La Mola, La Mola Alta de Serrelles, el Barranc del Cinc, el barranc de la Frontera, el Tossal de Mariola, Mas de Menente, etc. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

Del barranc de la Frontera són les següents troballes: 10 dents de falç, fragment petit de metall coure/bronze de forma rectangular, ceràmica amb preponderància de llavis arrodonits i fragments de pedra polida. (Bibliografia 354), (543), (544) i (545).

Jaciment del teular del Sapo. Situat a la Mariola, en zona abrupta del massís de Benifarraig. Bona visibilitat de la Vall de Bocairent. (Bibliografia 543), (544) i (545).

D'aquesta època són les troballes de la cova de la Gerra, entre les que citem: puntes de sageta, raspadors, una aixada, punxons d'os, fragments de ceràmica. (Bibliografia 317), (543), (544) i (545).

El patró general dels assentaments suggereix que l'elecció dels llocs d'habitació estigué motivada, al menys en part, per preocupacions defensives i degué existir qualche planificació prèvia de l'espai, és a dir, un incipient urbanisme. Els poblats cerquen el cim de tossals o llomes de fàcil defensa i n'emmural·len les parts més accessibles. (Bibliografia 340), (543), (544) i (545).

Del Bronze és el jaciment situat al voltant de l'ermita de Sant Jaume, prop dels Teulars on hi ha un important naixement d'aigua. (Bibliografia 377), (543), (544) i (545).

Del Bronze es coneixen 10 jaciments als quals hem de sumar els 5 de cronologia ibèrica. (Bibliografia 385), (543), (544) i (545).

Del Bronze és el jaciment de l'Altet de la font de la Carrasca on s'ha trobat: sílex i ceràmica a mà. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

Del Bronze és el jaciment del Cabeço de Monserraes. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

Del Bronze és el jaciment de la Cova de les Argolles. (Bibliografia 512), (543), (544) i (545).

1000 abans de Crist.

Per aquesta època es produí un doble impacte que degué de tenir un paper decisiu en la transformació de la societat del bronze. És l'arribada dels grups de pobles indoeuropeus que entraren per diversos passos del Pirineus (de menor influència a la zona de Bocairent) i les colonitzacions dels fenicis i grecs que arribaren pel mar. La Història l'anomena l'època ibèrica. (Bibliografia 184).

En el poblat "El Llidoner" coexisteixen puntes de fletxa, làmines i ceràmica de l'Edat del Bronze amb útils, ibèrics, hel·lènics i romans fruit del lent procés de civilització. (Bibliografia 421).

Hi existeix una tendència a substituir el soterrament col·lectiu per la sepultura individual. (Bibliografia 340).

Existeix el carro amb quatre rodes. Les cases són rectangulars allargades amb una llar al centre. Crement els morts abans de soterrar-los. Posen les cendres en gerres acompanyades de l'aixovar. (Bibliografia 372).

LA CULTURA IBÈRICA.

500 Anys abans de Crist.

Bocairent pertany a l'anomenada Contestània. Seguïem sota la cultura ibèrica. (Bibliografia 203).

Les novetats de la cultura ibèrica afecten a aspectes molt diversos. Un dels elements més nets de la personalitat ibèrica és la llengua i l'alfabet. (Bibliografia 203).

Les més destacades són: un nou sistema d'enterrament -la incineració-, l'ús del ferro, nous tipus de ceràmica (utilització del torn de terrisser) objectes diversos d'ús personal. (Bibliografia 184).

La base de la vida de les comunitats ibèriques fou l'agricultura i la ramaderia. El conreu del camp rebé un impuls considerable com a conseqüència de l'ús del ferro. El blat, l'ordi i d'altres cereals eren la base de l'agricultura. S'han trobat moles de molí de pedra. L'oli tingué també un paper important. Al costat del seu valor com aliment era un mitjà d'il·luminació nocturna. (Bibliografia 184).

És el gran moment de l'escultura en pedra. A Bocairent tenim el lleó ibèric que pot ser pertanyia a un temple construït al naixement del riu Vinalopó, que servia com a divisió eclesiàstica en temps dels visigots. Té 0'90 metres d'alçària per 1,12 metres de llargària. (Bibliografia 184) i (335).

L'escultura és gairebé sempre en pedra al servei de la religió. A la Lloma de Galbis s'han trobat: el lleó de Bocairent, vasos àtics de figures negres. (Bibliografia 317).

En l'època ibèrica l'olleria estava plenament desenvolupada. La decoració de la ceràmica és senzilla, geomètrica. (Aquesta ceràmica de decoració geomètrica és la que es troba en els poblats existents en tot el terme de Bocairent). (Bibliografia 203).

A finals de la cultura ibèrica es quan la decoració és a base d'éssers humans, flors, animals, escenes de guerra, dansa, caça, etc. (Bibliografia 203).

L'home ibèric sentia predilecció pels cavalls i les armes. Utilitzava casc amb cimera alta, escut circular, falcata, llança i venable. (Bibliografia 203).

Els Ibers utilitzaven moneda. Veneraven la fecunditat. Se servien de les coves com a santuaris. (Bibliografia 203).

S'ha trobat una moneda de Sectabis. (Bibliografia 385).

Poblats ibèrics: Sant Antoni del Porquet, Cabeço de Mariola, Cabeço de Sant Antoni la Lloma de Galbis. (Bibliografia 385).

A la Zona de Masarra i Sant Antoni del Porquet han aparegut materials ibèrics, la majoria informes, molt rodats. La decoració s'ha perdut en la majoria de les restes de ceràmica comuna de cuina ibèrica. (Bibliografia 421).

Ibèric és el jaciment de la Casa de les Monges. (Bibliografia 512).

Ibèric és el jaciment de la casa del Sant. (Bibliografia 512).

Ibèric és el jaciment de la cova de les Argolles. (Bibliografia 512).

Xàtiva i Sagunt encunyaven monedes ibèriques. (Bibliografia 180).

De l'ibèric antic –segles VII/VI aC.-, únicament tenim indicis de poblament a El Castellar. (Bibliografia 591).

ÈPOCA ROMANA.

La romanització s'ha d'entendre com un procés -iniciat amb l'arribada dels Romans a Empúries, l'any 218 aC., - d'àmbit general i lent, que acabaria afectar totes les terres peninsulars. És el procés pel qual uns pobles entren en contacte amb Roma, assimilant a seua cultura (llengua, costums, religió, arquitectura, obres públiques,...). A la nostra comarca no hi havia cap ciutat o nucli urbà d'alguna importància. La característica principal serà un marcat ambient rural matisat per la proximitat de Xàtiva ciutat a la qual estaria vinculat el nostre territori. (Bibliografia 591).

El País Valencià és ocupat poc a poc pels romans. La primera fase d'establiment romà es pot considerar d'un període d'ocupació militar. (Bibliografia 180).

Nuclis de població més important: Sagunt, Llíria, Xàtiva, Dénia Elx i Alacant. (Bibliografia 180).

Una de les transformacions decisives fou l'entrada en l'economia de l'intercanvi monetari. L'intercanvi monetari fou una nova manera de viure i relacionar-se. (Bibliografia 180).

Una versió apunta que el nom de Bocairent prové del nom romà Bucarius. (Bibliografia 189).

Amb la desfeta dels cartaginesos, els romans s'instal·laren al nostre país, convertint-lo en una província romana. Els ibers van anar assumint a poc a poc la mentalitat aliena fins acabar integrant-se totalment en la nova cultura: planificació de l'agricultura, decret romà, edificis i ponts, etc. (Bibliografia 180) i (319).

Material romà trobat a Bocairent: sigil·lats, monedes i tegulate. De l'anàlisi de les monedes trobades podem saber els llaços del comerç. (Bibliografia 372) i (180).

Xàtiva exportava teixits de lli en temps romans, més tard (en temps dels àrabs) sabem que Bocairent era important per la producció de teixits de lli. ¿S'exportarien fins a Xàtiva els teixits de Bocairent? (Bibliografia 109).

Prop de la Casa Alta s'ha localitzat una Vil·la Romana, d'on s'han arreplegat fragments de paviment, diversos tipus de sigil·lades romanes i àmfores. (Bibliografia 421).

D'època Romana són les troballes realitzades a Cabeço de Mariola on s'han trobat monedes republicanes i imperials. (Bibliografia 512).

El conreu de la vinya deuria ser important en quan va estar restringida la seua producció fins al segle III, quan Probus va donar llibertat als vinyaters provincians. (Bibliografia 180).

264 anys abans de Crist. Bocairent estava dintre de la zona d'influència directa dels cartaginesos. (Bibliografia 214).

218 anys abans de Crist. II Guerra Púnica. La península es converteix en camp de batalla entre romans i cartaginesos. (Bibliografia 913).

210 anys abans de Crist. Bocairent estava dintre la zona de les conquestes de Publi Corneli Escipió. (Bibliografia 214).

209 anys abans de Crist. Any de les campanyes romanes entre València i Cartagonova. Sabem que un dels dos ramals de la Via Augusta -camí construït per passar les tropes romanes- passava per Bocairent. Açò pot explicar la fàbrica del pont de darrere la Vila, excessivament gran per a una població quasi insignificant. La magnitud de l'obra sols és explicable si el pont formava part de la xarxa romana de comunicacions fortificades per castells. (Bibliografia 214) i (215).

206 anys abans de Crist. La Península ibèrica es converteix en província romana.

197 anys abans de Crist. Bocairent pertanyia a la província romana anomenada Hispània Citerior. Més tard, en una posterior divisió territorial va quedar dins del Conventus de Cartagonova. Aquesta divisió es mantingué fins a la darrerria del segle III quan la Cartaginesa esdevingué província. (Bibliografia 180) i (214).

138 anys abans de Crist. Es fundà en terres valencianes la primera ciutat plenament romana: València. (Bibliografia 180).

133 anys abans de Crist. Amb la presa de Numància els romans s'endinsaren cap a la Meseta. No obstant això la continuïtat dels poblats ibèrics demostra que la manera de viure tradicional no s'alterà pràcticament. Es pot afirmar que no passà res de notable des del punt de vista militar perquè no hi ha cròniques de l'època. (Bibliografia 180).

75 anys abans de Crist. Sertori, dirigent del partit romà vençut a la Vall del Xúquer, es refugià a Dénia i lluità contra l'exercit romà. (Bibliografia 180).

46 anys abans de Crist. Juli Cèsar travessà el País Valencià de nord a sud amb un exèrcit considerable per anar cap a Bètica. (Bibliografia 180).

45 anys abans de Crist. Podem dir que començà, amb la pau, l'època fecunda i transformadora de la romanització de la societat. (Bibliografia 180).

45 anys abans de Crist. Es pot afirmar que comença l'època fecunda i transformadora de la romanització de la societat indígena. (Bibliografia 180).

22 anys abans de Crist. Tota la Hispània és sotmesa per August. (Bibliografia 913).

SEGLE I

Plini distingeix tres divisions dins del que hui és el País Valencià: Contestants, Edetans i Llercavons. La distribució homogènia dels instruments i eines de treball ens permet de suposar un artesanat extens i matisat: fusters, ebenistes, boters, picapedrers, obres de vila, mestres de cases, blanquers, sellers, sabaters, ferrers, sarriers i argenters. (Bibliografia 372)

Diuen els geògrafs greco-llatins, com Estrabó i Plini, que la Via Augusta o Herculæ, en passar per Xàtiva es dividia en dos; una passava per Moixent i Montealegre del Castillo anava cap a Cadis i una altra que es dividia cap a Cartagena. Aquesta darrera és el camí medieval que Jaume I va seguir cap a Biar per Aiello de Malferit i Ontinyent, d'allí per la font de Masarra, Bocairent, l'ermita de Sant Antoni, la venta dels Solers, el caseriu del Salze i per Beneixama creuava el Vinalopó (Bibliografia 388) i (391).

Cap a la darrera part del segle I abans de Crist el llatí havia començat a imposar-se. Les inscripcions en les monedes són primerament bilingües fins que passen a ser exclusivament en llatí desapareixen també les encunyacions locals. S'encunyen monedes a Sagunt, Xàtiva, Elx i València. (Bibliografia 180).

L'antiga llengua ibèrica va sent substituïda pel llatí, principalment en les ciutats. La llengua indígena es perllongaria per més temps en els nuclis rurals. (Bibliografia 180).

Pels anys la religió romana fou practicada per la gent de la ciutat i del camp segons ens ho demostren les nombroses inscripcions religioses. (Bibliografia 180).

Any 14. En la nova divisió província d'Octavi Cèsar August, Bocairent va quedar dintre de la Tarraconense. (Bibliografia 214).

Any 38. Tiberi Cèsar per haver sigut cobdiciós d'or i argent va destruir a molts hisendats i en especial a Sixte Mario que va donar nom a l'antiga població de Mariola. En aquella muntanya tenia Mario les mines d'or que l'havia fet l'home més ric. (Bibliografia 382).

Any 45, Abans de Jesucrist. Entra en vigor el calendari Julià, usat fins a 1582. (Bibliografia 910).

Any 62. Viatge de l'apòstol Pau a Hispània. (Bibliografia 913).

Any 98. Començament del govern de Trajà. (Bibliografia 913).

SEGLE III

Són els primers documents sobre la cristianització de final de segle amb motiu de la persecució de Dioclecià. (Bibliografia 180).

Fins a aquest segle no va encunyar moneda romana la ciutat de València. (Bibliografia 554).

El segle III es caracteritza per una Crisi en la segona meitat del segle. (Bibliografia 180).

Any 212. Concessió per Caracalla del dret de ciutadania a tots els homes lliures de l'Imperi. (Bibliografia 214).

Any 235. S'inicia el període que les històries romanes anomenen l'anarquia militar que durà mig segle. (Bibliografia 180).

Anys 260-280. (Xifres aproximades). Invasió per Francs i Sueus. Hi hagué una terrible convulsió generalitzada. Elx i Lucentum són destruïdes, la segona ciutat abandonada completament. Vil·les magnífiques foren incendiades. (Bibliografia 180).

SEGLE IV

Tot i haver-se començat el culte a les divinitats romanes en el segle I de la nostra Era, encara continuen celebrant-se ritus ibèrics en el poblat de la Serreta d'Alcoi. No obstant això és molt corrent que llànties i altres estris de la vida diària foren marcades amb emblemes i signes cristians. (Bibliografia 180).

Any 284-305. Dioclecià va dividir la província Tarraconense en un intent de reorganitzar l'imperi. De l'esmentada província va segregar la Cartaginense. Entre les dues entitats es va repartir allò que més tard seria el Regne de València. (Bibliografia 520).

Any 303, 24 de febrer. Galerius Valerius Maximianus ordena per edicte la persecució oficial dels cristians. (Bibliografia 910).

Any 313. Inici de la tolerància religiosa després de l'edicte de Milà. Amb la tolerància religiosa sorgiren els bisbats de Dènia i de Xàtiva dependents de Cartagena. (Bibliografia 180) i (214).

SEGLE V.

Per la decadència de l'Imperi Romà d'Occident, s'hi afebliren els lligams entre els pobles (Bocairent) i la capital de la província romana Tarraconense. (Bibliografia 319).

A la Zona de Masarra s'ha trobat material dels segles V i VI. (Bibliografia 421).

Any 409. Bocairent estava dintre de la zona ocupada pels alans. (Bibliografia 214).

ÈPOCA VISIGÒTICA

Els visigots dominaren totes les terres valencianes i hi van establir el seu sistema de govern que afectava fonamentalment les ciutats. Dividiren el territori en províncies; una de rang ducal i d'altres de rang comtal. El domini visigòtic durà escassament un segle. (Bibliografia 372).

Comença la vida monàstica per influència de Sant Donat i els seus monjos. (180).

Les seques que encunyen monedes eren Sagunt i València. (Bibliografia 554).

Any 410. L'entrada dels Visigots com a aliats de Roma contra els Sueus es converteix en una conquesta encoberta. (Bibliografia 913).

Any 429. Bocairent estava dintre de la zona visigòtica, però sense control real del territori. D'aquesta llarga època de domini visigòtic es creu que és el santuari que en l'actualitat té el tint de Vañó com a dipòsit d'aigua, les covetes dels moros i el convent subterrani de les monges Agustines. (Bibliografia (102), 214) i (180).

SEGLE VI

San Isidor fa referència a la música dient que no sols s'utilitzava en cerimònies religioses, sinó en celebracions nupcials. Nomena la lira o la cítara per entonar càntics. (Bibliografia 552).

Any 506. Els visigots entren en Tortosa. Un segle més tard de l'època que als manuals ja es dona com a "època visigòtica" la qual cosa indica que al País Valencià no correspon la cronologia d'Espanya. (Bibliografia 180).

Any 506, 22 de febrer. Alaric II, rei visigot, promulga la "Lex Romana Visigothorum" o "Breviari d'Alaric II", que resumia tota la legislació aplicable als seus súbdits hispanoromans i gal·loromans. (Bibliografia 910).

Any 525. (Lleida). Es prohibida expressament que en les celebracions cristianes de casament es feren danses, músiques, alegries massa escabroses, per no confondre les bodes cristianes amb les paganes. (Bibliografia 552).

Any 554. Data acceptable de començament de dominació bizantina en terres valencianes. (Bibliografia 180).

Any 568. El rei visigot Leovigild expulsa els funcionaris romans. (Bibliografia 913).

Any 587. Recaredo, hereu de Leovigild, es converteix al catolicisme i convertirà esta religió en oficial dos anys més tard. (Bibliografia 913).

Any 595. El bisbe de Cartagena demanava al poble cristià que de no anar a missa els diumenges feren coses de profit i no es dedicaren a ballar (Bibliografia 552).

SEGLE VII

Comença l'etapa cultural més llarga, més poc coneguda i la pitjor tractada humanament. (Bibliografia 372). Cartagena va perdre la capitalitat religiosa que passà a Toledo. Bocairent pertanyia religiosament a Cartagena. (Bibliografia 180) i (552).

Hi ha pocs testimoniatges monumentals en aquest segle i en el següent. Encunyacions de monedes a València i a Sagunt i poca cosa més. (Bibliografia 180).

Any 630. Finalització del domini de l'imperi bizantí en la península. (Bibliografia 913).

Any 631, 26 de març. Els nobles hispans, acabdillats per Sisenando i, amb l'ajuda del rei franc Dagobert, derroten i deposen el rei visigot Suíntila. (Bibliografia 910).

Any 653, 30 de setembre. Recesvint és nomenat Rei de l'Espanya visigoda. (Bibliografia 910).

Any 653, 16 de desembre. Es convoca el VIII Concili de Toledo, amb una forta presència de bisbes d'origen visigot (35%) enfront dels hispanoromans predominants. (Bibliografia 910).

Any 672, 19 de setembre. Wamba és ungit rei de l'Espanya visigoda. (Bibliografia 910).

Any 693. Existeix un bisbat a Xàtiva sota la metròpoli de Toledo. (Bibliografia 591).

Any 694, 9 de novembre. Durant el XVII Concili de Toledo es dicten noves normes de repressió i segregació contra els jueus, entre elles la privació de béns als acusats de conjura contra el rei. (Bibliografia 910).

SEGLE VIII

Al principi d'aquest període ens trobem una civilització cristinao-visigòtica que es caracteritza d'una banda per una dominació senyorial des del punt de vista polític i d'altra per una dependència religiosa del bisbat de Xàtiva. (Bibliografia 591).

Prompte va aparèixer el fet fronterer ara amb el territori de Tudmir que s'estenia d'Oriola Fins a Villena. (Bibliografia 591).

El rei visigot Vitiza s'havia esforçat a fer hereditària la monarquia associant al tron el seu fill Àkhila, al qual confià el govern de la Septimània i la Tarraconense. Però, a la mort de Vitiza, una gran part de la noblesa goda va proclamar rei el duc Roderic la qual cosa va acabar en guerra. (Bibliografia 180).

Els àrabs arribaren al País Valencià i sembla que sense lluites. (Bibliografia 180).

El poblament encara hispano-romà començarà a rebre la influència de l'Islam. Primerament des de l'àmbit governatiu, perquè en cap document d'aquell segle es parla d'una forta i ràpida islamització social (Bibliografia 591).

Una part de la població va adjarar el Cristianisme. Eren el muladí. (Bibliografia 180).

Coneixem l'existència de tres diòcesis visigòtiques: València, Xàtiva i Dènia. Pel nom dels bisbes sabem que eren romans, símptoma que les famílies romanes continuaven mantenint l'hegemonia. (Bibliografia 180).

Els cristians conservaven esglésies i podien tocar-ne les campanes, però vivien en la irritació social de poble vençut. No podien fer proselitisme cristià i estaven incapacitats per l'exercici de càrrecs públics d'importància. (Bibliografia 180).

Els mossàrabs de les ciutats i pobles vivien apartats de la població musulmana. Vivien en els ravals i rebien el nom de rabatins o pobladors del raval. (Bibliografia 180).

Les monedes romanes es caracteritzen per l'absència d'imatges i per l'idioma àrab. S'encunyaren monedes a Dènia, Xàtiva, València i Alpont. (Bibliografia 554).

Any 711, 19 de juliol. Les tropes del rei visigot Roderic ixen derrotades de la batalla de Guadalete. Per la batalla de Guadalete, la Tarraconense i la Cartaginense Espartària, dins les quals es trobaven incloses les terres valencianes, sembla que eren governades per vitizans, aliats dels sarraïns. Els àrabs arribaren com aliats dels vitizans d'Àkhila II. (Bibliografia 180).

Any 712. Fins a aquest any el País Valencià pertanyé a l'Estat visigòtic, dependent de la monarquia de Toledo, un segle escàs: de les primeres dècades del segle VII fins a 712 quan arriben els sarraïns.

(Bibliografia 180).

Any 712. Els àrabs arriben a Sevilla. A Mérida en 713 i a Saragossa en el 714. Ocupen Granada en el 715 i la regió visigòtica Cartaginense. (Bibliografia 180).

Any 712, 3 de gener. Conquesta de Còrdova pels musulmans a les ordres de Muguem Rumi, que n'apoderar-se de la ciutat va obligar els defensors a tancar-se en l'església de Sant Jordi, pegant-li foc i morint abrasats tots. (Bibliografia 910).

Any 713, 5 d'abril. Data del pacte entre 'Abd al-'Aziz i Teodomir on es configura una frontera de difícil precisió per a l'Estat de Tudmir que suposem el límit nord-oriental pel Cabeço, el Maigmo i el port de Biar, la qual delimitarà després els reines de taifa de Múrcia i Dénia. (Bibliografia 180) i (591).

Any 714. Conquesta total del tot el sud-est peninsular. 'Abd al-'Aziz pren el govern de la Península i pacifica el Llevant. (Bibliografia 553) i (591).

Any 714. Existeix un bisbat a Xàtiva sota la metròpoli de Toledo. (Bibliografia 591).

Any 716. El regne visigot és conquistat sense a penes resistència pel que Espanya es converteix en Al-Andalus i passa a ser un emirat del Califat de Damasc. (Bibliografia 913).

Any 717, 26 de març. Cinc-cents dènou nobles proclamen Pelayo primer rei d'Astúries. (Bibliografia 910).

Any 718. Submissió pacífica de València als sarraïns. (Bibliografia 591).

Any 718. La duresa del sistema social en època visigòtica va convertir els musulmans en llibertadors. La població rep en alegria el final de l'època visigòtica. L'església es mostra complaent perquè conservava els privilegis. (Bibliografia 553).

Any 718, 25 de juny. Batalla de Covadonga, inici de la Reconquesta. (Bibliografia 910).

Any 720, 19 de març. Un document babilònic marca aquesta data com la del primer eclipsi de sol registrat per sers humans. (Bibliografia 910).

Any 756. Emirat Omeia marcat per la repressió de les revoltes aparegudes a les marques frontereres pels berbers, àrabs o muladíes. (Bibliografia 591).

Any 778. Abd al-Rahman I arrasa València. (Bibliografia 591).

Anys 779-796. Lluites entre dinasties que afectaren al País Valencià. (Bibliografia 180).

SEGLE IX.

Bocairent formava part d'un ampli territori anomenat l'ax-Xarquia o zona lleuantina d'al-Andalus, i al mateix temps fronterera entre les regions de Tudmir, Xàtiva i Dénia. (Bibliografia 180) i (319).

Els musulmans convidaren als habitants de la Península a abraçar la religió de Mahoma i els que no volien fer-ho havien de pagar un impost. Els indígenes que es mantenien cristians s'anomenaven mossàrabs. (Bibliografia 180).

Els musulmans oferien un protectorat militar en nom del califa de Damasc. (Bibliografia 180).

Any 800. 'Abd All'ah al balansi s'instal·la a València com a virrei amb permís del seu nebot Al-Hakam I. (Bibliografia 591).

Any 822. En morir Al-Hakam I, i, succeir-lo en l'emirat el seu fill, tornà a rebel·lar-se el vell 'Abd Al-lah el Valentí, s'annexiona Tudmir. (Bibliografia 180).

Any 837, 16 de juny. Els àrabs, al comandament d'Abderrahman I, prenen la ciutat de Toledo i funden l'Emirat Independent. (Bibliografia 910).

Any 878, 11 de novembre. El rei franc Lluís II adjudica a Wifredo el Vellós els comtats de Barcelona i Girona. (Bibliografia 910).

Any 886, 4 d'agost. A la mort de Muhammad I, el seu fill Abul Hakam al-Mundhir és nomenat emir omeia. (Bibliografia 910).

SEGLE X

En el segle X podem afirmar que ja ha arribat el moment de la consolidació definitiva del món hispano-musulmà. Comencen a produir-se els grans canvis de l'estructura rural. Nous correus, noves terres conquerides als boscos. Prenen renom les noves indústries com el teixit i el paper afavorides per

l'aprofitament dels corrents d'aigua del riu Vinalopó o Clarià. (Bibliografia 591).

Any 914. Anys de sequera persistent. (Bibliografia 553).

Any 918. 'Abd ar-Rahman III recorregué triomfalment les ciutats: Elx, Dénia, Xàtiva, València, Morvedre, Nules, Tortosa. La pacificació interna hi produí una prosperitat econòmica general no obstant això encara es mantenia per Callosa i Alacant nuclis de rebel·lió. (Bibliografia 180).

Any 929. Abderrahman III crea el Califat de Còrdova, i amb ell Al-Andalus arribarà al màxim esplendor de l'ocupació àrab. (Bibliografia 913).

Any 930. Xarq al-Andalus és sotmés al califat cordovès. (Bibliografia 591).

Any 931, 6 de novembre. Ramir II pren Lleó, obté la renúncia d'Alfons i és coronat rei en la catedral lleonesa. (Bibliografia 910).

Any 939, 1 d'agost. Les tropes del rei lleonés Ramir II vencen a les andalusines d'Abd al-Rahman III en la batalla de Simancas. (Bibliografia 910).

Anys 961-1009. Anys d'esplendor cultural. Es millora la situació dels indígenes amb el conreu de les terres i es beneficien de la prosperitat. (Bibliografia 180).

SEGLE XI

L'espai territorial musulmà s'articulava des de les posicions fortificades conegudes com *hisn*. (Bibliografia 180).

El control d'un castell suposava el del seu territori, no sols políticament, sinó també econòmicament i social. El castell era punt neuràlgic de poder. El castell anirà perdent protagonisme com a centre de control, funció que anirà passant a la ciutat fortificada. (Bibliografia 204).

Els renegats cristians s'anomenen muladíes. (Bibliografia 180).

Els cristians que vivien entre els sarraïns foren anomenats mossàrabs i gaudien de bastant llibertat. (Bibliografia 180).

Durant quasi tot el segle Bocairent va pertànyer al regne de taifa de Dénia. Per la qual cosa la política del govern de Dénia ens afectava, directa o indirectament. A més la situació fronterera de Bocairent tingué una particularitat especial dins del conjunt del regne de Dénia, doncs la frontera oscil·lant amb Múrcia pel sud i València pel nord motivaren contínues batalles i manca d'estabilitat en la zona. (Bibliografia 180).

Durant la taifa almoràvit es fa referència als teixits de Bocairent i al camí de Múrcia que unia Biar, Ontinyent i Xàtiva. (Bibliografia 591).

La donació d'unes esglésies de Dénia al bisbat de Barcelona obria una crisi davant el bisbat de Toledo, que marcaria clarament la definitiva ocupació de les terres valencians pels reis aragonesos. (Bibliografia 591).

Any 1002. Mort Al-Masur s'enceta la rivalitat, les ambicions i la lluita entre classes. (Bibliografia 180).

Any 1009. Amb la revolució a Còrdova s'inicia el trossejament dels antics dominis del califa cordovès: diversos cabdills s'independitzaren i s'organitzaren en petits nuclis politico-militars anomenats governacions o regnes de *Tà'ifa*, mot àrab que vol dir destacament. Els regnes de taifa ressorgiren les primeres personalitats col·lectives pre-romanes: la de Dénia els Contestants, la de València els Edetans, etc. (Bibliografia 180).

Any 1010. Fundació del regne musulmà de València. (Bibliografia 591).

Any 1010. El regne musulmà de Dénia era petit però incloïa contrades fèrtils i bones viles entre les quals hi havia Bairén, Orba, Altea, Callosa, Sagra, Cocentaina, Bocairent, etc. (Bibliografia 180).

Any 1010. L'esplendor de Dénia va contribuir a l'auge i consolidació de l'hins de Bocairent com a nucli manufacturer de lli i per la introducció de moderns telers xinesos accionats a pedal. (Bibliografia 273).

Any 1212. Els Cristians aconseguixen una important victòria davant dels almohades en la batalla de les Navas de Tolosa. (Bibliografia 913).

Any 1013, 9 de maig. Els berbers entren victoriosos a Còrdova, on nomenen califa a Suleimán. (Bibliografia 910).

Any 1014-1015. Mudjáhid de Dénia conquerí les illes Balears i Sardenya. Recordem que Bocairent

pertanyia a Dénia. (Bibliografia 180) i (553).

Any 1016. Mudjàhid de Dénia feu demostracions ofensives amb la seua esquadra davant les costes de Gènova i Pisa, desembarcà a Toscana i després d'haver pres i saquejat el castell de Luni, a la Llombardia, es retirà a la seua base de Sardenya. (Bibliografia 180).

Any 1016. Mentre Mudjàhid de Dénia estava per Itàlia, el seu califa nominal Abú 'Abd Al-lah al-Mu'ayti aprofità l'avinentesa per erigir-se a Dénia sobirà de fet. (Bibliografia 180).

Any 1016. Hayran es coalitzà amb Dénia, València, Tortosa i Saragossa per provocar la deposició del califa Sulayman. (Bibliografia 180).

Any 1018. Més de 4.000 homes de forces coalitzades es concentren a Xàtiva; al capdavant Abd al Rahman ibn Muhammad el qual aconseguix la unitat territorial. (Bibliografia 180) i (553).

Any 1031. Avalots i anarquia. Enfonsament del Califat de Còrdova. Comencen els Regnes de Taifes. (Bibliografia 553) i (591).

Any 1038. Bocairent pertanyia al regne taifa de Dénia. El sobirà era Muwaffag. (Bibliografia 180).

Any 1038. Unió dels regnes de València i Xàtiva. (Bibliografia 591).

Any 1054, 16 de juliol. Comença el Gran Cisma entre les Esglésies d'Orient i Occident. (Bibliografia 910).

Any 1058, 26 de desembre. Pel privilegi d'Alí ibn Mudjàhid el bisbat de Dénia i de les Balears passaren a jurisdicció de la seu episcopal de Barcelona, concretament a la catedral de la Santa Creu i Santa Eulàlia regides per bisbe barceloní Gilabert. (Bibliografia 180) i (490).

Any 1063. Els Banu Tahir declaren Múrcia independent de València i Almeria. (Bibliografia 553).

Any 1065. El regne taifa de Toledo s'annexionà el de València. (Bibliografia 180).

Any 1076. Al-Muqtadir de Saragossa es va annexionar el Regne de Dénia, passant Bocairent a mans d'Al-Muqtadir. Les illes Balears es declaren independents. (Bibliografia 180) i (553).

Any 1081. Bocairent, vila del Regne de Dénia, passà a mans d'al-Mundzir al-Hàdjib, fill de Muqtadir del regne de taifa de Saragossa. (Bibliografia 180).

Any 1086, 30 de juliol. Yusuf, emir dels almoràvits, desembarca a Algesires. (Bibliografia 910).

Any 1088. Clima de Croada. El Papa Urbà II reclama, per dret de guerra, a Pere I d'Aragó la conquesta de les esglésies a terra de sarraïns. (Bibliografia 591).

Any 1088. El Sit saqueja i devasta Cocentaina, Alcoi i Mariola. (Bibliografia 230).

Any 1090. El Sit derrota a Berenguer II prop de Morella quedant com pàries del Sit des de Lleida a Oriola. En Xàtiva governa Banu B'atir i paga 50.000 meravedies anuals al Sit. (Bibliografia 591).

Any 1091, 7 de setembre. Els almoràvits entren a Sevilla i deposen el rei al-Mutamid ibn Abbad. (Bibliografia 910).

Any 1092. Ibn A'isa, governador de Múrcia, conquistà el regne taifa de Dénia que fou incorporat a Múrcia. Bocairent, que pertanyia a Dénia també fou incorporada. D'aquesta època es suposa la presència de la família Ruhaim a Bocairent. (Bibliografia 104).

Any 1092. Bocairent, vila del Regne de Dénia, era tributària del Sit perquè ho era el mateix rei Sulayman Saiyid ad-dawla. És assassinat el rei de València amb l'ajuda dels castellans. (Bibliografia 180) i (553).

Any 1092. El Sit reconstrueix una fortificació al Benicadell. (Bibliografia 591).

Any 1093. El Sit va envair l'antic regne de Dénia, governat per l'almoràvit Ibn 'A 'Ixa i en devastà la zona occidental fins Villena. (Bibliografia 180).

Any 1094. Els almoràvits assetjaven tot el regne de València. (Bibliografia 591).

Any 1094, 18 de maig. En plena Reconquesta va tindre lloc la firma dels preliminars de la rendició de la ciutat i regne de València a Rodrigo Díaz de Vivar, conegut com el Sit Campeador. (Bibliografia 910).

Any 1094, 15 de juny. El Sit entra en València. (Bibliografia 553) i (910).

Any 1094-1166. Es creu que les Covetes dels Moros es degueren fer durant aquest període, havent-se

abandonat definitivament cap a 1166 en verificar-se l'èxode mossàrab seguint a Alfons el Batallador en els seus desplaçaments cap a l'al-Andalus des de València per Alzira, Xàtiva, Dénia, Benicadell, Xàtiva, Múrcia, Salobreña, Vélez Màlaga, retornant a Saragossa amb 14.000 mossàrabs a que va donar terres de l'Ebre. (Bibliografia 490) i (591).

Any 1096, 18 de novembre. Pere I, rei de Navarra i Aragó, conquesta Osca. (Bibliografia 910).

Any 1096, 19 de novembre. Billah-Abu-Gaifan, rei musulmà de Saragossa, creient dèbil l'hereu del rei d'Aragó, Pere, tracta d'auxiliar la Plaça d'Osca, enviant sobre ella nombroses i ben proveïdes hosts. No obstant això, el jove monarca aragonés va derrotar els moros en els camps d'Alcaraz aconseguint que la ciutat es rendira. (Bibliografia 910).

Any 1096, 25 de novembre. Reconquesta d'Osca per Pere I d'Aragó. (Bibliografia 910).

Any 1097. El Sit i Pere i abastaren de municions la fortalesa de Benicadell des d'on atacaren l'horta de Gandia. (Bibliografia 180).

Any 1098. Bocairent pertanyia a l'imperi almoràvit. Les responsabilitats administratives encomanades a diversos veïns de Bocairent fa pensar en un fidelitat de l'oligarquia bocairentina a la causa dels almoràvits. (Bibliografia 180) i (276).

Any 1098, hivern. El Sit atacà i prengué el castell de Polop. Després passà a Ondara des d'on saquejà el regne de Dénia amb tanta fúria que des d'Oriola fins a Xàtiva cap part no romangué dreta. (Bibliografia 180).

Any 1099, 10 de juliol. Mor a València Rodrigo Díaz de Vivar també conegut com "El Sit Campeador". (Bibliografia 910).

Any 1099, 15 de juliol. Els cristians conquisten Jerusalem durant la Primera Croada encapçalada pel príncep sicilià Tancred i per Godofred de Bouvillín, el primer rei de Jerusalem. (Bibliografia 910).

SEGLE XII

Segons Al-Isidri, geògraf àrab, a Bocairent es conreava el lli. Comenta l'existència del castell de Bocairent. (Bibliografia 186), (386) i (417).

Segons Al-Maqqari, geògraf àrab, a Bocairent, comarca ramadera es feien unes famoses teles blanques. (Bibliografia 187), (386) i (403).

El mercat de Bocairent és esmentat pels geògrafs àrabs. (Bibliografia 188) i (386).

Abû Bakr Muhammad ibn Ahmad **Ibn Ruhaim**, de Bocairent, poeta bocairentí que escrivia en un curiós dialecte mossàrab. L'obra és un plany d'una dona, possiblement, de l'harem. (Bibliografia 180) i (553).

En les zones immediates al Mas del Regadiu i al Mas de Micalàs, s'han localitzat junt a materials d'adob dels bancals, algunes ceràmiques de cronologia islàmica. Una base d'ataifor decorada amb verd-manganés, una vora de trespeus, una vora i arran d'ansa d'una pitxera, etc. (Bibliografia 421).

No sols eren importants els centres urbans sinó altres més petits i nombrosos. Ens referim a les alqueries, rahals i reals. Establiments humà i d'explotació agrícola. (Bibliografia 204).

Els almoràvits van conquerir amb facilitat el sud peninsular arribant a València per l'agost de 1101. (Bibliografia 180).

D'aquest segle es troben restes al jaciment del barranc de la Frontera. (Bibliografia 512).

D'aquesta època es creu la construcció dels ponts andalusins de Bocairent: El pont sobre el barranc de la Frontera, el pont sobre el barranc de Perinós i el pont sobre el barranc de Canyaret. La construcció dels dos últims formaria part d'un itinerari hipotètic per comunicar la costa amb l'interior peninsular. (Bibliografia 589).

Hi ha referències al camí de Múrcia a València. (Bibliografia 589).

És el segle XII el que ens explicarà les causes de la predicament d'una croada; l'odi manifest i el recel a la convivència entre fidels de distintes religions i cultures. Vindran berbers, agarens etiòps, fins i tot negres, que com a mercenaris lluitaran per defendre la seua religió. Es generarà una altra línia de fortificacions. (Bibliografia 591).

Any 1102. Els seguidors dels Sit deixen València que es presa pels almoràvits. (Bibliografia 553) i (591).

Any 1115. S'instal·la a Xàtiva un príncep almoràvit, germà de l'emir. Aquest príncep cridà a la seua cort tres bocairentins de família rica i cultivada. Un d'ells fou nomenat ministre i els altres dos recaptadors. (Bibliografia 277).

- Any 1119, 6 de gener.** Alfons I el Batallador, rei d'Aragó, conquesta Saragossa. (Bibliografia 910).
- Any 1120.** La ceràmica murciana reemplaça la dels obradors valencians de Paterna. (Bibliografia 278).
- Any 1121.** Amb ocasió de l'arribada a Sevilla de l'emperador Alí Marrakus, el poeta Bocairent Ibn Ruhaim fou anomenat almoixerif de Sevilla, és a dir l'encarregat de cobrar els drets del rei de tot allò que entrava o eixia de l'Andalus. (Bibliografia 104) i (387).
- Any 1122.** El poeta bocairentí Ibn Ruhaim fou nomenat "du-l-wizaratain" de Sevilla, és a dir "posseïdor de dos visirats". El seu germà Abu-l-Hasan era almoixerif i visir. (Bibliografia 104) i (387).
- Any 1123.** Ibn Al Havy -poeta de Lorca- li dedicà un poema al seu amic, el bocairentí Ibn Ruhaim. (Bibliografia 387).
- Any 1124.** Mentre Alfons el Batallador combatia Baiona, els seus vassalls van devastar la planura de València i s'empararen en la fortalesa de Benicadell on deixaren una petita guarnició aragonesa que s'hi mantingué algun temps. (Bibliografia 180).
- Any 1125.** Alfons el Batallador amb aragonesos decidiren prendre Benicadell. La possessió d'aquest castell els permeté de continuar la campanya de Múrcia, Almeria i Granada. L'host del rei d'Aragó, reforçada pels mossàrabs que s'hi agregaven, era més forta que qualsevol exèrcit almoràvit que pogués organitzar-se a la regió oriental d'al-Andalus. (Bibliografia 180) i (591).
- Any 1126.** Expulsió de mossàrabs que ajuden a Alfons I. (Bibliografia 591).
- Any 1131, 19 de juliol.** Ramon Berenguer IV assumeix el govern dels comtats catalans després de la mort de son pare Ramon Berenguer III. (Bibliografia 910).
- Any 1134, 8 de setembre.** Mor en Poleñino (Aragó), sense descendència directa, el rei d'Aragó i Navarra Alfons I. (Bibliografia 910).
- Any 1238, 21 de març.** (Xàtiva). El primer "Costum" va ser promulgat per Jaume I a Xàtiva conferint jutges civils i criminals, així com la cambra dels jurats de València, a la recent conquistada València. Aquesta creació de lleis pròpies va ser en contra de la noblesa aragonesa que volia estendre els Furs d'Aragó.
- Any 1240.** Jaume I va atorgar a la Ciutat i Regne de València els "Costums", la normativa política administrativa. Els municipis van rebre el nom de "universitats" i per a gestionar-los es van crear dos institucions, el "Consell de Jurats i Prohoms" i el "Justícia". Els primers eren els encarregats del govern municipal. El poder judicial era exercit pel "Justícia". La casa que servia per a reunió i exercir el govern, coneguda com a Casa del Poble, va donar lloc a la Casa Consistorial o ajuntament actual. El bestiar rebia una consideració especial. El privilegi d'aquesta any concedia pasturatge gratuït i lliure d'impostos a tots els territoris de les viles. (Bibliografia 204) i (584).
- Any 1143.** Alçament de religiosos, cadies i cabdills locals. (Bibliografia 591).
- Any 1145, agost.** Abú Malik Marwan Ibn 'Abd al'Aziz reeixí a prendre Xàtiva i entrà triomfalment a València, amb la qual cosa esdevingué una mena de reietó de València, Xàtiva i Alacant, però aquest Cadí fou vençut pels seus soldats insurrectes. Al seu lloc fou proclamat 'abd Al-lah Ibn sa'd Ibn Mardanix. (Bibliografia 180).
- Any 1146.** En trobar-se amb una certa força Sayt ad-dawla pretengué de desprendre's de la tutela del rei Alfons VII de Castella, però les tropes d'aquest començaren a devastar la regió fronterera. (Bibliografia 180).
- Any 1147.** Bocairent pertanyia al Regne d'Ibn Mardanix. (Bibliografia 180).
- Any 1147, 16 de juny.** A la mort de Ramir II, la seua filla Petronila, casada amb Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, puja al tron d'Aragó. (Bibliografia 910).
- Any 1147, 31 de desembre.** El príncep catalano-aragonés Ramon Berenguer IV pren la ciutat de Tortosa. (Bibliografia 910).
- Any 1147-1172.** Regnat de Ibn Mardanix (El Rei Llop) el qual va aconseguir la prosperitat del regne i el reconeixement diplomàtic internacional. (Bibliografia 591).
- Any 1150.** Al-Isidri diu de Bocairent que es tracta d'una fortalesa itinerant ben fortificada, però envoltada per una població tan gran que sembla una ciutat. Fa menció al mercat setmanal i a l'horta que envolta la

població. (Bibliografia 274).

Any 1151, 27 de gener. Tractat de Judillen. Alfons VII, Ramon Berenguer i el príncep d'Aragó es posen d'acord sobre el repartiment de les zones que conquistaran als moros. (Bibliografia 553).

Any 1165, 14 d'octubre. Ben Mardanix, rei de València, és derrotat pels almohades en les planes murcianes. (Bibliografia 910).

Any 1172. Bocairent pertanyia a l'imperi Almohade. La resistència hispano-àrab contra els almohades africans fou personificada per Ibn Mardarix, sobirà de Múrcia i València. (Bibliografia 180).

Any 1172. L'exèrcit califal almohade apareix pel Vinalopó i voltants alçant fortificacions a mena de frontera. Bocairent deixava de pertànyer a la decaiguda Dénia per passar a dependre administrativament de Xàtiva. (Bibliografia 231) i (279).

Any 1176. Emigració de mossàrabs de Dénia i Villena a Toledo. (Bibliografia 591).

Any 1179, 20 de març. Pel tractat de Caçorla entre Alfons II d'Aragó i Alfons VIII de Castella, el castell de Bocairent quedava dintre la zona de reconquesta del rei d'Aragó. (Bibliografia 122) i (591).

Any 1183, 1 de juny. Alfons VIII firma el Tractat de Fresno-Lavandera amb Ferran II de Lleó, amb la qual soca el rei de Lleó es comprometia a trencar la seua aliança amb els almohades i atacar les seues places. (Bibliografia 910).

Any 1195, 19 de juliol. Les tropes del rei castellà Alfons VIII són derrotades en la batalla d'Alarcos per l'exèrcit de l'emir almohade Abu Yaqub al-Mansur. (Bibliografia 910).

Any 1199, 8 de desembre. Alfons VIII de Castella i Alfons IX d'Aragó firmen les capitulacions matrimonials del rei aragonés amb Berenguela, filla del monarca castellà. (Bibliografia 910).

SEGLE XIII

A meitat segle el número "0" s'escampava per la seua eficàcia. (Bibliografia 120#).

De les pràctiques conventuals venen els noms de les hores del dia: l'hora prima era en eixir el sol, l'hora "tertia" a mig matí, l'hora sexta a mig dia, l'hora "nona" per la vesprada, les vespres a poqueta nit, les completes en fer-se de nit. (Bibliografia 120#).

La incorporació a la Corona d'Aragó va propiciar la reestructuració eclesiàstica. (Bibliografia 552).

La sal era fonamental per a la vida. El monopoli de l'explotació i comercialització pertanyia a la corona. (Bibliografia 120#).

En un territori trapezoïdal delimitat per una línia que creuava des d'Alzira fins al mar i des de Biar fins al mar, els mudèjars llauradors pagaven un impost pel regadiu anomenat l'Alfarda. A Bocairent encara s'utilitza l'expressió "pagar la farda". (Bibliografia 204).

Els òrgans de govern municipal s'aniran perfilant al llarg del segle. Essent l'últim quart de segle quan s'estendrien a totes les poblacions. (Bibliografia 204).

La notació musical utilitzada era la quadrada. Apareixen els drames litúrgics. (Bibliografia 552).

Els instruments musical de corda més usat era el "rabel" que es fabricava amb una o dues cordes que es fregaven i el llaüt de quatre cordes. (Bibliografia 120), (389) i (552).

Pràctiques bèl·liques durant l'edat mitjana: (Bibliografia 427).

Per evitar el clima hivernal, les accions bèl·liques es desenrotllaven dins el període de temps comprés entre Pasqua i Sant Miquel.

Un problema freqüent per als monarques durant l'edat mitjana era la inexistència d'un exèrcit permanent, preparat i disposat per a qualsevol acció immediata. Per això, una vegada plantejada l'acció militar, el següent pas a donar era el reclutament de les tropes. Aleshores el monarca convocava els seus nobles, que tenien l'obligació d'atorgar-li auxili militar en temps de guerra.

Un cavaller era qui posseïa armes i un cavall per al combat. Si únicament disposava d'una d'ambdues coses pertanyia a una escala inferior dins el quadre social de l'exèrcit.

Pel que fa a les armes no és massa ampli, podem trobar, trabucs, escales per a poder remuntar els murs d'una fortificació, ballestes per a llançar fletxes, llances emprades durant l'atac, gates, llebreres, etc.

Generalment l'exèrcit estava constituït per:

homes lliures: cavallers (homes a cavall) i homes a peu (servents, escuders, experts en ginys de guerra...).

Els serfs i els mercenaris. Aquest es trobaven prop de les fronteres i de les muralles de les

ciutats.

Els mercenaris de l'exèrcit de Pere III formaven tres grups:

Els almogàvers que viuen a les muntanyes i boscs.

Els adalils eren els guies.

Els golfins, marginats que provenien del món de la pobresa.

Hi havien diverses maneres de plantejar un atac. Entre elles cal destacar el setge, la compra del castell i els torneigs amb la finalitat d'evitar una lluita continuada de desgast.

Cal ressaltar la figura del guia com un personatge important coneixedor dels camins i del perill.

D'aquesta tasca s'encarregaven els adalils, però també era freqüent mercaders com bons coneixedors de les rutes.

Els castells, ubicats en zones elevades, tenen la funció de domini i defensa d'un territori. La seua conquesta suposava un pas imprescindible per a consolidar el domini per garantir la seguretat de la zona conquerida.

En la seua relació amb la conquesta, l'església també es pot examinar en tant que conjunt d'instrumentalització i de tecnologies pragmàtiques. La parròquia reorganitzava l'anterior religió islàmica, amb processons i benediccions públiques. Una conseqüència d'aquesta orientació litúrgico-cultural, més que no pas de pràctica racional, fou la nombrosa presència de clergues i d'ajudants. (Bibliografia 204).

El volteig de les campanes de les esglésies dividien el dia, anunciaven els mercats, els perills, etc. (Bibliografia 552).

Els heralds anunciaven les ordres reials, els naixements i defuncions de personatges importants, les hores d'obertura i tancament de les portes de la vila, les visites de personalitats, les declaracions de guerra, etc., normalment acompanyats per tambors o/i trompetes. (Bibliografia 552).

Era habitual acompanyar als condemnats pel carrer de la població al so de trompetes i tambors. (Bibliografia 552).

Any 1204, 1 de juny. Pere II és coronat a Roma pel papa Innocenci III i es casa amb Maria, hereva del comtat de Montpeller. (Bibliografia 910).

Any 1207, 29 d'octubre. La reunió dels reis Alfons VIII de Castella i Sancho VII de Navarra fa possible l'establiment de la pau entre ambdós regnes. (Bibliografia 910).

Any 1208, 2 de febrer. Va nàixer en Montpeller Jaume I. (Bibliografia 915).

Any 1212. Innocent III predica una Croada a instàncies de l'arquebisbe de Toledo. Ara ja és una guerra de religions. El concepte fronterer prendrà més força a la línia que ens separa dels castellans. S'acaba l'hegemonia almohade. (Bibliografia 591).

Any 1212, 16 de juliol. Batalla de Las Navas de Tolosa, en la que els exèrcits de Navarra, Aragó i Castella van vèncer els àrabs d'Espanya i nord d'Àfrica, dirigits per Muhammad Ben Yacub. amb motiu de la batalla de Las Navas de Tolosa es va produir l'enfonsament i la fragmentació del poder almohade a Al-Andalus, cosa que va propiciar en les dècades següents l'avanç de les fronteres dels regnes cristians cap al sud. (Bibliografia 910) i (915).

Any 1213, 14 de setembre. Es produeix un enfrontament en Muret, entre els croats de Simón de Montfort i les tropes de Pere II d'Aragó, que acaba amb la mort del rei i la derrota del seu exèrcit. (Bibliografia 910).

Any 1215. Tot i que el IV Concili del Laterà prohibia als jueus exercir càrrecs públics i de govern, Jaume I i Pere III no van dubtar a utilitzar personatges d'aquesta religió per a exercir funcions polítiques i administratives. (Bibliografia 915).

Any 1217, 31 d'agost. Berenguera, reina de Castella, cedeix el tron al seu fill Ferran III. (Bibliografia 910).

Any 1223, 29 de desembre. El Papa Honori III aprova la regla de l'orde dels Frares Menors (Franciscans) fundada per San Francesc d'Assís. (Bibliografia 910).

Any 1224. Abú Zayd governava València, Alzira, Xàtiva i Dénia. (Bibliografia 591).

Any 1224, 7 de gener. Abu Mohammed Abdal-là al-Wahid és triat emir almohade després de la mort de Yusuf II al-Mustansir. (Bibliografia 910).

Any 1225. Abú Zayd es fa vassall de Ferran de Castella i posa gelós a Jaume I. (Bibliografia 591).

Any 1225. En les Corts de Tortosa es va proclamar la necessitat d'emprendre la reconquesta contra l'Islam, que es va iniciar amb el fracàs del setge sobre Peníscola, en no comptar amb la col·laboració dels cavallers aragonesos. (Bibliografia 915).

Any 1226. Jaume I va planejar una nova expedició contra València, partint de Terol, que no va arribar a fer-se pel fracàs de la convocatòria, encara que el rei d'Aragó va obtenir d'Abu Zayd el pagament d'un cinquè de les seues rendes de València i Múrcia a canvi de la pau. (Bibliografia 915).

Any 1226. Jaume I va concedir a Balasc d'Alagó tots els llocs i castells que poguera conquerir en territori musulmà valencià, fet que anys després tindria importants conseqüències. (Bibliografia 915).

Any 1227. la intervenció papal a través de l'arquebisbe de Tortosa va permetre signar la concòrdia d'Alcalá, que procurava una pau entre el rei i els seus aliats, d'una banda, i les faccions dels barons d'una altra, cosa que va deixar la porta oberta a les grans empreses conquistadores de Jaume I. (Bibliografia 915).

Any 1227, 30 de novembre. L'exèrcit cristià del Rei Ferran III "el Sant", al comandament de Lope de Haro, amb 500 llances de Castella, conquesta la plaça musulmana de Baeza. (Bibliografia 910).

Any 1228. Ibn Hud domina Múrcia, Bairen, Xàtiva i Alzira, menys València. Guerra Civil a València. (Bibliografia 591).

Any 1228. Es van celebrar Corts on, entre altres coses, es regulava l'usura dels jueus. (Bibliografia 341).

Any 1228. El rei Jaume I propiciava un programa per a reafirmar el seu poder, per a recuperar el prestigi i l'autoritat de la Corona, que el pare havia arruïnat, i per a això va proposar una empresa militar col·lectiva que beneficiaria a tots, amb ell com a motor i com a cap suprem d'aquest projecte. (Bibliografia 915).

Any 1228. Les Corts catalanes reunides a Barcelona van concedir al rei el subsidi corresponent a la recaptació de l'impost del bovatge per lluitar contra els musulmans de Mallorca. (Bibliografia 915).

Any 1228. Ibn Hud es va proclamar emir dels musulmans a Múrcia, sent reconegut pels sarraïns d'Alzira, Xàtiva i Dénia, territoris que va perdre Zayd Abu Zayd, el domini dels quals arribava fins al Xúquer. (Bibliografia 915).

Any 1228, desembre. (Barcelona) Davant les agressions dels pirates mallorquins musulmans als mercaders de Barcelona, Tarragona i Tortosa, aquests van demanar ajuda a Jaume I i aquest va oferir-li les naus, mentre que els barons catalans van acordar participar en l'empresa a canvi del botí i de terres. (Bibliografia 915).

Any 1229. (Lleida). Es prohibia als clergues anaren acompanyats per joglars. (Bibliografia 552).

Any 1229. Zayyan conquesta els castells de Carbonera i altres del sud de València, sense arribar a Xàtiva, Alzira i Dénia, que es sotmeten al rei de Múrcia. La línia Biar-Busot és amenaçada per Zayyan que pren el castell de Benicadell. Ací trobem un esporàdic distanciament entre València i Xàtiva. (Bibliografia 591).

Any 1229, 20 d'abril. Zayd va signar a Calataiud un acord pel qual es va declarar vassall del rei d'Aragó, li va oferir la quarta part de les rendes del territori perdut i la donació de Peníscola, Morella, Alpont, Culla i Sogorb, a canvi d'ajuda militar i el lliurament dels castells d'Ademús i Castellfabib. (Bibliografia 915).

Any 1229, 5 de setembre. L'expedició estava integrada per 150 naus i va eixir des de Salou, Cambrils i Tarragona Després d'un llarg setge de tres mesos, la ciutat de Palma es va rendir l'últim dia de l'any, i amb aquesta la resta de l'illa, que tot just va oferir resistència. (Bibliografia 915).

Any 1230, 12 de gener. Jaume I, al capdavant d'una expedició catalana, conquesta l'illa de Mallorca. (Bibliografia 910).

Any 1232. Balasc d'Alagó es va apoderar de Morella i va ser un perill per a l'enfortiment de la noblesa. (Bibliografia 915).

Any 1233. A Alcanyís es va planificar la campanya de reconquesta de les terres valencianes, desenvolupada en tres etapes: la primera dirigida a les terres de Castelló, amb la presa de Borriana l'any 1233 i altres enclavaments, com ara Peníscola. (Bibliografia 915) i (923).

Any 1233. El Papa Gregori envia butlles de croada a València. (Bibliografia 591).

Any 1234. Després de la renúncia de Jaume I als seus drets sobre Navarra, Enric I de Xampanya és

nomenat rei. (Bibliografia 910).

Any 1236. Les corts generals de Montsó van concedir l'ajuda necessària per conquerir València. El papa Gregori IX va donar a l'empresa el caràcter de croada. (Bibliografia 915).

Any 1237, agost. Presa d'El Puig amb el fracàs d'una esquadra enviada pel rei de Tunis en auxili de València. (Bibliografia 915).

Any 1238. Segona etapa de conquesta, València (1238) i les terres planes fins al Xúquer. (Bibliografia 915).

Any 1238, 28 de setembre. València, en poder dels musulmans, capitula davant de les tropes del rei d'Aragó, Jaume I el Conquistador. (Bibliografia 910).

Any 1238, 9 d'octubre. El rei en Jaume entrava a València, les capitulacions van permetre una treva de set anys i la possibilitat d'endinsar-se cap al sud. Xàtiva, Dénia, Cullera. València continua encunyant monedes: el diner, el sou i la lliura. (Bibliografia 120), (554) i (910).

Any 1238, 1 de desembre. El taifa de Múrcia Ben Hud, el més gran dels cabdills hispano-àrabs d'aquesta època, mor a les mans del governador d'Almeria. (Bibliografia 910).

Any 1239. Primer intent de conquerir Xàtiva. Proclamació dels Costums de València que no seguiran els models ni aragonès ni català. Plet entre els arquebisbats de Toledo i Tarragona sobre el bisbat de València. (Bibliografia 591).

Any 1239. Creació del regne de València formant una entitat política i jurídica pròpia unida dinàsticament a la Corona d'Aragó, fet que va provocar l'airada reacció de la noblesa aragonesa, que veia tallades les seues possibilitats de fer de les terres valencianes una prolongació dels senyorius aragonesos. El regne va ser repoblat per catalans i aragonesos, encara que durant molt de temps la població musulmana va continuar sent majoritària. (Bibliografia 915).

Any 1240. El nom del nostre poble és escrit pels escriptors del rei En Jaume indistintament Bochairent, Bocairen i Bocayrent. (Bibliografia 316) i (387).

Any 1240, estiu. Naix a València Pere III el Gran, I de València i II de Catalunya. Primer fill baró de Jaume I i la seua segona esposa, Violant d'Hongria. Després de la mort de la reina Violant la formació de l'infant Pere va restar en mans dels nobles, en particular dels catalans Jaspert i Guillem de Castellnou, Gilabert de Cruïlles i l'aragonés Ató de Foces que el van instruir en el maneig de les armes, fou expert en el maneig de la maça, de la caça i les lletres. Cal destacar la influència de la cultura trobadoresca, en particular la de Guillem de Cervera, cosa que va permetre al rei escriure poemes trobadorescs durant la seua vida. No hi ha cap retrat gràfic ni cap escrit que ens parle dels trets físics. (Bibliografia 915).

Any 1240. Cavallers calatravos conquisten Villena per a la corona d'Aragó. (Bibliografia 591).

Any 1241. Primer repartiment de Jaume I segons el qual el primogènit Alfons heretaria Aragó i Catalunya, l'herència peninsular del seu pare, i Pere, fill de Violant, heretaria València, les illes Balears, el Rosselló i la Cerdanya. (Bibliografia 915).

Any 1242. El rei en Jaume I dictà una llei contra els qui es reien dels moros conversos. (Bibliografia 204). Amb el rei Jaume I la lírica trobadoresca és punt de referència. Joglars i trobadors estan de moda. (Bibliografia 552).

Any 1242, 30 de desembre. Els sarraïns entreguen voluntàriament la ciutat d'Alzira a Jaume I. (Bibliografia 910).

Any 1243. Nou testament de Jaume I. Va llegar Aragó a Alfons; Catalunya i València a Pere; i les Balears, a Jaume. (Bibliografia 915).

Any 1244, 26 de març. Pel tractat d'Almirra (Camp de Mirra) es revisà el tractat de Caçorla trencat per la intromissió castellana en Moixent i Énguera. Bocairent tornà a ser zona de reconquesta del rei d'Aragó Jaume I. Villena queda segregada de la corona d'Aragó. (Bibliografia 180), (126), (120), (388), (591), (910), (915) i (924).

Any 1245, febrer. Per la rendició de Biar, Bocairent passà a mans de Jaume I el Conqueridor. El Bekirent musulmà passà a mans del rei aragonès sense sofrir més alteracions que el canvi de senyor. Sembla ser que fou Raimundo de Cifre el capità de les tropes que havien d'atacar Bocairent, però no fou necessari

perquè els moros principals de la població es presentaren en Biar per signar la recapitulació essent Jaume de Marco l'encarregat de plantar la senyera al castell de Bocairent. (Bibliografia 126), (217), (386) i (387). De fet, dies abans de la rendició de Biar, el rei Jaume I va passar per Bocairent sense cap problema trobant impediments al pla de Beneixama abans de creuar el Vinalopó per part dels moros de Biar. (Bibliografia 388).

Any 1246. València passa a la seu religiosa de Tarragona. (Bibliografia 591).

Any 1247, 8 de maig. Per privilegi reial es creava una moneda: el tern de coure i argent, per substituir les monedes en circulació. La política de Jaume I va contribuir a l'augment i estabilització de la població jueva. En aquest any els rei es va eximir de tot pagament personal i els va confirmar les adquisicions fetes en horts, terres i vinyes. Les mateixes concessions va fer als hebreus. A més a més va autoritzar que es protegiren les cases i els cementiris. (Bibliografia 120) i (341).

Any 1247, desembre. No tardà en esclatar la guerra entre els moros i els nous repobladors cristians. Sembla que els moros de Bocairent es van sumar a la rebel·lió acabada per Albacor que va aconseguir, junt a Al-Azraq, els castells de Gallinera, Serra (Mariola?), i Pego, aprofitant que el rei En Jaume estava a Calatayud. (Bibliografia 195), (115), (126),(387), (591) i (915).

Any 1248. Tercer testament de Jaume I incloent-hi en el repartiment el nou fill, Ferran. (Bibliografia 915).

Any 1248, gener. El rei En Jaume reconquistà novament els castells insurrectes l'any anterior, però dies després una nova insurrecció morisca generalitzada aconseguí fer-se amb una dotzena de castells; entre ells el de Bocairent. El motiu de la insurrecció sembla ser una carta que envià als moros per a que abandonaren el regne. (Bibliografia 217), (387) i (388).

Any 1248, 5 de maig. En el repartiment de Bocairent dut a terme aquest any, després de la segona reconquesta, s'adjudicaren 730 jovades de terra a uns 240 cristians aragonesos, catalans i castellans. Els presumptes pobladors no es molestaren a prendre possessió de les respectives heretats. (Bibliografia 115), (217) i (282).

Any 1248, 28 de juny. Reconquistat el castell de Bocairent, Jaume I, li'l donà al cavaller català Ximén Pérez d'Orís junt als castells d'Alfafara i Silla. (Bibliografia 195) i (387).

El poblament de Bocairent fou encarregat a En Ximén Pérez d'Orís i altres cinc Cavallers. Pérez d'Orís havia conquistat Bocairent i com diu Diago al llibre setè dels seus "*Anales*" era sense dubte Senyor de Bocairent i d'Alfafara i també ho van ser els seus descendents fins a Martí Ximenez d'Orís. Ximén Pérez d'Orís si que ens consta que tenia el seu Castell i viuria a Bocairent, car trobem un permís atorgat al seu nom pel rei En Jaume I en el que diu que pot "Construir en el dit Castell i fer-li les coses que vulga per a les necessitats de la seua mansió, per tal d'oferir hospitalitat al Rei i als seus sempre que vingueren al dit lloc". (Bibliografia 195) i (387).

Els d'Orís venen d'un poblet situat a la Plana de Vich a 14 quilòmetres d'aquesta ciutat. El seu escut d'armes porta, en camper de sinoble una banda d'argent i bordura componada d'or i de sable, segons González-Doria i segons Martí de Riquer, de gules una petxina d'Argent i bordura coponera d'or i de sable. (Bibliografia 357).

Any 1248, 8 de juliol. El bisbe de València Arnaldo de Peralta creà l'arxidiaconat de Xàtiva que incloïa Bocairent. Les seus arquebisbats de Tarragona i Toledo es lluitaven pel control de les esglésies de les noves terres conquistades. El rei s'inclinà per la dependència a la seu de Tarragona. (Bibliografia 215), (117) i (120).

Any 1249. Quedà regulat el sistema de mesures: la marca, la lliura, l'arrova i el quintar. (Bibliografia 120&).

Any 1249, 13 d'octubre. Jaume I dona a Jofré de Loaysa i la seua muller Jacobeta, els castells i viles de Banyeres i Serella. (Bibliografia 591) i (937).

Any 1249, 5 de maig. Nou repartiment del municipi de Bocairent entre 240 cristians. Sembla que fracassà per la insurrecció d'Al-Azraq. Al "*Llibre del Repartiment*", "Registre II" apareix 8 vegades el nom de Bocairent. Tot i que està el dia i el més no saben exactament si es tracta d'aquest any. Aquests són els "apunts": (Bibliografia 134) i (195).

"A Pere Seguí, tres jovades (1 Jovada = 36 fangades) de terra i una de vinya a Bocairent; i a Guillem de Sarrià, fillastre seu, dues jovades i mitja de terra, i mitja de vinya, en l'Alqueria de Lex."

"A Bartomeu de Torres i a Bartomeu de Terol, tres jovades de terra i mitja vinya a cadascú de vosaltres

dos; i als vint-i-vuit companys vostres, tres jovades de terra a cadascú a Bocairent."
 "A Miquel de Berdun, tres jovades de terra, i mitja de vinya, en el terme de Bocairent."
 "A Domènec Pereç de Tudela i als seus vint companys, tres jovades de terra a cadascú a Bocairent."
 "A Pere Baró, dotze jovades de terra i una jovada de vinya en el millor lloc del terme de l'alqueria Vinacalazo, que està en el terme de Bocairent."
 "A Pere Beroyt, les Cases de Ceyt Avincarama a Bocairent; i dotze jovades de terra i una de vinya, contigües, en el millor lloc del terme de l'alqueria anomenada Vinacalazo, que està en el lloc de Bocairent."
 "A Pere de Laguerola i a Pasqual de Laguerola, unes cases a Bocairent a cadascú de vosaltres; i tres jovades de terra i una de vinya en el mateix terme a cadascú de vosaltres; i a vuit companys vostres. cases i tres jovades a cadascú en el mateix terme. 18 de maig."

Any 1250. El rei en Jaume pogué desfer-se d'Al-Azraq derrotant-lo per Cocentina i obligant-lo a sortir del regne. (Bibliografia 120#).

Any 1250. La fermesa de l'idioma existia i aquesta representava una part important en els problemes socials. Els musulmans que es quedaren, i no fugiren quan arribaren les tropes, s'aferraven en un principi a l'àrab. No pel aïllament sinó pel sentiment d'identitat cultural. Tot això a finals de 1250 tota la generació de mudèjars s'havien criat sota el domini cristià molts d'ells començaren a assimilar la llengua dels conquistadors. (Bibliografia 399).

Any 1250, 18 d'agost. El Rei en Jaume va donar a Xàtiva el govern de 94 pobles: 49 sota "Contribució Particular" i 45 sota "Contribució General". Bocairent pertanyia a aquest darrer grup. (Bibliografia 217) i (115).

Any 1251. El rei en Jaume ordenà publicar en un sol llibre els "Furs, les Normes, Usos i Proclames. (Bibliografia 120) i (915).

Any 1251, (Osca). Jaume I va emetre una ordre promentent no donar càrrecs públics als jueus. Al llarg del seu regnat no va transferir ni va fer cap canvi dels barris jueus, mentre que als àrabs els va prohibir residir dintre de les muralles de les ciutats i els seus cementiris van ser derrocats. (Bibliografia 341).

Any 1252. Segons J. Sanchis Sivera, la parròquia de Bocairent assistia als sínodes doncs consta en la relació de les parròquies assistents. (Bibliografia 101).

Any 1252, 1 de juny. Amb la mort de Ferran III el Sant fou nomenat rei de Castellà el seu fill Alfons el Savi que continuava creient-se en el dret d'annexionar-se les terres del sud de València. Açò ho va aprofitar Al-Azraq per revoltar-se novament contra el rei en Jaume. Aleshores el rei optà per repoblar la zona sud, Bocairent també. La guerra durà uns tres o quatre anys. (Bibliografia 126) i (387).

Any 1252, 8 de setembre. El rei Jaume I d'Aragó ordena que la ciutat de Castelló, conquistada als musulmans en 1233, siga traslladada a la Plana o pla que ocupa actualment. (Bibliografia 910).

Any 1254, estiu. Noves manifestacions morisques. (Bibliografia 115).

Any 1254, setembre. El rei En Jaume I fou donació de Bocairent i Agres al seu lloctinent Ximén Pérez d'Arenós, però sota la jurisdicció de Xàtiva. Definitivament Bocairent passà a mans cristianes. Con hem indicat el Rei En Jaume va reconquistar altra vegada la població, per mig del cavaller Ximén Pérez d'Orís, donant-la en senyoriu a Ximén Pérez d'Arenós, que sis mesos més tard atorgà "carta pobla" en favor del nous cristians, per considerar-la zona "franca i lliure". Bocairent quedà sota jurisdicció de Xàtiva. (Bibliografia 200), (115) i (124).

Any 1255. Al-Azraq intentà enganyar el rei per Rugat. Açò demostrava que els moros es mantenien actius per les muntanyes. (Bibliografia 120#).

Any 1255. Data de la construcció del castell de Mariola. (Arxiu del Regne. R:614, pp241).

Any 1255. En els fulls que arrepleguen les conclusions dels sínodes de l'època, trobem, en els dos primers, una relació de parròquies entre les qual està la de Bocairent. Açò fa pensar que la fundació de la parròquia fou feta en temps del Rei En Jaume. Hem de dir no que ens referim a la Parròquia actual, sinó a l'ermita de la Mare de Deu d'Agost. (Bibliografia 195).

Any 1256. Es documenta el cognom Calataiud a Bocairent. (Bibliografia 299).

Any 1256, 11 de març. (Xàtiva). El Lloctinent del rei en el regne de València, Ximén Pérez d'Arenós, va

recorre a la creació de la Governació de Bocairent mitjançant la carta de població a favor de 320 cristians per a que "poblaren el castell i la vila de Bocairent i tot el terme i la vila d'Agres i Mariola i tot el terme". S'encarregà Gregori de Calataiud. (Bibliografia 195), (115), (124), (393), (382) i (492).

Ximén Pérez d'Orís fou nomenat alcaid del castell de Bocairent per Ximén Pérez d'Arenós. (Bibliografia 200).

Per aquest empadronament el rei concedí mercat setmanal el dijous. Bocairent no pagà la primera contribució al rei per les despeses de la guerra. (Bibliografia 126).

Segons consta en la fulla 241 del Quart Llibre de Repartiments del Patrimoni Reial en l'Arxiu de la Batlia de València, en aquesta data, En Ximén Pérez d'Arenós actua com a Lloctinent de Jaume I, és a dir que era dintre del Regne de València el segon en autoritat, el representant del Rei. Segons Albertí al seu Diccionari Bibliogràfic, els Arenós eren Barons del lloc del mateix nom en l'Alt Millars. González-Doria diu que són descendents del Rei moro Zeit-Abu-Zeit conversos al cristianisme i que el seu escut té per armes, en camper d'argent tres faixes onades d'atzur. (Bibliografia 357).

Any 1256, Nadal. Jaume I es va desplaçar a Biar, on va acampar, probablement per visitar les noves viles reials i comprovar que tot anava bé. (Bibliografia 623).

Any 1257. Bocairent tributà amb 200 sous de peita. (Peita era l'impost reial sobre bens immobles). (Bibliografia 281).

Any 1257. Jaume I el va nomenar al seu fill Pere III el Gran procurador general del Principat de Catalunya, cosa que el va permetre adquirir un important pes polític, sobretot davant el germà Alfons, governador d'Aragó, que era incapaç de defensar de manera adequada la causa i els drets propis. Són anys en els quals Pere forma la personalitat, caracteritzada, com destaca Ferran Soldevila, per la rapidesa de les decisions i moviments, la resistència a la intempèrie i les inclemències de l'oratge, fets que el situaven al nivell dels almogàvers, persistent en les accions, sense donar treva a l'adversari, actuava amb judici, però sense renunciar a la valentia i la gosadia, encara que es tractara de situacions perilloses. Muntaner va dir d'ell que no era àngel ni dimoni, sinó un home. (Bibliografia 915).

Any 1257, 22 de gener. Al foli 158 del llibre de Títols i Alineacions del reial Patrimoni es fa referència a Bocairent, en referir-se al repartiment de les partides de l'Alforins i l'alqueria de los Álamos. (Bibliografia 836).

Any 1258. Terratrèmol per la zona de Bocairent. Segurament va desfer cases i muralles, de manera que els cristians les reconstruirien segons les seues necessitats modificant el traçat primitiu. (Bibliografia 120) i (591).

Any 1258, 31 de gener, (Tortosa). El rei en Jaume I feu donació d'unes terres de Bocairent a Maria Nunyiz de la casa comtal del Rosselló, filla del difunt Nuño Sancho que tenia assignades unes terres per Ximén Pérez d'Arenós. (Bibliografia 126), (283) i (387).

Any 1258, 11 de maig. Per a resoldre les diferències amb França, Jaume I va signar amb Lluís IX (Sant Lluís), el tractat de Corbeil, en virtut del qual Lluís IX va renunciar als drets "teòrics", que des de temps de Carlemany pretenia tenir sobre el Rosselló, Conflent i la Cerdanya, i als comtats catalans (Barcelona, Urgell, Besalú, Empúries, Girona i Vic), i Jaume I als drets -més evidents- que li assistien sobre diversos llocs del Migdia francès. (Bibliografia 915).

Any 1258, 18 de juny, (Cocentaina). El rei En Jaume atorgà a Ximén Pere d'Orís, alcaid de Bocairent, terres en Cocentaina, Benilloba i Penàguila. (Bibliografia 126).

Any 1258, 2 de juliol, (València). El rei En Jaume atorgà a Ximén Pere d'Orís, alcaid de Bocairent, el castell i la vila de Sella. Aquestes donacions són clar exponent de que el governador militar de Bocairent va contribuir d'alguna mena a posar-hi fi a la lluita amb Al-Azraq. (Bibliografia 126).

Any 1259. Bocairent aportà 500 sous en la segona contribució per les despeses de la guerra contra els sarraïns. (Bibliografia 126).

Any 1259. En els últims anys del regnat de Jaume I es van incrementar els conflictes polítics i socials, amb la revolta de la noblesa catalana, encapçalada pel vescomte Ramon de Cardona i Ferran Sanxis de Castre (bastard de Jaume I), motivada per les diferències amb el comte d'Urgell. (Bibliografia 915).

Any 1259, 11 de juliol, (Ogern). El rei En Jaume donà a Guillem Peris Baster totes les cases i possessions que Pere Boroiz tenia a Bocairent per arremetre contra el burgès de Barcelona Berenguer de

Riera. (Bibliografia 126), (284) i (387).

Any 1260. Existia el Consell de Prohòmens per al govern Municipal. Eren persones designades a dit pel rei. Quatre jurats i un Justícia –màxima autoritat del Consell. (Bibliografia 295).

Any 1261. S'aplica a tot el regne el Costum (Normativa) aprovat per a la ciutat de València l'abril de 1239. Amb el temps el Costum esdevindrà en els Furs. (Bibliografia 204).

Any 1261. Una de les portes d'accés a Bocairent en direcció cap a Agres era la Porta de Dénia. La porta que mirava a ponent era la Porta de Toledo. (Bibliografia 275).

Any 1261, 7 d'abril, (València). Corts Valencianes. El rei En Jaume va concedir permís a Durant Gilbert i Martín Miquel, d'orgia occità, per construir un molí, el qual pagaria la meitat dels beneficis al rei passats dos anys de la seua construcció que es creu es va fer en la cova d'En Gomar. El mateix dia el rei signà els "Furs" davant les Corts Generals on es regulà la representació del braç eclesiàstic, la noblesa i el popular o de les Viles del Regne. (Bibliografia 120), (126), (285) i (387).

Any 1261, 19 d'abril. El rei en Jaume embargà a favor de l'alcaid de Bocairent, Ximén Pere d'Orís, el castell de Penàguila, per a que dels seus crèdits es cobrara allò que el monarca li devia. (Bibliografia 126).

Any 1261, 15 de juliol. Es signà a Bocairent l'acta de l'acord entre els senyors feudals de Bocairent i de Banyeres sobre els límits jurisdiccionals d'ambdues viles. Per a la qual cosa Ximén Pere d'Arenós va anar a Bocairent; escoltà les raons de Ximén Pere d'Orís, Joan Carpatoso, Sancho Ortiz i Miguel de Casant, representants de la Vila i va rebre els representants de Banyeres: Jofré de Loaysa, senyor de Banyeres, Seit Andrés i Gil Sánchez, batlles de Banyeres i Serrella. Es presentaren també Hamet Alenomar el Petrosi i Alamí, moros de Banyeres; Mahomat i Amaylait veïns de Biar, i Seit Abincarrama i Abdala Ederreixit veïns de Bocairent. (Bibliografia 217), (387) i (937).

Any 1261, 3 de desembre, (Saragossa). El Rei En Jaume aprovà l'acta de l'acord del 15 de juliol sobre la partició dels termes de Banyeres i Bocairent. (Bibliografia 217).

Any 1262. El rei Jaume I dictà una llei contra els qui es reien dels moros conversos. (Bibliografia 204).

Any 1262. Nou testament de Jaume I. Aragó, Catalunya i València a Pere; i les Balears, el Rosselló, la Cerdanya i Conflent a Jaume. (Bibliografia 915).

Any 1262, 22 de novembre. Bocairent aportà 700 sous en la tercera contribució per les despeses de la guerra. (Bibliografia 126).

Any 1263. El rei Jaume I dictà una llei contra els qui es reien dels moros conversos. (Bibliografia 204).

Any 1263. Pere Serrano de Bocairent va participar en la submissió dels musulmans de Múrcia que s'havien revoltat contra Alfons de Castella. (Bibliografia 280).

Any 1263. Al Cavaller bocairentí Peris d'Orís li saquejaren l'alqueria de Benilloba. En represàlia els colons de les viles cristianes de Cocentina, Alcoi i –segurament- Bocairent saquejaren en tropell les alqueries àrabs d'Ibi i Xirillent. (Bibliografia 624).

Any 1264. Corts de Saragossa. La noblesa aragonesa es va negar a cooperar amb Alfons X al-legend que no obtenia beneficis en aquesta empresa. Malgrat aquestes reticències, Jaume I va acudir en ajuda del rei de Castella, va sotmetre Múrcia l'any 1266 i va iniciar un procés de repoblació amb catalans i aragonesos, retornant després Múrcia a Alfons el Savi. També el Conqueridor va autoritzar els seus súbdits a lluitar amb el rei de Castella davant l'ofensiva del Marroc i Granada. (Bibliografia 915).

Any 1264, 1 de juliol. Fins el 1274 el càrrec d'alcaid del castell de Bocairent estava en mans de Pere Ferran, fill natural del Rei i de Na Berenguela Fernández. Amb aquest nomenament Ximén Pere d'Orís deixava Bocairent i passava a la lluita directa contra els moros. Amb el nomenament de Pere Ferran com alcaid de Bocairent va rebre poders per fer obres als castells amb càrrec al rei (Bibliografia 200), (115) i (387).

Any 1264, 23 de maig, (Calataiud). Data de l'aprovació dels comptes a Bernat Guillem, ballester del rei, relativa a l'administració dels castells i viles d'Alcoi, Agres, Bocairent i Rellou. Bernat Guillem és un dels primers batlles bocairentins que tenim constància. (Bibliografia 126).

Any 1265. Bocairent no consta en la quarta contribució per les despeses de guerra. (Bibliografia 126).

Any 1265. Molts bocairentins, no conversos, van haver de deixar la població durant la nova colonització

cristiana. Se sap de tres d'ells que van arribar a ser inspectors de comerç en el lloc d'acollida: Ibi, Biar i Banyeres. (Bibliografia 622).

Any 1266. Data d'un impost per qual havia de pagar qui tinguera més de 105 sous de bens. Es coneix com l'impost per al cobrament del dret del morabadí. De l'estudi del llista dels contribuents es pot obtenir molta informació. (Bibliografia 204) i (547).

Any 1266. A "Pero(e) Serrano de Bocayren" se li adjudiquen terres a la ribera del Segura (Múrcia). No se sap si com a camperol o com soldat del Rei En Jaume quan va ajudar el seu gendre Alfons X el Savi contra la insurrecció dels mudèjars de Múrcia. (Bibliografia 179).

Any 1266, 15 d'abril. Data del privilegi que regula l'elecció del Justícia, Jurats i Consell. L'elecció passa a celebrar-se en la festivitat de Pentecosta. (Bibliografia 204).

Any 1267. Va començar a cobrar-se l'impost del morabadí el qual va deixar de cobrar-se després del Decret de Nova Planta. (Bibliografia 447).

Any 1267. Els moros i jueus que compraven terres havien de pagar per la compra delme al bisbe. (Bibliografia 120#).

Any 1267, 10 d'abril. Jaume II va nàixer al palau reial de València. (Bibliografia 915).

Any 1267, 25 d'abril. El rei en Jaume nomenà procurador-lloctinent seu al regne de València al seu fill natural Pere Ferran. Recordem que Pere Ferran era l'alcaid del castell de Bocairent. Per l'esmentat nomenament deixà de ser alcaid. (Bibliografia 102) i (387).

Any 1268, 12 d'abril, (València). És Cocentaina en aquesta ocasió la que ara es baralla amb Alcoi, Penàguila, Travadell, Planes, Perpuxent Agres i Bocairent sobre els límits territorials. El rei va comissionar Domènech Marqués i Berenguer Escrivà per a fer la partició. (Bibliografia 126), (217) i (387).

Any 1269, 28 de gener, (Xàtiva). El rei en Jaume aprovà la gestió feta pels comissionats Domènech Marqués i Berenguer Escrivà sobre la delimitació territorial plantejada per Cocentaina. (Bibliografia 126) i (591).

Any 1269, 4 de setembre. Parteix de Barcelona el rei Jaume I d'Aragó amb un brillant exèrcit per a Terra Santa i una forta tempestat causa greus avaries i frustra el projecte. (Bibliografia 910).

Any 1270. Es dictaren unes normes reials per regular la construcció de cases, carrers, baranes i terrasses. Forta immigració procedent d'altres regnes. (Bibliografia 120#) i (591).

Any 1270. En els anys setanta es produeix una guerra civil quan el rei es veu pressionat pels partidaris del primogènit, l'infant Pere, i pels rebels encapçalats pel bastard Ferrandis de Castre, aglutinant del front nobiliari que podem qualificar de nacionalista, i que pretenien imposar l'autoritat a la Corona i alterar l'autoritarisme reial a favor seu. (Bibliografia 915).

Any 1270, 7 de juny. Davant de les reclamacions relatives a dominis i propietats sobre la terra, el rei en Jaume va manar arreplegar les titulacions i els llibres on costaven les particions relatives a Alzira, Cullera, Corbera, Xàtiva, Dénia, Calp, Cocentaina, Guadalest, Alcoi, Xixona, Castalla, Almirra, Bocairent, Albaida, Ontinyent, Luxent i Rugat. (Bibliografia 126) i (387).

Any 1270, 16 de setembre. Fou atesa la reclamació de Ponce Ferrer amb sentència favorable, sobre una heretat en el terme de Bocairent, que el Justícia de la Vila, Beltran Revert, havia venut de manera fraudulenta. (Bibliografia 126).

Any 1271. Se celebraren Corts per reformar alguns "Furs" i posar-ne d'altres. (Bibliografia 120), (204) i (915).

Any 1271. Jaume I passa tres o quatre dies al riu d'Ontinyent lluitant contra els moros de Biar. (Bibliografia 591).

Any 1271, 14 de juny. Es concedeix franquícia de pagar cavalleria al lloc de Bocairent. (Bibliografia 126) i (115).

Any 1271, 7 d'abril. Data d'aprovació de partició dels termes de Bocairent i Alfafara duta a terme per Sanç Ximenis personatge format en dret romà a la Universitat de Bolonya i pertanyent a Ximén Pérez d'Orís. (Bibliografia 115) i (386).

Any 1271, 3 de desembre. (Saragossa) A instàncies de Sancho Ximénez, prior de l'hospital Santa Cristina de Somport, comissionat pel rei per a la divisió dels termes de Bocairent i Banyeres, Jaume I confirma la delimitació ja realitzada en 1261 i recollida en un document redactat per l'escrivà de Ximen Pérez d'Arenós. (Bibliografia 937).

Any 1272. El rei Jaume I visita Ontinyent. (Bibliografia 591).

Any 1272, principis d'any. Esclatà l'enemistat entre l'Infant Pere i el seu germà Pere Ferran, alcaid de Bocairent. (Bibliografia 115) i (387).

Any 1273, 2 de desembre (Alzira). Jaume I confirma la delimitació dels termes dels castells de Serrella i Banyeres realitzada per Arnau Escrivà, batle de València i procurador del regne, amb Pero Díez, porter reial, tal i com figura al document redactat per Miquel Senats notari de València. Observa a tots els seus oficials i súbdits que observen aquesta divisió i no la contravinguen. (Bibliografia 937). Proposta de revisió de termes entre Bocairent i Banyeres i segona visita a Bocairent de Sanç Ximenis personatge format en dret romà a la Universitat de Bolonya. (Bibliografia 289).

Any 1273. Data del document que cita unes salines reials en la serra. (Bibliografia 286).

Any 1273, 18 d'abril. L'alcaid de Bocairent Pere Ferran obté de són pare el Rei, les rendes que li pertanyien per fer front a les despeses hagudes al castell de Bocairent. També es fa públic la relació de castells i viles per les que Pere Ferran no pagava dècima. Eren: Salines de València, Castellfabib, Ademús, Albaida, Luxent, Bocairent, Castell i Finestrat. (Bibliografia 126), (217) i (115).

Any 1274, 26 de febrer. Es fa pública la nota de la donació en feu a Ximén Pérez d'Orís del castell de Bocairent. Aquesta concessió no fou agradosa al fill del rei Pere Ferran que era aleshores l'alcaid. La concessió va ser fins l'any 1286.

El Rei Jaume I atorgà a Ximén Pérez d'Orís llicència per a les obres que volia fer al castell de Bocairent; permís que li permetia "construir en el dit castell i fer-li les coses que vulga per a les necessitats de la seva mansió per tal d'oferir hospitalitat al Rei i als seus, sempre que vingueren al dit lloc". (Bibliografia 115), (204), (126), (387), (417).

L'aljama de Bocairent va contribuir amb 500 sous a les arquees del rei. (Bibliografia 287).

Any 1275. Tenim notícia d'un fàbrica de teules degut a un reclamació que fa el terrisser davant la Cort de Justícia de Cocentaina. (Bibliografia 287).

Any 1275. El rei Jaume I dictà una llei contra els qui es reien dels moros conversos. (Bibliografia 204).

Any 1275. es van revoltar els mudèjars valencians i Jaume I va anar personalment a sufocar la revolta. El Conqueridor va ser derrotat pels musulmans a Lutxent (juny de 1276) i va morir el mes de juliol. La seua herència va ser repartida entre Pere III d'Aragó, València i comte de Barcelona i Jaume que va rebre Mallorca i els comtats del Rosselló, la Cerdanya i el senyoriu de Montpeller. (Bibliografia 915).

Any 1275, 18 de febrer. És a partir d'aquesta data, quan les rendes que Bocairent pagava al seu alcaid passen a ser cobrades per Guillem de Torres, batle de Xàtiva. (Bibliografia 115).

Any 1275, 5 de març. Nova ordre de Jaume I, dirigida a diferents Batles –entre ells el de Bocairent- per evitar insurreccions i impedir la propagació de les sublevacions morisques. (Bibliografia 836).

Any 1275, 17 de novembre. Pere III és coronat a Saragossa rei de Catalunya, Aragó i València després de la mort de son pare Jaume I. (Bibliografia 910).

Any 1275, finals. Ximén Pere d'Orís, senyor de Bocairent, es preparava per a la tercera revolta morisca que es veia venir per l'arribada, en abril, dels benimerins del Marroc cridats per Mohamet II de Granada. Al front de les tropes cristianes estava Pere Ferrandis. (Bibliografia 120), (217), (126) i (387).

Any 1276. El rei en Jaume I dictà una llei contra els qui es reien dels moros conversos. (Bibliografia 204).

Any 1276. Ultimes Corts presidides pel rei en Jaume en plena insurrecció morisca. (Bibliografia 120).

Any 1276, primers d'any. Començà el repartiment d'armes pels castells per temor a una revolta morisca. (Bibliografia 126).

Any 1276, 18 de febrer. Fins aquesta data va ser Pere Ferran l'alcaid del castell de Bocairent. De fet ja no ho era des del 26 de febrer de 1274 en reclamar Ximén Pérez d'Orís els drets a la governació de Bocairent. (Bibliografia 126).

- Any 1276, 3 de març.** Es disposà l'avituellament per dos mesos dels castells i viles per preparar-se per al combat. (Bibliografia 126) i (387).
- Any 1276, 5 de març.** Es reforçà la guàrdia en els castells i es prohibí l'accés als castells als sarraïns. El manament era per a les viles i llocs de Dénia, Guadalest, Calp, Gandia, Cocentaina, Alcoi, Ontinyent, Xixona, Albaida, Luxent, Xàtiva, Bocairent, Biar i Corbera. (Bibliografia 126) i (387).
- Any 1276, 22 de març.** El rei en Jaume va ordenar estar preparades per a la lluita una sèrie de poblacions, entre elles Bocairent. (Bibliografia 126) i (387).
- Any 1276, 25-30 de març.** Abrahim, cosí i Lloctinent d'Al-Azraq, es revoltà en Finestrat. Al-Azraq morí a Alcoi. Les tropes cristianes foren derrotades en Luxent. La insurrecció musulmana semblava no acabar. (Bibliografia 217).
- Any 1276, 1 d'abril.** El moro Abrahim es revoltà contra el rei En Jaume però en perdre va ser obligat a deixar el poble ell i tots els qui havien agafat armes. (Bibliografia 159) i (124).
- Any 1276, 9 d'abril, (Xàtiva).** El rei en Jaume ordena l'assignació a Ximén Pere d'Orís de diverses quantitats per l'adquisició de blat, panís, etc. sobre els rèdits de Bocairent. (Bibliografia 126), (115).
- Any 1276, 27 de juliol.** Com a conseqüència d'una malaltia soferta a Xàtiva va morir el rei Jaume I a València en plena revolta morisca per les muntanyes d'Alcoi. Els territoris van ser dividits entre els seus fills quedant Pere el Gran com a regne de València. (Bibliografia 120) i (591).
- Any 1276, 29 d'agost, (Xàtiva).** Data de l'ordre als batlles de Bocairent i Ontinyent de que pagaren els rèdits a Ximén Pere d'Orís. Sembla indicar que la insurrecció a Bocairent fou sufocada per Ximén Pérez d'Orís. (Bibliografia 126).
- Any 1276, 8 de setembre, (Alzira).** Miquel Álvarez adquiria les batlies d'Ontinyent, Bocairent, Albaida i Luxent. (Bibliografia 115).
- Any 1276, novembre. (Saragossa).** Pere III, després d'haver signat una treva de tres mesos amb els mudèjars revoltats al regne de València, als quals combatia, es va coronar i va deixar d'usar el títol d'infant, encara que no va jurar els furs i privilegis tradicionals de la noblesa. (Bibliografia 915).
- Any 1276, 16 de novembre.** Aragó trenca el seu vassallatge amb la Santa Seu. (Bibliografia 910).
- Anys 1276-77.** Revolta mudèjar. Revolta del camperol musulmà, reacció contra el sistema social feudal per l'amenaça de la presència de colons cristians. Bocairent arrasa Serrella. (Bibliografia 492) i (591).
- Any 1277.** El rei Pere III d'Aragó i I de València era coronat en les seues primeres Corts celebrades a la ciutat del Túria. (Bibliografia 120).
- Any 1277.** Canvi definitiu dels moros de Biar per cristians. Sufocada la revolta, segona colonització. (Bibliografia 591).
- Any 1277, 5 de març.** El Justícia de Bocairent va manar al cavallers Jaume Zapata, Gil Martínez i Genís Sabata que organitzaren i comandaren l'host de la Vila que havia d'accedir al setge de Montesa. (Bibliografia 293) i (836).
- Any 1277, maig i juny.** Ximén Pérez d'Orís participà activament contra els moros de Montesa. (Bibliografia 115).
- Any 1277, 30 de setembre.** Va acabar el setge i la guerra de Montesa on van participar cavallers bocairentins. (Bibliografia 294).
- Any 1277, 9 d'octubre.** Pere III d'Aragó i I de València anomenat el Gran entrava a Bocairent. La insurrecció morisca, que s'havia escampat per altres castells: Finestrat, Luxent, Alcoi, etc., havia fracassat amb la presa de Montesa el dia Sant Miquel. (Bibliografia 217).
- Des de Bocairent donà l'ordre als justícies de València, Aragó i Catalunya de que, s'atengueren als jutges en les desavinença contra els Hospitalaris. (Bibliografia 115).
- Com a conseqüència de la baralla morí el cabdill moro Al-Azraq. (Bibliografia 120).
- És possible que fóra acompanyat de músics, trompetes i tambors preferentment com era habitual en el seu seguici com relata Ramon Muntaner. (Bibliografia 552).
- Any 1278.** L'ex-alcaid del Castell de Bocairent, Pere Ferran acabà amb les insurreccions morisques de Gandia. Va fer captius i esclaus als insurrectes com a càstig per la seua infidelitat a la corona. (Bibliografia

120).

Any 1278. Pere el Gran reforma l'elecció dels Justícia, Jurats i Consell. Aquest monarca establí el nombre de jurats en sis. (Bibliografia 204).

Any 1278, 26 d'agost. (Leida). El rei Pere ordena a Rodrigo Ximénez de Luna, procurador del regne de València, que faça restituir a García Jofré (fill de Jofré de Loaysa), el castell de Serrella, el qual ha estat recuperat dels seraiïns, de la mateixa manera que han estat restituïts altres castells recuperats durant la guerra de 1276-77. També mana que li retorne allò que li fou pres a València per causa de la seua absència durant la guerra. (Bibliografia 233) i (937).

Any 1278, 25 de setembre. (Barcelona). El rei Pere ordena a les aljames musulmanes del regne de València que paguen als porters Jaume Panisser i Pere Sabadell les quantitats que deuen per les cartes de perdó i assegurament concedides al final de la guerra de 1276-77 que els ha expedit l'escriuària reial; en cas contrari els porters tenen ordre d'embargar-los béns amb auxili dels alcaïds dels castells. Es presenta com a model general la lletra tramesa a l'aljama d'Eslida, i segueix la llista de les aljames obligades, entre les quela sfigura Serrella. (Bibliografia 937).

Any 1279. El rei Pere el Gran autoritzà als moros que estigueren a disgust amb les normes del regne a que se'n anaren. El mateix rei autoritzava les reunions populars prohibides per son pare el rei Jaume I. (Bibliografia 120) i (537).

Any 1279, 29 de juny, (València). Data del manament als Justícies de Bocairent i Ontinyent per a que pagaren els drets de les batlies a Guillem Ramon de Montpelier. (Bibliografia 115).

Any 1280. Es restablia l'economia després d'unes dècades d'inestabilitat. El delme reial o terçdelme ascendia a 45 sous. (Bibliografia 292).

Any 1280, 20 de gener, (Cocentaina). El rei Pere el Gran manà al batlle de Bocairent enviés el dimecres següent les provisions al castell de Biar. (Bibliografia 115).

Any 1280, 4 d'abril. Les hosts d'Ontinyent i Bocairent foren eximides de participar en la guerra contra França per haver participat en la campanya de Biar. (Bibliografia 625).

Any 1280, 14 d'abril, (Alzira). El rei va ordenar als justícies de Xàtiva, Ontinyent i Bocairent l'embargament dels sarraïns que van intervenir en els fets del castell de Çirest, que era dels Templers. (Bibliografia 115).

Any 1280, 24 d'abril, (Alzira). El rei ordenà a Conrad de Lanza, Lloctinent del Procurador del Regne de València, no allistar els veïns de Bocairent ni Ontinyent per a fer front a la insubordinació d'uns nobles catalans. Amb açò el rei preferia assegurar la zona sud del regne. (Bibliografia 115).

Any 1280, 11 de juliol. Pere III va reunir els nobles fidels de València i Catalunya i va assetjar els rebels a Balaguer. Els vençuts, presoners durant un any i castigats amb fortes multes, van col·laborar amb lleialtat en el futur en les empreses exteriors de la monarquia. Això no vol dir que va desaparèixer la força política de la noblesa, ja que aquesta se'n aprofitaria de les dificultats de la Corona per a obtenir, per mitjans legals, a través de les Corts, parcel·les de poder. El que és ben cert és que la pacificació interior va permetre a Pere el Gran dedicar els seus esforços cap a l'exterior i preparar conscienciosament l'empresa de Sicília. (Bibliografia 915).

Any 1280, agost. El rei va prohibir la sortida de nous moros del regne per evitar el despoblament i la pèrdua de mà d'obra. (Bibliografia 120#).

Any 1280, 8 de desembre, (València). El rei Pere el Gran va nomenar Justícia de Bocairent a Pere Boleya, persona de confiança del monarca. (Bibliografia 115).

Any 1281. El rei Pere seguia queixant-se dels sarraïns que continuaven insultant als moros conversos. (Bibliografia 206).

Any 1281, desembre. Pere III va anunciar que preparava una expedició contra Tunis i va sol·licitar del papa Martí IV una butlla de croada que li va ser negada. (Bibliografia 915).

Any 1281, 18 de maig, (Alzira). Data de l'ordre reial per la que es convocaven Corts Valencianes per reformar la contractació dels manobres mahometans. Es va fer un estament laboral en la que els cristians s'agrupaven en "peraires i teixidors" i els moros en "llauradors i venedors." (Bibliografia 120) i (313).

El nom de la nostra Vila durant el regnat de Pere III d'Aragó és Bocayrent. (Bibliografia 316).

Any 1281, 11 de juny, (València). Pere el Gran consolidà la Moreria de Bocairent en donar l'ordre a Pere de Bolche d'assignar heretats als sarraïns que acudiren a Bocairent. El bari de la Moreria estava en l'actual carrer del Cec. Alguns bocairentins havien abandonat el poble per poblar Biar degut als avantatges que oferia la repoblació, com pot ser l'assignació d'heretats. (Bibliografia 126) i (115).

Any 1282, 31 de març. Quan la flota de Pere III el Gran era a punt de salpar va arribar la notícia que havien esclatat a Palerm uns aldarulls, que es van estendre a la resta de l'illa i que van durar prop d'un mes. Aquest episodi es conegut per la historiografia com les vespres sicilianes. (Bibliografia 915).

Any 1282, 27 d'abril. Pere Gil era el batlle de Bocairent el qual tenia la missió d'establir un raval moresc per repoblar el poble. (Bibliografia 115), (290) i (836).

Any 1282, juny. Pere III es va dirigir cap a Tunis, on les tropes catalanes van fer algunes ràtzies per l'interior. (Bibliografia 915).

Any 1282, agost. El papa es va negar, per segona vegada, a oferir el subsidis sol·licitats pel rei Pere III, quan va acceptar la corona de Sicília que li oferien els sicilians. (Bibliografia 915).

Any 1282, 30 d'agost. Pere III d'Aragó desembarca el seu exèrcit de guerrers almogàvers en la localitat siciliana de Trapani. En assabentar-se que aquells hòmens s'acosten a la ciutat, el pretendent francès al tron, Carles d'Anjou va abandonar el camp de batalla permetent que el Rei aragonés es dirigira a Palerm per a ser coronat Rei de Sicília. (Bibliografia 910) i (915).

Any 1282, 9 de novembre. El papa excomunicava Pere III i al gener de 1283 el desposseïa formalment del seu regne, que seria lliurat, com a vassall de la Santa Seu, a qui aquesta considerara escaient. La lluita contra el rei d'Aragó adquiria el caràcter de croada. Carles d'Anjou va proposar resoldre la qüestió per mitjà d'un dol judicial i el va desafiar. Pere III va acceptar: cent cavallers de cada part es trobarien l'1 de juny a un camp clos a Bordeus, territori neutral sota la jurisdicció d'Eduard I d'Anglaterra. (Bibliografia 915).

Any 1283. Pere III el Gran va crear el Consolat de Mar de València autoritzant els prohoms de la mar a triar dos cònsols per a jutjar els plets. (Bibliografia 915).

Any 1283. (Saragossa). Per les Corts de Saragossa el Rei es veu obligat a signar el "Privilegi General" pel qual, els senyors feudals eren amos dels seus territoris i lliures d'elegir els Furs de València o d'Aragó. Ximén Pere d'Orís, senyor del Castell de Bocairent, tot i ser català, optà pels Furs d'Aragó. (Bibliografia 217).

Any 1283, 20 d'abril. Roger de Lloria és nomenat almirall de l'armada aragonesa de Sicília per Pere III d'Aragó. (Bibliografia 910).

Any 1283, 3 de maig. Té lloc un sagnant combat entre l'esquadra aragonesa, manada per Roger de Lloria i la francesa de Guillem Cornut, que acudia a auxiliar l'illa de Malta, assetjada pels espanyols. Durant el combat, el mateix Roger de Lloria és ferit per una fletxa llançada pels francesos que havien abordat la nau capitana d'Aragó. (Bibliografia 910).

Any 1283, 7 d'octubre, (Egea). El rei ordenà al Justícia de València que, en prendre possessió del seu càrrec, jurés observar el Fur d'Aragó als llocs de València que se citen: Albaida, Cocentaina, Ontinyent, Bocairent, Dénia, etc. (Bibliografia 115).

Any 1283, 1 de novembre, (València). Pere el gran creà un impost anomenat "dret de sopar". Bocairent pagava per aquest impost 100 sous. S'estimula el municipalisme. (Bibliografia 115) i (591).

Any 1283, desembre. Pere III va convocar les corts catalanes a Barcelona per a aconseguir ajuda militar, que va ser-li concedida, encara que el rei va haver de concedir la constitució, una vegada a l'any, per la qual entre altres concessions, les corts es reuniren a Catalunya anualment, va confirmar els usatges catalans i va abolir el bovatge. (Bibliografia 915).

Any 1284. Pere el Gran reduí el nombre de Jurats a 4. (Bibliografia 204).

Any 1284. Bernat Desplà va ser elegit batlle de Bocairent per haver estat acusat el batlle, Pere Gil, d'enriquir-se il·lícitament en el repartiment de cases i terres. Els propis veïns l'empresonaren. Sembla que era innocent i el propi rei va ordenar que l'alliberaren. (Bibliografia 291), (296) i (836).

Any 1284, 4 d'abril. Sancho IV és nomenat rei de Castella i Lleó després de la mort de son pare Alfons X.

(Bibliografia 910).

Any 1284, 10 d'abril, (València). El rei Pere el Gran donà permís a Bernat Desplà, batlle de Bocairent, per establir finques rústiques en el seu nom en Bocairent, Alcoi, Altea, Tàberna, Finestrat, Relleu, etc. Aleshores el terme de Bocairent estava dividit en quatre demarcacions: la Marjal, el Collao, l'Horta i la Serra. (Bibliografia 115) i (836).

Any 1284, 11 d'abril, (València). El rei Pere el Gran ordenà a Rodrigo Jiménez de Luna, Procurador del Regne, castigar els veïns de Bocairent per negar-se a pagar un impost. (Bibliografia 115).

Any 1284, 23 de juny. Batalla naval de Sorrento, en la que els catalano-aragonesos, amb Roger de Lloria, vencen als francesos. (Bibliografia 910).

Any 1284, 28 de setembre. (Tudela). Pere III es va oposar a la noblesa aragonesa amb l'ajut dels valencians no fent cas del que havia concedit a Saragossa un any abans. Confirma i atorga als valencians uns furs adaptats a la realitat econòmica i social del país, amb un fort contingut romanista, que potenciaven la personalitat jurídica de València davant els altres regnes, encara que la vigència dels furs aragonesos en part del territori va mantenir durant llarg temps la pugna foral en aquestes terres. (Bibliografia 915).

Any 1285, 11 de novembre. Mor el rei Pere el Gran a Vilafranca del Penedès. Li va succeir el seu fill Alfons III el Franch. Bocairent seguia sota els Furs d'Aragó. (Bibliografia 120) i (115).

Any 1286. Per aquests anys el barri de la moreria era una zona separada amb portes a l'igual que el barri de l'aljama. (Bibliografia 120).

Any 1286. Uns dels documents que més il·lustren la consolidació i representació per part dels barons o homes rics que concorrien a les Corts valencianes de les ciutats, viles, castells i llocs que tenien feu es el privilegi segon del rei Alfons que serveix com de conclusió a les Corts de 1286. Les viles apareixen en aquest ordre: València, Xàtiva, Ontinyent i Bocairent, de Murviedro, de Dénia, de Alzira, de Cocentaina, de Morella, de Cervera, i Peníscola, d'Alcoi i d'Alpont. (Bibliografia 218).

Any 1286. A les Corts de Barcelona, Bocairent i Ontinyent enviaren una representació conjunta de quatre Síndics. Bocairent disposava de símbols d'identitat propis. (Bibliografia 297).

Any 1286, 2 de febrer. Coronació del rei Alfons III. La noblesa aragonesa es va sentir dolguda per que no considerava el regne de València com a part d'Aragó. (Bibliografia 120) i (115).

Any 1286, 9 de febrer, (Cabanes-Castelló). El rei Alfons III ordenà a Ramon de Riusech fer liquidació amb Ximén Pérez d'Orís dels deutes que estaven pendents des de Jaume I i que es referien a Bocairent i Ontinyent. (Bibliografia 115).

Any 1286, 18 d'abril, (Saragossa). El rei ordenà a Ximén Pérez d'Orís no impedir que el batlle de Xàtiva cobrara als sarraïns de Bocairent els drets reials. (Bibliografia 115).

Any 1286, estiu. Data sense determinar de dos llistats on hi ha relacions de poblacions que no han satisfet l'impost al rei. Entre altres poblacions està Bocairent. (Bibliografia 115).

Any 1286, 31 de juliol, (Figueres). En una carta a les ciutats i viles majors d'Aragó, Catalunya i València per a que es donara crèdit a Bertran de Vall i Ramon de Muntanyana, està la vila de Bocairent entre les citades. (Bibliografia 115).

Any 1286, 11 de setembre. Començaren les Corts a València. Davant del rei juraren els síndics de les ciutats i viles reials en aquest ordre: València, Xàtiva, Ontinyent, Bocairent, Murviedro, Dénia, Alzira, Cocentaina, Morella, Cervera i Peníscola. (Bibliografia 115) i (358).

Any 1286, 22 de setembre. Acabaren les Corts a Borriana. En la relació de pobles citats no està Bocairent per estar representada pels Síndics de Xàtiva. (Bibliografia 115) i (120).

Any 1286, octubre. Alfons II atorgà Bocairent a Jasbert de Castellnou per indemnitzar al comte que havia perdut les seues terres a mas dels francesos. Fins ara pertanyia a Ximén Peres d'Orís. Aquest nou nomenament fou una situació provisional ja que va durar fins l'any 1303. (Bibliografia 115), (200) i (124).

Any 1287. S'inventaren les ulleres. (Bibliografia 120#).

Any 1287, 21 de gener. Conquesta de l'illa de Menorca als àrabs per les tropes aragoneses. (Bibliografia 910).

Any 1287, 28 de desembre. El rei Alfons jurà el privilegi de la Unió que restava llibertat a les Viles Reials a favor de la classe noble. (Bibliografia 120#).

Any 1288, 28 d'octubre. Tractat de Tarascó pel qual Algons III signava la pau en la guerra de Sicília. (Bibliografia 915).

Any 1288, 13 de juliol. Tractat de Lió. Castella i França firmen un acord pel qual Felip IV de França renuncia als seus drets sobre Castella, mentre que Sancho IV de Castella, reconeix un regne independent a Múrcia i Ciudad Real per als infants de la Cerda. (Bibliografia 910).

Any 1289. El rei Alfons convocà Corts. A les Corts celebrades a Montsó (Aragó) es designa una Diputació del General com a diputació permanent per recaptar el "servei" o tribut que els "braços" concedien al rei a petició seva. (Bibliografia 120).

Any 1289. Per aquests anys als leprosos se'ls anomenava "cagots". (Bibliografia 120).

Any 1289, 13 de novembre. El rei donà comissió a Ximén Pérez d'Orís i a N. de Castelar sobre la divisió del terme. (Bibliografia 115).

Any 1290. Expansió del comerç. (Bibliografia 120#).

Any 1291, 15 de maig. Darrer testimoni escrit sobre Ximén Pérez d'Orís. Tracta sobre la restitució per part d'aquest d'un ramat que fa furtar als fills d'Inyigo López. (Bibliografia 217).

Any 1291, 18 de juny. Va morir el rei Alfons el Liberal, defensor de la lírica trobadoresca i de la música joglaresca. Li va succeir el seu germà Jaume II. A partir de d'aquesta data es troba alguna documentació sense desxifrar a l'Arxiu Municipal. (Bibliografia 115), (120), (552 i (591)).

Any 1291, 29 de novembre. Tractat de Monteagudo entre els reis Sanç IV de Castella i Jaume II d'Aragó, pel qual es repartien l'àrea d'influència de les respectives corones en el nord d'Àfrica, establint com a divisòria el riu Mouloûya, deixant per als castellans la part oest, i per als aragonesos la part est, en direcció a Bugia i Tunis. (Bibliografia 915).

Any 1292. D'aquesta data és el pergamí que hi ha a Bocairent i que tracta de la venda d'Alfafara feta per Martín Ximénez a Mossén Pere d'Artés. (Bibliografia 217).

Any 1292. (Barcelona). Es van celebrar Corts on, entre altres coses, es regulava la usura dels jueus. El fet de que l'església considerés la usura i el préstec com immoral va contribuir al que els jueus amplien l'ofici i obtingueren quasi el monopoli de prestar diners. (Bibliografia 341).

Any 1292. Amb ajuda de Jaume II, Sancho IV conquista Tarifa, territori pertanyent al sultà del Marroc. (Bibliografia 910).

Any 1293. Per aquesta època una persona major de 45 anys era considerada vella. (Bibliografia 120#).

Any 1293, agost. Els contactes diplomàtics per a resoldre la qüestió siciliana van seguir a Tarazona. (Bibliografia 915).

Any 1294. Per Anglaterra i Holanda s'escampava el teler a pedal de disseny horitzontal. Va substituir al teler vertical que era més lent i difícil. (Bibliografia 120#).

Any 1295. Quan el Justícia Domingo Sanz emetia documents públics els validava amb un segell propi de Bocairent que representava un puig idealitzat i coronat per un alcàsser. (Bibliografia 298).

Any 1295, 20 de juny. Tractat d'Anagni. Aragó renuncia a la possessió de Sicília. Bonifaci VIII ofereix a Jaume II d'Aragó mil lliures torneses per la renúncia a Sicília i el rei aragonés accepta. (Bibliografia 915).

Any 1295, 29 d'octubre. Jaume II es casà amb Na Blanca, filla del rei de Nàpols i li fou donació de Bocairent i moltes altres viles durant tota la seua vida, per a que les tinga i gaudeisca. Però a pesar de la donació Bocairent continuà essent del Vescomte de Castellnou degut a l'elevada quantitat de diners que el rei li devia. (Bibliografia 217).

Any 1296. Anava introduint-se l'art gòtic. Es caracteritza per l'arc ogival, els florons i els vitralls, i la propensió a la verticalitat, amb naus àmplies i esveltes. (Bibliografia 120).

Any 1296. Es va iniciar la conquesta del regne de Múrcia, promès per Alfons de la Cerda, al rei d'Aragó a canvi d'ajuda. (Bibliografia 915).

Any 1296. Ordre de Jaume II al Consell de Xàtiva d'admetre la moneda de Múrcia com a corrent. (Bibliografia 591).

Any 1296, abril. Alacant va ser conquerida després d'una dura resistència de l'alcaid del castell, Nicolau Peris. Va prendre Guardamar amb el suport de la flota, va negociar amb en Joan Manuel, senyor d'Elx, prosseguint cap a Oriola i Múrcia, que van capitular, igual que la resta de l'horta murciana. (Bibliografia 915).

Any 1296, juny. Jaume II. Guerra contra Castella. Annexió de Villena a la corona d'Aragó. El rei havia ordenat a les autoritats de Xixona, Biar, Bocairent,...que possessin escoltes o exploradors a les muntanyes i als passos de cadascun d'aquells llocs, a fi de donar seguretat al seu exèrcit i a la gent que anava a incorporar-s'hi. (Bibliografia 591).

Any 1297, novembre. Només tornar de l'exitosa campanya de Múrcia els indisciplinats guerrers forasters (almogàvers majoritàriament), concentrats a les viles de Bocairent, Biar i Castalla, abusaren de la paciència del veïnat, i es dedicaren a la rapinya i el saqueig. Fins al punt que Jaspert de Castellnou, governador del Regne, hagué d'armar una host de valencians per poder dominar-los. (Bibliografia 234).

Any 1298. Xàtiva en peu de guerra per l'imminent atac de Castella. (Bibliografia 591).

Any 1298. La conquesta d'Alhama es va veure facilitada per l'abundant població d'origen catalanoaragonès, encara que va tenir l'oposició de les guarnicions castellanques dels castells i del bisbe de Cartagena. (Bibliografia 915).

Any 1298, abril. Jaume II el Just conquista Alacant.

Any 1298, 15 de maig. Fundació del Monestir de la Valldigna. El rei Jaume II, li otorgà al abat de Santes Creus "tota la vall, amb el castell de Marinyén, els seus caserius i alqueries juntament amb els habitants que aquesta tenia".

SEGLE XIV.

Convivien varies comunitats religioses: els mahometans feien la festa el divendres, els jueus els dissabtes i els cristians els diumenges. (Bibliografia 120#).

A finals de segle eren importants els cultius de productes per a la indústria de Bocairent com el "Lli e cànem e gleda per adobar draps." (Bibliografia 204).

Desenvolupament del tèxtil i forta demanda de llana de Castella i de la Serrania. (Bibliografia 204).

Es consolida el Regne de València amb l'ampliació pel sud més enllà de Xixona. (Bibliografia 204).

Permanent amenaça musulmana en les terres frontereres. (Bibliografia 204).

Es perfeccionen les estructures de govern amb la burocratització progressiva i la presència creixent de juristes i notaris. (Bibliografia 204).

Tan característics de l'època són els sons de guerra com els de cacera protagonitzats per corns, xiulets i reclams. (Bibliografia 552).

Els instruments més habituals són: botzina, dolçaina, flauta de canyes, arpa doble, llaüt, viola, tabal, tambor, timbal, campanes, plats i triangle. (Bibliografia 552).

Es pot parlar de consolidació municipal. (Bibliografia 591).

Les terres dels Alforins, al nord de Bocairent, són cobdiciades pels veïns castellans i són continus els enfrontaments entre camperols d'un i altre costat. Els límits entre pastures i camps de blat no eren mai fermes i sempre hi havia plets i baralles. (Bibliografia 591).

Any 1300. Són convocats a armes els hòmens de la Vall d'Albaida a fi que es reunisquen a Cocentaina amb el rei i porten vitualles per a quatre mesos. (Bibliografia 591).

Any 1300, juny. Jaume II va incorporar el senyoriu d'Albarrasí a la Corona d'Aragó. Tant Castella com Aragó necessitaven la pau i es va signar la sentència arbitral de Torrelles (1304) i posteriorment la modificació al Tractat d'Elx (1305), que modificava definitivament les fronteres entre Castella i Aragó fixades en el Tractat d'Almirra (1244), incorporant a la Corona d'Aragó, en concret al regne de València, les comarques al nord del riu Segura. (Bibliografia 915).

Any 1300. Creació de l'Estudi General de Lleida, per evitar que els estudiants universitaris marxaren fora de la Corona d'Aragó. Jaume II va ser un home de gran cultura, bon llatí, notable orador, sobreeixint entre les seues lectures les obres de caràcter religiós i pietós, encara que també les de caràcter profà, com ara les Dècades de Tit Livi. (Bibliografia 915).

- Any 1300, 12 d'abril.** Jaume II nomena Procurador o Lloctinent General del Regne de València a Jaspert, Vescomte de Castellnou, Senyor de Bocairent. (Bibliografia 836).
- Any 1301.** Jaume II mana als oficials que no destorben la tornada a casa dels sarraïns que tornen de la guerra de Múrcia a Xàtiva. (Bibliografia 591).
- Any 1301.** Carta a Jaspert de Castellnou, procurador general de València per tal que guarnisca els castells fronterers amb Castella. (Bibliografia 591).
- Any 1301.** Tractat amb Tunis per afavorir i mantenir els avantatges aconseguits pels mercaders catalans. (Bibliografia 915).
- Any 1301, 21 de gener.** El rei Jaume II sancionà vint Furs. Entre les quals destaquem: la celebració periòdica de les Corts (el 6 de gener, cada tres anys) i donar audiència cada setmana. (Bibliografia 120).
- Any 1302.** Organització de defenses armades a la frontera per tal de fer front a les lluites contra Castella o per defensar-se contra els avalots mudèjars. (Bibliografia 591).
- Any 1302, 5 de febrer. (Tortosa).** Jaume II atorgà Bocairent i Castalla a Jaspert Vescomte de Castellnou per recuperar els castells de Pontons, Creixell i Ontinyent. (Bibliografia 200), (124) i (836).
Jaspert Vescomte de Castellnou igual estava a Sicília com a Castella, Mallorca, Múrcia, Granada o Marroc. Si afegim que tenia els castells de Potons, Camprodon i Creixell en el Principat es trau la conclusió que poc temps li quedaria per atendre Bocairent i molt menys per viure en ell per la qual cosa cal pensar que aquesta donació fou, com moltes altres d'aquell temps, utilitzada pel Monarca per pagar favors al seu vassall i per prestigi i explotació econòmica de les terres i dels impostos. (Bibliografia 200) i (124).
Segons Armand de Fluvià, aquest seria el XII Vescomte de Castellnou i el V amb el nom de Jaspert. Les Armes del seu escut eren: En Camper de Gules un Castell d'Argent. (Bibliografia 357).
- Any 1302, 19 d'agost.** Després de la signatura de la pau de Caltabellotta en la qual es resolía el contenciós sicilià, les tropes almogàvers van quedar desocupades i, atès que la seua presència resultava molt incòmoda per a Frederic III i per als sicilians, calia buscar-los una eixida. Aquesta va ser la contractació dels almogàvers per l'emperador bizantí Andrònic II per a plantar cara a l'amenaça dels turcs. (Bibliografia 915).
- Any 1302, estiu.** Roger de Flor va embarcar amb el seu exèrcit de 32 naus i 6.500 soldats rumb a Constantinoble. Roger de Flor, seguint la ruta d'Alexandre el Magne, va expulsar els turcs de la península d'Erked (Artaki) en la Màrmara, passant després a Anatòlia i apoderant-se sense dificultat de les ciutats de Filadèlfia, Magnèsia i d'Efes. (Bibliografia 915).
- Any 1303.** Ordre del Consell de Xàtiva que disposava defendre's davant l'imminent atac de Castella. El rei Jaume II nomenà procurador general a Bernat de Canelles que prengué part en els fets d'armes de Xàtiva, Albaida i Biar. (Bibliografia 120) i (591).
- Any 1304.** El regne de Múrcia quedava dividit. La ciutat de Múrcia i la part de ponent, per a Castella: Oriola, Alacant i el Baix Vinalopó per al rei de València. (Bibliografia 618).
- Any 1304.** Incursions de l'exèrcit granadí per terres valencianes que aprofitaven els moros valencians per unir-se als granadins i dirigir-se cap al sud de la península amb l'exèrcit granadí. (Bibliografia 204).
- Any 1304.** Venjança dels moros granadins, amb la col·laboració dels moros de la zona, contra Roger de Lloria a Cocentina i Alcoi. (Bibliografia 120) i (204).
- Any 1304, agost.** Roger de Flor va derrotar els turcs en els estreps del Taure i tornant-hi després amb Berenguer de Rocafort, un altre dels caps, a la península de Gal·lípoli, on van acantonar les seues tropes per ordre de l'emperador, temorós del poder que veia en els almogàvers. (Bibliografia 915).
- Any 1304, tardor.** Berenguer d'Entença va arribar amb 300 cavallers i 1.000 peons a l'actual turquia. Entença havia intentat vincular a Jaume II a l'empresa d'Orient, però no va aconseguir del rei d'Aragó més que vagues promeses. Les victòries contra els turcs van alternar amb les correries dels almogàvers, que van despertar un terror general, mentre que les ambicions de Roger de Flor i les de Berenguer d'Entença, que van obligar a l'emperador a concedir-los els títols de cèsar i megaduc, van despertar els recels de l'hereu, el príncep Miquel. (Bibliografia 915).
- Any 1304.** A Tilimsen i el Marroc la diplomàcia aragonesa va treballar a diverses bandes. El sultà marroquí es va declarar vassall de Jaume II, que obtenia el pagament de 10.000 dinars d'or. (Bibliografia

915).

Any 1305. Tactat d'Elx. La frontera del Regne de València amb Castella delimitada per Jaume I, fou rectificada pel seu net Jaume II. Per aquesta modificació la Font de la Figuera quedà de Jaume II, mentre Villena passava a mans castellanès. (Bibliografia 120).

Any 1305, 7 d'abril. El guàrdia del príncep Miquel va assassinar a Roger de Flor i quants almogàvers van trobar en un banquet que els va ser ofert. Matances semblants es van produir en altres ciutats de l'Imperi. Les restes de la companyia es van fortificar a Gal·lípoli i es van organitzar com un petit Estat al comandament de Berenguer d'Entença, portant a terme des d'aquest lloc ferotges campanyes contra Tràcia i Macedònia, que van ser assolades. Començava la "Venjança catalana", nom amb el qual la història coneix aquests episodis violents contra l'Imperi i els genovesos, els almogàvers van arribar fins als voltants de Constantinoble. (Bibliografia 915).

Any 1306. Ordre de Jaume II al capità Llop de Vayllo perquè atrinxere a Villena i la defense contra els moros de Granada. (Bibliografia 591).

Any 1307. Origen de l'Ordre de Montesa per dissolució de la del Temple. No obstant es va fundar legalment en 1317. La seua funció era protegir la frontera meridional dels atacs musulmans. (Bibliografia 204).

Any 1307. Data del pergamí que conté la carta en la que consta que mossèn Andreu Guillem va prendre possessió de la Vila de Bocairent en nom de l'Infant en Joan. Açò indica que va deixar de pertànyer al Vescomte de Castellnou i va retornar a la Corona. (Bibliografia 217).

Any 1307, 17 de setembre. Van ser detinguts els cavallers templers a França i els seus béns van ser confiscats. (Bibliografia 915).

Any 1307, 17 de novembre. per la butlla Pastoralis praeminentiae ordenava als prínceps de la cristiandat que arrestaren els templaris dels seus estats i els confiscaren els béns. (Bibliografia 915).

Any 1308. Nova invasió mora a Dénia, Xàtiva, i Alacant precedida del rumor que es preparava una segon invasió del regne. (Bibliografia 204).

Any 1308. Tractat amb Tunis per afavorir i mantenir els avantatges aconseguits pels mercaders catalans. (Bibliografia 915).

Any 1308, 19 de desembre. La diplomàcia aragonesa i castellana va treballar per a reprendre la política reconquistadora a costa de Granada, signant el Tractat d'Alcalá de Henares . Per a Jaume II el projecte tenia com a objectiu la plaça d'Almeria, clau per a l'expansió territorial i comercial aragonesa, així com per a aturar els atacs granadins al migjorn valencià. Les divisions internes entre la noblesa castellana van obligar a aixecar el lloc d'Algesires. (Bibliografia 915).

Any 1309. S'introduïa al Regne de València la figura del Procurador o Governador General i els seus Delegats anomenats Lloctinents. Es crearen dos Districtes al Regne. El de dellà Xúquer (on pertanyia Bocairent) amb capital a Xàtiva i el de dellà Uixó per a les terres ubicades al nord d'aquesta població. A cada Districte hi havia un Lloctinent Particular. (Bibliografia 204).

Any 1309. Tractat amb Bugia per afavorir i mantenir els avantatges aconseguits pels mercaders catalans. (Bibliografia 915).

Anys 1309-1317. Ambient antisarraí encés degut a les guerres frontereres i invasions de pirates barbarescs. (Bibliografia 204).

Any 1310. A la mort de la Reina Blanca, Bocairent va passar a mas de la família Castellnou. (Bibliografia 313).

Any 1310, gener. Jaume II, després d'una campanya militar mal plantejada, va haver d'aixecar el lloc d'Almeria. El fracàs material i moral de Jaume II en l'empresa granadina va ser tal, que a partir d'aleshores es va retirar dels assumptes de la zona de l'Estret i va bolcar la seua atenció cap al Mediterrani central, en particular l'empresa de Sardenya i els assumptes de Xipre. Les incursions granadines per territori del regne de València van seguir, fins que l'any 1323 Jaume II va negociar una pau duradora amb Granada. (Bibliografia 915).

Anys 1310, 13 y 14. Període de dificultats i d'escassetesa de grans per causa de la sequera. (Bibliografia

204).

Any 1311. Data de l'Ordre Reial per la qual els cristians no podien mantenir relacions carnals amb les mores. (Bibliografia 120#).

Any 1311. Nova demarcació fronterera que afegís protagonisme a Bocairent com a peça clau en el sistema de guarnicions frontereres. (Bibliografia 234).

Any 1311. Ordenances per millorar el gremi de teixidors. Per aquesta època l'exportació de tèxtils d'Alcoi, Ontinyent, València i altres viles a Castella, Aragó, Nàpols i Sicília. (Bibliografia 120) i (204).

Any 1312. El compromís de Casp va reunir representants de tots els regnes de la Corona d'Aragó a la mort de Martí I l'Humà i decidiren donar-li el regnat a la castellana casa de Trastámara en la persona de Ferran I d'Antequera.

Any 1312, 22 de març. En el Concili de Viena, Clement V va abolir l'orde del Temple amb la butlla Vox in excelso. A Aragó, on l'orde tenia gran prestigi, el rei va haver de rendir per les armes els més importants castells templers: Montsó, Cantavella, Castellot, Villel i Llibre (1307-1308), mentre que a Catalunya va ser la fortalesa de Miravet el focus de la més aferrissada resistència. Els béns dels templers, per a evitar que passaren a les mans dels hospitalaris, es van dedicar a fundar una nova orde, la de Santa Maria de Montesa, en terres del migjorn valencià, amb la missió de defensar les fronteres de possibles atacs musulmans. (Bibliografia 915).

Any 1312 3 d'abril. El papa Clement V dissolgué l'ordre dels Templers. (Bibliografia 120#).

Any 1313. S'estableixen cristians a l'Font de la Figuera. Augmenta la seguretat pel nord-oest de Bocairent. (Bibliografia 591).

Any 1313. Joan Ximénes d'Orís, fill de Ximén, havia malferit al bocairentí Pere Ferre i li havia mort un bou. Aquest incident, el conflicte de termes, ramats i interessos anaren a més. (Bibliografia 627).

Any 1313, 26 d'abril. El rei de França, en conveni signat a Poissy, va retornar a Aragó la vall d'Aran, reconeixent la possessió, ja que la propietat es dilucidaria en futures converses. (Bibliografia 915).

Any 1315. El rei Jaume II perseguia amb duresa l'heretgia. (Bibliografia 120#).

Any 1314. Presa de possessió de la Vall d'Aran per no presentar-se els ambaixadors francesos, cosa que va ser interpretat com una renúncia. (Bibliografia 915).

Any 1316, 9 de gener. Felip es converteix en rei de França i de Navarra després de la mort del seu nebot Juan I. (Bibliografia 910).

Anys 1315-1317. Època de fam i diarrees que provocaren la mort i la desolació. Es feien precs i caravanes de penitents. (Bibliografia 120#).

Any 1317, 10 de juny. El papa Joan XXII, mitjançant una butlla, creava l'Ordre de Montesa, hereva dels Templers. (Bibliografia 120) i (591).

Any 1318. Jaume II prohibició invocar públicament el nom de Mahoma així com cridar a l'oració. (Bibliografia 204).

Any 1318, primavera. El justícia Ramon Vimbodí, els jurats i l'élite local de llauradors i ramaders rics (Bertomeu Camarasa, Joan Barberà, Pere Gil, Bernat del Mas, Miquel Pérez, Llop Sanç i Pere Sanxis) ajuntaren una host per atacar Alfafara. En la descripció dels fets se citen arbres i conreus que hi predominaven entre els sembrats de blat. (Bibliografia 234).

Any 1919. L'Infant don Jaume, fill del Rei En Jaume és nomenat Virrei de València.

Any 1319. Jaume II proclama la unió perpètua dels seus regnes, tot i que l'únic lligam amb els altres regnes es resumia al monarca mateix. (Bibliografia 204).

Any 1319. A la conflictiva bèl·lica social calia afegir la presència de saquejadors incontrolats i la violència quotidiana. En aquest any fa ser assassinat Francesc Gil, per això els bocairentins mantenien la guarnició reial de talaiadors i espies, finançada amb una contribució especial. (Bibliografia 629).

Any 1319. En les Corts de Tarragona Jaume II va promoure l'anomenat Privilegi d'Unió, que consagrava el principi de indivisibilitat dels tres estats integrants de la Corona d'Aragó. També durant el seu regnat es va crear el arquebisbat de Saragossa com a seu metropolitana d'Aragó, separant-lo del de Tarragona, que

esdevindria la seu per a Catalunya i València. (Bibliografia 915).

Any 1319, 22 de juliol. Per butlla de Joan XXI es va fundar l'orde de Santa Maria de Montesa. (Bibliografia 915).

Any 1319, 18 d'octubre. El cas més cridaner, per l'escàndol que va produir, va ser el projectat matrimoni entre el primogènit de Januem II i la infanta Elionor de Castella, al qual l'infant es negava. A la fi, la pressió del pare va fer que les noces tingueren lloc, però res més acabar la missa, l'infant va fugir a cavall, deixant burlat a son pare i produint la ira dels castellans, enrarint-se les relacions entre ambdós regnes. (Bibliografia 915).

Any 1320. Des d'aquesta data es coneixen llistats de jueus prestadors. (Bibliografia 341#).

Any 1321. Jaume II signà un document amb Granada sobre llibertat comercial i llibertat per poder emigrar els moros valencians. (Bibliografia 204).

Any 1321. Època de males collites i fam. Primeres expulsions de moros. Reforçament del sistema de vigilància arran el conflicte de Granada. (Bibliografia 120#) i (204).

Any 1332. Els musulmans granadins envaiïen la conca del Vinalopó. (Bibliografia 628).

Any 1322. El delme reial o terçdelme era de 545 sous. (Bibliografia 638).

Any 1322, 4 de desembre. Privilegi de Jaume II d'Aragó pel qual el "Piló" de les carnisseries no era vendible ni redituable. (Bibliografia 137).

Any 1323. Es van dictar unes normes per regular l'elaboració de les pells i el cuiro i sobre la confecció de les sabates per a dones. (Bibliografia 120#).

Any 1323. El rei es preparava per a la guerra contra Cerdanya quedant annexionada i incorporada a la corona catalano-aragonesa. (Bibliografia 120#).

Any 1324. Comença un lustre agrícolament desastrós. (Bibliografia 204).

Any 1324, febrer. La campanya contra sards i pisans va ser molt dura. La capitulació de Pisa es va signar després de la derrota naval de Lucocisterna i la capitulació d'Esglésies i Càller. L'empresa de Sardenya, en la qual van col·laborar els mallorquins amb un terç de la flota, aragonesos, valencians i catalans, es va fer a costa d'elevats costos en diners i homes, delmats per l'epidèmia de febres, i va deixar obertes les portes a l'enfrontament de genovesos i catalans pel control de les rutes del Tirrè i del Mediterrani occidental. En l'illa es va instal·lar un feudalisme d'importació, basat en una densa xarxa de feus concedits a la noblesa, que va tenir conseqüències devastadores. (Bibliografia 915).

Any 1325. El governador del regne imposà uns vigilants forasters en les zones frontereres contra la qual cosa protestaren els bocairentins i altres viles elevant una protesta al rei. (Bibliografia 628).

Any 1325. Per aquesta època amb la paraula "fondec" o "alfondec" es designava el magatzem de productes mercantils. Després donà nom al lloc on s'albergaven el mercaders. (Bibliografia 120).

Any 1325. Jaume II donà un privilegi pel qual s'indicava el lloc on devien habitar les dones públiques; obligant-les a deixar els seus domicilis habituals pel perill contra la moralitat. (Bibliografia 120#).

Any 1325. Els bocairentins Marc Puerto i Antoni Jover compraven draps a can Simó Sapera d'Alcoi, per valor de 61s. 6 ds. El primer, i 68 sous el segon. (Bibliografia 644).

Any 1326. Aparegué el canó que utilitzava pólvora per llançar objectes. (Bibliografia 120#).

Any 1327. Va morir Jaume II nomenat el Just. Li va succeir el seu fill Alfons II el Benigne el qual va regnar fins 1336. (Bibliografia 120#).

Any 1327, 16 d'agost. El rei comunica a la filla l'import que deuria rebre de certes viles per al sosteniment de la casa de la Infanta. Bocairent aportava 1.600 sous. (Bibliografia 836).

Any 1328. Coronació del rei Alfons a Saragossa. (Bibliografia 204).

Any 1329. El rei Alfons II celebrà Corts amb certes tensions entre els partidaris dels Furs aragonesos (de caràcter més sever i senyorial) i els partidaris dels Furs valencians (de caràcter més liberal). (Bibliografia 204).

S'acordà un Fur pel qual el rei no podia fer donacions de Viles i Terres a personatges de la noblesa per un

- temps superior a 10 anys. (Bibliografia 120).
- El rei Alfons II autoritzà la compra de dacsa de Tortosa a causa de la manca de queviures que es patia. (Bibliografia 120#).
- El rei Alfons II va concedir un privilegi al gremi d'apotecaris pel qual els futurs professionals devien fer una prova per demostrar la seua capacitat. (Bibliografia 120#).
- Any 1329.** Data del pergami sense desxifrar de l'Arxiu Municipal que tracta de la "procura de l'Infant En Felip i la seua muller Na Violant. (Bibliografia 217).
- Any 1329, 5 de març.** Joana II i el seu marit Felip d'Evreux són coronats reis de Navarra.
- Any 1330.** Es reformen els Furs. Es dictaren normes per les quals els pobles que es basaven amb els furs d'Aragó seguirien sota el domini dels senyors; i, els pobles amb més de 15 cases cristianes els senyors exercirien la justícia criminal. (Bibliografia 120#) i (204).
- Any 1331.** Incursions de l'exercit granadí per terres valencianes que aprofitaven els moros valencians per unir-se als granadins i dirigir-se cap al sud de la península amb l'exercit granadí. (Bibliografia 204).
- Any 1332.** La tuberculosi (la pesta blanca) produïa moltes víctimes per aquests anys. (Bibliografia 120#).
- Any 1332.** Les donacions del rei Alfons II al seu fill Ferran (fruit de les segons núpcies) en detriment del seu fill primogènit -el futur Pere II- alçà molta inquietud i tumults. (Bibliografia 120#).
- Any 1332.** Incursions de l'exercit granadí per terres valencianes que aprofitaven els moros valencians per unir-se als granadins i dirigir-se cap al sud de la península amb l'exercit granadí. (Bibliografia 204).
- Any 1333.** La fam no parava. Es prohibí l'exportació de gra. Augmentà la delinqüència. Es coneix amb el nom del "mal any". (Bibliografia 120), (341) i (204).
- Any 1333.** Conquesta marroquina de Gibraltar on lluitaren tropes valencianes. (Bibliografia 204).
- Anys 1333-1334.** Crisi de subsistència general. Augment de preus que durà fins 1336. Es va interpretar com un càstig diví pels pecats dels homes. (Bibliografia 204).
- Any 1334.** El rei Alfons imposà "cisa" sobre la carn i el vi per recaptar fons per a la lluita contra els moros. (Bibliografia 120#).
- Any 1335.** El negoci del tèxtil augmentava amb la llana castellana. (Bibliografia 120#).
- Any 1335.** La pau amb Granada acabava amb l'amenaça d'invasió morisca pel sud. (Bibliografia 120#).
- Any 1336.** Les corts, que encara funcionaven irregularment i la seua composició era vacil·lant, constituïen l'expressió suprema del pactisme com a fórmula de govern. En les corts el rei Alfons II va establir normes per protegir l'exportació ramadera. També s'imposaren impostos sobre el pa, les teles, etc. per ajudar a les despeses de guerra. (Bibliografia 120) i (204).
- Any 1336.** Bocairent, Ontinyent i Biar aportaren 40.000 sous per a que la reina redimira les dites viles. (Bibliografia 836).
- Any 1336.** El Consell Municipal de València edità unes normes per evitar frauds que malmetessin el prestigi de les teles valencianes. (Bibliografia 204).
- Any 1336, 24 de gener.** Va morir el rei Alfons II (el Benigne). Li va succeir el seu fill Pere IV d'Aragó i II de València anomenat el Cerimoniós. Començament d'una nova crisi política conseqüència de l'oposició del nou monarca a acceptar les donacions que havia realitzat en favor d'Elionor de Castella. Suposa un període d'afirmació de la institució monàrquica. El Rei Pere va desenvolupar una intensa activitat cancelleresca organitzada i regulada per textos legals. (Bibliografia 120) i (204).
- Any 1336, 16 de novembre.** Data del Privilegi del Rei Pere IV d'Aragó, i II de València donat a la Catedral de València el qual prohibeix que cap Vila, Castell ni lloc del Regne de València, pugui ser separat de la Corona Reial. Pel que respecta a Bocairent, aquest privilegi no va ser respectat. (Bibliografia 101), (217) i (204).
- Any 1337.** Per aquesta època els instruments musicals més corrents eren: el "rabel", la "querina", el "zulami", la "xocra", el "laud", el "manu-cordi". (Bibliografia 120#).
- Any 1337.** Pere IV d'Aragó convocà Corts a Castelló. (Bibliografia 120#).

Any 1337. El rei Pere va combatre contra la seua madrastra Na Elionor de Castella que havia aconseguit Viles per als seus fills. (Bibliografia 120#).

Any 1337. Temor a una revolta morisca i atacs a Benissa i Alacant. (Bibliografia 204).

Any 1337. Està documentada la venda d'un mas en la Serra Mariola. (Bibliografia 639).

Any 1338. El rei Pere IV d'Aragó i II de València es casà amb Maria d'Eureux filla de Joan el Llarg de França i Maria de Navarra. (Bibliografia 120#).

Any 1338. Pere IV d'Aragó i II de València, el del "Punyalet", recuperà Bocairent per a la Corona i la declarà pertanyent al "Reial Patrimoni" disposant que mai més no es pogués vendre, però la realitat va ser ben diferent. (Bibliografia 217).

Any 1339. Gran sequera. (Bibliografia 372).

Any 1340. La guerra duta a terme pel rei Pere contra els moros obligà al monarca a convocar "parlament" per demanar nous tributs. S'establí l'impost de la "cisa".

Per cobrar aquest impost es va establir una administració permanent formada per 4 administradors:

1 per les Viles Reials

1 per braç eclesiàstic

1 per la noblesa

1 per la ciutat de València. (Bibliografia 120#).

Any 1340, 30 d'octubre. La victòria castellano-portuguesa sobre els benimeris es celebrà amb entusiasme a terres valencianes. (Bibliografia 204).

Anys 1241-1242. Plena expansió tèxtil i normatives proteccionistes per a qui es dediqués a la indústria tèxtil. (Bibliografia 204).

Any 1342. La indústria tèxtil valenciana va ser la protagonista de les Corts començades aquest any. Es demanava protecció per al tèxtil prohibint la importació de drap i l'exportació de matèries primeres. (Bibliografia 120) i (591).

Any 1343, 25 de maig. El rei Pere conquistà el regne de Mallorca. (Bibliografia 120#).

Any 1344, 26 de març. Té lloc la conquesta d'Algesires, després d'any i mig, per les tropes del Rei Alfons XI de Castella. (Bibliografia 910).

Any 1345. Es posava fi a les hostilitats i temors d'invasions mores amb la signatura de la pau amb el Marroc. (Bibliografia 204).

Any 1345, 18 de desembre, (Perpinyà). Pere IV, estant a Perpinyà, creà la Baronia d'Ontinyent que incloïa Bocairent i Biar i la donà a Berenguer de Vilaragut, anomenat el Vell. D'aquest passà a la seva muller Francesca Boil i després als seus fills, Berenguer, Pere i Nicolau de Vilaragut. (Bibliografia 200) i (382).

Berenguer de Vilaragut fou conseller del Rei Jaume III de Mallorca. En les disputes dinàstiques es posa de la part del Rei Pere IV i la Reina Sibil·la de Fortià, enfrontant-se amb Ximén Pérez d'Arenós que recolzava a l'Infant Joan.

Els Vilaragut tenen al seu escut, segons Martí de Riquer, el camp en faixes d'Argent i de gules en 8 peces.

Segons González-Doria, escut escaquelat d'Argent i de gules, en cada peça d'Argent una flor de Lis de gules i en cada peça de gules una flor de Lis d'Argent.

Els Boil porten al seu escut, en camp d'Or un Bou de gules.

Any 1347. Una gran malaltia venia de l'est. Els metges no sabien curar-la. Era la pesta negra. Al Regne de València apareixeria en 1348. (Bibliografia 102) i(204).

Any 1347. Guerra de la Unió. Bocairent amb altre viles reials, municipis realencs i senyorijs, són fidels a "La Unió". El Regne quedà dividit en dos fronts antagònics: "La Unió", dirigida i animada per la Ciutat de València, i la "Fraternitat Reialista", l'estrateg de la qual fou Pere de Xèrica, amb Xàtiva com a nucli fonamental. El conflicte de "La Unió" fou una etapa de guerres i violència. (Bibliografia 216) i (591).

Any 1347. Són revocades les normes proteccionistes del tèxtil per la pressió dels importadors de drap, dels nobles i dels eclesiàstics propietaris de bestiar interessats en l'exportació lliure de la llana. (Bibliografia 204).

- Any 1347.** Any de la gran fam que precedí l'arribada de la pesta negra. (Bibliografia 204).
- Any 1348.** Any de la pesta negra. S'anomenaria primera mortaldat. Els brots de pesta van acabar per l'agost. (Bibliografia 101).
- Any 1348.** La "draperia" valenciana es veié enriquida amb la implantació de noves modalitats que imitaven la francesa. (Bibliografia 204).
- Any 1348.** Antagonisme senyors-camperols. La crisi de la Unió continuava. (Bibliografia 382).
- Any 1348.** La producció de calç era relativament important. (Bibliografia 6647).
- Any 1348, 13 de març.** Data del perdó reial o multa que va pagar Bocairent per haver-se revoltat en la Guerra de les Germanies. A més de la multa, el baró i senyor de Bocairent perquè la Senyoria. (Bibliografia 630).
- Any 1348, 22 de març.** Els bocairentins indemnitzen al reialista comte de Cocentaina, Roger de Lloria, pels danys causats i el bestiar capturats durant el conflicte de les Germanies. (Bibliografia 631).
- Any 1348, 1 d'abril.** Pere IV acabà amb els Unionistes. Destrossà el Privilegi de la Unió amb el seu punyal. (Bibliografia 120).
- Any 1348, maig.** Es convoquen els tres braços del Regne per constituir una Unió que assumís la defensa dels "Furs, Privilegis, Llibertats i Bons Usos" enfront de les agressions reials. L'acord no fou unànim ni suscitaria una adhesió de les forces polítiques. En principi sols València proclamaria la Unió. El moviment contrari fou les Germanies encapçalades per les poblacions valedores de la causa monàrquica. Bocairent pertanyia a aquest últim grup. El Regne quedà dividit en dos fronts antagònics i localitzats: La Unió dirigida i animada per la ciutat de València i la Fraternitat Reialista amb Xàtiva com a capital de la Circumscripció dellà Xúquer. El conflicte armat era inevitable. (Bibliografia 204).
- Any 1348, 21 de juliol.** Pere IV derrota a la Unió Aragonesa en la batalla d'Èpila. (Bibliografia 910).
- Any 1348, novembre. (Sogorb).** El rei nomena Batlle de Bocairent, Ontinyent i Biar a Ramon Aran. (Bibliografia 836).
- Any 1349.** Els jueus són acusats de ser els causants de la pesta negra. Hi havia inquietud social, insurreccions, etc. (Bibliografia 120#).
- Any 1350.** Any de la fam. Els qui no estan malalts de pesta han de treballar de sol a sol segons ordre de Pere IV donada a Perpinyà. (Bibliografia 120#).
- Any 1350.** Naix a València Sant Vicent Ferrer el qual visitaria Bocairent.
- Any 1350, 6 de desembre.** Berenguer II de Vilaragut i Boïl recuperà la confiança del monarca i el feu de Bocairent, juntament amb altres possessions: Ontinyent, Albaida, Oliva i Corbera. Però els bocairentins li compraren la vila, per 37.000 sous, vint anys després. (Bibliografia 630) i (836).
- Any 1351.** Continuaven desastroses les collites. Forta i general alçada de preus. (Bibliografia 204).
- Any 1352.** Aquest any es pagà el "dret del morabatí" imposat per Jaume I consistent en el pagament d'un morabadí cada 7 anys per cada casa de bens superiors a 15 morabatins. (Bibliografia 120#).
- Any 1352.** A causa de la pesta negra l'esperança de vida era de 15 anys. (Bibliografia 120#).
- Any 1352.** Per ordre de Pere IV els moros devien de portar al cap la "garceta", a més de viure en barriades separades i tacades per portals. (Bibliografia 120#).
- Any 1353, 11 de febrer (València).** El rei confirma a Ramon Aran com a Batlle de Bocairent, Ontinyent i Biar en consideració a la seua fidelitat i lleialtat. (Bibliografia 836).
- Any 1354.** Encara persistia el tradicional sistema de vigilància fronterera supervisat per un funcionari reial. (Bibliografia 632).
- Any 1355.** L'Infant don Pedro, fill del rei En Jaume és anomenat Virrei de València.
- Any 1355.** Sols els barons majors de 20 anys podien ser mercaders. (Bibliografia 120#).
- Any 1355.** El bisbe de València Hugo de Fenollet instaura a València la processó del Corpus. (Bibliografia 917).

Any 1356. Castella i Aragó entraren en guerra per un incident marítim. Alacant fou ocupada pels castellans. Els pobles començaren a fortificar-se. Les successives i devastadores ràtzies dels castellans posaren en evidència l'estratègica posició de la valleta d'Agres-Bocairent com a corredor de penetració cap a la costa. (Bibliografia 633).

Any 1356, 3 de febrer, (Perpinyà). Pere IV d'Aragó i II de València donà facultat a la seva muller Na Leonor per separar la Baronia d'Ontinyent dels Vilaragut, però no fou realitat fins més tard. (Bibliografia 124), (200) i (836).

Anys 1356-1365. La guerra dels dos Peres (el Cruel i el Cerimoniós) suposà la interrupció de l'arribada del gra castellà, agreujat per les condicions adverses del camp valencià per la plaga de llagostes. A més del conflicte bèl·lic en les terres més enllà de Xixona hi ha haver enfrontaments a Biar, Jumilla, Guardamar, Alacant, Elx, Crevillent, Dénia, Oliva, Gandia. (Bibliografia 204).

Any 1358. El decret de les Corts de Perpinyà de 1350 es feu efectiu aquest any al regne de València.

Any 1358. Des d'aquesta data els anys es compten a partir del naixement de Crist. Abans es guiaven pel calendari florentí que començava a comptar els dies a partir del 25 de març. (Bibliografia 120).

Any 1358. Les Corts acordaren recaptar fons per a la guerra amb Castella. (Bibliografia 120#).

Any 1359. L'Infant En Ferrand, fill d'Alfons IV és anomenar Virrei de València.

Any 1359. Era justícia Pere Botella i jurats: Bertomeu Vimbodí, Bernat Olzina, Pere Cerdà i Pere Martí. (Bibliografia 641).

Any 1359, 15 de maig. Nou litigi sobre els termes entre Bocairent i Banyeres. Els motius cal buscar-los en l'aigua i en l'ús dels prats per al ramat. L'Audiència fallà a favor de Banyeres però Bocairent comprà l'alqueria en litigi. La Compra de l'alqueria del Vinalopó suposà que la "Font de la Coveta" -naixement del riu Vinalopó- passà definitivament a ser propietat de Bocairent. (Bibliografia 217) i (243).

Any 1359, 10 de juny. Data del pergami on se citen els propietaris del mas de Vinalopó. (Bibliografia 640).

Any 1360. Les Corts acordaren recaptar fons per a la guerra amb Castella. Les Corts oferiren 13.000 lliures. En relació al tèxtil van haver disposicions que regulaven els tints i els teixits. (Bibliografia 120) i (204).

Any 1360, 16 de desembre, (València). Pere IV indemnitzà els Vilaragut i donà la Baronia d'Ontinyent a la seva esposa Elionor de Sicília. Bocairent passava a ser Vila Reial. (Bibliografia 200) i (124).

Any 1361. Castella i Aragó aturaren la lluita. S'allunyava l'angoixa i renaixien les arts. (Bibliografia 120#).

Any 1362. La Reina Elionor de Sicília, tercera muller de Pere IV d'Aragó i II de València, rescatà la baronia d'Ontinyent de la família Vilaragut. (Bibliografia 200).

Any 1362. En les Corts de Montsó s'acordà que els teixits i les exportacions tributarien. Es fixà el donatiu i la forma de recaptar-ho. (Bibliografia 120#).

Any 1362. Nou brot de pesta anomenada segona mortaldat o mortaldat dels infants. (Bibliografia 204).

Any 1363. Les corts establiren una normativa proteccionista per a la indústria tèxtil. (Bibliografia 204).

Any 1364. Se celebraren Corts a València per recaptar diners per a la guerra contra Castella per haver-se apoderat de nombrosos pobles: Biar, Xixona, Castalla, la Vila Joiosa, etc. Les esglésies posaren a contribució de guerra les joies que atresoraven. (Bibliografia 120#).

Any 1364. Consta, en una relació de l'arxiu municipal, el nom d'usurers bocairentins. (Bibliografia 650).

Any 1365. Seguia la guerra amb Castella. Pere el Cruel muntava un campament fortificat a Agres. (Bibliografia 634).

Any 1366. Segregació de Villena de la corona d'Aragó. (Bibliografia 591).

Any 1366, 16 de març. Enric II es proclama rei de Castella en la ciutat de Calahorra. (Bibliografia 910).

Any 1367. Les Corts celebrades aquest any acordaren enviar més diners per a sufragar les despeses de la guerra, els quals els recaptarien de l'impost sobre la carn, la sal, la llana i els teixits. Açò provocà la inquietud entre els fabricants de teles. (Bibliografia 120#).

Anys 1367-1377. Una sequera llarguíssima quasi ininterrompuda tindria el seu moment culminant en el bienni 1374.75. (Bibliografia 204).

Anys 1369-1371. Se celebraren Corts. Es van fer modificacions de caràcter terminològic. Els "clavaris" passaren a ser diputats. (Bibliografia 120#).

Any 1369. La Vila de Bocairent fou beneficiària d'un permís reial per a gravar amb cises les mercaderies i ajudar al finançament de la cosa pública. (Bibliografia 649).

Any 1369, 14 de desembre. (València). La Reina Elionor de Sicília, en pagar els deutes que tenia el seu marit, Pere IV, va recuperar la Baronia d'Ontinyent, passant a ser de la seua propietat. Ontinyent va contribuir amb 24.000 sous, Bocairent amb 12.000 sous i Biar amb 13.000 sous. A canvi van obtenir l'autorització d'imposar "cisa" i exportar vi i oli a Castella. (Bibliografia 313) i (836).

Any 1369, 16 de desembre (València). Carta del rei en la que comunica als habitants de Bocairent, Ontinyent i Biar el jurament a la reina i als oficials que la representen en cada població. En la mateixa data la reina ordena al seu tresorer que pague immediatament als Vilaragut per a prendre possessió de les noves viles i que els seus procuradors guarden els privilegis, consums i tradicions de Bocairent, Ontinyent i Biar. (Bibliografia 836).

Any 1370. Brots de pesta a Aragó i Catalunya que ací es va reflectir en processons i precs per aplacar la ira divina. (Bibliografia 204).

Any 1370. Enric II de Castella autoritza el pas franc del bestiar a Aragó. (Bibliografia 591).

Any 1370, (Tarragona). Estant Pere IV a Tarragona va prometre no separar mai més del Braç Reial els territoris que comprenien la Baronia d'Ontinyent. Pocs anys durà aquesta promesa per haver de pagar el deute que tenia amb la família Vilaragut. (Bibliografia 124) i (200).

Any 1370, 12 de març, (Tarragona). Pere IV atorgà a Bocairent el privilegi d'imposar "sises" (impostos) i d'exportar vi i oli a Castella i al Regne de Múrcia durant dos anys. (Bibliografia 217) i (836).

Any 1370, 13 de març. El rei Pere el Cerimoniós incorporà Bocairent a la Corona com a Vila Reial i amb vot a les Corts. La Vila de Bocairent, governada per ella mateixa, augmentà la riquesa industrial i els límits municipals. (Bibliografia 102), (226).

Any 1370, 24 de maig. (Barcelona). La reina nomena Antoni Nom de Déu Batlle de Bocairent, Ontinyent i Biar amb les atribucions de fer justícia, guardar els regadius administrar els rèdits que li pertanyien. (Bibliografia 836).

Any 1370, 28 de maig. (Barcelona). La reina va pagar a Pere Martín 1.000 sous per la redacció i tramitació de la redempció de Bocairent, Ontinyent i Biar. (Bibliografia 836).

Any 1370, 3 de juny (València). Malgrat que el Rei ja havia amonestat als Comissaris, aquestos continuaven entorpint la feina dels Jurats i Prohoms de Bocairent, Ontinyent i Biar, i després de regalar-li 150 florins d'or a la Reina van demanar súplica per a els Comissaris cessaren, al menys durant 10 anys. (Bibliografia 836).

Any 1370, 1 d'octubre. (Barcelona). Jafudano Alatzar, el jueu de València que va fer l'emprèstit per a que la reina lliberara Bocairent, Ontinyent i Biar no va ser capaç d'arreplegar tants diners. (Bibliografia 836).

Any 1370. (Sant Mateu). Es celebraren Corts. El Rei Pere IV incorporà Alfafara a Bocairent separada des del 1292. En les Corts s'acordà suprimir les llicències de sortida als sarraïns pel despoblament de les terres. (Bibliografia 204) i (217).

Any 1371. S'atorga llicència per excavar pels entorns de Bocairent i Mariola a un jueu d'Alcalà d'Henares, un jueu de Toledo i un cristià de Villena. (Bibliografia 580).

Any 1372. Consta, en una relació de l'Arxiu Municipal, el nom d'usurers bocairentins. (Bibliografia 650).

Any 1373. Brots de pesta a Aragó i Catalunya que ací es va reflectir en processons i precs per aplacar la ira divina. (Bibliografia 204).

Any 1373. Enfrontaments pel control econòmic de dues faccions encapçalades pel bisbe Jaume d'Aragó i per Belenguer de Vilaragut. (Bibliografia 204).

Any 1373, 20 de març. (Barcelona). La Reina escriu al Virrei de València demanant-li no recapte quantitat

alguna als habitants de Bocairent, Ontinyent i Biar donat que aquestos llocs ja pagaven allò estipulat. (Bibliografia 836).

Any 1374. Any de fam i pesta. Tercera mortaldat. (Bibliografia 120) i (204).

Any 1374. L'Infant En Joan, fill d'En Pere IV és anomenat Virrei de València.

Any 1374. El Consell de la vila d'Ontinyent atén un testament de Lope de Vaillo sobre el lloc de Bocairent. (Bibliografia 591).

Any 1374, 12 de juny. La Reina Elionor passà la Baronia d'Ontinyent al seu fill l'Infant Joan qui va designar a Pere d'Artés com a procurador general. (Bibliografia 120), (313) i (836).

Any 1374, 19 de desembre. Batalla de Bétera (València) entre les tropes del rei Pere IV, que es negava a prestar jurament a Saragossa i els alçats de la Unió que defenien els usos i llibertats del regne. (Bibliografia 910).

Any 1375, 22 de novembre, (Barcelona). Data de la carta on Pere IV dona Bocairent al seu fill l'Infant En Joan per haver mort la seua muller Leonor de Sicília. Hi havien certes discòrdies entre pare i fill agreujades en els últims anys pel cisma d'Avinyó. (Bibliografia 204), (217) i (836).

Any 1375, 26 de novembre. (Barcelona). D. Garcia Fernández és nomenat administrador durant 2 anys. (Bibliografia 836).

Any 1375, 14 de desembre. Mossén Andreu Guillem, escrivà, va prendre possessió se la Vila de Bocairent essent convocat en l'església de Santa Maria. (Bibliografia 315) i (422).

Any 1376. Se celebraren Corts a Montsó. La recaptació fou un dels temes importants. Un dels 6 encarregats de recaptar els diners al Regne de València fou Antoni Vilaragut, representant del braç militar i de família vinculada a Bocairent. (Bibliografia 120).

Any 1376. Una vegada acabada la guerra contra Castella s'autoritzaren noves obres en el castell de Bocairent. Necessàries aquestes obres si tenim en compte que la dècada següent també tindria els seus episodis bèl·lics. (Bibliografia 159).

Any 1376, 21 de gener. (Girona). L'Infant En Joan, fill de Pere IV, va nomenar procurador general de la Baronia d'Ontinyent a Mossén Pere d'Artés. (Bibliografia 200) i (836).

Any 1376, 16 de març, (Girona). l'Infant En Joan, fill de Pere IV, oblidant-se de la promesa de son pare, atorgà Bocairent (població que formava part de la Baronia d'Ontinyent) a Mossén Pere d'Artés, el seu Uixer d'Armes i Mestre Racional i Justícia. La cessió, de 10 anys, fou per els deutes que tenia amb Pere d'Artés. (Bibliografia 200), (124) i (382).

Era Uixer d'armes l'alt funcionari que estava encarregat de la custòdia del Rei, anava armat i tenia obligació de jaure davant la porta de la Cambra Reial, és a dir un guardaespalles però de luxe. Mestre Racional era el funcionari encarregat de portar els comptes de la Casa Reial. Artés és una població situada a 14 quilòmetres de Manresa. Els Artés porten escut de gules amb una copa d'Or i al damunt tres caps de serp d'Or. (Bibliografia 357).

Any 1376, 4 de maig, (Barcelona). Data del Reial Privilegi en el que Bocairent donà l'assentiment per a que en el termini de 10 anys tornara a ser part de la Baronia d'Ontinyent. (Bibliografia 217) i (124).

Any 1378. Comença el cisma d'occident.

Any 1380. Any de pesta. (Bibliografia 204).

Any 1380. Treva entre Castella i Aragó que beneficia el comerç fronterer. (Bibliografia 591).

Any 1380. Els habitants d'Ontinyent, Villa-Reial, Castellfabid i Ademús temien ser objecte d'alienació de la Corona, València volia evitar-ho. (Bibliografia 204).

Any 1380. Amb el propòsit d'augmentar la zona de pastura, el Consell adquirí les terres que un veí, Pere de Rocallaura, posseïa a la partida Pouet de la Marjal. (Bibliografia 645).

Any 1381. Comença la construcció del Miquelet de València.

Any 1381. Eren jurats de la Vila: Domingo de Guerola, Martí Asensio, Berenguer Guerau i Domingo Navarro. (Bibliografia 642).

Any 1381, 12 de gener. Arnal de Romaní, successor de Jofré de Loaysa, senyor de Banyeres i Serrella va vendre aquests llocs a Mossén Pere J. d'Artés, senyor de Bocairent. Per la qual cosa Mossén Pere d'Artés controlava Banyeres i Serrella. (Bibliografia 217).

Any 1381, 10 de març. Bocairent perllongà el seu terme comprant a Pere Bogallaura el "Pouet de la Marjal". Depenien de Bocairent, a més a més, les alqueries de Lex, Estuber, Beneixama, i Benicalap. (Bibliografia 217) i (124) i (226).

Any 1381, 25 d'octubre. Data de la sentència sobre el plet de les aigües del Vinalopó que, per la compra de Banyeres en febrer del mateix any, pertanyien a Bocairent. (Bibliografia 217).

Any 1382. Data de la sentència que tracta de posar ordre en el repartiment d'aigua del Vinalopó. (Bibliografia 643).

Any 1382. Està documentat un batà. (Bibliografia 648).

Any 1383. Se celebraren Corts. (Bibliografia 120#).

Anys 1383, 84 i 85. Anys de pesta. (Bibliografia 204).

Any 1383. El rei hagué d'hipotecar la Baronia d'Ontinyent a favor de la ciutat de València per obtenir els bens que necessitava per continuar la guerra. (Bibliografia 120#).

Any 1384. La indústria tèxtil incorpora noves formules per fabricar teixits a la manera de Brussel·les. (Bibliografia 204).

Any 1385. Es redacta la normativa per a l'obratge dels draps de llana. (Bibliografia 204).

Any 1386. Les autoritats de la nostra Vila ajustaren la divisió de termes entre Bocairent i Alcoi. (Bibliografia 646).

Any 1386. Els habitants dels pobles de Bocairent, Ontinyent, Villena, Sax, Biar i Cocentaina formaran unes host per castigar els musulmans d'Elda. Els cristians es dedicaren a la rapinya fins que el procurador senyorial de la reina, Bernat Guillem, hagué d'armar als moros de la moreria de Cocentaina per parar-los els peus en Biar. (Bibliografia 591).

Any 1386, 17 de febrer. Pere II intervé demanant una investigació seriosa davant els conflictes inter-ètnics. (Bibliografia 635).

Any 1386, 8 d'abril. Els bocairentins obtenen perdó reial per entrar en armes a la moreria d'Alfafara aprofitant els conflictes inter-ètnics del moment. (Bibliografia 636).

Any 1387, 5 de gener. Va morir Pere IV el Cerimoniós. Li va succeir l'Infant Joan el qual va desenvolupar una intensa activitat musical al seu entorn. Beneficia l'economia en declarar franc el peatge de Villena a les terres d'Aragó. (Bibliografia 120) i (552) i (910).

Any 1387, 1 de febrer. Passats els 10 anys de concessió de la Vila de Bocairent, l'infant En Joan, ara Rei Joan I el Caçador, disposà que Bocairent passés al seu conseller Pere d'Artés com recompensa als seus innumerables serveis. Amb açò volia confirmar la donació feta el 15 de setembre de 1375. (Bibliografia 217) i (124).

Any 1388. (Montsó). Primeres Corts de Joan I anomenat en Caçador. (Bibliografia 120#).

Any 1388. Data del primer testimoni escrit sobre l'enramada del dia del corpus. Se li va pagar a Pere Puig per la càrrega i a Nicasi Vallas per l'enramada 3s. a cadascú. L'enramada consisteix en cobrir els carrers amb plantes oloroses i les portes de les cases amb rams. (Bibliografia 462).

Any 1388. Alineació d'Agres. (Bibliografia 591).

Any 1391. La gran convulsió anti-jueva que afectà a la Península significà el començament de la fi dels jueus molts dels quals camuflarien llur identitat davall els llinatges dels prohoms. Cristians que els feien de padrins de bateig (Bibliografia 204).

Any 1391. La guerra dels dos Peres va produir gran entrebanc en l'agricultura de la comarca. (Bibliografia 591).

Any 1391. Any de fam i pesta. Fort plet per la distribució de les aigües del riu Vinalopó. (Bibliografia 591).

Any 1392, 28 d'octubre. Ja constància que els veïns de Villena (Regne de Castilla) acudien a moldre i

batanar als molins fariners i drapaires de les localitats de Bocairent i Banyeres. En aquest any es va prohibir l'esmentat comerç, prohibició que va durar fins 1404. (Bibliografia 240), (241) i (403).

Any 1392, 4 d'abril. La política de Bocairent estava encaminada a aconseguir pastures per al ramat (suport de la primera i important indústria tèxtil). Aquesta necessitat de llana forçava la compra de terrenys de pastura. Poc a poc es va comprar la Marjal amb mancomunitat amb Banyeres, La Redona amb Ontinyent, la possessió d'Alfafara i l'autorització reial de pasturar en terres de Cocentina. (Bibliografia 475) i (826).

Any 1393. Continuaven els atacs a les moreries valencianes. (Bibliografia 204).

Any 1393, 26 de març. Missiva reial possibilitant comerç amb castellans, especialment als de Villena. (Bibliografia 241).

Any 1394, 28 de setembre. Els cardenals d'Avinyó trien com nou Papa a Pere de Luna, que adopta el nom de Benet XIII, que posteriorment serà declarat Antipapa al no voler cedir la tiara pontifícia per a acabar amb el Cisma d'Occident. (Bibliografia 910).

Any 1395. A l'arxiu Històric Nacional, full 17.856, nº 5 apareix Andreu Belda que vivia a Bocairent. (Bibliografia 357).

Any 1396. Mor Joan I en accident de caça. (Bibliografia 120) i (204).

Any 1398, hivern. Una colla d'almogàvers travessaren Bocairent per assaltar Alfafara que pertanyia al mossén Pere d'Artés. Els d'Alfafara feren front als castellans que fugiren fins Ontinyent on van se acollits. El cas causà gran escàndol en l'opinió pública del Regne on es temia un eventual alçament dels musulmans que representaven encara l'àmplia majoria de la població. (Bibliografia 637).

Any 1399. Martí l'Humà proclamà la inalienabilitat dels bens patrimonials propis. Un evident pas endavant en la modernització de l'Estat. (Bibliografia 204).

Any 1399. Almogàvers es refugien per la zona quan fugien de Favara d'on els perseguien uns sarraïns. (Bibliografia 591).

SEGLE XV.

L'armadura era quasi una ornamentació doncs les armes ofensives eren superiors. (Bibliografia 120#). Moltes joves eren internades als convents sense el seu consentiment i per imposició paterna. (Bibliografia 120#).

Les sangoneres s'utilitzaven per sagnar i per traure del cos els "mals humors". (Bibliografia 120#).

Unes de les pràctiques penitencials en tems de la Quaresma era la de guardar castedat matrimonial. (Bibliografia 120#).

S'utilitzava el gipó lligat amb tiretes de corda o cuir rematat amb una llauna. (Bibliografia 120#).

Contra el dolor se solia aplicar calor mitjançant pedres o rajoles calentes enrotllades amb teles i mullades de vi. (Bibliografia 120#).

Apareix la figura del virrei. (Lloctinent amb poders excepcionals). (Bibliografia 204).

El Delme, que tantes vegades apareix al treball, era la desena part de la collita o d'altres productes de la terra, que es pagava com a tribut o impost reial als senyors o a l'església. (Bibliografia 472).

El sou, el florí i el ral de plata eren les monedes més usuals. (Bibliografia 204).

Es crea el Mestre Racional del Regne. (Bibliografia 204).

En general hi ha una situació financera sanejada. (Bibliografia 204).

És l'edat d'or de la literatura, cultura i art. (Bibliografia 204).

Desenvolupament de la ramaderia ovina, ampliació del bovalar i conflicte entre ramaders i llauradors. (Bibliografia 204).

Els freqüents canvis de titularitat impediren una identificació territorial entre llinatges i senyories, essent summament precària la continuïtat de l'aristocràcia local afavorint les ruptures internes del bloc senyorial. (Bibliografia 204).

D'aquest segle són les següents obres que es troben al Museu Parroquial: (Bibliografia 102).

una Mare de Déu de la Salut (90x150).

un retaule de Joan Reixach.

una ceràmica valenciana del Palau dels Boïl.

la pica baptismal, que era una font pública.

Creu processional d'argent daurada.

una "Santa Cena" del mestre Borbotó.

La Col·lecció Bruguera de València tenia un retaule de Sant Blai i Sant Jaume procedent de Bocairent del mestre Rubielos. (Bibliografia 102).

L'arrendament de l'impost del terçdelme en la primera meitat del segle estava en mans de les famílies: Llopis, Ferre, Maiques i Genís Cerdà. Però en la segona meitat s'observa un canvi de les famílies adjudicatàries. Ara són els Albuixec, els Bodí i especialment els Olzina. (Bibliografia 422).

La música litúrgica emprà dos estils: el cant pla, en el qual tots els cantors entonen la mateixa veu i el cant d'orgue, amb melodies diferents superposades. (Bibliografia 552).

El primer esdeveniment històric serà el trencament dinàstic produït per la mort de Martí I i l'aparició de la dinastia dels Trastamara produirà una escissió entre les grans famílies valencianes. Els Vilaragut seran partidaris de la candidatura enderrocada de Jaume d'Urgell. (Bibliografia 591).

Per tal d'aconseguir recursos municipals es crea el Monopoli de venda de determinats productes com: l'oli, el pa, el vi o la sal. (Bibliografia 591).

Any 1401. El rei Martí I jurà els Furs davant les Corts. (Bibliografia 120) i (591).

Any 1401. Any de pesta coneguda com la sisena mortaldat. (Bibliografia 204).

Any 1403. El rei Martí I va instituir la denominació "cabalier" per als qui tenien botiga per vendre "taftans", "draps", etc. (Bibliografia 120#).

Any 1403. Martí i ordenava al duc de Gandia la destrucció de la mesquita d'Atzeneta, en el terme de Confrides, centre de pelegrinatge dels moros des de temps antic. (Bibliografia 204).

Any 1403, 3 de febrer. Se celebraven festes en honor a Sant Blai al poble de Russafa (València). (Bibliografia 120#).

Anys 1403-1409. Es tanca la frontera amb Castella. Aquest factor podria incidir en la indústria de Bocairent: importació de llana, exportació de draps. (Bibliografia 204) i (241).

Any 1404. Martí I atorgà una bandera Reial del Regne de València al Gremi dels Teixidors. (Bibliografia 200).

Any 1404. La Generalitat Valenciana aplicà un impost especial anomenat "tall del drap". Per fer-ne l'acapte el regne fou dividit en districtes drapers. (Bibliografia 649).

Any 1404. Anys de sequera. Gravamen especial a la producció tèxtil. Divisió del regne en circumscripcions fiscals. (Bibliografia 242).

Any 1404, 28 d'agost. El Batlle General del Regne va autoritzar als veïns de Villena a portar draps i blat als molins de Bocairent i altres viles. (Bibliografia 241).

Any 1405. Martí I autoritza a Villena dur blat i panys als molins d'Ontinyent. (Bibliografia 591).

Any 1406. Es declara pas obligat per anar de Villena a Ontinyent la Vall de Biar. (Bibliografia 591).

Any 1407. Es va crear la Taula de Canvis de València.

Any 1407. Incursió de rodors granadins per la comarca que acabà amb la captura de sis cristians d'Alfafara pels quals demanaven rescat. (Bibliografia 652).

Any 1407. Puntualitzacions per a entrar i eixir per la frontera de Castella. (Bibliografia 591).

Anys 1407-1708. Plaga de llagosta. (Bibliografia 204).

Any 1409. En Guillem Ramon de Montcada, cambrer major del Rei Martí, es anomenat Virrei de València.

Any 1409. S'agreujaven les hostilitats entre la noblesa de diferents poblacions valencianes. La mort del primogènit Martí el Jove faria més delicada encara la situació. (Bibliografia 204).

Any 1409, 14 de setembre. La inestable situació del sud de França obliga a fugir al papa d'Avinyó, Benet XIII, que és acollit a Barcelona pel rei aragonés Martí l'Humà. (Bibliografia 910).

Any 1410, 31 de maig. Mor sense descendència el rei Martí I anomenat l'Humà. Amb ell la dinastia catalana. La societat valenciana quedava dividida. (Bibliografia 120) i (204).

Any 1410, 15 de setembre. L'Infant Ferran, dit després "el d'Antequera" conquista aquesta ciutat als musulmans. (Bibliografia 910).

Any 1411. En la successió dinàstica a la Corona d'Aragó els valencians estaven dividits. Per una part els partidaris dels Vilaragut amb el recolzament del braç reial i l'església i per altra part els Centelles. (Bibliografia 204).

Any 1412. Una inscripció en llatí assigna la visita de Sant Vicent Ferrer a Bocairent en aquesta data. Sant Vicent hagué de predicar al carrer perquè no cabien en l'ermita de Sant Joan, aleshores parròquia de Bocairent. (Bibliografia 159) i (217).

Any 1412, 15 de febrer. Els representants dels tres parlaments -aragonès, català i valencià- acordaren elegir nou persones que decidirien, en el termini de dos mesos prorrogables per uns altres dos, la successió en el tron. Les deliberacions van tenir lloc a la vila de Casp, equidistant de les capitals dels tres estats. (Bibliografia 915).

Any 1412, 27 de febrer. En la batalla de Cudol vora de Sagunt mor el Governador de València Guillem Arnau de Bellera partidari del comte d'Urgell. La mort de Bellera i la desfeta dels Vilaragut esvaïa l'oposició als Centelles partidaris del rei castellà. (Bibliografia 204).

Any 1412, 29 de març. Per a l'elecció del nou rei se signà la concòrdia d'Alcañiz a Casp. Fou elegit Ferran I d'Antequera. (Bibliografia 120), (532) i (915).

Any 1412, 18 d'abril. Es van reunir els comissionats al castell de Casp, on van escoltar els al·legats de cadascun dels pretendents. Però, des del principi, la controvèrsia semblava limitada a dos dels aspirants: Ferran d'Antequera i el comte d'Urgell. (Bibliografia 915).

Any 1412, 24 de juny. Compromís de Casp. Tingué lloc la votació. El primer que votà a favor de Ferran d'Antequera fou sant Vicent Ferrer, al qual seguiren el seu germà Bonifaci Ferrer, els aragonesos Francés d'Aranda, Berenguer de Bardaixí, el bisbe d'Osca i el català Bernat de Gualbes. L'arquebisbe de Tarragona no votà al d'Antequera, tot i que en creia més convenient l'elecció; Vallseca es mostrà obertament a favor del comte d'Urgell. Així, doncs, per sis vots a favor, dos en contra i una abstenció, fou elegit nou rei l'infant de Castella Ferran d'Antequera, fill de la germana gran de Martí I l'Humà. (Bibliografia 915).

Any 1412, 28 de juny. Els documents notarials de les deliberacions de la decisió de Casp van ser llegits solemnement després d'un sermó de sant Vicent. La sentència fou molt celebrada a Aragó, menys a València i encara menys a Catalunya. (Bibliografia 915).

Any 1414, 10 d'octubre, (Montblach). Ferran I, "el d'Antequera", molest per la visible desafecció a la seua persona i dinastia amenaçà Jaume d'Artés -fill de Mossén Pere d'Artés- de llevar-li la Baronia d'Ontinyent si no li era fidel. Potser influïa l'impost del terç delme que la família Artés tenia sobre aquestes viles. (Bibliografia 200).

Any 1414. Queixa sobre el bandolerisme dels de Villena que captivaven moros per cobrar rescat. (Bibliografia 591).

Any 1416. El batlle de Bocairent, com a representant del rei envià a la ciutat de València un memorial ordenat per anys on apareixien els ingressos i les despeses del castell. (Bibliografia 417).

Anys 1416-1530. Els Cerdà de Bocairent monopolitzaren la batllia local, l'oficina des d'on es gestionaren els interessos de la corona al terme. (Bibliografia 669).

Any 1416. S'autoritzen de nou obres en el castell de Bocairent. (Bibliografia 159).

Any 1416. Fou aquest any quan Jaume d'Artés, últim senyor de Bocairent, va cedir al Rei Alfons V d'Aragó III de València la població que passà a ser novament Vila Reial, però ara de forma definitiva. Per la qual cosa amb bandera de Vila Reial. És a dir quatre pals de gules sobre camper d'or. (Bibliografia 200) i (417).

Any 1416, 2 d'abril. Va morir el rei Ferran I. Li va succeir Alfons III el Magnànim. (Bibliografia 120) i (591).

Any 1416, 13 de juny. Alfons el Magnànim separà Alfafara de Bocairent. (Bibliografia 217).

Any 1416, 12 de setembre. Alfons V d'Aragó i III de València, anomenat el Magnànim, comprà a Jaume d'Artés les viles de Biar, Bocairent i Ontinyent per 100.000 sous. Poc després de la compra, el batlle general del Regne de València, Joan Mercader, es personà a la vila per prendre possessió en nom del rei. Fou rebut pel justícia Pere Botella. (Bibliografia 217).

Any 1416, 21 de setembre. D'aquesta data es troba un acta d'homenatge on podem veure l'organització governativa de la Vila. Per una banda el càrrecs personals: "el Justícia", "els tres Jurats" i "el Mustasaf". I

per altra el càrrecs col·lectius: el Consell Particular, el Consell General. També els llistats de cognoms són de gran interès per la conèixer la procedència dels mateixos. Hem vist que predominen els d'origen català. (Bibliografia 217).

El nom de la nostra Vila s'escriu Bocayrent. (Bibliografia 316).

Any 1417. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. Hi ha constància d'un impost sobre el "tall dels draps de viles reals" que recaptava la naixent Generalitat. (Bibliografia 204).

Any 1417, 11 de novembre. Concili de Constanza: es dona per finalitzat el Cisma d'Occident. (Bibliografia 910).

Any 1418. Se consolidà la Diputació de la Generalitat creada el 1403. El rei Alfons III de València V d'Aragó va reunir Corts. El representant de Bocairent va assistir a les Corts. Serà a les Corts de València on el Braç Reial suplicà i Alfons V aprovà el Fur XVIII, que indemnitzà als d'Artés amb 14.000 sous per les millores fetes en el castell de Bocairent i el lloc d'Alfafara. Les Corts afirmaren no alienar les Viles d'Ontinyent, Biar i Bocairent. (Bibliografia 120) i (204).

En les mateixes Corts el Rei Concedí a Bocairent un Diputat, el poder celebrar fira anual de vuit dies i mercat els dimarts. (Bibliografia 217), (200) i (124).

A Bocairent se li concedeix un autogovern. (Bibliografia 423).

Any 1418. Cens de població o recompte de veïns "fogatges". El nombre de focs "cases dintre dels murs de Bocairent" era de 100. (Bibliografia 204).

Any 1419. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. (Bibliografia 204).

Any 1419. Consta que al molí del Vinalopó es feia drap. (Bibliografia 1003)

Any 1420. Es constituí per ordre del rei Alfons el Tribunal de la Inquisició. La notícia no fou ben acollida. (Bibliografia 120#).

Anys 1421-1430. Segons la comptabilitat de la batlia hi havia al terme: cinc molins fariners, un draper i un altre de mixt: fariner a l'hora que batà. (Bibliografia 667).

Any 1423, 18 de novembre. Alfons V d'Aragó que tornava a Catalunya des de Nàpols, es dirigeix sobre Marsella, port important del Mediterrani, en poder de Lluís d'Anjou. Una vegada conquistada la ciutat, els enemics van ser desallotjats de les seues cases i les defenses de la ciutat incendiades. El monarca aragonés es va emportar com a trofeu la cadena del port i el sarcòfag de Sant Lluís. (Bibliografia 910).

Any 1424. D'aquest any es troben anotades notícies referents als desperfectes en el castell motivades per les pluges. Al castell es guardava el blat del terçdelme. (Bibliografia 417).

Any 1424. La indústria tèxtil valenciana era considerada en aquesta època una de les millors d'Europa. En el procés d'elaboració treballaven els carters, pilotares, prearies, teixidors, abaixadors, tintorers, sastres, matalafers, flaçaners, etc. (Bibliografia 120#).

Any 1424. Per aquests temps era costum portar el pa fet a casa a coure als forns públics. La tradició diu que per cada 25 pans hi havia que donar-ne un al forner. (Bibliografia 120#).

Any 1424. El sistema d'elecció de jurats anava restringint-se, segons citen els documents "per petició dels interessats": menys nomenats, menys sorpreses, menys dissensions. Aquest sistema d'elecció de jurats es mantingué vigent fins a la incorporació de Banyeres com a carrer de la Vila. (Bibliografia 671).

Any 1426. Va morir Pere d'Artés, membre d'una família molt relacionat amb Bocairent. (Bibliografia 120).

Any 1427. La ciutat de Xàtiva instaurava un sistema de provisió dels càrrecs públics municipals consistent en deixar a la sort el nom de les persones que havien d'ocupar el càrrec. L'esmentada acció s'anomenava "Insaculació". Bocairent també feia d'aquesta manera les eleccions com més endavant es pot llegir. (Bibliografia 120).

Any 1427. Escalada de preus i saturació de censals. Mesures preses: enfortiment de la moneda d'or i l'encunyació del timbre. (Bibliografia 204).

Any 1428. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. (Bibliografia 204).

Any 1428. Epidèmia. (Bibliografia 204).

Anys 1428-1431. Epidèmia. (Bibliografia 372).

Any 1429. Biar es defensava admirablement dels castellans, mentre el governador d'Oriola s'apoderava de Villena. Almansa era atacada per l'host de Xàtiva. Villena i Requena contraatacaren envaïen terres valencianes. En vista de les circumstàncies Joan II de Castella convocà un nombrós exèrcit de vassalls i almogàvers i envià el Regne de València per la Vall de Bocairent destrossant les poblacions. El 19 de juliol, mossén Pere Pardo de la Casta, escrigué una lletra al rei on al·legava no poder eixir de la seua senyoria d'Alfafara. (Bibliografia 653).

Any 1429. Dur enfrontament entre municipis veïns per la guerra de Castella. (Bibliografia 591).

Any 1429, 11 de setembre. El Governador de Xàtiva, Joan Rotlà reuní les hosts de Xàtiva, Ontinyent i Bocairent per auxiliar a Capdet. (Bibliografia 654).

Any 1429, octubre. Concentració a Biar de 1.500 hòmens d'armes per atacar amb bombardes i ballestes la vila de Villena. (Bibliografia 655).

Any 1430. Les carnisseries eren arrendades pel municipi al rei i després subarrendades a un tercer per a l'explotació directa. D'aquestes, tenim menys informació que dels forns o molins. (Bibliografia 676).

Any 1431, estiu. Bocairent sol·licita exempció d'impostos per les despeses que havia tingut durant la guerra de Castella. (Bibliografia 65).

Any 1431. Arriba blat de Castella. (Bibliografia 591).

Anys 1431 i 1432. Bocairent va haver d'habilitar una partida de 3.000 sous per refer les cases de veïns d'Alfafara festes malbé durant la guerra. (Bibliografia 657).

Any 1433. Mort de Jaume d'Urgell a Xàtiva.

Any 1433, 24 d'agost. Data d'una escriptura que fa referència als Belda en Bocairent, es tracta d'una escriptura a favor d'Úrsula Belda, la qual es casava amb Bartolomé Ferrer. (Bibliografia 832).

Any 1434. Data d'un altre document que reafirma la presència dels Belda a Bocairent. Es sobre el casament de Nadal Belda amb una tal Francesca. (Bibliografia 832).

Any 1435. Conegut con la tercera fam. (Bibliografia 204).

Any 1435, 5 d'agost. Combat naval de Porna (Nàpols) entre genovesos i aragonesos, sent estos batuts i destruïda la seua esquadra, caient presoner el rei Alfons V, que la manava. (Bibliografia 910).

Any 1436. Es van reunir les Corts a Morella per recaptar diners per pagar l'alliberament del rei Alfons. (Bibliografia 120#).

Any 1437. Bocairent comprà al rei Joan II de Navarra la Universitat d'Alfafara, romanent des d'aleshores com a carrer de Bocairent. (Bibliografia 217) i (373).

Any 1439. La major part dels oficis estaven ja agrupats en gremis. (Bibliografia 120#).

Any 1439. Epidèmia. (Bibliografia 204).

1442, 12 de juny. Alfons V d'Aragó és coronat Rei de Nàpols. (Bibliografia 910).

Any 1443. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. (Bibliografia 204).

Any 1443, 1 d'agost. Alfons V continua la seua política expansionista i conquesta el comtat de Fano. (Bibliografia 910).

Any 1443, 26 de febrer. Campanya duta a terme pel Rei Alfons V d'Aragó contra Renat d'Anjou, a qui va vèncer en tots els llocs. El Rei aragonés entra en Nàpols, incorporat d'aquesta manera el Regne de Nàpols a la Corona d'Aragó. (Bibliografia 910).

Any 1444. Data d'una llicència atorgada per a fer excavacions arqueològiques a Bocairent. (Bibliografia 580).

Any 1445, 19 de maig. Joan II, amb ajuda del seu favorit, Álvaro de Lluna, venç en la batalla d'Omar a la lliga nobiliària encapçalada per l'Infant Enric d'Aragó. (Bibliografia 910).

Any 1446. Es construeix l'assut del Vinalopó, d'on deriva el Rec Major que serviria per bonificar una gran extensió de secans del Collao. El nou projecte suscitava l'oposició frontal dels regants de Beneixama i Biar. (Bibliografia 659).

- Any 1446, 3 de novembre.** Es redacten els Capítols de compra del Castell i Lloc de Banyeres per part de Bocairent; entre Jaume d'Artés i sa mare Na Damiata d'una part, i Berthomeu Bodí, notari, veí de Bocairent, d'altra. (Bibliografia 101).
- Any 1446, 26 de novembre.** Data de la signatura del document de compra de Banyeres per part de Bartholomé Bodí. Bocairent comprà Banyeres per 32.000 sous i passà a ser carrer de Bocairent (Bibliografia 101) i (217).
- Any 1446, 3 de desembre.** Data de la presa de possessió de Banyeres per part de Bocairent davant del notari Joan Casanova. (Bibliografia 101).
- Any 1447, 31 de desembre.** Data de confirmació de la venda de Banyeres mitjançant la lloança feta per Pere d'Artés, germà de Jaume d'Artés. (Bibliografia 101) i (246).
- Any 1448.** El Pare Vicent Ferre de Bocairent fundà el Convent Franciscà d'Onda, sota l'advocació de santa Caterina, en un antic edifici de les Terciàries Franciscanes que havien abandonat per por als moriscos. (Bibliografia 216) i (303).
- Any 1448, Xixona.** El castellà Ferran de Carcelén va vendre 150 porcs al bocairentí Pere Despí, que junt al Salvador Crespo de Biar, pasturaven pels termes de Biar, Banyeres, Onil, Xixona i Bocairent. (Bibliografia 236).
- Any 1450.** Epidèmia. (Bibliografia 204).
- Any 1451.** El nombre de focs "cases dintre dels murs de Bocairent" era de 220. (Bibliografia 204).
- Any 1453.** Per un document d'aquest any podem saber alguna cosa més sobre Hi ha una relació d'impostos, entre els que destaquem: l'impost de la Peita, de la Cena, cens sobre les carnisseries, cens de la cort, cens per l'activitat notarial, cens sobre els 3 colomers, el terç delme, cens sobre els molins fariners (el de la Font, el del camí de Biar, el de la Roca, el del Riu de la Fos, el d'Armelos, el del Mig ja no estava en ús), cens sobre els molins drapers com el de la Fos i el del Vinalopó, els drets de marcs, etc. (Bibliografia 502).
- Any 1453.** El terçdelme reial alcançava la xifra de 900 sous anuals. (Bibliografia 658).
- Any 1454, 8 d'octubre.** Es firma la pau entre Castella i Aragó. (Bibliografia 910).
- Any 1455.** Assalt a la moreria de València.
- Any 1455, 9 d'abril.** El cardenal espanyol Alfons de Borja és elegit Papa amb el nom de Calixte III. (Bibliografia 910).
- Any 1456.** Data del retaule més antic que es conserva a l'església de Bocairent. L'autor Joan Reixach, realitzada per encàrrec del notari Genís Cerdà. (Bibliografia 350).
- Any 1456, 28 de maig.** Genís Cerdà, llaurador, i el seu fill, homònim, notari, tots dos de Bocairent van actuar com a marmessors de Joan de Bellmunt de Banyeres per a signar un contracte d'un retaule destinat a la capella de Sant Miquel a l'església de Bocairent, segons la voluntat del banyerut. D'aquest encàrrec ens resta una part. (Bibliografia 891)
- Any 1457.** El Papa Calixte III, natural de Xàtiva, autoritzà l'ampliació de l'Església Parroquial. Sembla que dita ampliació no va ser suficient, doncs quinze anys més tard es va fer una nova ampliació. Es creu que l'antiga església estava on és ara la placeta de Sant Vicent. (Bibliografia 168), (315) i (422).
- Any 1457.** Bocairent adquireix el lloc d'Alfafara. (Bibliografia 124).
- Any 1457.** Litigi sobre drets d'aigua del Vinalopó davant l'Audiència Reial. (Bibliografia 244).
- Any 1457.** Biar es va oposar a la unió entre Bocairent i Banyeres. (Bibliografia 245).
- Any 1457, 1 d'agost, (Nàpols).** Data de la disposició d'Alfons el Magnànim per la qual es reestructura la Generalitat. Pel que afecta a Bocairent li va correspondre el càrrec de Jurat "Comptador" en cinquè lloc després de Borriana, Cullera, Lliria i Biar. (Bibliografia 301).
- Any 1458.** Epidèmia. (Bibliografia 204).
- Any 1458.** D'aquesta data es conserva el segell medieval, símbol heràldic de l'autogovern vilatà. (Bibliografia 298).

Any 1458. Protesta dels peraires de València contra els mercaders que distribuïen la llana i ordenaven teixir els draps en l'exterior. (Bibliografia 204).

Any 1458, 27 de juny. Va morir el rei Alfons el Magnànim. Joan II, rei de Navarra des del 1423, ocupà el tron d'Aragó. Era Lloctinent de València des del 1436. (Bibliografia 120).

Any 1459. Con en altres anys es va publicar la relació de "coses vedades", és a dir: productes que no es podien importar d'altres regnes. Açò donà lloc al contraban. (Bibliografia 120#).

Any 1459, 6 de juny. Reial Sentència del Senyor Rei Joan II d'Aragó en virtut de la qual les Viles de Bocairent i Banyeres després d'aprofitar les aigües del riu Vinalopó durant vuit dies i nits la deixaran corre pel riu i sèquia que la condueix durant deu dies per a regar el terme de Biar i la Vall de Beneixama. (Bibliografia 101), (217) i (248).

Any 1460. Els pobles de l'interior perdien habitants. Xàtiva passà de 1091 "foc" a 911 "focs". (Bibliografia 120#).

Any 1460, 2 de desembre. Joan II d'Aragó acusa de traïció al seu fill Carles de Viana i el fa presoner, violant així les prerrogatives constitucionals. (Bibliografia 910).

Any 1461. El Governador de Xàtiva Jaume de Malferit vigilava la zona fronterera entre Biar i Ontinyent per evitar enfrontaments entre castellans i valencians. (Bibliografia 235).

Any 1461, 7 de febrer. La Generalitat s'alçà en armes i envia tropes per a alliberar Carles de Viana. (Bibliografia 910).

Any 1461, 22 de juny. Es firma la concòrdia de Vilafranca del Penedès per la que Carles serà hereu i lloctinent general de la Corona d'Aragó. (Bibliografia 910).

Any 1462. València. Es fundà l'Escola de Cirurgia, iniciada per Lluís Dalmau, per a la formació de cirurgians i apotecaris. (Bibliografia 204).

Any 1462, 3 de novembre. Enric IV de Castella, és proclamat príncep de Catalunya. (Bibliografia 910).

Any 1463, 4 d'octubre. Data de la signatura d'uns capítols per tractar i concordar Banyeres i Bocairent. El document tracta sobre la unificació dels termes; sobre el "terç delme"; sobre l'elecció dels càrrecs públics; sobre la frontera amb Castella; sobre contribucions; sobre els privilegis que els de Banyeres obtenien per l'adhesió a Bocairent, que era Vila Reial, etc. Bocairent va pagar 32.500 sous per la compra. (Bibliografia 101).

Any 1463. Banyeres, ja incorporada a Bocairent, es queixa per la gran quantitat de ramat foraster que pastura pel terme. Per això demanen a la Vila que intercedira davant el sobirà a fi d'evitar la sobreexplotació de la serra. (Bibliografia 660).

Any 1465. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. (Bibliografia 204).

Any 1465, 14 de juny. Data de la donació dels capítols de Concòrdia i Capitulació entre Bocairent i Banyeres feta a València i lliurats a Guillem Esperandeu i Ginés Cerdà. (Bibliografia 101).

Any 1466, 2 de febrer. Joan II de Navarra, l'Obstinat, acabà amb la querella que hi havia entre Bocairent i Banyeres per les aigües del Vinalopó. Bocairent havia arrasat Serrella i estava enemistat amb Banyeres. (Bibliografia 301).

Any 1466, 22 de febrer. Per privilegi de Joan II es confirma la Concòrdia entre Bocairent i Banyeres vint anys després de la compra de Banyeres per part de Bocairent. En dita concòrdia s'autoritza pasturar en terme de Banyeres al ramat de Bocairent. La fusió de les dues poblacions en un sol comunal o mancomunitat de pastures i empius de llenya perdurarà fins 1852. (Bibliografia 101) (475).

Any 1466, 25 de març. Es dona lectura al Privilegi de la Unió per la qual Bocairent i Banyeres s'unifiquen. (Bibliografia 247).

Any 1469. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. (Bibliografia 204).

Any 1469. El nombre de focs "cases dintre dels murs de Bocairent" era de 264. (Bibliografia 204).

Any 1469. En una llista fiscal apareixen els llinatges més representatius de Bocairent: Ferre, Beneito, Molina, Bodí, Llobregat, Puerto, Maiques, Olzina, Làzio, Vicedo, Marc, Belda, Cabanes, Just, Antolí, Calataiud, Garrigós, Montllor, Cerdà, Llopis, Calabuig, Navarro, Alcaràs, Sòria, Castelló, Sempere,

Asensio, Puig i Mollà. (Bibliografia 651).

Any 1469. Primeres referències al culte de santa Anna a Bocairent. Costen en el testament de Miquel Gasc, ermità a Bocairent i vicari general del bisbat de Tortosa. (Bibliografia 906).

Any 1469, 11 d'agost. Data d'un contracte entre l'obrer de vila, Joan Pastor i el Notari Bertomeu Bodí per fer una capella lateral en l'antiga església parroquial. El contracte és interessant per molts motius. Primer, s'informa sobre l'església medieval de Bocairent. Segon, dona notícies de les formes de treball dels constructors en l'època gòtica. Tercer, nomena el pinar de Micalàs de propietat municipal, d'on extragué la fusta per obrar la capella. (Bibliografia 422).

Any 1470, 25 de maig. Pel testament de Guillem Marc, davant el notari Genis Cerdà, sabem de l'existència de tres ermites a Bocairent que eren: Sant Joan, Santa Àgata i Santa Anna. (Bibliografia 906).

Any 1470, 16 de desembre. Juan de Calàbria és nomenat lloctinent de Catalunya, és substitució del difunt Juan de Lorena, son pare. (Bibliografia 910).

Any 1471. El peraire bocairentí Joan Alcaràs venia draps dihuitencs –de bona qualitat- a 10 sous la peça, quantitat superior al valor d'una ovella. (Bibliografia 665).

Any 1471, 5 de desembre, (Ontinyent). Data del testament de Miguel Ferre en el qual es cita que l'antiga creu processional de Bocairent anava a desfer-se. Era una costum a l'època utilitzar el metall de les creus antigues i junt a noves aportacions realitzar una obra més gran i més d'acord amb els gustos estètics del moment. (Bibliografia 379)

Any 1473. Bocairent comprà al rei Joan II el lloc d'Alfosara. (Bibliografia 124).

Anys 1474-1478. Epidèmia. (Bibliografia 372).

Any 1475. Data del Llibre del Morabatí de Bocairent. Recordem que morabadí és un impost establert el 1267 pel qual podem estudiar l'economia de l'època. (Bibliografia 422).

Any 1475. Es dicten mesures proteccionistes contra les cremes controlades i tala de fusta. (Bibliografia 662).

Any 1475. L'elevat preu del blat portà la fam. Any conegut con la tercera fam. (Bibliografia 120) i (204).

Any 1475, 23 de febrer. Apareix a València el llibre *Comprehensorium*, la primera obra editada a Espanya seguint les tècniques de Gutenberg. (Bibliografia 910).

Any 1475, 28 d'abril. Per mitjà de carta patent d'Isabel la Catòlica, es reconeix a Ferran com a rei de Castella mentre visca la reina. (Bibliografia 910).

Any 1478, 3 de març. Pragmàtica dels Reis Catòlics per a impulsar la indústria naval en els seus regnes. (Bibliografia 910).

Any 1478, 1 de setembre. El papa Sixt IV autoritza la implantació del tribunal de la Inquisició a Castella. (Bibliografia 910).

Any 1478-1868. Apareixen noves monedes encunyades a València: l'escut, el dihuit, i el diner de velló y de coure. (Bibliografia 554).

Any 1479. Corts. El representant de Bocairent hi va assistir. (Bibliografia 204).

Any 1479. Va morir Joan II. Li va succeir Ferran II anomenat el Catòlic. (Bibliografia 120) i (301).

Any 1480. Malestar per la devaluació de la moneda. Es creà el ducat d'or. (Bibliografia 120#).

Any 1480. Es documenten els primers llauradors que decideixen invertir en el negoci llaner, mitjançant la compra de ramat. És el cas dels germans Antoni i Joan Just que compren 404 caps de bestiar llaner i cabrum per 116 lliures 19 sous. (Bibliografia 661).

Any 1480. Els germans Joan i Garcés de Calataiud decidiren muntar la draperia a Cocentina per la millor comunicació, declarant-se ser habitants de la capital del Comtat, però sense deixar de ser veïns de Bocairent. (Bibliografia 666).

Any 1480, 17 de setembre. Establiment del Tribunal de la Inquisició a Espanya, per una cèdula expedida pels Reis Catòlics. (Bibliografia 910).

Any 1481. S'instal·là la Inquisició a València. Els moros i jueus conversos que seguien practicant els seus ritus començaren a viure amb gran temor. També hi eren sospitosos els familiars tot i que practicaren la de Crist. (Bibliografia 120#).

Any 1481. Cens de població. El nombre de focs "cases dintre dels murs de Bocairent" era de 271. (Bibliografia 204).

Any 1482, 6 de novembre. Francesc Febo, fill de Gastó IV, comte de Foix, i de Magdalena de França, és coronat rei de Navarra a Pamplona. (Bibliografia 910).

Any 1483. Cens de població. (Bibliografia 492).

Any 1483. Implantació de la Inquisició.

Any 1484. Insurreccions contra els inquisidors i la forma dels nomenaments. (Bibliografia 120#).

Any 1485. D'aquest any es una obra musical religiosa que segurament va influir en les celebracions religioses de Nadal, Epifania, Pasqua, Ascensió, Corpus de fort arrel en la nostra litúrgia. (Bibliografia 552).

Any 1485-1524. Genís Cerdà fou batlle de Bocairent. (Bibliografia 675).

Any 1486. Bocairent aportà 2.000 sous al rei Ferran II el Catòlic per a la guerra contra els moros de Granada. (Bibliografia 217) i (301).

Any 1486. Hi ha referència d'un batxiller de Xixona que impartia classes en Bocairent. Cobrava del Consell 100 sous anuals. (Bibliografia 673).

Any 1486, 11 d'octubre. Jeroni Tovià, notari, síndic de la Vila de Bocairent en València, situa la primera intervenció de la Cort de la Governació de València. Es referia al pasturatge recíproc entre Ontinyent i Bocairent que havia regit des d'immemorial el veïnatge entre ambdues viles. De la lectura del document es desprèn una recíproca cordialitat entre els ramaders. (Bibliografia 521).

Anys 1486-1530. Els Montllor controlaven els molins de la Fos. (Bibliografia 676).

Anys 1486-1501. Els Montllor controlaven els molí del Riu. (Bibliografia 676).

Any 1487. Bocairent comprà al Rei En Joan de Navarra el "Loch de Alfosara (Alfara). (Bibliografia 202). (No és en 1473?).

Any 1487, 16 de juny. Hi ha una demanda del síndic de Bocairent per fer complir les ordres del governador en relació a unes penyores imposades per pasturar el ramat d'Ontinyent en sembrats de cereals de Bocairent. El 12 d'abril de 1488 Ontinyent paga el que devia a Bocairent per la pastura del seu ramat. (Bibliografia 521).

Any 1487, 17 de desembre. El rei Ferran II va impedir l'elecció dels nous diputats. El rei arrossegava greus problemes amb les viles de Xàtiva, Morella, Xixona, Biar, Cabdet, Peníscola, Cullera, Borriana, Vila Reial, Bocairent i Lliria. (Bibliografia 301).

Any 1488, 28 de juliol. El rei Ferran II va escriure una carta a la ciutat d'Alcoi anunciant que enviava el Mestre Racional per tractar assumptes econòmics, i per demanar auxili per conquerir el castell i la Vila de Peníscola. (Bibliografia 301).

Any 1488, 12 d'abril. Ontinyent va pagar a Bocairent les penyores imposades als seus ramaders en favor de Bocairent. (Bibliografia 521).

Any 1488, 31 de juliol. El rei Ferran II va promulgar els "Fur" a Oriola. (Bibliografia 301).

Any 1488, 18 d'agost. Data d'una nota del notari d'Alcoi on consta que les Viles Reials d'Alcoi, Ontinyent, Bocairent, Biar i Xixona havien prestat 56.000 sous per recuperar Peníscola. (Bibliografia 301).

Any 1489. D'aquesta data és l'acta del "*Llibre dels Cabildos*" de l'Arxiu Municipal d'Alcoi on apareix el nom de Bocairent. (Bibliografia 316).

Any 1489. Naix a Bocairent el pare Molina, frare cartoixà de Vall de Crist. Autor de 2 obres i altres opuscles. Havia estudiat Filosofia i Teologia a València. (Bibliografia 531).

Any 1489. Bocairent tenia 500 veïns. (Bibliografia 531).

Any 1489, 1 de febrer. El Jurat Gràcia Margarit es va traslladar a València per respondre la petició del

Mestre Racional referent al préstec per l'alliberament de Peníscola. (Bibliografia 301).

Any 1489, 9 de març. (Medina del Campo). Els pobles de Bocairent, Ontinyent, Biar, Oriola, Xixona i Alcoi van fer donació de 72.000 florins d'or per la incorporació de Peníscola a la Corona. (Bibliografia 217) i (301).

Any 1489, 21 d'agost. Es va formalitzar el pacte entre el rei Ferran i el Mestre de Montesa, fent el corresponent jurament a València, signant els representants reials i les viles presentaries. (Bibliografia 836).

Any 1490. Data de la concòrdia entre Bocairent i Alcoi amb motiu d'una epidèmia. (Bibliografia 168).

Any 1491, 11 de gener. Antoni Martí era el Batlle de Bocairent. Se sap pel testament fet davant el Notari Lluís Casanova el 13 d'octubre de 1486, en el que deixava hereus als seus nets Joan i Onofre. (Bibliografia 202).

Any 1491, 11 de febrer. Per un document de Joan Lluís Fluvià, donzell, Alcaid del Castell de Sax en el qual manifesta que déu 8 lliures i 10 sous a Ginés Cerdà, Batlle de la Vila de Bocairent, sabem que aquest va succeir en la Batlia a Antoni Martí.

Any 1491, 16 de maig. Essent Alfafara carrer de Bocairent es fundà l'església dels Salvador d'Alfafara davant del notari Joan Bodí. (Bibliografia 373).

Any 1491, 25 de novembre. Boabdil, últim rei nassarita, capitula davant dels Reis Catòlics i negocia l'entrega de Granada. (Bibliografia 910).

Any 1492. Començà un nou exili de jueus i moros per ordre dels reis Ferran i Isabel. (Bibliografia 120#).

Any 1492. Berenguer Bodí comprava 158 moltons a d'Àhmad al-Abbàs, moro de l'Alcúdia de Cocentina. (Bibliografia 662).

Any 1492, 2 de gener. Els Reis Catòlics entren a Granada, conquistada als àrabs. (Bibliografia 910).

Any 1492, 30 de març. Els Reis Catòlics firmen el decret que ordena l'expulsió dels jueus d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1492, 31 de maig. Els Reis Catòlics firmen el decret d'expulsió dels jueus de tots els seus regnes, que ha d'efectuar-se en un termini màxim de quatre mesos. (Bibliografia 910).

Any 1492, 31 de juliol. Últim dia de permanència dels jueus a Espanya després del decret d'expulsió. (Bibliografia 910).

Any 1492, 1 d'agost. Abandonen Espanya la major part dels jueus expulsats. (Bibliografia 910).

Any 1492, 2 d'agost. Els jueus són expulsats d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1492, 11 d'agost. El cardenal espanyol Roderic de Borja és elegit Papa i adopta el nom d'Alexandre VI. (Bibliografia 910).

Any 1492, 12 d'octubre. Marins espanyols manats per Cristòfol Colom posen peu en l'illa de Guanahaní, a la que es va cridar Sant Salvador, amb la qual cosa es produeix el descobriment d'Amèrica. (Bibliografia 910).

Any 1493. El nombre de focs "cases dintre dels murs de Bocairent" era de Bibliografia 349. (Bibliografia 204).

Any 1494. Any de pesta. (Bibliografia 101).

Any 1494, 18 de juny. Cisneros mamprén la reforma de l'església d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1494, 16 d'agost. Es documenta en Bocairent un esclau negre anomenat Pericó, que feia de pastor del ramat d'un mercader contestà anomenat Joan Calataiud. Aquest personatge va ser acusat de provocar un incendi en la pineda de Bertomeu Vicent. (Bibliografia 272) i (826).

Any 1494, 13 d'octubre. Data d'un benefici atorgat davant del notari Felip d'Avella.

Any 1495. Es fan obres al castell de Banyeres sense consultar les autoritats de Bocairent. (Bibliografia 250).

Any 1496, 28 de maig. Es va contractar a Joan Alçamora per fer les obres de conducció de l'aigua potable

de Bocairent. Un dels inversos bocairentins que feren del bosc de pins un lucratiu negoci, fou Jaume Vicent el qual donà cent pins per a contribuir a la portada d'aigües potables. (Bibliografia 392) i (663).

Any 1496, 15 de juny. Firma del contracte de l'obra de l'aigua potable on s'especifica preu i multa en cas d'incompliment. El mateix dia del contracte les donacions particulars per fer l'obra eren ja de quasi 1.000 sous. Alguns van oferir productes per celebrar amb festa l'arribada de l'aigua. (Bibliografia 392).

Any 1496, 3 de juliol. Es modificaren alguns aspectes del contracte de conducció de l'aigua potable. Es retardà la data d'acabament de l'obra a març de 1497. S'augmentà el contracte de 1.000 a 1.500 sous. (Bibliografia 392).

Any 1497. L'Infant Enric d'Aragó, duc de Sogorb, és anomenat Virrei de València.

Any 1499. El nombre de focs "cases dintre dels murs de Bocairent" era de 243. (Bibliografia 204).

Any 1499. Data del Consell General de la Vila per tractar les disputes amb Banyeres per l'assumpte de les aigües del Vinalopó. Hi han registrades 159 caps de família. Entre els nom dos a destacar: Jaume Barberà, el pedrepiquer que va realitzar el castell de la font de l'Encadufada, és a dir l'actual pica de batejar i Pere Martí, l'obrer de l'església. (Bibliografia 251) i (422).

Any 1499. Es comptaven set molins fariners, dos drapers a la Fos i un mixt. (Bibliografia 668).

Any 1499. Els Olzina arrenden el molí Nou. (Bibliografia 676).

Any 1499, 20 d'octubre. Data d'un llistat de veïns de Bocairent. Document d'especial interès per a l'estudi. (Bibliografia 547).

Any 1499, 5 de febrer. Andreu Sempere i Miquel Ferre vénen a Pere Olzina, peraire, i a Lluís Olzina, carnisser, tots veïns de Bocairent, 823 moltons i cabres, 5 asses i 3 gossos per 8.094 sous 3 diners. (Bibliografia 842)

Anys 1499-1530. Els Montllor controlaven el molí de la Roca, conegut com En Gomar. (Bibliografia 676).

SEGLE XVI.

El segle XVI fou el segle d'or bocairentí: la prosperitat econòmica i material de la vila va anar emparellada, tant amb un inusitat dinamisme de la societat civil i religiosa, com amb un esplendorós període intel·lectual: mols joves bocairentins van poder escollir el món de l'estudi, i les aules de la nova universitat de València van comptar amb nombrosos estudiants. Una vegada assolits els graus o títols, van optar per la docència en la pròpia institució acadèmica. la vida religiosa o professions liberals com la medicina, la notaria, etc. (Bibliografia 465).

Les famílies que controlaven el poble eren: els poderosos Olzina que quasi monopolitzaven la possessió i explotació dels mecanismes de mòlta del gra i aprest de draps. A més estaven altres famílies que gestionaven els molins fariners i drapers reials com els Molina, Calataiud, Cabanes, Llopis, Ferre, etc. (Bibliografia 465).

D'aquest segle són les següents obres d'art que es troben al Museu Parroquial: (Bibliografia 102).

la làpida sepulcral d'En Francesc Sanz de la Llosa.

la pica baptismal d'estil romànic-gòtic.

la creu processional de plata. D'estil gòtic.

la Mare de Déu dels Desemparats (60x80).

la Crucifixió de Joan de Joanes. (100x140).

Santa Agnès. (40x45).

Sant Esteve. (40x45).

una imatge de Sant Sebastià, de Josep Esteve.

el Calze de Joan de Ribera de Benvenuto Cellini.

el "*Llibre Manual de la Confraria de la Minerva*".

una capa pluvial.

A l'Ermida de Sant Jaume s'ha conservat un llenç de Sant Jaume el Major a cavall d'un corser, amb els moros als seus peus i la Mare de Déu del Pilar al costat. (Bibliografia 100).

L'amenaça exterior provenia de la flota otomana i els seus aliats del nord d'Àfrica. Un avís mobilitzava la milícia local en auxili del lloc costaner afectat. El sosteniment d'aquestes milícies causava múltiples despeses al comú municipal. (Bibliografia 591).

Durant la segona meitat del segle les milícies solien realitzar pràctiques de tir amb arcabussos i ballestes

- els diumenges i dies festius, al mateix temps que es feien danses morisques. Concretament van estar molt de moda els "Momos" que actuaven, en les processons. (Bibliografia 100).
- Amb el perfeccionament del rellotge començà a utilitzar-se el "segon". (Bibliografia 120#).
- L'estament nobiliari tenia més prestigi que el burgès. (Bibliografia 120#).
- Començà a fabricar-se el carro de quatre rodes.
- La frase "parla en cristià" és d'aquesta època. Açò demostra el recel i poder que els cristians vells castellans sentien sobre els moriscos i les llengües no castellanés. (Bibliografia 120).
- Durant la segona meitat del segle l'ajuntament de Bocairent designava dues persones per a que foren responsables de l'administració del Sant Crist, el Baciner o responsable de les almoines i el Majordom que atenia el govern econòmic de les Beates i el Santuari. (Bibliografia 361).
- Al llibre de la Minerva podem veure reflectida la distinció entre "metges" i "Cirurgians". Era metge homes de saber que estudiaven a les universitats i es convertien en professionals. Els cirurgians pertanyien al grup de barbers-cirurgians que tenien autorització per tractar ferides, fractures etc. (Bibliografia 465).
- La litúrgia es concentra en cors tancats a la resta de fidels, dirigits pel mestre de capella. (Bibliografia 552).
- La música exercia una funció diversificada. Així tenim: música litúrgica, música de dansa, música de solemnitats i música d'àmbit domèstic. (Bibliografia 552).
- A València es trobava la Capella del duc de Calàbria, la de la Catedral i la del Patriarca. (Bibliografia 552).
- Les pavanés, les gallardes, la xoconda, la sarabanda, la folia, i la morisca eren danses més populars. (Bibliografia 552).
- Any 1500.** És fundada la Universitat de València on estudiarien i serien professors alguns bocairentins del cinc-cents. (Bibliografia 204) i (465).
- Any 1500, 22 de febrer.** Primer intent documentat de separació de Banyeres de la Vila de Bocairent. (Bibliografia 101) i (112).
- Any 1500, 5 de juny.** Salpa, des del port de Màlaga, una potent esquadra espanyola a les ordres del Gran Capità. Portava a bord més de 5.000 infants, unes 30 peces d'artilleria i 600 cavalls que aconseguiren una important victòria sobre els turcs en Cefalònia. (Bibliografia 910).
- Any 1500, 7 de juliol.** Data de la publicació de la sentència favorable a Bocairent per la qual el batlle de València, per ordre de Ferran II, devia solucionar les diferències entre Bocairent i Banyeres. (Bibliografia 101).
- Any 1500, 17 de juliol.** Nou intent de separació de Banyeres de la Vila de Bocairent. (Bibliografia 101).
- Any 1500, 5 de novembre, (Granada).** El rei Ferran es va reafirmar amb la sentència donada pel Batlle de València el 7 de juny i va condemnar Banyeres a pagar les despeses. (Bibliografia 101).
- Any 1501.** La Infanta Joanna, Reina de Sicília, germana del Rei Ferran, és anomenada Virreina de València.
- Any 1501, 19 de març.** Banyeres apel·là per segona vegada la sentència donada pel batlle de València el 7 de juny del 1500 i fou denegada novament imposant silenci perpetu als de Banyeres. (Bibliografia 101), (301) i (316).
- Des del Palau Reial de l'Alhambra de Granada el rei Ferran II va donar una sentència per la qual Bocairent nomenava el Lloctinent de Justícia de Banyeres. (Bibliografia 301).
- En referir-se a la nostra Vila el rei Ferran II l'anomena Bocayrent. (Bibliografia 316).
- Any 1502.** Hi ha una referència a l'església parroquial en la que s'indica que té dues portes la principal i, per la que entren les dones. No era l'església actual ni tampoc la de Sant Joan. (Bibliografia 422).
- Any 1502.** Protocol notarial que tracta sobre les desavenències entre Bocairent i Banyeres. (Bibliografia 252).
- Any 1502.** Bernat Montllor i Jaume Vicent –llauradors- i el cabanyer Alfons Beneito havien fent junta per proveir d'oli de Cocentina els fabricants de Bocairent. Havien encomanat 1.160 arroves al comte Joan Roís de Corella pel preu de 7.640 sous. (Bibliografia 664).
- Any 1502, 27 d'octubre.** Les Corts d'Aragó juren prínceps hereus a l'arxiduc d'Àustria, Felip el Hermoso, i a la infanta Juana de Castella, la seua esposa. (Bibliografia 910).
- Any 1502-1504.** Pere Olzina i Pere Ferrer foren arrendataris de l'impost general del drap. (Bibliografia 681).

Anys 1502-1508. Els Olzina arrenden el molí del Riu. (Bibliografia 676).

Anys 1502-1530. Els Candela arrenden el forn d'Avall. (Bibliografia 676).

Any 1503, 23 de febrer. En plena Guerra de Nàpols, D. Gonzalo de Còrdova, també conegut com el Gran Capità, conquesta als francesos la ciutat de Ruvo, i capturant ric i abundant botí. (Bibliografia 910).

Any 1503, 28 d'abril. Les tropes espanyoles de Ferran el Catòlic, rei d'Aragó, vencen a les franceses de Lluís XII en la Batalla de Ceriñola, en la que disputaven la possessió del regne de Nàpols. (Bibliografia 910).

Any 1504. Es va fundar l'ermita de Sant Antoni del Porquet per als religiosos Agustina o pares Antonians. Era la capella d'un convent que mai es va construir. (Bibliografia 197), (477) i (845).

Any 1504. Data del "*Llibre de la Peita*" on hi ha un apunt on consta encara l'existència del castell i potser de l'últim guardià del castell Guillem Ferre. (Bibliografia 417).

Any 1504. Acaben les obres de conducció d'aigua fins la plaça de l'Olm, actual plaça de l'Ajuntament, des del brollador del molí de Joan Cabanes, per mitjà d'una conducció de 1.200 cadufs de 6 pams la peça (136,8 cm), gràcies a un fuster de Llutxent, Joan Alçamora. La plaça quedà presidida per una monumental pica gòtica, utilitzada en l'actualitat com a pila baptismal (Bibliografia 672).

Any 1504, 1 de gener. Entrada triomfal de l'exèrcit espanyol en Gaeta, amb la qual cosa acaba la guerra per Nàpols entre França i Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1505. El nombre de focs "cases dintre dels murs" era de 283. (Bibliografia 204).

Any 1505. Genís Cerdà era batlle de Bocairent. (Bibliografia 392).

Any 1505, gener. Data del pagament per esculpir un castell en la font pública de Bocairent. (En l'actualitat la pila baptismal gòtica de l'església). (Bibliografia 392).

Any 1505, 21 de març. Data d'un rebut pagat per les obres de conducció de l'aigua potable a Bocairent. (Bibliografia 392).

Any 1505, 11 d'abril. Les transaccions ramaderes tenien també implicacions polítiques, com ara una certa orientació de les disposicions legals del municipi. En tal sentit drem a col·lació un cas significatiu: Joan Taraçona, membre de l'oligarquia de Benigànim (llavors un lloc del terme de la ciutat de Xàtiva) compareix davant el tribunal o cort de Justícia de Bocairent per tal de reclamar el primer pagament de l'import de la venda d'un ramat de 600 moltons que li havia adquirit Joan d'Alcaraç, de Bocairent. Suposava una quantitat important, 1.000 sous, que s'hauria de fer efectiva a Sant Miquel. Tanmateix, Taraçona havia adquirit aquest ramat al bocairentí Alfons Beneito. La informació sobre aquestos tractes és especialment rica i detallada. Es veu la pressió del veïnat que no veu bo que passe el ramat a mans de forasters. La reclamació de la quantitat formulada pel de Benigànim va ser encarada pel Consell de la Vila, que va avançar el pagament. S'hi constata, doncs, la inequívoca orientació política dels oficials municipals, en defensa dels interessos comunitaris de la vila, confosos amb els de la selecta oligarquia que monopolitzava les institucions municipals. (Bibliografia 842).

Any 1505, 30 de juny, (Segòvia). Data d'una sentència arbitral del rei Ferran II que afecta a les poblacions de Banyeres i Bocairent. Banyeres apel·là per tercera vegada la sentència donada pel batlle de València el 7 de juny del 1500 i fou denegada una vegada més. (Bibliografia 101), (301) i (316).

Any 1505, 27 de setembre. Data d'un rebut pagat per les obres de conducció de l'aigua potable a Bocairent. (Bibliografia 392).

Any 1505-1507. el perarire Pere Olzina va ser arrendatari de l'impost general del drap. (Bibliografia 681).

Anys 1505-1523. Els Ferre controlaren el forn d'Amunt. (Bibliografia 676).

Anys 1505-1530. Els Candela arrenden el forn Nou. (Bibliografia 676).

Any 1506. Lluís de Cavanilles és nomenat Virrey de València.

Any 1506. Escrit del rei al batlle Ferrando de Torre en relació a les desavenències entre Bocairent i Banyeres. Banyeres demana una auditoria de la gestió de les pecúnies comunes de la Unió. (Bibliografia 253).

Any 1506, 21 d'octubre. El rei Ferran el Catòlic cessà, a petició pròpia, al batlle de Bocairent Ginés Cerdà

que era molt vell. En el seu lloc va anomenar el seu gendre Bartholomé Bodí com a successor. El text està en llatí i cita dos testimonis: Anthoni Pasqual, notari, i Baltasar March, veïns de Bocairent. (Bibliografia 217).

Any 1507. Amb Germana de Foix el seu caràcter alegre i culte va influir en l'ambient festiu social i musical de la València del seu temps. (Bibliografia 552).

Anys 1507-1530. Els Olzina arrenden el molí draper de Vinalopó. (Bibliografia 676).

Any 1508. Antoni Pasqual, notari de Bocairent vengué a Francesc Bocí, agricultor, veí d'Ontinyent una part d'una almàssera d'oli a la partida del barranc. (Bibliografia 674).

Anys 1509-1530. Els Olzina arrenden el molí d'Armelles. (Bibliografia 676).

Any 1510. Per les Corts de Montsó fou establert el sistema insaculatori per a la provisió de càrrecs municipals. També es disposà que els Jurats "Comptadors" ocuparen el càrrec durant tres anys. L'ordre en que apareixen les Viles amb dret a Jurat "Comptador" és: Borriana, Cullera, Llíria, Biar, Bocairent, Alpont, Peníscola, Penàguila, Xèrica, Xixona, La Vila-Joiosa, Castellfabib i Ademús. (Bibliografia 301).

Any 1510. Segon el cens de veïns de 1510. Primer del segle. Bocairent, Alfafara i Banyeres tenia un cens de 357 caps de casa i 18.644 caps de bestiar. L'ofici més comú en la indústria era peraire (16), teixidors (3) i flassaders (1). En l'agricultura se citen: llauradors (5), sequiers (4); de pastors, traginers, obrer de vila, barbers i cirurgians hi ha un. A més hi ha huit preveres i 5 notaris. Els ramats eren propietat de 59 ramaders. Bocairent tenia la major cabana de tota la sotsgovernació de Xàtiva i la segona del regne després de la de Morella. (Bibliografia 204), (238), (492), (521), 547) i (842).

Any 1510, 5 de gener. Per orde del Rei Ferran el Catòlic, les tropes espanyoles que van partir de Formentera en direcció a la plaça forta de Bugia pròxima a Alger desembarquen en la costa africana. Les tropes espanyoles derroten les formacions musulmanes i es llancen a pas de càrrega cap a la ciutat. Com a conseqüència d'aquesta victòria, Alger es va entregar sense resistència i el nord d'Àfrica va rendir vassallatge al Rei d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1511. Cens de població: 303 focs, uns 1.250 habitants. (Bibliografia 677).

Anys 1510-1518. El delme reial era arrendat per les famílies Ferre i Cerdà. (Bibliografia 675).

Any 1512. Tenim documentada la capella de Sant Miquel que tenia per titulars al Sant Arcàngel, a Santa Margarida i a Santa Bàrbara. També les ermites de Sant Antoni i Santa Àgueda. (Bibliografia 464).

Any 1512, 19 d'abril. Pel testament de Bertomeua Garrigós estem informats de les formes de pensar de fa quasi cinc-cents anys. (Bibliografia 397).

Any 1512-1535. Bertomeu Bodí era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 683).

Any 1513, 28 de febrer. Data de la demarcació del bovalar o lloc de pastura. (Bibliografia 239).

Any 1513, 28 de febrer. Data del document en el qual se citen vexacions i injúries de prohoms bocairentins contra Banyeres. Sentència arbitral, sancionada per Ferran el Catòlic, la qual senta les bases del nou pacte de la Unió. (Bibliografia 254).

Any 1513, 18 de novembre. Es a fundar un benefici per part de Jaume Molina i Agnès Calabuja. El primer beneficiat d'aquesta fundació va ser el prevere Esteve Molina. Aquest benefici s'interpreta com una fundació de la família Molina amb motiu de la construcció del nou temple parroquial. (Bibliografia 906).

Any 1514. Data de començament de la Capella Major de l'església parroquial del temple d'aleshores que no és l'actual. (Bibliografia 351).

Any 1514. D'aquesta data és el pergamí intítulat "*Llicència per derrocar l'església parroquial i reedificar-la*". (Bibliografia 351).

Any 1514. Agres pertanyia a Joan Calataiud, fill de Joan Calataiud, cavaller de Cocentina i de N. Mery, filla de Antoni Mery, batlle de Bocairent. (Bibliografia 217).

Any 1514. Funcionaven 13 molins hidràulics a Bocairent. (10 fariners i 3 tèxtil). (Bibliografia 989).

Any 1515, 16 de desembre. La Vila de Bocairent signà un contracte amb els pintors de València Pere Cabanes, Nicolau Falcó, Martí Cabanes i el fuster i escultor Damià Gosálvez per a que pintaren el Retaule Major. (Bibliografia 306) i (315).

Any 1516, 6 de juliol. Data de la inauguració i consagració de la Parròquia, d'estil gòtic, pel bisbe Lagaria. (Bibliografia 315), (351), (422) i (462).

Per celebrar la festa de la Consagració es va establir el segon diumenge de juliol. (Bibliografia 324) i (462). Anys més tard la festa de la Consagració es celebrava el 22 de febrer. (Bibliografia 462).

Possiblement la casulla verda per la seua composició gòtica siga d'aquest any. (Bibliografia 100).

Segons Viciano la primera església de Bocairent fou consagrada pel bisbe Lagaria, assistint a la consagració Fra Castañoli de l'Ordre de Sant Domènec. L'església comptava amb rectoria. Tenia quinze beneficiats. dos d'ells eren teòlegs. (Bibliografia 184), (315) i (462).

L'església es va construir sobre el castell. (Bibliografia 417).

Any 1516, 22 de gener. Mor el rei Ferran "El Catòlic", monarca qui, al contraure matrimoni amb Isabel de Castella, va aconseguir la unificació dels regnes ibèrics d'Aragó i Castella. (Bibliografia 910).

Any 1516, 18 d'octubre. Andreu Calatayud, llaurador del lloc d'Alfafara, ven a Bertomeu Antolí, llaurador de Bocairent, 237 ovelles amb un valor global de 1.507 sous. (Bibliografia 842).

Any 1516, 13 de novembre. Constatem intercanvis comercials amb altres poblacions de la Vall d'Albaida. Per exemple, Pere de Llistó, donzell, i Francesc Boscà, llauradors, veïns de la Pobla del duc, vénen 30 arroves d'oli a Andreu Calatayud, llaurador de Bocairent, i es comprometen a entregar-li-les en la Pobla a desembre. El preu és de 5 sous 4 diners per arrova. (Bibliografia 842).

Any 1516, 19 de novembre. Joan Julià, obrer de vila d'Agullent, ven 22 arroves d'oli a Bertomeu Yago, peraire de Bocairent que entregarà a Agullent. El preu és de 5 sous 4 diners per arrova. Bertomeu Yago bestrau 6 l. 1s. (Bibliografia 842)

Any 1516, 20 de novembre. Veïns de Bocairent i Ontinyent realitzen un tracte quotidià amb les poblacions orientals de la Vall d'Albaida, especialment les aljames sarraïnes. Fem constar, per exemple, el debitori de Joan Sanç, Joan Mollà, Joan Pont i Joan Micó, del Palomar, a Bertomeu Yago, peraire de Bocairent, de 5 l. 16 s. per 8 cafissos de blat, 8 cafissos d'ordi i 8 cafissos de civada, cancel·lat el 23 d'octubre de 1517. (Bibliografia 842).

Any 1516, 26 de novembre. Consta el nom del cirurgià de Bocairent, Amador Bodí. (Bibliografia 692).

Any 1516, 26 de novembre. Al Bocairent del primer terç del segle XVI es podia comprar una casa cèntrica per 15 lliures (300) sous, tal i com féu constar el notari Gracià Bodí, amb la compra d'una casa situada prop de la Plaça perquè hi visqueren els seus nebots. (Bibliografia 678).

Any 1517. D'aquesta data hi ha una descripció breu de Bocairent realitzada per Hernando Colom fill de Cristòfol Colon (Bibliografia 561).

Any 1517, 18 de novembre. Carles I arriba a Valladolid, on prompte es fan patents les rivalitats entre la noblesa flamenca i la hispana. (Bibliografia 910).

Any 1518. En 1518 són prou abundoses les referències a la venda de ramat i impliquen fins i tot oligarques tan destacats com el notari Melcior Cerdà que realitza diverses vendes: a Pere i Bernat Martí, germans i llauradors de Bocairent 50 ovelles amb un cos t de 500 sous; a Miquel Ferre, mercader i a Genís Marc, de Berenguer, 885 caps d'ovicàprids per 11.062 sous, 6 diners. (Bibliografia 842).

Any 1518, 2 de febrer. Les Corts de Valladolid acorden la incorporació de les Índies a la Corona de Castella. (Bibliografia 910).

Any 1518, 27 d'agost. Roderic Roís, mercader de Guardamar, realitza diverses operacions de venda de ramat a Bocairent durant el mes d'agost. Un total de 550 caps: ven a Andreu, Joan i Bertomeu Calatayud, llauradors Pere Calatayud, notari, 330 ovelles cabres per 4.161 sous; ven a Bertomeu Antolí, llaurador, 110 ovelles cabres per 1.430 sous; ven a Melcior Cerdà, notari, 110 velles, també per 1.430 sous. (Bibliografia 842)

Any 1518, 29 d'octubre. Les transaccions de ramat implicaven fins i tot autèntiques companyies. Bertomeu Antolí, llaurador de Bocairent que participa activament en el frenètic tràfec ramader, ven al seu torn 414 ovelles a diversos veïns d'Ontinyent: a Onofre, Joan i Bertomeu Candela, fills d'Onofre; i a Martí Valls, fill de Vicent i a sa mare Joana, viuda de Vicent Valls. Tot seguit adquireix a Lluís Sempere, llaurador d'Alcoi, 1.281 ovelles per l'astronòmica xifra de 17.948 sous 4 diners. La seua liquidesa era evident: el procurador o agent de Sempere era el seu parent Joan Sempere, peraire de Bocairent, ben interessat en aquesta transacció atés que Antolí promet entregar-li-la llana al venedor, al preu que li oferixca. Per altra

banda les aljames i poblacions cristianes de la comarca acudien a Bocairent i Ontinyent per tal de comprar ramat, ovicàpric, vacú i cavallar, amb la finalitat de recreiar-lo o fer-ne l'ús en les labors agrícoles, o per a vendre'l. Citem d'exemple el Debitori de Pere Vidal, col·lector de les rendes senyorials del comtat d'Albaida i Jaume Micó, llauradors, tots dos del Palomar, i Mahomat Adrís, sarraí de Bufalí, a Bertomeu Antolí, llaurador de Bocairent, per 7.884 sous preu de 587 ovelles (Bibliografia 842).

Any 1519. Gran malestar contra la noblesa. El poble s'armava. Les Germanies en marxa. A més, la pesta causava pànic entre la població. Bocairent es va desentendre de la Germania tot i haver hagut divisions entre la població. Sembla que l'ambaixador de Ferran el Catòlic, el noble Jeroni Vich, va residir, per seguretat, en Bocairent durant la revolta. (Bibliografia 679).

Any 1519. Epidèmia de modorrilla. (Bibliografia 892).

Any 1519, 13 de setembre. Primera loteria baix la concessió de Carles I. (Bibliografia 910).

Anys 1519-22. Creació de Milícies Valencianes amb ocasió de la Guerra de les Germanies. Bocairent no es va agermanar. (Bibliografia 100).

Any 1520. Diego Hurtado de Mendoza és nomenat virrei de València.

Any 1520. D'aquest any tenim informació que a Bocairent es desenrotllava la indústria drapaire. Els moriscos teixien matèries més barates que abans: el cànem i l'espart amb les quals feien estores i espartenyets. (Bibliografia 205).

Any 1520, juliol. (Brussel·les). S'envia una carta desautoritzant les Germanies. Falta de control sobre l'ordre públic. (Bibliografia 591).

Any 1520, 27 de juliol. En plena guerra de les germanies la comitiva del Virrei de València don Diego Hurtado de Mendoza (uns tres-cents cavallers) va passar per Bocairent. (Bibliografia 339).

Anys 1520-1522. El notari Pere Olzina va ser arrendatari de l'impost general del drap. (Bibliografia 681).

Anys 1521-1524. El pare Dimas Ferre de Bocairent va ostentar el càrrec de ministre Provincial de la comunitat franciscana. (Bibliografia 303).

Any 1521, maig. Des d'aquest mes, alguns dels oligarques i antagonistes de la Germania més destacats de la viles d'Ontinyent i Xàtiva es van refugiar a Bocairent. Està provada documentalment la presència de Francesc Lluís Bou, governador de Xàtiva, des de l'estiu de 1521 fins la capitulació final de Xàtiva i Alzira en desembre de 1522. (Bibliografia 892).

Any 1521, 20 de juny. Lletre enviada pels Tretze Síndics de la Germania de València als seus homònims d'Ontinyent per què tractaren d'agermanar la Villa de Bocairent recomanant-los que recorren a les amenaces velades per aconseguir-ho. De res valdrien les iniciatives dels ontinyentins ni de l'escrivà de la germania d'Ontinyent, el notari bocairentí Pere Olzina. Tal volta l'actitud dels veïns de Banyeres va ser distinta. Fa l'efecte que a Banyeres hi havia una situació propícia per tal de sembrar la llavor de la Germania: el malestar de la majoria dels banyerins respecte a la seua participació en l'administració i en el govern municipals de la vila de Bocairent. (Bibliografia 892).

Any 1521, 25 de juliol. Participació testimonial d'algun bocairentí en episodis de la guerra de Germanies en el saqueig de Castelló de Rugat i de la foia de Salem. (Bibliografia 892).

Any 1521, 27 de juliol. Pero Maça de Linaça, governador d'Oriola i senyor de Moixent, i, Alfons de Cardona, senyor de Guadalest encapçalaven una heterogènia comitiva de tres-cents cavallers de les governacions de Xàtiva i d'Oriola que després de perduda la batalla de Gandia tractaven d'arribar a terres castellanques i posar-se en salvaguarda de les ires dels agermanats. Per Ondara i Parcent van arribar fins Cocentaina, d'allí, sense descansar, decidiren continuar camí cap a Villena per Agres, Alfafara i Bocairent. Quan van arribar a la plana de Bocairent, van veure que a les falques de la serra Mariola, davant de la mateixa vila, s'havien disposats contingents agermanats d'Alcoi i Ontinyent, però els agermanats no van atacar la comitiva. L'escenari no era el més idoni, amb la proximitat de Bocairent, vila reialista que va socórrer i acollir els cavallers. (Bibliografia 892).

Any 1521, 30 d'agost. Batalla decisiva a Oriola contra la Germania. Les tropes de l'emperador Carles I derroten als sublevats a Oriola. (Bibliografia 892)

Any 1521, agost. Les tropes castellanques anaven guanyant terreny als agermanats de Nord a Sud cap a

Xàtiva. Xàtiva, Ontinyent, Gandia i Algemesí eren els baluards dels agermanats. (Bibliografia 120#).

Any 1521, 14 d'octubre. Es firma la capitulació de València: es nomenen nous jurats i s'atorga un perdó general, llevat d'excepcions. (Bibliografia 910).

Anys 1521-1522. Vint-i-cinc hòmens fortament armats patrullen el terme per impedir la penetració d'agermanats. (Bibliografia 892)

Any 1522-1524. El delme reial era arrendat per Enric Pomar i Joan Roig de València. (Bibliografia 675).

Any 1522, 17 de gener. Bocairent Va contribuir amb 21.000 sous per subvenir a l'extrema necessitat de l'exèrcit reial. (Bibliografia 892).

Any 1522, 29 de gener. El moviment agermanat era vençut a l'Olleria. Després es seguiren una sèrie d'execucions, càstigs, subhastes del ben, etc. (Bibliografia 591).

Any 1522, gener. Execució de set agermanats penjats de les forques de Bocairent per mossén Francesc Lluís Bou. (Bibliografia 892).

Any 1522, 3 de febrer. En el transcurs de la guerra de les Comunitats, la ciutat de Toledo es rendeix a les tropes de Carles I. (Bibliografia 910).

Any 1522, 3 de març. Les tropes reials entren a València, on el cap de la revolta, Peris, és assassinat. (Bibliografia 910).

Any 1522, 2 de setembre. Els bocairentins junt al virrei van derrotar els agermanats a Bellús. A més, Bocairent va contribuir amb 1.000 ducats, que després van ser tornats pel rei Carles I. (Bibliografia 217), (120) i (339).

Any 1522, 30 d'octubre. (Canals). Provisió del Virrei al Regent del Batlle General de València per a què pague el blat que algunes Viles Reials havien proporcionat a l'exèrcit del Rei en l'època de les Germanies. (Bibliografia 836).

Any 1523. Lluís de Cavanilles és nomenat Virrei de València.

Any 1523. Naix a Bocairent Joaquim Molina. Doctor en Arts i Teologia. Professor de Símules, Qüestions, Filosofia, Filosofia Moral, Teologia, Sentències. Rector de la Universitat de València fins a la seu mort en 1577. Mestre en Arts i Doctor. (Bibliografia 424) i (923).

Any 1523. Any de pesta a Ontinyent. (Bibliografia 591).

Any 1523, 2 de maig. (València). Miquel Maiques és nomenat Mestre en Teologia. (Bibliografia 845)

Any 1523, desembre. L'arribada a València de la virreina Na Germana de Foix desencadenà una onada de repressió. (Bibliografia 591).

Anys 1524-1530. Genís Cerdà, fill de Genís Cerdà, va ser batlle de Bocairent. (Bibliografia 675).

Anys 1524-1530. El delme reial era arrendat per Gaspar Ros, estudiant i Martí Corella, sastre i veïns de València. (Bibliografia 675).

Any 1524, 29 de maig. El General de l'ordre dels Agustins va nomenar Mestre al bocairentí Miquel Maiques, atenent a la fama d'home savi i erudit. (Bibliografia 845).

Any 1525. Carles V ordenà l'expulsió o conversió dels moriscos. (Bibliografia 159).

Any 1525, 24 de febrer. Les tropes imperials de Carles I d'Espanya i V d'Alemanya vencen a les franceses de Francesc I en la batalla de Pavia, amb la qual cosa es posa fi a la primera guerra hispano-francesa. (Bibliografia 910).

Any 1526. Els "mudàifins", "mudajanins" i "mudeixars" van ser obligats a convertir-se al cristianisme. Són els anomenats "cristians nous" o moriscos. Aquests formaren la classe més marginada i més pobra de la societat. Hi ha constància que després no quedà cap morisc per expulsar en la posterior i famosa expulsió dels moriscos. (Bibliografia 159) i (215).

Any 1526, 7 de desembre. Pragmàtica de Carles I per la qual s'ordenà als moriscos abandonar l'ús de la llengua àrab, els banys, els vestits i cerimònies musulmanes. Prohibia treballar els dies festius. (Bibliografia 120#).

- Any 1527-28.** Estadística eclesiàstica on es poden trobar cens de població. Cal esbrinar dades sobre Bocairent. (Bibliografia 492).
- Any 1528.** La Reina Dnya Germana i el se marit el duc de Calabria són nomenats virreis de València.
- Any 1528.** El rei Carles I convocà les Corts Valencianes per demanar diners per les seues empreses imperialistes. El representant de Bocairent fou el Síndic Gaspar Antolí, que figura entre els signants d'un "suplicament" per ser membre d'una comissió econòmica. (Bibliografia 301).
- Any 1528, octubre.** Joana, vídua d'Andreu Mollà, llaurador de Banyeres, denunciava davant la Reial Audiència de València, el greuge comparatiu de què era objecte per la quota assignada pels jurats de Bocairent. (Bibliografia 892)
- Any 1529.** Els moriscos continuaven essent un problema pendent. (Bibliografia 120#).
- Any 1529.** Cens de població: 330 focs. (Bibliografia 677).
- Any 1530.** Epidèmia que penetrà per Alacant. (Bibliografia 101).
- Any 1530.** Hi ha constància de tres molins fariners i dos batans a la partida de L'Àlfoç (barranc de la Fos). (Bibliografia 989).
- Any 1530, 22 de febrer.** Carles I d'Espanya i V d'Alemanya és coronat emperador a Roma pel Papa. (Bibliografia 910).
- Any 1531.** Va fer la Visita Pastoral Mossén Miquel Mendes. (Bibliografia 138).
- Anys 1531-1535.** Atacs berberescs a la Safor. (Bibliografia 591).
- Any 1533.** El príncep don Felip de Castilla és nomenat Virrei de València.
- Any 1533.** En no saber-se la data exacta del naixement de Cristòfol Llorens, l'autor de l'article 482 de la bibliografia apunta aquest any com a probable. Cristòfol Llorenç va compaginar la notaria amb la pintura de retaules. Quasi amb seguretat és el pintor valencià que te més retaules documentats. Va morir a València cap 1622. (Bibliografia 482).
- Any 1533.** Abundava el bandolerisme. (Bibliografia 120#).
- Any 1533, 19 de juny- 22 de desembre.** El rei Carles V convocà les Corts Valencianes per demanar diners per les seues empreses imperialistes. El representant per Bocairent va ser el Síndic Pere Luesa, que va ser designat "comptador" en representació de les ciutats i viles reials. (Bibliografia 301).
- Any 1533, 19 de desembre.** Carles V va manar tornar els 1.000 ducats que Bocairent havia prestat al Virrei per les despeses de l'exèrcit reial durant la Guerra de les Germania. A més, va autoritzar celebrar fira anual i mercat el dimarts de cada setmana. (Bibliografia 339).
- Any 1534.** La Santa Inquisició actuava de manera contundent contra les corrents herètiques i els moriscos. (Bibliografia 120#).
- Any 1535-1537.** Montsó. Es celebraren Corts. Es crearen les parròquies dels moriscos amb una dotació econòmica insuficient perquè visqués un capellà, el qual d'altra banda era sotmés a la doble hostilitat dels senyors i dels moriscos. En les mateixes Cors es votaren nous furs i es concediren ajudes per a la lluita contra els turcs i la pirateria nord-africana. (Bibliografia 205) i (591).
- Any 1535, 4 de juny.** Per una carta de pagament de 1.000 lliures d'or, sabem que el Batlle de Bocairent encara era Bartolomé Bodí. (Bibliografia 202).
- Any 1536.** Segons contava la tradició (cosa que va ser arrellegada pel frare Tomàs Ferre) és la data de la visita de dos forasters vestits de peregrins que van afavorir la devoció i l'edificació de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 351) i (1004).
- Any 1536, agost.** El bocairentí Miquel Maiques és anomenat bisbe titular de Tarsa i bisbe auxiliar de Sogorb. (Bibliografia 449).
- Any 1536, 10 d'agost.** Es va celebrar la primera missa en l'ermita del Sant Crist, que s'havia construït el mateix any. (Bibliografia 147), (303), (351), (623) i (1004).
- Any 1537.** Es va construir l'ermita de la "Soledat" de la pujada al Sant Crist. (Bibliografia 152).

Any 1537. El rei Carles I convocà les Corts Valencianes per demanar més diners per les seues empreses imperialistes donat l'alça dels preus. En aquesta ocasió Bocairent va ser representada pel Síndic de Xàtiva Francesc Abril. Es van adoptar mesures destinades a perfilar la jurisdicció dels diputats. Es dona privilegi reial d'insaculació dels càrrecs municipals. (Bibliografia 205), (310) i (591).

Any 1537, 22 de novembre. Es va beneir la imatge del Sant Crist probablement a València. La imatge, obra de Joan de Sales, de grandària natural. Va costar 11 ducats i set lliures. La imatge va arribar a Bocairent el dia 23. El Bisbe Miquel Maiques va vindre a Bocairent a participar de les festivitats. (Bibliografia 147), (324) i (351), (623), (990) i (1004).

L'agostí Miquel Maiques fou el primer professor bocairentí de la Universitat de València. Durant 9 anys de 1517 fins el 26. (Bibliografia 424) i (432).

Any 1537, 22 de novembre. El Bisbe Miquel Maiques, fill de Bocairent, va beneir la imatge del Sant Crist, obra de Joan Sala que va costar quatre lliures. (Bibliografia 147), (324) i (351).

Any 1537. 23 de novembre. Van pujar la imatge del Sant Crist a l'ermita. (Bibliografia 324).

Any 1538, 31 de gener. Data de l'albarà de compra de la calç necessària per a la construcció de l'ermita de la "Soledat". (Bibliografia 324).

Any 1538, 31 de gener. Data de l'albarà pel qual se li pagà a Joan Salas de València pel crucifix i el dos lladres de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 351).

Any 1538, 18 de juny. Tractat de Niça entre Carles I d'Espanya i Francesc I de França. (Bibliografia 910).

Any 1538-1540. El paraire Joan Silvestre va ser arrendatari de l'impost general del drap. (Bibliografia 681).

Any 1539, finals d'abril. Van portar les imatges de Dimas i Gestes des de València i les van pujar al l'ermita del Sant Crist. Abans s'havien fet reformes en la capella per ser massa fosca. (Bibliografia 324), (351) i (1004).

Any 1539, 20 d'abril. El Bisbe Auxiliar de València, Miquel Maiques -fill de Bocairent- va beneir les portes del retaule de la catedral metropolitana. (Bibliografia 157).

Any 1540 (Aproximadament). Naix a Bocairent Joan Baptista Montllor, matemàtic i humanista, doctor en Arts i Teologia, especialista en llengua llatina, grega i hebrea, traductor d'Aristòtels. El 1569 fou canonge lector d'Oriola població on va morir. Junt amb Joan Celaya fou un dels principals reformadors dels estudis acadèmics de la Universitat de València. Escrigué: "*De universis quod in rebus constant sine mentis opera*" i "*De utilitate analyseos seu ratiocinationis Aristotelae*". (Bibliografia 218) i (424).

Any 1540, 15 de maig. Bocairent amplia els límits de pastura per al seu ramat per autorització expressa del Duc de Calàbria. Existien tres categories de terres de pastura: el bovalar o zona de terra no cultivada, reservada per a la persona que proveïa de carn a la població; la "redona", zona destinada per al ramat dels veïns de la població i el "realeng" on podien entrar els ramats forasters previ consentiment de les autoritats i pagament d'una fiança. A Bocairent hi havia terres d'especial importància com la Marjal. (Bibliografia 475).

Any 1541. Fou designada Sor Cecília Ferre, beata reclusa de la Santa Creu de València i filla de Bocairent, com a fundadora de les Emparedades del Sant Crist. El permís va ser donat pel Vicari General de València, el duc de Calàbria, amb llicència de l'arquebisbe Jordi d'Àustria. (Bibliografia 135), (303), (351) i (623).

Any 1542. El rei Carles I convocà les Corts Valencianes per demanar diners per les seues empreses imperialistes. Bocairent va ser representat pel seu Síndic Bertomeu Maiques, que fou designat "Taxador i Clavari" per a la recaptació de les 110.000 lliures per al rei. (Bibliografia 301).

Any 1543, 8 de desembre. Data d'un censal a favor de sor Isabel March de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Melcior March. que calia pagar el 8 de desembre de cada any per un valor de 20L. (Bibliografia 351).

Any 1544. S'escampava l'ús del tabac. (Bibliografia 120#).

Anys 1544-1546. El mercader Vicent Ferrero va ser arrendatari de l'impost general del drap. (Bibliografia 681).

Any 1546. Mossén Miquel Ferre va instituir dos "benifets". L'u sota l'advocació de la Coronació de la

Santíssima Mare de Déu i l'altre sota l'advocació dels Benaventurats Tres "Reis Mags". (Bibliografia 168).

Any 1546, abril. L'arquebisbe de València Tomàs de Vilanova, de l'ordre de Sant Agustí, estigué a Bocairent en casa de Mossén Ferre. Tomàs de Vilanova fou canonitzat pel Papa Alexandre VII el 1658. Aquest arquebisbe actualitzà l'aspecte econòmic de la vicaria d'Alfafara dependent de Bocairent. (Bibliografia 171) i (373).

Any 1546, 19 d'abril. (Alcoi). En carta datada a Alcoi, l'arquebisbe de València Tomàs de Vilanova creà la pica baptismal d'Alfafara pel perill que suposava traslladar els xiquets durant l'hivern i en l'estiu des d'Alfafara a Bocairent. A més a més manava al capellà de Bocairent que es desplaçés a Alfafara sempre que fos cridat. (Bibliografia 138) i (373).

Any 1547, 24 d'abril. Les forces espanyoles de Carles I, derroten els saxons en Mühlberg (Alemanya), fent presoner al Duc de Saxònia. (Bibliografia 910).

Any 1547. El rei Carles I convocà les Corts Valencianes per demanar diners per les seues empreses imperialistes. El representant de Bocairent va ser el Síndic Bertomeu Maiques, designat, en aquesta ocasió, "Clavari i Comptador". Van ser presidides pel seu fill, el futur Felip II. (Bibliografia 301).

Any 1548. El rei Maximiliano de Bohèmia i la seua muller la reina donya Maria són nomenats virreis de València.

Any 1548, 21 de març. Se li atorgà a Bocairent el "Trasunt de la crida de la Fira (el primer dia del mes de setembre) i Mercat setmanal (el dimarts)" per no haver-se agermanat. (Bibliografia 197) i (339).

Any 1550. Va fer la visita pastoral l'arquebisbe Tomàs de Vilanova. (Bibliografia 138).

Any 1550-1564. El Bocairentí Miquel Maiques fou bisbe cortesà d'Alfons d'Aragó i Joana de Cardona. (Bibliografia 449).

Any 1551. Joan Lorenzo villarrasa és nomenat virrei de València.

Any 1552. Jeroni Cavanilles és nomenat virrei de València.

Any 1552. La Inquisició de València publicà la llista de llibres prohibits. (Bibliografia 120#).

Any 1552, 26 de desembre. Les tropes de l'emperador Carles alcen el setge de Metz després de 60 dies d'inútils esforços, durant els quals van morir 40.000 espanyols, la majoria víctimes de malalties. (Bibliografia 910).

Any 1552. El rei Carles I convocà les Corts Valencianes per demanar diners per les seues empreses imperialistes. El representant per Bocairent i Caudet va ser Bertomeu Maiques. Van ser presidides pel seu fill, el futur Felip II. (Bibliografia 301).

Any 1553. Bernardí de Càrdenas, duc de Maqueda i marquès d'Elx, és nomenat virrei de València.

Any 1554. L'ordre de Les Beates Emparedades es va instal·lar en l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 190) i (351).

Any 1554. Als annals d'aquest any Viciàna parla de Bocairent. (Bibliografia 351).

Any 1555, 10 de juliol. Data de la llicència sol·licitada per Mossén Melcior Ferre al Pare Provincial dels Agustins de València Mossén Onofre Carbó per a la Fundació del Convent de les Agustines per Mossén Melcior Ferre, sota el patrocini de la Mare de Deu dels Dolors i els tres Reis Mags. (Bibliografia 168), (549) i (569).

Any 1556. Començà a regnar Felip II. (Bibliografia 301).

Any 1556, 4 de gener. Data d'un censal a favor de sor Úrsula Fabra de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Jaume Juan Molina. (Bibliografia 351).

Any 1556, 16 de gener. Carles I d'Espanya cedeix al seu fill, el futur Felip II, la corona de Castella i Aragó amb totes les seues possessions. (Bibliografia 910).

Any 1556, 5 de febrer. Carles I d'Espanya i V d'Alemanya firma amb el rei francès Enric II la Pau de Vaucelles. (Bibliografia 910).

Any 1556, 6 de febrer. Mossén Melcior Ferrer va obtenir el permís de les autoritats de Bocairent per edificar un monestir casa de monges, al solar situat en el Raval Nou, en la partida coneguda com "Les

Eretes". (Bibliografia 834).

Any 1556, 10 de març. Aplegaren a Bocairent sis monges procedents del convent de l'Esperança de València, encara que no ocuparien el convent fins octubre per estar d'obres. (Bibliografia 833).

Any 1556, 24 d'agost. Sor Agustina Calabucha prenia l'hàbit al convent de les Agustines, professant el 25 de novembre de 1557. (Bibliografia 316).

Any 1556, 6 d'octubre. Professava en les monges Agustines Sor Anna Castelló. (Bibliografia 834).

Any 1556, 10 d'octubre. Es va inaugurar el convent de les monges Agustines. Sor Baptista Conques, primera priora, va portar del Convent de l'Esperança de València una imatge de mabre de 20 cm. d'altura. (Bibliografia 479), (549) i (834).

Any 1556, 6 de desembre. Data d'un censal que feren el llaurador Gaspar Ferre i la seua dona Elizabet Roís en el qual es palesa la importància de Miquel Antolí, citat per Martí de Viciano en la seua Crònica. (Bibliografia 580).

Any 1556, 12 de setembre. Abdica l'emperador Carles V, i ocupa el seu lloc el seu germà Ferran d'Àustria. (Bibliografia 910).

Any 1557. Tornà la pesta. (Bibliografia 120#).

Any 1557, 28 d'octubre. Any en que testà Mossén Miquel Ferre en favor dels descendents del seu germans Pere i Margarida. L'esmentada "herència", coneguda sota el nom de la "deixà dels Ferres", va desaparèixer el 1940. (Bibliografia 168) i (549).

Any 1558. Alonso d'Aragó duc de Sogorb és nomenat virrei de València.

Any 1558. La Inquisició va prohibir els llibres estrangers. (Bibliografia 120#).

Any 1558, 13 de maig. Va fer la Visita Pastoral Mossén Mestre Minyó el qual va romandre en el nostre poble fins el 27 de maig. (Bibliografia 138).

Any 1558, juliol. Mossén Melcior Ferre va fer donació a les monges Agustines i al convent dels patis, horts i corrals i eres del voltat de la casa-convent. (Bibliografia 833).

Any 1558, 13 de juliol. Té lloc la batalla de Gravelinas, en la que 15.000 francesos, manats pel mariscal Thermes, s'enfronten als Terços espanyols compostos per 12.000 infants i 2.000 genets a les ordres de Filibert de Savoia. Els espanyols van destrossar a les forces franceses, que a penes van poder salvar a 3.000 hòmens. (Bibliografia 910).

Any 1558, 17 d'agost. Els terços espanyols manats per Alejandro Farnesio entren en la ciutat d'Anvers després d'un assajament de quasi un any. (Bibliografia 910).

Any 1559. Per primera vegada els diputats valencians es reuniren fora de València. (Bibliografia 120#).

Any 1559. Mor Mossén Miguel Ferre, el testament del qual, conegut com la "Deixà dels Ferre", perdurà fins 1933. Els seus bens eren administrats per la Superiora de les Agustines, junt a dos posseïdors dels Benefits, i a dos descendents dels seus germans. Es reunien el dia de cap d'any en el convent de les monges Agustines, on hi havia un arxiu, un armari o caixa forta i una arca on es guardava els "vestiments de brocat" de mossén Ferrer i una llibreta manuscrita. (Bibliografia 840).

Any 1559, 3 d'abril. Es firma el Tractat de Chateau-Cambresis. França renuncia a les seues pretensions a Itàlia que queda en mans dels Hasburgos espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1559, 11 d'abril. Sor Escolàstica Navarra professà al convent de les Monges Agustines. (Bibliografia 316).

Any 1559, 14 de setembre. Data d'un censal rebut pel Notari Josep March dels pares de dues monges de l'emparedament del Sant Crist. Pel cognom de les religioses es creu que eren germanes. Sor Àngela Fabra i Úrsula Fabra de Bocairent. (Bibliografia 351).

Any 1559, 22 de novembre. Pragmàtica de Felip II en la que es prohibeix eixir a estudiar a l'estranger. (Bibliografia 910).

Any 1560. Data de realització del calze de Sant Joan de Ribera segons A.E. Pérez Sánchez. (Bibliografia 366).

Any 1561. Documentalment consta que la Confraria de la Mare de Deu del Roser estava molt arrelada a Bocairent. (Bibliografia 168).

Any 1561. Des d'aquest any apareixen ressenyats els càrrecs de baciner de l'Hospital i majordom de l'Hospital. Hem de dir que no tenia una funció de sanitat sinó de recollida de malalts pobres, xiquets abandonats i rodamóns. (Bibliografia 694)

Any 1561. Any en que començà el "*Llibre d'Actes de Designació d'Autoritats de la Vila de Bocairent*" que com a Vila Reial tenia certs privilegis. Per exemple: El govern de la Vila no corresponia a l'individu sinó a la Comunitat. També hem de tenir en compte que Banyeres i Alfara pertanyien a Bocairent, la qual cosa complicava les reunions del Consell General, ja que assistien els representants de les dos poblacions. (Bibliografia 202) i (301).

A manera de resum direm que les persones de govern formaven dos grups: "els **Oficials**" i "els **Consellers**".

Els "**Oficials**" formaven dos grups:

Els **Oficials Reials** que vetllaven pels interessos de la corona. Entre els *Oficials Reials* tenim:

El Batlle. Persona de confiança del Rei, Designat pel Batlle de Xàtiva. Era un càrrec vitalici. Estava ajudat pel Lloctinent de Batlle.

L'Alcaid del Castell que durà fins la inauguració de la Parròquia l'any 1561. Al menys de fet ja que el castell va ser destruït.

El Justícia. Decidia en les causes civil i criminal. Convocava els Consells i presidia les sessions. El càrrec es triava el 22 de desembre.

Els **Oficials de Justícia** que s'ocupaven dels interessos de la població.

Els Jurats. N'eren tres:

El Jurat en Cap, El Jurat Segon i el Jurat tercer. Podem dir que eren els actuals Regidors amb més atribucions. Eren triats la vespra de Pentecosta.

El Mustasaf. Era un "jutge" del pes, de les mesures, del comerç, neteja, etc. El càrrec es triava el 28 de setembre.

"Els Consellers"

Els Conseller formaven el **Consell Particular i el Consell General**.

El Consell Particular. (24 representants per Bocairent i 6 per part de Banyeres).

Tractava els assumptes ordinaris i estava format per persones honorades. Eren elegits el diumenge de la Trinitat.

El Consell General tractava els assumptes de major transcendència i per atorgar poders al Síndic que representava a la Vila en el "Consell General"

(Les Corts).

Els càrrecs d'Oficials eren elegits mitjançant la "Caixa de la Insaculació dels Oficials" la qual estava tancada amb quatre claus que guardaven el Batlle, El Justícia, el Jurat en Cap, i el Lloctinent de Banyeres respectivament. Dintre hi havien quatre caixetes. Una per càrrec. I dintre de les caixetes -en bosses de cuir- els "rodolins" amb els noms dels candidats. (Bibliografia 202) i (301).

A banda d'aquests càrrecs n'eren triats 16 més: entre obrers "llumeters" i baciners. L'elecció d'aquests càrrecs a Banyeres era incumbència pròpia ja que l'església no depenia de Bocairent. (Bibliografia 301).

Any 1561, 1 de setembre. El rei Felip II atorgà el Privilegi d'Insaculació, pel qual es regulava l'elecció dels càrrecs públics. Açò es coneix amb "*Ordinacions de la Reial Audiència per a les insaculacions per als Oficis de la Vila de Bocayrent*". Els consellers representaven el poder legislatiu i els oficials, l'executiu. Entre els oficials destacava el batlle, persona de confiança del rei. A Bocairent el nomenava el batlle de Xàtiva. (Bibliografia 101) i (683).

Any 1561, 28 de setembre. Era Batlle de Bocairent Josep Cerdà. Tres anys més tard Vicià el cita en els seus escrits. (Bibliografia 202).

Any 1561, 4 d'octubre. Data d'un censal a favor de sor Barberana de l'emparedament del Sant Crist. (Bibliografia 351).

Any 1562. Concili de Trento. S'especifica que la música religiosa ha de ser espiritualment edificant i el text intel·ligible.

Any 1562. Mossén Guillem Cerdà, natural de Bocairent era Canonge de Sogorb. Més tard fou Beneficiat

de Santa Maria de Cocentaina. (Bibliografia 202).

Any 1562, vespra de Pentecosta. Es elegit el Notari Bernabeu Candela Majordom de l'ermità del Mont Calvari i Pere Puerto Baciner. (Bibliografia 361).

Anys 1562-1565. Josep Calabuig era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1563, 5 de juny. Va haver un incident per la forma de designar els Consellers. Aclarit l'assumpte van fer el jurament en la Sala de la Vila davant el Lloctinent de Justícia Guillem March. (Bibliografia 202).

Any 1563. El rei Felip II convocà les Corts Valencianes. No apareix res sobre Bocairent. Es publica la Reial Pragmàtica referent al desarmament dels moriscos. S'aconsegueix la insaculació del càrrec de Racional. (Bibliografia 301) i (591).

Any 1563. Cens de població morisca. Cal esbrinar dades de Bocairent. (Bibliografia 492).

Any 1564. Segons Martí de Viciana se cita en el seu llibre les Ermites de Sant Jaume, Sant Antoni Abat i Santa Àgata. També fa referència als llinatges més destacats de la Vila com son: els Cerdà, els Marco, els Bodí, els Botella, els Ferre, els Sempere, els Candela, els Molina, els Calataiud, els Garrigós, els Eiximeno, els Antolí i els Maiques. Fem menció de Miquel Ferre, *tauleger del dit general del drap de les viles de Bocayrent, Banyeres y Alfafara*. O el notari Pere Calataiud, *tauleger del dret del general de mercaderies*. Els termes de Biar (amb Beneixama, la Canyada, i el Camp de Mirra) i Bocairent (amb Banyeres i Alfafara) conformaven una unitat fiscal de cobrament d'impostos general del drap. (Bibliografia 100) i (680).

Any 1564. Hi ha constància escrita de la troballa d'una escultura romana al terme de Bocairent per part del llaurador bocairentí Jaume Tomàs. A la recerca de tresors antics es dedicaven cavallers respectables, mercaders o notaris, entre d'altres. Tanta era la recerca per les muntanyes i coves que la Batllia del Regne va haver de donar llicències per escorcollar els racons arqueològics. (Bibliografia 580).

Any 1564. En absència del Batlle Josep Cerdà va presidir l'elecció de "Mustasaf" el Lloctinent de Batlle, Genis Cerdà. Tot i que no eren normals els incidents en les eleccions dels "Mustasaf" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1564, vespra de Pentecosta. Es elegit Rec Garcia Baciner de l'ermita del Mont Calvari. (Bibliografia 361).

Any 1564, 22 de maig. Bernabeu Maiques és elegit Majordom de l'Hospital. Bocairent tenia concedit Hospital amb privilegi de compra de bens i censals. (Bibliografia 423).

Anys 1564-1579. Josep Cerdà, era batlle de Bocairent. El nomenament d'un nou batlle era un acte destacat per a la vila, i anava acompanyat d'una gran teatralitat. (Bibliografia 683).

Any 1565, 17 de gener, (Roma). En virtut de la Butlla "*Rationi Congruit*" del papa Pius V, l'elecció d'un Vicerector a Bocairent era per votació anual del "Capítol de Beneficiats". També s'agregava Alfafara a la parròquia de Bocairent. (Bibliografia 184), (138), (306) i (373).

Any 1565, 27 de gener. Data d'un censal rebut pel notari Roc Eiximeno on es fa referència a la casa de l'arc. (Bibliografia 315).

Any 1565, 16 de febrer. Mossén Francesc Sanz de la Llosa va aconseguir el privilegi de que el capítol de beneficiats de la parròquia de Bocairent fera de capellà. (Bibliografia 303).

Any 1565, 9 de juny. Andreu Calataiud és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1565, 25 de novembre. En morir sense descendència masculina l'hereu de la baronia d'Agres, aquesta passà a mans de Gaspar Calataiud, casat amb Margarida Pasqual, de Bocairent. (Bibliografia 217).

Any 1565-1572. Cens de població anomenat "de Jeroni Muñoz". Cal esbrinar dades sobre Bocairent. (Bibliografia 492).

Any 1566, vespra de Pentecosta. És elegit Pere Castelló de Juan Baciner de l'ermità del Mont Calvari. (Bibliografia 361).

Any 1566. Mossén Francesc Sanz de la Llosa pren possessió com a Rector de l'Església Parroquial de Bocairent. Aquest religiós va promoure la construcció d'un convent de Sant Francesc. (Bibliografia 351).

Any 1566. D'aquest any tenim un document en el que figura un tal Vicent Ferrero com Baciner de Santa

Bàrbara, el qual sembla ser l'encarregat de recollir els donatius per al culte. (Bibliografia 215) i (301).

Any 1566, 25 d'abril. L'arquebisbe Martí Pérez d'Ayala va celebrar un sínode en el que va disposar que no s'admetrien nous emparedaments, però es toleraven els existents. Açò afectaria a les monges emparedades de Bocairent. (Bibliografia 351).

Any 1566, juliol. Va fer la Visita Pastoral el llicenciat Josep de Paredes, per malaltia de l'arquebisbe Martí Pérez d'Ayala. En la Visita va tractar sobre les Emparedades del Sant Crist que n'eren deu. (Bibliografia 135), (138) i (351).

Any 1566, 16 d'octubre. Amb llicència del Mossén Tomàs Asion, vicari capitular, s'autoritza la fundació del convent de Sant Bernardí de Bocairent. Es pensà en una casa de camp amb horts propietat de la Mollana i amb els franciscans Nicolau Factor i Cristòfol Moreno com a pares fundadors. (Bibliografia 303) i (528).

Anys 1566-1571. Bertomeu Calabuig era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1567. Antoni Alonso Pimentel, comte de Benavente és nomenat virrei de València.

Any 1567, 1 de gener. Pragmàtica de Felip II contra l'actitud turbulenta dels moriscos a Granada, origen de la guerra de Las Alpujarras. (Bibliografia 910).

Any 1567, 17 de maig. Andreu Molina és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1567, 20 de maig. Es prengué solemne possessió del nou convent de Sant Francesc, sota la titularitat de Sant Bernardí. Els fundadors foren el beat Nicolau Factor i Cristòfol Moreno. (Bibliografia 685).

Any 1567, 28 de setembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions del "Mustasaf" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1568, vespra de Pentecosta. Es elegit Pere Puerto de Juan Baciner de l'ermità del Mont Calvari. (Bibliografia 361).

Any 1568, 5 de juny. Miguel Antolí és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Anys 1568-1569. Al "*Llibre de les Eleccions*" s'anomenen dues obres al convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 301).

Anys 1568-1569. Alarma per la revolta granadina. (Bibliografia 591).

Any 1568, 10 d'agost. A la mort del fill de Felip II, el príncep don Carles, els Jurats de València escriuen al Jurat, Justícia i Consellers de Bocairent fent-los conèixer les mesures que anaven a prendre per manifestar el dol. Rebuda la comunicació el Consell acordà instal·lar una capella ardent a més de fer una crida per als actes a celebrar. (Bibliografia 202).

Any 1568, 24 de desembre. Esclata la rebel·lió morisca en Las Alpujarras (Granada), Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1568, 28 de novembre. El Papa Pius V consagra a Roma l'espasa i el barret del Duc d'Alba. D'aquell mode i en recompensa directa per la victòria en la batalla de Geminga, el Sant Pontífex volia distingir els Terços espanyols com a defensors que eren de la cristiandat. (Bibliografia 910).

Anys 1568-69. Creació de Milícies Valencianes per la Insurrecció de "las Alpujarras". (fia 100). Les Milícies actuaven convocades pel Rei. Per lògica militar quan el Rei convocava les milícies les convocava al voltant de la seua senyera o senyal reial. (Bibliografia 100) i (200).

Any 1569. Va fer la Visita Pastoral a Bocairent Pere de Corderos en nom de Sant Joan de Ribera. La Visita va tractar sobre els Emparedades del Sant Crist i sobre altres ermites. (Bibliografia 138) i (351).

Any 1569. Es constitueix la confraria del Roser. (Bibliografia 696).

Any 1569, 28 de maig. Bocairent va nomenar els càrrecs de "llumeter", Clavari, "Baciner" i manobres per Alfafara. (Bibliografia 301).

Any 1570, vespra de Pentecosta. Es elegit Andreu Molina Majordom de l'ermità del Mont Calvari. (Bibliografia 361).

Any 1570, 28 de maig. Pere Molina és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1570, 28 d'octubre. Expulsió dels moriscos d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1571. Josep Cerdà era batle de Bocairent. (Bibliografia 923).

Any 1571. Va ploure torrencialment fins el punt que el riu Vinalopó va inundar els camps de Biar i la Canyada. (Bibliografia 539).

Any 1571. Es torna a defensar la Marina dels atacs berebers. (Bibliografia 591).

Any 1571, vespra de Pentecosta. Es elegit Pere Castelló Majordom de l'ermità del Mont Calvari i Jeroni Alcaraz, Baciner. (Bibliografia 361).

Any 1571, 2 de juny. Miquel Antolí és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1571, 25 de març. Naix a Bocairent Cristòfol Llorens II, pintor. Deixeble de Joan de Joanes al que se li atribueix una imatge de Sant Josep d'Alaquàs i unes taules de Sant Domènec del Museu de Belles Arts de València, a més de les pintures en ermites de Bocairent. (Bibliografia 218), (306), (477) i (835).

Any 1571, 7 d'octubre. "Batalla de Lepanto". L'esdeveniment bèl·lic degué tenir ressonància a Bocairent perquè la Confraria del Roser li dedicà dos dels murals de la Capella de la Comunió del Temple Parroquial i perquè, es creu, que és el punt de partida d'unes festes que han esdevingut en moros i cristians. (Bibliografia 105).

L'esquadra turca de Lepanto i els pirates moros de les costes valencianes van ser, motiu d'inspiració de la Comparsa dels Moros Marins. (Bibliografia 100).

Any 1572. Iñigo López de Mendoza, marqués de Mondéjar, és nomenat virrei de València.

Any 1572. Vespasiano González, príncep de Sarbona és nomenat virrei de València.

Any 1572. El Consell de la ciutat de València va concedir una ajuda de 50 lliures a Joan Plaza, primer catedràtic d'Herbes i principal figura de la botànica valenciana del segle XVI, per herboritzar diverses muntanyes, entre elles la serra Mariola. (Bibliografia 465).

Any 1572. Segons Pilar Acosta Martínez, catedràtica d'Història de la Universitat de Sevilla, alguns veïns de Bocairent van repoblar Tijola. (Bibliografia 109).

Any 1572, 15 de setembre. Josep Esteve, escultor de València, signà el contracte davant el notari Roc Eximeno pel qual es comprometia a fer un nou retaule per a l'altar major de la Parròquia. El preu establert de 290 lliures era elevat, però el retaule no era poca cosa. Havia de mesurar 9 metres i mig d'alçada per quasi 7 d'amplada. El disseny quedava clarament especificat en el contracte. (Bibliografia 157), (306) i (315).

Any 1573. Any extremadament fred. (Bibliografia 120#).

Any 1573, 5 d'octubre. Data d'un censal a favor de sor Dolça Agustina de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Roc Eiximeno. (Bibliografia 351).

Any 1574. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Jeroni Jacon "cirurgià". (Bibliografia 202).

Any 1574. Pere Calabuig era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

1574. Consta el nom del cirurgià de Bocairent, Jeroni Jason. (Bibliografia 693).

Any 1574. Visita Pastoral per delegació, per la qual sabem que el nombre d'Emparedades de l'ermita del Sant Crist era de 14. (Bibliografia 138).

Any 1574, vespra de Pentecosta. Es elegit Lluís Calataiud Majordom de l'ermità del Mont Calvari i Joan Figueres, Baciner. (Bibliografia 361).

Any 1574, 28 de setembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions del "Mustasaf" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1575. Per aquests anys augmentava el nombre d'albergueries "ventes" perquè cada dia es viatjava més. (Bibliografia 120#).

Any 1575. Jeroni Calabuig era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1575, 21 de maig. Andreu Molina és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1575, 1 de setembre. L'estat es veu obligat a suspendre pagaments, la qual cosa causa el pànic entre els creditors i la ruïna del crèdit espanyol a Europa. (Bibliografia 910).

Anys 1575 a 1582. Al "*Llibre de les Eleccions*" apareix el càrrec de "Baciner" dels ornaments. (Bibliografia 301).

Any 1576. Tirs i salves en les festes d'Alcoi. (Bibliografia 120#).

Any 1576, 4 de novembre. El propi arquebisbe, Joan de Ribera, estigué present en l'acte de possessió d'una nova monja de les Agustines, originària d'Aiora. El capellà del convent era el pare Gonzalo de la Mota que també era mestre de lletra a compte de la Vila. (Bibliografia 682).

Any 1577. Mor a Cerdanya el bocairentí Miguel Maiques. Eclesiàstic de l'ordre Agustina. Mestre en Arts i Teologia en la Universitat de València i Lleida, ciutat on fundà un col·legi de l'ordre. Fou bisbe auxiliar de Sogorb-Albarrací. Bisbe d'Alés i Arquebisbe de Sàsser (Cerdanya). Alguns testimonis li atribueixen l'escriptura d'obres de Teologia i Sagrada Escripura, huí perdudes que mai van ser editades. (Bibliografia 218) i (845).

Any 1577. En virtut de la Butlla de Clement XIII es va instituir la Confraria de la Minerva. (Bibliografia 306).

Any 1577. Mossén Francesc Sanz de la Llosa i Pràxedes Borja aconseguí per a la Confraria de la Minerva el privilegi de celebrar processó amb el Sagrament. (Bibliografia 168).

Any 1577. Visita Pastoral de Sant Joan de Ribera. En la Visita va celebrar la Confirmació. (Bibliografia 138).

Any 1577. Els franciscans de Bocairent fundaren un convent a Agres per mediació de Gaspar de Calataiud, senyor de la Baronia d'Agres. (Bibliografia 303).

Any 1577. Hernando Álvarez, d'origen castellà, feia de mestre de gramàtica. (Bibliografia 689)

Any 1577, 12 de febrer. Juan d'Àustria firma amb els sublevats dels Països Baixos l'Edicte Perpetu, pel que s'acordava retirar els terços espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1577, 23 d'abril. Jaume Molina va assolir el grau de Doctor en Medicina. Es, per tant, el primer bocairentí doctorat per la Universitat de València en Medicina, ja que en altres especialitats en van haver abans. (Bibliografia 465).

Any 1577, vespra de Pentecosta. Es elegit Pere Puerto Majordom de l'ermità del Mont Calvari i Alfons Silvestre Baciner. (Bibliografia 361).

Any 1578. Enric de Lara, duc de Nájera, és nomenat virrei de València.

Any 1578. Jaume Candela és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1578. Vicent Ferre d'Andreu era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1578. El pare Jeroni Vidal, guardià del convent de Sant Bernardí de Bocairent va prendre possessió del santuari de la Mare de Déu d'Agres. (Bibliografia 303).

Any 1578. Els franciscans s'establiren a Agres. (Bibliografia 120#).

Any 1578, 14 d'abril. Felip III naix a Madrid.

Any 1578, vespra de Pentecosta. Es elegit baciner de l'ermità del Mont Calvari i Vicent Ferrer d'Andreu. (Bibliografia 361).

Any 1578, 6 de juliol. Vicent Joan Macip, fill de Joan de Joanes, signà el contracte pel qual es comprometia son pare a pintar el retaule de l'altar major de l'església. El preu pagat per la vila fou de 1.500 lliures, xifra desorbitada per a l'època. (Bibliografia 157), (120), (306), (315) i (853).

Any 1579, 20 de setembre. Va començar a funcionar la Confraria de la Minerva amb unes solemnitats Eucarístiques que tenien lloc cada tercer diumenge de mes. (Bibliografia 306).

El Llibre Manuscrit es torba al Museu Parroquial. (Bibliografia 102).

Pel fet que la Capella de la Comunió estiga presidida pel Sagrari i la Mare de Déu del Rosari i el figurar en l'exterior l'escut en pedra dels Castells de Bocairent i Banyeres units per un pont, fa pensar que aquesta institució contribuí a les obres de l'Església. (Bibliografia 191).

Els membres de la Junta n'eren tres: el Prior, el Majordom i el Clavari. (Bibliografia 429)

Any 1579. Joan de Joanes es feia eco del sentir de la població en pintar l'artística imatge de la Immaculada. (Bibliografia 374) i (853).

Any 1579. Pere Castelló de Gaspar era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1579. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò, com hem dit, és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Miquel Maiques "peraire". (Bibliografia 202).

Any 1579, 29 de juny. Un exèrcit espanyol compost per 24.000 infants i 7.000 genets a les ordres d'Alejandro de Farnesio, conquesta la important plaça de Maestritch, en els Països Baixos. La ciutat havia sigut defensada tenaçment pels seus habitants i per un important exèrcit flamenc que havia promès morir abans d'entregar-se als Terços espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1579, 20 de desembre. Data del testament de Joan de Joanes on s'indica que deixava 5 sous per a la festa del Corpus de Bocairent. Va ser redactat pel bocairentí Cristòfol Llorens. (Bibliografia 306), (482) i (853).

Any 1579, 21 de desembre. Mor i és soterrat en la cripta que posseïa Miquel Ferrer en l'interior de l'església de Bocairent Joan de Joanes després de tretze mesos de treball pintant el retaule de l'altar major. (Bibliografia 157) i (853).

La devoció per la Immaculada era ja patent a Bocairent. Joan de Joanes va pintar una taula de la Mare de Déu. Els franciscans de Sant Bernardí vestien de blau. De color blau són els taulells sobre temes franciscans del Museu Parroquial. (Bibliografia 303).

Anys 1579-1584. El professor de la Universitat de València Joan Plaça anava a la Serra Mariola a recollir herbes per a la Càtedra de Simples dedicada a l'ensenyament de botànica en la seua vessant mèdica. (Bibliografia 349).

Any 1580. Ausiàs Camarasa és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1580-1618. A partir d'ara la Batllia de Bocairent passà al llinatge dels Eiximeno, essent el primer Cosme Eiximeno. (Bibliografia 202).

Any 1580. Començava un malestar social que va durar varies dècades. (Bibliografia 301).

Any 1580, 30 de gener. Mort Enric de Portugal. Felip II, Rei d'Espanya, invoca el seu dret a la successió i, davant de l'oposició dels portuguesos, decideix invadir el país veí. (Bibliografia 910).

Any 1580, 31 de maig. Les famílies més importants preferien ser soterrades als convents per ser acompanyades de les oracions constants dels frares. Jerònima Molina, muller d'un cirurgià i pintor, demanà en el seu testament ser soterrada al convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 686).

Any 1580, 31 de maig. Data del testament de Marta Candela fet pel notari i pintor Cristòfol Llorens pel qual sabem que l'obra del "Sant Sopar" era una part d'un retaule que ocuparia una capella lateral de la que era titular la poderosa família dels Maiques. (Bibliografia 841).

Any 1580, 8 de setembre. Les tropes espanyoles, comandades pel duc d'Alba, derroten les portugueses en la batalla d'Alcàntera, per la qual cosa Felip II, rei d'Espanya, passa a ser també rei de Portugal. (Bibliografia 910).

Any 1580, vespra de Pentecosta. Es elegit Jaume Beneyto Majordom de l'ermita del Mont Calvari i Joan Botella, baciner. (Bibliografia 361).

Any 1580-1588, vespra del Corpus. Sols estan anotades les despeses de cera al llibre de comptes de la Minerva. (Bibliografia 462).

Any 1581. Francesc de Montcada, marquès d'Aitona, és nomenat virrei de València.

Any 1581. Plugues torrencials. (Bibliografia 120).

Any 1581. Joan Navarro de Gaspar era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1581, 16 d'abril. Consumada la conquesta de Portugal per les tropes espanyoles, Felip II és proclamat rei del dit país en el monestir de Tomar. (Bibliografia 910).

Any 1581, vespra del Corpus. Al llibre de comptes de la Minerva s'anotà per primera vegada "candeletes"

i tres ciris grossos, la qual cosa clarifica que la cera era per a les grans solemnitats, les candeles per a les festes del tercer diumenge de mes i els tres ciris grossos per als Oficials. (Bibliografia 462).

Any 1581, vespra de Pentecosta. Es elegit Pere Castelló Majordom de l'ermità del Mont Calvari. (Bibliografia 361).

Any 1582. Visita Pastoral de Sant Joan de Ribera. En la Visita va celebrar la Confirmació. (Bibliografia 138).

Any 1582. Pere Castelló de Gaspar era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1582. La Confraria de la Minerva va comprar un pal-li que es guardava en un armari i dins de caixes. (Bibliografia 462).

Any 1582. El tercer fill de Joan de Joanes, Vicent Joanes es traslladà de Bocairent a València per treballar per al capítol. (Bibliografia 120) i (853).

Any 1582. El nombre de persones que sabien llegir anava en augment. Jeroni Sanchis, per exemple, té un Virgili comentat. (Bibliografia 684).

Any 1582. Josep Aznar, de Xàtiva, va adquirir quatre cases de neu, tres a Agres i una a la partida dels Tomassos, en terme de Cocentina. (Bibliografia 688), (872) i (918).

Any 1582. Joan Sempere, doctor en medicina. (Bibliografia 690).

Any 1582, 10 de juny. Es elegit Joan Belda Majordom de l'ermità del Mont Calvari. Els "Oficials" podien declarar festes, ordenar acaptes, formalitzar ordenances, posar preu, etc., però necessitaven del "Consell Particular" per als actes de jurisdicció. En l'acta d'aquest dia es veu un cas d'eixos. El motiu era que el fill de Joan de Joanes se'n volia anar a València i no acabar de pintar el retaule. En la mateixa reunió es fa menció dels ministrils (músics). (Bibliografia 202), (361), (462) i (853).

Any 1582, 12 d'agost. El "Justícia" Esteve Corbí i altres comissionats pel "Consell de la Vila" de Bocairent parlaren amb Vicent Joanes per a que acabés el treball començat per son pare Joan de Joanes. (Bibliografia 157) i (853).

Any 1582, 11 de setembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions del "Mustasaf" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1582, 6 d'octubre. S'introdueix el Calendari Gregorià. Els dies compresos entre el 5 i el 14 mai no van existir perquè des del dia 4 es passà al dia 15 per reformar el calendari gregorià. (Bibliografia 120) i (910).

Any 1582-1584. El virrei, el comte d'Aitona, fa front al desordre públic. Màxima repressió policial: empresonaments i càstigs físics. (Bibliografia 591).

Any 1583-1587. El bocairentí Josep Maiques va ser Prior de la Cartoixa de Vall de Crist (Altura-Castelló). En eixe període fou també visitador de la província cartoixana de Catalunya, que abraçava tots els cenobis de la Corona d'Aragó. (Bibliografia 564) i (874).

Any 1583. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Onofre Llorenç "cirurgià". (Bibliografia 202).

Any 1583. Data d'un censal a favor de sor Aldonça de l'emparedament del Sant Crist. (Bibliografia 351).

Any 1583, 25 d'abril. Josep Aznar, de Xàtiva, adquirí tres cases de la neu a Agres, una en el Sevinar i dues damunt el castell per trenta-un mil sous. (Bibliografia 688) i (918).

Any 1584. Data de la publicació del primer mapa del País Valencià. Fou publicat per Abraham Ortelius d'Amberes. El nom de la nostra Vila apareix al mapa com a Becayrent. (Bibliografia 120) i (316).

Any 1584. El pintor bocairentí Cristòfol Llorens signà el contracte de la seua primera obra per al Senyor de Sorió, llogaret pròxim a Xàtiva. (Bibliografia 482).

Any 1584. Es posava de manifest la defensa del culte eucarístic amb la confecció d'un nou reservat o sagrari de luxe per part de les autoritats eclesiàstiques i municipals. Fou encarregat a l'imaginaire d'Ontinyent, Lluís Fuster. (Bibliografia 697).

Any 1584, gener. Un curiós personatge passà per cal notari Cristòfol Llorenç. Es tractava de Beltrán del Salto y Castilla, capità d'infanteria, veí d'Illescas, prop de Toledo, que sol·licita els serveis del tal notari. (Bibliografia 698).

Any 1584, 10 de febrer. Data de l'autorització feta per l'arquebisbe Joan de Ribera per a la fundació d'un convent a Bocairent, concretament en la font del Vinalopó. (Bibliografia 874).

Any 1585. L'Hospital de Bocairent era un dels 44 que hi havia al Regne de València. En aquesta època la funció administrativa de l'Hospital estava molt municipalitzada. Va obtenir del rei Felip II la concessió de poder adquirir 2.000 lliures en bens. Es va fer una revisió dels bens i despeses de l' Hospital. (Bibliografia 226), (423), (473) i (582).

Any 1585, 7 de novembre. Foren exhumades les restes mortals del pintor Joan de Joanes per traslladar-les a València arribant el dia 10 a la parròquia de la Santa Creu. (Bibliografia 306) i (853).

Any 1585, 29 de novembre. El "Síndic" de Bocairent a les Corts de Monsó (Osca) - celebrades tres dies abans- va obtenir de Felip II el privilegi de reduir a 100 el nombre de membres del Consell General de la Vila de Bocairent. (Bibliografia 202) i (396).

També sol·licità un augment de sou per als càrrecs públic de la Vila i per als Lloctinents de Banyeres i Alfafara. Va argumentar que en la població hi havien més de 350 cases i les gents tenien bones possessions i heretats. Se li atorgà. (Bibliografia 202).

El Síndic, representant per Bocairent a les Corts, era Onofre Calataiud. Va ser elegit "comptador" per les viles reials. El seu retrato es troba al Saló de Corts del Palau de la Generalitat de València. (Bibliografia 301).

El nom de la nostra Vila s'escrivia Bocairent. (Bibliografia 316).

El bocairentins Josep Maiques va ser representant del Braç Eclesiàstic i Josep Baptista Montllor, pel braç eclesiàstic, com a Síndic del Capítol de la Seu d'Oriola. (Bibliografia 564).

Any 1586. Pesta equina. (Bibliografia 120#).

Any 1586. Visita Pastoral del legat Francesc de Mesa. Va tractar sobre el retaule de Joan de Joanes. (Bibliografia 138) i (853).

Any 1586, 27 de juliol. Sir Walter Raleigh introdueix el tabac a Europa. (Bibliografia 910).

Any 1586, 16 d'octubre. Es donà la llicència per a construir un convent de franciscans descalços que havia demanat Bocairent al Provincial dels Franciscans Frare Lluís Falcó i al Vicari General de la Diòcesi el canonge Tomàs Asiòn. (Bibliografia 197).

Any 1587. Any en que es va establir la Real Fàbrica de "Paños". Degué instal·lar-se el Tint de Llanes de l'Aljub, obrint-se el Portal Nou per donar-li accés. També en aquest any es degué construir l'ermita de Sant Blai. Bocairent comptava amb 200 telers, feia 24 tipus diferents de teles. (Bibliografia 226), (380) i (535).

Any 1587. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió i o el seu lloc d'origen. El testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Pere Calataiud "major d'Alfafara". (Bibliografia 202).

Any 1587. El notari Onofre Calataiud, i els jurats Joan Castelló i Cosme Candela, oficialitzen l'arrendament de la taverna de la vila a l'honorable Miquel Galbis, peraire, per 80 lliures. (Bibliografia 687).

Any 1587, 13 de gener. Data d'un censal a favor de sor Mariana Abat de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Esteve Corbí. (Bibliografia 351).

Any 1587, 20 de maig. Dia de Sant Bernardí de Siena. Els frares Nicolau Factor, de València i Cristòfol Moreno de Moixent, van prendre possessió dels terrenys destinats al convent de la nova fundació; per això, el convent, situat en l'actual cementiri, portà el nom de Sant Bernardí. L'hàbit dels frares era el de la reforma: blau terrós. (Bibliografia 197) i (303).

Any 1587, 13 de setembre. Mor el frare bocairentí Josep Maiques, cartoixà. Doctorat per la Universitat de Salamanca en Dret Canònic i Dret Civil. Important personatge dels cartoixans valencians. Visitador dels convents de l'ordre a Castella. Prior de Vall de Crist. (Bibliografia 351).

Any 1588. Cristòfol Llorens pinta el retaule del Roser d'Ontinyent i la Pietat de Castalla. (Bibliografia 482).

Any 1588. La Confraria de la Minerva va fer construir una caixa per als diners amb dos panys i dues claus.

Va costar 3L. 5s. 2d. Va durar fins 1719. (Bibliografia 462).

Any 1588. Al llibre de comptes de la Minerva s'anotaren per primera vegada les despeses per la fabricació de ciris "a l'haver d'encandelar la cera i el cotó per a povil". (Bibliografia 462).

Any 1588. S'afegeix el Baciner a la Junta de la Minerva. Ara en són quatre els membres. (Bibliografia 429).

Any 1589. Al llibre de comptes de la Minerva s'anotà la utilització de carbó per fer els ciris. Consta també el nom del cerer, Mossén Pere Llobregat i els 5 sous que se li van pagar per fer-los. També consta que quantitat de ciris utilitzats era tan gran que es compraven ciris a Ontinyent i Agullent. (Bibliografia 462).

Any 1589. Es reflecteix per primera vegada la processó del primer diumenge de huitava organitzada pels confreres de la Minerva. (Bibliografia 462).

Any 1589. Tornà la pesta però sense tanta virulència. (Bibliografia 120#).

Any 1589, 2 de maig. El Procurador Patrimonial de Sa Majestat increpà els "Oficials" de Bocairent per haver estat cobrant "el terçdelme" des de la incorporació de Banyeres. Els "Oficials" van recorre i l'assumpte es va perllongar durant quatre anys. Acabà amb una sentència contra la Vila de Bocairent. (Bibliografia 202).

Any 1590. Data de la realització del primer Sagrari de la Confraria de la Minerva, fet pel millor fuster de Bocairent, Vicent Garrigós. (Bibliografia 462).

Any 1590. La cera verge o "cera groga en pa" per la Confraria de la Minerva li la van comprar al veí de Bocairent Miquel Maiques. (Bibliografia 462).

Any 1590. Des d'aquest any i al menys fins 1700 rebia el Sant Crist un censal de les Agustines. (Bibliografia 479).

Any 1590. Faltava pa i es passava gana. (Bibliografia 120#).

Anys 1589-1743. Entre aquests anys es van repartir unes rendes donades per Jaume Beneyto Cavaller per a repartir-se-les entre els pobres sense jornal en "temps de pluges i neus". (Bibliografia 100).

Any 1591. S'afegeix un membre més a la Junta de la Confraria la Minerva. Es tracta del Conservador. (Bibliografia 429).

Any 1591. El nombre de persones que sabien llegir anava en augment. Joana Anna Molina, per exemple, té una copiosa biblioteca de més de cent llibres. (Bibliografia 684).

Any 1591. Joan Navarro de Gaspar era el baciner de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1591, 16 de març. Sor Magdalena Calabuig rep la visita de Mossén Joan de Ribera en el Convent de Sant Llorenç de València. Ella havia estat Emparedada del Sant Crist i contraria a les disposicions donades per l'arquebisbe Martí d'Ayala. (Bibliografia 135).

Any 1591, 7 de juny. El confessor de les Beates Emparedades del Sant Crist, Mossén Esteve Beneyto, va aconseguir de l'arquebisbe Mossén Joan de Ribera fundar en la parròquia un benefici de 111 sous de renda. (Bibliografia 135) i (351).

Any 1591, 15 de juny. Pau Ferre, notari, és elegit Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1591, 24 de juny. Referent a l'explotació de la neu de la Serra Mariola. Contracte pel qual Vicent March, mercader de Cocentaina arrendà al cristià nou, Cristòfol Torromani per a que portara una càrrega de neu des de Mariola fins Gandia. (Bibliografia 165), (872) i (918).

Any 1591, 24 de desembre. Felip II publica un perdó general per als amotinats i respecta l'essència dels furs aragonesos. (Bibliografia 910).

Any 1592. La Confraria de la Minerva utilitzava per al viàtic uns fanals a manera de llanternes. La cera blanca per a la Confraria de la Minerva la van comprar en la casa Bella de Xàtiva. Això suposava unes despeses pel transport. Per exemple portar-la des de València costava 3L. 14s. 10 d. (Bibliografia 462).

Any 1592. Visita Pastoral de Sant Joan de Ribera. (Bibliografia 138).

Any 1592. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Joan Eximeno "cirurgià". (Bibliografia 202).

Any 1592, 7 de maig. Data d'un censal a favor de sor Satorre de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Josep Ferre. (Bibliografia 351).

Any 1592, 5 d'octubre. Arribaren a la ciutat d'Oriola, procedents del Convent de Nostra Senyora dels Dolors de la Vila de Bocairent tres monges per començar una nova fundació en l'ermita de Sant Sebastià. (Bibliografia 171) i (549).

Any 1593. Francesc de Sandoval i Rojas marquès de Denia es nomenat virrei de València.

Any 1593. La pesta no parava de matar. Els metges utilitzaven una careta mullada amb vinagre per respirar i no infectar-se. (Bibliografia 120#).

Any 1593. Data d'un censal a favor de sor Úrsula Alcaraz de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Roc Eiximeno. (Bibliografia 351).

Any 1593. En les pintures murals del Palau de la Generalitat festes aquest any, hi ha dos fills de Bocairent. Onofre Calataiud, retratat per Joan de Mata, i Joan Baptista Montllor, retratat per Vicent Requena. El primer figura com a representació del braç reial, el segon com a representant del braç eclesiàstic, en qualitat de síndic del Capítol de la Seu d'Oriola. (Bibliografia 695).

Any 1593, 14 d'agost. Data d'un censal a favor de l'ermitatge de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Pau Ferre. (Bibliografia 351).

Any 1593, 18 de juliol. Vicent March es va oferir a proveir de neu Ontinyent, millorant l'oferta que havia fet Damià Martines, al preu de dos diners la lliura de neu. (Bibliografia 918).

Any 1594. Cristòfol Llorens pinta Les Ànimes de Capdet, Sant Domènec d'Ontinyent i la Magdalena del Monestir de Sant Miquel dels Reis de València. (Bibliografia 482).

Any 1594. En aquest any comença un llibre intitulat "*Llibre de Censals de la Casa i ermita del Mont Clavari de la Vila de Bocayrent*", a on es comprova la utilització continuada del nom Bocayrent. (Bibliografia 316).

Any 1594, 16 i 17 de març. Es tracta en el Consell de Sax un assumpte relacionat amb la compra de blat i civada a Bocairent que, després, no pogueren pagar en el dia acordat i que el venedor bocairentí Vicent Albero denuncià davant la Reial Audiència de València. (Bibliografia 164).

Any 1594, 14 de maig. Acabaren de liquidar a Vicent Joanes el treball fet en la Parròquia. (Bibliografia 157).

Any 1594, 10 de juny. Excepcionalment els "Oficials" van haver de fer actuacions no pròpies del seu càrrec. En aquesta ocasió concedir llicència d'aprovisionament de sal. (Bibliografia 202).

Any 1594, corpus. Es té constància de les despeses ocasionades per la compra de coets per a la festa del Corpus. (Bibliografia 462).

Any 1595. Data d'un censal a favor de sor Satorre de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Josep Ferre. Amb la mateixa data existeix un censal a favor de l'ermitatge. (Bibliografia 351).

Any 1596. Visita Pastoral d'un legat de l'arquebisbe Mossén Joan de Ribera del que no se sap el nom. (Bibliografia 138).

Any 1596. La Confraria de la Minerva fa sufragar una capa pluvial per al prior. (Bibliografia 462).

Any 1596, setmana santa. Al llibre de la Minerva ja consta el monument del Dijous Sant. La Confraria participava amb donatius en cera o en diners i amb una pròpia imatge. Era un Crist Jacent. (Bibliografia 462).

Any 1597. La Confraria de la Minerva utilitzava banderes en les processons. (Bibliografia 462).

Any 1597. Cristòfol Llorens pinta l'altar major d'Alaquàs. (Bibliografia 482).

Any 1597. Pluges torrencials. (Bibliografia 591).

Any 1597, 20 de febrer. Arribà a Bocairent Mossén Joan de Ribera, arquebisbe de València, amb 4 canonges. Era Dimecres de Cendra. Nevava. Fou la seua quarta i última Visita Pastoral. (Bibliografia 100) i (138).

Any 1597, 21 de febrer. L'arquebisbe Joan de Ribera rep la visita del Clerecia, Autoritats i feligresos pel matí. Per la vesprada va a peu a l'ermita de Santa Àgata on es trobava reservat el Santíssim Sagrament.

(Bibliografia 100).

Any 1597, 22 de febrer. Mossén Joan de Ribera va establir la festa de la "Consagració de l'Església". No obstant això el "patró principal" seguia essent l'apòstol "Sant Jaume Matamoros". Es va consagrar per segona vegada per haver hagut vessament de sang a l'interior del temple. Per aquelles dates Sant Miquel Arcàngel era Patró del Gremi de "Peraires" i Santa Anna ho era del Gremi de Teixidors. Sembla que a la Vila es tenia molta fe a Sant Blai potser perquè els "peraires" o cardadors se sentien vinculats al Sant per la carda que tenia a les mans com a símbol del seu martiri. Tal vegada per això en fer "les Ermites dels Portals", junt al "Portal Nou" es construí l' "Ermita de Sant Blai" d'ací ve el nom de Placeta de Sant Blai. Però l'ermita desaparegué a finals del segle XVII quan en reedificar-se l'Església Parroquial (1700) es va tenir en compte l'erecció, en el mateix temple, d'una capella dedicada a Sant Blai. (Bibliografia 100) i (462).

Any 1597, 23 de febrer. Mossén Joan de Ribera donà a la Parròquia la Capa Pluvial i el Calze que li va regalar Felip II. (Bibliografia 100).

Any 1597, 24 de febrer. Sant Joan de Ribera reconcilia les persones afectades en un baralla dintre l'església. Per aquell temps eren freqüents les baralles entre la gent i entre el Clerecia. Pere Joan Porcar en el seu llibre "*Coses evengudes en la ciutat i regne de Valencia*" dóna testimoni escrit del tipus de baralles a que hem al·ludit. (Bibliografia 178) i (422).

Any 1597, 10 de maig. Claudi Bocar, traginer d'orige francès, es va obligar davant dels jurats de la vila d'Ontinyent a proveir-la de neu. (Bibliografia 918).

Any 1597, corpus. La fabricació dels ciris era també feina de l'apotecari. En aquest any s'anotaren al llibre de la Minerva les despeses pagades a Català l'apotecari. (Bibliografia 462).

Any 1597, 22 de juliol. (València). Data d'un document que es conserva en l'Arxiu Municipal sobre un carregament censal de dues mill lliures. (Bibliografia 138).

Any 1597, 22 de desembre. Data d'un censal a favor de l'ermitatge de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Lluís Alcaraz. (Bibliografia 351).

Any 1598. Mor el rei Felip II. Li va succeir Felip III. (Bibliografia 120).

Any 1598. Any en que comença un llibre que hi ha a l'Arxiu Municipal que tracta de l'organització del "Reg del Collao". (Bibliografia 316).

Any 1598, setembre. Visita Pastoral per delegació. (Bibliografia 138).

Any 1598. Van adquirir el Crist Jaient de la Confraria de la Minerva amb el qual participaven en els actes de la Setmana Santa. (Bibliografia 462).

Any 1598, 2 de maig. Tractat de Vervine, entre França i Espanya, que posa fi a la guerra que ambdós països sostenien des de 1595. (Bibliografia 910).

Any 1598, 8 de setembre. Mossén Joan de Ribera va reunir a Alcoi a tot el Clerecia de la zona: Ontinyent, Xixona, Bocairent, Cocentaina. (Bibliografia 138).

Any 1598, 22 de desembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Jurats" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1599. Es va prohibir l'ús de "pedrenyals i escopetes de metxa per les ciutats, viles i llocs de prima nit fins al matí". (Bibliografia 205).

Any 1599. El Patriarca Joan de Ribera donava el seu Calze a la Parròquia de Bocairent. (Bibliografia 102).

Any 1599. Data del llibre intitulat "*Llibre de Censals de la Casa i Ermita del Mont Calvari de la Villa de Bocayrent. Any MDLXXXVIII. Patrons i Protectors los Jurats de esta Vila de Bocayrent*". (Bibliografia 315).

Any 1599, 5 d'abril. Va morir Mossén Francesc Sanz de la Llosa. últim rector de l'església de Bocairent. Havia fundat dos "Benifets" i quatre "Col·legiatures" per als naturals de la Vila. (Bibliografia 138).

Any 1599. Les neveres o pous de neu de Bocairent subministraven gel a la vila d'Ontinyent. (Bibliografia 872).

Any 1599, juny. Els jurats d'Ontinyent adopten mesures de prevenció perquè la infecció castellana augmentava. Una de les actuacions va ser adquirir neu per previndre l'epidèmia. (Bibliografia 918).

Anys 1599-1643, 22 de febrer. Durant aquests anys la Confraria de la Minerva anotava les despeses de la festa de la Consagració instituïda per Mossén Joan de Ribera. La festa de la consagració era semblant a la del Corpus. Hi havia enramada, coets, pólvora, "lluminàries", "olors", Momos, dolçaina, danses, ministrils, cantors, música, predicadors, etc. (Bibliografia 324) i (462).

SEGLE XVII.

A principis de segle els tres grups de bocairentins eren tots Cristians Vells. (Hem de recordar que Banyeres pertanyia a Bocairent des del 1446 i Alfafara des del 1457). Tots junts formaven una comunitat de govern anomenada "Consell Particular de la Vila". Hi havien sis representants per Banyeres a més d'un dels tres jurats. El "Consell" el formaven trenta persones. (Bibliografia 100).

D'aquest segle són les següents obres d'art que es troben al Museu Parroquial (Bibliografia 102):

el retaule pintat per Cristòfol Llorens on ens mostra un Sant Jaume vestit de peregrí.

una Immaculada (80x100).

una Immaculada (100x120).

13 quadres de taulells, compostos per 16 rajoles cadascú de (11x11).

9 taulells d'estil Patriarca.

la làpida del frare Onofre Orvillas.

la làpida dels beneficiats de la parròquia.

una casulla verda.

un tern i una capa pluvial.

una imatge de Sant Nicolau de Bari.

una font.

una custòdia processional. Orfebreria valenciana

un calze de Sant Joan de Ribera.

un "Sant Sopar" de Ribalta.

uns llenços de Pere Salvador.

Durant el Primer terç de segle les festes de més relleu a Bocairent eren les del "Corpus Christi" i "Consagració de l'Església" les quals havien sofert transformacions des del Concili de Trento i per la influència de Joan Baptista Comes. (Bibliografia 100), (462) i (552).

La Soldadesca -organització defensiva- estava baix les ordres del "Justícia" a qui acompanyava el "Jurat en Cap" que portava la Bandera de Bocairent en la que se suposa estava la imatge del Patró i l'Escut de la Vila. (Bibliografia 100).

En la festa del Corpus el batlle era qui presidia la dansa. Era el cap de dansa i ballava amb les senyores més distingides del poble. (Bibliografia 462).

Durant el primer terç del segle apareixen anomenades unes danses al "*Llibre de la Confraria de la Minerva*" amb ocasió de "Corpus Christi" i "Consagració de l'Església". Segons el llibre hi havien unes danses al so de "castanells". (Bibliografia 100).

"Dansetes", es a dir, ball de "cabolos i nanos". "Momos" que portaven "cascavells" lligats a braços i cames. "Maisqueres" que al·ludeixen a les Maisqueres de la Dansa dels Soldats. Com instrumental musical s'utilitzava: el "tabal i la dolçaina" i el "tambor i xirimites". Tenim menció de les agrupacions musicals de l'època: "la cantòria", "els ministrils", "la música de la vila", "la música de fora la terra", etc. (Bibliografia 100).

L'única institució que estava en condicions de mantindre una vida musical era l'església i els convents per l'abundant comunitat de preveres i beneficiats. (Bibliografia 552).

Així com de les diferents danses o balls: "el ball a la morisca" o "la dansa a la morisca" que es refereix a tres danses ben diferents: "la dansa individual", "per parelles" i "de grup" (normalment amb pals i armes). (Bibliografia 100).

Per aquest temps l'autoritat i la clerecia pagaven el "pa Beneït" del dia de Sant Jaume o Sant Pere. (Bibliografia 100).

Començà a consumir-se la xocolata de cacau. (Bibliografia 120#).

Abundaven les receptes caseres per curar les malalties. (Bibliografia 121#).

El "morro de vaques" era el botxí. (Bibliografia 121#).

En general Bocairent té una taxa d'immigració creixent de persones que busquen treball en un nucli de població expansiu. Entre els immigrants dominen els cognoms catalans, com: Català, Francés, Gandia, Navarro, Llobregat, Tortosa, Gorga, Cabanes, Lloret, Mascarell, Úbeda, Vallés, etc. (Bibliografia 469).

S'implanta un nou Monopoli que atorga l'exclusiva d'exercir com a intermediari en les operacions de

compravenda d'oli i vi en grosses quantitats. (Bibliografia 591).

Any 1600, juliol. Epidèmia documentada a Ontinyent i Alcoi. Ontinyent sol·licitava gel de Bocairent per fer front a l'epidèmia. (Bibliografia 101), (591), (872) i (918).

Any 1600, 22 de febrer. "...dia de la Consagració, chorrà la font de Sent Jaume en la plaça de l'Olm portada per mestre Honorat Martí". (Es refereix a la font de la plaça de l'Ajuntament). (Bibliografia 315) i (703).

Any 1601, 10 de gener. Orde reial per la que es disposa el trasllat de la Cort d'Espanya a Valladolid, passant aquesta a ser capital del Regne. (Bibliografia 910).

Any 1601, 9 de febrer. La ciutat de Valladolid es converteix virtualment en la capital d'Espanya. En aquesta data arriba Felip III amb la seua Cort. (Bibliografia 910).

Any 1601, corpus. A partir d'aquest any és habitual l'ús de coets en la festa del Corpus. La processó dels Confreres torna a celebrar-se el diumenge de l'octava com es feia el 1589. En la festa del Corpus participaven el Momos, antecedents dels cabuts de les festes de Sant Agustí. A banda dels ministrils (músics especialitats en temes litúrgics) participen activament els dolçainers o xirimiters. (Bibliografia 462).

Anys 1600-1649. Melcior de Villena, metge de Joan de Ribera, catedràtic de Simples de la Universitat de València recollia herbes per la Serra Mariola. (Bibliografia 349).

Any 1602. La Confraria de la Minerva rep un donatiu extraordinària de Na Molina de Sant Antoni Abat. (Bibliografia 462).

Any 1602. Cens de població. (Bibliografia 492).

Any 1602. Les Corts de València presidides per Felip III tracten, entre altres assumptes, els casos que impedeixen d'accedir a un càrrec públic. A Bocairent es fa referència a aquesta normativa nou anys més tard. (Bibliografia 202).

Any 1602, 22 de febrer. Hi ha constància de la contractació de ministrils per a la festa de la Consagració. (Bibliografia 462).

Any 1602, 10 de juny. Data d'un censal a favor de sor Dolça Moltó de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Ginés Ais d'Alcoi. (Bibliografia 351).

Any 1603. En l'edició del "Theatrum Orbis Terrarum" del geògraf flamenc Abraham Oertel es mencionava la Serra Mariola com a serra famosa per les seues herbes. (Bibliografia 349).

Anys 1603-1616. Es fa referència a la música al "Llibre de la Minerva" com a formació diferent a ministrils o a cantadors, però es difícil afirmar que es tracta d'agrupacions semblants a les actuals. (Bibliografia 462).

Any 1603. El mestre d'obres Vicent Garrigós es compromet a fer dues fonts noves i a realitzar obres per a la conducció d'aigua, per un total de 397 lliures. (Bibliografia 704).

Any 1604. Mor el pintor i notari bocairentí Cristòfol Llorens I, oncle de Cristòfol Llorens II. Paisatgista; de pintura delicada i refinada. Se li atribueix una pintura de l'altar major d'Alaquàs. (Bibliografia 218).

Any 1604. Visita Pastoral que per delegació va girar P. Beltrán es va ocupar del retaule de l'altar major i de l'eixida de les beates emparedades de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 138) i (351).

Any 1604. Es documenta la compra de sal al port d'Alacant. (Bibliografia 709).

Any 1604, 9 de gener-23 de febrer. Felip III convocà Corts a València. Es va crear un servei de vigilància de la costa. Uns dels components de la Junta, creada a tal efecte, i denominada del "Cinquanta-quatre" era el bocairentí Pau Belda. (Bibliografia 301).

Un altre tema tractat fou el referent a la sal. Ja hem dit que era un producte estancat. Per un acord Bocairent devia d'adquirir la sal d'Alacant. (Bibliografia 301).

L'administració del pes públic, que havia usurpat el batlle, passà novament a la Vila. (Bibliografia 301).

A banda d'aquests aspectes ressenyats hi ha d'altres "Capítols de Corts" referents a Bocairent. (Bibliografia 301).

El nom de la nostra Vila apareix escrita Bocayrent i Bocayrente. (Bibliografia 316).

Es demanà que el justícia tinguera un sou de 30 lliures. (Bibliografia 712).

Any 1604. A partir d'aquest any es fa clara distinció entre coets i pólvora tant en les festes del Corpus com

en la Consagració. Més endavant entra un altre element de distinció "les Il·luminàries". (Bibliografia 462).

Any 1605. Hi ha constància de les despeses ocasionades per la compra de postisses per a les danses del Corpus. Van costar 2L. 18s. 10 d. (Bibliografia 462).

Any 1605, 12 d'agost. Els pous de neu de Cocentina van proveir de neu les poblacions de Bocairent i Ontinyent. (Bibliografia 872).

Any 1606. Un Sínode celebrat aquest any tractà el problema moris. Un de cada tres habitants era moriscos. L'arquebisbe Joan de Ribera no era partidari de l'expulsió, sinó de la conversió al cristianisme. (Bibliografia 120#).

Any 1606, 11 de febrer. La Cort de Felip III es trasllada de Valladolid a Madrid. (Bibliografia 910).

Any 1606, 22 de desembre. Tot i que no eren normals els incidents en les eleccions dels "Jurats" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1607. Visita Pastoral per delegació. Va tractar sobre la Creu de pedra de "Sant Antoni del Collao". (Bibliografia 138).

Any 1607. Sabem del projecte de construcció d'una creu a l'ermita de Sant Antoni del Collao. La mencionada creu és, pot ser, una marca territorial. Per això la seu col·locació ajornà durant sis anys de dubtes i deliberacions. (Bibliografia 715).

Any 1607, 1 d'abril. Data d'un censal a favor de sor Dolça Agustina Moltó de l'emparedament del Sant Crist rebut pel Notari Pau Pereda. (Bibliografia 351).

Any 1607, 2 de juny. Tot i que no eren normals els incidents en les eleccions dels "Oficials" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1607, 1 de novembre. Per primera vegada hi ha constància escrita de la celebració d'una missa el dia dels difunts. (Bibliografia 462).

Anys 1607-1667, Corpus. Consta l'actuació de la "cantòria" unida als ministrils en els actes religiosos. El primer director conegut fou Mossén Joaquim Candela. És interessant l'ús dels "tonells" com a mitjà d'il·luminació en les festes del Corpus. (Bibliografia 462).

Any 1608-11. Cristòfol Llorens pinta l'altar major de Quatretonda. (Bibliografia 482).

Any 1608. La Inquisició volia reduir els moriscos i qualsevol mena de divergència en el pensament catòlic. En aquest context de fe efervescent i exaltada es va jutjar al bocairentí Onofre Castelló. Altres van optar per dedicar-se de ple a la conversió dels infidels de terres llunyanes. (Bibliografia 713).

Any 1608. Es continuava la construcció de nous convents per contrarestar la reforma dels protestants. (Bibliografia 120).

Any 1608. A vegades l'església venia la cera a les Confraries. Cosa que va succeir el 1608. (Bibliografia 462).

Any 1609. Treva dels Dotze Anys. (Bibliografia 591).

Any 1609. Curiosa nota la registrada al "Llibre de la Minerva" per la qual podem saber els gustos de l'època sobre la cera. S'utilitzava cera groga per als combregats, cera blanca per als actes litúrgics més importants, ciris blancs, rojos i verds per a la festa del Roser, etc. Cal remarcar la primera cita escrita sobre castells de foc amb les expressions "disparar els masclets" i "els morterets". L'ús del tabal i la dolçaina. (Bibliografia 462).

Any 1609. La Confraria de la Minerva es va brodar un estendard que es va haver de restaurar varies vegades. En 1663, en 1717, en 1719, en 1763 i en 1818. (Bibliografia 462).

Any 1609. En aquest any era "Justícia" un tal Tomàs Belda del que se'n diu en els llibres de comptes de la Confraria Minerva: "..entraren en dita caixa cinc lliures que feu caritat Tomàs Belda, capità de la milícia en la jornada de l'Aguar" (Vall de Laguart)". És a dir, va donar 5 lliures a la Confraria per haver eixit ben lliurat en la seua actuació al front de la "Companyia de Bocayrent" expulsant els moriscos, doncs va haver de fer de Capità per haver mort el Jurat en Cap Pere Castelló. (Bibliografia 100).

Any 1609. En el "Llibre de la Confraria de Minerva" s'anomena "als que dansen en el dia i l'octava del Corpus". (Bibliografia 100).

Any 1609. Primer cens de població del segle manat pel Marqués de Caracena, En Bocairent, Banyeres i Alfafara vivien un total de 680 veïns: uns 2800 habitants, cristians vells. Cocentaina i Muro van ser repoblades després de l'expulsió dels moriscs per camperols empobrits de Bocairent i Banyeres i en menys mesura d'Alcoi. (Bibliografia 492) i (510).

Any 1609, 9 d'abril. Es firma la Treva dels Dotze Anys, per la que Espanya paralitza la guerra en els Països Baixos durant dotze anys i reconeix la independència holandesa. (Bibliografia 910).

Any 1609, 9 d'abril. El rei decretà l'expulsió dels moriscos. L'arquebisbe de València Joan de Ribera estava en contra de la mesura. El virrei de València donà tres dies per anar-se'n. Deixaren solts presos per cercar possibles rebels per les muntanyes. (Bibliografia 120).

Arribà l'hostilitat entre Moriscos i Cristians resultant impossible la convivència, i van ser expulsats els seguidors de Mahoma, amb la ruïna en la fabricació de teles, l'agricultura, aparició de la moneda falsa. El malestar regnant, va fer créixer l'hostilitat entre els tres grups, que formaven el "Consell Particular de la Vila" de Bocairent, i es va resoldre emancipar-se Banyeres el 1628 i Alfafara el 1632. (Bibliografia 100).

Es creen les Milícies Permanents. Julio Caro Baroja ens diu que els moriscos utilitzaven arcabussos, ballestes, aflonges, espases, "xavarines", fones, etc. Suposem que el material bèl·lic cristià seria el mateix. (Bibliografia 100).

Encara que Bocairent no es va veure afectada per l'expulsió, alguns veïns, en especial els qui tenien pocs béns i poques terres, se n'anaren a viure a llogarets despoblats –Alfafara, Muro, etc. En busca d'una vida millor o d'una heretat de colonització amb que poder mantenir la família. (Bibliografia 699).

L'expulsió va tancar contractes i préstecs. Se sap que Joan Dordura, morisc, batlle de Benissoda tenia crèdits establerts per 116 lliures que li devien cristians de Bocairent i moriscos d'Atzeneta. També Jaume Zahedí, morisc, era creditor de Guillem Ferre, o Pere Bellup esperava diners d'un bocairentí del que no coneixem el nom. (Bibliografia 700), (701) i (702).

Any 1609, 12 d'abril. Espanya reconeix la independència dels Països Baixos. (Bibliografia 910).

Any 1609, 21 de maig. Data de la primera acta del Capítol celebrat a Bocairent amb el que s'encetà el llibre "Capítols e Deliberacions del clergat de Bocayrent". (Bibliografia 138).

Any 1609, 11 de setembre. Felip II decreta l'expulsió dels moriscos de València i Castella. (Bibliografia 910).

Any 1609, 22 de setembre. S'ordena l'expulsió dels moriscos de la ciutat espanyola de València. (Bibliografia 910).

Any 1609, novembre. Sobre l'expulsió dels moriscos hi ha un document del pare dominic Jaume Belda que diu: " Havien acudit per la part del migdia del Regne sis companyies d'Alacant... i de La Vila-Joiosa, Xixona, Cocentaina, Bocairent, Tibi, Castalla i altres viles.... una companyia de cada lloc en un número de 1.500 soldats que es van allotjat en Tàberna, Aïnat i Castell de Castells". La Companyia de Bocairent, que incloïa Banyeres i Alfafara, la formaven 3 capitans, 564 soldats i 387 arcabussos. (Bibliografia 146).

Any 1610. La moreria es despoblava. Començava la rapinya. Es robaven mobles i finestres de les cases deshabitades. Tot el que podia ser útil era robat. (Bibliografia 120#).

Any 1610. En la Visita Pastoral per delegació s'anotà les pèrdues hagudes per l'expulsió dels moriscos. (Bibliografia 138).

Any 1610. Gaspar Escolano escrivia sobre la Serra Mariola en les seues conegudes "*Dècades*". (Bibliografia 349).

Any 1610. Les danses -no la dansa morisca- es feien per la nit com ho demostra aquestes frases del "*Llibre de la Confraria de Minerva*": adreçar els tonells i disparar els morters, dels coets de Castalla i el cost de la teda dels tonells que il·luminaven". A vegades, com en 1610, van vindre a ballar les danses els de Cocentaina. (Bibliografia 100) i (462).

Any 1610. El negoci de la cera a Bocairent estava en mans dels Català. En aquest any deixa de vendre-la l'apotecari Català i la ven Bertomeu Català fins la seua mort l'any 1625. (Bibliografia 462).

Any 1610, 12 de gener. Es decreta l'expulsió dels moriscos d'Andalusia. (Bibliografia 910).

Any 1610, 22 de febrer. En la festa de la Consagració s'especifica la contractació dels ministrils de

Bocairent. Es celebraven certàmens literaris anomenats Justes Poètiques. (Bibliografia 462) (581).

Any 1610, 10 d'abril. Data de començament del "*Llibre de Capítols i Delliberacions del Capítol Confraria de beneficiats de Bocayrent*". (Bibliografia 303).

Any 1610, 20 de novembre. L'esquadra espanyola bombardeja i conquista el port de Larraix, en el nord d'Àfrica. (Bibliografia 910).

Any 1611. El religiós cartoixà de Portaceli, Pare Joaquim Bodí era becat de Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1611. Escolano encara afirmava de Bocairent que "*sus moradores son hombres ricos por el trato de la pelairía*". (Bibliografia 707).

Any 1611. A partir d'aquest any les actes de les eleccions dels "Oficials" addueixen la raó per la qual determinada persona no podia ser elegida. Per exemple aquest mateix any no pot ser elegit Aparici Beneyto per "estar commemorant en el lloc de Muro del Comtat de Cocentaina". (Bibliografia 202).

Any 1611, 22 de febrer. Per a la Festa de la Consagració, es compraren "els Momos", mitja grossa de cascavells que faltaven". Açò indica que es tractava d'una dansa morisca en la que els "Momos" actuaven al so dels cascavells lligats o bé als braços o bé a les cames, acompanyats pel so del tabalet o tambor. L'origen cal cercar-lo en el ball d'espases, que després es substitueixen per pals i més endavant per cròtals. (Bibliografia 100).

Any 1611, 20 de febrer. Data del cens ordenat pel Rei per censar els xiquets moriscs que hi havia a cada població del regne. A Bocairent, segons notes d'Ignasi Genovés, en van arribar 11 entre xics i xiques dels quals saben que: Jeroni tenia 14 anys, Joan Josep 4 anys, Àngela Francesca 5 anys, Àngela Rufina 5 anys, Pere 11 anys, Isabel 8 anys, Francesc 10 anys, Àngela Buenaventura 8 anys, Francesc Jeroni 12 anys, Maria Magdalena 8 anys i de Rafaela no saben l'edat. Els xiquets i les xiquetes van ser acollits per: Mossén Joan Ximeno, Mossén Joaquim Candela, Mossén Nofre Ximeno, Joan Alcaraz, Jaume Belda, Vicent Casanova, Roque Ximeno, Joan Candela, Bartolomé Català, Pere Castelló i Lluís Alcaraz. (Bibliografia 509).

Any 1611, 31 de maig. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Oficials" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1611, 7 i 8 d'octubre. Les famílies bocairentines que havien recollit els morisquets -fill dels moriscos expulsats el 1609- compareixien davant Francesc de Palacio, Comissari i Agutzil enviat pel Virrei, per identificar-los. Van ser batejats a Bocairent i potser d'ells vinga la inspiració que originà la Comparsa de Moros Vells. (Bibliografia 100) i (131).

Any 1612. Cristòfol Llorens pinta sant Josep d'Alaquàs. (Bibliografia 482).

Any 1612. Jeroni Alcaraz de Jeroni no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "familiar d'un Oficial". Josep Molina no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança a la claveria i cambra". (Bibliografia 202).

Any 1612, 27 de gener. Felip III atorga el primer privilegi per a donar corregudes en cossos tancats, origen de les places de bous. (Bibliografia 910).

Any 1613, 10 de maig. Els Beneficiats de Bocairent, vista la necessitat de nous ornaments per al culte i les dificultats per a finançar-los, estimen fer una postulació que durà fins el 30 d'abril del 1617. (Bibliografia 155).

Any 1613, 5 de setembre. Dia en que es va determinar la ubicació de la creu de Sant Antoni del Collao. (Bibliografia 197).

Any 1613. L'Audiència de València prohibia la dansa anomenada l'escarraman pel seu caràcter indecorós. (Bibliografia 552).

Any 1613. La salut dels veïns de Bocairent estava a càrrec d'Antoni Vinyals, doctor en medicina. (Bibliografia 691).

Any 1613. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò, com hem dit, és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Antoni Vinyals "doctor en Medecina". (Bibliografia 202).

Any 1613. Joan Domènech de Banyeres no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "home de mes de setanta cinc anys i per sa vellea". Pere Castelló de Cosme no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "Justícia". Joan Candela no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "Jurat l'any anterior". (Bibliografia 202).

Any 1614, 28 de febrer. Els Jurats de la Vila, Melcior Silvestre, Joan Eximeno i Jeroni Alcaraz amb llicència del Consell Particular davant el Notari Josep Ferre, acceptaren i acolliren en la Casa del Mont Calvari a Dorotea Argüir muller de Pau Morell de Teulada. (Bibliografia 351).

Any 1614, Corpus. Es mencionen dues "càrregues de teda i d'asclar de teda i plantar els tonells" per a les danses. A vegades la cera groga en pa la compraven directament als llauradors, en aquesta ocasió a Miquel Puerto. Altres compres efectuades aquest any van ser: la cera blanca a Ontinyent, una unça i mitja d'olors per perfumar l'església i els coets a Castalla. A més a més es van contractar cantaors d'Ontinyent, d'Alacant i de Biar. (Bibliografia 100) i (462).

Anys 1614-1622. Joaquim Candela apareix d'organista. (Bibliografia 718).

Anys 1614-1630. Proliferació del bandolerisme i estreta connexió entre perseguïdors i perseguïts.

Any 1615. Mossén Pere Molina, Rector de Ràfol, va ser el primer beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1615. El rei rebaixà el censal, la qual cosa beneficià a la noblesa i als terratinents. La baixada fou de 26 diners per lliura a 12 diners. (Bibliografia 121#).

Any 1615. Cristòfol Llorens pinta el Roser de Vinaròs. (Bibliografia 482).

Any 1615, 7 de juny. Pel "*Llibre de Capítols e Deliberacions del clergat*" de l'Arxiu Parroquial tenim notícies d'acords com aquest: "començar a les set hores del matí els oficis, i per tot l'any a les dos hores de la vesprada"; "guarda aquesta església per raó de les maitines que en la recitació són consecutives a post de les vespres". (Bibliografia 100).

Any 1615, 22 de febrer. Destacar els 12 tonells emprats per il·luminar la festa de la Consagració, a més de les dues agrupacions musicals de ministrils: els de Castalla i els de Bocairent. (Bibliografia 462).

Any 1616. Des d'aquest any es pot afirmar que les músiques contractades per la Confraria de la Minerva són formacions semblants a les actuals bandes de música, el director era el mateix Mossén Joaquim Candela que ho era del cor. (Bibliografia 462).

Any 1616. Lluís Alcaraz no pot exercir el càrrec "per no viure i habitar en dita Vila". Vivia a Agullent. Joan Montllor de Banyeres no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per "haver fet un acte de renúncia". (Bibliografia 202).

Any 1616, 20 de juliol. Se sol·licità autorització per carregar un censal de 2.600 lliures a la Vila de Bocairent per abastir-la d'aliments. (Bibliografia 202).

Any 1617. Van baixar la imatge del Sant Crist des de l'ermita a l'església per fer precs perquè no plovia, no obstant això, i per pal·liar la fam, el proveïment de blat s'aconseguia des del port d'Alacant. (Bibliografia 147), (351) i (1004).

Any 1617. Segons Isidor Aliaga, arquebisbe de València, l'església parroquial comprenia "quatre-cents domicilis amb uns mil dos-cents veïns que accedeixen a la comunió sacramental. Els fruits principals de la parròquia s'estimen en cinc-cents ducats". Existia un convent de frares (amb quinze religiosos), un de religioses (amb dotze) a més d'una casa eremita en el Mont Calvari (amb deu dones) que volen servir a Deu, però que no professen cap ordre. (Bibliografia 171) i (309).

Any 1617, 30 d'abril. S'acabà la postulació que venia fent-se per arreplegar fons per als ornaments del Beneficiaris. (Bibliografia 100).

Any 1617, vespra de Pentecosta. Vicent Ferre no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança a la taverna". (Bibliografia 202).

Any 1618. Inici de la guerra dels Trenta Anys. (Bibliografia 591).

Any 1618. Banyeres va entaular plet contra Bocairent per tal d'aconseguir la segregació. (Bibliografia 301).

Any 1618. Gabriel Eximeno passà de Lloctinent a ser Batlle. (Bibliografia 202).

Any 1618, vespra de Pentecosta. "Joan Albero no pogué exercir el càrrec d'Oficial per estar a Castalla". Vicent Montllor no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per "tenir plet amb la Vila". (Bibliografia 202).

Any 1618, Corpus. Destacar que es van haver de baixar els morterets de Banyeres per celebrar la festivitat del Corpus. (Bibliografia 462).

Any 1619. Francesc Pasqual realitza una visita a l'Hospital de Bocairent. "*Lo magnífic Francesc Pasqual era coadjutor en lo ofici de Maestre Racional de la Casa i Cort de la sacra i real Majestat Felip III, real comissari i visitador del dret d'amortització i segell en el regne de València*". En l'esmentada visita es repassen els ingressos i les despeses de l'Hospital des de l'ultima visita l'any 1594. Important testimoni econòmic de la gestió de l' Hospital. (Bibliografia 423).

Any 1619, Corpus. En el "*Llibre de la Confraria de Minerva*" es diu " se han pagat per les danses del dia de Corpus i tota l'octava, 2 lliures". Important informació la facilitada al mateix llibre per la qual sabem que se li pagava a la persona que tenia cura de mantenir les llums dels carrers per on passava la processó. També es va celebrar el certamen literari anomenat Justes Poètiques. (Bibliografia 100), (462) i (581).

Any 1619, vespra de Pentecosta. Jaume Belda no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "mort". Vicent Ferre de Ginés no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "vell". Francesc Albero de Banyeres no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per "pleitejar los de Banyeres amb dita Vila". (Bibliografia 202).

Any 1619, 21 de setembre. Consta l'existència de la Confraria de la Sang que celebrava festa anual en el Sant Crist. (Bibliografia 473).

Any 1620. El rei rebaixà novament els censals. (Bibliografia 121#).

Any 1620. Visita pastoral de l'arquebisbe Fra. Isidoro Aliaga. (Bibliografia 195).

En aquesta època hi havien tretze beneficiats en la parròquia a més del vicari temporal. (Bibliografia 171). En la Visita Pastoral va fer comparèixer les Emparedades de l'ermita del Sant Crist que portaven 54 anys allí. (Bibliografia 138) i (351).

Any 1620. Jaume Candela de Jaume no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança a Tomàs Castelló Clavari de la Cambra i almodí de dita Vila". (Bibliografia 202).

Any 1620, 22 de febrer. Es van contractar músics d'Ontinyent i Cocentaina per celebrar la festa de la Consagració. (Bibliografia 462).

Any 1620, 3 de desembre. En el Capítol celebrat pel clergat queda constància de les confraries del Santíssim. Sagrament (Minerva) i Roser. Es destaca que per la festa de Sant Pere es gasta massa en pólvora i coets, per la qual cosa es determinà contractar música i ministrils i comprar cera i pa beneït. (Bibliografia 138).

Any 1621. Mor Felip III. Li succeeix Felip IV. Olivares governa l'Estat. (Bibliografia 205).

Any 1621, 22 de febrer. Tenim constància d'un certamen poètic o justa literària celebrat a Bocairent. (Bibliografia 581).

Any 1621, Corpus. Any especial en els preparatius del Corpus donat que es van adquirir tres càrregues d'enramada. Recordar que la sàlvia era una de les plantes més sol·licitades. Sabem el nom del coeter i del dolçainer foren Josep Nicolau i Miquel Navarro respectivament. (Bibliografia 462).

Any 1621, 28 de maig. En ocasions els "Oficials" havien de fer actuacions no pròpies del seu càrrec. En aquesta ocasió aïllar un ramat malalt de pigota. En el llibre se cita l'espai on va ser confinat. (Bibliografia 202).

Any 1621, 16 de novembre. L'Església adopta el primer de gener com a començament oficial de l'any. Fins llavors març era el primer mes. (Bibliografia 910).

Any 1622. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Sebastià Calataiud "doctor en medecina". (Bibliografia 202).

Any 1622. En la Visita Pastoral de l'arquebisbe Isidoro Aliaga, l'ordre de les Beates Emparedades va deixar l'ermita del Sant Crist després de 79 anys d'existència per ser poques en número i no viure subjectes a cap regla monàstica. En la mateixa visita es fa constar que el nombre de cases ha davallat a

380 i el de persones a 1.060. (Bibliografia 191), (303) i (314).

Any 1622. Coneixem en concret el pagament a Miquel Navarro per sonar la dolçaina, 16 sous. (Bibliografia 719).

Any 1622, 22 de febrer. Apareix per primera vegada el mot de "estrenes" per referir-se a una donació econòmica feta als "Xics". (Bibliografia 462).

Any 1622, 13 de maig. Data de l'acta del Capítol de clergat on es fa menció de les despeses per la Visita Pastoral i per les obres en les dues Abadies. (Bibliografia 137).

Any 1622, vespra de Pentecosta. Onofre Alberó de Banyeres no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "arrendador del forn de Banyeres". (Bibliografia 202).

Any 1623. Data aproximada de la mort de Miquel Antolí, sacerdot i afeccionat a la poesia del barroc decadent valencià. Va participar en els certàmens poètics valencians més importants de la seua època; com el certamen en honor del beat Lluís Beltrán de 1608, o al celebrat en honor del beat Tomàs de Villanueva de 1619, o al de la Universitat de València en honor de Sant Lluç en 1623. (Bibliografia 581).

Any 1623. Màxima esplendor del bandidatge. (Bibliografia 591).

Any 1623, vespra de Pentecosta. Sebastià Calataiud, "Doctor en Medecina" no pot exercir el càrrec "per estar absent". Andreu Camarasa de Banyeres no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per "haver eixit Jurat en Cap". Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Jaume Alcaraz "apotecari". (Bibliografia 202).

Any 1624. El tabac, que es venia lliurement, deixà de tenir llibertat de comerç i fou estancat. El producte del benefici passà als pobles. (Bibliografia 121#).

Any 1624, 16 de juny. Sor Hipòlita Alcomar de Xàtiva professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1624. Tomàs Castelló no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per "ser deutor". (Bibliografia 202).

Any 1624. La mala situació econòmica general repercutia negativament en la indústria bocairentina. (Bibliografia 708).

Any 1624, 22 de desembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Jurats", en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1625. Els "paraires" o cardadors de llana tenien gran devoció a Sant Blai del Portal Nou, tot i que era Sant Jaume el Patró de Bocairent. (Bibliografia 195).

Any 1625. Any en que, probablement, es pintà el retaule de Sant Jaume. (Bibliografia 195).

Any 1625, festes a Sant Blai. Any en el que la Confraria de Minerva va pagar l'import de la cera de la processó, doncs el Clavari de la mateixa anotà : "el dia de Sant Blai dinou lliures de cera blanca que a 8 s, val 7 lliures i 16 sous". (Bibliografia 100).

Any 1625, 22 de febrer. Es va contractar tota la música d'Ontinyent. (Bibliografia 462).

Any 1625, 13 de juliol. Sor Bonaventura Deslloix de Gandia i Sor Dorotea Salines professaren en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1626. Protestes populars mentre s'escampava el criteri que els nostres Furs eren ja lletra morta. Bocairent protestà per que el Furs anaven esdevenint lletra morta. (Bibliografia 121) i (390).

Any 1626. Es creà un impost sobre el vi per sufragar despeses. La mesura fou molt impopular. (Bibliografia 121#).

Any 1626. Corts Generals de Montsó. Bocairent demanà al rei Felip IV que sancionés l'annexió de Banyeres a Bocairent, a la qual cosa no va accedir el rei. Per altra banda el duc Olivares les volia celebrar a l'estil de Castella, amb això es suprimia la funció legislativa de les Corts. (Bibliografia 101) i (121).

En aquestes Corts va ser elegit el Síndic per Bocairent, Llorenç Jaquero. com a membre de la Junta que havia de vetllar per la seguretat de les costes valencianes. (Bibliografia 301).

El Braç Reial va atendre altres peticions de Bocairent com són:

amortitzar per a l'església la quantitat de 6 mil lliures.

adquirir bens per al convent de les Agustines.

demanar un impost a Banyeres i Alfafara.

que les autoritats de Bocairent podien desfilar precedides de dos macers, com encara ho fa València, Xàtiva, Alcoi o Gandia. (Bibliografia 301).

Els representants que hi van anar van ser els síndics d'Alacant, Alzira, Alcoi, Alpont, Benigànim, Biar, Bocairent, Castelló de la Plana, Carcaixent, Caudet, Corbera, Cullera, La Iessa, Lliria, Morella, Oriola, Olleria, Onda, Ontinyent, Peníscola, Penàguila, València amb 5 representants, Vila-real, La Vila, Xàtiva, Xèrica i Xixona. (Bibliografia 218).

El nom de la nostra Vila apareix escrita Bocayrent. (Bibliografia 316).

Any 1626, 22 de febrer. Es va contractar, per 7 Lliures, la música de Carcaixent per a les festes de la Consagració. (Bibliografia 462).

Any 1627. Mossén Pere Belda, Rector d'ena i Agres, va ser beneficiat de la Beca de D. Francesc de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1628. Baixà el valor de la moneda a la meitat. Fou any de males collites i alts preus. (Bibliografia 121#).

Any 1628, 15 de juny. Bocairent i Banyeres són citats davant la Reial Audiència de València per haver demanat Banyeres separar-se per via de gràcia. (Bibliografia 101).

Any 1628, 28 de juliol. Bocairent suplicà no s'atengués la petició d'emancipació de Banyeres. (Bibliografia 101).

Any 1628, 14 d'octubre, (Madrid). Felip IV d'Àustria separa Banyeres de Bocairent a canvi d'un donatiu obligat i exigit a Banyeres, a més de poder pasturar els ramats de Bocairent al seu terme. (Bibliografia 217) i (475).

Any 1628, 22 de desembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Jurats", en hi van haver en aquesta ocasió. Pel altra banda i per haver-se separat Banyeres de Bocairent, els "Conseller" n'eren 24 i no 30. (Bibliografia 202).

Any 1629. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Joaquim Puerto "moliner". (Bibliografia 202).

Any 1629, 22 de febrer. Es va contracta la música d'Ontinyent per 9 L 18 s. (Bibliografia 462).

Any 1629, finals. Any en el que començà l'epidèmia del "garrotillo" (Bibliografia 195).

Any 1630. Es va saber que el Sol girava sobre si mateix. (Bibliografia 121#).

Any 1630. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Oficials" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1630. Any d'epidèmia i fam de les masses camperoles. (Bibliografia 314).

Any 1630, 21 d'octubre. El rei Felip IV no acceptà el plet que per la separació de Banyeres sol·licità Bocairent. (Bibliografia 101).

Anys 1630-1640. Va disminuir sensiblement el nombre de ramat a Bocairent. (Bibliografia 475).

Any 1631. L'arquebisbe Fra. Aliaga celebrà sínode a Bocairent tractant-se del culte diví i la conservació dels temples. (Bibliografia 195).

Any 1631, 22 de febrer. Es va contractar la música de Dénia per 7L. (Bibliografia 462).

Any 1631, 31 d'octubre. Sor Anna Maria Palacín d'Elx, professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1632. El rei Felip II visitava València. (Bibliografia 121#).

Any 1632. Se sap que la cúpula de la capella de la Comunió ja estava pintada. (Bibliografia 100).

Any 1632. Encara durava l'epidèmia i la fam de les masses camperoles que s'arrossegava des de feia 2 anys. (Bibliografia 314).

Any 1632. Visita pastoral a Bocairent per delegació. Es pot llegir la signatura de "Jona". (Bibliografia 195).

Any 1632. El franciscà Genís Silvestre fou destinat missioner a Filipines. Després de nombroses destinacions per l'arxipèlag asiàtic, morí a la localitat de Pila, l'any 1661. (Bibliografia 714).

Any 1632, 3 de febrer. Per intervenció del Papa, que obligava a tenir un únic patró, l'esplendor de la festa de la Consagració va ser heretada per San Blai. (Bibliografia 462).

Any 1632, 5 de juny. Sor Gertrudis Belda, de Bocairent, professà en les religioses Agustines de la vila. (Bibliografia 171).

Any 1632, novembre. Sor Margarida Belda, de Bocairent, professà en les religioses Agustines de la vila. (Bibliografia 171).

Any 1632, 6 de novembre. D'aquesta data és el document més antic en el qual es fa constar el carisma de Sant Blai. En ell es pot llegir: "la festa de Sant Blai la votà la Vila amb acte de Consell General celebrat en la Sala a 6 de novembre de l'any 1632, per ocasió que hi havia molt "garrotillo" i moriren moltes persones, així grans com xicotets, que durà alguns anys i votada la festa de Sant Blai cessà el mal". Aleshores, entre els partidaris d'un Sant Jaume desacreditat i d'un Sant Blai prestigiós es va establir una polèmica entre les Autoritats, que defensaven Sant Jaume i el poble que defensava Sant Blai. S'hagué de solucionar en un "Consell General" en el qual es va acordar resoldre el conflicte mitjançant el sistema del rodolins. La sort va afavorir Sant Blai, amb la qual cosa el "Consell General de la Vila", es a dir, tots el veïns, es comprometeren a fer la Soldadesca el dia 3 de febrer de cada any. Aquesta assemblea va tenir lloc en la "Sala de la Plaça de la Vila", huí la Placeta de Sant Vicent Ferrer. Acabada la reunió van anar a l'ermita i van recorre els carrers de la Vila amb tambors i vitols. En record d'allò se celebra la Nit de les Caixes l'u de febrer com a pòrtic de les festes de Moros i Cristians. (Bibliografia 100).

El Capítol parroquial es componia de 15 capellans. (Bibliografia 314).

Any 1632, desembre. Felip IV d'Àustria va separar Alfafara de Bocairent. (Bibliografia 217) i (373).

Any 1632, Nadal. Va entrar en funcions de "Justícia" Jaume Alcaraz i va cobrar "cinc lliures per portar la bandera el dia de Corpus i la Consagració". Va prendre el càrrec de Justícia Tomàs Belda i va cobrar cinc lliures per portar la bandera el dia del Corpus. (Bibliografia 100).

Any 1633. Van fer bous a Bocairent per Tots Sants, perquè segons el Clavari es " pagà a Maties Belda "manobrer" per netejar el "toril" i altres coses, vint sous". A "Cosme Gisbert una lliura, dos sous de la música del dia de Tots Sants d'ell i dels músics, i dos quinzets del dia dels bous i deu quinzets més a altres músics del dia dels bous i dia de Tots Sants. (Bibliografia 100).

Any 1633. Any probable del començament del dia de l'Acapte General de la Vila. (Bibliografia 100).

Any 1633. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Melcior Cerdà "ciudadà". (Bibliografia 202).

Any 1633. En el Llibre de Claveria es troba un assentament en el que se li paga al síndic Pere Tomeu Mayques 213 lliures, 13 sous i 14 diners per les despeses del pleit contra la resistència de Banyeres. (Bibliografia 944).

Any 1633, 22 de febrer. S'anotà la quantitat de sis barrils utilitzats per a la llum de les danses. Es suposa que els barrils es cremaven en alt estan fixats al sòl amb una biga, o bé unes peces de ferro anomenades "alimares". Per a la festa de la Consagració es va contractar la música de Bocairent i una forastera. (Bibliografia 100) i (462).

Any 1633, juliol. D'aquest any tenim un document referent a les festes de Sant Jaume. És un document d'un tal Francesc Molina d'Andreu, el qual fa constar que "es pagà i donà per les despeses que es van fer en la festa que fa la Vila el dia Sant Jaume així de música, predicador, pitança als frares de Sant Bernardí, disparar, forment, pa beneït i altres coses, s'han gastat deu lliures tretze sous i deu dinés". Tot i que s'anomena "disparar" no creiem que es tracte de la Soldadesca sinó de "tronaors" piules o morterets. (Bibliografia 100).

Any 1633, 28 de desembre. Sor Isabel Mendoza, de València professà en les Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1634, 3 de febrer. És el segon any en que se celebren festes a Sant Blai com a patró, tot i que no hi

han documents de l'any anterior. Per això te molt d'interès que el Clavari Francesc Molina d'Andreu anotés que la Vila "pagà als tambors que sortiren amb la Companyia dels Soldats per la festa de Sant Blai, quatre lliures", i "pagà als "ministrils" per la processó i missa i "cantòria" el dia de Sant Blai sis quinzets (ço és) 12s". Com les armes i la pólvora no poden estar en mans de qualsevol s'ha de pensar que l'any 1633 participaren les quatre esquadres de la Companyia de la Vila. "Piquers", "Arcabucers" i "Mosqueters". (Bibliografia 100).

Any 1634, 22 de febrer. Per a la festa de la Consagració contracten les músiques de Bocairent i una de forastera. (Bibliografia 462).

Any 1634, juny. El Mestre de Camp Salelles va passar revista militar a Bocairent. Aquest acte es coneixia com "fer la mostra". Segons les dades que es conserven consta que es van pagar: "per un home que enviaren a la Vila d'Alcoi a informar-se de l'arribada del Mestre de Camp Salelles a fer mostra com se havia acordat", i "per porta una càrrega de mosquets, vuit quinzets (açò és) 16s"; "pel gasto que feu el Mestre de Camp Salelles, quant vingué a fer la mostra a la Vila, 8 L 14s"; "per quatre arroves de pólvora, 16 L 12s i mig", "a Jaume Vañó per al dia de "l'Alardo", una mà de paper, 2s 6d"; "per uns soldats de la "Companyia del Comte d'Elda per els bagatges que passaren fins a Albaida, quaranta quinzets, (açò és) 4L"; "a l'ajudant del Sergent Major, comissari de la comissió de la Companyia dels soldats de la Vila d'Ontinyent, dotze quinzets, (ço és) 24s"; "a Rius (agutzil) per adobar la trompeta, 6s"; "a Tomàs Belda, per portar la bandera el dia de Corpus del 1633, 5 lliures. (Bibliografia 100).

Any 1634. La Reial Audiència va manar que Banyeres pagara 210 lliures anuals a la vila de Bocairent, ja que ara havia d'afrontar sola els pagaments sense percebre res de les "perxes, regalies i altres drets" amb què Banyeres havia contribuït abans. (Bibliografia 944).

Any 1634, 22 de desembre. Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Jurats" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).

Any 1635. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Dídac Calabuig "abaixador". (Bibliografia 202).

Any 1635. S'escampa el cultiu del panís, fruit d'Amèrica. (Bibliografia 121#).

Any 1635. Guerra amb França. Aplicació de impostos més elevats en la cisa de la carn. (Bibliografia 591).

Any 1635. Josep Bernat Puig s'inicia en el comerç de la neu de Mariola. Va adquirir un gran nombre de pous de neu a Serrella i Mariola els quals va heretar el seu germà Joan Baptista. Els Puig descendien d'Ontinyent, d'on Josep era síndic del gremi del teixidors, establint-se a Pego durant la segona meitat del segle XVII. (Bibliografia 872).

Any 1635, 22 de febrer. Per a la festa de la Consagració contracten les músiques de Bocairent i una de forastera. (Bibliografia 462).

Any 1635, 18 de desembre. És rebia una carta de la Reial Audiència que delimita el nombre de Lloctinents a 4, més un de regent. (Bibliografia 202).

Any 1636. Cada dia eren més freqüents els "dols" a espasa. (Bibliografia 121#).

Any 1636. Pere Mollà no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "Clavari de la Cambra". (Bibliografia 202).

Any 1636, 22 de febrer. Es va contractar la música de Carcaixent per a la festa de la Consagració. (Bibliografia 462).

Any 1637. Jeroni Castelló de Pere no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "Cambrer". (Bibliografia 202).

Any 1637. Es van fer obres de reforma a la capella de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 324).

Any 1637. Els berberescs saquegen la costa: Calp, Benissa, etc. (Bibliografia 591).

Any 1637. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Josep Micó, "cirurgià". (Bibliografia 202).

Any 1637, 5 de novembre. Sor Paula Garcia, d'Ontinyent professà en les religioses Agustines de

Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1638. Es va celebrar el 400 aniversari de la fundació del Regne de València. (Bibliografia 121#).

Any 1638-1659. Roc Eximeno fou durant 21 anys ciutadà Batlle. (Bibliografia 202).

Any 1638. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Andreu Sanchis, "doctor en medecina". (Bibliografia 202).

Any 1638. Mossén Roc Herrero, vicari de la parròquia de la Santa Creu de València, rector de Xella, i vicari de Penàguila va ser el tercer beneficiat de la beca de d. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1638, 22 de febrer. Per a la festa de la Consagració contracten les músiques de Bocairent i una de forastera. (Bibliografia 462).

Any 1639. Sor Francesca Calataiud, de València i Sor Tomasa Juan d'Alzira professaren en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1639. Es feren obres en l'església del Sant Crist per ser "fosca". D'aquesta manera s'esborrava tot vestigi de la beateria de les Beates Emparedades. (Bibliografia 135), (303), (315) i (361).

L'altar es va passar del costat nord a l'oriental. (Bibliografia 361).

En aquest any es va reedificar l'ermita o Caseta de la "Soledat". (Bibliografia 315) i (361).

Any 1640. Ajuts militars. (Bibliografia 591).

Any 1640. Guerra dels Segadors on participaren els miquelets, milícies de caràcter mercenari, reclutades per les juntes de guerra catalanes. (Bibliografia 944).

Any 1640, 7 d'octubre. Felip IV signà un privilegi pel qual s'autoritzava a les Agustines de Bocairent poder amortitzar dues mil lliures en propietat franca. És a dir les religioses podien tindre bens immobles fins l'esmentada quantitat. (Bibliografia 171).

Any 1641, 14 de gener. Sor Felícia Sarsola, de València professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1641, 7 de juny. Començament de la sublevació de Catalunya. Les turbes van assassinar al virrei i van produir grans excessos, iniciant-se així una guerra que no va acabar fins 1652. (Bibliografia 910).

Any 1642. Cens de població. (Bibliografia 492).

Any 1642. Miquel Maiques no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança a la carnisseria". Francesc Ferre de Miquel no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "arrendador de la carnisseria". (Bibliografia 202).

Any 1642. Data de la làpida sepulcral dels Beneficiats de la Parròquia. (Bibliografia 102).

Any 1642. Mossén Jeroni Vañó, rector de Cortes d'Arenós, va ser beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1642, Corpus. Les olors per perfumar el temple les van comprar a Merenciana Satorre per 18 s. Miquel Garrigues va ser el coeter. (Bibliografia 462).

Any 1642, 6 d'octubre. Els catalans, ajudats per francesos, derroten a Lleida a les tropes del rei Felip IV, baix el comandament del senyor Diego Felipe de Guzmán. (Bibliografia 910).

Any 1643. Allistament de voluntaris. (Bibliografia 591).

Any 1643. Mossén Bonifaci Cirera, rector de Calp, vicari perpetu d'Agullent, vicari de Bocairent, va ser beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1643. Visita pastoral a Bocairent per delegació a càrrec de Francesc Ruiz. Va tractar sobre la prohibició d'haver ermitans al Sant Crist sense permís eclesiàstic. (Bibliografia 157) i (351).

Any 1643. Es va prohibir que qui pugés a l'altar major de l'ermita del Sant Crist ho fera per la porta de darrere. (Bibliografia 324).

Any 1643, 22 de febrer. Darrer any en que la Confraria de la Minerva va anotar les despeses per la Festa de la Consagració. No obstant això la festa encara es va celebrar al menys durant 20 anys. (Bibliografia 324).

Any 1643, 7 de maig. Es publicà el nou Reglament de l'Organització Militar del Regne de València essent virrei el Duc d'Arcos, Rodrigo Ponce de León. (Bibliografia 100).

Pel que respecta a Bocairent, l'article tercer consignava com a Mestre de Camp, de "Bocayrent, Ontinyent i altres llocs, al Comte de la Granja i per plaça d'armes Alcoi". A més a més el nostre poble és obligat a tenir a punt 100 soldats. (Una Companyia). (Bibliografia 100).

Segons l'article cinquè cada Companyia devia tenir "quatre caporals d'esquadra de vint-i-quatre soldats cadascuna; i aquests han de tenir llistes dels seus soldats amb relació de nom, arma i obligació. Si algú moria s'havia de donar compte per a que el "Justícia" i "Jurats" de la Ciutat, Vila o Lloc nomenés un altre en el seu lloc". L'article sisè establia que " aquestes companyies s'havien d'armar de trenta piques, quaranta-cinc "arcabussos", vint-i-cinc mosquets i no es pot alterar". (Bibliografia 100).

Any 1643, 18 de maig. Els francesos, manats pel futur príncep de Conde, derroten els espanyols, amb Francesc de Melo al front, en Rocroi (Ardenes franceses), durant la lluita oberta entre França i Espanya per l'hegemonia a Europa. (Bibliografia 910).

Any 1644. Per aquests anys les bruses femenines van acurtant-se fins els muscles. (Bibliografia 121#).

Any 1644. Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Antoni Carratalà, "cirurgià". (Bibliografia 202).

Any 1644, 5 de març. Es funda la "primera galera" o presó femenina de València. (Bibliografia 910).

Any 1644, 5 de febrer. Sor Caterina Belda, de Bocairent professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1644, 8 d'agost. Sor Magdalena Calataiud, de Bocairent professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1645. Es publicà a Madrid el llibre "*Población General de España,...*" on el capítol XXX està dedicat a la "Villa de Bocayrente". En ell podem llegir que Bocairent tenia uns 2.500 habitants, una parròquia, Rectoria de quinze Beneficis simples, un Convent de Frares, un convent de Monges i Recolliment de Beates. La població feia fira per setembre, mercat el dimarts gràcies a rei Carles V, etc.

Any 1645. Al "*Llibre de la Minerva*" consta el nom del Mestre de Gramàtica de Bocairent, el català Mossén Pere Segarra. L'aula de Gramàtica atenia el nivell superior d'ensenyament als pobles, on els alumnes aprenien les nocions bàsiques de llengua llatina, el coneixement de la qual era indispensable per a l'accés als estudis universitaris. Mentre, en les escoles de "primeres lletres" l'alumnat aprenia a llegir i a escriure, i les operacions aritmètiques bàsiques. (Bibliografia 844).

Any 1645. Data del recull antològic musical conegut com a "Cançoner d'Ontinyent" que conté obres de compositors valencians. L'existència és de gran importància a l'hora de testimoniar la pràctica de la polifonia profana. (Bibliografia 552).

Any 1645, 18 de gener. Lluís Maiques i Andrés Navarro quedaven encarregats de parlar amb Pere Salvador per a que fera uns murals per a l'Església. (Bibliografia 157).

Any 1645, tercer diumenge de febrer. Primera vegada que s'anomena la paraula "acapte" en el sentit d'obtenir diners per a una festa. Es van recollir 8L. 12s. 9d. (Bibliografia 462).

Any 1645, 28 de maig. Mor a Bocairent Cristòfol Llorens, pintor. (Bibliografia 154).

Any 1645, Corpus. Els "Oficials" de la Vila tenien una caixa on guardaven els ciris. En aquest any es van fer millores en l'esmentada caixa. (Bibliografia 462).

Any 1645, 21 de juliol. En "arrendament de la sissa" s'al·ludia als tres dies de fira que tenia Bocairent per setembre. (Bibliografia 197).

Any 1645, (València). En les Corts de València -últimes del Regne de València-. el representat de Bocairent va ser Miquel Puerto. Es va autoritzar que el "Consell General de la Vila de Bocairent" estigués format per 50 homes, a més dels que voluntàriament "volien entrar". (Bibliografia 202).

Per haver-se separat Banyeres i Alfafara de la Vila.

Sol·licita baixar fins a 10 el nombre de justícies.

Sol·licita reconstruir un forn que s'havia derruït i que passe a mans del poble i no de particulars. Hi havien 3 forns.

S'aconsegueix l'impost de la cisa sobre les mercaderies.

S'aconseguien franquícies.

Es sol·licita un sol hostel degut a la poca gent que pernocta. (Bibliografia 390)

Any 1645, 8 d'octubre. Amb les pintures de Pere Salvador conclouen les obres de restauració del Temple Parroquial. (Bibliografia 157).

Any 1646. El vestit morisc era emprat en les festes patronals. Per la qual cosa pensem que seria el propi de les festes al llarg del segle XVII. (Bibliografia 100).

Any 1646. Sembla que per aquesta època la Confraria de Minerva facilitava la cera de la processó o al menys portava el registre, doncs l'any 1646 s'anotà en els seus comptes que es van ingressar "tres lliures que solen donar per la festa de Sant Blai per la cera". (Bibliografia 100).

Any 1646. Mor el pintor bocairentí Cristòfol Llorens II. (Bibliografia 218).

Any 1646. Miquel Puerto de Jeroni no pogué agafar el càrrec d'Oficial" per ser "síndic triennal". (Bibliografia 202).

Any 1646. Es va acordar que els beneficiats assistents a les solemnitats del convent de Sant Bernardí sense atendre les obligacions de la parròquia, no cobraren els drets que els corresponia. Açò demostra la importància dels actes celebrats al convent. (Bibliografia 303).

Any 1646. Cens de població. Bocairent tenia 1489 habitants. Segons Escolano tenia 550 cristians vells. (Bibliografia 380).

Any 1646, 16 de gener. Es va donar 5 lliures als pobres que, per causa del mal temps, no poden treballar. (Bibliografia 705).

Any 1646, 9 d'agost. Reunits els beneficiats de la parròquia en capítol, presentaren al guardià del convent de Sant Bernardí una queixa per una descortesia a dos dels beneficiats. (Bibliografia 303).

Any 1647. Seguia la pesta que va continuar fins 1652. El bocairentí pare Vicent Galbis va morir atenent els empestats de Múrcia. (Bibliografia 303).

Es feien precs a la imatge del Sant Crist. (Bibliografia 314).

Segons el Pare Ferre tots els pobles patien la pesta menys Bocairent gràcies a la venerada imatge del Sant Crist. (Bibliografia 361).

La pesta produí un augment de la misèria, dels robatoris i del bandolerisme. (Bibliografia 205).

Any 1647. La procedència de la "avinença que solen donar per la festa de Sant Blai per la cera", de la que s'ha fet menció en anys anteriors, quedava aclarida aquest any en consignar el Clavari de la Confraria que "hagué i rebé 3 lliures i 10 sous dels Majorals de la Festa de Sant Blai per la cera que es cremà." (Bibliografia 100).

Any 1647. Francesc Molina de Jaume no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per "tenir fet un protest a la Vila". Francesc Ferre de Miquel no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "arrendador del bovalar". (Bibliografia 202).

Any 1647, 5 de maig. En el document "Fites de la redona del Carnisser" es certifica que els "Jurats": Lluís Maiques, Andreu Belda i Bertomeu Francés, seguint l'ordre del "Consell Particular", celebrat en la Vila el 28 d'abril anaren a la rodona de matxos de la carn. El document esmenta alguns llocs com : el pinar del Notari, la Partida de Perinós, la Coveta Paredada, la Penya dels Corbs, l'Ermita Vella de Santa Bàrbara, la Senda de Castalla, l'ermita de Sant Jaume, el Cantal Badat, la Penya de l'Edra, els Pallarets, la Font Pollosa, el camí dels Terrers, els Casals, la Casa de la Neu, el Pinet del Serrador, etc. (Bibliografia 215).

Any 1647, 17 d'agost. Es van disposar les clàusules que devien regular les relacions entre el convent de Sant Bernardí i l'església. (Bibliografia 303).

Any 1647, 20 d'octubre. El pare Provincial va promulgar l'acord de convivència entre els franciscans del convent de Sant Bernardí i els Beneficiats de la parròquia de Bocairent. (Bibliografia 303).

- Any 1648.** Seguia la pesta. Un de cada tres moria per l'epidèmia. (Bibliografia 121) i (591).
- Any 1648.** Visita pastoral a Bocairent per delegació. (Bibliografia 195).
- Any 1648.** El bocairentí Roque Eiximeno compra el mas Benasait de Banyeres. (Bibliografia 991).
- Any 1648, 30 de gener.** Es firmen els tractats que posen fi a la guerra de 80 anys entre Espanya i els països baixos. (Bibliografia 910).
- Any 1648, 20 d'agost.** Batalla de Lens: l'exèrcit francès derrota als tropes alemanys i espanyols dirigides per l'arxiduc Leopold, la qual cosa va determinar la pau de Westfàlia, que va posar fi a la guerra dels 30 anys. (Bibliografia 910).
- Any 1649, 22 de desembre.** Tot i que no eren normal els incidents en les eleccions dels "Jurats" en hi van haver en aquesta ocasió. (Bibliografia 202).
- Any 1650.** Les actes del "*Llibre de les Eleccions*" van signades per dos testimonis amb anotació de la seua professió. Açò és interessant per tenir una idea de les activitats laborals dels veïns de Bocairent en el passat. Un del testimoni que signà l'acta d'aquest any fou Francesc Quito, "doctor en medecina". (Bibliografia 202).
- Any 1650.** Sor Mònica Verdú, natural de Castell de Castells professà en les religioses Agustines de Bocairent, essent vicari del convent Josep Miralles. (Bibliografia 171) i (315).
- Any 1650.** Mossén Nicolau, Rector de Benimarfull, va ser beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1650?** Des de la meitat del segle XVII fins 1860 l'organització de la Processó del Divendres Sant estava a càrrec de la Confraria de la Sang. (Bibliografia 100).
- Any 1650.** Al terme de Bocairent ja havien estat construïts deu pous de neu de propietat particular. Tres geleres al Colladar Blanc, propietat de Jaume Candela d'Agres, el qual era avituallador d'Ontinyent; una casa de neu a la partida de la Font Freda; dues geleres a la partida de la Font Pollosa; una casa de posar neu a la partida dels Fontanars i dues cases de neu i una gelera a la partida de les Monges. Aquestes set últimes eren propietat de Miquel Cabanes. Totes aquestes propietats van ser adquirides per Josep Bernat Puig entre 1652 i 1660. (Bibliografia 872).
- Any 1650.** Se suposa que es van construir la cava del Mas dels Arbres i de l'Alt de la Codolla. (Bibliografia 872).
- Any 1650, 22 de febrer.** Es produeix la rendició de la ciutat espanyola de Tortosa, plaça que havia sigut presa a l'assalt, dos anys abans per les tropes franceses. (Bibliografia 910).
- Any 1651.** Any de la fam. (Bibliografia 205).
- Any 1651.** Vicent Castelló no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per estar "mal i no poder regir l'ofici de Jurat". (Bibliografia 202).
- Any 1651.** Mossén Josep Belda, rector d'Albalat i Banyeres, doctor en Teologia, Secretari del Tribunal de la Inquisició, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1651.** Es va construir el camí d'accés a l'ermita del Sant Crist. El papa Clement XIII va concedir indulgència a qui fera el "Via Crucis" i visités la capella del Sant Crist. Aprofitant les obres del camí es van construir dues creus de pedra tallada una junt al campanar i l'altra en la primera corba. Es pensa que estava junt a la caseta de Pilatos. (Bibliografia 303), (324), (361), (623) i (1004).
- Any 1652.** Data de començament d'un llibre sobre el Reg de l'Horta intitulat "*Llibre Capatró i Cabreu del aigua del Rech del Orta*". (Bibliografia 316).
- Any 1652.** Any en el que es va escriure el llibre "*Verdadera relación de la fundación y principio de la casa de Monte Calvario de esta Villa de Bocairiente*" feta per Fra. Tomàs Ferre, de l'ordre de Sant Agustí. (Bibliografia 351).
- Any 1652.** Any de males collites. (Bibliografia 591).
- Any 1652.** Es possible que Jordi Ferre, nevater que va portar neu a Gandia durant l'epidèmia de pesta, fóra de Bocairent. (Bibliografia 869).

- Any 1652.** Dissolució del miquelets o milícies de caràcter mercenari convocades durant la Guerra dels Segadors. (Bibliografia 944).
- Any 1652, 1 de maig.** Josep Bernat Puig va comprar a Miquel Cabanes la meitat d'una casa de neu, anomenada del Camí de les danses. (Bibliografia 918).
- Any 1653.** Josep Calataiud no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança a la Cambra". (Bibliografia 202).
- Any 1653.** Els bandolers, cada dia més atrevits, sanguinaris i abundants. (Bibliografia 121#).
- Any 1653.** Cristòfol Cabanes es dedicava a fer sonar l'orgue de forma professional. (Bibliografia 716).
- Any 1654.** Mossén Tomàs Solbes, rector de Llosa de Chulilla, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1654.** Augmentava el consum de tabac rapè. (Bibliografia 121#).
- Any 1654.** En la visita pastoral d'aquest any es va autoritzar que "es digueren per "boxart" (torn) les vespres, completes i matines i laudes en quatre Beneficiats". (Bibliografia 100).
- Any 1654, 19 d'agost.** Els Beneficiats acordaren que en les misses de Sant Roc, Santa Bàrbara i les misses del dissabte la porció siga d'acord al Sínode. En relació a l'ermitatge del Sant Crist es demana residència, examen dels comptes davant del capellà, preu de la missa, etc. (Bibliografia 223) i (361).
- Any 1654, 24 de desembre.** Els Beneficiats determinaren fer una protesta contra la Vila perquè els havien llevat la cera que els donava la Fàbrica per a la missa cantada, hores nocturnes i diürnes i vespra de Nadal. (Bibliografia 202).
- Any 1655.** La Inquisició seguia realitzant "autos de fe". (Bibliografia 121#).
- Any 1655.** Per la disposició feta per setembre de l'any 1654 quatre Beneficiats van faltar a l'ermita de Santa Àgata. Per aclarir els malentesos es va fer una Concòrdia el 14 de febrer i un Capítol el 9 d'agost. (Bibliografia 100).
- Any 1655.** Mossén Jeroni Molina, rector de Puçol, i Mossén Joan Antoni Molina, vicari d'Agullent foren beneficiats de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1655.** Sor Agustina Juan, d'Onil, professà en les religioses Agustines de Bocairent, essent vicari el P. Fra. Francesc Montell. (Bibliografia 171) i (315).
- Any 1655.** La Confraria Minerva fa constar que se "cobrà del Jurats quatre lliures per la cera de Sant Blai". (Bibliografia 100).
- Any 1655.** Domingo Asensio no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança a la taula del plet dels capellans". (Bibliografia 202).
- Any 1655.** Mossén Josep Belda, Rector de Benifaió i Xestalgar, beneficiat de Bocairent en la parròquia de Santa Caterina de València i Sant Tomàs. Capellà de l'hospital General de València, doctor en Teologia, era beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1655, 3 de febrer.** El mateix dia i a la mateixa hora es reunien per separat el Capítol de Beneficiats i el Capítol d'Autoritats. Els primers en la Sagristia i els segons en la Sala. La diversitat de parers es va notar en les festes de Sant Blai. (Bibliografia 361)
- Any 1655, 14 de febrer.** Degut a que l'ermita de Sant Blai no era lloc adequat per a celebrar una festa patronal s'acordà la celebració en l'ermita de Santa Àgata. Així es dedueix de la Concòrdia entre el clergat i el "Consell General" de la Vila de 14 de febrer en el que es van redactar 15 capítols.
- "Item, ha estat pactat, "havengut" i concordat per i entre dites parts que dit Reverend clergat cascun any tinga obligació de fer i celebrar la festa, la processó i completes del gloriós Sant Blai Patró d'aquesta Vila a l'ermita de la Gloriosa Santa Àgata amb assistència de tots els Beneficiats residents en dita Parroquial, excepte aquells que legítimament estaran impeditos". (Bibliografia 100) i (195).
- Item, ha estat pactat, "havengut" i concordat per i entre dites parts que el clergat té l'obligació de fer les processons a les Ermites del Sant Crist, Sant Jaume, Sant Antoni Abat i Santa Àgata. (Bibliografia 361).
- Item, ha estat pactat, "havengut" i concordat per i entre dites parts que la Casa i Ermita del Mont Calvari haja de pagar per les misses. (Bibliografia 361).

- Any 1655, Corpus.** Últim any que hi ha constància de la compra de coets per a la festivitat del Corpus per part de la Confraria. No es el cas de la pólvora que segueix comprant-se fins 1763. (Bibliografia 462).
- Anys 1655-1813.** Hi ha constància de la celebració de la festa del tercer diumenge de mes. (Bibliografia 462).
- Any 1656.** Sor Nicolaua Calabuig, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).
- Any 1656.** Creixia l'afecció als bous. Es premiava la feina del torero. (Bibliografia 121#).
- Any 1657.** Jeroni Sirera no pot exercir el càrrec d' "Oficial" per habitar a Calp. Aquesta afirmació demostra l'emigració continuada de veïns de Bocairent. (Bibliografia 202).
- Any 1657, 23 de març.** França i Anglaterra firmen una aliança contra Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1657, 3 de novembre.** Es torna a recordar els acords presos amb anterioritat per la cobrament de les misses en les ermites. (Bibliografia 361).
- Any 1657, 13 de novembre.** El clergat Parroquial determinà les obligacions del Beneficiats en dir les misses de l'alba. (Bibliografia 202).
- Any 1657, hivern.** Any de fred i neus. En aquests casos es repartia diners per evitar la fam als més necessitats que no podien treballar. (Bibliografia 706).
- Any 1658, 1 de maig.** Josep Bernat Puig, en presència de notari de Cocentaina Lluís Guimerà, va comprar a Miquel Cabanes, de Bocairent, tres quartes parts de la casa de la neu de la partida de les Monges i un ventisquer. (Bibliografia 872).
- Any 1658, 14 de juny.** Té lloc la batalla de les Dunes, que va posar fi a la guerra de França i Espanya en la que la primera va obtindre la victòria. (Bibliografia 910).
- Any 1658, 14 de novembre.** Joan Calabuig va fundar dos "Benifets". (Bibliografia 138).
- Any 1658, 3 de desembre.** Celebració de Capítol per part del clergat que tracta sobre la Visita Pastoral per delegació. (Bibliografia 138).
- Any 1659.** És elegit Batlle Francesc Eximeno. (Bibliografia 202).
- Any 1659, Corpus.** La viuda Na Naïona va vendre la cera groga pagada amb el censal deixat per Pere Segarra. Les despeses de coets van ser extraordinàries. (Bibliografia 462).
- Any 1659, 11 d'octubre.** Martí López d'Ontiveros, virrei de Xàtiva comprava dues càrregues diàries de la neu de les caves de Mariola per a la població de la Xàtiva. (Bibliografia 165).
- Any 1659, 17 de novembre.** Firma de la Pau dels Pirineus, entre Espanya i França. (Bibliografia 910).
- Any 1660, Corpus.** En el "*Llibre de la Confraria de la Minerva*" s'anomenen les danses que es ballaven per la nit a la llum d'uns barrils o tonells plens de fusta de pi o teia. Aquest detall marca la diferència amb les danses morisques que es ballaven durant les processons. (Bibliografia 100).
- Any 1660.** Mossén Lluís Solbes, rector de Manuel, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1660.** Francesc Ximeno és nomenat batlle. (Bibliografia 711).
- Any 1660.** Mossén Pere Calataiud, rector de Godella i Mislata, natural d'Alfafara, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1660.** Pere Mollà no pogué agafar el càrrec d' "Oficial" per ser "fiança de Vicent Ferre". (Bibliografia 202).
- Any 1661.** Mor el pare franciscà Ginés Silvestre de Bocairent. Desconeixem data naixement. Fou destinat a Filipines l'any 1632. Allí fou ministre de Paracala, Paete, Casiganam de Baker, Saryaya, Caveti, Pangil, Mabitas, Morong, Santa Cruz, Siniloan i Dalao. Fou secretari general. Morí a Pila. (Bibliografia 222) i (303).
- Any 1661, 8 de desembre.** El papa Alexandre VIII va publicar la butlla "Solicitud Omnium" en la qual presenta el misteri de la Immaculada. Açò va repercutir a Bocairent 4 anys més tard. (Bibliografia 303).
- Any 1663, 21 de febrer.** Al llibre "*Capítols e Deliberacions...*" es van anotar els quatre capellans que devien portar la Civera en la festa de la Consagració. (Bibliografia 324).

Any 1663, 10 d'agost?. Visita Pastoral de l'arquebisbe Ontiveros. (Bibliografia 138).

Any 1664. Darrer any en el que la Confraria Minerva fa constar l'ingrés per la cera de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1664. Seguia augmentant el bandolerisme. Per les nostres muntanyes actuava el bandoler Gisbert. (Bibliografia 121).

Any 1664, 9 de gener. Sor Maria Ferre, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1664, 18 de juliol. Pel Capítol celebrat pel clergat se sap que Mossén Gabriel Llorens, fill del pintor bocairentí Cristòfol Llorens entrà a formar part de la Congregació de Sant Felip Neri de València. (Bibliografia 138).

Any 1665. Mor Felip IV. Li succeeix Carles II. (Bibliografia 205).

Any 1665, 4 de febrer. En una inscripció en llatí que hi ha on avui està el Museu Arqueològic es pot veure una nota que transcrita i desxifrada pel professor de la Universitat de Barcelona, Lisard Rubio, diu "... es va construir (el Temple) en honor de les millors de les mares..." Es refereix a la Capella de la Mare de Deu del Roser. (Bibliografia 102), (191), (351) i (315).
El batlle era Josep Belda. (Bibliografia 303).

Començaren les obres de la Capella de la Comunió. (Bibliografia 138).

Any 1665, 8 de desembre Se celebren solemnes festes a la Puríssima Concepció. (Bibliografia 374).

Anys 1665-1670. Nou període de bandolerisme. (Bibliografia 591).

Any 1666. Visita Pastoral per delegació. (Bibliografia 138).

Any 1666. Mossén Pere Beneyto, rector de Terrateig, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1666, 12 de març. Sor Gertrudis Garrigós, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1666, 11 d'abril. Sor Josepa Belda, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. D'aquesta religiosa hem de dir que és l'última que cita l'historiador Jordán. (Bibliografia 171) i (479).

Any 1667. L' "Inquisidor General" González de Tejada donà el "Lignum Crucis" d'estil plateresc i un tern. (Bibliografia 146).

Any 1667. Les persones procedents d'oficis mecànics o que tingueren pares que estaven dedicats a eixos menesters no podien professar en ordres religioses ni convents. (Bibliografia 121#).

Any 1667. Cristòfol Cabanes, organista de la parròquia, cobrava 1 lliura, 18 sous de la Confraria Minerva per la cantòria en la festa del Corpus. (Bibliografia 717).

Any 1667, 13 d'octubre. Sor Teresa Rico professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1667, 13 de desembre. Consta l'existència de l'escola de Gramàtica dels franciscans de Bocairent, ja que en aquesta data els alumnes de l'esmentada Escola van participar en la processó que es va celebrar per rebre la relíquia del Lignum Crucis que havia estat donada per l'inquisidor apostòlic Joan González de Tejada a la parròquia de Bocairent. (Bibliografia 303).

Any 1668, 13 de febrer. Tractat de Lisboa, per mitjà del qual Espanya reconeix la independència de Portugal. (Bibliografia 910).

Any 1668, 14 de juny. S'acordà que els beneficiats pogueren assistir als oficis del convent de Sant Bernardí després de cobrir les obligacions parroquials. També s'acordà com s'havia de celebrar la festivitat del Corpus al Convent. El fet de tenir els confreres la festa l'endemà del Corpus es perquè es va assignar l'octava al Convent de Sant Bernardí. En desaparèixer el Convent va heretar la tradició el Convent de les Agustines. La processó es feia de nit el segon dia de l'octava. (Bibliografia 303) i (462).

Any 1668, 21 de setembre. Sor Agnès Llorens, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1669. Mossén Joan Cabanes, beneficiat de la parròquia de Sant Esteve de València, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1669, 4 de juny. Joan Josep d'Àustria és nomenat virrei d'Aragó i Catalunya. (Bibliografia 910).

Any 1670. Va començar a escriure's el llibre "*Derecho de Fábrica de un sueldo por libra instituido por el Ilmo. y Rmo. Sr. D. Joseph Barberá en la Iglesia de Vocairent...*" Aquest és l'únic cas que apareix Bocairent escrit amb "v" i es pot deduir que es deu a un error de l'escrivà. (Bibliografia 316).

Any 1670. Sor Anna Maria Conejero, de Bonete, professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1670, Corpus. Tot i que Faustí Belda, el Mustasaf, va vendre la cera per al Corpus era habitual comprar-la de la casa Pere Cifre de València. (Bibliografia 462).

Any 1670, 29 de juny. Sor Batista Conca, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1670, 20 de setembre. Al "*Llibre de la Minerva*" s'anotà la Visita Pastoral que tractà sobre les religioses Agustines. (Bibliografia 138).

Any 1671. El Religiós cartoixà de Vall de Crist, Llorenç Belda, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1671. Mossén Andrés Belda, vicari de Carcaixent, rector de Pedreguer i Aiello, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1671, 8 d'abril. Sor A. Alcaraz, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1671, 17 d'octubre. Sor Lluïsa Molina, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1672, gener. Sor Ofrasia Belvis, de Benissuera, professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1672, 3 de febrer. Segons el "*Llibre de l'Espital*" se li lliuraren 2 sous i 6 diners a un malalt foraster. (Bibliografia 100).

Any 1673. Es va establir l'ordre d'empresonar a qui no respectés les festes religioses. (Bibliografia 121#).

Any 1673. Es descobria sucre en l'orina dels diabètics morts. (Bibliografia 121#).

Any 1674, Corpus. Els ciris per a la festa es van comprar de Xàtiva i la cera verge d'Agullent i de Banyeres. (Bibliografia 462).

Any 1674, 5 de juliol. Mor el pare franciscà Jacint Castelló capellà d'Apalit, en la província de Papanga (Filipines). Desconeixem data naixement. (224).

Any 1675, 17 de gener. Per l'afany d'aconseguir la total assistència dels Beneficiaris al Cor es va prendre l'acord que "els beneficiats tingueren quinze dies de vacances". (Bibliografia 100).

Any 1675, 26 d'abril. En el Capítol hagut aquest dia canvien les normes de 1655 i "determinaren que, el dia que s'haja d'anar a completes a qualsevol de les Ermites, en qualsevol dia d'aquells no es celebren matines en el cor, sinó que acabades les completes vagen a les de l'ermita, exceptuant el dia de Sant Vicent Ferrer patró del Regne, que d'obligació es canten les matines, i així mateix la vespra dels Apòstols Sant Felip i Sant Jaume." (Bibliografia 100).

Any 1676, febrer. Sor Laura Eximeno, de Bocairent, professà en les religioses Agustines. (Bibliografia 171).

Any 1676, 30 de juliol. Al "*Llibre de la Minerva*" s'anotà la Visita Pastoral per delegació. (Bibliografia 138).

Any 1677, 28 de febrer. Sor Rafaela Casanova, de Agullent, professà en les religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171).

Any 1678. El religiós cartoixà, Sebastià Calataiud, era becat de D. Francesc Sanz de la Llosa. Estigué en Vall de Crist. Era Doctor en Teologia (Bibliografia 419).

Any 1678. Mossén Vicent Ferri, vicari de Bocairent i rector d'Agres, fou beneficiat de la Beca de D.

Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1679. El síndic Melcior Miralles va anar a València per veure de trobar frares per al santuari del Sant Crist. (Bibliografia 303).

Any 1679, 27 de maig. El clergat protestà per haver anat l'ajuntament de Bocairent a València a parlar amb el virrei Fra Joan Tomàs de Rocaberti per instal·lar en el Santuari del Sant Crist una comunitat de religiosos. (Bibliografia 361).

Any 1679, 9 de juny. Els beneficiats determinaren ajornar el tema instal·lar en el Sant Crist una comunitat de frares fins que tornara Pere Calabuig de València. (Bibliografia 361).

Any 1679, 11 de juny. Donat que les autoritats de la vila havien acordat més normatives sobre l'ermita del Sant Crist, els beneficiats proposaren comunicar-ho al Superior. (Bibliografia 361).

Any 1679, 6 d'octubre. Capítol del clergat per tractar sobre els religiosos de l'ermita del Sant Crist en contra dels quals estava l'arquebisbe de València el Pare Joan Tomàs de Rocaberti. (Bibliografia 138).

Any 1679, 30 d'octubre. Continuen les desavinences entre les autoritats i el clergat sobre el Santuari. El clergat parroquial volia ser ell i no el síndic qui es preocupés pels frares de l'ermita del Sant Crit. Va pujar el capellà d'Ontinyent a veure si estaven els nous religiosos i de quina ordre n'eren (Bibliografia 303 i 361).

Any 1680. Començament d'una recuperació econòmica. (Bibliografia 205).

Any 1680, 24 de febrer. Capítol del clergat que tractà novament sobre les religioses de l'ermita del Sant Crist en contra dels quals estava l'arquebisbe de València el Pare Joan Tomàs de Rocaberti. En aquesta reunió es va arribar a un acord, si bé es va fer palesa la diferencia de criteris entre el clergat i les autoritats de la Vila. Va presidir el Capítol el Pleban d'Ontinyent Francesc Colomer Bellvis, Comissari del Sant Ofici de la Inquisició, el qual havia rebut cartes de l'arquebisbe. (Bibliografia 138 i 361).

Any 1680, 2 de desembre. Consta que des de fa anys se celebren festes en honor a la Mare de Déu. (Bibliografia 374).

Any 1680, 11 de setembre. Els "Oficials" de la Vila de Bocairent sol·licitaven disminuir fins 30 el nombre de "Consellers" con ja havien fet altres Viles del Regne. (Bibliografia 202).

Any 1680, 24 de desembre. Tractat d'aliança entre El Marroc i els Països Baixos contra Espanya per a fomentar la pirateria marroquina en el Mediterrani. (910).

Any 1681. Augmentava la població religiosa. Van sortint institucions que agrupen als seglars que desitjaven viure l'esperit seràfic. (Bibliografia 121) i (303).

Any 1681. L'afait que utilitzaven les dones s'anomenava "sacacolla", "angelot" i "angelicot". (Bibliografia 121#).

Any 1681, gener. Any de fred i neus. En aquests casos es repartia diners per evitar la fam als més necessitats que no podien treballar. (Bibliografia 706).

Any 1681, 2 d'abril. Els beneficiats del capítol parroquial, presidits pel Vicerector Andreu Beneyto, van fer constar l'existència de la Tercera Ordre Franciscana que organitzava el calvari públic a l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 303).

Any 1682. Data de la pragmàtica reial per la qual el fet de tenir una fàbrica no era una activitat deshonrosa. Amb això el rei i el govern perseguïen fomentar el comerç i la indústria, desterrant el menyspreu social cap els treballs manuals. (Bibliografia 121#).

Any 1682. Es ja normal que els predicadors en temps de la quaresma siguen del convent de Sant Bernardí. Els Beneficiats, reunits sota la presidència del Vicerector Mossén Joan Batista Eiximeno, acorden que predique el frare Agustí Galbis del convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).

Any 1683. Comença a escriure's el "*Llibre de l'Espital*" (Hospital). (Bibliografia 316).

Any 1683. Mossén Joan Prats, Vicari d'Alfafara, doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1683, 25 de desembre. Espanya declara la guerra a França. (Bibliografia 910).

Any 1684. Els bandolers, anomenats roders, tornaven a actuar per les muntanyes. (Bibliografia 121#).

- Any 1684.** Artesans de Brussel·les milloren l'art tèxtil a València. (Bibliografia 205).
- Any 1684.** Vicent Galbis va comprar les dues caves del Racó del Cirer. (Bibliografia 918).
- Any 1685.** En el "*Llibre de la Confraria de la Minerva*" es van anotar uns ingressos per la venda de cera de Santa Bàrbara i la Mare de Deu d'Agost. (Bibliografia 224).
- Any 1685, 28 de novembre.** Petició feta al governador reial a la vila de Montsó per ampliar la zona de pastura, d'ús comú entre Bocairent i Banyeres. (Bibliografia 710).
- Any 1686.** Començaren a construir-se noves caves per guardar la neu per a l'estiu. (Bibliografia 121#).
- Any 1686.** Mossén Cristòfol Belda, rector de Barxeta, Millars i Calp, doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1687.** Visita Pastoral per delegació del Bisbe d'Heliopoli Mossén Antoni Ferre i de Millà. Ordenà millorar les latrines, obrir porta al cementiri i cobrar els censals. (Bibliografia 138).
- Any 1687.** Mossén Josep Belda, rector de Fortaleny i Orba, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1687, 24 de maig.** Data d'aprovació de la Concòrdia entre Biar, Banyeres i Bocairent sobre l'aigua del Vinalopó. (Bibliografia 101).
- Any 1687, 28 de juny.** Joan Rius va rebre de Francesc Eiximeno, Clavari de Bocairent, onze lliures pels costos de portar la neu. El consell de la Vila procurava que no faltara la neu. (Bibliografia 872).
- Any 1687, 3 de juliol.** La Reial Audiència concedí la reducció del "Consell General" a 60 persones, a petició del Síndic de Bocairent Valero Pastor. (Bibliografia 202).
- Any 1687, 14 de juliol.** Data del decret on s'autoritza la reducció del nombre de membres del "Consell General". (Bibliografia 202).
- Any 1687, 30 de juliol.** En la Concòrdia feta entre el clergat i la Vila es va apaivagar el contenciós de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 361).
- Any 1687, 30 de setembre.** La propietat i el dret a recollir la neu que Xàtiva tenia en algunes caves de la serra Mariola es demostra en el protocol notarial d'Esteve Tudela. (Bibliografia 872).
- Any 1687, octubre.** El botànic occità Josep Pitton de Tournefort va visitar la Serra Mariola. (Bibliografia 349).
- Any 1688, 3 d'agost.** En el Capítol celebrar en aquesta data s'acordà fer un cementiri on ara es la sagristia de l'església. El 1953 van eixir restes en fer unes excavacions en la zona coneguda com el Tou. El diari Les Províncies es va fer eco de la notícia. (Bibliografia 138).
- Any 1688, 1 d'octubre.** Degut a la Concòrdia haguda l'any anterior entre el clergat i les autoritats de la vila s'acorden els beneficiats que havien de pujar a l'ermita. (Bibliografia 361).
- Any 1689.** Les fortes pluges caigudes en Bocairent van destruir el pantanet del barranc dels Tarongers prop d'Ontinyent. De l'antic pantanet sols queda una paret visible des del pont que hi ha abans del Pou Clar.
- Any 1689, 25 d'abril.** Va morir Onofre Orvillas Sanz de la Llosa, Cavaller de l'ordre de Nostra Senyora de Montesa, Senyor del Lloc de Guadasséquies, la làpida del qual es troba al Museu Parroquial. (Bibliografia 102).
- Any 1690.** S'ingressen al "*Llibre de la Clavaria*" 8 sous per les Cases de la Neu. (Bibliografia).
- Any 1690.** D'aquesta dècada són els murals de l'ermita de Sant Antoni del Collao. (Bibliografia 197).
- Any 1690, 3 de maig.** Capítol celebrat pel clergat. (Bibliografia 138).
- Any 1691, 28 d'abril.** En el Capítol del clergat hagut en aquesta data s'estableix que es puga dir missa en algunes parròquies del terme: Santa Àgata, Sant Antoni, etc. (Bibliografia 408).
- Any 1691.** S'ingressen al *Llibre de la Clavaria* 8 sous per les Cases de la Neu. (Bibliografia).
- Any 1691.** Mossén Esteve Beneyto va fundar un benefici per a que un capellà atenguera el culte en el Sant Crist. (Bibliografia 623)

Any 1691, 21 de juliol. Els francesos bombardegen i destrossen Alacant. (Bibliografia 121) i (591).

Any 1692. Cens de població. A principis del segle XVIII Bocairent era una vila reial mitjana: amb 352 veïns (dades de 1692) era la segona població de la comarca, molt per darrere d'Ontinyent amb 938, però per davant de l'Olleria amb 336, Benigànim amb 284 i Albaida amb 265. (Bibliografia 931).

Any 1692. Suspensió de pagament a la Hisenda Pública. (Bibliografia 121#).

Any 1692, 28 d'abril. Pragmàtica del marquès de Castel Rodrigo -virrei de València- per la qual es fixava un nombre de soldats repartits proporcionalment a la població de cada ciutat, vila o llogaret del regne. (Bibliografia 205).

Any 1692, 1 de juny. Es va reunir el "Justícia" i "Jurats" per designar 35 persones que amb el "Consell Particular" formarien les 60 del "Consell General". (Bibliografia 202).

Any 1693. La segona Germania. Els camperols es revoltent contra els senyors per les dures condicions emprades i refrenades per l'església. S'envien tropes valencianes a Catalunya. (Bibliografia 121) i (591).

Any 1694. S'executava Josep Navarro de Muro d'Alcoi, camperol insurrecte que, derrotat a Setla de Núñez, va fugir a Villena on va ser empresonat. Així van esvaïr-se les il·lusions dels llauradors vassalls dels senyors. (Bibliografia 205).

Any 1694. Mossén Pere Francés pagà 19 lliures 3 sous i 11 diners a Tomàs Vergara, escultor, per la Custòdia que encara es conserva a la Parròquia. (Bibliografia 168).

Any 1694, 17 de maig. El clergat Parroquial determinà que no es cantés la missa conventual i es deixés de celebrar misses conventual resades tal i com ho feien a l'Església de Sant Joan de València. (Bibliografia 202).

Any 1695, gener. Any de fred i neus. En aquests casos es repartia diners per evitar la fam als més necessitats que no podien treballar. (Bibliografia 706).

Any 1695, 1 d'agost. En el Capítol celebrat pel clergat se determinà nomenar una junta, com ja havia fet la Vila per fer el seguiment de la concòrdia haguda entre el clergat i la Vila el 30 de juliol de 1687 en relació a l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 138).

Per aquest document se sap el nom dels regidors de la Vila:

Justícia: Joan Puerto de Gregori

Jurats:

Agustí Belda de Pablo

Antoni Blai Calabuig

Joan Belda de Vicent

Síndic: Baptista Galbis

Electes del Consell General:

Felip Belda Mayor

Joan Belda de Tomàs

Mossén Joan Calduc (resident al Sant Crist). (Bibliografia 316)

Any 1695, 10 d'octubre. Visita Pastoral per delegació del Bisbe de Croya, Mossén Isidor Aparici Giralt. Tractà sobre l'ermita de la Sang que estava dins de l'Hospital. També aprovà la concòrdia entre la Vila i el clergat referent a l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 138 i 373).

Any 1696. Mossén Joan Ferre, beneficiat de Bocairent, era beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1697. Mossén Joan Baptista Calabuig, vicari d'Alfafara i Sants Joanes de València i el monjo Jeroni Agustí Galbis, Prior del Convent de Sant Miguel dels Reis i Visitadors del Corpus Crist, foren beneficiats de la beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1698. Mossén Andrés Cantó, beneficiat de Sueca, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1698, gener. Any de fred i neus. En aquests casos es repartia diners per evitar la fam als més necessitats que no podien treballar. (Bibliografia 706).

Any 1698, 4 de gener. Guerra de Successió espanyola. En virtut de la pau de Riswick, les tropes del duc de Vendome evacuen Barcelona. (Bibliografia 910).

Any 1698, 11 d'octubre. França, Anglaterra i Holanda firmen en L'Haya un tractat per a repartir-se els territoris de la Corona d'Espanya, a la mort sense descendència de Carles II l'Enxísat. (Bibliografia 910).

SEGLE XVIII.

Es notable la presència d'hisendats procedents de l'agricultura, ramaderia i l'activitat tèxtil que constitueixen companyies comercials; unes per al tràfic de ramat i llana, altres per la fabricació de teixits. L'activitat comercial s'escampava per Andalusia, eixida natural dels teixits de Bocairent, per ambdues Castelles, sud de França, les Índies i altres països. Mereix també destacar l'activitat comercial desplegada per la colònia francesa establerta a Bocairent. (Bibliografia 466).

A finals de segle comença el procés d'independència dels gremis. (Bibliografia 469).

Els peraires controlaven el procés productiu, dirigien les maniobres llaneres, les infraestructures tècniques.

Els peraires van esdevenir en fabricants tal i com els coneixem ara. A finals de segle n'eren uns 300 i representaven el 46% de la renda total dels contribuents de Bocairent. (Bibliografia 469).

L'organització de la producció tèxtil suposava la utilització de mà d'obra procedent d'Alfafara, Ibi, etc. (Bibliografia 469).

El poder econòmic del poble estava en mans de només 13 fabricants, d'ells destacaven els Maiques, els Martí Calabuig, els Belda, etc. (Bibliografia 469).

La participació dels fabricants en l'activitat agrària era quasi nul·la. (Bibliografia 469).

Les joies més utilitzades eren: els punxons, rascamonyos, pintons, ganxos, allisadores, arracades. La pinta o pintó de Bocairent està feta de llauna daurada i quasi totes tenen el mateix dibuix. (Bibliografia 480).

En aquesta centúria era 'Alcalde el qui feia de Capità de la Soldadesca, però podia delegar en una persona de confiança: el Capità Major. (Bibliografia 100).

Els franciscans del Convent de Sant Bernardí de Bocairent vestien hàbit blau, com a professió del seu vot de defensa del misteri de la Immaculada. (Bibliografia 374)

D'aquest segle existeixen al Museu Parroquial, les següents obres: (Bibliografia 102).

un Sant Tomàs d'Aquino.

un mosaic de Sant Blai (80x60). Groc, blau, marró i blanc.

una Mare de Déu del Roser amb Sant Domènec i Sant Vicent Ferrer.

un Sant Penitent.

un relleu de terracota (35x50) de Vergara.

un mosaic de Sant Blai (80x60).

un quadre de la Divina Aurora, (60x80).

un quadre de fruites (taulells).

un quadre de Santa Isabel. (100x160).

una Immaculada de mabre.

tres sacres d'argent.

un llibre commemoratiu del tercer centenari de Sant Vicent Ferrer.

una imatge de Sant Pasqual Bailón.

una imatge de Sant Roc.

una imatge de Crist.

un mural de la capella del reservat de Santa Rosa de Lima del pintor Josep Vergara.

pintura de la cúpula de la capella del reservat del pintor Josep Vergara.

Des de principis de segle el culte a Sant Blai es desplaçà des de l'ermita de Santa Àgata a la Parròquia, donat que la Relíquia es guardava a la Parròquia. Es creava el que coneixen com la capelleta de Sant Blai. (Bibliografia 100).

D'aquest segle és l'obra de Josep Castelló intitulada "*Descripción del Reino de Valencia por Corregimientos*" en la que es fa una descripció de Bocairent. Ens diu que a Bocairent hi ha uns 4.500 habitants, que fabriquen teixits per Espanya i per Amèrica. Que gasten llanes d'Extremadura, Castella i Conca, etc. (Bibliografia 125).

També del segle XVIII són unes llistes de carrers confeccionades per portar a efectes els cobraments de: contribucions, palla per a l'exèrcit, iguala mèdica, dret reial de la sal, sorteig de soldats, etc. (Bibliografia 113).

La relació de carrers és: carrer Abadia, carrer de l'Església, carrer de la Sala, carrer del Portal de la Vila,

carrer de la Roqueta (també conegut amb el nom de carrer de l'Aljub de Sirera), carrer del Delme, Plaça del Delme, carrer del Clot, carrer del Trinquet Vell o carrer de Galbis, carrer de la Font de l'Escaleta o carrer de la Font de la Roqueta, carrer de l'Aljub, carrer de la Cisterna, Portal de l'Aljub, Placeta de Nyeps, carrer de la Premsa dels Beldes, carrer de la Basseta de l'Aljub o Fonteta de la Basseta, carrer del Planet de Bellot, carrer del Mirador, carrer de l'Empedrat o del Jaquero, carrer del Comte, carrer de la Bigueta, carrer del Carabassí, carrer del Raval, Placeta del Ros, carrer de la Basseta del Raval, carrer de Sant Joan, Portal de Sant Joan, Portal de València, carrer de Gorga, carrer del Parral, carrer de Pere Asensio, carrer de Joan Asensio, carrer de la Ferreria, carrer de l'Almaguer, Portal d'Agost, carrer de les Voltes, carrer del Magatzem, carrer de Mossén Beneyto o carrer de Pigats, carrer de "Cantereria", Placeta de la Presó, carrer de la Sala, carrer de Gandia, etc. (Bibliografia 113).

Els primers anys del segle el convent de Sant Bernardí de Bocairent va experimentar una gran prosperitat i una notable influència social. (Bibliografia 303).

Bocairent, Ontinyent i Alcoi eren els nuclis llaners de més gran relleu. (Bibliografia 206).

Van introduint-se els oboès i les trompes, es representen les primeres òperes a València. (Bibliografia 552).

El vestit de les classes mitges del segle XVIII és el que ara es coneix com el vestit típic valencià. Per a la dona: la xambra, els popolos, els brians, les mitges calces, el gipó, la falda, el mocador al coll, sabates de tacó de carrutxa, mantellines, etc. Per a l'home: camisa, calçotets fins els genolls, el xupetí, jaqueta, faixa, calçons, sabates o espadnyes, capa o manta, i barrets o capells. (Bibliografia 556).

Any 1700. La cera verge, cera groga en pa, utilitzada per la Confraria de la Minerva li la van comprar al notari Francés Belda, al seu germà Felip i a Felip Olzina de l'Orta. (Bibliografia 469).

Any 1700. Hi ha constància del Portal de València, però no se sap la seua ubicació exacta. També hi ha constància del Portal de l'Arc. (Bibliografia 113).

Any 1700. Començà la transformació de tot el Temple Parroquial que, d'estil ogival-renaixentista, passà a grecoromà, sota la direcció de l'arquitecte Carles Spain. La transformació no afectà el campanar. El temple consta de 3 naus, claustral amb 7 arcades i 3 altars laterals d'estil neoclàssic. Té 50 m. de llargària, 24 m. d'amplària i 15 d'altura. (Bibliografia 102) i (221).

Any 1700, 21 de febrer. Sor Maria Agustina Molina, natural d'Onil, professà en l'ordre de les Religioses Agustines de Bocairent. (Bibliografia 171) i (479).

Any 1700, 23 de febrer. S'acaba el primer llibre manuscrit de la "*Història de les Monges Agustines*". Al final d'aquest llibre consta les últimes obres fetes a l'ermita per millorar el seu aspecte. (Bibliografia 479).

Any 1700, 2 d'octubre. Felip V és nomenat duc d'Anjou i hereu a la Corona espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1700, 3 d'octubre. El malaltís rei Carles II firma el testament que posa fi a la dinastia dels Àustria a Espanya. La Corona passa al Duc d'Anjou, futur Felip V, primer monarca espanyol dels Borbó, no sense haver d'imposar-se en una guerra civil contra els partidaris de l'arxiduc Carles d'Àustria. (Bibliografia 910).

Any 1700, 1 de novembre. Mor sense successió el rei Carles II, amb la qual cosa acaba la dinastia dels Àustria a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1700, 24 de novembre. Proclamació de Felip V com a Rei d'Espanya, amb qui comença a regnar la Casa de Borbó. (Bibliografia 910).

Any 1701, 18 de febrer. Felip d'Anjou arriba a Madrid i té una gran acollida per part del poble que vol coronar-lo rei. (Bibliografia 910).

Any 1701, 24 d'abril. Entra a Madrid Felip V, nomenat rei d'Espanya l'any anterior. Amb ell comença el regnant de la Casa de Borbó a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1701, 8 d'abril. Les Corts Espanyoles reconeixen a Felip V de Borbó com a rei d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1701, 1 de maig. Felip V proclamat rei. (Bibliografia 121#).

Any 1701, 2 d'octubre. Felip V jura els furs catalans davant de les Corts de Catalunya. (Bibliografia 910).

Any 1702. Data d'acabament del "*Llibre de l'Espital*" (Hospital) que es troba a l'Arxiu Municipal. (Bibliografia 316).

Any 1702, 16 de desembre. Felip V torna a Madrid donada la creixent amenaça aliada i els problemes interns de la Corona. (Bibliografia 910).

Any 1702-1714. Guerra de Successió i afirmació del triomf dels senyors en el món rural. Les classes privilegiades serien majoritàriament borbòniques -botiflers- mentre que els humils i sobretot els llauradors van ser austriacistes -maulets-. És una altra formulació del dualisme valencià: Fur de Jaume I i Fuero de Aragón; predomini de la legislació romanitzant i proburgesa o de la legislació feudal, senyorial d'influència aragonesa i castellana. (Bibliografia 206).

Any 1703. Mossén Alexi Sirera, vicari i beneficiat de Dènia, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1703. Es va realitzar un cens de població. (Bibliografia 221)

Anys 1703-1706. Entre aquests anys s'al·ludeix el lliurament al Clavari de 100 lliures anuals per a la construcció del nou Temple Parroquial. "Huitanta lliures, setze sous i un diner reals de Val. per altres tantes la present Vila, d'ordre del "Consell General", hagués promès pagar durant l'obra de l'Església." Especificant-se que el 1704 es va fer "l'acapte que es fa per dita Vila". (Bibliografia 100).

No s'anomena l'acapte pels masos. Dit acapte deuria corre a càrrec dels Majorals de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Francesc Vergara el Vell intervingué en la reforma de l'església de l'Assumpció de Bocairent, ajudat pel seu germà Manuel. (Bibliografia 206).

Any 1703. El Clavari de la Vila va pagar "3 lliures a Martí Belda, "llumeter" de la Fàbrica, per l'almoïna de la cera de la Festivitat del Gloriós Sant Blai de 1702" i " 7 lliures a Francesc Sirera pel valor de cinquanta papers de pólvora". (Bibliografia 100)

Es van pagar a Joan Martín i Martí Asensio 50 lliures i 10 sous com a sou anual d'agutzil. (Bibliografia 301).

Any 1704. Es va començar a escriure's el "*Libre de les Subhastes*" que es troba a l'Arxiu Municipal". (Bibliografia 316).

Any 1704, 25 d'abril. Durant la segona quinzena d'abril arribà la Relíquia de Sant Blai. Tenim la següent constància: "1 lliura i 16 sous a Joan Mongó dolçainer per haver tocat en la Festa de quant se portà la Relíquia del Gloriós Sant Blai, amb albarà de l'Escrivà de 25 d'abril de 1704". (Bibliografia 100).

També el Clavari de la Vila, Nicolau Pérez, pagà 31 lliures i 14 sous a Mossén Joan Garcia, Prevere, pel cost del reliquiari per col·locar la Relíquia del Gloriós Sant Blai. (Bibliografia 100).

Com en altres ocasions semblants cal suposar que els veïns i les autoritats es desplaçaren a l'ermita de Sant Antoni Abat a rebre la Relíquia i d'allí degué ser traslladada a la Parròquia després d'un descans en el Convent de Sant Bernardí, participant la Soldadesca. (Bibliografia 100).

D'aquest any no hi ha registre de les despeses de la festa. (Bibliografia 100).

Any 1704, 4 de maig. El Clavari de la Vila pagà a Mossén Joan Garcia 31 lliures i 14 sous per l'adquisició del reliquiari per a la Relíquia de Sant Blai. (Bibliografia 195).

Any 1704, 4 de maig. Desembarca a Lisboa l'arxiduc Carles d'Àustria al capdavant de 14.000 hòmens, per a iniciar la guerra de successió espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1705. Es van lliurar 5 lliures i 3 sous. "a Felip Olzina pel valor de tres "aches" per al dia i festa de Sant Blai" i "1 lliura 6 sous a Pau Calabuig pel treball d'anar a Elda a portar una càrrega de pólvora". (Bibliografia 100).

Any 1705, 7 de febrer. Guerra de Successió d'Espanya. Assalt a Gibraltar per forces franco-espanyoles, que no el van conquerir per la retirada dels francesos. (Bibliografia 910).

Any 1705, 23 de febrer. Naix a Bocairent el franciscà Josep Cabanes Calataiud. Ingressà al convent de la Corona de València. Fou destinat al Col·legi de Santa Rosa de Ocopa (Perú). Morí pel riu Tambo en una canoa com a conseqüència de les ferides de sageta el 1742. (Bibliografia 222) i (303).

Any 1705, 10 d'agost. L'esquadra anglesa entrà al port d'Altea, on fou calorosament acollida per la gent del poble. La insurrecció s'estengué ràpidament per tot el Regne de València; alhora que es reactivament conflictes mal tancats, se n'obrien de nou La facció més radical dels partidaris de l'arxiduc, els maulets, provocà l'alineació de la noblesa al costat dels proborbònics, els botiflers. En agost de 1705 havia arribat,

per segona volta, la flota aliada i era proclamat a Dénia l'arxiduc Carles d'Àustria com a rei de València i d'Espanya. Des de llavors s'estenia per tot el Regne de València l'onada imparabile de l'alçament austriacista, que va saber explotar l'escassa atenció de les autoritats borbòniques a la defensa del país i la predisposició majoritària popular a la causa de l'arxiduc.

(Bibliografia 720) i (931).

Any 1705, 9 d'octubre. Es rendeix Barcelona. L'arxiduc Carles III d'Àustria es proclama rei d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1705, 14 d'octubre. El virrei de Catalunya es veu obligat a capitular a Barcelona davant de l'esquadra de l'arxiduc Carles. (Bibliografia 910).

Any 1705, 16 de desembre. Joan Baptista, general austriacista, Basset s'apoderà de València, dies més tard ho feia d'Ontinyent i Bocairent. En aquesta saó, en els darrers dies de 1705, Bocairent va optar (com la majoria de poblacions valencianes) per adequar-se a les circumstàncies i va reconèixer l'arxiduc Carles d'Àustria quan van aparéixer els maulets de Francesc Garcia de Àvila. El contrast amb alguns dels seus veïns (Xixona, Banyeres de Mariola, Biar i la foia de Castalla) i de les veïnes poblacions castellanomanxegues és total; la sintonia amb Ontinyent i la resta de les Comarques Centrals Valencianes també. La conseqüència immediata de la decisió majoritària dels bocairentins va ser quedar ubicada la vila en primera línia d'un front ben difús però amb implicacions ben evidents i reals. Un exemple d'això va ser la devastació del terme bocairentí (i del de Banyeres i del d'Ontinyent, i del d'Alcoi...) després del pas de la guerra per aquest territori, des dels darrers dies de 1705 fins el 9 de gener de 1708, quan Alcoi va capitular.

(Bibliografia 101), (591) i (931).

Any 1706, gener. Buit de poder a Ontinyent per renovar càrrecs municipals. Participació del clergat local en els assumptes de govern municipal. (Bibliografia 591).

Any 1706. L'arxiduc Carles proclamat a València pels "maulets". Jurà els Furs. (Bibliografia 121) i (373).

Any 1706. Baptista Calabuig anotà l'ingrés per els guanys que van haver de la venda de la neu de les neveres. Cada càrrega es va vendre a 9 sous. (Bibliografia 362).

Any 1706. Capítol pel qual nomenaren vicari temporal a Dr. Lluís Maiques, prevere. (Bibliografia 373).

Any 1706. Data probable del naixement del Pare Josep Candela. Batxiller en Filosofia, Mestre en Arts, Prior i Procurador d'Aracristi, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419) i (874).

Any 1706,11 de febrer. "Bartomeu Pla, "polvorista" va rebre 30 lliures pel valor de dos-cents papers de pólvora" per a les festes. (Bibliografia 100).

Any 1706, 8 de maig. Pedro Corbí, coronel d'infanteria i Comandant de la Foia de Castalla i Vila de Xixona alçà el setge de Banyeres i replegà els adversaris a Bocairent. Bocairent es va decantar per l'arxiduc Carles mentre Banyeres pel borbó Felip V. (Bibliografia 101) i (206).

Any 1906, maig. Es va declarar una epidèmia (com en el cas de la veïna Ontinyent) del que sembla que era tifus epidèmic, segons la detallada simptomatologia que coneixem. Els efectes van ser dantescos: els morts en deu mesos (fins a febrer de 1707) foren 178, amb 250 malalts convalescents. Al temps que a Bocairent estaven presents tropes regulars (que havien de ser allotjades i alimentades) i de milícies d'un i de l'altre bàndol eren temudes. I amb raó, perquè a més del pes en les economies familiars i municipals, eren també focus de conflictes i de malalties contagioses. És el cas de Bocairent (inèdit fins ara), amb una nombrosa guarnició de portuguesos (500 soldats d'infanteria i 2 companyies de cavalleria, uns 150 hòmens) (Bibliografia 931)

Any 1706, 15 de maig. La resistència de Bocairent intentà sorprendre Banyeres però novament va ser desfeta per Coronel Pedro Corbí. (Bibliografia 101).

Any 1706, 4 de juny. Més de 2.000 homes van atacar de nou el Castell de Banyeres fins que el Coronel Pere Corbí va anar en la seu defensa. Es partidaris de Carles III es van retirar a Bocairent. (Bibliografia 101).

Any 1706, 15 de juny. (València). Josep Ortí envia una carta a Bocairent requerint una contribució per al manteniment d'un regiment de 500 infants, pel termini de sis mesos. (Bibliografia 944).

Any 1706, 29 de juny. Una columna de Cavalleria, a les ordenes del marquès de Villaverde, pren possessió de Madrid en nom de l'arxiduc Carles. (Bibliografia 910).

Any 1706, estiu. A Bocairent es van consumir 52 càrregues de neu. (Bibliografia 872).

Any 1706, 5 de setembre. Reunió dels Beneficiats de Bocairent per tractar del pagament de les 100 lliures que es donaren al Bisbe de Múrcia en Ontinyent en favor de l'arxiduc Carles. (Bibliografia 138).

Any 1706, 8 d'octubre. Presa de Conca per les tropes de Felip V, que van capturar a 2.200 austríacs. (Bibliografia 910).

Any 1706, 19 d'octubre. Sublevació a Menorca, en favor de l'arxiduc Carles d'Àustria, sufocada pels partidaris de Felip V. (Bibliografia 910).

Any 1706, novembre. Bocairent passava a estar baix el control borbònic tot i que la majoria de la població es mantenia fidel a l'Arxiduc. En data no coneguda tornà a passar a mans dels austriacistes. Se sap que Ontinyent caigué el 9 de maig i que el 29 de juny, pe mitjà d'un impopular decret, quedaren abolits els Furs. (Bibliografia 566) i (721).

Any 1707. En la finestra on va predicar Sant Vicent Ferrer l'any 1412 es va col·locar una imatge barroca del Sant que encara hi està. (Bibliografia 168).

Any 1707, 25 d'abril. Els exercits aliats de l'arxiduc Carles eren derrotats a Almansa. El convent de Sant Bernardí era seu d'una guarnició d'aliats. (Bibliografia 121).

Any 1707, 4 de maig. Rendició de València. (Bibliografia 121#).

Any 1707, 8 de maig. Entrada a València de Berwick en nom de don Felip de Borbó. Desarmament i multes. (Bibliografia 121) i (591).

Any 1707, 9 de maig. Ocupació militar d'Ontinyent seguida per una sèrie de mesures dirigides a eliminar tota futura revolta (desarmament), i per l'aplicació d'una sanció pecuniària que la documentació denomina "multa de obediència". (Bibliografia 591).

Any 1707, 29 de juny. Data del Decret de Felip V pel qual es deroguen els Furs, Lleis, Usos i Costums valencianes. Des de llavors es regiríem segons l'estil i les lleis de Castella donat que el Decret disposava:

- a) L'abolició derogació dels furs, privilegis, pràctiques, costums, exempcions i llibertats valencianes.
- b) Els ajuntaments es configuraren segons el model castellà: regidors, corregidor-president i alcalde major. (Bibliografia 206), (202) i (584).

Any 1707, 30 de juliol, (Gandia). El Comte de Mahoní donà fe mitjançant un escrit, que més de vint vegades va ser assajada Banyeres per tropes que es retiraven a Bocairent després de cada intent. (Bibliografia 101).

Any 1707, 9 d'agost. Es constituïa a València la Cancelleria. El seu principal paper fou la difusió de la nova legislació. (Bibliografia 591).

Any 1707, 14 d'agost. Bocairent fou assetjada per les tropes borbòniques. En el poble s'organitzaren grups de miquelets la qual cosa provocà l'actuació de tropes proborbòniques d'Ontinyent. Aquests grups organitzats de bocairentins varen tindre un incident amb el ciutadà Antoni Péres d'Alcoi que va oferir el millor preu en la subhasta d'avituallament de la carnisseria municipal. (Bibliografia 907).

Any 1707, 14-15 d'agost. La matinada del 14 al 15 d'agost les tropes borbòniques comandades pel coronel Mahony van atacar una indefensa Agres mentre dormien els seus habitants. Segons un cronista austriacista contemporani "Entró a sangre y fuego. Murieron algunos paisanos y se saqueó la población". No és gens estrany, així les coses, que Agres (junt a Alfafara) fora un dels focus de miquelets més actius fins el final de la guerra en 1714. Encara en gener de 1715 és assassinat a Albaida el miquelet d'Agres Miquel Oltra, àlies "Carlets" junt a l'albaidí "Xàquera", Josep Tormo, pels alguatzils del marquès d'Albaida. (Bibliografia 931)

Any 1707, 15 d'agost. El mateix 15 d'agost, de bon matí, Mahony va procedir a bloquejar Bocairent. Els combats van durar huit dies. Els veïns i la guarnició, comandats pel tinent Buixeda, valencià, es van defensar amb èxit. Coneixem que el justícia i líder de la vila en 1707 era el peraire (fabricant de draps de llana) Vicent Molina, de Vicent. Al remat van capitular a canvi de que es respectara la vida dels veïns, la vila no fora saquejada y es deixara lliure l'oficial i la guarnició. Les notícies són contradictòries respecte a la

resolució final del setge. Segons uns el pacte no va ser respectat. La versió de Miñana indica que les accions d'Agres i de Bocairent van ser responsabilitat directa de José de Chaves i que es va aconseguir la capitulació de la poc nombrosa guarnició de miquelets catalans a canvi de permetre'ls l'evacuació a Catalunya. Tanmateix la documentació d'arxiu matissa les afirmacions de Miñana i permet de constatar que Bocairent havia servit de recer per a maulets i austriacistes de les poblacions de la rodalia (provat en el cas de Cabdet i Ontinyent, com a mínim) que més endavant serien actius miquelets que combatran les forces d'ocupació borbòniques.

La capitulació de Bocairent era conseqüència directa de l'èxit borbònic en la intercepció dels socors (tropes, provisions i municions) que arribarien d'Alcoi. El coronel Pere Corbí, natural d'Ibi, va quedar com a comandant borbònic de la vila. Van intervindre en el setge algunes companyies de milícies de les viles castellanomanxegues veïnes, cas d'Almansa. També, com a tropes auxiliars i amb contribucions en queviures, van participar les viles d'Albaida i d'Ontinyent.

L'actitud de Bocairent no era en cap manera peculiar, era idèntica a la de les poblacions de les comarques de l'interior muntanyenc valencià. Els militars borbònics francesos i espanyols tenien un os dur que rossegar en aquesta part del país. Després de Bocairent Mahony es va dirigir a Alcoi on socors des d'Alacant (llavors i fins abril de 1709 en mans dels austriacistes) van fer fracassar el primer setge borbònic. A primeries de setembre es va produir el setge de Planes, molt semblant al de Bocairent. Martín de Valera, governador de la vila, dirigirà la defensa amb uns pocs soldats portuguesos (18 i un sergent) i els veïns i les veïnes. Arrecerats al castell, van plantar cara a 800 soldats i 400 de cavalleria borbònics comandats pel francès comte de Charny. La capitulació del dia 9 va permetre salvar les vides i la vila del saqueig i va permetre la guarnició arribar a Alacant. Després va seguir l'ocupació, poble per poble, de Finestrat, Relleu, etc. Alcoi va ser ocupat en gener de 1708 i Dénia ho va ser en novembre. (Bibliografia 931).

Any 1707, 17 d'agost. Se sap que Bocairent encara resistia a les tropes castellano-franceses. Coma conseqüència, les autoritats patirien penes de presó -alguns d'ells en el castell de Montjuí de Barcelona- una vegada les tropes borbòniques conqueriren la nostra vila. (Bibliografia 722).

Any 1707, 27 d'agost. Es va pagar 7 lliures i 2 sous a diversos treballadors que van anar a Alcoi, complint ordres de Joseph Chaves, brigadier de les tropes del Sr. Asfeld. I 81 lliures i 10 sous a diferents persones per 20 cafisos i 6 barcelles de sivada que van consumir les tropes que tronaven d'Alcoi quan va ser fet presoner Joseph Chaves, brigadier de les tropes de Sa Magestat i que van permanèixer quatre dies. (Bibliografia 944).

Any 1707, setembre. Ordre de la Cancelleria de València que castellanitza l'administració. Les instruccions comprenien àmplies reformes com: canvi en la denominació dels carrers, introducció de paper timbrat, esporgament de notaris i advocats anteriorment rebels, etc. (Bibliografia 591).

Any 1707, 9 de setembre. Es va pagar a Joan Belda de Pérez 27 lliures, 4 sous i 6 diners a compte dels 34 doblons que va deixar a la vila per pagar la contribució quan van entrar les tropes de Felip Quint. (Bibliografia 944).

Any 1707, 13 de setembre, (Gandia). El Comte de Mahoni subministrà armes a Banyeres de les requisades a Bocairent. (Bibliografia 101).

Any 1707, 14 de setembre. Es va pagar a Batiste Galbis de Miguel 2 lliures per anar a Cocentaina a portar 696 doblons al Sr. Comte de Chaves, per a la contribució per la resistència feta per esta vila. (Bibliografia 944).

Any 1707, 25 de setembre. Es va fer pagament de 100 lliures a diverses persones per les fortificacions fetes per ordre del comandament de la vila, a fi de reforçar la seguretat al tindre l'enemic a Alcoi. (Bibliografia 944).

Any 1707, 27 d'octubre. Es paga dos lliures a Thomas Ferre per anar personalment a la ciutat de València i a la de Gandia, enviat a vore el "Caballero d'Asfeld" i al Sr. Ronquillo. (Bibliografia 944).

Any 1707, 25 de novembre. Bocairent va pagar 3 lliures, 5 sous i 3 diners a Agustí Francés de Banyeres per un cafís de civada el qual es dona per als dos cavalls del tinent coronel del Regiment de Còrdova i comandant de dita Vila. (Bibliografia 944).

Any 1707, 28 de novembre. Es va pagar 3 lliures i un sou a quatre persones per portar cartes del Sr. Manuel Espinola al comte de Mahoni, a les viles d'Elx i Callosa d'en Sarrià. I les ciutats de Gandia i Dénia. (Bibliografia 944).

Any 1707, 30 de novembre. Últim pagament de Banyeres a Bocairent anotat al Llibre de Claveria. Consta també el pagament fet a Marcelino Montoro, escriptor de la Reial Chancelleria de València, per ordenar que Bocairent fóra governada segons lleis i furs de Castella. (Bibliografia 944).

Anys 1707-1708. No es van celebrar festes per la Guerra de Successió. Com a conseqüència d'aquesta guerra desapareix l'organització militar de l'Època Foral i apareix l'Exercit Nacional; però en l'àmbit local apareixen les Milícies o "Somaten" de caràcter voluntari per a col·laborar amb la Justícia. (Bibliografia 100).

Any 1708. L'albaidí Joan Graner va cobrar per portar subministres als soldats albaidins que participaven al setge de Bocairent. Bocairent es decantà durant tota la guerra per la causa austriacista, mentre que Banyeres, per oposició, s'alineà amb els botiflers. (Bibliografia 271).

Any 1708. Data de començament del "*Libro de las Profesionas de Religiosas Agustinas de Bocayrente*" acabat en 1901. (Bibliografia 356) i (479).

Any 1708. Josep Sanz, obrer de la vila, comprà una casa situada davant l'església Nova del Convent de les Monges. El detall no es la compra de la casa sinó que les monges tenien nova església en 1708. (Bibliografia 479).

Any 1708. El batlle de Bocairent era Josep Sirera. (Bibliografia 566).

Any 1708, 9 de gener. Continuava la lluita. Alcoi i Dénia eren preses. Alacant resistia l'exèrcit borbònic. (Bibliografia 121) i (591).

Any 1708, 11 de gener. El batlle i regidors de la Universitat de Banyeres es dirigiren al Comte Mahoní congratulant-se de la rendició de la Vila d'Alcoi al rei Felip, al temps agraïen les armes procedents de Bocairent, tot i no ser suficients per defensar la població. En la mateixa carta es fa constància d'una bandera de Banyeres segrestada i dipositada a Bocairent. (Bibliografia 101).

Any 1708, 12 de juliol. Data d'expedició de la Reial Cèdula per la qual Banyeres deixava de pagar a Bocairent 210 lliures anuals, que venia pagant des de la seua separació. (Bibliografia 101) i (938).

Any 1708, 1 d'agost. Felip V atorgà a Carles d'Orís i Puiggener el títol de Maqués d'Orís. (Bibliografia 357).

Any 1708, 28 d'octubre. Professà en les Monges Agustines sor Joana Baptista Calabuig de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1708, 19 de desembre, (Gandia). Pedro de Ronquillo, mariscal de camp, obligà als alcaldes de Castalla, Biar, Banyeres, Petrer, Monóver i altres partidaris de la causa Borbònica, no admetre ciutadans d'Alcoi, Bocairent i altres viles partidaris de Carles i ara condemnades a pagar multes. (Bibliografia 101).

Any 1709. Implantació definitiva del model d'ajuntament castellà. (Bibliografia 591).

Any 1709. Degut a la Batalla d'Almansa es va haver de trencar el vot fet el 1632 de fer Soldadesca perquè tots els valencians van ser desarmats, com ben bé ens dóna testimoni dels fets el Marqués de Sant Felip. (Bibliografia 100).

Any 1709. Com a conseqüència dels avatars polítics de l'època, Esteve Tudela perdria la Notaria i Francesc Belda seria el representant del poble en la Intendència General de València. Açò fa pensar que Francesc Belda seria de la nova ideologia perquè la institució en la que representava al poble era el pilar sobre el que es fonamentava la nova administració. (Bibliografia 566).

Any 1709, hivern. Any de fred. (Bibliografia 121#).

Any 1709, 1 de febrer. Sabem que aquest any ja se celebrava la "tamborrada" l'u de febrer. Abans se celebrava el dia 6 de novembre. Ens indueix pensar açò aquest escrit del 6 de novembre del 1815, en el que reunit l'ajuntament "amb motiu de concorre a la funció de l'Església que se celebra en aquest dia per votació del Patró Sant Blai". L'escriptor va aprofitar l'ocasió per a comunicar el nomenament de "sangrador" a favor de Josep Pérez Martínez. (Bibliografia 100) i (373).

Any 1709, 10 de febrer. Professà en les Monges Agustines sor Aurèlia Mira, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1709, 11 de febrer. Reunits en la Sala de la Vila sota la presidència del batlle Tomàs Jaquero, comentà el regidor Tudela que s'havien celebrat les festes amb castells i focs. Per aquest escrit se sap que la Nit de Caixes ve celebrant-se l'u de febrer al menys des del 1709; i que els tabalets eren tocats pels

agutzils. (Bibliografia 100).

Any 1709, novembre. Es consolida la contribució militar anomenada "el servei del quartel" quantificat amb un sou diari per veí. (Bibliografia 591).

Any 1710. Es creava la moneda anomenada "treseta" feta a València que junt els "sisons" són les monedes de coure més característiques. (Bibliografia 121#).

Any 1710, gener. Descontent popular. (Bibliografia 591).

Any 1710, 15 de gener. Professà en les Monges Agustines sor Paula Vañó de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1710, 1 de juny. El clergat de Bocairent va celebrar Capítol per determinar el pagament de les processons de les ermites de Sant Jaume i del Sant Crist els dies 1 de maig i 21 de setembre. (Bibliografia 373).

Any 1710, 9 de juny. Professaren en les Monges Agustines sor Francesca Maria Alonso i la seua germana Rita de Beniatjar. (Bibliografia 479).

Any 1710, 20 d'agost. Tropes de l'arxiduc Carles vencen a l'exèrcit de Felip V en la batalla de Saragossa. (Bibliografia 910).

Any 1710, 10 de desembre. Batalla de Villaviciosa (Guadalajara), amb la que Felip V s'assegura el Tron d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1711. S'ha de dir, tanmateix, que entre els austriacistes confiscats en 1711 per haver fugit a Catalunya no apareix cap veí de Bocairent, a diferència d'Ontinyent (53 individus), Benigànim (12) i l'Olleria (20), significats centres austriacistes de la comarca. No apareixen tampoc cap persona dels altres centres molt actius, del senyoriu valldalbaidí, com la Pobla del Duc, Castelló de Rugat, Benissuera o Bèlgida. I Tanmateix, gràcies a José Luis Cervera, sabem que hi havia almenys un bocairentí refugiat a Barcelona entre 1707 i 1713: mossén Jerònim Bernat, el capellà de l'ermita del Sant Crist. D'altra banda, va haver un impacte rellevant del conflicte en l'oligarquia que governava la vila, atés que els austriacistes van ser apartats de l'exercici dels principals càrrecs en benefici dels botiflers locals.

I és que, malgrat els repetits (i recents en el cas de Bocairent) intents de vendre peculiars i discutibles "finals de la història" a escala local, amb l'edició de monografies sobre quasi cada població de la vall, la ciència històrica s'entesta en demostrar-nos que està en continua construcció, com el coneixement ho està per a nosaltres, membres de l'espècie humana. Aquest aspecte de la història de la vila de Bocairent que acabem de glossar n'és una rotunda prova d'això, atés que les dades aportades són majoritàriament inèdites. (Bibliografia 931).

Any 1711. El capítol parroquial va acordar no donar les huit lliures al convent fins que no designaren un predicador per a la parròquia en temps d'Advent i Quaresma. (Bibliografia 303).

Any 1711, 26 de novembre. Professà en les Monges Agustines sor Manuela Mompó, d'Olleria. (Bibliografia 479).

Any 1712. S'acordà que els beneficiats podrien assistir al jubileu del convent de Sant Bernardí després de cobrir les obligacions parroquials. (Bibliografia 303).

Any 1712. Els germans Francés de Bocairent compren el mas La Torreta en el terme de Banyeres. (Bibliografia 991).

Any 1712. Data del Decret de Nova Planta en el que se'ns prohibia utilitzar oficialment la nostra llengua. (Bibliografia 316).

Any 1712. Mossén Antoni Calabuig, beneficiat i vicari de Bocairent, doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1712. Des d'esta data està documentat el moli fariner del Vinalopó propietat de Jeroni Galbis. (Bibliografia 1003).

Any 1712, 26 de desembre. Reial decret de Felip V pel que Espanya queda dividida en 21 províncies, amb fins administratius i tributaris. (Bibliografia 910).

Any 1712, 5 de febrer. D'aquesta data és el document més antic que ens parla de la Capella de Sant Blai

de la parròquia. Diu."11 sous i 6 diners per una estora a la Capella de Sant Blai i altre apedaçament a una altra estora". (Bibliografia 100).

Any 1712-1713. Cens de població. Va ser el primer del segle XVIII. Conegut com "*Vecindario General de España*", Realitzat als veïns de les ciutats, viles i llocs del Regne de València. Bocairent tenia 351 veïns. S'anomena cens de Campoflorido. El número d'habitants de Bocairent era de 1579 segons altres fonts. (Bibliografia 342), (402) i (492).

Any 1713. Bocairent tenia 1.579 veïns o caps de casa. (Bibliografia 724).

Any 1713, 11 d'abril. Pau d'Utrecht: França firma una sèrie de convenis amb Gran Bretanya, Portugal, les Províncies Unides, Savoia i Prússia. Els tractats d'Utrecht són el conjunt d'acords a què van arribar els països europeus després de la guerra de Successió espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1713, 13 d'agost. Espanya firma amb Savoia una pau per la qual Felip V és reconegut rei d'Espanya després de la Guerra de Successió espanyola i el duc Víctor Manuel obté el títol de rei de Savoia i l'illa de Sicília. (Bibliografia 910).

Any 1713, 18 d'agost. Professà en les Monges Agustines sor Isabel Maria Puerto de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1713, 24 de setembre. Professà en les Monges Agustines sor Bernarda Calataiud de Bocairent. (Bibliografia 479).

Anys 1713-1714. Serveis militars. (Bibliografia 591).

Any 1714. L'impost de l'equivalent va substituir al anomenat de "los cuarteles de invierno". (Bibliografia 537).

Any 1714, 26 de juny. Es firma la pau d'Utrecht, entre Espanya i Holanda. (Bibliografia 910).

Any 1714, 21 d'octubre. Professà en les Monges Agustines sor Maria Vicenta Alonso de Castelló de Rugat. (Bibliografia 479).

Any 1715. Visita Pastoral. (Bibliografia 138).

Any 1715. Dins dels plans de la monarquia borbònica estava, també, reformar la hisenda heretada dels Àustries. Es posà en marxa el modern impost de l'equivalent. Es basava en la idea d'una contribució única. (Bibliografia 723).

Any 1715, 3 de març. Van fer bous a Bocairent. "Es rematà l'abast de carns a favor de Joan Galbis quedant obligat a portar un bou per a la vespra de Sant Jaume i matar-lo i vendre la carn a dos sous la lliura i si sobra, que la Vila ho repartisca i la faja bona a l'abastidor". (Bibliografia 100) i (113).

Any 1715, 18 de juny. Sembla que aquest any va estar marcat per certa tensió entre el clergat i les Autoritats, donat que aquestes últimes van haver d'actuar en contra de certs privilegis del Beneficiaris. Pensem d'aquesta manera perquè en el Capítol del 18 de juny els Beneficiaris determinaren "que es donara un memorial a la Il·lustre Vila de Bocairent" manifestant que "el clergat està defraudat en les mesures imposades en la carnisseria, taverna, i tenda". Les autoritats municipals estarien alienades amb els borbònics mentre el clergat romania austriacista en gran percentatge. (Bibliografia 100) i (566).

Any 1716. Mossén Josep Galbis, beneficiat de Viver i Bocairent, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1716, 7 de desembre. Aplicació per primera vegada de la franquícia postal. (Bibliografia 109).

Any 1716, 16 de març. Joseph Claur, de nacionalitat francesa, establert a Bocairent, casat amb Jerònima Calabuig n'és un dels francesos que vivien a Bocairent a principi de segle. (Bibliografia 466).

Any 1716, 3 de novembre. Els botànics Joan Salvador i Riera, barceloní, i d'Antoine de Jussieu visitaren la Serra Mariola. (Bibliografia 359).

Any 1716, 11 de novembre. Professà en les Monges Agustines sor Laura Balaguer, de Carcaixent. (Bibliografia 479).

Any 1717. El tabac és declarat estanc a tots els efectes, la qual cosa vol dir que era fabricat i venut sota la supervisió de la corona. (Bibliografia 121#).

Any 1717, 22 d'agost. L'exèrcit espanyol desembarca a Cagliari (Itàlia) i en tres mesos reconquista l'illa de Sardenya, regnant Felip V. (Bibliografia 910).

Any 1717, 21 de setembre. Felip V suprimeix les duanes interiors d'Espanya, establertes en els límits de Castella, Galícia, Astúries, Aragó i València. (Bibliografia 910).

Any 1718? Cap aquest any es va implantar el Decret de Nova Planta a Bocairent. Recordem que aquest Decret prohibia l'ús oficial de la nostra llengua. (Bibliografia 316).

Any 1718. El bocairentí Baptista Galbis compra el mas Perolit de Banyeres. (Bibliografia 991).

Any 1718. Va deixar d'escriure's el "*Llibre sobre Pagaments*" que es troba a l'Arxiu Municipal. (Bibliografia 316).

Any 1718, 18 de març. Dídac Galbis es va comprometre a portar un bou de 4 anys per córrer la vespra de Sant Jaume i Santa Anna. (Bibliografia 363).

Any 1718, 5 de desembre. Professà en les Monges Agustines sor Joana Antònia Feliu de Benissa i sor Marcel·lina Marco de Biar. (Bibliografia 479).

Any 1719? Data per determinar del naixement del religiós bocairentí Vicent Belda, secretari general de l'ordre franciscana a Roma i postulant general de Terra Santa. (Bibliografia 222).

Any 1719. La Confraria de la Minerva va manar construir una segona caixa per guardar diners. Va costar 6 lliures. (Bibliografia 462).

Any 1719, 4 de juny. Professà en les Monges Agustines sor Josepa Lluïsa Marco, de Biar. (Bibliografia 479).

Any 1719, 28 de novembre. Professà en les Monges Agustines sor Magdalena Calabuig, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1720. El regnat de Felip V acabà amb totes les velles normes d'organització gremial. (Bibliografia 121#).

Any 1720. Es pot parlar d'un augment demogràfic produït per forasters. Mostra és la incorporació de nous cognoms com Eixorques, Reguart, Segura, Valls, etc. (Bibliografia 372) i (566).

Any 1720. Naix a Bocairent el franciscà Cristòfol Vañó. Predicador i confessor a Manila. Ministre de Santa Cruz. Morí el 1755. (Bibliografia 222) i (303).

Any 1720. Va nàixer a Bocairent Joan Baptista Galbis. Doctorat en Teologia per la Universitat d'Alcalá de Henares; lector d'Arts al convent de Requena; guardià del convent de Castelló; examinador sinodal de l'arquebisbat de València; secretari general a Roma; comissari general de Terra Santa. Doctorat en Teologia en Alcalá. Guardià dels convents de Castelló i Sant Francesc de València. Secretari General de l'ordre dels Franciscans. Comissionari General de Terra Santa i Provincial de València. (Bibliografia 222) i (303).

Any 1720, 29 de desembre. Professà en les Monges Agustines sor Maria Antònia Tortosa de Monòver. (Bibliografia 479).

Any 1721, 23 de febrer. En una subhasta es posà la condició de donar un bou per a corre la vespra de Sant Jaume. (Bibliografia 100).

Any 1721, 20 d'abril. Primera notícia documentada sobre el tint del pont del Cementeri. En la bibliografia que se cita hi ha un seguiment exhaustiu del tint fins a l'any 2000. (Bibliografia 565).

Any 1722, 1 de febrer. Data de la inauguració i benedicció de la capella i imatge de Sant Blai del temple Parroquial. "Portaren la Imatge de Sant Blai de la Ciutat de València amb ocasió d'haver-se fet la Capella en dit any i el Retaule, la qual Capella i Retaule costà 500 lliures i la feu Francesc Vergara i Manuel Vergara, essent Batlle Jacint Aynat." (Bibliografia 100).

Any 1722. Al llibre "*Administració d'Àngela Navarro*" encara s'escriu en la nostra llengua en aquest any. 15 anys després del Decret de Nova Planta. (Bibliografia 316).

Anys 1722-1835. Sembla que des de la inauguració de la Capella de Sant Blai en la Parròquia fins l'exclaustració dels conventuals de Sant Bernardí era incumbència d'aquests frares el sermó de Sant Blai i de Quaresma. (Bibliografia 100).

Any 1723, 3 de gener. Bocairent aportà un total de 33 lliures, 6 sous i 8 diners de les 100 lliures que s'havia compromès aportar al Col·legi Major de Sant Tomàs de Vilanova de València. (Bibliografia 138).

Any 1723, 12 de març. El Capità General de València, Príncep de Campo Florido va concedir a Bocairent poder "tenir en la Casa del seu ajuntament vint escopetes llargues per utilitzar-les i donar-les als veïns de confiança. (Bibliografia 100).

Any 1723, 30 d'abril. L'administrador de l'almoïna d'En Conesa de València rebia de la Vila de Bocairent, de mans de Bartolomeu Belda d'Agustín, tres-centes lliures. (Bibliografia 138).

Any 1723, 17 d'octubre. Professà en les Monges Agustines sor Agnès Aynat, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1723, 5 de desembre. Professà en les Monges Agustines sor Maria Teresa Piñal, de Vinaròs. (Bibliografia 479).

Any 1723, 9 de desembre. Les hàbils negociacions del ministre francès Dubois desemboquen en la concessió, per part de l'emperador Carles VI, de les investidures dels ducats de Parma, Toscana i Piacenza a l'infant Carles (primogènit de Felip V i d'Isabel Farnesio). (Bibliografia 910).

Any 1724, 10 de gener. Felip V abdicà en el seu fill Lluís I, el qual va disposar que fos proclamat a l'estil de Castella i no al d'Aragó, essent aquesta la norma per a les posteriors proclamacions. (Bibliografia 100).

Any 1724, 11 de gener. Bocairent aportà al Col·legi Major de València, fundat per Sant Tomàs de Vilanova la resta de la quantitat de diners que s'havia compromès aportar l'any 1722. (Bibliografia 138).

Any 1724, 15 de gener. Per abdicació de Felip V, primer Borbó d'Espanya, pren el Tron el seu fill, Lluís I, qui va regnar molt poc de temps. (Bibliografia 910).

1724, 9 de febrer. És proclamat rei d'Espanya Lluís I, fill de Felip V. (Bibliografia 910).

Any 1724, 27 d'agost. Lluís I, rei d'Espanya, mor sobtadament i Felip V torna a recuperar la Corona. (Bibliografia 910).

Any 1724, 25 de novembre. Felip V convoca Corts. Són les primeres Corts Generals que es reuneixen a Espanya, per la qual cosa a elles acudeixen diputats procedents de tots els regnes de la monarquia. (Bibliografia 910).

Any 1725, febrer. Xàtiva explotava el negoci de la neu de la Serra Mariola, Aitana, Serrella i Gallinera. (Bibliografia 165).

Any 1725, 2 de juny. Data de naixement de Joan Puerto Antolí. Va professar al convent de la Magdalena de Massamagrell. (Bibliografia 523).

Any 1725, juliol. Visita Pastoral per delegació de Mossén Josep Sanz. (Bibliografia 138).

Any 1726. Visita Pastoral per delegació. (Bibliografia 138).

Any 1726, abril. Eren prou freqüent els robatoris en masos. Una nit d'abril, tres homes amb la cara coberta entraren en ca Diego Ferri, de la partida del Collao, per robar-li. (Bibliografia 732).

Any 1726, 9 d'abril. Naix Tomàs Belda Albero, agostí que passà a Filipines fins que els anglesos es van apoderar de Manila, deportant-lo a l'Índia. Acabada la baralla tornà a Bacana (Filipines). (Bibliografia 222).

Any 1726, 2 de juny. Naix a Bocairent Joan Puerto Antolí anomenat "Frare Benito de Bocairent". Va professar al convent de la Magdalena de Massamagrell. Va ser secretari general de l'ordre dels caputxins; guardià de Monòver i de Múrcia. Va traduir obres religioses. Va morir a Alzira on era superior del convent. (Bibliografia 218), (303) i (523).

1726, 29 d'agost. El governador de San Felip (Xàtiva) creà el "Somaten"; el que vol dir, referent a les festes de Moros i Cristians, que baix la responsabilitat de les Autoritats ja era possible fer Soldadesca en les festes patronals. Aquest "Somaten" donà lloc a la desapareguda Comparsa de Tomasinas de Bocairent. (Bibliografia 100).

Any 1727, festes de Sant Blai. Reapareix en les festes de la Vila la Soldadesca, desaparint després del recorregut de la processó general i en arribar a la Plaça de l'Om. També el dia 3 tenien una sèrie d'actes on desapareixia la Soldadesca. Feia de capità de la Soldadesca el batlle i es vestia amb el vestit dels diumenges. (Bibliografia 100).

Any 1727, 10 de febrer. Professà en les Monges Agustines sor Maria Bella, de l'Olleria. (Bibliografia 479).

Any 1727, 27 d'agost. Naix a Bocairent, Antoni Lluís Agustí Pasqual i Cabanes (Fra Antonio Pasqual). Mestre de Gramàtica de l'escola pública de Bocairent. Va publicar "Prosòdia de Felipe Mey" per ajudar als seus alumnes en l'estudi del llatí. (Bibliografia 844)

Any 1728. Mossén Gregori Reig, Ecònom de Gorga, capellà de Xestalgar i Moixent, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1728. Data de la construcció del Retaule de l'ermita de Sant Joan. (Bibliografia 168).

Any 1728. El bocairentí Mossén tomàs Belda compra el mas Edra de Banyeres. (Bibliografia 991).

Any 1728, festes de Sant Blai. Va predicar el sermó del dia de Sant Blai el pare Lluís Ferrero del convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).

Any 1728, 5 de desembre. Es concreta un costum antic consistent en celebrar tres misses cantades el dia dels difunts. Més endavant el papa Benedicte XIII va sancionar aquest costum per totes les esglésies. (Bibliografia 462).

Any 1729. Discurs efectuat per Dolz de Castellar, advocat defensor del poble de Bocairent davant la Reial Audiència de València pel fets ocorreguts durant la Guerra de Successió. La població de Bocairent va ser obligada a pagar dos nous impostos. 176 bocairentins no van poder o no van voler pagar. Alguns van ser deportats a Barcelona. (Bibliografia 566).

Any 1729, 18 de març. Professà en les Monges Agustines sor Gertrudis Sanz, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1729, 22 de setembre. (Roma). El papa Benedicte XIII va concedir indulgència plenària el dia de Sant Tomàs de Villanueva. Açò va motivar gran alegria al Convent de les Agustines donat que essent prelat Valentí Tomàs de Villanueva, va autoritzar la fundació del Convent de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1729, 9 de novembre. Tractat de Sevilla pel que França i Anglaterra garanteixen a Espanya els ducats de Toscana, Parma i Florència. (Bibliografia 910).

Any 1729, 23 de novembre. Sor Jerònima Calabuig va professar. A destacar l'ornamentació del manuscrit a partir de la professió d'aquesta monja. Pensem que és obra del nou vicari de les Monges. (Bibliografia 479).

Any 1730. Del Padró d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics. Bocairent tenia 449 veïns. (Bibliografia 113).

Distribució professional de la població activa (en percentatges):

Sector I (Agrícola) el 28%.

Sector II (Artesanat) el 50%.

Sector III (Serveis) el 6,9%.

El que vol dir que les passes cap a la pro-industrialització empenyen la població activa a dependre cada colp més de les manufactures, tant del tèxtil com del paper.

Les ordenances gremials eren supervisades per la Reial junta de Comerç i Moneda. En les ordenances podem trobar detalls de la vida econòmica i social dels treballadors.

Nou contribuents formaven una mena d'oligarquia que controlava el 17% de la renda anual de 3.312 lliures.

Els grans propietaris agraris eren els Galbis, Sirera, Ferre, Tudela, Aynat, Calataiud i Puerto. Tots ells pagaven més de 300 lliures de contribució. (Bibliografia 206), (402), (535) i (537).

Hi ha quatre propietaris agraris de Banyeres. (Bibliografia 991).

Destaquen quatre propietaris per les seues activitats de crèdit. Són Bartolomé Belda de Vicente, els hereus de Joan Puerto, Gaspar Aynat i Eusebi Eximeno. (Bibliografia 927).

Any 1730, estiu. A Bocairent es van consumir més de 40 càrregues de neu. (Bibliografia 872).

Any 1730, 18 de novembre. Data d'un rebut per valor de 40 lliures pel dret de la venda de la neu. (Bibliografia 362).

Any 1731. El Dipositari de la Vila, Joan Ferre de Juan, pagà a "Bartolomeu Belda de Vicente, Síndic del

Convent de Sant Bernardí d'aquesta dita Vila, la quantitat de vuit lliures". (Bibliografia 100).

Any 1731. S'incorporà en les cases la còmoda. Moble anomenat així per la comoditat per guardar la roba. Va substituir a les arques. (Bibliografia 121#).

Any 1731. Mossén Joan Maiques, Mestre en Arts i Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1731, 23 de gener. Se subscriu un nou Tractat de Viena, pel qual Àustria, Anglaterra i Espanya s'alien per a aconseguir que Carles III, rei d'Espanya, obtinga la successió al tron de Nàpols i Sicília. (Bibliografia 910).

Any 1731, festes de Sant Blai. Fra. Cristòfol Almiñana va predicar el dia de Sant Blai. Va actuar la música d'Ontinyent amb ocasió de les festes. "...a Onofre Penalba, Mestre de Capella de la Vila d'Ontinyent, la quantitat de vint-i-cinc lliures, moneda d'aquest Regne, pel cost d'haver vingut a aquesta Vila la música de dita Vila". Sospitem que les festes d'aquest any serien excepcionals si comparem amb les 32 lliures que es gastaren l'any anterior. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1732. El pintor Josep Parreu pintà la major part de la cúpula de la Capella de la Comunió, dedicada a la coronació de la Mare de Déu. (Bibliografia 102) i (168).

Any 1732, 15 d'abril. Professà en les Monges Agustines sor Maria Garcia Bernabeu de Biar. (Bibliografia 479).

Any 1732, finals. L'arquebisbe Andrés de Orbelarreategui visità la Santa Seu fent constar respecte a Bocairent les següents dades: "...està integrada per 127 cases en les que viuen 1.495 persones de comunió, ateses per 15 Beneficiats. Posseeix el convent de San Francesc amb 19 religiosos, un monestir de religioses Agustines amb 27 Monges...". (Bibliografia 373).

Any 1732, 17 de desembre. S'estableix per primera vegada a Espanya el sistema de partides i quintes per a nodrir l'exèrcit nacional. (Bibliografia 910).

Any 1733. Visita Pastoral per delegació a càrrec de Mossén Joan Agn. Belando. Va tractar sobre l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats edificada a principis de segle. (Bibliografia 138).

Any 1733. Mossén Francesc Belda, beneficiat de Bocairent, Mestre en Arts, en Filosofia i Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1733. Data del document pel qual Xàtiva reivindica un pou de neu construït en la Serra Mariola. (Bibliografia 165).

Any 1733, estiu. El Consell de la Vila va pagar 12 lliures i 18 sous pel salari de l'encarregat de tallar i vendre la neu. (Bibliografia 872).

Any 1733, hivern. S'anotà el sou pel treball de tallar la neu per al consum de Bocairent. (Bibliografia 362).

Any 1734. Naix a Bocairent l'eclesiàstic Martí Belda. Va pertànyer a la Congregació de Sant Felip Neri. Estudià Filosofia a la Universitat de València. És autor de dues obres: "*Compendio de la vida del Beato Ribera*" i la "*Vida de la Beata Catalina Tomàs, natural de Mallorca*". Va morir en 1809. (Bibliografia 218)

Any 1734, 22 de febrer. Professà en les Monges Agustines sor Lluïsa Mira, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1734, 7 de març. Va nèixer a Bocairent Jaume Belda i Vañó. Va obtenir el batxillerat i el doctorat en Lleis, i , amb posterioritat el batxillerat i el doctorat en Cànon. Finalment es va ordenar com a prevere. Era un dels deu catedràtics que ocupava una de les cadires provinents de rendes que l'Església havia cedit a la Universitat que tenien privilegis anàlegs als canonges. De les diverses oposicions a què es va presentar Jaume Belda ens han quedat com a testimoni quatre opuscles impresos. (Bibliografia 900).

Any 1734, 2 d'abril. Felip V cedeix al seu fill Carles, mitjançant un decret, tots els drets al tron de Nàpols i Sicília. (Bibliografia 910).

Any 1734, 25 de maig. Els espanyols derroten els austríacs en la batalla de Britonto (Itàlia), triomf que va restablir el domini d'Espanya a Nàpols. (Bibliografia 910).

Any 1734, 11 d'octubre. El Pare Josep Castelló de Bocairent regalà a la Parròquia una estola beneïda que havia portat de Terres Santes. També es creu que són d'aquest religiós les pedres del Sant Sepulcre

portades de l'Hort de Getsemaní que es troben al Museu Parroquial des de l'exclaustració del Convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 138), (222), (303) i (373).

Any 1734, 24 de novembre. El capítol de Beneficiats de la parròquia i les autoritats de la Vila acordaren donar-li la segona cadira del cor al confessor del convent de les Agustines. (Bibliografia 479).

Any 1734, 12 de desembre. Professà en les Monges Agustines sor Gràcia Maria Calabuig, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1735, 23 de febrer. Visita del Pare Provincial als Regnes de la Corona d'Aragó a les Agustines de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1735. Cens de població. (Bibliografia 492).

Any 1735, 10 de març. Data del document de les Monges Agustines que tracta sobre govern i economia. Ens parla dels drets del capellà del Convent. Per exemple tenia dret a pa, roba neta, taula, llit, 20 lliures valencianes a l'any per a despeses personals en vestuari, vi, sabates, rasura, postres, etc. (Bibliografia 479).

Any 1735, 27 d'abril. Professà en les Monges Agustines sor Maria Margarida Pascual, de Bocairent. (Bibliografia 479).

Any 1735, 20 de desembre. Capítol del clergat en el que Joan Torre manà fer un "*Llibre nou de renda de l'església*" a la qual cosa va refusar el clergat. (Bibliografia 138).

Any 1736. Van acolorir els Crist Jaient de la Confraria de la Minerva comprat en 1598 amb el que participaven en els actes de la Setmana Santa. (Bibliografia 462).

Any 1736, 26 de març. Professà en les Monges Agustines sor Rita Ignàcia Alonso, de Muro. (Bibliografia 479).

Any 1736, 17 d'abril. Capítol del clergat per tractar assumptes relacionats amb el Sant Crist, Sant Jaume, Sant Antoni Abat, etc. (Bibliografia 373).

Any 1737. Els borbons establiren la tàctica de situar en els llocs claus de la jerarquia de l'església als clergues afectes a la corona

Any 1737, 12 d'abril. Va nàixer a Bocairent el germà Dídac Asensio. Va treballar en les obres de construcció del convent d'Alcoi. Va morir el 23 de desembre de 1831. (Bibliografia 303).

Any 1737, 10 de novembre. El Pregoner Jaume Pérez publicà l'ordre del Capità General Marqués de Caylús de 21 d'octubre anterior, en la qual "s'indicava que cap persona estant i habitant d'aquesta ciutat (València) i el seu Regne.....utilitze, fabrique, tinga a casa, gènere algun d'armes de foc." Amb aquesta ordre quedava prohibida la Soldadesca. (Bibliografia 100).

Any 1738, 1 de juny. Es va construir l'Hospital Municipal de Bocairent al carrer Abadia nº 14. (Bibliografia 152), (384) i (536).

Any 1738. Es sol·licita franquícia i privilegis per al tèxtil. Els gremis de mestres peraires i teixidors de Bocairent reformen les ordenances tradicionals. (Bibliografia 402) i (535).

Any 1738,18 de juny. Es publicà a Bocairent una nova ordre per la que no es podien realitzar, sense permís exprés, "diversions i festes públiques de bous, menjar, balls, jocs i màscares...." Aquestes ordres del Capità General van alçar tanta polèmica que va haver de transigir. (Bibliografia 100).

Any 1738, 9 de novembre. Una nova ordre de Madrid, de 26 de setembre, permetia la Soldadesca de nou. (Bibliografia 100).

Any 1738, 5 de desembre. És nomenat Francesc Ferre -advocat- com "Escrivà de la Renta del Tabac" amb facultats per a registrar convents, esglésies, castells, etc. (Bibliografia 100).

Any 1738-1739. Martí Belda de Tomàs va ser el Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 582).

Any 1739-1754. Manuel Esteve Asencio va ser Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 582).

Any 1740. Mossén Fèlix Vicedo, capellà d'Orxeta, d'Alfafara, de Torres-Torres i d'Aielo de Malferit, Doctor en Teologia, natural d'Alfafara, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1740, 23 de març. Va nèixer a Bocairent Andreu Calataiud. Lector en Teologia, ministre Provincial. (Bibliografia 303).

Any 1740, 7 de maig. Dionís Almela nomenà "Estanquer de la Pólvara" de Bocairent a Baptista Martínez de Tomàs, en contracte valedor fins juliol de 1747. (Bibliografia 100).

Any 1740, 23-28 de juny. Es trauen comptes entre l'ajuntament i el clergat en relació a l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1740, 23 d'agost. Data de la resposta del clergat a l'ajuntament en relació al memorial sobre l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1740, 5 de setembre. La parròquia va lliurar a l'ajuntament la còpia de la Concòrdia feta entre el clergat i la Vila sobre l'ermita del Sant Crist datada del 10 d'octubre de 1695, aprovada pel bisbe auxiliar Isidoro Aparici Giart, Visitador General de l'arquebisbe de València. (Bibliografia 361).

Any 1740, hivern. Any de fred. (Bibliografia 121#).

Any 1741. Mossén Francesc Vañó, doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1741. Els treballadors del tèxtil emmarcaven les seues activitats dins del gremis. Les ordenacions gremials, conjunt articulat de normes, eren sancionades per les autoritats locals, però substituïdes gradualment per organismes de la corona. Els Privilegis de 1741 recullen dades d'interès per a la història de la indústria tèxtil de Bocairent. A manera de resum cal indicar que hi havia: més de 100 teixidors, 50 mestres, 38 oficials, 20 aprenents, 61 teler.... en la reglamentació podem estudiar el funcionament intern del gremi, les normes per garantir la qualitat dels productes, privilegis dels teixidors, accés a l'ofici, etc. (Bibliografia 535).

Any 1741. En aquest any es va prohibir l'entrada de seglars als convents; per la qual cosa l'escola de Gramàtica dels franciscans del convent de Sant Bernardí va passar a la població, a un edifici proper de l'església que es coneix amb el nom de "l'Aula". (Bibliografia 303).

Any 1741, 23 de gener. El Duc de Caylús autoritzà la Soldadesca per un requeriment de la Vila al Capità General. (Bibliografia 100).

Any 1741, Corpus. La cera blanca la compraren d'Alcoi. (Bibliografia 462).

Any 1741, 31 de juliol. Professà en les Monges Agustines sor Maria Lluïsa Montllor d'Alcoi. (Bibliografia 479).

Any 1742. Visita Pastoral per delegació del Dr. Pérez. (Bibliografia 138).

Any 1742. S'aprovaren les ordenances que controlen el gremi de teixidors. Se sap que els "peraires" compraven la llana merina de Castella i Extremadura, i la llana més barata al País Valencià. Hom teixia batana en l'interior de la Vila, en tant que es filava i cardava en poblacions properes d'Alfafara, Ibi, Agres, Onil, etc. Tot i això els mestres fabricants de Bocairent no van assolir el poder dels d'Alcoi, tot i que invertien en la compra de terres. (Bibliografia 206).

Any 1742. Cada peraire tenia al seu càrrec més d'un treballador. L'estabilitat demogràfica ens explica que l'augment de la producció era deguda a millores en la productivitat. La població estava molt proletaritzada. (Bibliografia 380).

Any 1742, 12 de gener. Data del de permís per fer focs artificials i Soldadesca durant les festes de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1742, 13 de febrer. Va nèixer a Bocairent Antoni Pascual, religiós. Professor de Gramàtica a l'escola del convent de Sant Bernardí. Per facilitar l'estudi als seus alumnes va publicar, "Prosodia de Felipe Mey". Obra publicada a València l'any 1764. (Bibliografia 303).

Any 1742, 31 de juliol. Data de les franquícies concedides als fabricants de Bocairent per a un període de 10 anys. (Bibliografia 380) i (466).

Any 1742, finals d'any. Arribà a Bocairent l'arquebisbe Andrés Mayoral i el seu secretari Francesc Pérez Bayer. (Bibliografia 100).

Any 1743, 9 de març. Terratrèmol. (Bibliografia 373).

Any 1743, 17 de juliol. Tomàs Belda, Joan Belda, Diego Belda i Josep Maiques sol·liciten a l'ajuntament arreglar l'ermita de Santa Àgata. (Bibliografia 175)

Any 1743, 12 d'octubre. Mor Llorenç Castelló. Havia professat al convent de Sant Agustí de València. Cantor en San Felipe el Real de Madrid. Passà a Filipines (San Nicolás de Cebú i San Pablo de los Montes), on va morir. Ignorem data naixement. (Bibliografia 222).

Any 1744. Van escampant-se les costums afrancesades. Les portes de les ciutats són tancades al toc d'ànimes. (Bibliografia 121#).

Any 1744. Mossén Vicent Calabuig, Beneficiat de Bocairent, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1744, 15 de maig. Professà en les Monges Agustines sor Maria Antònia Gisbert, d'Alcoi. (Bibliografia 479).

Any 1745. Els frares del convent de Sant Bernardí manifesten no poder fer-se càrrec del Santuari del Sant Crist, al front del qual estava Mossén Llorenç Marco, beneficiat de la parròquia d'Agres. (Bibliografia 303).

Any 1745, 25 de gener. Professà en les Monges Agustines sor Maria Castelló, de Navarrés. (Bibliografia 479).

Any 1745, festes de Sant Blai. S'indica castells de foc per aquests dies de festa i la processó general el dia 3. (Bibliografia 100).

Any 1745, 4 de juliol. Es va anotar al "*Llibre de Deliberacions*" l'obligació dels beneficiats d'assistir a tots els soterraments i actes funeraris de la comunitat del convent de Sant Bernardí, com als de les religioses del Convent de Nostra Senyora dels Dolors. (Bibliografia 303).

Any 1745, 19 d'octubre. Com Mossén Llorenç havia de traslladar-se a Agres, es va oferir voluntari de la capellania del l'ermita del Sant Crist el pare Josep Castelló del convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).

Any 1745, 25 d'octubre. Segueix la polèmica de substitucions de capellans de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1745, 18 de novembre. Va perfilant-se la solució al problema de les substitucions del capellà de l'ermita del Sant Crist en oferir-se de nou Mossén Llorenç Marco. (Bibliografia 373).

Any 1745, 18 de desembre. L'ajuntament creu que el clergat vulnera la concòrdia establerta amb el contenciós de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1746. El retaule dels Vergara de la capella de Sant Blai era de fusta segons document d'aquest any referent a la pintura i daurats. El signà un tal Joan Baptista Oltra. (Bibliografia 100).

Any 1746, 10 d'agost. Proclamació de Ferran VI com a Rei d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1746, 2 de desembre. Capítol hagut a Bocairent per tractar si es prohibia als frares de Sant Bernardí anar a missa de Sant Antoni del Collao els dies de festes, cosa que feien des de fundació del convent. La solució va estar deixar-ho com estava. El Vicerector era Joan Vañó. (Bibliografia 197) i (303).

Anys 1747. S'inicia un període d'anys de sequera que abasta tota Espanya. (Bibliografia 890).

Any 1747. Naix a Bocairent Josep Joaquim Castelló i Ferre. Estudia Teologia a València. Amic d'Antoni Josep Cavanilles. Acadèmic de la Reial Acadèmia de la Història. Oficial de la Secretaria de l'ambaixada de París. Oficial Sisè de la Secretaria del Despatx d'Estat a Madrid. Cessat del càrrec va tornar a Bocairent al seu mas de la Linda on rebia la visita de Cavanilles. El derrocament de Godoy i l'abdicació de Carles IV van rehabilitar el nostre paisà essent nomenat Intendent d'Extremadura i Diputat a Corts de Cadis. Està en possessió de la Cruz Pensionada. Escrigué l'obra "*Descripción del reino de Valencia por Corregimientos*". Va morir a Cadis com a conseqüència de l'epidèmia de febre groga. (Bibliografia 563) i (999).

Any 1747, 11 de maig. Davant del Vicari Frare Agustí Company professà Sor Àngela Maria Pérez, de la Vila Joiosa; essent General de l'Ordre el P.M. Fra. Agustí Giofa i priora del Convent Sor Maria Rita Alonso. (Bibliografia 181).

Any 1747, 28 de juliol. Antoni Alzamorra, Notari i Procurador de Mossén Jeroni Bernat, capellà de l'ermita del Sant Crist, certifica a favor del capellà en el contenciós de l'ermita. (Bibliografia 373).

- Any 1747, 6 de juliol.** Reial decret pel qual Ferran IV comunica als seus ministres el desig de desterrar del país els perjudicis que s'ocasionaven per l'excessiu nombre d'escrivans reials o numeraris. (Bibliografia 890)
- Any 1747, 27 d'agost.** El clergat fa saber a l'ajuntament per mig de l'agutzil Pasqual Fita dels impediments del capellà del Sant Crist per la seua "sordesa i vellesa", demanant un substitut. (Bibliografia 373).
- Any 1748.** La Confraria de la Minerva va costejar una capa pluvial de domàs blau feta a València. (Bibliografia 462).
- Any 1748.** Mossén Josep Calataiud, capellà d'Albalat dels Sorells, vicari d'Algemesí, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1748.** Mossén Pere Calabuig, rector de Bocairent, Mestre d'Arts, Filosofia i Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).
- Any 1748, 7 de març.** Data del certificat de l'escrivà de Xàtiva, que es conserva en l'Arxiu Municipal, sobre la prioritat que tenia Xàtiva en el comerç de la neu. (Bibliografia 165).
- Any 1748, 11 de març.** Es va produir un conflicte entre la ciutat de Xàtiva i Josep Puig Bono per la possessió de les caves que tenia Xàtiva a la Serra Mariola. Es va fallar a favor de Xàtiva. El que interessa d'aquest plet és la descripció que se'ns dóna de la situació de les dues caves de propietat xativina. (Bibliografia 872).
- Any 1748, 12 de març.** Tres comissionats de Xàtiva es presentaren a Bocairent per parlar amb el batlle Esteve Tudela per assumptes relacionats amb el comerç de la neu de Mariola. (Bibliografia 165).
- Any 1748, 23 de març i 2 d'abril.** Terratrèmols de Montesa; que a Bocairent va badar 3 capelles, l'alt del campanar de l'Església; l'ermita de Sant Antoni Abat va quedar inservible; altres ermites damnades; 50 cases fetes malbé; alguns masos inhabitables, etc. El Retaule de l'altar major de Joan de Joanes quedà prou destrossat i es va retirar. També en el Convent de les "Miguelines" (Agustines) van haver desperfectes en l'altar major, en els arcs i en el frontispici. (Bibliografia 176), (181), (306), (373) i (477).
- Any 1748, 21 d'abril.** Professà en les Agustines Sor Josepa Teresa Vilarroel, natural de la Ciutat de Cadis, essent Priora Sor Maria Agnès Aynat i actuant d'escrivà Francesc Galbis. (Bibliografia 181).
- Any 1748, 20 de juny.** L'ajuntament comunicà al clergat la mort del capellà de l'ermita del Sant Crist, Mossén Jeroni Bernat i sol·licita substitut. (Bibliografia 373).
- Any 1749.** Des d'aquest any ja no es fa la distinció entre carn corrupta i "mortesina". (Bibliografia 121#).
- Any 1749.** Pel "*Repartimiento de Pecha Real*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics. (Bibliografia 113).
- Any 1749, febrer.** València. Les autoritats locals busquen solucions per a superar la crisi bladera. (Bibliografia 890).
- Any 1749, 19 de febrer.** Data de la reforma litúrgica que afecta també a la música religiosa prohibint timbals, trompes, oboès, flutes, flautins, salteris moderns, mandolines, etc. Aquesta disposició sembla que no va afectar massa a l'església valenciana. (Bibliografia 552).
- Any 1750.** Aproximadament, data de la construcció de l'ermita de la Confraria de la Santíssima Sang, que tenia casa per al sagristà i trinet per al joc de la pilota. (Bibliografia 396).
- Any 1750.** S'afegeix un membre més a la Junta de la Confraria de la Minerva. Es tracta de l'almoïner. En total en són 6: el Prior, el Majordom, el Clavari, el Baciner, el Conservador i l'Almoïner. (Bibliografia 429).
- Any 1750.** Es va fondre la campana situada huí en dia en la Residència de la Tercera Edat anomenada Maria. (Bibliografia 509).
- Any 1750.** Data dels capítols o ordenacions que regulaven l'abastament del gel a la vila. El primer arrendatari de la neu conegut fou Eusebi Ximeno. (Bibliografia 731).
- Any 1750.** Per al govern de Sant Felip (Xàtiva) es van publicar 250 ordenances. Bocairent, per pertànyer a dita governació posseeix un exemplar en prou bon estat de conservació.
- Any 1750, Corpus.** La Confraria de la Minerva deixa de pagar les càrregues de sàlvia per a l'enramada. El

que no se sap és el motiu. (Bibliografia 462).

Any 1750, 15 de gener. Es va concedir per a l'altar major del temple de les Agustines un privilegi atorgat pel papa Benedicte XIV, donat a Roma el 7 de febrer de 1749. (Bibliografia 181).

Any 1750, 20 d'abril. Professà en les Agustines Sor Clara Maria Ramon natural, de Xàtiva. (Bibliografia 181).

Any 1750, 17 de juny. D'aquesta data hi ha un document on està el Padró de les Monges Agustines. En total en són 25 monges. (Bibliografia 181).

Any 1750, 14 d'octubre. Professà en les Agustines Sor Josepa Maria Calabuig natural de Bocairent, essent Provincial P.M. Fra. Nicolau Cerdà i escrivà, Roc Alcaraz. (Bibliografia 181).

Any 1751. Bocairent tenia 3.046 veïns. (Bibliografia 724).

Any 1751, 16 de març. Per unificar la política d'abastiments i ús dels pòsits en les poblacions es va crear la direcció centralitzada. (Bibliografia 890).

Any 1751, 8 de setembre. Ferran VI va concedir a la Real Fàbrica de Bocairent una sèrie de privilegis entre els quals destaquem: el de no pagar l'Impost Equivalent (contribució) durant sis anys, i el de portar armes defensives per tot arreu, durant vuit anys. Amb això es suposa que l' "Alardo" de la Soldadesca passés del "Sometent" als Gremis de "Peraires" i Teixidors. Els fabricants de Bocairent s'havien compromés amb el rei a teixir-li teles blanques i blaves per a les tropes. Es tracta d'una necessària reglamentació per haver canviat considerablement la producció. (Bibliografia 100), (161), (466) i (482). "La Real Fràbrica de Paños de la Vila de Bocairente" segons consta en el llibre de "*Previllegios de su Magestad*" es componia de 148 Mestres "Peraires", 118 Oficials, 58 Aprenents; 50 Mestres Teixidors, 56 Oficials i 25 aprenents; 5 tints amb 5 calderes grans i 4 xicotetes per a tintar llana, 7 bidons o safates amb 30 persones. 6 batans amb 17 piles per a 10 persones. 15 bancs de tondre amb tisores i demás adreços per a 15 persones, etc. Si ho comparem amb el "*Libro Padrón*" veurem que no coincideix. (Bibliografia 174).

Se li concedeixen als fabricants de Bocairent privilegis, gairebé superiors als dels veïns alcoians. (Bibliografia 380).

Any 1752. Com figura en un dels laterals de la Parròquia, Bocairent va canviar la iconografia de l'apòstol Sant Jaume i se li va continuar dedicant festes. De cavaller va passar a ser peregrí. Però és ben cert que Sant Jaume Peregrí no va despertar els entusiasmes que Sant Jaume Matamoros, sinó que aquest entusiasme va passar a Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1752. Per tractar de posar remei a l'escassetat de cereals, s'acordà estendre la creació de pòsits en totes les poblacions. (Bibliografia 890)

Any 1753. Petició davant la sala del crim de l'Audiència de València per part del fiscal del Consell de Castella per la qual sol·licitava que l'Audiència dictara una provisió dirigida a totes les autoritats locals del Regne per acabar amb els robatoris, bandolerisme, etc. En cas de no adoptat mesures serien les mateixes autoritats locals les multades i penades per la seua deixadesa. (Bibliografia 890)

Any 1753. Es va fer un padró. (Bibliografia 342#).

Any 1753. Naix a Bocairent Francesc Belda Pla, doctor en lleis per la Universitat de València, advocat de "los reales consejos", alcalde ordinari de Bocairent en 1784 i 1787, comissari de guerra el 1794, desamortitzador, comerciant a l'engrós amb interessos a Alcoi i Bocairent. El 1803 rep el títol de Baró de Casanova, el 1820 fou elegit representat a Corts pel partit de Xàtiva i membre de la Diputació Provincial. Morí el 1833. (Bibliografia 827).

Any 1753. Es pagà al manyà Josep Martínez 6 sous i 2 diners per la clau de la porta de la Capella de la Comunió que es conserva en el Museu Parroquial. (Bibliografia 168).

Any 1753. Amb la implantació de la figura del corregidor foren reduïdes les places a l'ajuntament. La nova figura borbònica potenciava enormement el paper de la noblesa en assumptes de govern local. Els regidors no s'elegien anualment, sinó que esdevindran vitalicis amb tots els defectes que comporta un poder perpetu. (Bibliografia 591).

Anys 1753-1754. Crisi d'abastiments a Madrid produïda per la sequera que patia Espanya. Altres conseqüències de la sequera foren la pujada dels preus, la pressió dels forners, collites dolentes, fam i

bandolerisme, reserves de blat en pòsits, etc. (Bibliografia 890)

Any 1753, 19 de febrer. Sor Maria Llúcia, natural de la Vila d'Alcoi, professà en el Convent de les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1754-1776. El Mestre peraire, Diego Cabanes Martínez va ser Majordom de l'Hospital. (Bibliografia 582).

Any 1754. Del "Padró per a Quintes (lleva)" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics. El poble acabava en la placeta dels Omets, des d'on continuava el camí de Castella. El Ravalet es coneixia com a Ravalet de les monges potser per distingir-lo del raval de Sant Joan (Bibliografia 113) i (729).

Any 1754. La Confraria de la Minerva va pagar una capa pluvial de damasc blanc. (Bibliografia 462).

Any 1754. Desapareix els arbitris municipals i torna a implantar-se l'Almudí. (Bibliografia 591).

Any 1755. Se li pagà a Joan Pérez, sastre, 8 sous. "per fer el frontal de Sant Blai". (Bibliografia 100).

Any 1755, 1 de novembre. Terratrèmol. Durà un parell de minuts amb vibracions d'edificis i pisos. Fou més fort per l'ermita de Sant Antoni del Collao. No es registraren desgràcies personals. Es van enterbolir les aigües del riu Clarià. Fou acompanyat d'un tro subterrani a manera d'una canonada. Fou menys furiós que el de 1748, però de major durada (Bibliografia 373).

Any 1755, 6 de novembre. Va prendre possessió de la parròquia del Salvador d'Alfafara el bocairentí Francesc Vañó. (Bibliografia 373).

Any 1755, 20 de novembre. El vicari perpetu d'Alfafara Mossén Francesc Bodí, de Bocairent, va quedar absolt d'alguns càrrecs. (Bibliografia 373).

Any 1756. Visita Pastoral que tractà sobre els "*Llibres Majors de Renda*". (Bibliografia 138).

Any 1756. Millora l'economia. (Bibliografia 121#).

Anys 1756-1757. Una plaga de llagosta arrasa el terme. (Bibliografia 591).

Any 1757. Pel "*Repartimiento de la Igualada Médica*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics. (Bibliografia 113).

Any 1757, 4 de juny. Sor Teresa Mònica Peralta, natural de l'Alcúdia de Crespins, professà en les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1757, 22 de setembre. Sor Josepa Rita Ferre, natural de Bocairent, professà en les Agustines, davant del P. Fra. Nicolau Belda, Prior del Convent de Rocafort. (Bibliografia 181).

Any 1758. Biar sol·licità de l'Administració es revisés el partidor de les aigües, doncs una gran pedra en la presa podria decantar l'aigua en una direcció més que en altra i en conseqüència alterar la Concòrdia entre Biar, Banyeres i Bocairent. (Bibliografia 101).

Any 1758. Les Religioses del Convent de les Agustines sol·liciten permís a l'ajuntament per ampliar els terrenys per la part posterior, puix havien rebut una almoina de 60 lliures per part de l'arquebisbe. (Bibliografia 181).

Any 1758. Per ordre de l'Audiència de València, l'ajuntament de Bocairent havia d'informar sobre la situació real i comptes, la qual cosa va fer, però l'Audiència no quedà satisfeta i envià legats per comprovar-ho. Els informes figuren en el "*Libro Padrón del año 1762 i 1763.*" (Bibliografia 181).

Any 1758. Darrer any del "*Libro de Derechos de Fábrica*". de l'Arxiu Parroquial. (Bibliografia 303).

Any 1758, 3 de febrer. Josep Castelló, Josep Maiques, Vicent Galbis i Josep Belda, fabricants, formen la companyia per al comerç dels seus productes. La companyia es va dissoldre en 1764 per defunció de Josep Castelló. (Bibliografia 466).

Any 1758, 8 d'agost. Visita Pastoral a Bocairent. Entre altres aspectes tractà de l'ermita de Sant Roc i del Retaule de Joan de Joanes. (Bibliografia 138).

En un llistat de la iguala mèdica, d'aquest any, apareix el nom de Gaspar Ferrer, ermità de Sant Roc.

(Bibliografia 122) i (181).

Any 1759. Any del naixement del religiós Francesc Vañó que passà per Terres Santes morint en Jerusalem el 1808. (Bibliografia 222).

Any 1759. Data de construcció de la capella de la Tercera Ordre Franciscana, (avui església del cementiri). El mestre d'obres va ser Tomàs Peris. Tenia tres altars. Un dedicat a Sant Bernardí, l'altre dedicat a Sant Antoni de Pàdua i el tercer dedicat a Sant Innocenci. El conjunt del convent ho formaven 4 edificis i 1 torre. (Bibliografia 303) i (902).

Any 1759. Va acabar d'escriure's el "*Llibre de les Subhastes*" que es troba a l'Arxiu Municipal". (Bibliografia 316).

Any 1759. Familiars bocairentins del Sant Ofici de la Inquisició eren arrendataris dels fruits de Banyeres i Biar. (Bibliografia 902).

Any 1759, 2 de febrer. Es lliurà a la Parròquia un tern compost per casulla, dues dalmàtiques amb estola i els manilles corresponents; una capa pluvial, un tapa calze i una bossa de corporals. (Bibliografia 181).

Any 1760. Per un plet seguit pel Fiscal de Sa Majestat contra la Vila de Bocairent, pel pagament de quinquennis del piló de les carnisseries, sabem les despeses que feia l'ajuntament. Entre altres destaquem: (Bibliografia 114).

- 95 lliures per al Convent de Sant Bernardí.
- 35 lliures a l'escrivà.
- 80 lliures als agutzils. (N'eren dos).
- 20 lliures al mestre de primeres lletres.
- 25 lliures al mestre gramàtica.
- 20 lliures al síndic apostòlic del convent.
- 5 lliures i 10 sous al rellotger.
- 26 lliures als sequiers del Rec de Collao.
- 3 lliures a la persona encarregada de l'orgue.
- 25 lliures al capellà encarregat de l'ermita del Sant Crist.
- 5 lliures a l'advocat de Xàtiva.
- 20 lliures al "mayordomo de Propios".
- 7 lliures i 10 sous a l'advocat de València.
- 5 lliures al Procurador numerari de la Reial Audiència.
- 3 lliures per dos parells de sabates per las agutzils.

Entre les despeses extraordinàries tenim:

- 50 lliures per fer front a plets.
- 14 lliures per netejar sèquies i reguers.
- 70 lliures per fer obres en diferents parts de la població.
- 3 lliures als caçadors de llops, raboses, etc.
- 2 lliures pels ports de cartes rebudes.
- 12 lliures pel paper segellat
- 1 lliura i 10 sous per les despeses de paper.
- 1 lliura i 10 sous com almoïna per als Sants Llocs.

Any 1760. Consta que a Bocairent hi havia 5 molins fariners i 3 molins bataners. (Bibliografia 1003)

Any 1759, 10 d'agost. En el castell de Villaviciosa de Odón (Madrid) mor el Rei Ferran VI i és proclamat Rei d'Espanya el seu germà Carles, amb el nom de Carles III. (Bibliografia 910).

Any 1759, 17 d'octubre. Carles III desembarca a Barcelona, procedent de Nàpols, per a iniciar el seu regnat com a monarca d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1759, 9 de desembre. Carles III arriba a Madrid, procedent de Nàpols, per a fer-se càrrec del tron d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1760. Es va construir les capelletes del Via Crucis de l'ermita del Sant Crist. Al museu parroquial s'hi conserven dos dels retaules desapareguts o destrossats. (Bibliografia 100).

Any 1760, 13 de juliol. Entrada triomfal de Carles III a Madrid, després de la mort del seu germà Ferran VI. (Bibliografia 910).

Any 1761. En acabar els sis anys de privilegi, que s'havien concedit, es va reclamar de nou la contribució, fent-se una valoració dels bens per part del poble. El Duc de Caylús -Capità General-, no satisfet, va enviar un delegat governatiu per a repetir l'operació. Els resultats de la qual van ser enviats al Rei Carles III, fent constar les despeses que el poble feia en les festes i que resultaven ser molt elevades. (Bibliografia 100).

Any 1761. El frare Benito de Bocairent, aleshores guardià del convent de Monòver, va ser nomenat defensor del frare Salvador per un afer tèrbol ocorregut a Monòver en la casa de Felícia Ruiz avantpassada d'Azorín. (Bibliografia 514).

Any 1761, 1 de gener. Entre els bens "Propis" de la Vila hi havia: una tenda de saladura i altres productes amb una moviment anual de 501 lliures; una taverna que subministrava, pa, vi i oli; una Corredoria de Fidel Mesuradors adjudicada per 120 lliures; dos "boladars" un dels qual proveïa de carn al convent de Sant Bernardí i l'altre, anomenat del Collao, servia per a pasturar i era aprofitat pels ferrers. Els que tenia la Vila eren administrats pel Vicerector de la parròquia i els regidors. També consta una casa destinada per a la matrona; una posada; unes terres de secà en Montesa; la casa de l'apotecari; la casa de l'ajuntament; la casa del carceller amb la presó adjunta; l'aula de Gramàtica i l'Escola de Primeres lletres; la casa del Pòsit de blat; la Carnisseria, la Pescateria i l'Escorxador.. Del Padró d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics (Bibliografia 113), (137) i (582).

Any 1761, 27 de gener. Lliurà comptes el nou capellà de l'ermita del Sant Crist, Mossén Nicolau Martínez. El mateix dia i a petició del Reial Suprem Consell de Castella es va enviar a Madrid un informe municipal molt interessant d'esdeveniments i despeses de Bocairent. (Bibliografia 373 i (477)).

Any 1761, 7 de juny. Francesc Robles el "Mursi" va pintar els llenços de la sagristia; representen a Sant Tomàs, Sant Joan de Ribera, Sant Pius V i Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 102).

Any 1761, 22 de juliol. Sor Tomasa Basilia Rodríguez, natural d'Aiacor, professà en les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1762. Normativa de l'arquebisbat per la que els llibres parroquials foren escrits en castellà. (Bibliografia 121#).

Any 1762. El "*Libro Padrón*" menciona de passada l'hort de Sant Blai, la renda del qual, d'acord amb el Reglament de Festes de 1900, estava destinada al pagament de les maitines de la Vespra de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Pel mateix document sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. (Bibliografia 113).

Del primer informe del "*Libro Padrón*" sabem que al convent del "Nostre Pare Sant Francesc", de Religiosos Recol·lectes, hi havia 24 frares de Comunitat. Pel mateix llibre sabem que en el Convent de Religioses Agustines hi havien 30 monges de Comunitat, el confessor i procurador; que tenien dues heretats i algunes hortes. (Bibliografia 181).

Del segon informe del "*Libro Padrón*" sabem que un forn de pa pertanyia al clergat i l'altre a les Monges Agustines amb un valor de 99 lliures A més en hi havia un altre anomenat el "Forn d'Amunt" i que pertanyia a un tal Gaspar Puerto. (Bibliografia 181).

Al "*Libro Padrón*" hi ha registrades 730 cases o contribuents: 59 tenen el cognom Belda, 53 Vañó, 48 Molina, 46 Beneyto, 44 Ferre, 23 Calatayud, 22 Martínez, 19 Asencio, 18 Alcaraz i Castelló, 17 Sanchis, 15 Calabuig i Puerto, 14 Pérez, 13 Cabanes, 12 Galbis i Silvestre, 10 Pascual. A partir d'ací la resta de cognoms oscil·len entre 9 i 1. (Bibliografia 174).

Al quarta part dels caps de casa presenten cognoms que no estaven enregistrats en 1730. (Bibliografia 174)

Pel mateix llibre sabem la composicions dels oficis i/o professionals que treballaven a Bocairent l'esmentat any: 2 advocats; 4 escrivans; 3 metges; 7 cirurgians; 1 apotecari; 71 llauradors; 44 mitgers; 207 jornalers; 57 mestres peraires; 161 oficials peraires; 31 mestres teixidors; 47 oficials teixidors; 7 mestres tonedors; 10 oficials tonedors; 3 mestres tintorers; 4 oficials tintorers; 6 bataners; 3 premsadors; 2 fabricants de cardes; 3 botiguers; 2 tractants de "paños"; 7 teixidors de lli; 7 fusters; 6 obrers; 5 pastors; 4 sabaters; 14 manyans; 8 arriars; 4 forners; 10 moliners; 3 espartenyers; 3 mossos de labor, 1 manescal; 1 ferrer; 1 taverner; 5 teulers; 6 sastres; 1 tender; 1 fondista; 1 tallador; 1 estanquer; 1 mestre; 1 pobre. (Bibliografia 174).

Blai Mira era Síndic Procurador General i Vicent Galbis Síndic Presoner. (Bibliografia 537).

Hi ha onze propietaris agraris de Banyeres. (991).

Any 1762, 2 de gener. Anglaterra declara la guerra a Espanya, per temor al Pacte de Família entre els borbons francesos i espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1762, 19 de gener. Comença a publicar-se la "Gaceta de Madrid", huí "Boletín Oficial del Estado" d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1762, 19 de setembre. Sor Maria Antònia Pasqual, natural de Bocairent, professà en el Convent de les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1762, 9 de desembre. Joan Esteve Tudela s'oferia portar neu a Bocairent, durant els mesos de maig a octubre, des de les caves de la Mariola. (Bibliografia 165).

Any 1763. El marquès d'Esquilache implantà la loteria anomenada "la beneficiata". (Bibliografia 121#).

Any 1763. El batlle Tudela obtenia de les seues terres 1816 lliures. (Bibliografia 907).

Any 1763. Pels capítols d'arrendament sabem que la neu havia d'estar disponible des del mes de maig al d'octubre, i que s'havia d'obligar a l'arrendador a proporcionar neu, tant si hi havia al terme com si no. (Bibliografia 731).

Any 1763? Banyeres entaula plet sobre el riu Vinalopó i límits municipals. (Bibliografia 100).

Any 1763. El "*Llibre Padró de Veïns*" fa referència a l'ermita de Sant Roc. (Bibliografia 122).

Any 1763. Segons un document anomenat el "*Repartimiento de la Paja*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics. (Bibliografia 113).

Any 1763. Segons el Padró de Contribució, un 7,2% de la població obté un 55% de la renda agrària. El 10% dels contribuents tèxtils tenen finques agràries i en fan una producció que no supera l'1% del total.

Any 1763. Entre els comercials bocairentins de més de 1.000 lliures d'inversió es trobaven el ramader Josep Belda i el peraïere Tomàs Belda de José. (Bibliografia 927).

Any 1763, 9 de febrer. Joan Esteve Tudela signà el paper pel qual se li adjudicava el comerç de la neu de la Serra Mariola per a la Vila de Bocairent. (Bibliografia 165).

Any 1763, 10 de febrer. Tractat de Fontainebleau, que va posar fi a la guerra de França i Espanya -unides per l'anomenat "Pacte de Família"- amb Anglaterra, i pel que ambdós aliats van haver d'acceptar pèrdues territorials colonials en favor d'Anglaterra. (Bibliografia 910).

Any 1763, abril. Alguns Beneficiats de Bocairent van enviar al Prelat un "*Memorial d'Agravis*". (Bibliografia 138).

Any 1763, 10 de juny. Capítol del clergat. S'acordà llegir tots els manaments de l'última visita pastoral. (Bibliografia 138).

Any 1763, 30 de setembre. Carles III estableix a Espanya la Loteria huí anomenada "Loteria Primitiva" o Lotus. (Bibliografia 910).

Any 1763, 10 de desembre. Se celebra a Madrid el primer sorteig de la Loteria. (Bibliografia 910).

Anys 1763 i 1766. Joan Esteve Tudela era l'encarregat d'avituar de neu la població des de maig a octubre- (Bibliografia 872).

Any 1764. La Confraria de la Minerva va adquirir un tern que va quedar ben detallat en el llibre, tant pel material emprat com pels diners gastats. (Bibliografia 462).

Any 1764. El vicari perpetu d'Alfafara va recórrer al prelat per pagar menys impost a l'església de Bocairent. (Bibliografia 373).

Any 1764, 20 de juny. Capítol del clergat. (Bibliografia 138).

Any 1764, 18 d'agost. Pere Rodríguez de Bonifaci va vendre als Administradors de l'ermita de Santa Àgata una horteta, per la Partida del Carrascalet, per 136 lliures. (Bibliografia 177).

Any 1764, 23 de setembre. Sor Rosa Maria Ferre, natural de Bocairent, professà en les Agustines. Sor Rosa Maria renuncià a favor del Convent de Bocairent les heretats que pogués rebre dels seus pares o parents. (Bibliografia 181).

Any 1764, 24 de desembre. El pare Damià Gadea, franciscà del convent de Sant Bernardí, va ser -com era tradició- el confessor del clergat parroquial. (Bibliografia 303).

Any 1765, 10 de febrer. Sor Isabel Maria Sarlabós, natural d'Algemesí, professà en les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1766. Pel "*Repartimiento del Equivalente*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. (Bibliografia 113).

Any 1766. Any de reconstrucció del Campanar, obra de l'arquitecte Carles Stagin que el va realitzar amb blocs de la cantera de Rompegales -les Escaletes- per substituir l'arruïnat pels terratrèmols de Montesa. Té una altura de 41 metres. (Bibliografia 192).

Any 1766. (Múrcia). El frare Benito de Bocairent traduïa al castellà una obra religiosa. (Bibliografia 523).

Any 1766. Forta pedregada a Ontinyent. (Bibliografia 591).

Any 1766, 23 de març. Comença a Madrid el Motí d'Esquilache, revolta popular a Madrid en protesta per la política del ministre de Carles III, el marquès d'Esquilache. (Bibliografia 910).

Any 1766, 26 de març. El marquès d'Esquilache és destituït a causa del motí iniciat tres dies abans. (Bibliografia 910).

Any 1766, juliol. Aleix Asencio de Cristòfol, mestre peraire fa una còpia de les ordenacions del gremi de teixidors. Un segle o dos abans, haguérem vist fer-li l'encàrrec a un escrivent o a algun notari, professionals que tenien, juntament als religiosos, el monopoli de l'art de l'escriptura. (Bibliografia 733).

Any 1767. Per un document anomenat "*Repartimiento de la Pecha Real*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. (Bibliografia 113).

Any 1767. Carles III va prohibir a les xiques casar-se sense permís patern. (Bibliografia 121#).

Any 1767. Data de les pintures murals de la Capella de la Comunió de l'Església Parroquial, atribuïdes als germans Vergara. (Bibliografia 102), (168).

Any 1767. Data que cita el P. Teixidor en la seua obra "*Valencia Antigua*" referent a l'existència dels dos últims emparedaments en l'ermita del Sant Crist, segons referència del frare Bartomeu Calabuig el qual diu que el capellà del convent li havia informat de la destrucció de 14 emparedaments. (Bibliografia 351) i (373).

Any 1767. Data de les ordenances municipals que regirien els municipis. (Bibliografia 591).

Any 1767, 27 de febrer. Pragmàtica sanció de Carles III per la que s'expulsa als jesuïtes de tots els dominis de la Monarquia espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1767, 31 de març. A les dotze de la nit van ser extrets dels seus domicilis i expulsats d'Espanya els Jesuïtes. (Bibliografia 910).

Any 1767, 6 d'abril. Les Mares Agustines reben un reliquiari amb restes de Sant Agustí. El document, en llatí, està datat a Roma. (Bibliografia 181).

Any 1767, 20 de juny. És anomenat Diego Belda com "Fiel de la Renta de Lanás de Bocairente" amb facultats per a perseguir el contraban. (Bibliografia 100).

Any 1767, 14 de juliol. Hi ha un document d'aquesta data sobre el problema hospitalari a Bocairent, i més concretament es fa referència a l'espai i als problemes econòmics de l'Hospital i d'altres obres pies de la Vila. Sobre l'Hospital tenim que:

La renda de l' Hospital era de 155 lliures.

El nombre màxim de malalts que podia acollir era de 3.

Les despeses anuals eren superior als ingressos.

Per als pobres hi havia una sala.

Altres obres pies al Bocairent del 1767 eren:

La renda de l'administració de Nicolau Abad.
La renda anual de l'administració de Mossén Esteve Beneyto.
La renda de l'administració de Cosme Eiximeno.
La renda de l'administració de Mossén Miquel Ferre. (Bibliografia 228).

- Any 1767, 27 de juliol.** A petició de Campomanes, el Consell de Castella va acordar l'extinció de totes les confraries i germandats i la seua substitució per mots de pietat. (Bibliografia 890)
- Any 1768.** Per un document anomenat "Repartiment de la Sal" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. (Bibliografia 113).
- Any 1768.** Es va fer un recompte de població. Es tracta del primer cens realitzat amb finalitat estadística. Bocairent tenia 3.658 habitants. (Bibliografia 342) i (492).
- Any 1768.** Reial decret de Carles III que establia l'obligatorietat d'estudiar en castellà. (Bibliografia 121#).
- Any 1768. (Madrid).** El frare Benito de Bocairent traduïa al castellà una obra religiosa. En 1769 es va fer una segona edició a València. (Bibliografia 523).
- Any 1768.** Deixa de realitzar-se "l'acapte general de l'agost" que feia la Confraria de la Minerva per la Vila en "blat i diners". (Bibliografia 100).
- Any 1768, 23 de juny.** S'imposa a Espanya l'ensenyança de les lletres, el llatí i la retòrica en castellà. (Bibliografia 910).
- Any 1768, 12 d'agost.** Reial Cèdula per la qual es suprimien a totes les Universitats les càtedres de l'Escola Jesuítica. La reial Cèdula prohibia els graduats antitomistes cobrir les places. Açò va provocar conflictes en la Universitat de València i als opositors, entre ells el bocairentí Josep Joaquim Castelló i Ferre. (Bibliografia 563).
- Any 1768, 28 de setembre.** Hi havia tal malestar a Bocairent en comprar Josep Ros el forn tot i que aquest es va comprometre abastir a la Vila de pa comú durant tot l'any següent. (Bibliografia 100).
- Any 1769.** Es van cursar missives als arquebisbes, intendants i corregidors del tot el país per a que recolliren informació sobre les confraries de les seues respectives governacions i diòcesis. (Bibliografia 890)
- Any 1769.** S'escampava el cultiu de la creïlla. Sabem que el llaurador Tudela seguia sent el màxim contribuent agrari de Bocairent. (Bibliografia 121) i (537).
- Any 1769.** Testament de Maria Sanchis, muller d'Ambròs Calatayud. Document de suma importància per conèixer els costums de l'època. (Bibliografia 902).
- Any 1769, 23 de gener.** Va nèixer a Bocairent Vicent Alcaraz. Religiós franciscà, predicador i visitador de la Tercera Ordre Franciscana a Cocentaina. Va morir a Alcoi l'any 1830. (Bibliografia 303).
- Any 1769, 16 de juny.** Primeres notícies sobre el projecte de publicar el "Correo General de España", publicació on es reflectiran les notícies més importants d'agricultura, arts, comerç, fàbriques, manufactures, indústries i ciència. Com a conseqüència de la publicació van ser remesos qüestionaris als intendants i corregidors. (Bibliografia 890)
- Any 1769, 20 d'octubre.** Arribà a Bocairent una Ordre del Capità General, Conde de Sayve de data 14 de juliol ordenant que "es suspenguen totes les funcions de corregudes de vaquetes, soldadesques, salves i altres diversions". (Bibliografia 100).
- Any 1769, 7 de novembre.** Naix a Bocairent el pare Agustí de Bocairent. Professà en San José de Castilla. Fou capellà de Meycaujan i Gumaca (Filipines); president del Convent de Manila, procurador de la província franciscana de San Gregorio de Filipines; ministre de Dilao, Longot i Obando; comissari de la Venerable Ordre Tercera de Manila. Morí el 1830. (Bibliografia 222) i (303).
- Any 1769, 21 de novembre.** El batlle de Bocairent va fer constar el robatori d'objectes de valor, documentació i llibres de la biblioteca del convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).
- Any 1770.** Bocairent tenia una fàbrica d'aiguardents. (Bibliografia 206).
- Any 1770, 2 de febrer.** Primer número del "Correo General de España", publicació on es reflectiran les notícies més importants d'agricultura, arts, comerç, fàbriques, manufactures, indústries i ciència. En 1771 va deixar de publicar-se. (Bibliografia 890).

Any 1770, 1 de maig. Sor Maria Rita dels Dolors, natural de la Vila Joiosa, professà en les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1770, 27 de març. Capítol per fer saber la renúncia del capellà del Sant Crist, Mossén Nicolau Martínez i el nomenament de Pere Maiques com a substitut. (Bibliografia 373).

Any 1770, 28 de setembre. El Consell de Castella va promulgar una ordre per a què els corregidors replegaren la informació de totes les confraries, germandats, cossos col·legiats, congregacions i gremis. (Bibliografia 890)

Any 1771. Bocairent consultà a València sobre l'Impost de l'Equivalent amb relació al comerç de la neu de les caves de Mariola. (Bibliografia 165).

Any 1771. L'ajuntament va pagar a Mossén Josep Silvestre diverses quantitats per actes religiosos. (Bibliografia 373).

Any 1771. La indústria tèxtil estava molt millorada. Es creaven Reials Fàbriques en altres poblacions. Es té constància del tint de l'Aljub. (Bibliografia 121) i (565).

Any 1771. Carles III va prohibir els jocs d'atzar. (Bibliografia 121#).

Any 1771. Existeix un document d'aquest any en el que es pot llegir: "Per vots especials i de temps molt antic "l'ajuntament té al seu càrrec les següents festivitats: (Bibliografia 100).

L'1 de maig els apòstols Sant Felip i Sant Jaume el Menor en l'ermita de Sant Jaume el Major.

El 17 de gener Sant Antoni Abat, el 26 de juliol Santa Anna i el 30 del mateix mes als Sants de la Pedra Abdón i Senén, les tres festivitats a l'ermita de Sant Antoni Abat.

El 21 de setembre la Sang de Crist, el 27 de desembre Sant Joan Evangelista, en el Santuari del Sant Crist.

El 3 de febrer Sant Blai, el 25 de juliol Sant Jaume el Major i el 15 d'agost l'Assumpció, al Temple Parroquial.

Any 1771, 18 de juny. Sor Josepa Antònia Nebot, natural de València, professà en les Agustines, autora d'uns escrits interessants de la història de les monges agustines de Bocairent. (Bibliografia 181) i (998).

Any 1771, 5 de setembre. Sor Maria Francesca Pérez, natural de la Vila Joiosa, professà en les Agustines. (Bibliografia 181).

Any 1771, 17 de setembre. L'ajuntament rep una carta de D. Rafel Lassala, bisbe Governador, contestant a la petició de la Vila sobre llicència per beneir una campana nova en l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1771, 6 d'octubre. Pragmàtica de Carles II prohibint els jocs a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1771, 15 d'octubre. Carles III expedia una Reial Cèdula prohibint la pólvora. Es justificava la mesura en prevenció de possibles incendis de cases. A Bocairent arribà l'11 de febrer del 1772. Com la prohibició era el disparar dins dels pobles, es feia l'Alardo en l'ermita de Santa Àgata perquè quedava a les afores del poble. Amb açò s'institucionalitza la "guerreta", pel pla de Santa Àgata, que encara perdura. (Bibliografia 100).

Anys 1771-1780. Relativa normalitat entre el clergat i l'ajuntament durant la permanència de Mossén Francisc Sancho en l'ermita del Sant Crist.

Any 1772. Era batlle de Bocairent, Pere Castelló de idees liberals. (Bibliografia 548).

Any 1772. Els peraires Belda Pla i Diego Cabanes obtenien 1282 i 561 lliures respectivament, però en la dècada dels 90 les rendes procedents de la indústria varen disminuir per les guerres i les dificultats del comerç. (Bibliografia 907).

Any 1772. Any en que es modifica la "casa-partidor" de les aigües del Vinalopó, contra la qual cosa reclamaren els regants de Beneixama i Biar. La Reial Audiència de València fallà a favor del regants de Beneixama i Biar. (Bibliografia 101).

Any 1772. Es va fer la Font de la Placeta dels Omets, anomenada Font del Barri de la Creu. També es va construir el nou "Pòsit", en el que avui és el Cinema Avenida. (Bibliografia 113)

Any 1772. Pel "*Repartimiento de la Real Contribución del Equivalente*" s'assignaren a l'administració de Santa Àgata 3 sous. Així com es poden extraure dades d'interés per a l'estudi de la societat del moment.

(Bibliografia 100) i (548).

Any 1772. La societat Tomàs Belda i Companyia propietat del bocairentí Tomàs Belda es va adjudicar l'abastiment de carn per a Alcoi. (Bibliografia 927).

Any 1772. Es construeix la coneguda com a fàbrica del Pantà, propietat de la família Calatayud Molina. (Bibliografia 1003)

Any 1772, 18 de gener. El clergat acordà sol·licitar a Sa Santedat Clement XIV la gràcia de descans d'un mes o dos segons estime oportú. (Bibliografia 373).

Any 1772, festes de Sant Blai. Fra Roc Reig del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 303).

Any 1772, 11 de febrer. A Bocairent arribava l'11 de febrer del 1772 la Reial Cèdula de Carles III expedida el 15 d'octubre de 1771 que prohibia l'ús de la pólvora. Es justificava la mesura en prevenció de possibles incendis de cases.. Com la prohibició era el disparar dins dels pobles, es feia l'Alardo en l'ermita de Santa Àgata perquè quedava a les afores del poble. Amb açò s'institucionalitza la "guerreta", pel pla de Santa Àgata, que encara perdura. (Bibliografia 100).

Any 1772, 5 de juny. El Bisbe Auxiliar Rafel Lassala accedia a la petició de gràcia de descans de dos mesos a 5 dels beneficiats del clergat, però per torn. (Bibliografia 373).

Any 1772, 10 de juny. Capítol del clergat en el que es va establir que el dia del patró Sant Blai i altres festes majors "ningú dels Beneficiats puga gaudir en aquests dies d'esbargiment". Recordem que el Papa Clement XIV havia concedit als Beneficiaris de Bocairent dos mesos de vacances. (Bibliografia 100).

Any 1772, 13 de juliol. Data de l'adquisició del tint del Pantà per la Reial Fàbrica. (Bibliografia 565).

Any 1772, 25 d'agost. Pragmàtica de Carles III per a unificar les distintes monedes que s'utilitzaven a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1772, 14 de novembre. Visita Pastoral per delegació del Dr. Puig Entre altres temes tractà sobre l'ermita de Sant Roc. (Bibliografia 138) i (122).

Any 1772, 11 de desembre. El capellà d'Alfafara sol·licità l'elevació de la vicaria a la condició de parròquia. El Vicari General va accedir a la desmembrament de Bocairent, deixant-la en la mateixa situació jurídica i imposant-li l'obligació de lliurar cada any a la parròquia de Bocairent 2 lliures de cera, el dia de la Candelària, pagament que va desaparèixer en 1940. (Bibliografia 373).

Any 1773, festes de Sant Blai. Fra Silvestre Santonja, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1773. Mossén Joan Baptista Calabuig, Beneficiat de Bocairent, Mestre en Arts, opositor a les Càtedres de Filosofia de la Universitat de València, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1773. Va començar un acapte pels masos. (Bibliografia 100).

Any 1774. Data de la font de mabre d'àgata de color marró de la sagristia. (Bibliografia 102).

Any 1774, festes de Sant Blai. Fra Josep Pastor, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Anys 1774-1977. Es va construir la capella del convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).

Any 1775, finals. Davant del Jutjat de Bocairent fou demandada la ciutat de Xàtiva, disputant-li el dret que tenia de fabricar pous de neu en les conquestes "ventisquers" de la Serra Mariola. (Bibliografia 165).

Any 1776, 19 de gener. La ciutat de Xàtiva va fer una crida per Bocairent, Agres, Alfafara, les Heretats de Mariola i altres llogarets propers a la serra perquè tots els que volgueren anaren a l'heretat del Racó del Cirer, amb els eus animals, per recollir la neu i omplir les caves propietat de Xàtiva. (Bibliografia 918).

Any 1776, del 20 al 27 de gener. La ciutat de Xàtiva va pagar 1.108 salaris de persones i 391 d'animals de càrrega per recollir la neu per als seus pous de neu en la Serra Mariola. (Bibliografia 872).

Any 1776, festes de Sant Blai. El frare Josep Llopis, Guardià, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1776, 4 de setembre. Sentència del Consell d'Hisenda pel qual el Fiscal condemnà al pagament de 1.386 lliures per un assumpte relacionat amb els quinquennis de les carnisseries que venia arrossegant-se des de feia dotze anys. (Bibliografia 137).

Any 1776. Es va acabar de reconstruir el campanar destrossat durant el terratrèmol de Montesa.

Any 1777. Hi ha constància del pagament de la cera (5 lliures i 12 sous) a Pere Calatayud, cerer, i a Franco Belda, Clavari de la Confraria del Roser. (Bibliografia 100).

Any 1777-1797. Francesc Castelló Ferre va ser batlle de Bocairent. (Bibliografia 999).

Any 1777, festes de Sant Blai. Frare Silvestre Santonja, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1777, 20 de febrer. El rei d'Espanya Carles III prohibeix els balls en l'interior de les esglésies així com davant de les imatges dels sants. (Bibliografia 910).

Any 1777, 28 d'abril. D'aquesta data és el contracte fet entre la "Il·lustre Vila de Bocayrent" i el "clergat", en la Sala Capitular. Consta de cinc punts més unes consideracions. (Bibliografia 202).

El Primer Punt diu que estiga a càrrec de la Fàbrica les despeses de l'oli per cremar.

El Segon ens parla sobre el ciri Pasqual i altres ciris, també a càrrec de la Fàbrica.

El Tercer sobre l'olíban, cordes de campanes, graneres, etc.

Pel Quart li lleva a la Fàbrica les despeses de rentar la roba de l'església i de la cera de les hores canòniques.

El Cinquè reafirma l'obligació de la Fàbrica a mantenir l'Església i reparar-la. S'anomena una comissió per recaptar almoïna. (Bibliografia 202).

En l'esmentat Capítol del clergat s'acordà: construir un nou cementiri, posar un rellotge, acabar el campanar, reparar la portada de l'església i tancar la Placeta que hi ha sobre la carnisseria i la pescateria. (Bibliografia 138).

Any 1777, 2 de març. Es constant la compra de llana per empresaris de Bocairent. En aquest any es va comprar a Banyeres. (Bibliografia 475).

Any 1777, 7 de juny. Sor Vicenta Maria Tudela, natural de la Vila de Bocairent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1777, 18 d'octubre. L'activitat comercial dels francesos establerts a Bocairent és notable. D'un d'ells, d'Antoni Beltrán, tenim un Protocol Notarial. (Bibliografia 466).

Any 1778. Antonio Babolés, comerciant d'origen francès, casant amb una bocairentina i resident a la nostra localitat, va realitzar una tala de 65 pins en el barranc de Degollador de Banyeres, sense llicència, per això va ser denunciat i el desenvolupament posterior dels fets van enfrontar els ajuntaments d'ambdues viles. (Bibliografia 999).

Any 1778. Sixte Calabuig i Companyia obria una tenda a València per comercialitzar productes. Joaquim Sirera Pascual ho feia a Cabra. (Bibliografia 402).

Any 1778. El bocairentí Tomàs Belda i Molina va intervindre en l'arrendament dels Drets de Bailia d'alcoi. (Bibliografia 927).

Any 1778, 6 de febrer. França reconeix la independència dels Estats Units i junt amb Espanya es compromet a ajudar a les 13 colònies americanes en la seua guerra d'independència de Gran Bretanya. (Bibliografia 910).

Any 1778, 11 de febrer. Data de la llicència de l'Il·lustríssim Arquebisbe per a inaugurar el cementeri construït junt l'ermita de Santa Àgata. (Bibliografia 138) i (303) i (902).

Any 1778, 24 de maig. Es beneïa solemnement el cementeri situat al pla de Santa Àgata. (Bibliografia 902).

Any 1778, 27 de maig. El bocairentí Dídac Moltó, mestre i síndic de la Reial Fàbrica de Draps, millorava les llançadores amb carruatges de vidre per que funcionaren a major velocitat. (Bibliografia 380).

Any 1778, 24 de març. Josep Silvestre, Pbe. Vicerector, amb llicència de l'Il·lustríssim. Arquebisbe, donada a 11 de febrer, beneïa amb solemnitat el cementeri construït junt l'ermita de Santa Àgata. (Bibliografia 138) i (303) i (902).

L'antic cementiri estava al tou de Sant Pere. (Bibliografia 418).

Com es pot veure, "*Llibre de Deliberacions*". setanta anys després del Decret de Nova Planta encara es mantenia el nostre idioma. (Bibliografia 316).

Any 1778, 23 de juny. Pel Capítol celebrat sabem de la renúncia del capellà de l'ermita del Sant Crist Mossén Josep Eximeno per motius de salut. (Bibliografia 373).

Any 1778, 14 de juliol. Continuen el litigis entre el govern de la Vila i el clergat en relació al Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1778, octubre. Data de començament "d'Autos de Competència de la Propietat del Terme" entre Bocairent i Banyeres per haver-se talat uns pins al Barranc del Degollador. (Bibliografia 101).

Any 1778, 16 de desembre. El bocairentí Francesc Belda Ferre adquireix per 100 lliures la metiat del molí l'Ombria de Banyeres. (Bibliografia 927).

Any 1779. Mor a Alzira "Fra Benito de Bocairent". (Bibliografia 218).

Any 1779. Joan Esteve Tudela va vendre el seu pou de neu del terme d'Agres a Josep Trobat. (Bibliografia 872).

Any 1779, festes a Sant Blai.

A Tomàs Llobregat apotecari se li pagà la cera per a les festes. (Bibliografia 100).

Fra Bernat Agramunt, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1779, 16 de juliol. El Rei d'Espanya Carles III declara la guerra a Anglaterra. (Bibliografia 910).

Any 1779, 9 d'octubre. Sor Maria Agnès Tortosa, natural de la Vila d'Ontinyent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1779, 19 de novembre. El capellà d'Alfafara Francesc Bodí inicià els tràmits de l'expedient per desmembrar la vicaria perpètua d'Alfafara de la parròquia de Bocairent. (Bibliografia 373).

Any 1779, 31 de desembre. Última franquícia sol·licitada per Bocairent davant d'Hisenda. (Bibliografia 402).

Any 1780. Fruit de l'ambient propiciat pel Conde de Floridablanca amb la creació de societats econòmiques, fou la fira de Sant Antoni del Collao i la construcció del pont del Sant Crist sobre el barranc de l'Infern. (Bibliografia 373).

Any 1780. El carrer de la Ferreria porta el nom per 3 ferrers que vivien allí en aquest any. (Bibliografia 113).

Any 1780, 2 de gener. Naix a Bocairent Bertomeu Cantó Cabanes. Caputxí. Va vestir l'hàbit el 7 de juliol de 1797 en el convent de la Magdalena de Massamagrell. Va ser ordenat sacerdot. Va estar en els convents de Monòver i Alberic on exercia de prevere una vegada va abandonar els hàbits del convent. De ideologia liberal va ser empresonat per pertinença als comuners, societat secreta escindida dels maçons, que tenia com a finalitat l'observança en tota la seua puresa de la constitució liberal de 1812. Va morir el 22 de maig de 1834. Bertomeu Cantó va ser una de les víctimes i un exemple d'atac més furibund a la llibertat. (Bibliografia 908).

Any 1780, festes de Sant Blai. Fra Hermenegild Cerdà, Lector, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1780. Any de fosa de la campana Santa Bàrbara. S'utilitzava per "tocar a foc", convocant els veïns per l'extinció d'incendis; i per a "tocar a tro", per esvaïr les tronades. (Bibliografia 221).

Any 1780. Josep Trobat va vendre un pou de neu que tenia al terme d'Agres a Josep Puig i Cubells. (Bibliografia 872).

Any 1781. Iniciativa estatal de plantar desenes de milers de pins a Mariola, desestimada pels ajuntaments de Banyeres i Bocairent al·ludint que no eren llocs de fusters ni llenyaters sinó de pastors i cabanyers. La importància de la ramaderia era tal que els justícies de Bocairent van denegar una plantació d'arbres. (Bibliografia 263) i (475).

Any 1781. Data de construcció del llit de la Mare de Déu d'Agost (Mare de la Gità). (Bibliografia 315).

Any 1781. Pel "*Repartimiento del Equivalente*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. (Bibliografia 113).

Any 1781, 9 de març. El primer molí paperer documentat se situa al riu Vinalopó i s'explica per la conjuntura de febre paperera i de la proximitat entre el món del tèxtil i el del paper. Fou aquest any quan Josep Calatayud i Joan Belda Galbis, amos d'un molí fariner formaren companyia amb Francesc Castelló Ferre, Vicent Calatayud Maiques i Josep Belda Domínguez per a la construcció d'un nou molí paperer al costat de l'antic. En 1809 l'adquirix Vicent Beneyto de Banyeres. (Bibliografia 728), (927), (999) i (1003).

Any 1781, estiu. Bocairent es va abastir de la neu de la Cava de Sant Blai. La sobrant es va vendre a Josep Sepulcre comerciant d'Asp. (Bibliografia 872).

Any 1781, 29 d'agost. Josep Sepulcre va arrendar la cava de Sant Blai durant sis anys. Exactament des del dia de Tots Sants de 1781 al mateix dia de 1787, al preu de 10 lliures cada any. (Bibliografia 872).

Any 1781, 8 de juny. D'aquesta data és el primer document que hem trobat sobre la "fira" de Sant Antoni del Collao. Es troba en el "*Llibre de l'Hospital*" on es va anotar un rebut per la fusta emprada en el porrat. (Bibliografia 197).

També en el mateix llibre s'anoten els ingressos per la venda de la neu de la Serra Mariola. (Bibliografia 165).

Any 1781, setembre. Seguia la querella oberta en torn a la tala de pins del Barranc del Degollador feta el 1778 per Antoni Baboles, resident a Bocairent. (Bibliografia 101).

Any 1782. Alacant concedeix llicència per la compra de bestiar procedent de Banyeres, Alcoi i Bocairent. Bocairent aportava 485 ovelles i 460 xais. (Bibliografia 475).

Any 1782. El bocairentí Josep Belda Calabuig compra el mas Todoner de Banyeres. (Bibliografia 991).

Any 1782, 4 de febrer. Les tropes angleses que s'havien apoderat de l'illa de Menorca es rendeixen davant de l'atac de l'exèrcit hispano-francés. (Bibliografia 910).

Any 1782, 8 de maig. El Majordom de l'Hospital, Martí Asencio, aportà 102 lliures, 2 diners, com a tercera part de la venda de la neu. Una altra anotació suma un total de 3 lliures, 14 sous i 2 diners. Anotà així mateix l'ingrés de 102 lliures 2 diners per l'arbitri de la neu. (Bibliografia 100) i (362).

Any 1782, finals d'estiu. El majordom de l'Hospital, Martí Asensio, justifica pèrdues en l'abastiment de la neu. (Bibliografia 872).

Any 1782, 7 de novembre. Data del protocol de la divisió de bens de Josep Belda Calabuig, pertanyent a una de les famílies riques del poble amb propietats agrícoles, rústiques i negocis ramaders i tèxtils. (Bibliografia 900).

Any 1782, 11 de novembre. L'arquebisbe Fabián i Fuero desmembrà la Parròquia d'Alfafara. La decisió arribà a Bocairent uns mesos més tard. (Bibliografia 138) i (373).

Any 1782, 19 de desembre. Sor Felicia Agustina Martínez natural de la Vila d'Ontinyent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1783. "*Descripción del Reyno de Valencia por Corregimientos*" De Bocairent diu: Els habitants d'Ibi preparen les llanes per a les fàbriques de Bocairent i d'Alcoi; les dones i xiquets d'Alfafara i Agres guanyen filant llana per a les fàbriques de Bocairent, que com les d'Alcoi vivifiquen molts pobles de la comarca.

Any 1783. Pel "*Llibre de l'Equivalent*" d'aquest any sabem el nom dels carrers de Bocairent que de vegades no coincideix amb altres llistats de la mateixa època. El seu estudi és interessant per que ens cita noms de fonts, indústries, professionals i la ubicació d'edificis públics. (Bibliografia 113).

Any 1783, 16 de novembre. Visita Pastoral per delegació a càrrec de Mossén Joan Baptista Domènech. D'aquesta visita sabem: (Bibliografia 138) i (373).

Que Alfafara fou agregada a la Parròquia de Bocairent per la Butlla de Sant Pius V de 1565.

De la queixa presentada pel sagristà de la Parròquia Joan Martí.

De que el Vicari Temporal de la Parròquia no acomplia amb les obligacions del seu càrrec.

Que s'ordenà al clergat de Bocairent lliurarà els documents de la parròquia d'Alfafara: escriptures, llibres i papers peculiars de l'església i mostrara els llibres de les rendes d'ambdues parròquies.

Que en passar per la Casa Domínguez, heretat del llicenciat Felip Calatayud, van romandre una estona en

l'oratori de Nostra Senyora del Roser on hi havia calze i ornaments decents.

Any 1783, 19 de febrer. Arribà a Bocairent l'ordre de separació de la parròquia d'Alfafara. (Bibliografia 138).

Any 1783, 19 de març. Van començar les obres per extraure aigua del paratge anomenat "Els Fontanars" del terme de Bocairent. (Bibliografia 227).

Any 1783, 1 de juliol. Sor Rafaela Lloret, natural d'Atzeneta, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1783, 20 d'octubre. L'escrivà Francesc Berenguer Tudela informà les Autoritats sobre la vigència de la prohibició de la pólvora de 1771, a la que el Reial Acord de València agregava ara que, assabentats que "moltes persones fabriquen, venen i usen els esmentats focs, fent castells al camp al temps que disparen en el poble coets voladors, corredors i tronadors" es fa saber que tot això queda prohibit. El 1785 Alcoi obté el permís de fer Alardo i Banyeres ho demana l'any vinent. A Biar se li denegà. Bocairent, que aleshores, depenia de Xàtiva, es lògic pensar que si ho va demanar no prosperés, per la situació política del moment. (Bibliografia 100).

Any 1783, 30 d'octubre. Sor Mariana Calabuig, natural de la Vila de Bocairent, professà en les Agustines. i Sor Maria Manuela Navarro, natural de la Vila de Petrer, professen en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1783, 15 de novembre. Es van paralitzar les obres per extraure aigua del paratge anomenat "Els Fontanars" del terme de Bocairent després de 5 mesos de treballs. Bocairent necessitava de 376 hores d'aigua per al reg. (Bibliografia 227).

Any 1783, 18 de novembre. Alfafara es queixava per la falta d'assistència religiosa per part del capellà bocairentí Francesc Vañó. (Bibliografia 373).

Any 1783, 21 de novembre, (Ontinyent). S'envia una queixa al clergat de Bocairent des d'Ontinyent per no atendre els serveis religiosos d'Alfafara. (Bibliografia 373).

Any 1784. Hi havia a Bocairent 21 teles de cànem i lli, que treien 35.000 vares anuals i ocupaven 30 operaris i 180 filadors. (Bibliografia 270).

Anys 1784 i 1786. Anys de publicació dels toms dedicats al País Valencià del L'Atlante Español o descripción General de todo el Reyno de España, descripción del Reyno de Valencia de Bernat Espinal i Garcia. En ells hi ha informació sobre Bocairent. (Bibliografia 909).

Any 1784, 17 de gener. Per primera vegada s'estableixen a Madrid els segells de data per a les cartes. (Bibliografia 910).

Any 1784, 1 de febrer. Sor Rita Pastor, natural de la Vila de Bocairent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1784, 15 de febrer. El batlle de Bocairent, Francesc Belda i Pla, es dirigia a la "Cámara de Aragón del Consejo de Castilla" exposant els acords de les reunions del 1783 sobre unes excavació al lloc anomenat "Els Fontanars", del terme de Bocairent, per aconseguir aigua per al reg. (Bibliografia 227).

Any 1784, 3 de març. (Madrid). Els Conseller del govern, informaren al fiscal per a que portara endavant totes les gestions necessàries per continuar les obres d'extracció d'aigua del Fontanars. Sembla que no va quedar resolt l'assumpte. (Bibliografia 227).

Any 1784, 8 de juny. Sor Rosa Antònia Tudela, natural de la Vila de Bocairent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1784, 15 de juny. Data de l'acta de l'última reunió registrada al llibre "*Capítols e Deliberacions del clergat de Bocayrent*". (Bibliografia 138).

Any 1784, 18 de juliol. El batlle de Bocairent, Francesc Belda i Pla alçava al consell de Castella un memorial pel que sol·licitava la reedificació de l'aqüeducte de l'aigua potable. El memorial citava:

l'existència de 7 fonts públiques.

3 tints de llana.

la llargària de l'aqüeducte: 3.700 vares valencianes.

el cost seria de 120.000 quinzets de velló.

el jornal d'un treballador de la Fàbrica: 3 quinzets de velló.

que els capellans no volien pagar.

la possibilitat d'instal·lar-se aigua a casa.
 que Bocairent tenia 800 veïns.
 l'arquitecte va ser Vicent Gascó.
 el mestre d'obres va ser Blai Bellido. (Bibliografia 302).

Any 1784, 31 de desembre. Per a reforçar la lluita contra els pirates, Carles III estableix la pena de galeres a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1785, estiu. L'avituallador de la neu va ser el llaurador Antoni Beneyto de Miguel. (Bibliografia 872).

Any 1785. Nicolau Belda i Joaquim Calabuig, de Bocairent estudiaven a la universitat d'Oriola. (Bibliografia 207).

Any 1785. La filatura mecànica va substituir la d'operació manual. (Bibliografia 121#).

Any 1785, 10 de gener. Últim any en que es trauen els comptes de l'Hospital en el mateix hospital. A partir d'aquest any es farà a l'ajuntament, que per aquell temps estava a la Placeta de la Presó. En la reunió d'aquest dia es tractaren alguns temes dels quals destaquem "el porrat de Sant Antoni", i una "correguda de bous". (Bibliografia 197).

Any 1785, 16 de gener. En la Sala Capitular es reuniren autoritats per acceptar una oferta de fusta per una correguda de jònecs. (Bibliografia 363).

Any 1785, 20 de maig. L'arquitecte Vicent Gascó, veí de València, va recorre l'aqüeducte vell i va testificar la necessitat de la total renovació. (Bibliografia 322).

Any 1785, 7 de juny. L'aigua que eixia de les excavacions del Fontanars anava al reg per una nova sèquia que va ser trencada, la nit del 7 de juny, en benefici del propietaris de les terres per on passava. (Bibliografia 227).

Any 1785, 11 d'octubre. En providència del Consell de Castella, i vist l'informe de l'arquitecte de l'aqüeducte, es va donar permís d'obres per portar aigua des dels Fontanars, però amb la prevenció de que els veïns hagueren de portar els materials. (Bibliografia 322).

Any 1785, 27 d'octubre. Un altre francès veí de Bocairent és Pere Veysera (Veissieres), comerciant de roba, soci de dos francesos més: Gabriel i Antoni Bèrnia. (Bibliografia 466).

Any 1785, 9 de novembre. Pragmàtica del rei Carles III prohibint les corregudes de bous. (Bibliografia 363).

Any 1786. Es feu un Padró de població per manament del Conde de Floridablanca. És considerat el millor de l'Europa del seu temps. (Bibliografia 121), (206), (402), (492) i (342).

Bocairent tenia 3.949 habitants.

Sector I (Agrícola) el 37%.

Sector II (Artesà) el 49%.

Sector III (Serveis) el 5,0%.

Alguns eren d'origen francès com Pere Veysera, comerciant de robes o Antoni Bèrnia, soci de l'anterior i quincaller que obrí una tenda.

Entre frares i monges 54 religiosos.

D'aquestes dades podem extraure que les passes cap a la proindustrialització empenyen la població activa a dependre cada cop més de les manufactures, tant del tèxtil com del paper. Però si comparem amb les dades del 1.730 veurem un augment en el sector agrari i una disminució en serveis.

Any 1786. Quedaven prohibits el cementeris dintre dels recintes parroquials i en capelles. (Bibliografia 121#).

Any 1786, 12 de gener. El batlle de Bocairent recorria de nou al Consell de Castella per portar endavant les obres d'extracció d'aigua dels Fontanars. (Bibliografia 227).

Any 1786, 25 d'agost. Sor Maria Vicenta Molina, natural de la Vila Bocairent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1786, 24 d'agost. L'arquitecte Gascó va començar l'obra de l'aqüeducte deixant per substituït al mestre d'obres Blai Bellido. (Bibliografia 322).

Any 1786, 1 de setembre. Data del manament en que se sentencià al prelat de Bocairent Dr. Español. (Bibliografia 138).

Any 1786, 4 de desembre. En la Junta Administrativa de l'Hospital es fa menció dels ingressos pel porrat de Sant Antoni. Correspon als anys 83-86. (Bibliografia 197).

Any 1787. Cens de Floridablanca. Bocairent tenia 4.033 habitants, una xifra molt alta en el context d'aquell temps. I els ocupants en distintes funcions estaven dividits de la següent manera: Fabricants, criadors, llauradors, comerciants, capellans, empleats del Rei, dependents de la Inquisició, dependents de la creuada, etc. És clar que moltes funcions de les esmentades s'havien esborrat. La Inquisició ja no mantenia els 5 càrrecs del vell tribunal. El percentatge de població activa dedicada a la indústria era del 49%. (Bibliografia 726) i (838).

Any 1787. La manta morellana o bocairentina era una penyora d'abric molt popular. En unes festes, a València, fou prohibida expressament aquesta peça per ban del governador. (Bibliografia 741).

Any 1787, 14 de març. Data de l'escrit enviat pel Justícia, l'ajuntament i la "Junta de Propis" al Consell de Castella referent a l'aqüeducte que s'obrava i que va estar a punt de suspendre les obres per un impost que reclamava el governador de la ciutat de Xàtiva. (Bibliografia 322).

Any 1787, 3 d'abril. Una cèdula reial disposa la construcció de cementeris a Espanya fora de les poblacions. (Bibliografia 910).

Any 1787, 1 de maig. Sor Caterina Ivorra, natural de la Vila de la Núncia, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1787, 18 de maig. Davant de nous entrebanc en la conducció de l'aigua potable des dels Fontanarets, el Fiscal del Consell va estimar que continuaria l'obra de l'aqüeducte com estava manat per Sa Majestat. (Bibliografia 322).

Any 1787, juliol. El governador de Xàtiva va comunicar a Bocairent que per Ordre del Consell de Castella es devia contribuir amb 602 lliures, 6 sous i 2 diners per a la construcció de dos ponts en la ciutat de la Costera; l'un sobre el riu Montesa i l'altre sobre el Barranc de Carnissers. (Bibliografia 322).

Any 1787, 21 de juliol. El Batlle de Bocairent, Francesc Castelló, per escriptura del notari bocairentí Francesc Berenguer Tudela va reconèixer a Vicent Puig i Cubells la propietat de tots els pous de neu i les terres que la família Puig tenia en el terme de Bocairent. (Bibliografia 872).

Any 1787, 12 de novembre. Roben per la nit en l'església. Bernat Gomes, Josep Calabuig i un altre amic quedaren en sospita per haver sopat carn. Era un luxe no propi de joves ni de pobres. De la lectura dels interrogatoris sabem el que es menjava eixa nit de dilluns en algunes cases. Més endavant empresonen al sagristà, Joan Martí i son pare Jaume. (Bibliografia 418).

Any 1787, 13 de desembre. València. Data de la carta referent a l'arribada del llenç del "Ecce Homo" de Joan de Joanes a mans de les Agustines. Era donació de Martí Belda. (Bibliografia 327) i (862).

Any 1787, 21 de desembre. Dia en que li se va fer donació a la Mare Superiora de les Monges Agustines del "Ecce Homo" de Joan de Joanes. (Bibliografia 327).

Any 1787, hivern. S'especifica gent que tallava pins a la partida de Micalàs. (Bibliografia 730).

Any 1788. Visita Pastoral per delegació. Francesc Belda i Pla era el batlle. (Bibliografia 138) i (418).

Any 1788. Mossén Agustí Reig, Capellà de Favareta, Beneficiat de Bocairent, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1788. El cartògraf Tomàs López va publicar el "*Mapa Geográfico del Reyno de Valencia*" basant-se en els treballs del bocairentí Josep Joaquim Castelló i Ferre. (Bibliografia 563).

Any 1788, 22 de juny. Sor Josepa Maria Calabuig, natural de la Vila de Bocairent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1788, 28 de novembre. De nou es fa menció a la festa del porrat de Sant Antoni en traure els comptes de l'Hospital. (Bibliografia 197).

Any 1788, 14 de desembre. Mor Carles III, succeint-li Carles IV. (Bibliografia 327).

Any 1788, 23 de desembre. Carles IV, fill del monarca Carles III, és proclamat Rei d'Espanya. (Bibliografia

910).

Any 1789. Està documentada una correguda de bous en la Plaça de l'Om. (Bibliografia 197).

Any 1789. Es paralitza el comerç exterior. La fam generava motins. Els preus van créixer un 65% mentre els salaris ho van fer en un 22%. (Bibliografia 121) i (548).

Any 1789. La producció de vi era de 4.789 Hl. Baixa brutal de la ramaderia llanera amb la importació de 10.000 arroves. (Bibliografia 402).

Any 1789. El brusc augment del preu del pa i d'altres aliments desencadena episodis de violència en la ciutat de Barcelona. (Bibliografia 910).

Any 1789, 29 de juliol. Correguda de bous. Quatre anys després de prohibir-se les corregudes de bous, al·legà Bocairent que no s'havia adonat. (Bibliografia).

Any 1789, 3 de desembre. De nou es fa menció a la festa del porrat de Sant Antoni en traure els comptes de l'Hospital. (Bibliografia 197).

Any 1789, 13 de desembre. Un edicte inquisitorial prohibeix a Espanya, baix pena d'excomunió major, la venda, impressió i inclús lectura d'una extensa llista de llibres d'autors francesos. (Bibliografia 910).

Any 1790, festes de Sant Blai. Frare Miquel del Toro, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1790. Per l'informe de Fabián i Fuero sabem de l'existència de 2 molins propietat de Joan Calabuig en la partida de la solana i altres dos sense especificar ubicació. (Bibliografia 501).

Any 1790. Es construeix la fàbrica de sabó annexa al tint del Pantà, propietat de Josep Belda Domínguez i Josep Calatayud. (Bibliografia 1003).

Any 1790. Per Reial Ordre de S.M. Carles IV es van prohibir els acaptes per la Vila. La mesura va afectar a les que feia l'ermita de Santa Bàrbara. També a les altres. (Bibliografia 215).

Any 1790. Consta que hi havia 152 corrals de ramat. (Bibliografia 745).

Any 1790, 3 d'abril. Data de l'edicte del Prelat que va prohibir demanar almoïna en les esglésies. A Bocairent es va fer públic el dia 1 de maig. (Bibliografia 327).

Any 1790, 2 de juliol. Apareix el primer nombre del "Diari de València", tercer periòdic diari que ix a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1791. Cada vegada hi ha més partidaris d'un sistema de govern republicà. (Bibliografia 121#).

Any 1791. Joan Domínguez va deixar pagat a les Monges Agustines fins 1820 la vuitena de la Mare de Déu dels Dolors carregada sobre l'hort del Trinquet. (Bibliografia 356).

Any 1791. Hi ha un estudi sobre la producció tèxtil a Bocairent. Productes, qualitat, mercat i preu de venda. Bocairent està citat en la taula nº 3. entre els pobles que fabriquen draps (teles atapeïdes de llana), i tenen tints, batans i premses. També en la taula nº 4 on se cita com a productor de paper blanc. (Bibliografia 735) i (843).

Any 1791, 30 d'agost. Sor Maria Joaquina Beneyto, natural de la ciutat de Xàtiva, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1792. Mossén Agustí Torre, vicari de Campanar, capellà de la Llosa, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1792. El nombre d'habitants de Bocairent era de 5.287 com a conseqüència de l'augment del corrent immigratori. (Bibliografia 402).

Any 1792. El Consell local es dirigia al de Castella per demanar es dotara la plaça de mestre, davant la impossibilitat de l'ajuntament de poder pagar-li el sou adequat, i que es fera per oposició, a fi de que així fora persona de major habilitat. (Bibliografia 844)

Any 1792, 21 d'abril. El botànic Cavanilles va fer una completa descripció de Bocairent. Extraiem el següent resum: (Bibliografia 493).

Carrers amb costeres ràpides i incòmodes.

Copioses fonts.

Sòlids edificis.

Multitud d'habitants ocupats en les fàbriques sense distinció de sexe o edat.

Uns 1.175 veïns entre la vila i els masos del terme.

El segon poble més important del regne des del punt de vista industrial amb:

5 tints.

6 batans.

3 premses.

130 telers per a draps

30 telers per a llençols, cobertors, etc.

1500 arroves de llana produeix la ramaderia.

Importen llana d'Àvila, Segòvia.

1 molí de paper blanc.

1 fàbrica de sabó.

1 fàbrica d'aiguardent. que produeix 100 arroves.

Varies fàbriques d'espardenyes de cànem i espart.

En cada heretat hi ha una casa (el mas).

Els productes més importants: panís, vi i blat.

Any 1792, 3 de maig. Sor Clara Maria Valor, natural de la Vila d'Alcoi, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1792, 20 de setembre. Reunió en la que es tracta el plet entre el Sagristà de la Parròquia Joan Martí i el clergat. (Bibliografia 215).

Any 1793. La producció de vi era de 6.919 Hl. (Bibliografia 402).

Any 1793. Bocairent contava amb 23 fonts públiques que abastien a la població d'aigua dia i nit. En aquest any es construeix la Font de l'Empedrat. (Bibliografia 376) i (470).

Any 1793. Està documentada una correguda de bous en la Plaça de l'Om. (Bibliografia 197).

Any 1793. Allistament de voluntaris (124 bocairentins) contra la República Francesa. Mancança de pa i treball. Crisi de l'exportació, tot i que Godoy pal·lià la situació fent comandes de flassades i draps per a l'exèrcit. (Bibliografia 121), (548), (591) i (737).

Any 1793. Es van acabar les obres de reconstrucció del subministrament d'aigua del Barranquet de la Rambleta i creació de fonts en molts llocs del poble. El batlle Francesc Pla Belda va pagar part de les obres per la qual cosa va rebre, en agraïment, algunes peces del retaule de l'altar major de Joan de Joanes que va donar al rei Carles IV en Aranjuez. El rei li va donar 11.000 lliures que es van dedicar a construir les casetes de pedra de la canalització. (Bibliografia 157) i (198).

Any 1793. Només a Ibi, unes 650 persones treballaven cardant i filant per a les fàbriques d'Alcoi i Bocairent. (Bibliografia 736).

Any 1793, 6 de febrer. El Consell de Castella publicava una circular per la qual facultava els justícies de les poblacions a reclutar voluntaris. Evidentment en defensa de l'antic règim. Al mateix temps, els bisbes organitzaven rogatives i redactaven proclames i circulars. I les viles reials com Bocairent hòmens i diners, però com altres guerres no era el motiu ideològic el que determinava la majoria, era la fam, i el sou, la soldadesca tornava a presentar-se com una arriscada forma de superar la misèria. A Bocairent 232 hòmens respongueren a la crida de l'edicte, sent destinats en la frontera de Guipúscoa i Navarra. (Bibliografia 907).

Any 1793, 8 de febrer. A més de les fonts públiques, s'instal·laren dintre d'algunes cases particulars les quals tenien dret a una ploma d'aigua. Una ploma d'aigua eren 8.440 litres al dia. (Bibliografia 410) i (470). Les cases amb dret d'aigua eren:

El Palau del Baró de Casanova, a la plaça del Regne.

Juan Galbis Vicedo al carrer Bisbe Miró, nº 5

Joan Baptista Ferre Beneyto a la plaça de Joan de Joanes.

Aurèlia Asensio Castillo al carrer Abadia, nº 47.

Vicent Silvestre Beneyto del carrer Cantereria, nº 1.

El Convent de les Agustines al carrer Joan de Joanes.

A més de les fonts hi havia 5 xafarecs pel poble i rodalies.

Any 1793, 7 de març. La Convenció Nacional francesa declara la guerra a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1793, 25 de març. Durant la Revolució Francesa, Espanya declara la guerra a la República francesa com a conseqüència de la mort del rei Lluís XVI, fet que els espanyols van considerar intolerable. (Bibliografia 910).

Any 1793, 14 de juny. Per la divisió de bens de Joan Calabuig i de la seua muller Maria Belda entre els seus fills saben que posseïa: el Tint del Pont, una sisena part de la premsa de Maiques, la meitat dels molins del Salt, Fos i Engomar. (Bibliografia 501).

Any 1793, 2 de juliol. Sor Maria Gertrudis Roig, natural de la Vila d'Alginet, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1793, 10 d'agost. En Consell celebrat aquest dia comentà el batlle que el capellà de l'ermita del Sant Crist, Joaquim Beneyto, no complia les obligacions que com a Beneficiat de la Parròquia tenia; per la qual cosa l'ajuntament havia llevat les obres de valor de l'ermita i havia elevat queixa al govern de la Cambra d'Aragó. Però, per la seua part el capellà escrigué al Consell que no era veritat i que a més ell havia gastat diners seus en l'ermita. Segons la documentació de l'Arxiu Històric Nacional, no se sap com acabà el plet. (Bibliografia 127) i (373).

Any 1793, 20 d'agost. Data del dibuix original de Cavanilles que va fer de Bocairent. El dibuix està fet des del Camí Reial de València. Per la font d'En Ferrís. (Bibliografia 522).

Any 1793, 22 d'agost. Amb el Duc de la Roca com a Capità General de València, Bocairent aconseguia la Soldadesca, ja que ell va accedir a que "es donen llicències de vaquetes i balls i les demás festes que no siguen prohibides..." Després, i, com a conseqüència d'un Memorial de la Reial Acadèmia de la Història fet per Gaspar Melchor de Jovellanos en el que deia que "...les soldadesques i les comparses de moros i cristians són tan dignes de protecció que mereixen ser arreglades i multiplicades..." es va permetre la fer Soldadesca. (Bibliografia 100). Segons l'autor de la nota (Bibliografia 363) fou el 29 d'agost

Any 1793, setembre. Data d'acabament del "*Llibre de Capítols i Deliberacions del capítol de beneficiats de Bocairent*". (Bibliografia 303).

Any 1793, 9 de setembre. Es normalitzen les relacions entre el clergat i l'ajuntament en relació al capellà de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 373).

Any 1794. Es construeixen diferents fonts públiques: Gràcia, Cantereria. (Bibliografia 376).

Any 1794. Es va fer un nou Padró de població. Bocairent tindria 5850 habitants. Màxima xifra demogràfica de l'història. El batlle és Josep Calatayud Molina. (Bibliografia 121), (367) i (425).

Any 1794. Testaments de Vicent Sanchis i Maria Pascual; de Vicenta Llobregat; de Pere Vañó de Martín i Maria Ferre; Josepa Castelló; de Magdalena Sala, vídua de Joseph Pérez de Lazarraga, veïna de Benigànim però que es trobava a Bocairent per eixos anys; de Josep Segura, llaurador, natural de Bocairent i veí de Banyeres i de Joan Belda i Incolaza Asencio. Documents de suma importància per conèixer els costums de l'època. (Bibliografia 902).

Any 1794, 1 de febrer. Reunió del clergat per mantindre el dret d'elecció dels vicaris i recobrar el dret i jurisdicció d'Alfafara que els havia llevat l'anterior arquebisbe de València Fabián i Fuero. Aquesta fou l'última acta del "*Llibre de Deliberacions*". (Bibliografia 138).

Any 1794, 27 de maig. El capità General, Duc de la Roca, posà en pràctica un Reglament per a la formació d'un "Exercit de Voluntaris Honrats" en el Regne de València. En tal estructuració, Bocairent i Ontinyent passaven a dependre de Xàtiva. A Bocairent se li assignà una Companyia de cent homes, en la que figurava: un Capità, un Tinent, un Alferes, un Sergent Primer, un Sergent Segon, tres Caporals Primers, sis Caporals Segons i la resta soldats. A la companyia hi havia que afegir, sis Granaders, sis Caçadors, deu Artillers i un Tambor; en total 123 Voluntaris Honrats.

En les festes de Moros i Cristians han perdurat moltes d'aquestes facetes de les "Milícies", com la denominació de Capità Major, Sergent Major, els dos canons que encara en 1950 figuraven en la festa, etc.

Açò pot explicar l'anacronisme tan freqüent d'uniformes que res han de veure amb l'època de la Reconquesta, que representa la Festa de Moros i Cristians. (Bibliografia 100).

Any 1794, 12 d'octubre. Les Monges Agustines van aconseguir una Relíquia de la "Vera Cruz" obsequi del Prior del Monestir de Sant Miquel dels Reis de València. (Bibliografia 327).

Any 1795? Acabaren les obres de conducció de l'aigua potable a Bocairent, començades l'any 1784. (Bibliografia 302).

Any 1795. Els bocairentins treballaven cap en 5 tintos, 6 batans, 3 premses, 130 telers de drap i 30 telers per a llençols i cobertors. (Bibliografia 727).

Any 1795. Testaments de Josep Castelló i Payà, llaurador; de Pere Alexandre, de Maria Rita Pascual, Marià Beneyto i de Maria Francesca Puerto. Documents de suma importància per conèixer els costums de l'època. (Bibliografia 902).

Entre 1795 i 1797, Tomàs López Enguídanos millora el gravat de Bocairent, pres pel mateix Cavanilles, per a incloure'l en el llibre del botànic valencià. Es pot apreciar unes diferències entre els dos dibuixos. El de Cavanilles és més real. El de Tomàs López és més artístic i incorpora nous elements i ombres. (Bibliografia 522).

Any 1796. Mossén Vicent Pérez, vicari perpetu de Sueca, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1796. D'aquest any es un quadre de la Divina Aurora que hi ha al Museu Parroquial. (Bibliografia 102).

Any 1796, 10 de gener. Naix a Bocairent Vicent Llobregat i Jordà, beneficiat de la Santa Església Metropolitana, Rector del Col·legi Major. Va rebre de la Universitat tots els títols. (Bibliografia 396).

Any 1796, 17 d'agost. Les autoritats de Bocairent van dirigir una petició al "Consell de Castella" per demanar fer la Soldadesca. En la petició s'exposava que "havent estat afligits els naturals de la Vila del mal de gola per l'any 1632.... i havent-se acabat la malaltia per intercessió de Sant Blai... volien solemnitzar el dia amb soldadesques essent el capità el batlle... que la demostració de Soldadesca es limitaria a disparar... amb evolucions militars, etc. (Bibliografia 100).

Any 1796, 5 d'octubre. Espanya declara la guerra a Anglaterra com a conseqüència del Tractat de Sant Ildefonso, que l'obligava a lluitar al costat de França en cas de guerra entre els altres dos països. (Bibliografia 910).

Any 1796, 7 d'octubre. El "Consell de Castella" va donar l'aprovació a la petició de les autoritats de Bocairent de celebrar Soldadesca. (Bibliografia 100).

Any 1796, 17 de novembre. Don Martí Leonardo de la Barga, Governador, Provisor i Vicari General de l'Arquebisbat de València dona a les parròquies uns formularis de confecció de les partides de baptisme, matrimoni i defuncions de "*Quinqué Llibre*". (Bibliografia 342).

Any 1796, 25 de novembre. Espanya declara la guerra a Gran Bretanya. (Bibliografia 910).

Any 1796, 9 de desembre. De nou es fa menció de la festa del porrat de Sant Antoni en els comptes de l'Hospital. El Gestor era Martí Asensio Monerris, que va succeir son pare, i que a més era regidor. El tal Martí va estar en el càrrec fins la Guerra de la Independència. (Bibliografia 197).

Any 1797. Tot i que en aquest any es mencionen de manera explícita l'ús de la caixa i la dolçaina durant les festes, fa pensar que abans, primer en les "Companyies de Soldadesca" i després en les "Companyies de Moros i Cristians", es desfilava al so dels instruments esmentats, doncs és sabut que els moros els utilitzaven com a arma de guerra. (Bibliografia 100).

Any 1797. S'aguditzà el malestar perquè les collites no foren bones degut a que l'oratge era plujós i gelat. La guerra amb França i Anglaterra pararen les exportacions de teixits. (Bibliografia 121).

Any 1797. Fortes pluges. (Bibliografia 591).

Any 1797. Any de l'edicta conservat a l'Arxiu Parroquial signat per Pedro Fermin de Indart en el qual grava el funcionament de l'Hospital amb mesures fiscals arbitràries. (Bibliografia 582).

Any 1797, festes de febrer. De nou Bocairent tornava a tenir Soldadesca, com resultat de la resolució del Fiscal del Rei i donada a conèixer el 7 d'octubre del 1796. (Bibliografia 156) i (477).

Any 1797, 3 de juny. Sor Agustina Lluïsa Martínez, natural de la Vila d'Ontinyent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1797, estiu. Les danses, que es feien per la nit, i que eren il·luminades per uns barrils encesos, canvien la il·luminació ancestral per unes graelles que van desaparèixer amb l'avenença de la llum

elèctrica. (Bibliografia 100).

Any 1797, 9 de novembre. Visita pastoral a Bocairent. Va administrar la Confirmació l'arquebisbe de València Joan Francesc Ximenes del Río. Entre el confirmats hi ha quatre frares del convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).

Any 1798. Nou Padró de població. (Bibliografia 121#).

Any 1798. Visita Pastoral per delegació del Dr. Pere Baeza. (Bibliografia 138).

Any 1799. Seguia el malestar i la gana. S'escampava l'atur. (Bibliografia 121#).

Any 1799. S'edita "Descripción de España", obra de Xerif Aledris on es fa referència a Bocairent amb el nom de Bekiren. (Bibliografia 926).

Any 1799. Antoni Santandreu, professor de l'escola pública del convent de Sant Bernardí va publicar aquest any una "*Gramática latina para uso de sus alumnos*". (Bibliografia 303).

SEGLE XIX.

D'aquest segle existeixen al Museu Parroquial, les següents obres: (Bibliografia 102).

Els murals de la nau central amb motius al·legòrics a la coronació de la Mare de Déu.

El tabac havia estat fins ara considerat propi de la gent vil i roí. (Bibliografia 121#).

Banyeres, Bocairent, Tibi i Elda comptaven amb una indústria paperera, els propietaris de la qual procedien d'Alcoi. (Bibliografia).

A Bocairent tenim referències de personatges, de nissagues que, seran protagonistes en la Guerra de la Independència, en la Revolució de 1808 o en el Trienni Liberal. (Bibliografia 548).

Sorgeixen els balls de màscares que deriven en carnestoltes. Els balls de moda eren: el vals, la polca, els rigodons, la masurca, l'havanera o el galop. Uns factors que evidencien el progressiu interès per la música són la creació d'associacions musicals o per a la música i la construcció de salons i teatres específics. (Bibliografia 552).

Any 1800. Greu situació econòmica. La guerra ha fet malbé les exportacions de poblacions industrials com Bocairent. Hi ha manca de pa, de treball i d'un horitzó de futur. S'enfonsa la ramaderia, però reviscola la producció de vi i la transformació en aguardent en la fàbrica del Vinalopó i en destil·leries domèstiques. (Bibliografia 121).

Any 1800. Any de l'expedient de Joaquim Sirera Pascual i Cia. per l'ús d'armes de foc com a mètode preventiu davant la presència de lladres pels camins. L'expedientat es recolzava en la cèl·lula de la Reial Fàbrica de Bocairent. (Bibliografia 466).

Any 1800, Corpus. Tot i que era habitual que durant l'octava del Corpus algun devot sufragarà part de les despeses de la festa, com podia ser la cera, l'enramada o les misses, alguna cosa va succeir aquest any donat que la Confraria de la Minerva va haver de pagar totes les festes dels dies 12, 13, 18 i 19 de juny. (Bibliografia 462).

Any 1800, 20 de maig. L'ermità de Sant Antoni del Porquet tenia dret a casa i als fruits de l'horta de l'ermita. Tenia l'obligació de tindre cura del camí des de Masarra a la font d'En Ferrís. (Bibliografia 477).

Any 1800, 11 de juliol. El Canonge Visitador, per manament de Diego Sánchez de Mendoza signà els comptes de l'Hospital, però no va admetre les 20 lliures de despeses hagudes en la composició del rellotge del campanar per ser aliè a l'Hospital. (Bibliografia 197).

Any 1800, 29 de novembre. S'aprova la nova unitat fonamental anomenada metre, que s'imposa per llei. (Bibliografia 910).

Any 1800, 3 de desembre. Per primera vegada s'inocula a Espanya la vacuna antivariolica. (Bibliografia 910).

Any 1801. Mossén Francesc Pérez, Mestre en Arts, professor d'hebreu, capellà penitenciari de l'Hospital General de Madrid, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1801. La manta morellana o bocairentina era una peça molt popular a València. Els llauradors que mogueren l'avalot antifeudal de Pep de l'Horta cavalcaren a cara coberta i arrebossats en mantes. (Bibliografia 741).

Any 1801. Carles IV va comprar el retaule atribuït a Joan de Joanes per a la col·lecció reial. Amb la invasió

francesa el retaule es va dispersar, unes taules s'han perdut i algunes obres van ser tretes d'Espanya. (Bibliografia 853).

Any 1801, 27 de febrer. Espanya declara la guerra a Portugal. Se la va denominar "guerra de les taronges". (Bibliografia 910).

Any 1801, 9 d'abril. El capellà de l'ermita del Sant Crist, Mossén Blai Silvestre gestionà, davant les autoritats del Consell de Castella, el fer una col·lecta a favor de l'ermita. El 9 de novembre arribà l'autorització a Bocairent. (Bibliografia 106).

Any 1801, estiu. Godoy creà les Milícies Provincials. Segueixen les revolucions socials. (Bibliografia 121) i (548).

Any 1801, 16 d'octubre. Data del protocol de la divisió de bens de Magdalena Vañó Segura, pertanyent a una de les famílies riques del poble amb propietats agrícoles, rústiques i negocis ramaders i tèxtils. (Bibliografia 900).

Any 1802. Mor a Cocentaina, el frare bocairentí Isidor Cabanes. Lector de Teologia Moral. Guardià d'Onda i Cocentaina. (Bibliografia 303).

Any 1802. Naix a Bocairent Bertomeu Calabuig i Calabuig. Agricultor, advocat i polític. Advocat de professió fins que es va veure impedit de les seues funcions per les idees liberals. Fou batlle de Gorga i cessat per estar acusat de reaccionari. Com agricultor es va dedicar a la millora del vi, essent premiat per aquesta tasca en les Exposicions de París (1867 i 1878), Viena (1873), Londres (1874), Filadèlfia (1876) i Madrid (1873 i 1877). Va deixar escrits sobre la repoblació forestal i l'elaboració de vins pels quals va rebre la medalla d'or de l'Exposició Regional del 1867. Era membre de la "Societat Econòmica d'Amics del País" i de la "Societat Valenciana d'Agricultors". (Bibliografia 218).

Any 1802. Carles IV, assessorat per Vicent López, va adquirir unes taules pintades per Joan de Joanes per valor de 11.000 lliures. Pertanyen al retaule de l'altar Major. (Bibliografia 157).

Any 1802. Es realitzaren obres en l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats. (Bibliografia 223).

Any 1802, 4 de gener. Per una venda feta per Joan Belda Ferre sabem que el molí de la cova d'En Gomar encara està actiu. (Bibliografia 519).

Any 1802, 22 d'abril. Joaquim Sirera en representació de la Companyia (Reial Fàbrica) donava poder a Cristóbal Gómez Güemes de la vila de Cabra, del regne de Còrdova -on la Reial Fàbrica tenia establerta una tenda- per poder donar eixida als teixits en les fires d'Andalusia. (Bibliografia 156).

Any 1802, 3 de novembre. Naix a Bocairent Torquat Tudela Galbis. Professà en Sant Joan Baptista de València. Cursà estudis de Filosofia, Teologia i Moral. Fou predicador d'Alcúdia de Carlet i Oriola. En Filipines fou segon vicari de Santa Clara, president i guardià de San Francisco de Manila, ministre de San Lázaro, Bocane, Birangonam de Bay, Pandacam, Dilao, Morong i Santa Ana. Més tard fou nomenat definidor Provincial. Morí el 1863. (Bibliografia 222) i (303).

Any 1803. Any de fam. (Bibliografia 121#).

Any 1803. Algunes vegades les despeses de la cera per a l'església eren abonades per prohoms locals. És el cas de Vicent Belda i Vañó que va pagar tres blandons. (Bibliografia 462).

Any 1803, 14 de juliol. Es concedeix la baronia de Casanova a la família Belda de Bocairent. (Bibliografia 492).

Any 1804. Data d'una normativa que afectava a l'Hospital de Bocairent el qual iniciava un camí de dificultats fins convertir-se en reducte de la caritat. (Bibliografia 582).

Any 1805. Antoni Mataix, moliner, veí de Bocairent, arrenda el Molí de la Fàbrica (o de l'Església) a Banyeres. (Bibliografia 999). Este molí fariner, establert en el marge esquerre del riu en 1758, tenia la finalitat d'ajudar en els dispendis per a la construcció de l'actual església de Banyeres i va estat actiu fins a 1877, que va ser annexat al molí paper del Pont. (Bibliografia 1003).

Any 1805, 4 de gener. Espanya i França firmen un acord d'ajuda militar i naval per a invadir Gran Bretanya. (Bibliografia 910).

Any 1805, 10 de febrer. Un Reial Decret suprimeix les corregudes de bous a Espanya i en l'Amèrica Llatina. (Bibliografia 910).

Any 1805, 2 de maig. Naix a Bocairent Francesc Calabuig, llicenciat en Dret Civil, capellà, Graduat Teologia en Dret Canònic, Arxiprest d'Ontinyent. Va morir el 1886. (Bibliografia 367) i (623).

Any 1805, 27 d'abril. Existia una important companyia de comerç propietat de Francesc Belda i Pla, Baró de Casanova. L'inventari és extens: sucursals a Cadis, Buenos Aires, Alacant, Marsella i Bocairent. Comerciaaven productes colonials: sucre, cacau, etc. Posseïen una barca a València. (Bibliografia).

Any 1805, 10 d'octubre. Va nèixer a Bocairent Antoni Jordà Segura. Professà en el convent de Sant Agustí d'Alcoi. Fou destinat a Filipines amb Vicent Ferrer i Francesc Miró. Estigué a Pidigan, Magsinal, Cabugao, Batac i Laoag on va morir l'any 1857. (Bibliografia 222).

Any 1805, 20 d'octubre. Batalla de Trafalgar. (Bibliografia 911).

Any 1806, 8 de febrer. Sor Maria Dolors Brotons, natural de la Vila de Petrer, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1806, 31 de juliol. Segons els papers del Baró de Casanova, es van arreplegar 31 rals de velló per la rifa d'un massapà de les Monges Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1806, 6 d'agost. Sor Dorotea Nicolasa Capella, natural de Benaguasil, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Anys 1806-1817. Joan Antoni Ximeno fou administrador de la Batllia. (Bibliografia 827).

Anys 1808-1814. Durant aquests anys es van prohibir les festes populars pels conflictes guerrers que fustigaven Espanya. Guerra del Francés. (Bibliografia 325).

Any 1807. Visita Pastoral de l'arquebisbe Joaquim Company. (Bibliografia 138) i (623).

Any 1807. Data en que es va fondre la campana Santa Bàrbara del campanar de l'església. Porta la següent inscripció: "Santa Bárbera. Me hicieron Domingo Tormos y Pascual Roses". Està afinada en Do#. Te 82 cm de diàmetre i pesa 319 kg. (Bibliografia 509) i (576).

Any 1807, 21 de febrer. Amb autorització del papa Pius VII, s'acorda a Espanya l'alienació de la setena part dels béns de les esglésies, comunitats religioses, ordes militars, etc., per a alleujar l'angoixosa situació de la Hisenda pública. (Bibliografia 910).

Any 1807, 13 d'agost. Sor Maria Teresa Calabuig Molina, natural de la Vila de Bocairent, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1807, 25 d'agost. Sor Maria Rosa Brotons Rico, natural de la Vila de Petrer, professà en les Agustines. (Bibliografia 327).

Any 1807, 18 d'octubre. França invadix la Península Ibèrica amb l'excusa d'atacar Portugal. (Bibliografia 911).

Any 1807, 27 d'octubre. Tractat de Fontainebleau. (Bibliografia 911).

Any 1807, 28 d'octubre. A les cinc de la vesprada naix Francesc Isidoro Miró Olcina, nomenat bisbe de Nueva Segòvia (Filipines) per Reial Ordre d'Isabel II. (172). Capellà de Pañarique, Bulacán i Malolos. També va ser definidor Provincial. Morí a València l'any 1875. (Bibliografia 222) i (409).

Any 1808. Els peraires francesos pressionaren Napoleó perquè s'afanyara a ocupar Espanya i els assegurara així un eficaç proveïment de llana castellana, atés que Gran Bretanya mantenia bloquejat el tràfic marítim al continent. Aquesta mesura perjudicaria els interessos de Bocairent que vorien augmentar el preu de la llana. (Bibliografia 738).

Any 1808. La faena d'arreplegar neu a cabassets es pagava molt bé (7 sous diaris, i 14 sous, si duia cavalleria), suposava un complement important per als jornalers dels masos. (Bibliografia 747).

Any 1808, 16 de febrer. Mor el franciscà conegut amb el nom de Francisco de Bocairent. Havia professat en San José de Castilla. Fou destinat a Filipines on va ser nomenat ministre de San Antonio del Monte de Daraetan, i president del convent de San Francisco de Manila. Va ser capellà de Gumaca. Desconeixem l'any de naixement. (Bibliografia 222).

Any 1808, 20 de febrer. Murat, lloctinent de Napoleó a Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1808, 23 de febrer. Naix a Bocairent Vicent Ferre Barberà. Professà en el convent de Sant Agustí

d'Alcoi. Fou destinat a Papanga, Santa Rosa, Arayat i Candaba. Morí l'any 1872. (Bibliografia 222).

Any 1808, 17 de març. Motí d'Aranjuez contra Godoy, favorit del rei d'Espanya Carles IV. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1808, 19 de març. Carles IV abdica la corona d'Espanya en el seu fill Ferran VII. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1808, 24 de març. Ferran VII entra a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1808, abril. Els religiosos del Convent de Sant Bernardí van haver d'abandonar el convent amb ocasió de la invasió francesa. (Bibliografia 303).

Any 1808, 10 d'abril. Napoleó Bonaparte, emperador dels francesos ofereix la Corona d'Espanya al seu germà José, el qual després de l'abdicació de Carles V, es converteix en sobirà espanyol, fet que provoca la guerra d'Independència. (Bibliografia 910).

Any 1808, 20 d'abril. Ferran VII arriba a Baiona. (Bibliografia 911).

Any 1808, 2 de maig. El poble de Madrid s'indigna davant de les ostentacions de força del General francès Murat que buscava acovardir a la població i imposar-se en la Capital. Arran d'això i de la partida dels tres últims representants de la Família Reial, Madrid s'alça en armes contra l'invasor francès. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1808, 5 de maig. Abdicacions de Baiona. (Bibliografia 911).

Any 1808, 25 de maig. La Junta d'Astúries declara la guerra a França. (Bibliografia 911).

Any 1808, 4 de juny. Napoleó nomena el seu germà José rei d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1808, 4 de juny. L'exèrcit del mariscal Moncey va eixir de Madrid amb les ordres de conquerir l'Antic Regne. (Bibliografia 1000).

Any 1808, 15 de juny. Reunió de Corts a Baiona. (Bibliografia 911).

Any 1808, 3 de juliol. Napoleó Bonaparte cedeix els regnes d'Espanya i Índies al seu germà José Bonaparte. (Bibliografia 910).

Any 1808, 8 de juliol. Constitució de Baiona. (Bibliografia 911).

Any 1808, 9 de juliol. José I entra a Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1808, 19/22 de juliol. Té lloc la batalla de Bailén, en les voltants d'aquesta ciutat de la província de Jaén. Un exèrcit francès compost per 33.000 hòmens a les ordres del Mariscal Dupont, es va enfrontar a un altre espanyol, format per 30.000 hòmens, davall el comandament del Tinent General Castaños. La batalla va ser terrible i la victòria espanyola total. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1808, 20 de juliol. José I arriba a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1808, 30 d'agost. Conveni de Cintra. (Bibliografia 911).

Any 1808, 11 de setembre. Els germans Martí i Tomàs Belda Belda formaren una companyia de comerç. S'anomenava "Belda i Belda Hermanos. Compañia". Tenia seu a Cadis i a Bocairent. Comerciaven amb Amèrica. (Bibliografia 466).

Any 1808, 13 d'octubre. Reial Decret pel que es reconeix el Deute Públic. (Bibliografia 911).

Any 1808, 15 d'octubre. Gabinet Ceballos Guerra. (Bibliografia 911).

Any 1808, 10/11 de novembre. Derrota espanyola en Espinosa dels Monteros. (Bibliografia 911).

Any 1808, 4 de novembre. Napoleó entra a Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1808, 22 de desembre. Napoleó torna a França. (Bibliografia 911).

Any 1808, 23 de desembre. José Bonaparte és reposat en el Tron d'Espanya per l'exèrcit francès. (Bibliografia 910).

Any 1808, 25 de setembre. Creació de la Junta Central Suprema i Governativa del Regne. (Bibliografia 911).

Any 1808, 1 de desembre. Ordre per crear les Milícies. A Bocairent es fa el primer alistament el dia 13. El

29 tan sols la componien 44 persones. (Bibliografia 999).

Any 1808, 12 de desembre. Naix a Bocairent el franciscà Vicent Sellens. Fou destinat a les infermeries de Naga, de Manila i de Santa Cruz. (Filipines). (Bibliografia 222) i (303).

Any 1808, 28 de desembre. Primer Reglament de Quadrilles. (Bibliografia 911).

Anys 1808-1809. El "Regiment d'Estudiants-Artillers de la Universitat de València" anà a Saragossa i actuà en el segon setge de la capital. Aquesta es la motivació i origen de la Comparsa d'Estudiants segons unes fonts, però hi ha d'altres que creuen que es fundà com a conseqüència d'una repressió que hi va haver a Madrid el 1865. (Bibliografia 100) i (548).

Anys 1808-1813. Bocairent destaca per l'aposta revolucionària de la burgesia local il·lustrada i per l'abast que tindria la reacció reialista i carlista. (Bibliografia 750).

Any 1809. Temor a les tropes napoleòniques. Els pobles es fortifiquen i comencen les plegaries. (Bibliografia 121) i (548).

Any 1909. El batlle era Josep Castelló i Guillem. (Bibliografia 999).

Any 1809. Mor a València l'eclesiàstic bocairentí Martí Belda. (Bibliografia 218).

Any 1809. Per lluitar contra l'emperador Napoleó Bonaparte, es van organitzar a Bocairent una dotzena d'agrupacions militars de 25 voluntaris cadascuna. Uns s'anomenaven "Partides de Guerrilla" integrats per joves que lluitaven per les muntanyes; els altres s'anomenaven "Milicians Honrats", eren homes majors i guardaven dia i nit el poble contra un possible atac francès. Els empresaris liberals bocairentins, amb les fàbriques aturades i els magatzems en estoc, finançaren la guàrdia de milicians honrats. Comptaven amb l'aliança incondicional de l'església (Bibliografia 100) i (750).

Any 1809, 13 de gener. Derrota espanyola en Uclés.

Any 1809, 14 de gener. Tractat d'aliança entre Anglaterra i Espanya per a lluitar conjuntament contra Napoleó. (Bibliografia 910).

Any 1809, 16 de gener. L'exèrcit francès de Napoleó I a Espanya derrota en La Corunya a l'exèrcit anglès. (Bibliografia 910).

Any 1809, 19 de gener. L'exèrcit francès de Soult venç en la ciutat espanyola de La Corunya als anglesos de Moore, que es veuen obligats a tornar-se a embarcar. (Bibliografia 910).

Any 1809, 22 de gener. Tornada de José I a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1909, 29 de gener. El nombre de voluntaris era de 83 per la qual cosa hi ha una queixa del Capità General del Regne de València. (Bibliografia 999).

Any 1809, 20 de febrer. Capitulà la ciutat de Saragossa durant la guerra d'Independència d'Espanya, conflicte que dura cinc anys. (Bibliografia 910).

Any 1809, 21 de febrer. La Junta de Saragossa (Espanya) capitula davant de les tropes invasores de Napoleó, després d'uns quants mesos d'assetjament i més de 50.000 morts. (Bibliografia 910).

Any 1809, 12 de març. Soult invadix Portugal. Incompliment del Conveni de Cintra. (Bibliografia 911).

Any 1809, 12 d'abril. Derrota de Soult en Porto. (Bibliografia 911).

Any 1809, 19 d'abril. Instrucció per al Cors Terrestre. (Bibliografia 911).

Any 1809, 2 de maig. Reial Decret de confiscació de béns als afrancesats. (Bibliografia 911).

Any 1809, 22 de maig. Convocatòria a Corts de generals. (Bibliografia 911).

Any 1809, 9 de juny. José I promulga una desamortització. (Bibliografia 911).

Any 1809, 27/28 de juliol. Batalla de Talavera. (Bibliografia 911).

Any 1809, 18 d'agost. José I suprimeix els Consells de l'Antic Règim. (Bibliografia 911).

Any 1809, 28 d'octubre. Eleccions a Corts. (Bibliografia 911).

Any 1809, 30 d'octubre. Gabinet Saavedra. (Bibliografia 911).

Any 1809, 18 de novembre. L'exèrcit espanyol organitzat per la Junta Central és derrotat pels francesos

en Ocaña. (Bibliografia 910).

Any 1809, 19 de novembre. Derrota espanyola en Ocaña. (Bibliografia 911).

Any 1809, 21 de desembre. Rendició de la ciutat espanyola de Girona després de sis mesos d'assetjament pels francesos. (Bibliografia 910).

Any 1810. La població d'Oriola va sofrir un fort moviment sísmic i Bocairent contribuí amb 496 rals i 6 meravedís per a la restauració. (Bibliografia 426).

Any 1810. Bocairent ofería donatiu per lluitar contra els francesos. Mossén Gaspar Ortolà féu acapte per la vila de 1.836 rals, més matalassos, roba de llit i coixins, destinats als soldats espanyols que defeníen la ciutat de València. (Bibliografia 548).

Any 1810. Per iniciativa de Jovellanos, ex-ministre de Gràcia i Justícia de Carles IV, es va fer una consulta per la conveniència de celebrar Corts. La resposta va ser positiva celebrant-se les Corts a Cadis el 24 de setembre. El resultat va ser la concreció d'un nou model d'estat. Entre els diputats de les corts de Cadis estava el bocairentí Josep Joaquim Castelló i Ferre el qual va intervindre 17 vegades defensant la divisió de poders i les atribucions de les Corts front a la Regència. (Bibliografia 356) i (563).

Any 1810. El molí de Baix fou transformat de fariner en paperer. (Bibliografia 748).

Any 1810. A Bocairent es van formar sis partides guerrilleres de 25 homèns cadascuna. En la Bibliografia 999 està la relació dels components de cada una d'elles. (Bibliografia 999).

Any 1810, 1 de febrer. Els francesos entren en Sevilla. (Bibliografia 911).

Any 1810, 1 de gener. La Junta Central convoca Corts. (Bibliografia 911).

Any 1810, 27 de maig. L'ajuntament de Beneixama atorga poders a un veí de València i dos procuradors perquè puguin cobrar les despeses per subministrament a les a les tropes de Sa Majestat. (Bibliografia 999).

Any 1810, 24 de setembre. Es van celebrar Corts a Cadis. El resultat la ser la concreció d'un nou model d'estat, el liberal-burgès, que arrumbava l'Antic Règim. En les Cors de Cadis el bocairentí Josep Castelló, Intendent d'Extremadura en el Consell de S.M. va intervindre en temes fonamentals per l'elaboració de la Constitució. (Bibliografia 356).

Any 1810, 15 d'octubre. Data del document en el qual apareix la relació de persones que oferien donatius a la caserna de l'exèrcit de València durant la Guerra de la Independència. (1.893 rals de velló i 17 meravedís), a més de roba, matalassos, llençols, coixins, etc. Signava el document el capellà de Bocairent, mossèn Gaspar Ortolà. (Bibliografia 426).

Any 1810, 10 de novembre. Decret de les Corts de Cadis pel qual es concedeix, per primera vegada a Espanya, la llibertat d'impremta. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911)..

Any 1810, 15 d'octubre. Les Corts decreten la igualtat entre peninsulars i iberoamericans. (Bibliografia 911).

Any 1810, 15 de gener. José Bonaparte, al capdavant d'un Exèrcit de 80.000 hòmens, arriba a Sierra Morena, iniciant l'ocupació d'Andalusia. (Bibliografia 910).

Any 1810, 20 de març. Gabinet Bardají. (Bibliografia 911).

Any 1810, 23 de desembre. Comissió d'elaboració de la futura Constitució. (Bibliografia 911).

Any 1810, 24 de gener. La Junta Central abandona Sevilla. (Bibliografia 911).

Any 1810, 24 de setembre. Obertura de les Corts en l'Illa de Lleó. (Bibliografia 911).

Any 1810, 28 d'octubre. Nou Consell de Regència (3 membres). (Bibliografia 911).

Any 1810, 29 de gener. Consell de Regència (5 membres). (Bibliografia 911).

Any 1810, 31 de gener. Gabinet interí del Marqués de las Hormazas. (Bibliografia 911).

Any 1810, 8 de febrer. Napoleó annexa les províncies fins a l'Ebre. (Bibliografia 911).

Anys 1810-1825. Els processos d'independència de les colònies americanes tingueren greus conseqüències per al mercat del tèxtil bocairentí als proveir-se els criolls dels teixits britànics. Els

desocupats de Bocairent treballaven de jornalers al masos que estaven millorant els fabricants per pal·liar la crisi i, també en altres activitats com paper, espartenyas, extracció de pedra, etc., o l'emigració o el bandolerisme. (Bibliografia 740).

Any 1811, 1 de gener. Les Corts decreten la inhabilitació de Ferran VII com a negociador fins al seu alliberament. (Bibliografia 911).

Any 1811, 17 de gener. Tropes mexicanes derroten les espanyoles en la batalla de Pont de Calderón (Mèxic). (Bibliografia 910).

Any 1811, 27 de gener. Mossén Martí Pérez va llegir la confirmació de Sant Blai com a patró de Bocairent, doncs existia un corrent contrari al Sant. (Bibliografia 143).

Any 1811. El consistori municipal recloïa els malalts de febre groga en llatzarests i entretenia els desocupats en obres públiques; neteja i restauració de fonts i carrers. (Bibliografia 751)

Any 1811, 6 de febrer. Els electes del "Comú de Regants de la Vall de Beneixama" demanaren s'acomplira la Reial Sentència del rei Joan II d'Aragó de 6 de juny de 1459 ratificada en la Concòrdia de 7 de març de 1687, sobre el repartiment de l'aigua del Vinalopó. (Bibliografia 101).

Any 1811, 24 de febrer. Les Corts es traslladen a Cadis. (Bibliografia 911).

Any 1811, 1 d'abril. Reial Decret que considera la contribució com a impost sobre la renda. (Bibliografia 911).

Any 1811, 22 d'abril. Decret de les Corts de Cadis pel que se suprimeix el turment en el procediment penal. (Bibliografia 910).

Any 1811, 9 de maig. L'intendent de València, Anselm Rivas, es dirigia al Consell de Cadis, comunicant que havia autoritzat unes despeses sol·licitades per les autoritats de Bocairent per a fer unes millores en les fonts públiques. (Bibliografia 338).

Any 1811, 8 de juny. El govern de Cadis va acordar que l'expedient enviat per l'Intendent de València referent a les obres de millora de les Fonts Públiques de Bocairent passara al Fiscal. (Bibliografia 338).

Any 1811, 14 de juny. El Fiscal va autoritzar les obres de restauració de les fonts de Bocairent. (Bibliografia 338).

Any 1811, 18 de juny. El govern de Cadis va cursar l'ordre a l'intendent de València per a que es realitzaren les obres de restauració de les fonts de Bocairent. (Bibliografia 338).

Any 1811, 20 de juny. L'ordre que va permetre arreglar les fonts va arribar a l'intendent de València. (Bibliografia 338),

Any 1811, 1 de juliol. Les Corts de Cadis aproven un decret per a abolir els senyorius jurisdiccionals. (Bibliografia 910).

Any 1811, agost. El general Caro inclou la Guerrilla en la mateixa dignitat que les Milícies Honrades per tal de combatre al francès. (Bibliografia 1000).

Any 1811, 6 d'agost. Es va abolir la supervivència del regim senyorial al camp. Va suprimir tot privilegi exclusiu privatiu o prohibitiu. (Bibliografia 356), (910) i (911).

Any 1811, 12 d'agost. Es va detectar febre groga, adaptant-se les següents mesures sanitàries: vigilància al pont de darrere la Vila, al pòsit (actual cine Avenida, Santa Àgata (plaça dels bous). La vigilància la feien dues persones i un capellà. Els malalts es traslladaren al Posolo i a Sant Jaume on estaven aïllats. Sant Jaume era utilitzat des de temps antic com a Lazaret. (Bibliografia 477).

Any 1811, 25 d'agost. Comença la discussió del projecte de Constitució. (Bibliografia 911).

Any 1811, 14 d'octubre. Manifest de Lardizábal. (Bibliografia 911).

Any 1811, 23 de novembre. Les Corts de Cadis aproven la institució de la Loteria anomenada nacional. (Bibliografia 910).

Any 1812. Els francesos del mariscal Suchet acabaven d'ocupar València i Xàtiva i s'acostaven a la vila. El guerriller saguntí Romeu s'amagà en les "Salinetes" de Novelda i des de tant desèrtic paratge convocà als patriotes més característics del pobles més propers. Romeu, amb l'eloqüència enèrgica i militar expressà

els seus plans. Els lleials de Cabdet, la Font de la Figuera, Ibi, Cocentaina i Bocairent assentiren tot el que va dir el Sagunt. Després van partir cap als respectius pobles per fer alçament de guerrilles. Romeu va escriure cartes als alcaldes i capellans de tots el pobles pregant feren propaganda patriòtica. (Bibliografia 375).

Any 1812. Creació de la Milícia Nacional. Derogació de la Inquisició. (Bibliografia 121#).

Any 1812. La Constitució de Cadis va regular l'organització municipal, les seues competències i els procediments d'elecció de batlle, regidors i procurador síndic. (Bibliografia 584).

Any 1812. Després de les Corts de Cadis i pràcticament durant tot el segle XIX la vida es polaritzà en torn a dues tendències: els absolutistes i els liberals. La festa de Moros Cristians no fa més que reflectir la vida política. (Bibliografia 100).

Any 1812. Fins i tot les Monges Agustines van haver de contribuir amb 1622 rals de velló. i 6 maravedís per les despeses de la Guerra contra Napoleó. Per altra banda per l'impost anomenat contribució extraordinària de guerra un grup de veïns van aportar 560 rals de velló. (Bibliografia 471).

Any 1812, gener. Ontinyent fou ocupada militarment per la tropa francesa arran de la campanya del mariscal Suchet. Aquesta tingué com a resultat la presència de l'exèrcit francès en la major part del territori valencià. Les conseqüències no es feren esperar: exclaustació de les comunitats religioses (uns dels focus més actius de la resistència), exigència d'impostos, nomenament de noves autoritats... L'activitat guerrillera contra els francesos tingué especial importància en la comarca (amb partides tan importants com les de J. Belda de Bocairent i V. Cortés d'Ontinyent). (Bibliografia 591) i (827).

Any 1812, 9 de gener. Després de quatre dies de bombardeig, València capitula davant de les forces del francès Suchet. (Bibliografia 910).

Any 1812, 14 de gener. Suchet pren València. (Bibliografia 911).

Any 1812, 22 de gener. Nou Consell de Regència (5 membres). (Bibliografia 911).

Any 1812, 2 de febrer. Catalunya és annexada a França. (Bibliografia 911).

Any 1812, 6 de febrer. Gabinet interí García de Lleó i Pizarro. (Bibliografia 911).

Any 1812, 15 de febrer. El general francès Marrasin és derrotat en les proximitats de Safranó (Màlaga) per les forces espanyoles del general Ballesters. (Bibliografia 910).

Any 1812, 10 de març. L'ajuntament de Banyeres dóna poders al síndic procurador Josep Segura per a desplaçar-se a Alcoi a fi de cobrar els subministraments a les tropes imperials. (Bibliografia 999).

Any 1812, 12 de març. Entra en vigència la primera Constitució Espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1812, 19 de març. Proclamació de la 1ª Constitució. Les continues proclamacions constitucionals donaren lloc a la proclamació de les festes de Sant Blai. (Bibliografia 356) i (911).

Any 1812, 6 d'abril. Gràcies a l'excel·lent ocupació de l'artilleria, les tropes espanyoles recuperen la Plaça de Badajoz als francesos. (Bibliografia 910).

Any 1812, 17 d'abril. Les Corts suprimeixen els Consells de l'Antic Règim. (Bibliografia 911).

Any 1812, 19 d'abril. Un destacament francès d'uns 150 hòmens van ser rebuts a trets per bocairentins armats, causant algunes baixes i obligant-los a retirar-se a Ontinyent. Fins el dia 23 ho van intentar els francesos fer-se amb Bocairent, però van ser atacants cada vegada. El dia 24, com els francesos no van pujar, van baixar a Ontinyent obligant a la tropa a retirar-se a Ontinyent. (Bibliografia 752) i (827).

Any 1812, 23 d'abril. Decrets sobre Ajuntaments i Diputacions Provincials. (Bibliografia 911).

Any 1812, 2 de maig. Mor a Cocentaina el frare bocairentí Vicent Bernat. Lector de Teologia Moral i guardià del convent. (Bibliografia 303).

Any 1812, 12 de maig. Gabinet interí Ignacio de la Pezuela. (Bibliografia 911).

Any 1812, 16 de maig. Nou intent dels francesos de fer-se amb Bocairent. Entraren per la part de la cova d'En Gomar; mataren 7 persones i robaren rebostos magatzems. (Bibliografia 753).

Any 1812, 23 de maig. Eleccions a Corts. (Bibliografia 911).

Any 1812, 25 de maig. Novament un destacament francès fou rebutjat a trets al barranc de Na Calabuja. En prevenció de mals majors, la població fou evacuada als masos, a excepció dels hòmens. (Bibliografia 753).

Any 1812, 17 de juny. Es va inicial el procés de desamortització eclesiàstica. (Bibliografia 356).

Any 1812, 23 de juny. Gabinet Marqués de Casa Irujo. (Bibliografia 911).

Any 1812, 22 de juliol. En el curs de la Guerra de la Independència, té lloc en Arapiles, Salamanca, una de les més decisives batalles d'aquesta guerra. Un exèrcit anglo-hispano-luso, a les ordres del Duc de Wellington, composta per prop de 50.000 hòmens, es va enfrontar a un altre francès de semblants efectius, manat pel general Marmont. El triomf de l'exèrcit aliat va ser absolut. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1812, 31 de juliol. Prengueren possessió de l'ajuntament de Bocairent les primeres autoritats constitucionals acordaren publicar la carta magna. La festa inclogué una taula franca de menjar per als pobres, tambors i xirimites, cent escopetes i altres preparatius. El 8 d'agost acabà la festa amb missa, jurament i tedeum. (Bibliografia 755).

Any 1812, agost. Els militars gals abandonen momentàniament Ontinyent. El mateix dia es va presentar el guerriller M. Aparici que es va apoderar de la població. (Bibliografia 591).

Any 1812, 10 d'agost. Retirada definitiva de José I de Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1812, 27 de setembre. Gabinet Gómez Llaurador. (Bibliografia 911).

Any 1812, 29 de novembre. Antoni Mataix i Josefa Company al·leguen pèrdues per la guerra de la Independència. (Bibliografia 999).

Any 1812, 3 de desembre. Tropes franceses ocupen Madrid per segona vegada. (Bibliografia 910).

Any 1812, agost-desembre. Gran penúria, escassetat d'aliments, preus prohibitius. (Bibliografia 591).

Any 1813. Es van suprimir herències superiors a tres mil ducats de renda anual. (Bibliografia 356).

Any 1813. Els pares franciscans bocairentins Pere Asensio i Joan Vañó van ser destinats al Col·legi Apostòlic de Querétaro. (Bibliografia 222).

Any 1813, 4 de gener. Es va disposar la parcel·lació i reducció a propietat individual els terrenys propis, "realencs" i erms. (Bibliografia 356).

Any 1813, 21 de febrer. Les forces del general Manuel Belgrano vencen a les reialistes del general Tristany en la batalla de Salta, decisiva per a la independència d'Argentina. (Bibliografia 910).

Any 1813, 22 de febrer. Les Corts de Cadis suprimeixen la Inquisició espanyola. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1813, 17 de març. El rei Josep Bonaparte, imposat com a tal pel seu germà Napoleó, ix de Madrid per a no tornar. La derrota de les tropes franceses en tota Espanya enfront de la guerrilla, primer, i de l'exèrcit reconstruït, després, és ja un fet. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1813, 22 de març. Nova Regència (3 membres). (Bibliografia 911).

Any 1813, 16 de maig. Saqueig de Bocairent per part dels francesos. Per la nit van ser soterrats al cementiri de Santa Àgata "set víctimes innocents que, a sang freda i amb engany han estat sacrificades a més d'altres atropellaments, saqueigs i insolències, pels pèrfids "caribes", reconeguts amb el nom de "Gavachos". Els Gavatxos són els Francesos. (Bibliografia 100) i (827).

Any 1813, 4 de juny. Davant de la perillosa situació per la presència de la divisió Habert de les tropes franceses que s'apropaven pel camí de Banyeres, el batlle de Bocairent, Pere Pascual Galbis, va ordenar al capellà de l'ermita del Sant Crist que baixés amb la família a la població. També es va baixar el la imatge del Sant. (Bibliografia 303), (463), (827) i (999).

Any 1813, 5 de juny. Els francesos va sofrir una desfeta per part de la guerrilla comandada per Josep Belda Castelló en el paratge que, per aquest motiu, s'anomena la Derrota. Després es dirigiren cap Ontinyent fins que arribaren les tropes de l'exèrcit espanyol. (Bibliografia 303), (591) i (827).

Any 1813, 7 de juny. Els francesos abandonaren Ontinyent acaçats per Josep Belda, que demanà 80 racions de menjar als ontinyentins, per alimentar la partida de guerrillers que l'acompanyava. (Bibliografia

754).

Any 1813, 8 de juny. Les Corts de Cadis decreten la llibertat de treball i d'indústria per a tots els súbdits de la corona. Reial Decret Regulació del dret de propietat i règim de contractes. Extinció del règim gremial. Una de les conseqüències positives va ser l'augment dels molins hidràulics. (Bibliografia 536), (911), (910) i (989).

Any 1813, 13 de juny. Una vegada derrotats els francesos s'intentà obrir el convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303) i (827).

Any 1813, 16 de juny. Les autoritats de Bocairent van rebre els frares del convent de Sant Bernardí i els van autoritzar a exercir les funcions pròpies al convent, truncades per l'ocupació dels francesos. (Bibliografia 303) i (827).

Any 1813, 20 de juny. En el llibre municipal de Capítols es comenta que no hi havia francesos al poble, tot i que les autoritats municipals encara eren les elegides per aquests. (Bibliografia 827).

Any 1813, 21 de juny. Batalla de Vitòria. (Bibliografia 911).

Any 1813, 29 de juny. José I deixa de ser rei d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1813, 5 de juliol. Els francesos, amb Suchet al davant, abandonen l'antic regne de València. (Bibliografia 827).

Any 1813, 11 de juliol. Gabinet interí Antonio Cano Manuel. (Bibliografia 911).

Any 1813, 21 de juliol. Les tropes invasores franceses són derrotades prop de Vitòria. Abans havien tornat a ocupar Ontinyent, Alcoi i la foia de Castalla. (Bibliografia 356).

Any 1813, 31 de juliol. Van prendre possessió dels seus càrrecs les primeres Autoritats Constitucionals i s'acordà publicar la Constitució de 1812. Disposant que "s'execute amb tota solemnitat possible a l'endemà, primer d'agost a les tres hores de la vesprada en la plaça més gran del poble que és la de l'Om, on en el mig es posarà un entaulat amb el retrat del Nostre August Monarca el Sr, D. Ferran VII, amb la guàrdia de tropa disponible... que s'adornen les façanes,...que es convida al clergat i a les persones més visibles per a que acompanyen l'ajuntament en tal solemne acte, que s'anuncie per bàndol i edicte, volteig de campanes, disparada de morterets, etc.". Cessa, per tant, Pasqual Galbis i Belda i pren possessió Tomàs Belda i Belda, familiar del Baró de Casanova. Altres regidors són també familiars o amics del Baró. (Bibliografia 100) i (827).

Any 1813, 1 d'agost. Proclamació de la Constitució. "Reunits en la Sala de la Vila de la Placeta de la Presó, Autoritats, clergat i veïns; en ser les tres de la vesprada, amb volteig de campanes, tambors i dolçaines i la descàrrega de més de cent escopetes van anar fins la Placeta de l'Om estava l'entaulat amb la figura del Rei. Francesc Belenguer Tudela i el seu fill Gabriel van llegir la Constitució. Acabada la lectura es va fer una altra descàrrega i molts vitols". (Bibliografia 100).

Any 1813, 1 d'agost. Acte de publicació de la Constitució que es va celebrar en la plaça de l'Om (ara de l'ajuntament) presidit per les autoritats que havien pres possessió dels càrrecs el dia anterior; i on es va fer festa de soldadesca en honor de la carta magna de 1912. Estaven presents també mossén Joan Baptista Ferre, el paborde Jaume Belda i el canonge de la Seu d'Urgell Francesc La Encina. (Bibliografia 900).

Any 1813, 8 d'agost, diumenge. Es va fer la Missa Major amb Tedeum i Jurament. Eren les vuit i mitja del matí. Van eixir de la Sala Capitular fins la Parròquia. Es va llegir la Constitució des del púlpit. De moment i durant els nou següents mesos el govern dels pobles quedà en mans dels liberals. (Bibliografia 100).

Any 1813, 11 d'agost. El Capítol municipal anul·la l'acord de reintegrament dels frares franciscans, que s'havia fet el 16 de juny anterior, responent a una petició del guardià, per considerar que l'havia pres un govern local il·legítim, ja que era un consistori imposat pels francesos. I no fidel a la nova constitució del 12, com a conseqüència, l'alcaldia passà a mans de Tomàs Belda i Belda molt més decidit cap a posicions liberals. (Bibliografia 827) i (838).

Any 1813, 31 d'agost. Les tropes franceses van caure en San Marcial (Bibliografia 356).

Any 1813, 13 de setembre. La llei publicada en aquesta data va ser el punt de sortida de les posteriors lleis desamortitzadores. (Bibliografia 356).

Any 1813, 27 de setembre. Votacions municipals. Com a conseqüència de l'aplicació d'un nou edicte

canvia la composició de l'ajuntament cap a posicionaments més conservadors. (Bibliografia 827).

Any 1813, 10 d'octubre. Gabinet interí Juan O'Donojú. (Bibliografia 911).

Any 1813, 17 d'octubre. Gabinet interí Fernando de la Sorna. (Bibliografia 911).

Any 1813, 26 de novembre. Es tanquen les sessions de Corts en l'Illa de Lleó (Bibliografia 911).

Any 1813, 3 de desembre. Gabinet interí José Luyando. (Bibliografia 911).

Any 1813, 11 de desembre. Napoleó, l'exèrcit d'ocupació del qual havia fracassat completament a Espanya en el seu intent de mantindre com a rei al seu germà, José Bonaparte, restitueix a Ferran VII la corona d'Espanya. Tractat de Valengay. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1813, 29 de desembre. Napoleó Bonaparte obliga el seu germà José que abdique de la Corona d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1814. Any en que augmentaren les Comparses de moros i cristians i es creava la primera Junta de Festes. (Bibliografia 325).

Any 1814. Ja en l'inici del Sexenni Absolutista tenim com batlle de Bocairent a Pere Galbis i Castelló, però la Institució que mantenia el diàleg polític era la Junta dels 24 Comissaris on són presents, a més dels moderats, altres ciutadans de tendències més extremes. (Bibliografia 548).

Any 1814. En reprendre's la vida de comunitat el Convent de Sant Bernardí va haver d'adquirir-se molt de material: de cuina, llanternes, taules, un calze d'argent, vinagreres, inclòs el ruc que havien venut a Francesc Berenguer i que el van tornar a adquirir-lo, etc. (Bibliografia 201).

Any 1814. Novament apareixen els bandolers. (Bibliografia 121) i (548).

Any 1814. Es va publicar la Carta Pobla de Bocairent. (Bibliografia 924).

Any 1814. En Francesc Belda Vañó, advocat, concedeix un préstec de 9.000 reals de velló a Josep Mora Mira, propietari del molí paperer de Dalt. (Bibliografia 927).

Any 1814, 5 de gener. La Regència del Regne d'Espanya és traslladada des de Cadis a Madrid. (Bibliografia 910).

Any 1814, 8 de gener. La Regència no accepta el tractat de Valengay (Decret 1-1-1811). (Bibliografia 911).

Any 1814, 15 de gener. Obertura de Corts a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1814, 28 de gener. Davant de Vicent Calabuig Molina, la Comunitat de Monges Agustines va vendre a Damià Belda i Martínez una casa al carrer de la Creu de Botella d'enfront del forn per un valor de 108 lliures que les havia de pagar en un pagament el dia 28 de gener de 1822. (Bibliografia 356).

Any 1814, febrer. Es creu que participà la comparsa "Tomasinas" antecedent de la comparsa dels "Espanyolitos". (Bibliografia 300) i (318).

Any 1814, 2 de febrer. Les Corts espanyoles fixen una sèrie de mesures davant de l'imminent tornada de Ferran VII, amb l'objecte d'imposar-se al monarca (última esperança dels absolutistes parell restablir l'Antic Règim). (Bibliografia 910) i (911).

Any 1814, 13 de febrer. El Comandant de La Guaira (Veneçuela), Leandro Palacios comunica que «en obediència a l'orde, perquè siguen decapitats tots els presos espanyols i canaris reclusos, s'ha començat l'execució passant-se per les armes aquesta nit a cent d'ells». Juan Bautista Arismendi comunica després a Bolívar que s'han complit les seues ordes, executant uns 800 presos. Ferran VII entra a Madrid. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1815, 16 de febrer. Ix de Cadis la major força expedicionària realista per a acabar amb la rebel·lió a Colòmbia i Veneçuela, un exèrcit d'uns 10.000 hòmens manat pel tinent general Juan Pablo Capfoguer. (Bibliografia 910).

Any 1814, 10 de març. Ferran VII aboleix Constitució espanyola de 1812. Detenció de liberals a Madrid. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1815, 12 de març. Per primera vegada a Espanya s'estableix un ministeri de Policia. (Bibliografia 910).

Any 1814, 24 de març. Ferran VII torna a Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1814, 25 de març. Els patriotes veneçolans triomfen en Sant Mateu. (Bibliografia 910).

Any 1815, 31 de març. Es torna a posar en marxa el Consell d'Estat. (Bibliografia 911).

Any 1814, març. Va tornar Ferran VII. De Girona, per Saragossa va anar a València. (Bibliografia 356).

Any 1814, 12 d'abril. Es forma una companya entre el bocairentí Francesc Blasco i el contestà Gregori Agulló per a la compravenda de cavalleries. (Bibliografia 466).

Any 1814, 12 d'abril. Manifest dels Perses. (Bibliografia 911).

Any 1814, 17 d'abril. Pronunciament de València. (Bibliografia 911).

Any 1814, 4 de maig. Ferran VII decretà l'abolició de la Constitució i ordenà que retornaren les coses en l'estat que es trobaven abans de la Guerra de la Independència. Amb la qual cosa el poder passà a mans dels absolutistes. La restauració de Ferran VII va suposar l'anul·lació dels ajuntaments com institucions administratives. A partir d'ara la Soldadesca es va haver d'ajustar al model del segle anterior. És a dir presència de regidors perpetus i eleccions no democràtiques. Aleshores els Belda optaren per retirar-se de l'escena política i cedir el poder –de moment- a la minoria ultraconservadora del poble. A Bocairent encapçalava aquesta minoria el nou batlle Josep Castelló i Guillem. (Bibliografia 100), (356), (548), (584) i (591).

Any 1814, 11 de maig. Es clausuren les Corts. (Bibliografia 911).

Any 1814, 20 de maig. Per decret es restauen les ordres religioses suprimides amb motiu de la Guerra de la Independència i les disposicions de Napoleó. (Bibliografia 201) i (548).

Any 1815, 29 de maig. Restabliment de la Companyia de Jesús. (Bibliografia 911).

Any 1814, 30 de maig. Ferran VII decreta l'expulsió d'Espanya de tots els afrancesats. (Bibliografia 910) i (911).

1814, 17 de juny. Es reuneixen els religiosos del Convent de Sant Bernardí que havien estat dispersos des de l'exclaustració. (Bibliografia 201).

Any 1814, 21 de juny. Ferran VII restableix la Inquisició a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1814, 5 de novembre. Gabinet Ceballos Guerra. (Bibliografia 911).

Anys 1814-1830. Parèntesi de reacció absolutista contra l'irreversible procés de revolució burgesa. Els Belda mantingueren el contacte amb els Beltrán de Lis i altres conspiradors liberals, que esperaven l'ocasió decisiva per accedir de nou al poder. (Bibliografia 756).

Any 1815. Josep Castelló era batlle de Bocairent. Les tensions socials continuaven. Es convoca tots els membres de la Institució. (Bibliografia 548).

Any 1815. Es té terror als bandolers que assalten cases de camp i nuclis de poblacions. (Bibliografia 121) i (548).

Any 1815. Predicà el sermó de les XL Hores al Santíssim Sagrament el pare Miquel Deltoro. (Bibliografia 201).

Any 1815, 5 de juliol. Naix a Bocairent el franciscà Cristòfol Belda. Professà en Sant Joan Baptista de València fins l'exclaustració de Mendizábal. Anys més tard fou enviat a Filipines i nomenat president de San Francisco de Manila, ministre de San José del Monte, de Palapag, Pasbilao, Bingoginam de Lampan. Va tornar a Espanya com a segon mestre de novicis de Pastrana (Guadalajara), però tornà als dos anys a Filipines on morí l'any 1871. (Bibliografia 222) i (303).

Any 1815, 22 de juliol. Cessà el Pare Pere Barber com a guardià del Convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 201).

Any 1815, agost. En el Capítol Provincial celebrat a Alcoi és designat guardià del Convent de Sant Bernardí el Pare Bartolomeu Costa. La Comunitat quedà composta per 23 religiosos. (Bibliografia 201).

Any 1815, 19 de setembre. Pronunciament de Porlier. (Bibliografia 911).

Any 1815, 6 de novembre. Encara, en aquest any, assistia l'ajuntament a la missa major que se celebrava

el sis de novembre per commemorar la votació del patró Sant Blai feta l'any 1632. (Bibliografia 195).

Any 1816. Els frares del Convent de Sant Bernardí, a més de predicar per les Ermites de Sant Antoni Abat, Santa Bàrbara i Guilella també o feien a les parròquies de Banyeres i d'Alfafara. A més realitzaven la postulació d'espècies. (Bibliografia 201).

Any 1816. Vicent Puig va comprar una gelera al terme de Bocairent entre la solana de la Fardatxera i el terme d'Alfafara la qual pertanyia als comerciants de la neu Lluís Prats, d'Alzira, i Vicent Torres, de València. (Bibliografia 872) i (918).

Any 1816, 26 de gener. Supressió de les Comissions Militars. (Bibliografia 911).

Any 1816, 21 de febrer. Conspiració del Triangle. (Bibliografia 911).

Any 1816, 29 de setembre. Amnistia als liberals. (Bibliografia 911).

Any 1816, 30 d'octubre. Gabinet García de Lleó i Pizarro. (Bibliografia 911).

Any 1817, 8 de gener. Es va presentar el balanç del moviment hagut al convent de Sant Bernardí. El Pare Bartolomeu Costa presentà la renúncia. (Bibliografia 201).

Any 1817. Predicà la vuitena de Sant Blai el Pare Vicent Alcaraz. (Bibliografia 201).

Any 1817. Als nous regadius i secans, se sumen heretats com el Poblet dels Ferrers o el sanejament de la Marjal. Es dona el cas de la utilització de mitgers i jornalers banyerins com a quinta columna per part de propietaris bocairentins. Aquestes actuacions despertaren en Banyeres cert recels reviscolant el plet de fites. (Bibliografia 746).

Any 1817. El baró de Casanova va fer donació 520 quinzets per les festes de Sant Antoni corresponents als anys de 1812 a 1818. (Bibliografia 201).

Any 1817. El mal estat dels camins dificultava, fins i tot, el pas dels carros i diligències. (Bibliografia 121#).

Any 1817, 24 de gener. Data de la Indulgència Plenària que es va atorgar en Roma a les Agustines de Bocairent. (Bibliografia 356).

Any 1817, 12 de febrer. Es produeix el Combat de Salado a Argentina, en el que van vèncer les forces independentistes argentines enfront de les reialistes. (Bibliografia 910).

Any 1817. Diumenge de Passió. Es va publicar la Indulgència plenària per als que visitaren les Agustines el Divendres de Passió i la Dominicana 3^a de setembre l'ordre venia de Roma datada el 24 de gener. (Bibliografia 356).

Any 1817, 30 de maig. Publicació del «sistema Garay» per a la Hisenda. (Bibliografia 911).

Any 1817, 5 d'abril. Pronunciament de Lacy. (Bibliografia 911).

Any 1817, 6 de juliol. Afusellament de Lacy. (Bibliografia 911).

Any 1817, 21 de setembre. Detenció de Juan Van Halen. (Bibliografia 911).

Any 1817, 28 de desembre. Detenció de Torrijos. (Bibliografia 911).

Any 1818. Cens de població publicat per Benito Montfort de València. (Bibliografia 492).

Any 1818. Mossén Vicent Pascual Llobregat, capellà de Tortosa i les Useres, Beneficiat de la S.I. Catedral, Rector del Col·legi de Sant Tomàs, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1818. Consta que durant l'esmentat any van arribar a San Francisco de Pachuca (Mèxic) els pares franciscans bocairentins Josep Llobregat i Felip Asensio. (Bibliografia 222).

Any 1818. Data del bastidor de fusta sobre el que es col·loca el llit de la Mare de Déu d'Agost (la Mare de Deu Gità). (Bibliografia 315).

Any 1818, 14 de febrer. Cristòfol Ferris, Gaspar Santonja, Antoni Crespo, Vicent Richart i Gabriel Luna, veïns i electes pel comú de regants de Beneixama van recorre al Consell de Castella en la Cambra d'Aragó expressant que en la Reial Audiència de València es seguia plet contra Bocairent i Banyeres per que aquestes poblacions observaren allò disposat en reial sentència de Joan II d'Aragó, publicada el 6 de juny del 1459 de manera i en les termes explicats en la concòrdia de 7 de març del 1687, sobre el repartiment

de l'aigua del reg del Vinalopó. (Bibliografia 338).

Any 1818, 12 de març. No havent acudit ni Bocairent ni Banyeres a tractar l'assumpte de l'aigua del Vinalopó la Reial Audiència va manifestar que la petició dels veïns de Beneixama era molt entenedora, però amb una sèrie de requisits: "instàncies de vista i revista", assistència de (Oidores), Assistència del Regent, etc. (Bibliografia 338).

Any 1818, 20 de juliol. Cal recordar que des de 1807 no havia professat cap monja al convent de les Agustines degut, potser a la Guerra de la Independència i a les demés convulsions ocorregudes a Espanya. En aquesta data professà Sor Maria Teresa Morant natural de Cocentaina, davant del vicari Francesc Castelló, El vicari General Fèlix Mehave, el Provincial Pedro Fandos, la Priora Sor Vicenta Maria Tudela i l'escrivà Vicent Calabuig. (Bibliografia 356).

Any 1818, 5 d'agost. Projecte Garay d'Hisenda. (Bibliografia 911).

Any 1818, 7 d'agost. El consell de Castella va passar la denúncia dels veïns de Beneixama a la Reial Audiència de València. (Bibliografia 338).

Any 1818, 14 de setembre. Gabinet interí Marqués de Casa Bajo. (Bibliografia 911).

Any 1818, 26 de desembre. Mor la reina consort Isabel. (Bibliografia 911).

Any 1819. El pare Miquel Durà del Convent de Sant Bernardí predicà la "vuitena" de Sant Blai i la festa; les festivitats de la Pudíssim, Sant Antoni, Sentíssim Crist, Sant Vicent, Sant Jordi, les "Roses", Reconciliació de l'Església Parroquial i XL Hores. (Bibliografia 201).

Any 1819. Escissió i ruptura clara entre absolutistes i liberals, a nivell estatal, però que a Bocairent la gran majoria de la població va continuar essent liberals fins l'any 1823. (Bibliografia 100).

Any 1819. Joan Antoni Ximeno era el batlle. (Bibliografia 827).

Any 1819. Memorial de la Sala Primera de l'Audiència de València on s'acusa a bocairentins de comprar propietats i residir a Banyeres per apoderar-se de l'aigua del Vinalopó. (Bibliografia 927).

Any 1819, 1 de gener. Temptativa liberal a València. (Bibliografia 911).

Any 1819, 14 de març. Va professar en el convent de les Agustines Sor Maria Rita Belda Vañó, filla de Joan Belda i Maria Vañó de Bocairent. (Bibliografia 356).

Any 1819, 30 de maig. Visita Pastoral de D. Pere Cano que, entre altres qüestions, revisà el llibre de comptes de l'Hospital amb l'últim balanç fet el dia 8 d'abril i recomanà que, en el futur, es fera un balanç anual. També tractà sobre l'ermita de Sant Roc. (Bibliografia 197), (122) i (500).

Any 1819, 12 de juny. Gabinet González Salmó (oficial habilitat). (Bibliografia 911).

Any 1819, 31 de juliol. El govern Polític de la vila de Bocairent es reuneix a l'ermita de Sant Roc amb la Junta de Regants del Collao. (Bibliografia 122).

Any 1819, 12 de setembre. Gabinet Duc de Sant Ferran. (Bibliografia 911).

Any 1819, 20 d'octubre. Arriba a Madrid la reina Amada, tercera esposa de Ferran VII. (Bibliografia 911).

Any 1820? Es van reestructurar les festes en que es feia Soldadesca. Sorgiren una mena de comparses una de les qual era la de Tomasinas. Els Turcs van canviar la seua denominació per moros. (Bibliografia 325).

Any 1820. Tomàs Belda i Belda era batlle de Bocairent. (Bibliografia 548).

Any 1820. En Francesc Belda Calabuig, natural de Bocairent, era Governador de Sant Felip (Xàtiva). (Bibliografia 492).

Any 1820. Josep Sirera va anotar de 1820 a 1828 en un llibre manuscrit que tenen les Monges Agustines els ingressos per lloguer de cases o arrendaments de bancals de propietat de les monges. Entre les propietats citem: una casa en el Racó de Càpito, una casa en Sant Joan, quatre cases en l'Aljub, la casa de l'Arc, la casa del Clot, dues cases al barri de Sant Pere, un hort al Cabasset, el bancal del Reial Convent de Sant Bernardí, la terra de la Marjal, l'hort de Sant Roc, la Terra dels Vinyals, l'ermita desapareguda de Sant Pere, dues cases en la Cantereria, dues cases a la plaça de l'Om, l'horta i secà de l'assegador del Nogueral, terres als Brulls, terres per Sant Antoni, a més dels censals a Ontinyent, Olleria,

Biar, Alfafara, Albaida, Benigànim, Banyeres, Beneixama, Biar, Capdet, Castelló de Xàtiva, Agullent, Castelló del Duc, Alcoi, Agres, Benissa, Novelda i Pinós. (Bibliografia 356).

Any 1820. Els Belda de Bocairent van intervindre directament en el procés de desamortització de Godoy. (Bibliografia 492).

Any 1820. Fins aquest anys hi ha constància del pagament efectuat pel Procurador de les monges Francesc Molina a les següents persones o càrrecs: als Metges 10 lliures, al cirurgià de la Comunitat En Joaquim Vicent Pastor 5 lliures i al sagristà Josep Martí 5 lliures. (Bibliografia 356).

Any 1820-1822. El bocairentí Francesc Belda i Pla fou vocal de la Diputació Provincial de València. (Bibliografia 492).

Any 1820, 3 de març. Els liberals aconseguiren imposar-se a la voluntat del rei fent-lo complir la promesa que va fer l'any 1814 en retornar a Espanya. (Bibliografia 356) i (548).

Any 1820, 7 de març. El Rei Ferran VII aprovava el Règim Constitucional d'Espanya que afectaria molt directament la vida conventual del Convent de Sant Bernardí de Bocairent, doncs, en les noves disposicions sols podien romandre oberts els convents amb més de 12 religiosos. (Bibliografia 201) i (548).

Any 1820, 17 de març. Una circular del Comte de Almodóvar torna a confirmar en els seus càrrecs als electes de 1814. (Bibliografia 838).

Any 1820, 3 d'abril. Quedà instal·lada a l'ermita de Sant Roc la mesa electoral per a la designació dels nous compromissaris (el batlle, sis regidors i un síndic). (Bibliografia 122).

Any 1820, 11 d'abril. Xàtiva va enviar una ordre a Bocairent manant es publicés de nou la Constitució de 1812. D'aquesta manera el poder quedà transferit dels absolutistes als liberals. (Bibliografia 100) i (548).

Any 1820, 24 d'abril. Va professar en el convent de les Agustines Sor Àngela Maria Faus d'Atzeneta, davant del vicari Joaquim Cantó. (Bibliografia 356).

Any 1820, 1 d'octubre. Data de l'ordre per la qual es van tancar molts convents. No el de Bocairent, però va sofrir el temor motivat per les circumstàncies polítiques imperants. (Bibliografia 303) i (548).

Un Decret suprimia els monestirs monacals, convents de les Ordres Militars, els Hospitals etc., va reduir el número d'ordres no suprimides, va aplicar el crèdit públic a tots els bens dels monestirs suprimits. (Bibliografia 356).

Any 1820, 1 de gener. El general Rafael de Riego se subleva en Cabezas de San Juan contra l'absolutisme monàrquic de Ferran VII i proclama la Constitució espanyola de 1812. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1820, 21 de febrer. Es proclama la Constitució en La Corunya. (Bibliografia 911).

Any 1820, 7 de març. Ferran VII accepta la Constitució. (Bibliografia 911).

Any 1820, 9 de març. Gabinet Duc de Sant Ferran. (Bibliografia 911).

Any 1820, 10 de març. Manifest de Ferran VII. (Bibliografia 911).

Any 1820, 18 de març. Gabinet Pérez de Castro. (Bibliografia 911).

Any 1820, 22 de març. Eleccions a Corts. (Bibliografia 911).

Any 1820, 25 d'abril. Formació de la Milícia Nacional. (Bibliografia 911).

Any 1820, 9 de juliol. Convocatòria de Corts. Ferran VII jura la Constitució. (Bibliografia 911).

Any 1820, 9 d'agost. Desamortització de béns nacionals. (Bibliografia 911).

Any 1820, 17 d'agost. Supressió de la Companyia de Jesús. (Bibliografia 911).

Any 1820, 27 de setembre. Llei de supressió de vinculacions i primogenitures. (Bibliografia 911).

Any 1820, 1 d'octubre. Supressió de les ordes monacals. (Bibliografia 911).

Any 1820, 9 d'octubre (Xàtiva). Expedient pel qual la Intendència dictamina, en resposta a la sol·licitud del Comandant d'armes de Xàtiva, la permanència de la multa militar als caçadors d'Ontinyent i Bocairent fins que paguen les quotes que deuen a Sanitat. (Bibliografia 616).

Any 1820, 11 d'octubre. Llei espanyola que disposa l'abolició dels primogenitures i de les vinculacions.

(Bibliografia 910) i (911).

Any 1820, 14 d'octubre. El govern espanyol obté de les Corts autorització per a suprimir les anomenades societats patriòtiques, la rivalitat de les quals constituïa un seriós perill per a l'orde públic. (Bibliografia 910).

Any 1820, 21 d'octubre. Dissolució de les Societats Patriòtiques. (Bibliografia 911).

Any 1820, 22 d'octubre. Reglament de Llibertat d'Impremta. (Bibliografia 911).

Any 1820, 25 d'octubre. En aquesta data el convent de Sant Bernardí pertanyia a l'ordre dels Franciscans Menors Observants, i no als Franciscans Menors Descalços. (Bibliografia 356).

Any 1820, 13 de novembre. Es va estendre l'expropiació i es manà posar a la venda tots els bens expropiats. (Bibliografia 356).

Any 1820, 9 de novembre. Clausura de Corts. (Bibliografia 911).

Any 1821. Desordre i protestes per les actuacions de les dues tendències del liberals: els "moderats" i els "exaltats". Nou batlle en Bocairent, en aquest cas era Pascual Galbis i Belda. L'església no acceptà el nou règim arrossegant una part del poble, la qual cosa justificaria l'aflorament de les primeres partides del Realisme, com la de Rafael Sempere. (Bibliografia 121), (548) i (838).

Any 1821. Es va decretar la reducció dels delmes a la meitat i es va imposar al clergat una contribució de 120 milions de rals, van caure els preus dels productes agraris i el govern liberal imposà noves contribucions. (Bibliografia 356) i (838).

Any 1821. Es va establir el Molí Roig amb la fabricació de paper de fumar. (Bibliografia 1003).

Any 1821-1822. Pasqual Galbis i Belda era el batlle. Disposà la formació d'una Milícia Nacional burgesa d'uns quaranta integrants. En 1823 va ser empresonat, encara que després fou indultat. (Bibliografia 757) i (827).

Any 1821, 21 de gener. Frustrada conspiració absolutista. (Bibliografia 911).

Any 1821, 4 de març. Gabinet Bardají. (Bibliografia 911).

Any 1821, 1 de març. Obertura de Corts. «afegiment» de Ferran VII. (Bibliografia 911).

Any 1821, 23 d'abril. Gabinet interí Escudero. (Bibliografia 911).

Any 1821, 7 de juny. Llei de Senyorius. (Bibliografia 911).

Any 1821, 1 de juliol. Es va començar el llibre del Convent de les Agustines intitulat "*Libro de los Censos, Cartas de Gracia que corresponde a este Convento de Nuestra Señora de los Dolores de esta Villa de Bocayrente, con los arriendos de los Hornos, casas, huertas, huertos, heredades, con sus capítulos, de los medieros i otras apuntaciones de los bienes i derechos i deudas de este Contº, en que empesó en el día 1º de julio, siendo procurador Josep Sirera i Molina, el que entró dicho día el año 1821*". Aquest llibre té uns apunts interessants per exemple menciona "La Casa que està junt l'albergueria és l'habitació del sagristà el qual no paga renda per assistir a l'església. La d'enfront de l'església l'habita la "Mandadera" i també viu debades. Cita també a la dona que fa les hòsties, a la "Ruscadera" (persona que llava), etc. (Bibliografia 356).

Any 1821, 30 de juliol. Ofici lliurat al President de la Diputació pels ajuntaments de Bocairent, Muro, Monòver i Penàguila pel qual sol·liciten una reducció de les contribucions per quotes a Sanitat. (Bibliografia 617).

Any 1821, 21 d'agost. Per manament del governador eclesiàstic es convocà "capítol conventual" al Convent de Sant Bernardí essent elegit guardià el Pare Miquel Deltoro. Confirmada l'elecció per Josep Rivero va prendre possessió el 10 de setembre. (Bibliografia 201).

Any 1822. Per la divisió del País Valencià en quatre províncies Bocairent passà a dependre administrativament de la província de Xàtiva. Les altres tres províncies eren: Castelló València i Alacant. (Bibliografia 121).

Any 1822. Josep Sirera i Molina Procurador de les Monges Agustines va pagar a la Ruscadera (persona que llava) 4 lliures. (Bibliografia 356).

- Any 1822.** Fins aquest anys hi ha constància del pagament efectuat pel Procurador de les Monges Josep Sirera i Molina a les següents persones o càrrecs: als Metges, al cirurgià de la Comunitat En Joaquim Vicent Pastor i al sagristà Josep Martí. (Bibliografia 356).
- Any 1822.** Es crea el Cos de Voluntaris Realistes. Joan Domínguez Segura el crea a Bocairent. Els llaços familiars i gremials componen els lligams entre els carlistes de Bocairent. (Bibliografia 537).
- Any 1822.** Nou batlle en Bocairent. Es tracta de Martí Belda i Belda. (Bibliografia 548).
- Any 1822.** Mala collita. Any conegut com l'any de la fam". Augment del preu del pa, inclemències climàtiques i una forta campanya del clergat contra els liberals. (Bibliografia 591).
- Any 1822.** Mobilització general de la Milícia Nacional dels pobles de la Vall per fer front a una suposada conspiració dels reialistes a Ontinyent. (Bibliografia 591).
- Any 1822.** És a partir d'aquest any quan la reacció antiliberal –conservadora, anticapitalista- es detecta a Bocairent. (Bibliografia 750).
- Any 1822.** Tomàs Belda representava obres de teatre. Apareix documentat en la venda d'una decoració teatral. (Bibliografia 764).
- Any 1822-1823.** Francesc Belda Asensio fou elegit diputat a Corts amb posicions properes al liberalisme radical. (Bibliografia 492).
- Any 1822, 23 de gener.** Es promulga a Espanya la Llei de Beneficència. (Bibliografia 910).
- Any 1822, 24 de gener.** Gabinet Marqués de Santa Cruz. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 27 de gener.** Nova divisió provincial. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 30 de gener.** Gabinet interí López Pelegrín. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 28 de gener.** Al llibre de "*Censos, Cartas...*" de les Monges Agustines hi ha unes anotacions que volem indicar: 19 lliures d'ingressos de donatiu de l'administració dels Ferres per les 56 misses que celebra el Vicari. Aquesta administració paga a més a més 6 lliures per la Festa dels Reis. També els majorals de Sant Agustí paguen 4 lliures a l'any. Dins d'aquestes curiositats citem també que els devots del septenari de la Mare de Déu dels Dolors donen una almoïna de 4 lliures i que La Comunitat paga al sagristà una pesseta per demanar l'almoïna i als Propis de Banyeres una Pensió anual de 6. (Bibliografia 356).
- Any 1822, 28 de febrer.** Gabinet Martínez de la Rosa. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 6 de febrer.** Llei de Beneficència. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 8 de gener.** Gabinet interí López Pelegrín. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 7 de febrer.** Ferran VII demana ajuda a la Santa Aliança i les potències integrants decideixen interindre per a derrocar els liberals i reposar el monarca en l'ús de la seua plena sobirania. (Bibliografia 910).
- Any 1822, 11 de febrer.** Les corts espanyoles reproveixen els Tractats de Còrdova, que reconeix la Independència de Mèxic respecte d'Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1822, 1 de juliol.** Josep Sirera i Molina Procurador de les Monges Agustines va augmentat la pagar a la Ruscadera (persona que llava) a 5 lliures anuals que són 8 sous i 4 diners cada mes i la casa debades. (Bibliografia 356)
- Any 1822, 7 de juliol.** Rebel·lió de la Guàrdia Reial. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 8 de juliol.** El Procurador de les Monges Agustines Josep Sirera i Molina fa constància d'un pagament referent a l'horta de la partida de l'Assegador que la tenia Antoni Beneyto i Vañó, d'un altre pagament fet per Pere Beneyto que te camps en la mateixa partida i de Josep Vañó i Calatayud que te l'hort de Sant Roc. També es fa constància d'un altre hort pel Tramussol, del mateix hort de les monges que el tenia a mitges Josep Antolí i Lluís Carbonell i Payà. (Bibliografia 356).
- Any 1822, 9 de juliol.** Promulgació del Codi Penal. (Bibliografia 911).
- Any 1822, 11 de juliol.** Gabinet interí Nicolás María Garelly. (Bibliografia 911).

Any 1822, 20 de juliol. El procurador de les Monges Agustines Josep Sirera i Molina va anotar l'ingrés que pagà Josep Antolí per la trilla així com l'ingrés que paga Vicent Pasqual de l'horta de la Partida de la Foia d'En Palau. (Bibliografia 356).

Any 1822, 6 d'agost. Gabinet Evaristo Sant Miquel. (Bibliografia 911).

Any 1822, 14 d'agost. Regència absolutista de Seu d'Urgell. (Bibliografia 911).

Any 1822, 4 de setembre. Francesc Xavier Elío pateix la pena de garrot a València després d'un intent fallit de sublevació absolutista. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1822, 10 de novembre. La Regència és expulsada de Seu d'Urgell. (Bibliografia 911).

Anys 1823-24-25. Instaurat el poder absolutista començà una nova campanya de repressió contra els qui havien defensat les idees liberals. El convent de Bocairent va tornar al seu antic esplendor. Es van fer reparacions. La porta actual, de ferro forjat, és de l'any 1823. (Bibliografia 121) i (303).

El batlle Pasqual Galbis i Belda hagué de recloure's en el mas del Retir, que va manar construir. (Bibliografia 356) i (758).

El clergat més conservador i alguns sectors reaccionaris encomanaren a Joan Domínguez i Segura la formació i remuneració d'un cos paramilitar de Voluntaris Reialistes, integrat per gent de pocs recursos. (Bibliografia 759).

Any 1823-1833. Durant 10 anys Bocairent va pertànyer a la província d'Alacant (Bibliografia 381).

Any 1823. Arran de la introducció de maquinària nova per al tèxtil en la ciutat d'Alcoi es quedaren sense treball molts cardadors i filadors. Amb el temps es generalitzà el descontent entre el proletariat industrial de la comarca manipulats per sectors conservadors de la societat: els reialistes o absolutistes. (Bibliografia 742).

Any 1823, 28 de gener. Formació de l'expedició dels «Cent Mil fills de Sant Lluís». (Bibliografia 911).

Any 1823, 2 de març. Gabinet Flórez Estrada. (Bibliografia 911).

Any 1822, 8 de març. El govern dels Estats Units, encapçalament pel President James Monroe, reconeix la independència de les antigues colònies d'Espanya a Amèrica del Sud. (Bibliografia 910).

Any 1823, 20 de març. Trasllat del govern de Madrid a Sevilla. (Bibliografia 911).

Any 1823. L'origen de la Comparsa dels Granaders cal cercar-lo en la Companyia de Granaders del Batalló de Voluntaris Realistes. En desaparèixer aquesta Milícia els seus components s'organitzaren en Comparsa Biscaïns. (Bibliografia 100).

Any 1823. Josep Asensio Molina era el contribuent més fort de Bocairent. La seua filla Maria es casà amb el Baró de Casanova, i una altra filla, Antònia, amb Josep Esplugues Martí, Baró de Safra. (Bibliografia 827).

Any 1823. El General Miranda va estar a Bocairent per encoratjar els liberals a batre's contra els absolutistes. (Bibliografia 100).

Any 1823, abril. Van sorgir els Reialistes -partidaris de l'absolutisme- que, a la mort de Ferran VII es van fer carlistes. Aquest ambient polític va fer en el terreny fester que tinguérem una festa "Soldadesca" amb quatre companyies: dues liberals, Tomasina i Moros Vells, i dues absolutistes: Biscaïns i Mosqueters. (Bibliografia 100).

Any 1823, 7 d'abril. Amb el suport de la Santa Aliança, travessa la frontera espanyola l'exèrcit francès conegut com "els cent mil fills de Sant Lluís", per a imposar el règim absolutista de Ferran VII. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1823, 9 d'abril. Regència d'Oyarzun. (Bibliografia 911).

Any 1823, 9 d'abril. Els liberals van crear la Milícia Nacional Voluntària a la qual es van integrar alguns de Bocairent, però sols van actuar fins l'octubre següent. En l'actualitat persisteix la tradició de pintar una bandera verda amb la mitja lluna en el bàndol moro. Recordem que el color verd era el preferit dels liberals. (Bibliografia 100).

Any 1823, 9 d'abril. Ordenança per la qual es destituïen els caps polítics, els alcaldes i els ajuntaments constitucionals. Com a conseqüència van ser empresonats en Xàtiva destacats dirigents bocairentins.

(Bibliografia 903).

Any 1823, 24 d'abril. Gabinet José María Planell (constitucional). (Bibliografia 911).

Any 1823, 23 de maig. Angulema unifica la Regència. (Bibliografia 911).

Any 1823, 26 de maig. Instal·lació de la Regència absolutista a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1823, 27 de maig. Gabinet interí Vargas Laguna (absolutista) Reial Decret Transformació Junta d'Estat en Consell de Ministres. (Bibliografia 911).

Any 1823, juny. Es considera l'inici de l'etapa coneguda per "terror blanc" duta a terme per els Voluntaris Realistes i les Juntes de Fe. (Bibliografia 838).

Any 1823, 11 de juny. A proposta d'Alcalá Galiano, les Corts espanyoles declaren a Ferran VII inhàbil per a regnar i es forma una regència composta per Valdés, Siscar i Vigodet. (Bibliografia 910).

Any 1823, 13 de juny. Amb la rendició d'Alacant va desaparèixer l'últim bastió constitucional començant una nova etapa absolutista. (Bibliografia 356).

Any 1823, 16 de juny. Arribada del govern a Cadis. (Bibliografia 911).

Any 1823, 23 de juny. Decret de depuració de funcionaris. (Bibliografia 911).

Any 1823, 17 de juliol. Com a conseqüència de la derogació de la Constitució es considerarà anticànònica l'elecció del Pare Miquel Deltoro i es reposà el destituït Pare Miquel Durà. (Bibliografia 201).

Any 1823, 7 d'agost. Gabinet Damián Sáez (absolutista). (Bibliografia 911).

Any 1823, 13 d'agost. És a principi de la re-instauració del regim absolutista quan es produeixen les noves professions religioses en les Agustines. La primera figura al foli 66 i va ser Sor Maria Francesca Ferre i Pasqual veïnes de Bocairent. (Bibliografia 356).

Any 1823, 15 d'agost. Per Reial Cèdules es van establir de nou les prestacions senyorials per la qual cosa les Monges Agustines van començar a cobrar les rendes de les heretats de Sant Agustí, Santa Rita i la Mare de Déu dels Dolors que eren finques del terme de Bocairent prop del Cementiri de Banyeres. (Bibliografia 356).

Any 1823, 23 d'agost. Es va crear el Batalló de Voluntaris Realistes de Bocairent, el qual va actuar baix les ordres de la Justícia fins la mort de Ferran VII el setembre del 1833. El Batalló de Voluntaris Realistes, que comptava al principi amb 13 inscrits, passà a estat compost per una companyia de Granaders de 24 membres inclosos dos oficials; les Companyies Primera, Segona i Tercera amb 24 membres; la Companyia Quarta amb 12; i la Companyia de Caçadors amb 24 membres. Eren persones pobres, les quals, davant d'una emergència abandonaven el treball i cobraven pel servei prestat. Entre les seues funcions estava la de lluitar contra les Partides de Contrabandistes professionals que actuaven per la Serra Mariola. (Bibliografia 100) i (218).

Any 1823, 25 d'agost. Sor Teresa Mònica Giner i Coret de Meliana va professar en les Agustines. (Bibliografia 356).

Any 1823, 4 de setembre. Gabinet José Luyando (constitucional). (Bibliografia 911).

Any 1823, 30 de setembre. Decret de «perdó general» per als liberals. (Bibliografia 911).

Any 1823, 1 d'octubre. Anul·lació del Decret anterior. Per ordre dels absolutistes queda derogada la Milícia Nacional Voluntària. Tant els components d'aquesta com les Autoritats del Trienni Constitucional van anar a parar a les presons de Xàtiva. Aquesta mesura afectà uns quaranta bocairentins. (Bibliografia 100).

Any 1823, 7 de novembre. Execució de Riego. (Bibliografia 911).

Any 1823, 19 de novembre. Reial Decret que transforma la Junta d'Estat en Consell de Ministres. (Bibliografia 911).

Any 1823, 3 de desembre. Govern de Casa-Irujo. (Bibliografia 911).

Any 1824. Fins a aquest any el clergat de la Vila va pagar dotze espelmes al Convent de les Agustines. (Bibliografia 356).

Any 1824. La Junta Qualificadora va determinar que Tomàs Belda Belda i Martí Belda Belda no qualificaven, en canvi si que ho feu J. Molina Cabanes. Aquesta distinció entre qualificats i no qualificats ens assabenta del grau de compromís que els regidors havien adquirit en política durant el Trienni. (Bibliografia 548).

Any 1824. Segons relació d'En Vicent Belda i d'altres veïns de Bocairent a conseqüència de la pigota va quedar muda i baldada Maria Rita Calatayud i Vañó, filla de Tomàs i Maria Rita, de set anys d'edat. D'aquesta manera va romandre un any fins que una tia seua de Benigànim li va mostrar una estampa de la Mare Agnès i va pregar als pares de la xiqueta contribuïren en les despeses de beatificació de la monja. Ho van fer i la xiqueta va començar a parlar i a caminar al poc temps. El llibre està escrit l'any 1882 i assegura que encara viu l'esmentada xiqueta.

Any 1824. Testament d'Antònia Reig, resident a Banyeres. Document de suma importància per conèixer els costums de l'època. (Bibliografia 902).

Any 1824. Es va fundar a nivell estatal la Secretaria de Gràcia i Justícia, entitat creada per a exercir la repressió en diferents àmbits. Per a pagar el secretisme i delators es van crear els fons reservats. Dues de les societats secretes eren la Junta Apostòlica i l'Àngel Exterminador. (Bibliografia 903).

Any 1824, 13 de gener. Reial Ordre de Creació de les Comissions Militars. (Bibliografia 911).

Any 1824, 2 de febrer. Reial Decret de Creació Secretaria de Consell de Ministres. (Bibliografia 911).

Any 1824, 9 de febrer. Gabinet Comte d'Ofalia. (Bibliografia 911).

Any 1824, 15 de febrer. El Consell de Ministres substitueix al Consell d'Estat. (Bibliografia 911).

Any 1824, 16 de febrer. Reformes tributàries de López Ballesters. (Bibliografia 911).

Any 1824, 6 de març. El Capítol Provincial va triar com a guardià del Convent de Sant Bernardí el Pare Francesc Llorca. (Bibliografia 201).

Any 1824, 1 de maig. Reial Decret de Ferran VII d'indult a liberals. (Bibliografia 911).

Any 1824, 27 de juny. Reial Decret de Depuració funcionaris liberals. (Bibliografia 911).

Any 1825, 19 d'abril. Decret de reafirmació absolutista. (Bibliografia 911).

Any 1825, 11 de juliol. Gabinet Cea Bermúdez. (Bibliografia 911).

Any 1825, 4 d'agost. Supressió de les Comissions Militars. (Bibliografia 911).

Any 1825, 15 d'agost. Insurrecció de Bossiúres. (Bibliografia 911).

Any 1824, setembre. Una ordre regula els Voluntaris Realistes, encaminant el cos cap a tasques més policials, un tant allunyades de la denúncia i el control ideològic i repressiu. En Bocairent s'aparta a Domínguez Segura i es nomena a Salcedo per a dirigir el Cos. (Bibliografia 838).

Any 1825. Francesc Belda i Pla escrigué una carta a la Junta de Comerç de València justificant la falta d'inversions en noves tecnologies. En l'escrit es fa referència als problemes socials que pateix Alcoi per la introducció de nova maquinària que requeria de menys operaris. (Bibliografia 743).

Any 1825, febrer. Va ser cessat el batlle Joan Antoni Eximeno i quatre regidors. (Bibliografia 903).

Any 1825, 4 d'agost. Foren suprimides les Comissions Militars, mentre que les Juntes de la fe i els Voluntaris Reialistes refermaven a tots els malcontents, que no veïen amb bons ulls el moderantisme del Rei. Bocairent va aportar 326 voluntaris reialistes, la xifra més alta del que aleshores era la província de Xàtiva. (Bibliografia 903).

Any 1825, 24 d'octubre. Gabinet Duque del Infantado. (Bibliografia 911).

Any 1825, 3 de novembre. (València). Ofici de d'intendent de la Junta de Comerç per a que informe sobre la sol·licitud d'un veí de Bocairent a qui el gremi li havia encarregat una peça de tela. (Bibliografia 607).

Any 1825, desembre. Es va compondre a Xàtiva el Batalló de Voluntaris Realista, Bocairent va col·laborar amb 326 persones, la xifra més alta si la comparem amb la dels altres pobles de la província de Xàtiva. Ontinyent aportà 107 voluntaris, amb una població molt superior, i a pobles on la dedicació era prioritàriament agrària, l'aportació no superarà els 70. En canvi Énguera, un altre poble industrial tèxtil mantenia 306 voluntaris. És significatiu que els dos pobles més industrialitzats es decanten per

l'absolutisme (Bibliografia 838).

Any 1825, 28 de desembre. Reial Decret Consell de Ministres absorbit pel d'Estat. (Bibliografia 911).

Any 1825, finals d'any. Segons el Secretari de Bocairent eren "molt pocs els Realistes que així foren vist per les Autoritats", per aquest motiu era difícil constituir un ajuntament al qual donara el vist-i-plau el Reial Acord de l'Audiència de València per ser persones d'escàs relleu social. Aquesta opinió va canviar a finals d'any. (Bibliografia 100).

Any 1826. Sor Francesca Xavier Mira de Bocairent i Sor Bàrbara Maria Soler d'Atzeneta van professar en les Agustines. (Bibliografia 356).

Any 1826. A partir d'aquest any podem parlar de mecanització en la indústria de Bocairent. (Bibliografia 469).

Any 1826. Durant la Dècada Ominosa (1823-1833), una força de 108 voluntaris realistes, dirigits per Joan Baptista Belda, es dedicà a mantenir la guàrdia nocturna; a perseguir el contraban de tabac, i a caçar, guerriller liberals, com ara Marsal, capturat aquest any. (Bibliografia 760).

Any 1826. Cens de població 1.091 caps de casa (uns 4.900 habitants). Població activa: 126 mitgers, 9 masovers, 245 jornalers. La xifra global equivalia, poc més o menys, als ocupats directament en el sector tèxtil, on hi havia 59 mestres peraires i 109 oficials de parairia; 43 teixidors i 19 oficials de teixidors; 7 teixidors de lli; 4 tintorers i 6 oficials de tintoreria; 2 abaixadors o tonedors i 10 oficials; 5 bataners i 2 fabricants de cardes. A més hi havia 157 llauradors autosuficients. Els uns i els altres es dedicaven a temps parcial al tèxtil. El 8% de contribuents tèxtils tenen finques agràries. Ha minvant en un 2% la relació de 1763. Els grans propietaris agraris eren els Calabuig, Asencio i Belda, peraires enriquits que aprofiten les llibertats comercials havien comprat terres. Hi havia 3 fabricants de paper i 10 operaris al sector. Es detecta una forta arribada de persones de fora atenent als cognoms nous. La procedència d'aquesta immigració encara no ha estat estudiada suficientment. En relació a esta última idea, Joan Castelló Mora, indica en (Bibliografia 927) que els grans terratenes de Bocairent vivien a València. Posa per exemple a Martí Belda i Belda, Martí Belda Beliche i Francesc Belda Asensio. (Bibliografia 268), (380), (537) i (725).

Any 1826, 22 de gener. L'almirall espanyol Méndez Núñez rendeix el port fortificat d'El Callao (Perú), últim reducte de la resistència espanyola a Amèrica continental. (Bibliografia 910).

Any 1826, 25 de maig. Tot i que s'acordà en 1819 (l'última visita pastoral), traure els comptes de l'Hospital cada any, no pogué ser durant els tres anys d'absolutisme per la poca consistència dels Ajuntaments i el continu canvi dels secretaris. (Bibliografia 197).

Any 1826, 8 de juny. Reglament dels voluntaris realistes. (Bibliografia 911).

Any 1826, 31 de juliol. Últim acte de fe dels realitzats a Espanya, a València, on va ser executat per heretge el mestre Cayetà Ripoll. (Bibliografia 910).

Any 1826, 1 d'agost. Cayetà Ripoll es converteix en l'últim reu executat per heretge per la Inquisició. (Bibliografia 910).

Any 1826, 26 d'agost. Gabinet Salazar. (Bibliografia 911).

Any 1826, 29 d'agost. Restabliment del Consell de Ministres. (Bibliografia 911).

Any 1826, 2 de desembre. Es va fer balanç de tot el moviment hagut al Convent de Sant Bernardí per presentar-lo en el Capítol Provincial on va ser reelegit el Pare Francesc Llorca. (Bibliografia 201).

Any 1827. Primer pressupost fet a Espanya. Es concretà en 500.000 reals. (Bibliografia 903).

Any 1827. El govern va destinar 107.652 reals als fons reservats, xifra prou expressiva si observem que un jornal diari no passava dels 11 reals. (Bibliografia 903)

Any 1827, 11 de febrer. En una de les seues últimes accions per la independència de Xile, Ramon Freire s'apodera de Sant Agustí de Talca. (Bibliografia 910).

Any 1827, 30 de juliol. S'inicia la insurrecció dels Agreujats. (Bibliografia 911).

Any 1827, 27 d'agost. Hi ha constància escrita de l'existència d'un Trinquet que estava llogat per Josep Molina Alcaraz. (Bibliografia 473).

Any 1827, 1 de setembre. Revolta dels Agreujats a Tarragona. (Bibliografia 911).

Any 1827, 5 de setembre. Els Agreujats formen una Junta a Cervera. (Bibliografia 911).

Any 1827, 7 de novembre. Ajusticiaments d'Agreujats a Tarragona. (Bibliografia 911).

Any 1827, 4 de desembre. Ferran arriba a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1828. Un tal Castelló va anotar des de 1828 a 1835 en un llibre manuscrit de les Monges Agustines els ingressos per lloguer de cases o arrendaments de bancals de propietat de les monges. Entre les propietats citem: una casa en el Racó de Càpito, una casa en Sant Joan, quatre cases en l'Aljub, la casa de l'Arc, la casa del Clot, dues cases al barri de Sant Pere, un hort al Cabasset, el bancal del Reial Convent de Sant Bernardí, la terra de la Marjal, l'hort de Sant Roc, la Terra dels Vinyals, l'ermita desapareguda de Sant Pere, dues cases en la Cantereria, dues cases a la plaça de l'Om, l'horta i secà de l'assegador del Nogueral, terres als Brulls, terres per Sant Antoni, a més dels censals a Ontinyent, Olleria, Biar, Alfafara, Albaida, Benigànim, Banyeres, Beneixama, Biar, Caudet, Castelló de Xàtiva, Agullent, Castelló del Duc, Alcoi, Agres, Benissa, Novelda i Pinós. (Bibliografia 356).

Any 1828. El Cos de Voluntaris Realistes tenia la missió de la guarda nocturna de la vila. (Bibliografia 218).

Any 1828. Se li pagà a Antoni Tortosa cerer d'Ontinyent 127 quinzets per la cera consumida en les Festes de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1828. Va ser assassinat el regidor Joan Baptista Belda. Altres bocairentins empresonats a Xàtiva van ser alliberats. (Bibliografia 903).

Any 1828, festes de Sant Blai. Fra Miquel del Toro, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1828, 28 d'abril. Reial Decret per a l'elaboració del Pressupost. (Bibliografia 911).

Any 1828, 25 de maig. Indult general. (Bibliografia 911).

Any 1828, 23 de juliol. Partides absolutistes s'alcen en la Manxa. (Bibliografia 911).

Any 1828, 19 d'octubre. Execucions en massa de liberals a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1828, 14 de novembre. El batlle Joaquim Castelló va dirigir un ofici al comandant del Batalló de Voluntaris Realistes en el que es pot llegir: "tenint notícies que per la Cova Bolumini es passava contraban, he disposat eixir amb els Voluntaris de la Vila". (120).

Any 1829. Particular ressonància tingué l'assassinat del comandant de reialistes Joan Baptista Belda i de sa muller Maria Bernàcer, per part de Manuel Monerris i el seu còmplice Joan Olivares foren capturats i processats. (Bibliografia 760).

Any 1829, 1 de gener. Fallida de la Hisenda Pública. (Bibliografia 911).

Any 1829, festes de Sant Blai. Fra Miquel del Toro, del convent de Sant Bernardí, va predicar el dia de Sant Blai. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1829, 26 de febrer. Execució de liberals a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1829, 28 d'abril. Existeix una relació de festivitats religioses. Segon consta en la Bibliografia numerada amb el 492, n'eren:

- 1 de maig. Sant Jaume Major, celebrada a l'ermita de Sant Jaume.
- 25 de juliol. Sant Jaume Major, celebrada a la parròquia.
- 26 de juliol. Sant Antoni Abat, celebrada a Santa Anna.
- 30 de juliol. Sants de la Pedra, celebrada a Sant Antoni Abat.
- 15 d'agost. L'Assumpció, celebrada a la parròquia.
- 21 de setembre. Festa de la Sang, celebrada al Sant Crist.
- 27 de desembre. Sant Joan apòstol, celebrada al Sant Crist.
- 17 de gener. Sant Antoni del Porquet, celebrada a Sant Antoni.

Any 1829, 9 de juliol. R.C. Creació del Banc Espanyol de Sant Ferran. (Bibliografia 911).

Any 1829, 10 de desembre. Matrimoni de Ferran VII i Maria Cristina. (Bibliografia 911).

Any 1829, juny. No hi va haver porrat de Sant Antoni. Per haver-se executat una ordre de l'audiència de València per la que condemnaven a mort a la forca a Manuel Monerris, cosa que es va fer a la Plaça de l'Om. El botxí li tallà el cal, el fregí en una caldera i el penjà dins una gàbia a la Plaça Reial o de la Presó.

(Bibliografia 197).

Any 1830. Referent al Convent de Sant Bernardí tenim la relació d'espècies arreplegades, els ingressos i el nom dels seus membres que n'eren 16. També els nomenaments, les defuncions hagudes, etc. (Bibliografia 201).

Any 1830, 28 de febrer. Prohibició de l'entrada d'obres religioses a Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1830, 29 de març. Es va promulgar la Pragmàtica Sanció que va permetre la successió femenina al tron. (Bibliografia 356).

Any 1830, 5 de maig. Per renúncia al carrer del gestor de l'Hospital, es va resoldre nomenar una Junta de tres persones. (Bibliografia 197). 30 de maig segons document 363.

Any 1830, 7 d'agost. Sor Antònia Alcaraz i Sempere de la Núncia va professar en les Monges Agustines. (Bibliografia 356).

Any 1830, 10 d'octubre. Naixement d'Isabel II. Gabinet González. Salmó. (Bibliografia 911).

Any 1830, 18 d'octubre. Pronunciament de Mina. Expedició de Vera. (Bibliografia 911).

Any 1830, 2 de desembre. En un escrit de Francisco Villa, datat al convent de Sant Felipe del Real de Madrid apareix, entre els "coristes", Francesc Miró de Bocairent. (Bibliografia 398).

Any 1831. Es va muntar i desmuntar una plaça de bous per celebrar una correguda de jònecs. (Bibliografia 363).

Any 1831. Els Bocairentins Francesc Miró, Antoni Jordà i Vicent Ferré rebien l'ordenació sacerdotal de mans de l'arquebisbe de Manila el català Josep Seguí. Les destinacions foren:

Antoni Jordà anà a l'illa de Luzón en la regió d'Abra.

Vicent Ferré fou destinat a Paganda.

Francesc Miró a Pañarique. (Bibliografia 172).

Any 1831, 28 de gener. Pronunciament de Torrijos. (Bibliografia 911).

Any 1831, 4 de febrer. Per aquests anys a les tres de la vesprada es ballava el Ball de Mahoma durant el trasllat de "la Mahoma" a la plaça de l'Om, on era cremada. (Bibliografia 100).

Any 1831, 18 de març. Restabliment de les Comissions Militars. (Bibliografia 911).

Any 1831, 26 de maig. Execució de Marianna Pineda. (Bibliografia 911).

Any 1831, maig. L'arquebisbe Simó López García publicà una pastoral "sobre la manera de comportar-se en les processons", per la qual es prohibien les danses, les comparses, carrosses, etc. Això va fer que totes aquestes coses junt amb els tirs de les armes de foc es desvincularen de la festa religiosa i passaren a formar part de les processons cíviques, que huí a Bocairent es coneix com l'entrada de Moros i Cristians. (Bibliografia 100).

Any 1831, setembre. En el Capítol intermedi celebrat en setembre es nomenat guardià del Convent de Sant Bernardí, el Pare Vicent Enguix. (Bibliografia 201).

Any 1831, 15 de novembre. Sor Maria del Consol Silvestre i Vañó de Bocairent va professar en les Monges Agustines. Començava a ensorrar-se el govern absolutista. (Bibliografia 356).

Any 1831, 1 de desembre. Desembarcament de Torrijos en Fuengirola. (Bibliografia 911).

Any 1831, 11 de desembre. El general Torrijos és afusellat en companyia dels 52 hòmens que li havien seguit en la seua empresa de restablir la llibertat a Espanya. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1832. Es va muntar i desmuntar una plaça de bous per celebrar una correguda. (Bibliografia 363).

Any 1832. Any en que es van substituir els trets de la Soldadesca per coets. (Bibliografia 100).

Any 1832, festes de Sant Blai. En aquest any és Vicent Picó de Monòver qui cobra 120 quinzets per la cera per a les festes. Com a conseqüència de la Pastoral de l'any anterior s'organitzen unes comparses segons el model del Batalló de Voluntaris Realistes que van ser l'última Milícia en fer Soldadesca dins la Processó de Sant Blai. Per aquesta raó fins finals de segle a les comparses se les designava amb el nom de Companyies. D'aquest origen militar venen alguns dels noms d'actes de festa, com pot ser: la "Diana" i la "Retreta". També el fet que s'anomena "Soldadesca de Moros i Cristians", però entesa com agrupació

de festers en les que algunes Companyies es vestien de Cristià i altres de Moros, tot i que totes eren cristianes. No existia el bàndol moro. (Bibliografia 100).

Any 1832, 20 de febrer. Gabinet Salazar. (Bibliografia 911).

Any 1832, 28 d'abril. Es publica a Espanya una reial cèdula per la qual se substitueix la forca pel garrot vil com a instrument d'execucions. (Bibliografia 910).

Any 1832, 18 de setembre. Decret de derogació de la Pragmàtica Sanció. (Bibliografia 911).

Any 1832, 28 de setembre. Derogació de l'anterior Decret. Desterrament de Calomarde. (Bibliografia 911).

Any 1832, 1 d'octubre. Gabinet Cea Bermúdez. (Bibliografia 911).

Any 1832, 6 d'octubre. María Cristina és anomenada Regent per malaltia del rei. (Bibliografia 911).

Any 1832, 15 d'octubre. Reial Decret d'amnistia als liberals. (Bibliografia 911).

Any 1832, 4 de novembre. D'aquest any és el primer document que tenim de la Música Vella en el que consta que se li lliura a Miquel Navarro, director de la música, 160 quinzets. (Bibliografia 100), (451) i (507).

Any 1832, 5 de desembre. Professà en les Agustines sor Margarida Moltó. (Bibliografia 381).

Any 1832, 31 de desembre. Se certifica públicament l'anul·lació de l'acte de derogació de la Pragmàtica Sanció. (Bibliografia 911).

Any 1833. En la nova divisió provincial de l'antic regne de València, Bocairent fou inclòs a la província de València per les gestions vetes pel bocairentí Josep Maria Calabuig, Ministre del Tribunal Suprem. El terme de Bocairent quedava configurat com actualment el coneixem. En la mateixa reestructuració va ser suprimida la província de Xàtiva a la qual pertanyia Bocairent. (Bibliografia 121) i (329).

Any 1833, 3 de febrer. Naix a Bocairent Blai Maria Colomer. Compositor i pianista. Professor del Conservatori Nacional de París. Finalista en el concurs d'òpera organitzat pel govern de Napoleó III. Entre les seues obres destaquen: "*Simfonia en Fa*", dos concerts per a piano i orquestra, l'obertura simfònica "*Theodoric*", "*Airs de Ballet*", "*Esquircs symphoniques*" una "*Polonesa*", "*Minuet per a quintet de vent*", "*Bourrée per a quintet de vent*", "*Cants Assiris per a oboè i piano*", "*Fantasia en La*". (Bibliografia 218), (571) i (852).

Any 1833, 4 de gener. Ferran VII restableix la Pragmàtica Sanció, en virtut de la qual es designa hereva de la corona d'Espanya a la seua filla Isabel en perjudici del seu germà Carles. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1833, 12 de març. Guerres carlines: combat de Laremiar (Navarra), en el que s'enfronten Espoz i Mina i Zumalacárregui. (Bibliografia 910).

Any 1833, 16 de març. D. Carlos María Isidro passa a Portugal. (Bibliografia 911).

Any 1833, 20 d'abril. Reial orde per la qual es crea el Butlletí Oficial de les Províncies Espanyoles. (Bibliografia 910).

Any 1833, 29 d'abril. L'infant Carlos María Isidro, germà del rei d'Espanya Ferran VII, es nega a reconèixer la seua neboda Isabel com a hereva del Tron. A la mort del rei, el pleit dinàstic va acabar convertit en una seqüela de guerres civils, quan els sectors més conservadors de la noblesa, clergat i societat espanyola ("carlins") van recolzar a Carles com a pretendent al Tron, mentre la nova reina, Isabel II, es recolzava en la majoria liberal. (Bibliografia 910).

Any 1833, 20 de juny. Les Corts Espanyoles declaren a Isabel II hereva del tron d'Espanya. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1833, 29 de setembre. A la mort de Ferran VII el poder va passar a mans dels liberals, però en contra es van alçar els carlistes, esclatant la Guerra Civil, de manera que, mentre els liberals moderats dirigien des del poder les operacions front als carlistes, els liberals progressistes s'alçaven contra els frares i clergat. També els carlistes es revoltaren. (Bibliografia 100), (121) i (591).

Any 1833, 1 d'octubre. Manifest d'Abrantes. (Bibliografia 911).

Any 1833, 3 d'octubre. Rebel·lió carlina. (Bibliografia 911).

- Any 1833, 4 d'octubre.** Manifest de la Reina Gobernadora al país. (Bibliografia 911).
- Any 1833, 21 d'octubre.** Alçament carlí en Talavera de la Reina. (Bibliografia 911).
- Any 1833, 24 d'octubre.** Isabel II és proclamada Reina d'Espanya, a l'edat de tretze anys. (Bibliografia 910).
- Any 1833, 23 de novembre.** Real Decret sobre el contracte i comerç de la llana. (Bibliografia 619).
- Any 1833, 30 de novembre.** Reial decret pel qual Espanya queda dividida en quaranta-nou províncies. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1833, 25 de desembre.** En la guerra carlina espanyola, Espartero desfà la forta partida del caporal Magranell, que dominava les terres valencianes de Xàtiva i Ontinyent, la qual cosa li va valdre el nomenament de comandant general de Biscaia. (Bibliografia 910).
- Any 1833-1835.** Epidèmia de còlera. (Bibliografia 121) i (471).
- Any 1834.** Naix a Bocairent Lluç Asensio. Religiós dominicà a Ocaña que fou enviat a Filipines essent estudiant de Teologia. Fou Procurador Provincial. Fou Rector del Col·legi de Sant Joan de Letrán. Fou, també, Prior Provincial. (Bibliografia 218).
- Any 1834.** Es va fer la distribució dels pobles per partits judicials. Bocairent es va quedar formant part administrativament del partit judicial d'Ontinyent. (Bibliografia 329).
- Any 1834.** Josep Belda i Asensio, un dels titulars de la raó social Belda, Asensio i Cia., continuava la tradicional activitat mercantil de la família al port de Marsella. (Bibliografia 762).
- Any 1834, 15 de gener.** Gabinet Martínez de la Rosa. (Bibliografia 911).
- Any 1834, 16 de gener.** Establiment de la divisió judicial d'Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1834, 20 de gener.** Reial Ordre referent a la ramaderia. (Bibliografia 620).
- Any 1834, 29 de gener.** Professà a les Monges Agustines sor Maria Agustina Gironès i Peñalva d'Aielo de Malferit. (Bibliografia 471).
- Any 1834, 26 de març.** En plena crisi entre carlistes i isabelins es promulgà un decret pel qual es clausuraven aquells convents o monestirs que hagueren ajudat als rebels (carlistes). (Bibliografia 471).
- Any 1834, 10 d'abril.** L'Estatut Reial va obrir les portes als primers i tímids intents de reforma liberal. En l'elecció a Corts sols participava un 0,15 per cent de la població. (Bibliografia 591) i (911).
- Any 1834, 21 d'abril.** Es promulga un reial decret pel qual es creen els partits judicials en totes les províncies espanyoles. (Bibliografia 910).
- Any 1834, 22 d'abril.** Firma de la Quàdrupla Aliança. (Bibliografia 911).
- Any 1834, 7 de juliol.** El senyor Carlos María Isidro entra a Espanya. (Bibliografia 911).
- Any 1834, 11 de juliol.** Zumalacárregui, cap de les forces carlines del Nord. (Bibliografia 911).
- Any 1834, 15 de juliol.** Decret de la reina regent Maria Cristina, viuda de Ferran VII, suprimint la Inquisició a Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1834, 17 de juliol.** S'assalten uns quants convents a Madrid i alguns frares són assassinats davant de la creença popular de què són responsables de l'enverinament de les aigua que produeixen l'epidèmia de còlera. (Bibliografia 910).
- Any 1834, 12 de desembre.** Guerra carlina. Batalla de Mendaza (Navarra), en la que el general isabelí Fernández de Còrdova venç a Zumalacárregui. (Bibliografia 910).
- Any 1834, 25 de desembre.** Amnistia dels liberals. (Bibliografia 911).
- Any 1835.** S'enceta un cercle de persecucions contra l'estament eclesiàstic sense precedents. (Bibliografia 471).
- Any 1835.** Aixecament carlista. Vàries causes van motivar la partida de voluntaris carlistes de Bocairent tant en la participació activa d'alguns joves, com en el suport de part de la població. Inexplicablement queden poques referències a la primera guerra carlista. (Bibliografia 537).

Any 1835. Francesc Pascual era batlle de Bocairent. (Bibliografia 528).

Any 1835. Un normativa va modificar les funcions i atribucions dels regidors restant-los atribucions en crear els jutges de primera instància i els alcaldes. (Bibliografia 584).

Any 1835, 27 d'abril. Conveni Elliot. (Bibliografia 911).

Any 1835, 7 de juny. Gabinet de Toreno. (Bibliografia 911).

Any 1835, 15 de juliol. Batalla de Mendigorria. (Bibliografia 911).

Any 1835, 18 de juliol. Pronunciament liberal a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1835, 23 de juliol. Mort de Zumalacárregui. (Bibliografia 911).

Any 1835, 25 de juliol. Data del decret, signat per Isabel II, pel qual quedaven suprimits tots els convents amb menys de 12 frares. Per aquest decret quasi tots els frares del convent de Bocairent es traslladaren a Biar i a Massamagrell. (Bibliografia 142), (303) i (528).

Any 1835, 25/27 de juliol. Disturbis a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1835, 10 d'agost. Creació de la Junta Auxiliar Consultiva. (Bibliografia 911).

Any 1835, 6 de setembre. Per la desamortització, i com a conseqüència de l'aplicació del decret de 12 d'agost, es fa un inventari dels bens existents al convent de Sant Bernardí. Els recursos dels monjos són escassos en comparació amb les Agustines amb més de 8.000 rals de renda anual. (Bibliografia 528) i (549).

Any 1835, 14 de setembre. Gabinet Mendizábal. (Bibliografia 911).

Any 1835, 11 d'octubre. Mendizábal decretà la desamortització dels bens eclesiàstics, tant per a arreplegar fons per a la guerra, com per a castigar al clergat -carlista en la seua majoria-. Per l'exclaustració el Convent de Sant Bernardí passà a mans de l'Estat. La desamortització també va afectar a les Agustines, però sols en les possessions rústiques que eren: l'heretat de Sant Agustí (huí la caseta de la Marjal), l'heretat de Santa Rita (huí la Casa Nova), l'heretat de la Mare de Déu dels Dolors (huí la casa de Galbis). L'exclaustració dels frares i la posterior venda del convent no seria ben rebuda per una part de la població que sospesava la influència que en el camp educatiu havien exercit durant 300 anys. Entre els signants del decret estava el bocairentí Francesc Belda i Asensio, diputat a Corts. (Bibliografia 100), (303), (471), (528), (537), (761) i (910).

Any 1835, 15 d'octubre. Les diferents disposicions i els continus enfrontaments entre moderats i exaltats provocaren que molts religiosos abandonaren els convents, però al de Bocairent encara en hi havien en aquesta data. (Bibliografia 121), (303) i (591).

Any 1835, 29 de novembre. Primera aplicació de la llei marcial a Espanya, proclamada pel general Espoz y Mina a Barcelona, en la que va declarar l'estat de lloc. (Bibliografia 910).

Any 1836. La desamortització de Mendizábal afavorí la concentració de la propietat en poques mans. (Bibliografia 372) i (471).

Any 1836. Consta que a Bocairent hi havia 10 molins fariners i 6 molins bataners. (Bibliografia 1003)

Any 1836. Els Belda de Bocairent van intervenir directament en el procés de desamortització de Mendizábal, per la qual cosa van aconseguir importants riqueses a Bocairent, Ibi, Villena, Onil, Alzira, Carcaixent, Xàtiva i Alfafara. (Bibliografia 492).

Any 1836. Nova publicació de la Constitució de 1812. Amb aquesta ja en són tres les publicacions de la Constitució i, pot ser açò, va donar lloc a l'acte festiu anomenat "Publicació". (Bibliografia 100). Any 1837 segons el document. (Bibliografia 121).

Any 1836, 11 de gener. Hi ha una notícia al Diari de Barcelona on es fa referència a les lluites carlistes pel Maestrat on participaven voluntaris de Bocairent. Uns van morir en la refrega, altres empresonats en Ceuta, els germans Blai i Cosme Cabanes. (Bibliografia 537).

Any 1836, 16 de gener. Vot de confiança de les Corts a Mendizábal. (Bibliografia 911).

Any 1836, 19 de febrer. Es declarava en venda tots els bens de les corporacions religioses. (Bibliografia 471) i (911).

- Any 1836, 7 de març.** Hi ha constància escrita de que ja no hi havien frares al convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303) i (471).
- Any 1836, 18 d'abril.** Les Agustines es van negar a deixar el convent atenent-se a la Reial Ordre i a una posterior de juliol de 1837 que regulava la vida monacal. El convent de Bocairent fou l'únic de tota la diòcesi que no va sofrir cap alteració ni canvi en la marxa de la vida comunitària per recolzament incondicional de les autoritats civils de la Vila. (Bibliografia 471).
- Any 1836, 7 de maig.** La Junta Gestora de l'Hospital va rendir comptes on consta l'aportació per 4 jonegades i les despeses fetes en preparar i desmuntar la plaça de bous. (Bibliografia 363).
- Any 1836, 8 de març.** Reial Decret per a la supressió de convents. (Bibliografia 911).
- Any 1836, 15 de maig.** Gabinet interí Istúriz. (Bibliografia 911).
- Any 1836, 26 de juny.** Expedició carlina. (Bibliografia 911).
- Any 1836, juliol.** El general carlí Quílez envaí zones de la Ribera i després atacà Xàtiva i Alcoi. (Bibliografia 591).
- Any 1836, 25 de juliol.** La columna de Cavalleria de les tropes de Quílez Entrava per Ontinyent en el seu periple cap a Villena. (Bibliografia 591).
- Any 1836, 13 d'agost.** Motí dels Sergents de la Granja. (Bibliografia 911).
- Any 1836, 14 d'agost.** Gabinet Calatrava. (Bibliografia 911).
- Any 1836, 20 de setembre.** Batalla de Villarrobledo entre les tropes liberals del general Alaiz y Diego de Lleó, que van derrotar als carlins al comandament dels generals Gómez y Cabrera. (Bibliografia 910).
- Any 1836, 2 de desembre.** Abolició dels Gremis. (Bibliografia 911).
- Any 1836, 3 de desembre.** Després de dos dies de debats, les Corts Espanyoles acorden negociar el reconeixement de la independència dels Nous Estats de l'Amèrica Espanyola. (Bibliografia 910).
- Any 1836, 24 de desembre.** Forces liberals manades per Espartero derroten als carlins en Luchana (Bilbao). (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1836, 6 de desembre.** Establiment de la llibertat d'indústria. (Bibliografia 911).
- Any 1837, 21 d'abril.** Mossén Benet, al capdavant d'una partida realista, pren la ciutat de Solsona i la converteix en capital del carlisme a Catalunya. (Bibliografia 910).
- Any 1837, de maig.** Campanya carlina sobre Madrid. (Bibliografia 911).
- Any 1837, 24 de maig.** Batalla d'Osca (Guerra Carlina). (Bibliografia 910).
- Any 1837, 18 de juny. (Madrid).** Es redacta una nova Constitució que en l'article 11 obliga a mantindre el culte i als ministres de la religió catòlica. El percentatge de participació ciutadana a Corts oscil·la entre un 2,2 i un 4 per cent. (Bibliografia 471), (492), (591) (910) i (911).
- Any 1837, 28 de juny.** Jurament de la Constitució espanyola, que serviria de model a la de 1876. (Bibliografia 910).
- Any 1837, 29 de juliol.** Les Corts suprimeixen quasi totes les comunitats religioses aplicant la Llei de Desamortització per la qual es posava en pública subhasta tots els monestirs i convent incautats. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1837, 12 d'agost.** Pronunciament moderat en Pozuelo i Aravaca. (Bibliografia 911).
- Any 1837, 18 d'agost.** Gabinet Bardají. (Bibliografia 911).
- Any 1837, 26 d'agost.** Llei que declara total i definitivament abolits els senyorius a Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1837, 12 de setembre.** D0n Carlos aconsegueix Madrid. (Bibliografia 911).
- Any 1837, 1 d'octubre.** Gabinet Bardají. (Bibliografia 911).
- Any 1837, 16 de desembre.** Gabinet Comte d'Ofalia. (Bibliografia 911).
- Any 1838, 31 de gener.** Presa de Morelia per Cabrera. (Bibliografia 911).

- Any 1839, 17 de febrer.** Maroto afusella els seus enemics a Estella. (Bibliografia 911).
- Any 1838, 21 de juliol.** Reial Decret per a la formació del professorat. (Bibliografia 911).
- Any 1838, 6 de setembre.** Gabinet Duc de Fredes. (Bibliografia 911).
- Any 1838, 4 setembre.** Reial Decret sobre vigilància de canyades i camins pastorívols. (Bibliografia 621).
- Any 1838, 9 de desembre.** Gabinet Pérez de Castro. (Bibliografia 911).
- Any 1839.** L'herència del Baró de Casanova ascendia a 2 milions de reals. (Bibliografia 269).
- Any 1839.** Després de l'Abraçada de Vergara els carlistes quedaren dividits en moderats i extremistes. Els extremistes van ser dirigits pel General Ramon Cabrera durant la segona Guerra Carlista en la que van destacar els "Matiners Catalans" que defensaven els drets del segon pretendent carlista Carles VI, però a Bocairent la ruptura entre moderats i extremistes quallà més tard. El 1859. (Bibliografia 100).
- Any 1839.** El segon baró de Casanova, Francesc Belda i Asensio, disposava de 6.800 fanecades de terra: la majoria, en finques rústiques de la Ribera. S'acabava d'aveïnar a València i havia atorgat poders per vendre propietats de Bocairent. (Bibliografia 763).
- Any 1839.** Es publicà un decret pel qual es podien crear associacions obreres. (Bibliografia 121#).
- Any 1839, 31 d'agost.** El general liberal Espartero i el carlí Maroto firmen el Conveni de Vergara, amb el que es posa fi a la primera guerra carlina a Espanya. (Bibliografia 910) (911).
- Any 1839, 14 de setembre.** Eixida de Don Carlos a França. (Bibliografia 911).
- Any 1839, 5 de setembre.** Una altra companyia de comerç formada pel bocairentí Tomàs Pastor i el xativí Joaquim Perelló es dedicava a la compravenda de teles. (Bibliografia 466).
- Any 1839, 7 d'octubre.** Llei de confirmació dels Furs Bascos i Navarresos. (Bibliografia 911).
- Any 1840.** El pare de Baptista "el Negret" de Banyeres baixava a Bocairent per fer encàrrecs i pagar la contribució de les cases que tot i estar a Banyeres, eren del terme de Bocairent. (Bibliografia 101).
- Any 1840, de gener.** Manifest de Mas de las Matas. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 25 de febrer.** Per la venda d'una casa, un forn de rajola i utensilis de fàbrica de terrisseria coneixem documentalment l'existència dels forns del Teulars i d'un dels terrissaires Bartolomé Blasco. (Bibliografia 538).
- Any 1840, 23 de març.** Llei electoral conservadora. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 29 d'abril.** L'ajuntament de Bocairent sol·licita permís al President de la Diputació per realitzar una Junta de Regants donat la quantitat de problemes en el Reg del Vinalopó. (Bibliografia 613).
- Any 1840, 23 de maig.** Guerra carlina. Les tropes liberals conquisten Morella que queda mig destruïda. (Bibliografia 910).
- Any 1840, 16 de juliol.** La llei de dotació del culte i clergat canvia radicalment, amb la nova llei l'església pot continuar amb la possessió dels bens i finques. (Bibliografia 471).
- Any 1840, 4 de juliol.** El general carlí Cabrera passa la frontera cap a França, després d'haver perdut Berga, l'única plaça catalana que quedava en el seu poder. (Bibliografia 910).
- Any 1840, 20 de juliol.** Gabinet González i González. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 12 d'agost.** Gabinet Ferraz. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 29 d'agost.** Gabinet interí Modest Cortázar. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 16 de setembre.** Amb la pujada al poder del General Bartolomé Espartero es formen juntes revolucionàries que prenen mesures contra el clergat. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 3 d'octubre.** Creació de la Vicepresidència del Consell de Ministres. (Bibliografia 911).
- Any 1840, 12 d'octubre.** Abdicació de Maria Cristina. (Bibliografia 911).
- Any 1841.** Seguien havent uns 260 treballadors tèxtils en actiu. Un obrer del tèxtil cobrava 3 ó 4 rals de jornal. Els encarregats, 8 rals. Els abaixadors, uns 5 rals. Les papereries d'Ontinyent i Bocairent donaven faena directa a un centenar d'obriers. (Bibliografia 744) i (749).

- Any 1841, 22 de febrer.** El Congrés sanciona la proclamació d'independència d'El Salvador. (Bibliografia 910).
- Any 1841, 9 de maig.** Espartero anomenat regent. (Bibliografia 911).
- Any 1841, 20 de maig.** Gabinet González i González. (Bibliografia 911).
- Any 1841, 16 de juliol.** Aprovació de la Llei d'Ajuntaments. (Bibliografia 911).
- Any 1841, 2 de setembre.** Mendizábal estén al clergat secular les mesures desamortitzadores. (Bibliografia 911).
- Any 1841, 27 de setembre.** Rebel·lió de O'Donnell a Pamplona. (Bibliografia 911).
- Any 1841, 15 d'octubre.** Afusellament de Diego de Lleó. (Bibliografia 911).
- Any 1841, 26 d'octubre.** Supressió dels Furs Bascos. (Bibliografia 911).
- Any 1842.** Cens de població 803 famílies (uns 4.000 habitants). (Bibliografia 734).
- Any 1842, 17 de juny.** Gabinet Marqués de Rodil. (Bibliografia 911).
- Any 1842, 3 de desembre.** Bombardeig de Barcelona. (Bibliografia 911).
- Any 1842, 12 de novembre.** Naix a Bocairent Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundadora de les Carmelites Terciàries. En 1866, després de la mort de sa mare, es trasllada a Canals on obri una escola per ajudar als xiquets pobres. En 1874 ingressa en les Carmelites de la Caritat de Vich. (Bibliografia 155), (623) i (848).
- Any 1842, 15 de novembre.** Barcelona es pronuncia contra Espartero. (Bibliografia 911).
- Any 1842, 3 de desembre.** El general Espartero ordena el bombardeig de Barcelona des de les altures del castell de Montjuic per a acabar amb la sublevació contra el govern que encapçalava ell mateix. (Bibliografia 910).
- Any 1843?** Possible creació de la Comparsa de Biscaïns, tal vegada per motius polítics dels partidaris del primer pretendent carlista Carles V. (Bibliografia 100).
- Any 1843.** Isabel II es proclamada Reina d'Espanya. Per aquesta època comencen a popularitzar-se en les festes de moros i cristians: les dianes, la retreta, les cordades, les elevacions de globus, etc. (Bibliografia 100).
- Any 1843, 9 de maig.** Gabinet López. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 12 de maig.** Els accionistes de la plaça de bous delegaren en Josep Pascual Domènech i Josep Molina Calabuig per a que elevaren una instància al Batlle General del Regne, sol·licitant la concessió d'un terreny per a destinar-se a edifici d'expectació pública. (Bibliografia 151).
- Any 1843, 19 de maig.** Gabinet Gómez Jònega. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 27 de maig.** Pronunciament de Prim. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 11/12 de juny.** Pronunciaments contra Espartero. (Bibliografia 910).
- Any 1843, juliol.** Després dels alçaments produïts en diverses províncies a partir del mes de maig, finalitza l'etapa d'Espartero. Conseqüències: cessament d'ajuntaments i actes religiosos d'acció de gràcies. (Bibliografia 591).
- Any 1843, 20, 21, i 22 de juliol.** Festeigs taurins per la inauguració de la plaça de bous. Es van torejar sis bous cada vesprada. Entre els accionistes figura la Companyia de la Música. (Bibliografia 151), (192), (364), (500) i (507).
- Any 1843, 22 de juliol.** Narváez i Seoane es reuneixen a Torrejón de Ardoz. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 23 de juliol.** Gabinet López. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 30 de juliol.** Espartero embarca en el vaixell Malabar a Cadis. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 17 d'agost.** Es publica a Espanya un decret pel qual es crea el segell adhesiu de Correus. (Bibliografia 910).
- Any 1843, 2 de setembre.** Els centralistes prenen Barcelona. (Bibliografia 911).

- Any 1843, 8 de novembre.** Es decreta la majoria d'edat d'Isabel II. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 10 de novembre.** Isabel II jura la Constitució espanyola. (Bibliografia 910).
- Any 1843, 13 de novembre.** Barcelona, bombardejada per Prim, es rendeix. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 20 de novembre.** Gabinet Salustiano Olózaga. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 1 de desembre.** Es nomena un govern pont a Madrid, dirigit per González Bravo. (Bibliografia 910).
- Any 1843, 5 de desembre.** Gabinet González Brau. (Bibliografia 911).
- Any 1843, 30 de desembre.** Retorn a la Llei d'Ajuntaments de 16/7/1840. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 13 de març.** Decret de creació de la Guàrdia Civil. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 28 de març.** Fundació de la Guàrdia Civil. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 10 d'abril.** Llei de Premsa. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 12 d'abril.** Organització de la Guàrdia Civil. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 3 de maig.** Gabinet Ramón María Narváez. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 13 de maig.** Creació de la Guàrdia Civil que va substituir les rondes mensuals que els Justícies, acompanyats per la Milícia Nacional o "Somatens", feien per la Serra Mariola per perseguir el contraban. (Bibliografia 100) i (121).
- Any 1844, 4 de juliol.** Reial Decret de Convocatòria a Corts. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 26 de juliol.** Suspensió de les mesures desamortitzadores. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 13 d'agost.** Suspensió de la venda de béns eclesiàstics. En aplicar-se el decret de Narváez pel qual el govern arribà a un enteniment amb la Santa Seu, el convent de Sant Bernardí no s'havia venut. (Bibliografia 303).
- Any 1844, 26 d'agost.** Ordenances del reg del terme de Bocairent. (Bibliografia 615).
- Any 1844, de novembre.** Pronunciament fallit de Zurbano. (Bibliografia 911).
- Any 1844, 31 de desembre.** Reial orde per a la creació dels ferrocarrils a Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1845, 21 de gener.** Afusellament de Zurbano. (Bibliografia 911).
- Any 1845, 4 de febrer.** El Comissari de Protecció i Seguretat Pública d'Ontinyent informa que ha recollit els furons dels caçadors de Bocairent. (Bibliografia 593).
- Any 1846, 11 de febrer.** Gabinet Marqués de Miraflores. (Bibliografia 911).
- Any 1845, 14 de febrer.** Llei de dotació de culte i clergat. (Bibliografia 911).
- Any 1846, 16 de març.** Gabinet Narváez. (Bibliografia 911).
- Any 1845, 30 de març.** Espanya firma un tractat amb Veneçuela, pel que reconeix la independència i sobirania d'aquest país i renuncia als seus drets sobre el nou Estat. (Bibliografia 910).
- Any 1845, 3 d'abril.** Devolució al clergat dels béns no venuts. (Bibliografia 911).
- Any 1845, maig.** Es promulga de nou la constitució que retalla la participació ciutadana a Corts. (Bibliografia 591).
- Any 1845, 15 de maig.** Es presenta la sol·licitud de legalització de la plaça de bous. (Bibliografia 500).
- Any 1845, 18 de maig.** L'infant Carlos María Isidro abdica en el seu fill Carles Lluís de Borbó els seus pretesos drets a la Corona d'Espanya. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1845, 23 de maig.** Publicació d'un Manifest de Bourges. (Bibliografia 911).
- Any 1845, 24 de maig.** Les Corts Espanyoles voten una nova Constitució, obra dels liberals moderats. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1845, 19/20 d'agost.** Disturbis a Madrid pels impostos. (Bibliografia 911).
- Any 1845, 17 de setembre.** Pla Pidal per a la reglamentació de l'ensenyança. (Bibliografia 911).

Any 1846. El "*Diccionario Geográfico*" de Madoz fa una descripció prou detallada de Bocairent, el terme, els camins, la Mariola, el Vinalopó i el Clarià. Llegim que ens diu: (Bibliografia 485).

L'oratge es fred, propens a catarros pulmonars, reumes i gastroenteritis.

Té 850 cases al poble i 130 extramurs de 2 ó 3 pisos, de bona fàbrica per la qualitat dels materials.

Hi ha 34 carrers amb algunes costeres ràpides i incòmodes.

4 places: la d'Isabel II, la de la Morera, la dels Omets i la de la Villa. La primera és quasi circular i se celebra mercat.

L'ajuntament està a la plaça de la Vila. És un edifici mesquí i fins i tot indigne de la corporació, per tal motiu s'ha tractat de construir un altre més decent; els fonaments del qual estan a la mateixa plaça i no massa lluny; s'han hagut de parar les obres sense esperança de tornar-les a continuar.

La presó està sota l'ajuntament. És indecent i formada per un local anomenat comuna i dos calabossos subterranis insalubres i malignes.

Hi ha una noble casa del baró de Casanova amb hort.

Una fonda de poques comoditats, pòsit, hospital de pobres i malalts sostingut d'almoines dels veïns, administrat per un majordom que nomena l'ajuntament.

Una escola de primeres lletres freqüentada per 185 xiquets.

2 escoles de xiquetes a les que van 217 i 22 xiques respectivament.

Ens nomena també les ermites, les fonts i la plaça de bous.

diu que Bocairent té:

803 veïns.

4074 habitants.

347 contribuents.

325 elegibles.

1 batlle.

1 tinent.

8 regidors.

1 síndic.

7 suplents.

245.279 rals de velló de riquesa territorial pecuària.

17.081 rals de velló. de riquesa urbana.

68.225 rals de velló. de riquesa industrial i comercial.

91.432 rals de velló de contribució per ajuntament.

113,20 rals de velló de contribució per veí.

22,15 rals de velló, de contribució per habitant.

27,66% de riquesa

El diccionari valora el treball d'abancalar el terreny per fer cultius i per portar l'aigua. Pel mateix diccionari sabem que:

la correspondència ve d'Ontinyent tres vegades per setmana.

l'agricultura és semblant a l'actual.

la ramaderia conta amb 4.000 caps de bestiar de llana.

la caça és semblant a l'actual.

es pesca barbs, anguiles i madrilles.

Referent a la indústria i comerç podem llegir:

hi ha 7 màquines.

5 batans.

molts telers.

2 molins paperers.

11 molins fariners.

1 fàbrica de sabó.

1 fàbrica d'aiguardent.

4 tendes de roba de seda i cotó.

mercat els dimarts.

taverna.

carnisseria.

escorxador.

peixateria.

Altres referències són:

l'ermita de Sant Roc de Bocairent està profanada. (Bibliografia 122).

l'ajuntament estava a la Placeta de la Presó o de Sant Vicent. (Bibliografia 113).

Ens parla de l'estat de ruïna del Convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 303).

El Convent de les Monges Calçades tenia 19 religioses (Bibliografia 381).

Seixanta anys més tard que Cavanilles, Madoz descriu una indústria no molt florexen per falta de capital i maquinària. De 5850 habitants de Cavanilles es passa a 4.877. (Bibliografia 485).

Any 1846, 21 de febrer. El batlle de la Vila, Martí Belda i Calabuig, cità als sol·licitants i als perits anomenats per estudiar les possibilitats de fer una plaça de bous. (Bibliografia 364).

Any 1846, 2 d'abril. Pronunciament a Lugo. (Bibliografia 911).

Any 1846, 5 d'abril. Gabinet Istúriz. (Bibliografia 911).

Any 1846, 23 d'agost. L'ajuntament demana permís al President de la Diputació per celebrar Junta General amb l'objecte de tractar sobre la composició i reparació de sèquies i alcavors. (Bibliografia 609).

Any 1846, 18 d'octubre. Matrimoni d'Isabel II amb Francesc d'Assís. (Bibliografia 911).

Any 1847, 28 de gener. Gabinet Duc de Sotomayor. Reial Decret Creació de Secretaria d'Estat i del Despatx de Comerç, Instrucció i Obres Públiques. (Bibliografia 911).

Any 1847, 25 de febrer. Fusió del Banc d'Isabel II i el de Sant Ferran. (Bibliografia 911).

Any 1847, 28 de març. Gabinet Pacheco. (Bibliografia 911).

Any 1847, 27 d'abril. Reial Ordre de Sa Majestat la Reina que aprovava la construcció de la plaça de bous i imposava uns impostos anuals. (Bibliografia 364).

Any 1847, 4 de maig. Data del Decret de la Batllia General del Regne que transcrivia la Reial Ordre de la Reina per la que donava les mesures dels terrenys de la plaça de bous. Amb aquest pas es legalitzava després de varis anys la plaça de bous. (Bibliografia 151) i (500).

Any 1847, agost. Fortes pluges per la zona. (Bibliografia 1003).

Any 1847, 30 d'agost. Es forma una companyia de transports de mercaderies integrada per industrial i traginers. (Bibliografia 466).

Any 1847, 25 de setembre. Reial Decret alienació dels béns municipals. (Bibliografia 911).

Any 1847, 12 de setembre. Gabinet García Goyena. (Bibliografia 911).

Any 1847, 4 d'octubre. Gabinet Narváez. (Bibliografia 911).

Any 1848. Mossén Francesc Calabuig va donar 1.500 pessetes per a les obres d'ampliació de l'església. En reconeixement a la seua generositat se li van donar alguns retaules de l'altar major de Joan de Joanes. (Bibliografia 157).

Any 1848. Huit mil espanyols baix el comandament del general Fernando Fernández de Córdoba acudiren a Gaeta per ajudar el Papa Pius IX que estava refugiat. Esdeveniment que tingué conseqüències per a la futura comparsa dels Suavos. (Bibliografia 100).

Any 1848. El convent de Sant Bernardí va passar a ser propietat de la parròquia per a la construcció d'un nou cementeri. Per a tal menester es va assolir el convent i l'església quedant en peu tan sol la capella de la Tercera Ordre Franciscana. (Bibliografia 902).

Any 1848. Segons el padró d'habitants, Bocairent tenia 4.769 persones entre els residents en el nucli urbà i les masies. És de molt interès per les denominacions topogràfiques, el desenvolupament de zones o barris de la població i les piràmides poblacionals que en resulten de la comparació en altres padrons. (Bibliografia 876)

Any 1848, 1 de febrer. El Vicerector Francesc Calabuig va llegir al clergat un ofici adreçat al Batlle Joaquim Castelló en el que se li comunicava la troballa d'una persona morta dins l'Església de l'ermitatge del Sant Crist; la morta era Magdalena Silvestre i Gisbert. Per aquest motiu quedava segellada la porta de l'esmentada Església. (Bibliografia 100).

Any 1848, 5 de febrer. L'arquebisbe de València va donar permís al reverent Vicerector de Bocairent per

reconciliar, segons el Ritual Valentí, l'Església del Sant Crist del Mont Calvari, poluta pel desgraciat succés de l'assassinat de Magdalena Silvestre. (Bibliografia 100).

Any 1848, 13 de febrer. Reconciliació del Temple amb Missa Major a les 8 hores, i, pujada al Mont Calvari on en l'esplanada es va verificar la reconciliació. (Bibliografia 105).

D'aquest fet ve el pujar al Santuari el 5 de febrer, dia en que va quedar agregat com "Dia d'Acció de Gràcies." (Bibliografia 100).

A més a més com per aquestes dates estava tenint lloc la Segona Guerra Carlista, va ser motiu per a que els simpatitzants del carlisme no tardaren en agrupar-se en la Comparsa dels Catalans, en record del seu cabdill Ramon Cabrera. (Bibliografia 100).

Any 1848, 1 de març. Les Corts concedeixen plens poders a Narváez. (Bibliografia 911).

Any 1848, 15 d'abril. Reial Decret de devaluació de la moneda. (Bibliografia 911).

Any 1848, 26 de març. Es produeix un alçament a Madrid, sufocat per la policia i l'exèrcit del govern de Narváez. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1848, 7 de maig. Motí del regiment Espanya a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1848, 18 de maig. Orde de dissolució de la Companyia de Jesús i d'expulsió dels seus membres de territori. (Bibliografia 910).

Any 1848, 20 de juny. El convent de Sant Bernardí passà a propietat parroquial, els terrenys de qual es destinaren com a cementiri. Per adaptar-ho per aquest ús es van estimar tot l'edifici a més de l'església. Sols va quedar la capella de la Tercera Ordre Franciscana. (Bibliografia 201) i (303).

Any 1848, 23 de juny. Ramon Cabrera torna a Espanya des del seu exili francès per a participar en la segona guerra carlina. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1849. El convent de Nostra Senyora dels Dolors, compta amb 15 religioses, un haver anual de 21.900 rals; 700 rals per al culte i altres 2.200 rals per a malalties. (Bibliografia 381).

Any 1849. Es van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 500).

Any 1849. En la llista dels Regants de Banyeres i ha 67 regants de Bocairent propietaris de 807 fanecades de regadiu a Banyeres, el que representa el 27,2% del total. A més el major regant de Bocairent, Agustí Ferre Pérez, té més terres que el major de regant de Banyeres, Joaquim Calabuig,: 106 fanecades front a 56. (Bibliografia 991).

Any 1849. El bocairentí Joaquim Antolí Sancho compra el mas Antolí de Banyeres. (Bibliografia 991).

Any 1849, 19 d'octubre. Gabinet Comte de Cleonard. (Bibliografia 911).

Any 1849, 9 de febrer. Proclamació de la República Romana i abolició del poder temporal dels Papes sobre els estats pontificis. (Bibliografia 910).

Any 1849, 6 d'abril. Fundació del Partit democràtic. (Bibliografia 911).

Any 1849, 19 de juliol. Es promulga una llei per a incorporar a Espanya al projecte internacional d'establir el Sistema Mètric Decimal. (Bibliografia 910).

Any 1849, 24 de juliol. Prerogatives per la sequera.

Any 1849, 20 d'octubre. Gabinet Narváez. (Bibliografia 911).

Any 1849, 24 d'octubre. Es creen a Espanya els segells de Correus, que van començar a circular a partir de l'1 de gener de 1850. (Bibliografia 910).

Any 1850. Naix a Cocentina Josep Valls, músic. Inicià els estudis de música a Bocairent de les mans del mestre de la banda Francesc Miralles. Després estudià a València i Madrid. Fou director d'orquestra i compositor. (Bibliografia 218).

Any 1850. Informe de Bocairent en el pleit de les aigües del Vinalopó amb Biar. Interessant document sobre els molins, dret d'aigua, i canalitzacions del riu. (Bibliografia 1003).

Any 1850, 1 de gener. S'instaura a Espanya un nou sistema de Correus amb segells adhesius. (Bibliografia 910).

Any 1850, 19 de març. (Alacant). El Governador d'Alacant informa sobre la queixa de l'ajuntament de Biar contra alguns veïns de Bocairent per l'aprofitament de les aigües del riu Vinalopó. (Bibliografia 614).

Any 1850, 7 de setembre. Informe de la Junta d'Agricultura sobre les ordenances rurals de Bocairent enviades per a l'aprovació. No estan les ordenances en l'Arxiu de la Diputació. (Bibliografia 611).

Any 1850, 20 de novembre. (Madrid). Reial Decret sobre Patents i Marques. Alguns empresaris bocairentins envien al Ministeri de Foment instàncies de sol·licituds de títols de propietat de marca. (Bibliografia 598).

Any 1850, 30 de desembre. Donoso Cortés pronuncia en el Congrés dels Diputats espanyol un cèlebre discurs en què denuncia la corrupció administrativa, la qual cosa causa la dimissió de Narváez i el nomenament de Bravo Murillo. (Bibliografia 910).

Any 1851. Per resolució del Concordat quedà anul·lat el privilegi, que tenia l'església de Bocairent, d'elegir Vicerector. No obstant això el clergat de Bocairent va continuar fent ús del privilegi fins 1902. Recordem que el privilegi era del Papa Pius V. (Bibliografia 221) i (623).

Any 1851. El territori diocesà es va distribuir en arxiprestats. (Bibliografia 623).

Any 1851. Es va traslladar les restes dels difunts al nou cementeri ubicat en el convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 902).

Any 1851. Es va tornar a publicar la Carta Pobla de Bocairent. (Bibliografia 924).

Any 1851, 8 de gener. Francesc Beneyto, fabricant de paper, sol·licita que se li expedite certificat de marca per a distingir els seus productes. Se li denega. (Bibliografia 603).

Any 1851, 14 de gener. Juan Bravo Murillo és encarregat per la Reina Isabel II de formar nou govern a Espanya. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1851, 16 de març. Concordat amb la Santa Seu. (Bibliografia 911).

Any 1851, 23 de març. Francesc i Joan Mora Navarro presenten per primera vegada la marca que han adoptat per a distingir el paper i el llibret de paper de fumar de la seu fàbrica. El dibuix és un cor amb les inicials F.J.M. (Bibliografia 602).

Any 1851, 7 de juliol. Llei de Carreteres. (Bibliografia 911).

Any 1851, 1 d'agost. Llei de conversió del Deute Públic. (Bibliografia 911).

Any 1851, 20 de setembre. Creació del Ministeri de Foment. (Bibliografia 911).

Any 1851, 17 d'octubre. Llei de relacions amb la Santa Seu per la qual entra en vigor el Concordat. (Bibliografia 911).

Any 1852. Inauguració del nou Cementiri en l' Antic Convent de Sant Bernardí. (Bibliografia 100) i (303).

Any 1852. Naix a Bocairent Vicent Calabuig i Carra. Polític. Catedràtic de Dret Civil a Oviedo; de Dret Romà i de Dret Civil a València. Diputat a Corts per Énguera. Regidor de València. Senador per la província de València i per la Universitat. Diputat per Alzira, Diputat per Gandia, Comissionat per al Banc d'Espanya, Comissionat per la construcció de la carretera Gandia al Grau de Gandia, Comissionat per a la construcció de les següents vies de comunicació carretera d'Alberic a Sumacàrcer, de Torrelles al pont sobre el Llobregat, el ferrocarril de Bocairent a Muro, etc. Autor de: "*Derecho Civil*", "*La Casa Enseñanza, fundación del Arzobispo Mayoral*". Projectes en els que ha intervingut: ferrocarril València-Turís, carretera Picassent-Catadau i Carlet-Villanova de Castelló, Mor en 1915. (Bibliografia 218) i (583).

Any 1852, 3 de gener. Segons un document de la Diòcesis, Bocairent -que pertany a Alacant- té un convent d'Agustines descalces amb 16 religioses, podent haver-ne fins 30, dedicant-se a l'ensenyament. Mai s'han dedicat a l'ensenyament segons. (Bibliografia 381).

Any 1852, 25 de març. L'acord de pastura entre Banyeres i Bocairent que es remuntava a 1466 va passar moments tensos per entrar al terme de Bocairent ramat del veí de Banyeres Agustí Molina Francés. El resultat va ser el trencament del pacte vigent des de 1466. (Bibliografia 237).

Any 1852, de maig. Colp d'Estat de Bravo Murillo. (Bibliografia 911).

Any 1852, 18 de juny. Reial Decret d'organització del funcionariat. (Bibliografia 911).

Any 1852, 25 i 26 de juliol. Bous. (Bibliografia 364) i (500).

Any 1852, 1 de setembre. Professaren en les Agustines sor Maria Dolors Soler veïna d'Atzeneta. i sor Maria Purificació, natural d'Ontinyent i veïna d'Alcoi. (Bibliografia 381) i (396).

Any 1852, 29 de novembre. L'arquebisbe de València, Mossén Pau García Abellàn atorgà 80 dies d'indulgència a tots els fidels que pregaren davant la Mare de Déu dels Desemparats de Bocairent. Va visitar l'ermita que havia estat remodelada. (Bibliografia 223).

Any 1852, 3 de desembre. Publicació del rebutjat projecte de Bravo Murillo. (Bibliografia 911).

Any 1852, 9 de desembre. Reial Ordre de regulació de Pesos i Mesures. (Bibliografia 911).

Any 1852, 13 de desembre. Dimissió de Bravo Murillo. (Bibliografia 911).

Any 1852, 14 de desembre. Gabinet Comte d'Alcoi. (Bibliografia 911).

Any 1853, 14 d'abril. Gabinet Lersundi. (Bibliografia 911).

Any 1853. Es construeix el molí Nou. (Bibliografia 1003).

Any 1853, 3 de juny. Professaren a les Agustines tres monges. (Bibliografia 381).

Any 1853, 11 de juny. Professà a les Agustines una monja. Tot i que la vida conventual es desenvolupava amb normalitat, les tensions entre les altes esferes polítiques i eclesiàstiques eren manifestes. (Bibliografia 381).

Any 1853, 19 de setembre. Gabinet Comte de Sant Lluís. (Bibliografia 911).

Any 1854. Comencen les obres d'ampliació de l'Església Parroquial, per a la qual cosa s'havia d'enderrocar l'ermita de Sant Pere, que estava adossada al temple per la part del "Tou". L'obra durà sis anys. Miquel de Elón va dirigir el treball de construcció. Carles Stagin va realitzar el presbiteri d'estil neoclàssic. A Eduard Esteve se li atribueixen les pintures de l'absis. (Bibliografia 172), (113) i (839).

Any 1854, 13 de gener. Protesta de generals de l'oposició. (Bibliografia 911).

Any 1854, 15 de febrer. Reial decret pel qual s'institueixen les cèdules de veïnat en tota Espanya que van substituir als passaports que es requerien per a transitar per l'interior del país. (Bibliografia 910).

Any 1854, 9 de maig. El batlle de Bocairent sol·licita permís per traslladar la data de la fira anual. (Bibliografia 605).

Any 1854, 28 de juny. Pronunciament de O'Donnell i Dulce. (Bibliografia 911).

Any 1854, 30 de juny. Batalla de Vicálvaro. (Bibliografia 911).

Any 1854, 1 de juliol. Durant una revolta de caràcter social a Barcelona es cremen unes quantes fàbriques i es destrueix la maquinària responsable de la reducció de mà d'obra. (Bibliografia 910).

Any 1854, 6 de juliol. Proclama de Manzanares de O'Donnell. (Bibliografia 911).

Any 1854, 14 de juliol. Alçament progressista a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1854, 17 de juliol. Sublevació de Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1854, 18 de juliol. Gabinet duc de Rivas. (Bibliografia 911).

Any 1854, 19 de juliol. Gabinet Baldomero Espartero. (Bibliografia 911).

Any 1854, 28 de juliol. Espartero entra a Madrid entre aclamacions i comença el bienni liberal a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1854, agost. S'abonaren 138 quinzets pel quadre de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Data del document que diu: "per compondre la Capella de Sant Blai s'ha lliurat als tallistes 140 quinzets". Potser correspon a les imatges de Sant Esteve, Sant Llorenç, Sant Vicent i Sant Agapit. (Bibliografia 100).

També d'aquest any es la nota que cita els pintors: Eduard Esteve, Vicent Castelló i Josep autors des murals de la porta del Cor de l'església. (Bibliografia 315).

Any 1854, 17 de setembre. Manifest de la Unió Liberal. (Bibliografia 911).

Any 1854, 8 de desembre. El Papa Pius IX defineix com a dogma la Immaculada Concepció. (Bibliografia

910).

Any 1854, 8 de novembre. S'obrin les Corts Constituents. (Bibliografia 911).

Any 1854, 22 de novembre. Professà en les Agustines sor Maria Balia Tormo i Cabanes de Bocairent. (Bibliografia 381) i (396).

1854, 22 de desembre. Es convoca plaça de secretari de l'ajuntament amb un sou de 4.500 reals anuals. (Bibliografia 914).

Any 1855. Aplicació general de la desamortització. (Bibliografia).

Any 1855, 23 de gener. El govern espanyol anuncia a les Corts la ruptura de relacions amb la Santa Seu. (Bibliografia 910).

Any 1855, 24 de gener. Constitució de la Junta Central de Directors de la classe obrera. (Bibliografia 911).

Any 1855, 28 d'abril. La reina contra la Desamortització eclesiàstica. (Bibliografia 911).

Any 1855, 1 de maig. Llei de Desamortització de general de Madoz. (Bibliografia 911).

Any 1855, 21 de maig. Reial Ordre sobre llibertat de contractació. (Bibliografia 911).

Any 1855, 3 de juny. Llei de Ferrocarrils. (Bibliografia 911).

Any 1855, 2 de juliol. Comença a Catalunya la primera vaga general realitzada a Espanya, que va durar huit dies. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1855, 4 de juliol. Vaga general a Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1855, 9 de juliol. Presentació davant de les Corts del nou projecte constitucional. (Bibliografia 911).

Any 1855, 11 de novembre. Abolicció de l'impost de portes i consum. (Bibliografia 911).

Any 1855, 15 de novembre. Expedient sobre la reparació de la conducció de les aigües potables. (Bibliografia 592).

Any 1855, desembre. S'anotaren 200 quinzets per unes despeses en el quadre de Sant Blai que es rifava. (Bibliografia 100).

Any 1856. La situació no era falaguera. El còlera, la sequera, les pluges, la crisi de la indústria tèxtil, la plaga de la "pebrina", l'alça de preus, els alçaments carlistes i altres esdeveniments estaven a l'abast del dia. (Bibliografia 121#).

Any 1856. Desapareix l'ermita de Sant Pere per prolongar l'església parroquial. Ara tan sols ens queda el topònim "Tou de Sant Pere". (Bibliografia 373).

Any 1856. Els germans Francesc i Joan Mora Beneyto, propietaris del molí de Dalt, reben un préstec del bocairentí Josep Antolí Galbis de 20.000 relas per millorar el molí i el comerç de paper. (Bibliografia 927).

Any 1856, 28 de gener. El Banc de Sant Ferran passa a nomenar-se Banc d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1856, 15 de febrer. Es decreta a Espanya el franqueig obligatori de la correspondència. (Bibliografia 910).

Any 1856, de juny. Disturbis per falta d'aliments. (Bibliografia 911).

Any 1856, 4 de juny. Professà a les Agustines sor Maria Vicenta Sanz i Mas de Torrent. (Bibliografia 381).

Any 1856, 23 de juny. Naix a Bocairent Joan Baptista Vañó i Vañó. Ingressà en el monestir de "Sant Esperit del Monte". Passà després a Cocentaina i a Benissa. Més tard fou president del Sant Sepulcre a Terra Santa i definidor general de l'ordre franciscana a Roma; càrrec que sols 9 valencians han ostentat des de la fundació de l'Ordre en el segle XIII. (Bibliografia 222) i (303).

Any 1856, 1 de juliol. Les Corts suspenen les seues sessions. (Bibliografia 911).

Any 1856, 14 de juliol. Gabinet O'Donnell. (Bibliografia 911).

Any 1856, 15 d'agost. Dissolució de la milícia nacional. (Bibliografia 911).

Any 1856, 15 de setembre. Un reial decret restableix a Espanya la Constitució liberal. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911)..

- Any 1856, 23 de setembre.** Reial Ordre suprimint la venda de béns del clergat secular. (Bibliografia 911).
- Any 1856, 12 d'octubre.** Gabinet Narváez. (Bibliografia 911).
- Any 1856, 14 d'octubre.** Suspensió de la llei Madoz. (Bibliografia 911).
- Any 1856, 16 d'octubre.** Reial Decret Anul·lació acta addicional Constitució 1845. (Bibliografia 911).
- Any 1856, 2 de novembre.** Llei d'impremta moderada. (Bibliografia 911).
- Any 1856, 3 de novembre.** Creació de la Comissió d'Estadística. (Bibliografia 911).
- Any 1857.** Professaren en les Agustines sor Teresa Molina Cabanes i sor Maria Consol Aleixandre de Bocairent. (Bibliografia 381).
- Any 1857, 10 de gener.** Es funda la Companyia Ferroviària Madrid, Saragossa i Alacant (M.Z.A.). (Bibliografia 910).
- Any 1857, 31 de març.** Prohibició de les Associacions Obreres. (Bibliografia 911).
- 1857, 24 de juny.** L'Alcaldia informa de la bona collita i dels preus del mercat: (Bibliografia 914).
 Blat, a 26 reals la barsella
 Panís, de 15 a 16 reals la barsella
 Ségol, de 17 a 23 reals la barsella
 Civada, de 10 a 14 reals la barsella
 Vi per a cremar de 9 a 10 reals el cànter
 Vi per al consum de 13 a 15 reals el cànter
 Oli per a les fàbriques 50 reals l'arrova
 Oli per al consum de 52 a 54 reals l'arrova.
- Any 1857, 17 de juliol.** Llei de reforma de la Constitució de 1845. (Bibliografia 911).
- Any 1857, 19 de juliol.** Data dels estatuts constituents de la Nueva Sociedad Filarmónica de Banda Militar de Bocairent coneguda amb el nom de Música Nova. Conté la relació de 29 membres fundadors. (Bibliografia 837).
- 1857, 28 d'agost.** Continua sense cobrir-se la plaça de Secretari de l'Ajuntament, amb un sou anual de 4.500 reals de velló. Martí Belda i Calabuig és el batlle. (Bibliografia 914).
- Any 1857, 9 de setembre.** Llei de Bases de la Instrucció Pública (Llei Moyano). (Bibliografia 911).
- Any 1857, 15 d'octubre.** Gabinet Armero y Peñaranda. (Bibliografia 911).
- Any 1857, 6 de novembre.** Naix Emili Belda Ferre. Frare i organista del Monestir de Sant Esperit del Mont. Porter del Convent de Sogorb. Va ser assassinat el dia 16 d'agost de 1936 prop de Navajas. (Bibliografia 572).
- Any 1857, 28 de novembre.** Naix Alfons XII. (Bibliografia 911).
- Any 1857, 12 de desembre.** Reial Ordre d'Isabel II per la qual es nomenà el pare Francesc Miró, de Bocairent, Bisbe de Nueva Segovia (Filipines). (Bibliografia 172).
- Any 1857, 25 de desembre.** Primer cens del segle. Padró de població. Bocairent tenia 6.657 habitants. Joan Benet Martí diu que Bocairent tenia 4.399 habitants. (Bibliografia 342), (380) i (492).
- Any 1858, 2 de gener.** Professà en les Agustines sor Úrsula Miralles i Sempere de Bocairent. (Bibliografia 381).
- Any 1858, 14 de gener.** Gabinet Istúriz. (Bibliografia 911).
- Any 1858, 24 de maig.** El tren reial inicia el recorregut de l'últim tram del ferrocarril entre Madrid i Alacant, primer d'importància construït a Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1858, 30 de juny.** Gabinet O'Donnell. (Bibliografia 911).
- Any 1858, estiu.** El botànic ginebrí Edmond Brossier amb el seu col·laborador Georges F. Reuter van recol·lectar plantes de la Serra Mariola. (Bibliografia 359).
- Any 1858, 6 de juliol.** Intenses plutges que van arribar a tallar carreteres i ferrocarrils. (Gaceta de Madrid).
- Any 1858, 10 d'agost.** Capítol del clergat en el qual Francesc Calabuig havia demanat i obtingut una

indulgència plenària perpètua per als feligresos de Bocairent. (Bibliografia 138).

Any 1858, 2 d'octubre. Restabliment de la llei Madoz. (Bibliografia 911).

Any 1859, 22 d'octubre. Declaració de guerra al Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1858, 15 de novembre. Continua sense cobrir-se la plaça de Secretari de l'Ajuntament. Martí Belda i Calabuig és el batlle. (Bibliografia 914).

Any 1858, 28 de novembre. Acta fundacional de la Unió Liberal. (Bibliografia 911).

Any 1859. Naix a Bocairent Joan Baptista Pastor i Pérez, músic i compositor. Va morir l'any 1927. Mestre de capella de la Ciutat de València. Les seues obres es troben a l'Arxiu de la Catedral de València. (Bibliografia 218).

Any 1859. Darrer any en que es van treure els comptes de la festa de la Soldadesca en l'ermita de Sant Antoni Abat. (Bibliografia 100).

Any 1859. Davant de la Guerra del Marroc es donà la ruptura entre els moderats i els extremistes. Açò a Bocairent va provocar el desmembrament de la Comparsa dels Biscaïns en Granaders de la Reina i Catalans. Per altra banda les desfilades de caràcter paramilitar, perilloses per l'abundància i la qualitat de les armes exhibides, foren reconvertides de manera prudent en una inofensiva guerrilla festera de moros i cristians. (Bibliografia 100) i (778).

Any 1859. Projecte de ferrocarril hipomòbil per unir Madrid amb Alcoi per acostar veloçment el correu. (Bibliografia 770).

Any 1859, 16 de gener. Reial Decret del Ministeri d'Estat ordenant a l'ambaixador de Sa Majestat la Reina tramitara la presentació del bisbe Miró al bisbat de Nueva Segovia. (Bibliografia 409).

Any 1859, 25 d'agost. Conveni desamortització eclesiàstica amb la Santa Seu. (Bibliografia 911).

Any 1859, 10 de setembre. Nou expedient instat per Francesc Beneito de Bocairent sol·licitant la propietat de marca per a llibrets de paper de fumar. Es desestima. (Bibliografia 594).

Any 1859, primers de novembre. Es va reunir el "Consell General" de la Vila per decidir quina classe de festes deuriem celebrar-se per completar la festivitat religiosa del Sant Patró. S'acordà passar de Soldadesca a Moros i Cristians però conservant el que es feia fins aleshores. Recordem que hi eren quatre les comparses existents: Tomasinas, Biscaïns, Moros Vells i Mosqueters. Per la qual cosa lluitarien dues contra dues durant l'Alardo de Soldadesca. (Bibliografia 100).

Any 1859, 19 de novembre. Comença la guerra d'Àfrica entre tropes espanyoles i marroquines. (Bibliografia 910).

Any 1859, 12 de desembre. Segona sol·licitud de Francesc Beneito del títol de propietat de marca per a les cobertes dels llibrets de paper de fumar de les seues fàbriques. Nom de la marca "La Campana". El dibuix representa una campana sostinguda per dos àngels a més de les inicials F.B. (Bibliografia 595 i 603).

Any 1859, 7 de desembre. Josep i Miquel Mora Navarro presenten instància sol·licitant marca per a llibret i paper de fumar. La marca s'anomena "El Tintero". El dibuix del llibret consta d'un tinter amb dues plomes de longitud diferents. Va quedar registrada la marca. (Bibliografia 596)

Any 1859, 22 de desembre. Expedient de Joan Mora de Bocairent sol·licitant la patent de la marca "Las tres Naranjas" per a ús de les cobertes de resina de paper. El dibuix és una rama de taronger amb 3 taronges. A sota, les lletres "Las tres Naranjas" Si li concedeix. (Bibliografia 597).

Any 1860. Mossén Joan Isidre Juan, capellà d'Alfafara, Doctor en Teologia, fou beneficiat de la Beca de D. Francesc Sanz de la Llosa. (Bibliografia 419).

Any 1860, 1 de gener. Guerra d'Àfrica: Victòria de les tropes espanyoles, al comandament del general Prim, en la batalla de Los Castillejos. (Bibliografia 910).

Any 1860, 4 de febrer. Va tindre lloc la batalla de Tetuan. Es van enfrontar un Exèrcit espanyol de 25.000 hòmens manats pel General O'Donnell a un altre marroquí de 40.000 acabadillat per Mulay l'Abbas. Després de la derrota dels marroquins, els espanyols van ocupar la ciutat de Tetuan. (Bibliografia 910).

Any 1860, festes de Sant Blai.

És d'aquest any l'arcabús més vell que es conserva i que és propietat de Manuel Molina. També del mateix any és el mosquet de la Comparsa del Mosqueters. (Bibliografia 100).

En aquest any es té constància d'un doble acapte. Un pel poble i l'altre pels masos. (Bibliografia 100).

Es reestructuren les festes de Sant Blai. Apareixia el bàndol Moro. Abans totes les comparses pertanyien al bàndol cristià. El dia 4 de febrer fou el dia més afectat en la reestructuració, i el dia 5 passà a ser més bé un dia de descans. (Bibliografia 100).

Es té constància que en aquest any els tabalets que es tocaven en la Nit de Caixes, són tocats pels músics i no pels agutzils com es venia fent. (Bibliografia 100).

Per tradició consta que des d'aquest any ve fent-se la Publicació l'antepenúltim diumenge de gener. (Bibliografia 100).

Les festes de Sant Blai van passar d'anomenar-se "Festes de Moros i Cristians", desapareixia el nom de "Soldadesca". (Bibliografia 100).

Es té constància de la ratlla (aportació econòmica voluntària setmanal). Té com antecedent l'Impost de l'Equivalent, o el pagament de la contribució del segle XVIII. (Bibliografia 100).

Any en el que la Comparsa de Biscaïns es va denominar Comparsa de Granaders. Sembla que els Biscaïns, que eren carlistes, pel temps evolucionaren fins un liberalisme moderat i es proclamaven isabelins. Adoptaren per uniforme el del "Reial Regiment de Granaders de la Reina". Sospitem que aquells biscaïns que es van mantenir fermes al carlisme s'agruparen en la Comparsa dels Catalans; pot ser per la victòria del General Juan Prim al front dels Voluntaris Catalans en la batalla Castillejos. (Bibliografia 100).

Davant el Pronunciament Carlista de Sant Carles de la Ràpita intentant destronar Isabel II va nàixer la Comparsa de Granaders de la Reina. (Bibliografia 100).

Com a record del Batalló de Voluntaris Realistes que actuava per la Serra Mariola contra els Contrabandistes es creà la Comparsa del Contrabandistes. (Bibliografia 100).

Saben que la Comparsa dels Moros Vells és anterior a aquesta data però no en tenim de proves. Però és en aquest any quan en adoptar-se els dos bàndols aquesta comparsa forme part en el bàndol Moro. Per aquest motiu és encertat el que els Moros Vells facen la despulla o conversió del moro. (Bibliografia 100).

Es van introduir les ambaixades en les Festes de Sant Blai. L'ambaixada de Moros a càrrec de la Comparsa dels Moros. L'ambaixada de Cristians va estar competència de la Comparsa Tomasinas, Antiga Espanyola, Espanyoletos i ocasionalment Granaders. (Bibliografia 100).

Una papereta d'una rifa a benefici de la Bandera del Patró Sant Blai al preu de dos quarts és el document que ens fa pensar que pertany a aquesta dècada. (Bibliografia 100).

La figura de Capità Major, que era qui feia les funcions de el batlle en el comandament de la Soldadesca, passà a ser part de les festes havent-ne un per cada bàndol. La festa gravitava sobre el Capità Major; per açò qui ostentava el càrrec desfilava en primer lloc, costum que durà fins 1900. (Bibliografia 100).

És Capità Major Josep Domènech Sanchis de la comparsa Tomasinas el qual va haver de tenir els músics forasters a casa seua per causa de la neu. Fins i tot va haver de vendre un bancal per sufragar les despeses que li van ocasionar. (Bibliografia 100) i (337).

Consta la presència de la Música Vella acompanyant als Mosqueters i la Música Nova als Moros Vells. (Bibliografia 451) i (507).

Un grup d'amics funden la comparsa dels Marrocs en clara referència a l'existent a Villena. (Bibliografia 590).

Any 1860, 1 d'abril. Pronunciament carlí en Sant Carles de la Ràpita. (Bibliografia 911).

Any 1860, 26 d'abril. Batalla de Wad-Ras (triomf espanyol). (Bibliografia 911).

Any 1860, estiu. El pintor Eduard Esteve expressava el seu art en l'àbsida de l'església. Les pintures van costar 8.000 reals. Poc després s'acabaven les obres d'ampliació de l'església dirigides per don Miguel de León. Es van col·locar 73 vidres amb un import de 233 reals. Els marcs dels finestrals van costar 110 reals. Presidí la inauguració el bocairentí Francesc Calabuig. (Bibliografia 623).

Any 1860. Pasqual Puig i falcó de Belaochaga va heretar totes les propietats vinculades a la neu en la serra Mariola i va continuar el negoci de la neu adquirint les dues caves de la Serra Mariola que pertanyien a Xàtiva les quals havien estat confiscades per l'Estat en virtut de la llei de desamortització de Madoz. (Bibliografia 872) i (918).

Any 1860, 29 d'agost. Es concedeix a dos veïns de Bocairent la propietat de marca per a les cobertes de

llibrets de paper de fumar. (Bibliografia 596).

Any 1860, 17 d'octubre. Tot i que la Música Nova ja existia abans d'aquesta data, un rebut, datat aquest dia, és el primer document que ens demostra documentalment de l'existència de la Música Nova. (Bibliografia 100).

Any 1860, 18 d'octubre. Dia gran per a Bocairent. L'església renovada era beneïda. Inauguració del nou cor i del presbiteri del Temple Parroquial. Va predicar mossén Vicent Pastor López un dels més afamats oradors de l'època. (Bibliografia 172), (184), (315) i (623).

Any 1860, 25 de desembre. Padró de població. Bocairent tenia 4.239 habitants (Bibliografia 342).

Any 1861, 12 de gener. Professà en les Agustines Ramona Aleixandre i Juan, de Bocairent. El dia 13 ho fa sor Josepa Segura Vañó, d'Alfara; el 14 sor Maria Dolors Navarro Ferre, de Bocairent i el 21, sor Josepa Maria Belda i Antolí, de Bocairent (Bibliografia).

Any 1861, 21 de febrer. Data de la Reial Ordre per la qual les Autoritats Administratives havien de fer la partició de termes (Bocairent-Banyeres). Sembla que el Governador de València no va fer res al respecte. (Bibliografia 101).

Any 1861, 28 de juny. Alçament llaurador en Loja. (Bibliografia 911).

Any 1861, de juliol. L'infant Juan Carlos renuncia als seus drets. (Bibliografia 911).

Any 1861, 21 d'octubre. Data d'expedició d'altra Reial Ordre per la qual les Autoritats Administratives devien de fer la partició dels termes de Bocairent i Banyeres. Tampoc en aquesta ocasió es va fer. (Bibliografia 101).

Any 1861, 30 d'octubre. Tractat de pau amb El Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1861, 31 d'octubre. Tractat de Londres. Expedició de Prim a Mèxic. (Bibliografia 911).

Any 1862. El botànic Louis Leresche va herboritzar per la Serra Mariola. (Bibliografia 359).

Any 1862. Apareix la subscripció per a les despeses de la canonització del Beat Miguel de los Santos. La donació feta pel clergat i els feligresos de Bocairent fou de 143 rals de velló. (Bibliografia 381).

Any 1862. La Guia Industrial Giménez Guted enregistra a Bocairent, 12 modernes fàbriques, 122 obradors de drap, 314 obrers, 60 cardes, 20 tonadors, 4210 fusos, 32 telers duts per 50 operaris, 2 batans (4 operaris) i 2 tints amb 6 operaris. Aquestes xifres representaven el 44% de telers i el 33 % de mà d'obra del sector llaner de la província de València. (Bibliografia 766).

Any 1862, 9 de gener. 200 rals de velló lliurà Bocairent per a les necessitats del Papa. (Bibliografia 381).

Any 1862, 23 de gener. Al butlletí eclesiàstic apareix una nota on figura el convent de les Agustines de Bocairent i el nom del mestre d'obres que té l'expedient per la reparació de l'edifici. (Bibliografia 381).

Any 1862, 9 d'abril. Conferència d'Orizaba. Espanya abandona l'expedició. (Bibliografia 911).

Any 1862, 2 de juny. Naix Mossén Miquel Belda Ferre, sacerdot, doctor en Teologia, erudit investigador historico-religiós. (Bibliografia 550).

Any 1862, 25 de setembre. Hi ha un donatiu d'un religiós exclaustrat del convent de Sant Bernardí de Bocairent. (Bibliografia 381).

Any 1862, 13 de novembre. Pel Butlletí Eclesiàstic sabem que el clergat de Bocairent és més nombrós del que es tenia referència. (Bibliografia 381).

Anys 1862-1880. Els hereus d'Antoni Beneyto posseïen una fàbrica de paper d'estrassa i molí fariner a las Fos. (Bibliografia 776).

Any 1863. Pere Calabuig era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 588).

Any 1863. Data d'un arcabús propietat de la Comparsa dels Moros Marins. Açò fa suposar que la creació de la Comparsa fou anterior a aquest any. (Bibliografia 100).

Any 1863. Bocairent augmenta la propietat de regadiu en Banyeres en un 34,5% fins un total de 1.004 fanecades. (Bibliografia 991).

Any 1863, 5 de febrer. Està en estudi l'expedient d'obres en el convent de les Agustines. (Bibliografia

381).

Any 1863, 9 de febrer. Es reuneix en Ginebra un comité que decideix la creació de la Creu Roja. (Bibliografia 910).

Any 1863, 22 de febrer. D'aquesta data existeix una crònica de les festes bocairentines publicada en la revista "El Rubí" de València on es s'indica que hi van participar set companyies: els Moros, els Mosqueters, els Granaders, els Estudiants, els Biscaïns, els Catalans i els Mariners. (Bibliografia 505) i (919).

Any 1863, 2 de març. Gabinet Marqués de Miraflores. (Bibliografia 911).

Any 1863, 15 de març. Espanya reconeix la independència d'Hondures. (Bibliografia 910).

Any 1863, 2 de maig. En la Visita Pastoral Delegada se signà el "*Llibre de l'Hospital*" gestionat per una Junta de tres persones des del 1835. És l'última vegada en la que es fa referència al porrat de Sant Antoni en l'esmentat llibre, tot i que la gestió de l'Hospital tancava el 7 de febrer de 1903. (Bibliografia 197) i (500).

Any 1863, 3 de juny. Terratrèmol de Manila (Filipines). Bocairent aportà 600 quinzets. Anys abans els filipins, per mitjà dels missioners bocairentins, van contribuir econòmicament al remodelatge del Temple Parroquial. (Bibliografia 172).

Any 1863, 25 de juny. 211 rals de velló lliurà Bocairent per a les necessitats del Papa. (Bibliografia 381).

Any 1863, festes a Sant Agustí. El periòdic "La Opinión" publica una nota de les festes d'estiu. Destacar la missa solemne amb orgue amb discurs i presència de l'ajuntament, els jocs per a majors i xiquets, la processó amb participació de les dues bandes de música, concerts de banda i de dolçaina i les danses a la llum de fogueres. (Bibliografia 588).

Any 1863, 1 d'octubre. Segueix tractant-se de les obres de millora del convent de les Monges Agustines. (Bibliografia 381).

Any 1863, 1 de desembre. Data d'una subscripció feta a Bocairent per pal·liar les destrosses per inundació dels pobles de la Ribera del Xúquer. (Bibliografia).

Any 1864, 17 de gener. Gabinet Arrazola. (Bibliografia 911).

Any 1864, festes de Sant Blai. Les danses durant les festes de Sant Blai encara es feien en aquest any com ho demostra uns versos que posseeix la Comparsa dels Moros Marins dedicats al tres de febrer de dit any. També hi ha uns altres referents a "la Mahoma". (Bibliografia 100).

Any 1864, 1 de març. Gabinet Mon. (Bibliografia 911).

Any 1864, 5 de maig. 500 rals de velló lliurà Bocairent per a les necessitats del Papa. (Bibliografia 381).

Any 1864, juny. Llei d'Associació i Reunió. (Bibliografia 911).

Any 1864, 7 de setembre. El Diario Mercantil Valenciano felicita per anar posant-se al dia en maquinària nova. Es referia a una tonedora automàtica. (Bibliografia 765).

Any 1864, 16 de setembre. Gabinet Narváez. (Bibliografia 911).

Any 1864, 25 de setembre. Carta als espanyols de la princesa de Beira (Bibliografia 911).

Any 1864, 27 d'octubre. Circular del Ministeri de foment sobre l'ortodòxia catòlica. (Bibliografia 911).

Any 1865. Estant en el poder el general Leopoldo O'Donnell considerà enemics del Papa els cristians en reconèixer Víctor Manuel. (Bibliografia 100).

Any 1865. Nou brot de còlera. (Bibliografia 121#).

Any 1865. Josepa Belda Molina concedeix un préstec de 10.000 reals de velló a propietaris del batà del barranc de la Fos a tornar en cinc anys al 8% d'interés. (Bibliografia 927).

Any 1865, 9 de gener. L'administrador de l'Hospital anotà la donació de 20 quinzets per l'aportació dels Capitans de Comparsa durant les festes. (Bibliografia 100).

Any 1865, 8 d'abril. Expedient d'una veïna de Bocairent sol·licitant certificat de marca per a llibretes de paper de fumar. Se li concedeix. El gravat de la marca té un dibuix d'un bou i una vaca i les lletres "Fàbrica de Dolores Mora y Navarro". (Bibliografia 598).

Any 1865, 10 d'abril. La repressió a Madrid dels estudiants en la nit de Sant Daniel, en la que van resultar bastants de morts i de ferits va fer l'ambient propici per a la formació d'una comparsa amb el nom de Comparsa d'Estudiants. (Bibliografia 100) i (121).

Any 1865, 5 de maig. (València). Expedient d'un veí de València sol·licitant se li acredite privilegi d'invençió d'una maquinària de tundir instal·lada a Bocairent. Se li declara caducat el privilegi d'invençió. (Bibliografia 600).

Any 1865, 1 de juny. 160 rals de velló lliurà Bocairent per a les necessitats del Papa. (Bibliografia 381).

Any 1865, 21 de juny. Gabinet d'O'Donnell. (Bibliografia 911).

Any 1865, 18 de juliol. Llei electoral. (Bibliografia 911).

Any 1865, 16 d'octubre. (Alacant). Expedient del Governador de la Província en la que sol·licita se li comuniqui a una veïna de Bocairent una comunicació del director General d'Agricultura, Indústria i Comerç per la qual se li denega la sol·licitud de marca "Las tres manzanas" per tindre-la Francesc Pérez Moltó. Més endavant aquesta senyora recorre i se li concedeix amb un altre nom "Pimientos". (Bibliografia 599).

Any 1865, 20 de novembre. Manifest Progressista. (Bibliografia 911).

Any 1865, 24/26 de desembre. Primer Congrés Obrer Català (Barcelona). (Bibliografia 911).

Any 1866. El bocairentí Francesc Martínez i Castelló va lluitar en els combats de Valparaiso i el Callao. (Bibliografia 171).

Any 1866. Agustí Belda Alfonso, tercer baró de Casanova, fou diputat provincial per Ontinyent. (Bibliografia 492).

Any 1866. Any de fosa de la campana que toca "els quarts". En ella està gravat l'escut de Bocairent. Fou feta per Calbedo. Porta una inscripció en llatí que diu: "Alabeu a Deu amb campanades sonores". Està afinada en Re. Pesa 131 kg. I té un diàmetre de 61 cm. (Bibliografia 221), (509) i (576).

Any 1866. El bocairentí Vicent Ribera Francés compra el mas d'Altet de Banyeres. (Bibliografia 991).

Any 1866, 2 de gener. Orde de clausura de l'Ateneu de Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1866, 3 de gener. Pronunciament de Villarejo de Salvanes. (Bibliografia 911).

Any 1866, 8 de gener. 50 rals de velló lliurà Bocairent per a les necessitats del Papa. (Bibliografia 381).

Any 1866, 31 de gener. L'administrador de l'Hospital anotà l'entrada de 400 quinzets per una almoïna donada pel Capità Major de les Festes de Sant Blai, Vicent Vañó. (Bibliografia 100).

Any 1866, 2 de febrer. Fracassa a Madrid un intent d'enderrocament del govern unionista. (Bibliografia 910).

Any 1866, 6 de febrer. S'assignà a l'Hospital l'arbitri de les parades que es muntaven amb ocasió de les Festes. (Bibliografia 100).

Any 1866, 22 de juny. Militars i paisans de Madrid s'alcen contra el govern d'Isabel II. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1866, 10 de juliol. Gabinet Narváez. (Bibliografia 911).

Any 1866, 16 d'agost. Congrés d'Ostende: aliança entre progressistes i demòcrates. (Bibliografia 911).

Any 1866, 13 de setembre. Subscripció a favor dels pobles devastats per la pedra: Almudaina, Benialfaquí, Benillup, Catamarruch, Planes, Benimarfull, Margarida, Alcalà de la Jovada, Ràfol d'Almúnia, etc. (Bibliografia 381).

1866, 6 de desembre. El batlle de Bocairent convoca plaça de metge amb una gratificació anual de 400 escuts per atendre els 4.000 veïns. (Bibliografia 914).

Any 1867. Eixia a la llum la memòria del projecte de Dolz-Cabañero que amb 20 milions de rals uniria Alcoi, Cocentaina, Muro, Agres, Alfafara, Bocairent, Banyeres, Beneixama, Camp de Mirra, Canyada i Villena. El projecte considerava la riquesa industrial de la zona. El projecte, el qual va formalitzar escriptura el 1869, no es va materialitzar. (Bibliografia 587).

Any 1867. Manel Beneyto, Felip Cabanes, Francesc Puerto, Baptista Ferrer, Josep Cabanes i Josep Vañó

fundaren una Comparsa amb el nom de "Suavos del Papa". Tal vegada fou en homenatge al Papa Pius IX. L'uniforma fou el creat pels francesos en la conquesta d'Alger per a la tribu nadiua dels zouaoua. Pareix ser que la "Comparsa de Suavos Pontificis" representa a aquells 8.000 espanyols que van acudir a Gaeta baix el comandament del General Fernando Fernández de Córdoba. (Bibliografia 100) i (360).

Any 1867. Any de la inscripció i fosa de la campana major o la de "les hores" del campanar, que té les imatges de Sant Blai, la Custòdia i Sant Jaume el Major, a més de l'escut de la Vila i el nom de l'empresa, "Calbeto". Té un diàmetre de 116 cm. I un pes de 903 kg. (Bibliografia 221) i (576).

Any 1867. Es va construir part de l'alberg de l'ermita del Sant Crist amb aportació econòmica de la Comparsa dels Mosqueters. Aquest és el motiu dels privilegis que té aquesta comparsa en l'alberg del Sant Crist. (Bibliografia 100).

Any 1867. Es celebra a València una exposició de productes de la Regió. Bocairent, en plena crisi, continua treballant teixits, però l'expositor serà només un i no serà del ram tèxtil sinó agrari, exposant blat, dacsa i aiguarent. (Bibliografia 380).

Any 1867, 17 de gener. 130 rals de velló lliurà Bocairent per a les necessitats del Papa. (Bibliografia 381).

Any 1867, 7 de febrer. El "Butlletí de l'Arquebisbat de València" publicà la venda de la maquinària del rellotge del campanar per 1000 reials. (Bibliografia 221).

Any 1867, 7 de març. Data de l'escriptura d'una Concòrdia (Memorial 1.817 de l'Arxiu del Sindicat de Recs de Banyeres) entre Biar, Banyeres i Bocairent sobre la utilització de l'aigua del Vinalopó. (Bibliografia 101).

Any 1867, 3 de març. Lluís pastor Belda, Joan Baptista Pastor Castelló i Joaquim Cabanes Bernabeu van morir de fred com a conseqüència de una forta nevada. (Bibliografia 851).

Any 1867, 30 de juny. Pacte de Brussel·les (ratifica el pacte d'Ostende) (Bibliografia 911).

Any 1867, 4 de juliol. La Junta Administrativa de l'Hospital ingressava per una correguda de bous. (Bibliografia 500).

Any 1867, 5 de novembre. Mort de O'Donnell. (Bibliografia 911).

Any 1868. Data de la nova porta d'accés a l'ermita de Sant Antoni del Collao. (Bibliografia 197).

Any 1868. Data d'introducció de la pesseta. La troballa d'una papereta de rifa de la Comparsa dels Marinos, en la que es valorava la vedella que es rifava en "quinzets", ens demostra que la comparsa de Marinos és anterior a aquest any. (Bibliografia 100).

Any 1868. Josep Esplugues Fernández de Mesa, baró de Zafra deixà Bocairent per instal·lar-se a Ontinyent, essent assassinat pels liberals en la Sénia (Tarragona) uns anys més tard. (Bibliografia 100).

Any 1868, festes de Sant Blai. La Comparsa dels Marroquins apareixia en les festes. Estava calcada d'un comparsa de Villena. Sembla que un grup d'amics la van copiar per a Bocairent. El seu abillament representa als marroquins que lluitaren contra els espanyols. (Bibliografia 100).

Any 1868, 9 d'abril. Advertència de la Direcció General de Deute Públic als capellans de Bocairent que encara no havien liquidat els seus pagaments pendents. (Bibliografia).

Any 1868, 20 d'abril. Mort de Narváez. (Bibliografia 911).

Any 1868, 23 d'abril. Gabinet González Bravo. (Bibliografia 911).

Any 1868, 2 de juny. Llei d'Instrucció Primària. (Bibliografia 911).

Any 1868, 13 de juny. Sol·licitud del batlle de Bocairent de la col·lecció de peses i mesures del sistema metrico-decimal que cada població tenia assignades. (Bibliografia 612).

Any 1868, 7 de juliol. Aliança entre unionistes i progressistes. (Bibliografia 911).

Any 1868, setembre. La revolta que va posar fi al regnat d'Isabel II coneguda com la Revolució de Setembre i el seu fracàs posterior va fer que els liberals radicals -que era la classe dirigent- hagués d'anar-se'n del poble o al menys esborrar-se de la "Filà" i d'altres llocs claus de la societat bocairentina. Com a conseqüència d'açò desaparegué la Comparsa de Tomasinas composta, en la seua majoria per aquest grup social. Per altra banda suposa la culminació del procés revolucionari burgès iniciat a principi de segle que va tindre repercussions en la vida social i municipal. (Bibliografia 100), (356) i (591).

Any 1868, 18 de setembre. Pronunciament de l'almirall Topete a Cadis. (Bibliografia 911).

Any 1868, 19 de setembre. La caiguda d'Isabel II desplaçà del poder al conservador ministre de Marina Martí Belda i Mencías de Barrio. A Bocairent, el temor a una eventual revenja per part dels Belda explica l'actitud de fugida dels elements radicals i demòcrates dels Tomasinas, que s'absentaren del poble una temporada, mentre les aigües tornaven a mare. (Bibliografia 779).

Any 1868, 19 de setembre. Gabinet Gutiérrez de la Concha. Publicació del Manifest revolucionari: Espanya amb honra. (Bibliografia 911).

Any 1868, 25 de setembre. Insurrecció en Puerto Rico. (Bibliografia 911).

Any 1868, 26 de setembre. Tota Espanya davant el dilema: República o Monarquia. Fins aleshores la societat s'assentava sobre idees inamovibles: la monarquia i el catolicisme. ¿Es podia viure sense rei i sense la influència del clergat? Amb la 1ª República en principi foren abolits les mercès Nobiliàries per al poc ser reconegudes. Ho comentem pels Barons i Marquesos del segle XIX de/o relacionats amb Bocairent: En Josep Esplugues i Martí, Baró de Zafra; Francesc de Paula Belda i Pla Baró de Casanova; Martí Belda i Mencia Marqués de Cabra. (Bibliografia 109) , (121) i (357).

Any 1868, 27 de setembre. Batalla d'Alcolea. (Bibliografia 911).

Any 1868, 28 de setembre. Les tropes reials es retiren cap al Carpio. (Bibliografia 911).

Any 1868, 30 de setembre. Isabel II abandona Espanya rumb a França a conseqüència de la revolució civico-militar. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1868, 5 d'octubre. Formació de la Junta Suprema de Govern. (Bibliografia 911).

Any 1868, 8 d'octubre. Gabinet Serrano. (Bibliografia 911).

Any 1868, 10 d'octubre. Dissolució del Reial Consell d'Instrucció Pública. Sublevació de Vara Cuba. (Bibliografia 911).

Any 1868, 12 d'octubre. Expulsió de la Companyia de Jesús. (Bibliografia 911).

Any 1868, 19 d'octubre. Reforma monetària: s'estableix la pesseta com unitat monetària. (Bibliografia 910 i (911).

Any 1868, 21 d'octubre. Reial Decret establint la llibertat d'ensenyança. (Bibliografia 911).

Any 1868, 25 d'octubre. Manifest del govern provisional. (Bibliografia 911).

Any 1868, 9 de novembre. Establiment del Sufragi Universal. (Bibliografia 911).

Any 1868, 6 de desembre. Convocatòria eleccions a Corts. (Bibliografia 911).

Any 1868, 17 de desembre. Queden suprimides les Juntes de Beneficència. (Bibliografia 606).

Any 1868, 31 de desembre. Congrés obrer català. (Bibliografia 911).

Any 1869. La crinolina o mirinyac fou la peça de roba femenina més característica. (Bibliografia 555).

Any 1869. Mossén Alejo Castelló Pérez, presbíter, va concedir un préstec a Fausto Calatayud propietari del molí fariner del barranc de la Fos. (Bibliografia 927).

Any 1869, 24 de gener. Manifest fundacional de la Federació Regional Espanyola d'Associació Internacional de Treballadors. (Bibliografia 910).

Any 1869, festes de Sant Blai.

Desapareixia la Comparsa de Tomasinas. Es creu anterior a 1860. És l'hereva dels arcabucers dels segles XVII i XVIII. Desfilava la primera del bàndol cristià per ser la més antiga. (Bibliografia 100), (300) i (318).

Apareixia en les festes la Comparsa dels Estudiants. (Bibliografia 100) i (412).

Es creà la comparsa del Moros Marins. (Bibliografia 413).

Extingida la Comparsa de Tomasinas, Blai Bernat i Calatayud fundà la Comparsa de l'Antiga Espanyola.

Els seus components eren majoritàriament maquinistes de la indústria tèxtil. De l'uniforma, que conserven les seues netes en "El Siglo", es dedueix que pertany als Arcabussers de l'època de Felip III. (Bibliografia 100) i (300).

Any 1869, 11 de febrer. Obertura de les Corts constituents espanyoles com a conseqüència de l'enderrocament d'Isabel. (Bibliografia 910) i (911).

1869, 11 de febrer. Cristòfol Belda Belda, batlle de Bocairent oferta plaça de Secretari per destitució de l'anterior, amb un sou de 650 escuts. (Bibliografia 914).

1869, 12 de març. L'Ajuntament oferta plaça de Secretari, amb una dotació anual de 650 escuts. Signa, Cristòfol Belda Belda. Alcalde. (Bibliografia 914).

Any 1869, 21 de març. Manifestació proteccionista a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1869, 25 d'abril. Inauguració de la Bossa de Madrid. (Bibliografia 911).

1869, 7 de maig. La Gaceta de Madrid anuncia el nom del nou secretari de l'ajuntament popular de Bocairent. (Bibliografia 914).

Any 1869, 1 de juny. La constitució de 1969 es pot considerar la primera constitució democràtica en reconèixer el sufragi universal masculí i una ampla declaració de Drets com el de reunió i associació. (Bibliografia 492).

Any 1869, 6 de juny. Es promulga a Espanya una nova Constitució. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1869, 16 de juny. Serrano és anomenat Regent del regne. (Bibliografia 911).

Any 1869, 18 de juny. Gabinet Prim. (Bibliografia 911).

Any 1869, 20 de juny. Llei de llibertat d'impremta. (Bibliografia 911).

Any 1869, 12 de juliol. Llei de Bases Aranzelàries. (Bibliografia 911).

Any 1869, 21 de setembre. Insurrecció de Tarragona. (Bibliografia 911).

Any 1869, 27 de setembre. Insurrecció contra els governadors civils. (Bibliografia 911).

Any 1869, octubre. Avalots i alçaments de caràcter republicà a Ontinyent. (Bibliografia 591).

Anys 1870 a 1936. La família dels Relleus van estar al càrrec de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1870. L'administrador de l'Hospital anotà la donació de 41 quinzets d'una rifa de la Companyia dels Moros Marins. (Bibliografia 100).

Any 1870. Es generalitza la màquina de cosir i s'inicia l'època de la modisteria domèstica. (Bibliografia 555).

Any 1870. El blat es devalua per l'entrada al mercat de formen argentí i nord-americà. (Bibliografia 264).

Any 1870. Es va crear el registre civil de gran importància per conèixer la mobilitat de la població. (Bibliografia 342#).

Any 1870, pasqua. Les Comparses tenien una participació especial en la Processó del Soterrar del Divendres Sant. (Bibliografia 100).

Any 1870, 4 de juny. Llei especial per a l'elecció de monarca. (Bibliografia 911).

Any 1870, 18 de juny. Llei per la qual s'implanta el Codi Penal espanyol. (Bibliografia 910).

Any 1870, 25 de juny. Abdicació d'Isabel II en el seu fill Alfonso. (Bibliografia 911).

Any 1870, 18 de juliol. Data de la publicació de "l'Autèntica", document datat a Roma i en possessió de les Agustines. (Bibliografia 381).

Any 1870, 22 d'agost. En el reconeixement dels béns de Pasqual Puig, propietari de les caves de la Serra Mariola, trobem els motius pels quals va adquirir les caves propietat de la ciutat de Xàtiva. (Bibliografia 872).

Any 1870, 12 de setembre. Creació de l'Institut Geogràfic i Estadístic. (Bibliografia 911).

1870, 13 de novembre. L'Ajuntament oferta plaça de Secretari amb una dotació de 1.625 pessetes anuals. Signa Joan Baptista Asensio, Batlle. (Bibliografia 914).

Any 1870, 16 de novembre. Les Corts Espanyoles trien Amadeo de Savoia per a ocupar el tron

d'Espanya. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1870, 4 de desembre. Amadeo de Savoia, fill de Víctor Manuel II d'Itàlia, accepta oficialment la seua designació per a ocupar el tron d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1870, 27 de desembre. Atemptat contra Prim. (Bibliografia 911).

Any 1870, 29 de desembre. Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).

Any 1870, 30 de desembre. Mor Prim. Amadeo I arriba a Cartagena. (Bibliografia 911).

Anys 1870-1880. Per aquests anys Máximo Laguna, autor d'una obra titulada "Flora Forestal Española" va recollir plantes de la Serra Mariola. (Bibliografia 349).

Any 1871, gener. L'administrador de l'Hospital consignà els ingressos rebuts per la Companyia d'Estudiants. (Bibliografia 100).

Any 1871, 1 de gener. S'estableixen de forma oficial els jocs de pesos i mesura mètric decimals. (Bibliografia 910).

Any 1871, 2 de gener. El rei d'Espanya, Amadeo de Savoia, jura solemnement la Constitució. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911)

Any 1871, 4 de gener. Gabinet Serrano. (Bibliografia 911).

Any 1871, 27 de març. L'arquebisbe Marià Barrio autoritza la veneració del reliquiari de les Agustines. (Bibliografia 381).

Any 1871, abril. L'administrador de l'Hospital consignà els ingressos rebuts per la Companyia de Moros Marins. (Bibliografia 100).

Any 1871, 24 de maig. Acord de la Diputació denegant la sol·licitud del batlle de Bocairent per a que condonara l'impost provincial per haver de fer front a uns enfonsaments en la població. (Bibliografia 608).

1871, 19 de juny. Està vacant la plaça de metge cirurgià. S'oferta plaça amb un sou anual de 1.000 pessetes i l'obligatorietat d'atendre fins 200 famílies pobres. (Bibliografia 914).

Any 1871, 11 de juliol. Es funda l'Associació per a l'Ensenyança de la Dona. (Bibliografia 911).

Any 1871, 24 de juliol. Gabinet Ruiz Zorrilla. (Bibliografia 911).

Any 1871, agost. Comences a confeccionar-se estadístiques del moviment natural de població. (Bibliografia 492).

Any 1871, octubre. L'administrador de l'Hospital consignà els ingressos rebuts per la Companyia de Moros Marins. (Bibliografia 100).

1871, 17 d'octubre. L'Ajuntament oferta plaça de metge amb una dotació anual d'1.000 pessetes. Signa Joan Baptista Asencio. Alcalde. (Bibliografia 914).

Any 1871, 5 d'octubre. Gabinet Malcampo. (Bibliografia 911).

Any 1871, 21 de desembre. Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).

Anys 1872-1876. Tercera Guerra Carlista. D'aquesta època és l'origen de la boina de l'uniforma dels Suavos, el que fa pensar que els primers membres eren fervorosos carlistes. Participa el Regiment de Flandes nº 30. (Bibliografia 100) i (558).

Any 1872-1887. L'arquebisbe d'Ontinyent vivia a Bocairent. (Bibliografia 384).

Any 1872, gener. Alçament republicà en El Ferrol. (Bibliografia 911).

Any 1872, 17 de gener. Decret Sagasta dissolent les seccions de la Internacional Obrera. (Bibliografia 911).

Any 1872, 2 de maig. Comença la segona guerra carlina. (Bibliografia 911).

Any 1872, 4 de maig. Tropes de l'exèrcit liberal, manades pel general Moriones, derroten als carlins en Oroquieta (Navarra), amb la qual cosa s'inicia el fracàs de la causa del pretendent Carles VII. (Bibliografia 910).

Any 1872, 24 de maig. Conveni d'Amorevieta. (Bibliografia 911).

- Any 1872, 26 de maig.** Gabinet Serrano. (Bibliografia 911).
- Any 1872, 13 de juny.** Gabinet Ruiz Zorrilla. (Bibliografia 911).
- Any 1872, 11 d'octubre.** Alçament republicà en el Ferrol. (Bibliografia 911).
- Any 1872, desembre.** Inici de la Tercera Guerra Carlina. (Bibliografia 911).
- Any 1872, 12 d'octubre.** Els prelats de Bocairent s'adhereixen a la consagració del temple de Saragossa. (Bibliografia 384).
- Any 1873.** D'aquest anys és el document més antic trobat de la Comparsa dels Estudiants. Es tracta de "Poemes en el dia de l'Aixabegó". (Bibliografia 412).
- Any 1873.** Es publica el sànet d'Escalante "Fugint de les bombes" on es fa referència a Bocairent.
- Any 1873.** L'alemany C.F. Hegelmaier, professor de botànica en la Universitat de Tübingen va recollir plantes de la Serra Mariola. (Bibliografia 359).
- Any 1873.** Es creà prop del Santuari del Sant Crist una tomba carlista on van ser soterrats les víctimes de la Batalla de Camorra entre governamentals i carlistes. (Bibliografia 100).
- Any 1873, 23 de gener.** Acord de la Comissió Provincial concedint un préstec a Bocairent per efectuar obres que eviten l'enfonsament de l'església, l'almodí i la peixateria. (Bibliografia 610).
- Any 1873, festes de Sant Blai.** Potser com a conseqüència de la "Batalla de Camorra" van començar a desaparèixer alguns aspectes de la festa com eren les danses durant les festes de Sant Blai. (Bibliografia 100).
- Desapareix la comparsa dels Catalans i els seus components passen a engreixar la Comparsa dels Contrabandistes que ja existia. (Bibliografia 100).
- La Comparsa dels Moros Marins desapareix de la festa fins l'any 1879. (Bibliografia 100).
- El Ball de "la Mahoma", coneguda pel Ball del Moro, perquè era eixa comparsa la que l'executava, té la música idèntica a altres danses de Peníscola i Biar. (Bibliografia 100).
- Va desaparèixer dels actes de festa la comparsa de Marinos. (Bibliografia 100).
- Va desaparèixer dels actes de festa la comparsa dels Marroquins. (Bibliografia 100).
- S'edita l'Ambaixada de la Risa.
- Any 1873, 10 de febrer.** Amadeo I de Savoia abdica de la Corona d'Espanya poc més d'un any després d'acceptar-la. (Bibliografia 910).
- Any 1873, 11 de febrer.** Abdicà Amadeu de Savoia i es proclamà la 1ª República. València es proclamà cantó independent. (Bibliografia 121), (492), (910) i (911).
- Any 1873, 12 de febrer.** Proclamació de la I República, després d'haver abandonat Espanya Amadeo I. (Bibliografia 910).
- Any 1873, 12 de març.** Creació de l'Institut Geogràfic i Estadístic per un decret del govern de la Primera República espanyola. (Bibliografia 910).
- Any 1873, 15 de març.** Guerra d'independència de Cuba: comença la batalla de les Guásimas, que va causar més de mil baixes espanyoles. (Bibliografia 910).
- Any 1873, 29 de maig.** Primer document escrit referent a la filà dels Contrabandistes. Va ser una donació de 20 rals feta a l'Hospital de Bocairent. (Bibliografia 919).
- Any 1873, 11 de juny.** Francesc Pi i Margall succeeix a Estanislao Figueras com a president de la I República Espanyola i ocupa també la cartera de Governació. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1873, 12 de juliol.** Primera República Espanyola. Els federals de Cartagena proclamen la independència del seu cantó. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1873, 17 de juliol.** Projecte de Constitució federal. (Bibliografia 911).
- Any 1873, 18 de juliol.** Salmerón president de la 1ª República. (Bibliografia 911).
- Any 1873, 24 de juliol.** Llei sobre protecció del treball infantil. (Bibliografia 911).
- Any 1873, 7 de setembre.** Castelar president de la 1ª República. (Bibliografia 911).

Any 1873, 20 de desembre. A poqueta nit arribà el Comandant General Carlista del Regne de València Josep Santés i Murgui, natural de Lliria amb 5.000 infants i 500 genets i van romandre fins la una de la vesprada del dia 21, hora en que la guaita -apostat damunt del campanar- avisà que una formació de tropa venia pel Camí Reial De València. Els Carlistes van abandonar la població pel Camí Reial de Castella. Quant a les tres i quart de la vesprada acabaven d'eixir les tropes del Comandant Santés, entraven les del Brigadier Valeriano Weyler, compostes per 2.800 homes, 100 cavalls i 4 canons. A les quatre i quart es va entaular un combat des del Pinar del Racó de Micalàs fins la casa del Jaquero que va haver de ser suspès en arribar la nit, retirant-se Weyler a Bocairent i Santes a l'Alt de la Creu. (Bibliografia 100).

Any 1873, 22 de desembre. Donat que els carlistes continuaven en l'Alt de la Creu, Weyler va decidir atacar per la part del Santuari del Sant Crist. Des del campanar Weyler va poder veure la baralla que va començar a les 10 del matí i va acabar a les dotze amb l'avantatge d'aquest. Els morts van ser soterrats en el pinar del Racó, en el Cementiri Parroquial i en les proximitats del Santuari del Sant Crist. (Bibliografia 100).

Any 1873, 25 de desembre. El pretendent carlí al tron d'Espanya, Carles de Borbó, és coronat rei en Loyola, amb el nom de Carles VII. (Bibliografia 910).

1873, 31 de desembre. En la Gaceta de Madrid està detallat el part de guerra de l'acció de Bocairent. (Bibliografia 914).

Any 1874, 2 de gener. En el discurs d'Emilio Castelar a les Corts Constituents es fa referència a l'exèrcit lleial a la República que va lluitar a Bocairent. Emilio Castelar, president de la República espanyola, perd la confiança del Parlament i presenta la seua dimissió. (Bibliografia 562) i (910).

Any 1874, 3 de gener. El general Pavia entra en les Corts i posa fi a la I República espanyola. Es constitueix un govern provisional, presidit pel general Serrano. (Bibliografia 910) i (911).

1874, 19 de gener. Està vacant la plaça de metge cirurgià. S'oferta plaça amb un sou anual de 1.000 pessetes i l'obligatorietat d'atendre fins 200 famílies pobres. (Bibliografia 914).

Any 1874, festes de Sant Blai. La Comparsa Antiga Espanyola, que anava candint-se, va haver de cedir el dret de portar la Civera de Sant Blai als Granaders. (Bibliografia 100).

Any 1874, 10 de gener. El govern provisional del general Serrano ordena la dissolució e la Internacional Obrera i la seua premsa. (Bibliografia 910).

Any 1874, 10 de febrer. Guerra de Cuba. Les tropes del patriota Máximo Gómez baten als espanyols en la batalla de Taronger. (Bibliografia 910).

Any 1874, 13 de gener. Acaba la insurrecció cantonalista de Cartagena davant del bloqueig per mar i terra de les forces governamentals. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1874, 26 de febrer. Gabinet Zavala i de la Puente. Serrano President de la República. (Bibliografia 911).

Any 1874, 19 de març. Llei de concessió del monopoli del paper moneda al Banc d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1874, abril. Dihuit presoners bocairentins, entre els 300 facciosos foren intercanviats al Maestrat per soldats captius de l'exèrcit republicà. (Bibliografia 780).

Any 1874, 29 de setembre. Alfons XII proclamat rei a Sagunt. Amb la restauració de la Monarquia es vigoritza la comunitat de les Agustines donat que es registren noves professions de religioses després de 15 anys de no haver-ne. (Bibliografia 384).

Any 1874, 3 d'octubre. Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).

Any 1874, 13 de desembre. És assassinat a la Sénia (Tarragona), Josep Esplugues Fernández de Mesa, III baró de Zafra; amo del Mas Blanc i el mas del Ros. Sospitem que als seus amics i familiars es deu el naixement de la Comparsa dels Suavos. (Bibliografia 100).

Any 1874, 27 de desembre. Alfons XII, Rei d'Espanya, accedeix al tron espanyol gràcies al colp d'estat que dóna el general Martínez Campos. (Bibliografia 910).

Any 1874, 28 de desembre. Manifest de Sandhurst, d'Alfons XII. (Bibliografia 911).

- Any 1874, 29 de desembre.** El General Martínez Campos proclama a Sagunt rei d'Espanya a Alfons XII. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1874, 30 de desembre.** Es constitueix a Espanya un govern provisional sota la direcció de Cánovas del Castillo després del colp d'estat de Martínez Campos. Proclamació d'Alfons XII com a rei d'Espanya. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1874, 31 de desembre.** Ministeri-Regència de Cánovas del Castillo. (Bibliografia 911).
- Any 1875.** Una vegada més es van prohibir les festes populars. (Bibliografia 325).
- Any 1875.** Forta riuada que es va endur un pont. (Bibliografia 265).
- Any 1875.** Hi hagueren lleugers moviments sísmics. (Bibliografia 121#).
- Any 1875, 6 de gener.** Alfons XII ix de París amb rumb a Madrid per a ocupar el tron d'Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 9 de gener.** Procedent de Marsella, Alfons XII arriba a Barcelona en la fragata "Comes de Tolosa" i és aclamat pel poble. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 11 de gener.** Alfons XII desembarca a València, procedent de Barcelona, i mamprén el camí de Madrid per a ocupar el Tron d'Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 14 de gener.** Entrada triomfal d'Alfons XII a Madrid per a ocupar el tron d'Espanya. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1875, 19 de gener.** Després de la seua entrada triomfal en la capital, Alfons XII parteix cap al nord per a posar-se al capdavant del seu exèrcit contra els carlins. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 8 de febrer.** Era soterrat el bocairentí fra Francesc Miró i Olcina, Bisbe de Filipines. (Bibliografia).
- Any 1875, 20 de febrer.** El General Máximo Gómez derrota a les tropes espanyoles en Las Villas, Cuba. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 26 de febrer.** Circular que va plantajar la "segona qüestió universitària". (Bibliografia 911).
- Any 1875, 11 de març.** El general carlí Ramon Cabrera firma a París la seua acta d'adhesió al Rei Alfons XII. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 17 de juny.** La Reina Isabel va concedir el títol de Marques de Cabra a Martí Belda i Mencias, president del Congrés dels Diputats, Ministre de Marina, de Gràcia i Justícia, Gentilhome i Governador del Banc d'Espanya. (Bibliografia 357).
- Any 1875, 3 de juliol.** Finalitzen les operacions militars contra els carlins en la zona central d'Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1875, 12 de setembre.** Gabinet Joaquín Jovellar. (Bibliografia 911).
- Any 1875, 2 de desembre.** Gabinet Cánovas del Castillo. (Bibliografia 911).
- Any 1876.** Naix a Bocairent el pare "Diego Maria de Bocairent" el nom del qual era Francesc de Paula Vañó i Cabanes. Fou superior de Xixona i missioner a Colòmbia. (Bibliografia 222) i (303).
- Any 1876.** El carlisme entra en crisi arran de la seua derrota militar d'aquest any.
- Any 1876.** Es proclama una nova constitució i es va renovar la normativa electoral. Altra vegada es consagrava el sufragi censitari. (Bibliografia 591).
- Any 1876, 15 de febrer.** Obertura a Espanya de les primeres Corts de la Restauració. Va ser president del Congrés Posada Herrera, i del Senat el marqués de Barzanallana. (Bibliografia 910).
- Any 1876, 28 de febrer.** Les tropes isabelines posen fi a les Guerres Carlines a Espanya. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1876, 3 de març.** Proclama de Somorrostro. Fi de la Guerra Carlina. (Bibliografia 911).
- Any 1876, 30 de maig.** Noves monges de les Agustines: sor Maria del Pilar Gisbert, d'Alcoi i sor Maria Carme Ferri i Lluch d'Albaida. (Bibliografia 396).

- Any 1876, 27 de maig.** Professà en les Agustines sor Josepa Agustina Bañuls Marzat d'Otos. (Bibliografia).
- Any 1876, 2 de juliol.** Es promulga la Constitució espanyola que regeix l'etapa històrica coneguda com la Restauració. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1876, 21 de juliol.** Llei d'abolició dels Furs Bascos. (Bibliografia 911).
- Any 1876, 29 d'octubre.** Giner de los Ríos crea la Institució Lliure d'Ensenyança. S'aprova la Llei de general d'Obres Públiques. (Bibliografia 911) i (911).
- Any 1877.** La "Sociedad de Fabricantes de Paños" de Bocairent tenia dues finques per eixugar la llana. Una junt al camp de futbol del "Patronat"; l'altra al pla de Santa Àgata, junt a les escoles. (Bibliografia 161).
- Any 1877.** Naix a Bocairent Julià Herrero Aleixandre. Poeta. Utilitzà el pseudònim de "El Ripiero de Mariola". Coautor de l' "Himne a Bocairent". (Bibliografia 218).
- Any 1877, 10 de gener.** S'estableix a Espanya el servei militar obligatori amb una durada de 4 anys en actiu i 4 en reserva. (Bibliografia 910).
- Any 1877, 28 de gener.** La "Societat de Fabricants" va establir un reglament que s'edità el 1883 per al millor funcionament del tirador de llana i altres espais comuns. (Bibliografia 161).
- Any 1877, febrer.** Eleccions municipals amb una legislació retocada en un sentit més conservador. (Bibliografia 591).
- Any 1877, 1 de febrer.** Professà a les Agustines sor Amàlia Peris López de València. (Bibliografia 384) i (396).
- Any 1877, 8 de febrer.** Llei per a l'elecció de Senadors. (Bibliografia 911).
- Any 1877, 18 de febrer.** Naix a Bocairent Joan Baptista Santonja Barón "L'Artillero", picador de bous. Va actuar a Mèxic. Va morir en 1913 en la plaça de bous d'Albacete. (Bibliografia 193).
- Any 1877, 4 de maig.** Llei de carreteres. (Bibliografia 911).
- Any 1877, 13 d'agost.** Té lloc l'erecció del Via Crucis al claustre del convent de les Agustines. (Bibliografia 396).
- 1877, 2 d'octubre.** Nova reglamentació sobre atribucions i competències dels ajuntaments. Renovació bianual de la meitat dels regidors, elecció que s'hi faria mitjançant sufragi censitari i del nomenament per Reial Ordre de el batlle entre els regidors elegits. (Bibliografia 356) i (591).
- Any 1877, 23 de novembre.** Llei de ferrocarrils. (Bibliografia 911).
- Any 1877, 29 de desembre.** Professaren en les Agustines sor Trinitat Mayor Serra de Gandia, sor Francesca Ases i Faus d'Atzeneta. (Bibliografia 384) i (396).
- Any 1877, 31 de desembre.** Elaboració del nou cens general de la població. Bocairent tenia 4.247 habitants.
- Any 1878.** Orozco Sánchez diu que la indústria d'Alfafara consisteix en filatura de llana per a les fàbriques de Bocairent, a més de molins d'oli i recollida de neu. (Bibliografia 918).
- Any 1878.** L'alemany C.F. Hegelmaier, professor de botànica en la Universitat de Tübingen va recollir plantes de la Serra Mariola. (Bibliografia 359).
- Any 1878, 4 de febrer.** En la Guerra dels 10 Anys a Cuba, els espanyols pateixen una derrota en la plana de Juan Crioll, enfront de les forces del general Antonio Maçole. (Bibliografia 910).
- Any 1878, 10 de febrer.** La Pau de Zajón posa fi a deu anys de guerra entre Espanya i els patriotes cubans. (Bibliografia 910) i (911).
- Any 1878, 28 de febrer.** Establiment de les noves Diputacions Provincials. (Bibliografia 911).
- Any 1878, 13 de juny.** Bocairent participà amb 282 rals de velló en un homenatge dels catòlics valencians a Sa Sanitat León XIII. (Bibliografia 384) i (396).
- Any 1878, 28 de juny.** Expedient del Governador de la Província sol·licitant que s'informe del Reglament de la Societat de Fabricants de Bocairent i del dictamen que sobre el reglament faça la Junta Provincial

d'Agricultura, Indústria i Comerç. (Bibliografia 601).

Any 1878, 25 de setembre. El rei d'Espanya, Alfons XII resulta il·lès d'un atemptat perpetrat a Madrid per un anarquista. (Bibliografia 910).

Any 1878, 22 d'octubre. El Dr. Oliver signà el "*Llibre de l'Hospital*" com a secretari de la Visita Pastoral de l'arquebisbe Antolí Monescillo y Viso. Van ser confirmades 2.030 persones entre Bocairent, Alfafara i Agres. (Bibliografia 197), (384) i (623).

Any 1878, 16 de novembre. Visita Pastoral. Es constitueixen les Congregacions Marianes de Joves. Comença a celebrar-se el Solemne Novenari. (Bibliografia 374).

Any 1878, 28 de desembre. Llei de Sufragi restringit. (Bibliografia 911).

Any 1879. L'alemany C.F. Hegelmaier, professor de botànica en la Universitat de Tübingen va publicar un resum de les seues campanyes per les Serres d'Alacant on inclou les plantes de la Serra Mariola. (Bibliografia 359).

Any 1879. El botànic francès George Rony va visitar la Serra Mariola. (Bibliografia 349).

Any 1879. Sabem que persistien al poble 12 batans, 33 teixiduries, corresponents a 42 firmes tèxtils. (Bibliografia 767).

Any 1879, 10 de gener. Es va establir la primera disposició legal espanyola sobre propietat intel·lectual d'obres científiques, literàries i artístiques. (Bibliografia 910).

Any 1879, 7 de març. Gabinet Martínez Campos. (Bibliografia 911).

Any 1879, 3 de març. Primera crisi total de govern del regnat d'Alfons XII Espanya. Cessa Cánovas i el substitueix Martínez Campos. (Bibliografia 910).

Any 1879, 2 de maig. Fundació del Partit Socialista Obrer Espanyol. (Bibliografia 911).

Any 1879, estiu. L'edat d'or de la vinya fou motivada per la invasió fil·loxera a França. (Bibliografia 372).

Any 1879, setembre. Arriben a Bocairent les imatges del Sant Crist de l'Angoixa, la Mare de Déu al Peu de la Creu i la imatge de Jesús, enviades per l'hereva de Na Jerònima Calatayud. (Bibliografia 384).

Any 1879, 9 de desembre. Gabinet Cánovas del Castillo. (Bibliografia 911).

Any 1879, 30 de desembre. Atemptat a Madrid contra els reis d'Espanya, Alfons XII i Maria Cristina d'Habsburg, en el que la reina va resultar lleument ferida. (Bibliografia 910).

Any 1880. Es construïa el Casino de Bocairent. (Bibliografia 152).

Any 1880. A França va haver una epidèmia de fil·loxera al raïm la qual cosa va suposar un augment de la producció de raïm i vi. (Bibliografia 587).

Any 1880. El botànic francès Geòleg Ronyó va visitar la Serra Mariola. (Bibliografia 349).

Any 1880. Crisi llanera i introducció de nova maquinària a la indústria tèxtil. (Bibliografia 469).

Any 1880, 2 de gener. El Parlament contra l'esclavitud. (Bibliografia 911).

Any 1880, 13 de febrer. Alfons XII, rei d'Espanya, firma la Llei d'abolició de l'esclavitud. (Bibliografia 910).

Any 1880, 14 de febrer. S'aprova a Madrid el Reglament de les corregudes de bous. (Bibliografia 910).

Any 1880, abril. La Comparsa de Marinos Cristians de Banyeres solia contractar un negre de Bocairent que gastava bromes. (Bibliografia 100).

Any 1880, 7 de maig. Llei de Ports. (Bibliografia 911).

Any 1880, 23 de maig. Fundació del Partit Fusionista de Sagasta. (Bibliografia 911).

Any 1880, 15 de juny. Llei de Reunions Públiques. (Bibliografia 911).

Any 1880, 2, 6 i 8 de juliol. En la premsa d'Alacant d'aquests dies es parla de les 23 caves de la Serra Mariola. (Bibliografia 918).

Any 1880, 3 de setembre. Àngel Calderón Martínez va obtenir la llicència del ferrocarril de Villena a Alcoi, amb ramals a Yecla i Alcúdia de Crespins. (Bibliografia 587).

- Any 1880, 18 de maig.** Professà a les Agustines sor Maria del Roser Gisbert Peiró d'Alcoi. (Bibliografia 396).
- Any 1881, festes de Sant Blai.** Reapareixia la Comparsa dels Marrocs. (Bibliografia 100) i (590).
- Any 1881, 8 de febrer.** Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).
- Any 1881, 30 d'abril.** L'enginyer Luís Pedro Marqués va signar el projecte de construcció del ferrocarril Villena a Alcoi. (Bibliografia 587).
- Any 1881, maig i juny.** El botànic ginebrí Edmond Brossier acompanyat dels seus col·laboradors: Louis Lereche, Emile Burnat i William Barbey van estar per la Serra Mariola. (Bibliografia 359).
- Any 1882.** Mossén Hilari Verdú impartia instrucció a xiquets i xiquetes al carrer Perales en un ambient lúdic de jocs i teatre. S'originava la Congregació Mariana. (Bibliografia 396) i (992).
- Any 1882.** Obres com "Mahomet" o "Moro Guerrer", interpretades per bandes de música, van desplaçant les trompetes, tabals i dolçaines de la festa de moros i cristians. (Bibliografia 575).
- Any 1882.** Moria el bocairentí Bertomeu Calabuig i Calabuig, agricultor, advocat i polític. (Bibliografia 218).
- Any 1882.** Any de l'estudi de la hidrografia i orografia de Bocairent dels Cortázar i Pato. (Bibliografia 426).
- Any 1882, festes de Sant Blai.** Francesc de Paula Vañó Carbonell va ser capità de l'Antiga Espanyola, portant de "Rodella" a Josepa Vañó Colomer de quatre anys vestida d'àngel. (Bibliografia 100).
- Any 1882, 20 de març.** Es redacten unes ordenacions municipals que pretenien posar ordre en tots els aspectes: de l'enllumenament públic, o la demolició de cases, fins als banys estiuencs o les guerrilles infantils d'harca, etc. (Bibliografia 781).
- Any 1882, 6 de maig.** Reial Decret creació del Negociat d'Emigració. (Bibliografia 911).
- Any 1882, 19 de maig.** Naix a Bocairent Mossén Sixte Belda Martínez, capellà exemplar. 59 anys del seu apostolat els dedicà a Bocairent. (Bibliografia 406).
- Any 1882, 27 de juliol.** Es va aprovar el projecte per a construir la línia fèrria que uniria Alcoi amb Yecla i passant per Cocentaina, Muro, Agres, Alfafara, Bocairent, Banyeres, Beneixama, La Canyada, Villena, etc. Dels estudis previs anotem els referents a Bocairent amb una estimació de 4.500 viatgers i 23.603 tones de mercaderies, principalment draps i farina. (Bibliografia 152), (371) i (587).
- Any 1882, 3 de juny.** Professà en les Agustines sor Maria Rita Silvestre Vañó de Bocairent. (Bibliografia 384) i (396).
- Any 1882, 21 de juny.** Professaren en les Agustines sor Josepa Joana Molina i Molina del Camp de Mirra i sor Maria Aurora Martínez Albero de Beneixama. (Bibliografia 384) i (396).
- Any 1882, setembre.** L'estipulació d'un nou tractat comercial franco-espanyol reduïa sensiblement l'exportació del vi. (Bibliografia 372).
- Any 1882, 29 de novembre.** Es construïa el retaule de l'altar de l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats. (Bibliografia 223) i (623).
- Any 1882, 8 de desembre.** Encíclica Cum multa, dirigida als bisbes espanyols. (Bibliografia 911).
- Any 1882, 31 de desembre.** Ja existia el desaparegut mas de la Rambleta. (Bibliografia).
- Any 1883.** Data del "Reglament per a l'ús i aprofitament de les Finques que pertanyen a l'Associació de Fabricants" pel qual s'havia de regir la Societat de Fabricants de Bocairent. (Bibliografia 161).
- Any 1883.** Es va construir la carretera a Ontinyent, amb tantes corbes que va ser font d'ironia per al mateix Teodoro Llorente i el pont de Mitja Calça per fer l'entrada a la població. El pont del Riberet, element necessari per al nou traçat de la carretera comarcal tardaria encara uns anys en fer-se. (Bibliografia 442).
- Any 1883.** D'aquest anys conserva un bandera la filà dels Granaders. (Bibliografia 574).
- Any 1883.** Foren comptats 11 batans, 27 teixiduries, 16 fàbriques de draperia, pertanyents a 51 firmes distintes. A aquestes xifres cal afegir uns altres 6 batans o molins drapers del Pou Clar, recaients en terme d'Ontinyent però vinculats al procés expansiu de l'economia bocairentina. (Bibliografia 768).
- Any 1883, 1 de gener.** Naix a Bocairent Antoni Manel Bernat Ferre. En 1914 es trasllada a València

iniciant activitats comercials i consignataris de vaixells. (Bibliografia 828).

Any 1883, 5 d'agost. Pronunciaments republicans. (Bibliografia 911).

Any 1883, 13 d'octubre. Gabinet Posada Herrera. (Bibliografia 911).

Any 1883, 5 de desembre. Es crea la Comissió de Reformes Socials. (Bibliografia 911).

Any 1884. La bocairentina Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real obté del Bisbe de Cartagena Mossén Tomàs Bryan Livermore llicència per fundar l'Ordre de les Carmelites Terciàries, i ho va fer en Puebla de Soto (Múrcia). (Bibliografia 155) i (848).

Any 1884. Novelda i Elx es van veure afectades pel còlera. El governador de València va decidir establir un cordó sanitari amb l'exèrcit per la banda sud de la província de València. (Bibliografia 102) i (121).

Any 1884. Els salaris dels hòmens oscil·laven entre 1,25-1,5 pessetes per als jornalers i 1,5-2,75 en les indústries de paper i tèxtil. Les dones guanyaven entre 0,5 i 0,75. Si tenim en compte que el pressupost familiar devia rondar les 3 pessetes diàries (1Kg. de pa costava 0,40; 1 Kg. d'arròs 0,60; 1 Kg. de bacallà 1,25,...) difícilment el nivell de vida arribava als mínims indispensables. (Bibliografia 591).

Any 1884. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1884. Eleccions. Tenien dret a vot 682 homes, per tenir els requisits fonamentals: tenir 25 anys i a la vegada ser contribuents. (Bibliografia 849).

Any 1884, 3 de gener. Donatiu del clergat per al Papa León XIII. 100 rals de velló. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1884, 17 de gener. Donatiu del clergat i feligresos de Bocairent per al Papa León XIII. 100 rals de velló. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1884, 18 de gener. Formació del quart govern de Cánovas a Espanya. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1884, març. Va arribar l'epidèmia de còlera. (Bibliografia 587).

Any 1884, 30 d'abril. Reglament de Comissions provincials i locals. (Bibliografia 911).

Any 1884, 20 de maig. Pluges torrencials que van afectar els treballs de la nova xarxa ferroviària. (Bibliografia 101) i (587).

Any 1884, 22 de juny. Donatiu de Maria Silvestre de Bocairent per al Papa León XIII. 100 rals de velló. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1884, octubre. Noves inundacions. (Bibliografia 101).

Any 1885. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de 179. (Bibliografia 101).

Any 1885. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1885. Es construeix el mas de l'Alboret. (Bibliografia 410).

Any 1885. L'ajuntament subvencionava amb 250 pessetes anuals les classes impartides a xiquets i xiquetes per Mossén Hilari Domènech. (Bibliografia 783).

Any 1885, 30 de gener. A una tardor amb fortes pluges va succeir un hivern fred y nevat, fent malbé els productes del camp i impeding el transport dels productes de les fàbriques. Els jornalers van ser els més afectats. Les poques ajudes van vindre de Governador civil (250 pessetes) i de Lo Rat Penat (200), poca cosa per atendre les 250 famílies necessitades. (Bibliografia 1001).

Any 1885, 9 de febrer. Es va sentir un terratrèmol d'intensitat baixa. (Bibliografia 965).

Any 1885, 18 de març. S'alça a València l'últim taulat per a executar en públic a un condemnat a mort. (Bibliografia 910).

Any 1885, 23 d'abril. Es legalitza el "Casino de Bocairent". Societat recreativa presidida per Martí Aguat. (Bibliografia 369).

Any 1885, 1 de maig. (Madrid). Expedient pel qual s'autoritza l'explotació del trajecte situat entre les estacions de Banyeres i Bocairent corresponent a la línia ferroviària de Villena a Alcoi, Yecla i Alcúdia.

(Bibliografia 604).

Any 1885, 20 de juliol. Any del còlera. Començà a Alacant per contagi dels mariners d'un vaixell procedent d'Orà. A Bocairent arribà per l'estiu causant 229 defuncions. La primera víctima fou el 20 de juliol. La finada va ser Josep Ureña i Ferre. (Bibliografia 183), (121), (384) i (396).

Any 1885, 20 d'agost. El diari "Las Provincias" es fa ressò de l'epidèmia de Còlera a Bocairent. (Bibliografia 267).

Any 1885, agost. Amb motiu del còlera s'encenen fogueres en els masos per comunicar-se entre ells. (Bibliografia 183).

Per defunció de metge de Banyeres a causa del còlera va fer les funcions el metge de Bocairent Martí Iborra i Alcaraz al qual se li donà un vot de gràcies i 500 pessetes. (Bibliografia 101).

Any 1885, 23 d'agost. A causa del còlera, la imatge del Sant Crist és baixada a l'església on va romandre fins el 13 de setembre. De tot aquest esdeveniment va parlar el diari "La Lealtad" de València el dia 17 de setembre de 1885. (Bibliografia 183).

Any 1885, 24 de setembre. Arribà a Bocairent les obres de la via del tren Villena-Alcoi, però problemes tècnics paralitzaren les obres al nostre poble. Els treballadors els traslladaren a Alcoi. Les obres havien començat el 1882 a Villena. La Companyia constructora era la Societat Cabañero-Dolz. El ferrocarril es denominaria "de la Reina". Passava per Canyada, Camp de Mirra, Beneixama, Banyeres, Bocairent, Alfafara, Agres, Muro, Alcúdia, Cocentaina i Alcoi. L'enginyer que estudià el traçat i redactà el projecte fou don Antoni Gras. (Bibliografia 371) i (587).

Any 1885, 24 de novembre. Pacte d'El Pardo. (Bibliografia 911).

Any 1885, 25 de novembre. Mort d'Alfons XII. (Bibliografia 911).

Any 1885, 27 de novembre. Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).

Any 1885, 17 de desembre. Acord hispà-alemany. (Bibliografia 911).

Any 1885, 31 de desembre. Reial Decret sobre el reglament per a organització i règim de les Bosses de Comerç. (Bibliografia 911).

Any 1885-1905. Julià López-Chavarri y Febrero va dirigir la construcció i instal·lació de la fàbrica d'electricitat d'Aielo de Malferit i les línies de transport i distribució de la llum fins a Bocairent. (Bibliografia 559).

Any 1886. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1886. El bocairentí Lluci Asensio fou elegit Prior Provincial de l'ordre dominicana en les Filipines. (Bibliografia 218).

Any 1886. Va néixer Blai Vañó i Ferre, de la Companya de Jesús. Exiliat a l'Argentina durant la guerra del 1936 fou professor de Teologia a Buenos Aires. Acabada la guerra tornà a Espanya essent professor en la Universitat de Comillas (Santander) i en la facultat de Teologia de Sant Cugat del Vallès (Barcelona). Els darrers anys de vida es passà al sanatori de Fontilles. (Bibliografia 222).

Any 1886, 17 de maig. Naixement d'Alfons XIII. (Bibliografia 911).

Any 1886, 4 de juliol. Tragèdia en la plaça de bous. Van quedar greument ferits l'espasa Blanquet i un altre torero. La gent va abandonar la plaça i va acabar l'espectacle. (Bibliografia 966).

Any 1886, 19 de setembre. Pronunciament del de general Villacampa. (Bibliografia 911).

Any 1886, 29 de setembre. Professà al convent de les Agustines sor Maria del Consol de Sueca. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1886, 1 d'octubre. Professà sor Maria Dolors Borrell i Gosálvez d'Alcoi. (Bibliografia 384).

Any 1887. Naix a Bocairent Batista Santonja Barón. Picador de bous, conegut amb el nom d'Artillero. Va actuar a Mèxic. Va morir en 1913 en la plaça de bous d'Albacete.

Any 1887. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1887. Teodoro Llorente feia referència a qualitat de les mantes de Bocairent. (Bibliografia 770).

Any 1887. Data de la publicació dels reglaments de la Societat de Fabricants. (Bibliografia 782).

Any 1887, 13 de gener. Consta la donació feta, per part de la parròquia, d'un diamant rosa, de primera, valorat en 300 rals de velló, per ornamentar l'estola d'or i argent amb ocasió de les Noces d'or del Papa León XIII. (Bibliografia 384).

Any 1887, 3 de febrer. El diari El Serpis d'Alcoi fa referència a les festes de Bocairent. Concretament a les comparses acompanyades de música, la guerreta, als balls, les serenates, els castells de foc i la processó. (Bibliografia 109).

Any 1887, 23 de juny. Encara no feia dos anys de la inauguració del ferrocarril a Bocairent, l'empresa constructora fa suspensió de pagaments. (Bibliografia 587).

Any 1887, 30 de juny. El govern espanyol promulga la Llei d'Associacions, que obliga a informar a l'autoritat de la constitució, característiques i condicions de les societats. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1887, estiu. Van fer bous. (Bibliografia 364).

Any 1887, 1 d'agost. Consta una relació d'objectes de Bocairent per a l'exposició Vaticana. (Bibliografia 384).

Any 1887, 20 de setembre. Data del primer reglament fester trobat fins ara. (Bibliografia 407).

Any 1887, 14 d'octubre. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà una nova casa en Alcantarilla. (Bibliografia 155).

Any 1887, 6 de desembre. Fundació de la Lliga Agrària. (Bibliografia 911).

Any 1887, 22 de desembre. Donatiu lliurant per Bocairent, 670 rals de velló. (Bibliografia).

Any 1887, 31 de desembre. Padró de població. Bocairent tenia 3.978 habitants. El cens proporciona una estructura per edats. (Bibliografia 342) i (492).

Any 1888. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1888. El Via Crucis del convent de les Agustines es canviat per un altre de taulells. (Bibliografia 396).

Any 1888. D'aquesta data existeix un imprès de cançons i versos de la Comparsa dels Estudiants. Important document per estudiar costums de l'època. (Bibliografia 191).

Any 1888, 1 de gener. Naixement del Partit Centralista. (Bibliografia 911).

Any 1888, festes de sant Blai. Forta nevada, especialment el dia 4.

Any 1888, 23 de febrer. Inscripció de l'acta defunció d'un dels carlistes morts en la batalla de Camorra. Es tracta de Manuel Herrero Cabrera, natural de Capdet mort als 47 anys com a conseqüències de les ferides rebudes en el camp de batalla. (Bibliografia 901).

Any 1888, 15 de maig. Exposició Universal de Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1888, 24 d'abril. El govern d'Espanya declara de manera oficial la guerra a Estats Units. (Bibliografia 910).

Any 1888, 12 d'agost. Naixement de la UGT. Primer Congrés del PSOE. (Bibliografia 911).

Any 1888, 8 de novembre. Quatre persones d'Alcoi roben en el Somo tres escopetes i dos cavalls. Són detinguts per la Guàrdia Civil. (Bibliografia 967).

Any 1888, 22 de novembre. Reial Decret per a la creació de la matrícula d'ensenyança lliure. (Bibliografia 911).

Any 1889. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1889. Data de la publicació d'un llibre de don Teodoro Llorente Olivares sobre la visita a les covetes dels moros. Realitzaren la visita l'esmentat escriptor i una colla d'amics: don Lluís Tramoyeres Blasco, don Honorat Berga i altres membres de lo Rat Penat. (Bibliografia 489).

Any 1889. D'aquesta data existeixen segells inutilitzats amb un mata-segells de la Carteria de Bocairent. (Bibliografia 136).

Any 1899, festes de Sant Blai. D'aquest any es conserva la lletra d'una cançó dels Marrocs. (Bibliografia

936).

Any 1889, 9 de febrer. Professà a les Agustines sor Isabel Mora i Cortell d'Albaida. (Bibliografia).

Any 1889, 22 de febrer. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà una nova casa en la Vila-Joiosa. (Bibliografia 155).

Any 1889, 18 de juny. Naix a Bocairent Pere Castelló, músic i dolçainer. Recuperador de balls i cants populars com la "Jota de Bocairent", el "copeo de Santa Bàrbara", la "Safanòria", etc. Amb el mestre Ricard Olmos van editar en 1952 el quadern sisé de Música Folklorica Valenciana amb el títol de "*Canciones i danzas de Bocairente*". Va morir el 23 de setembre de 1987. (Bibliografia 503).

Any 1889, 24 i 25 de juny. Correguda de jònecs. 6 bous amb picadors, banderillers. Cada dia el segon, quart i sisé bou era tomat al corral. Preus: llotja 4 pessetes; barrera ombra, 2,25; general ombra, 1,50; general sol 1 pessetes. Menors de 10 anys =,75 ombra i 0,50 sol. El cartell està fet a València. (Bibliografia 364).

Any 1889, 24 de juliol. Es concedix permís per posal el cable de telèfon entre Ontinyent i Bocairent.

Any 1889, 2 d'octubre. Reunió presidida pel batlle Francesc Miró Vañó per tractar el testament de don Pasqual Juan Silvestre, el qual aportava els seus bens immobles per a la construcció de l'hospital. (Bibliografia 863).

Any 1889, 17 de novembre. Sota la presidència del batlle Francesc Miró Vañó es reunia la Junta Gestora de la Plaça de Bous i veient que els ingressos no eren els esperats decideixen desfer la Junta i cedir els futurs ingressos a l'Hospital. (Bibliografia 151).

Any 1889, finals. L'autor de les pintures murals de les voltes de l'església -pintades aquest any i que representen la Coronació de la Mare de Déu- va restaurar el "Pare Etern", pintura de Joan de Joanes. (Bibliografia 102) i (315).

Any 1890. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1890. Festa mundial del treball. Els anarquistes convocaren vagues. La jornada laboral era de 10 hores en els molins paperers i de 10 a 12 hores la dels treballadors del tèxtil, molts d'ells xiquets que contribuïen a fer competitiva la producció a falta de capitals per comprar maquinària nova. (Bibliografia 774).

Any 1890. Data de la publicació intitolada "*Memoria y cuenta de los gastos sanitarios ocurridos en la villa de Bocairente en dicho año*". (Bibliografia 266).

Any 1890. Apareix la brusa com a peça de vestir. (Bibliografia 555) i (566).

Any 1890. Per aquests anys de final de segle la grip causava molts morts entre els xiquets i els vells. (Bibliografia 121).

Any 1890. Reimplantació del sufragi universal masculí que no feu més que multiplicar els mètodes d'adulteració del vot. (Bibliografia 491).

Any 1890?, festes de Sant Blai. Més o menys l'any d'introducció de les Despules del Moro en les festes, doncs el programa de 1900 al·ludia al mateix com "algo tradicional" i a finals del segle XIX el "tio Blai l'Estudiant" ho anunciava amb uns versos. (Bibliografia 100).

Any 1890, 20 de febrer. Data del primer inventari conegut del fons de l'Arxiu Municipal, fet per Josep Maria Domènech Belda. (Bibliografia 568).

Any 1890, 21 d'abril. La Música Nova de Bocairent participà al Certamen Musical d'Alcoi, amb motiu del XVI centenari del martiri de Sant Jordi. La Banda de Bocairent va quedar en segon lloc. Es commemorava el XVI centenari del martiri de sant Jordi. Es va obtindre un premi de 500 pessetes. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1890, 1 de maig. Primera manifestació obrera de l'1 de maig a Madrid i Barcelona. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1890, 5 de maig. Promulgació a Espanya de la Llei de Sufragi Universal. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1890, 25 de juny. Va nàixer Joan Belda i Pastor, organista de la catedral de València i Arxiprest

d'Ontinyent. Fou assassinat entre Albaida i Benissoda les primeres setmanes de les revoltes del 36. (Bibliografia 149).

Any 1890, 26 de juny. S'instaura el sufragi universal a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1890, 5 de juliol. Gabinet Cánovas del Castillo. (Bibliografia 911).

Any 1890, 21 de juliol. Es crea la Bossa de Bilbao. (Bibliografia 911).

Any 1890, 2 d'agost. Naix a Bocairent Josep Belda i Domínguez. Religiós i arqueòleg. Estudià a la Universitat Pontifícia valenciana. Realitzà excavacions en el "Morro de la Barsella" (Torremanzanas), al "Tossal de Manises" i per la Serra Grossa d'Alacant. Fou Director del Museu Arqueològic Provincial d'Alacant. Fou nomenat Acadèmic de la Reial Acadèmia de la Història. És autor de: "*Las figuras femeninas de la necrópolis de la Albufereta*", "*Benidorm y su entorno arqueológico*" i "*Investigaciones submarinas en la isla de Nueva Tabarca*". Membre de la Societat Antropològica i Prehistòrica de Madrid. Agregat del Centre de Cultura Valenciana. Capella de la Torre de les Maçanes, coadjutor de Catarroja; Regent de Tous. Assessor Provincial d'Artesania. Va morir a Quart de Poblet. (Bibliografia 218), (219) i (419).

Any 1890, 8 de setembre. (Alcantarilla). Sor Pietat de la Cruz va fundar la Congregación de las Salesianas del Sagrado Corazón de Jesús. (Bibliografia 848).

Anys 1890-1920, festes de Sant Blai. Durant aquests anys la "Publicació" de les festes la feia el tio Blai l'Estudiant, qui muntat a cavall darrere dels representants de les filades anava declamant uns versos en valencià que els mateix componia. (Bibliografia 100).

Anys 1890-1905, festes de Sant Blai. Els moliners i forners, components en gran mesura, de la Comparsa dels Moros Marins, pertanyien a un grup d'actors aficionats que representaven les seues obres després dels actes de la vesprada. El títol de les obres es coneix gràcies a un document publicat en el programa de festes. (Bibliografia 100).

Any 1891. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1891. Any en què foren descobertes les tombés fenícies. Aparegueren ossos humans barrejats en la terra. (Bibliografia 426).

Any 1891. Eleccions generals. (Bibliografia 591).

Any 1891. El 61% de la matrícula tèxtil d'Ontinyent procedia de 7 contribuents bocairentins, 5 dels quals s'acabaven d'aveïnar –per raons operatives- a Ontinyent. (Bibliografia 769).

Any 1891. La cava de Sant Blai va ser venuda pels seus propietaris, Tomàs i Manuel Beneyto Cabanes, a Romualdo Villaplana Segura. (Bibliografia 872).

Any 1891, 22 de gener. Subscripció popular per atendre la població afectada per baixes temperatures i la neu.

Any 1891, 2 de març. Celebració a Espanya de les primeres eleccions legislatives per sufragi universal. (Bibliografia 910).

Any 1891, 4 de juliol. Llei Cos-Gayón. (Bibliografia 911).

Any 1891, 30 de juliol. La Música Nova de Bocairent participà al Certamen de Bandes de Música de València, aconseguint el segon premi. La partitura "*Le Timbre d'argent*" i 250 pessetes per ser la millor banda uniformada. (Bibliografia 192), (431) i (451).

1891, 22 de novembre. Reials ordres aprovatòries dels itineraris dels trens correus de Villena a Bocairent. (Bibliografia 914).

Any 1891, 26 de setembre. Professà a les Agustines Mª de la Mercè Colomer i Botella de Bocairent. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1891, 10 de desembre. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà una nova casa en Benissa. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1891, 31 de desembre. Aranzel proteccionista de Cánovas. (Bibliografia 911).

Any 1892. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1892. Mossén Joaquim Miralles, vicari de Sueca, es va fer càrrec de la parròquia de Bocairent i

encetà la tasca de salvaguardar tots els tresors artístics de la Vila que ara constitueixen el Museu Parroquial. (Bibliografia 156).

Any 1892. Es van confeccionar la casulla i la Dalmàcia roja i es transformà el pluvial de verd a roig. (Bibliografia 100).

Any 1892. Fou revisat el tractat comercial Espanya-França i començà l'entrada de vins algerians al mercat francès, amb la qual cosa cessà l'eufòria dels colliters de raïm. (Bibliografia 777).

Any 1892. Als quinqué llibre s'anotaven els batejos, matrimonis, defuncions, confirmacions i excomunionis, a més de les últimes voluntats dels finats. Des d'aquesta data el moviment parroquial s'anotarà en llibres independents. (Bibliografia 342#).

Any 1892, 8 de gener. Alçament llaurador en Xerés. (Bibliografia 911).

Any 1892, 7 de febrer. La Junta de la Beneficència, presidida per Francesc Miró Vañó, parla amb el contractista que estava fent la carretera d'Ontinyent a Villena per a que aporte la pedra necessària per a fer el nou edifici de la Beneficència. (Bibliografia 905).

Any 1892, 5 de març. Es funda la Unió de Treballadors de la fàbrica Julià Hermanos, el reglament de la qual arplega tots els drets dels treballadors, quota a pagar, pensió en cas de malaltia, l'assistència sanitària, els socis morosos, les obligacions dels associats, etc. (Bibliografia 1002)

Any 1892, 24 de juny. Professà a les Agustines sor Maria Josepa Domínguez Santonja de Bocairent. (Bibliografia 384).

1892, 10 d'agost. L'administrador de l'Hospital anotà la donació de 5 pessetes de la rifa per fer la Bandera de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Anys 1892-1902. Durant 10 anys la gestió del ferrocarril que passava per Bocairent va se gestionat per l'Estat davant la suspensió del servei per part de la companya constructora. Durant aquest període es van decretar serveis mínims, però la situació tampoc va millorar massa. (Bibliografia 587).

Any 1892, 6 de desembre. «Dissidència» de Silvela. (Bibliografia 911).

Any 1892, 11 de desembre. Es constitueix a Espanya un govern liberal presidit per Sagasta. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1893. Francesc Miró Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (863).

Any 1893, festes de Sant Blai.

Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai D. Francesc Calabuig, arxiprest. (Bibliografia 189) i (337). Va ser Capità Major per part del bàndol cristià Felip Asencio. (Bibliografia 337).

Any 1893, (València). Se celebrà a València el Primer Congrés Eucarístic Nacional. (Bibliografia 121#).

Any 1893, 1 de maig. Apareix una aportació feta per Bocairent amb motiu del jubileu episcopal de S.S. León XIII. El donatiu es de 67 pessetes. Resulta curiós que la pesseta introduïda per la reforma monetària de 1868 comence a aparèixer ara en l'ús oficial de la Núncia Valentina. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1893, 10 de maig. En la col·lecta per als Sants Llocs de Jerusalem, es va participar amb 21,25 pessetes. (Bibliografia 384).

Any 1893, 20 d'abril. Peregrinació a Agullent. La crònica indica que de Bocairent en van anar 2.500 peregrins. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1893, 21 d'abril. La Música Nova de Bocairent participà en un concurs musical en la plaça de bous d'Alcoi, obtenint el segon premi. (Bibliografia 430).

Any 1893, 3 de juny. Projecte de reforma de Maura de l'administració cubana. (Bibliografia 911).

Any 1893, 8 d'octubre. Visita privada a Bocairent de l'Exministre i Capità General de València D. Marcelo de Azcárraga. Gran expectació social i participació de les dues bandes de música: la Vella i la Nova. (Bibliografia 430)

Any 1893, 8 de novembre. Bomba en el Liceu de Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1893, del 20 al 26 de novembre. Es va celebrar el Primer Congrés Eucarístic Nacional amb la participació de molts bocairentins. Des de el batlle a un catedràtic de universitat, passant per capellans,

beneficiats, propietaris, comerciants, un alumne de la facultat de Dret i un notari. En la clausura Bocairent aportà 15 personalitats i un estendard. En l'exposició realitzada per tal esdeveniment, Bocairent es va emportar la medalla de bronze. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1894. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1894. Hermenegildo Castelló era el batlle de Bocairent. Fou membre del Congrés Eucarístic Nacional. (Bibliografia 337) i (384).

Any 1894. Naix a Bocairent Tomàs Molina Bernat, de la Companyia de Jesús. Missioner a Filipines a l'Índia on va passar la resta de la seua vida en l'Hospital de Santa Isabel de Bombay i com a superior de "Campion School. (Bibliografia 222).

Any 1894. 16 de gener. (Alcoi). El compositor alcoià Camil Pérez Laporta dedica un pasdoble a la Música Nova de Bocairent amb la prohibició expressa d'interpretar-lo altra agrupació musical. (Bibliografia 430).

Any 1894, festes de Sant Blai. Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai D. Josep Belda i Martínez. (Bibliografia 189) i (337).

És Capità Major per part del bàndol cristià Tomàs Carbonell. (Bibliografia 337).

Any 1894, 10 de febrer. Consta que Bocairent participà en la peregrinació nacional a Roma amb motiu de la publicació de l'encíclica "*Rerum Novarum*". (Bibliografia 384) i (396).

Any 1894, 17 de maig. Professà en les Agustines Mª Gràcia Aznar i Císcar de Biar. (Bibliografia 384) i (396).

Any 1894, 10 de juliol. Llei antiterrorista. (Bibliografia 911).

Any 1894, octubre. La parròquia organitzà un pelegrinatge a Roma per a agrair al papa la publicació de l'encíclica "*Rerum Novarum*". (Bibliografia 384) i (396).

Any 1895. Francesc Micó Vañó, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1895. Martín Belda Belda, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1895. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de cent u. (Bibliografia 101).

Any 1895. Es renovava la imatge de la Mare de Déu de l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats. També era renovat el mantell brodat amb or. (Bibliografia 223).

Any 1895. Carles Pau, apotecari de Sogorb i una de les figures més notables de la botànica valenciana va herboritzar la Serra Mariola. (Bibliografia 349).

Any 1895. Es va traslladar el Lleó Ibèric de Bocairent al Museu Pius V de València per donació del seu propietari Vicent Calabuig. (Bibliografia 335).

Any 1895, 15 de gener. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà una nova casa en Xàbia. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1895, festes de Sant Blai. Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai D. Josep Belda i Martínez. (Bibliografia 189) i (337).

És Capità Major per part del bàndol cristià Martí Belda Belda de la comparsa Antiga Espanyola. (Bibliografia 337) i (100).

Any 1895, 20 de febrer. S'inicia la Revolució Cubana contra el domini espanyol, auspiciada pel Partit Revolucionari Cubà fundat per José Martí, en el que es van reunir totes les tendències separatistes. (Bibliografia 910).

Any 1895, 21 de febrer. En l'acta de la sessió de l'ajuntament, presidit pel Batlle Martí Belda Belda es constata que ja es pot passar per nou pont del Riberet. (Bibliografia 905).

Any 1895, 24 de febrer. Inici de la guerra hispano-cubana. (Bibliografia 911).

Any 1895, 23 de març. Gabinet Cánovas del Castillo. (Bibliografia 911).

Any 1895, 1 de maig. (València) El cardenal José Santos limità la participació de les bandes de música només a l'exterior del temple. (Bibliografia 552).

- Any 1895, 2 de setembre.** El diari *Las provincias* menciona la nova carretera d'Ontinyent a Villena, el mal accés a la població, les gestions per portar la llum elèctrica des de la central d'Aielo i les danses de Sant Agostí.
- Any 1895, 27 de setembre.** En la col·lecta de Sant Pere es van recollir 49 pessetes. (Bibliografia 384).
- Any 1895, 23 de setembre.** Professà en les Agustines sor Virtuts Borredà i Mompó de l'Olleria. (Bibliografia 384) i (396).
- Any 1895, 13 d'octubre.** El diari *Las provincias* informa que va cantar missa Gerard Aleixandre Juan, fill de Bocairent.
- Any 1895, 13 d'octubre.** El diari *Las provincias* anuncia la instal·lació d'una línia telefònica particular a favor de Salvador Julià.
- Any 1895, 24 de desembre.** Es va inaugurar la Central de la Llum d'Aielo. Es va crear per a abastir energèticament les fàbriques tèxtils d'Aielo, Bocairent, Ontinyent i l'Olleria. Tenia una caiguda de 24 metres. Encara es conserva la presa i el desviació de la séquia.
- Any 1895, 19 de desembre.** Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real era nomenada Superiora General de les Carmelites. (Bibliografia 155) i (848).
- Any 1896.** Martí Belda Belda era el batlle de Bocairent. Va manar imprimir el Reglament per a les festes de Sant Blai. (Bibliografia 337) i (863).
- Any 1896.** Visita pastoral. (Bibliografia 396).
- Any 1896.** Carles Pau, apotecari de Sogorb i una de les figures més notables de la botànica valenciana va herboritzar la Serra Mariola. (Bibliografia 349).
- Any 1896, 2 de febrer.** Forces espanyoles del Batalló "Constitució núm.29" s'enfronten en l'acció d'Esbarzerar (Cuba) a 5.000 insurrectes cubans acabdillats pel Maçole, venent els espanyols. (Bibliografia 910).
- Any 1896, festes de Sant Blai.** Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai D. Joan Aguilar, capellà de Santa Caterina de València. (Bibliografia 189) i (337).
Pere Ferre i Navarro va ser capità Major de la Comparsa Antiga Espanyola. (Bibliografia 100) i (377).
És Capità Major per part del bàndol moro Francesc Ferre Sanchis. (Bibliografia 337).
D'aquest any és el "Programa de Festes de Moros i Cristians" més antic que es conserva. Fou imprès en la impremta F. Vila d'Ontinyent. (Bibliografia 100).
En el programa de festes s'anomena la utilització dels dos canons que hi havia i que eren propietat de les comparses Antiga Espanyola i Moros Vells. S'utilitzaven en les actes de festa tant en la "Guerreta" de Santa Àgata com en el Sant Crist. (Bibliografia 100).
El Programa de Festes ens indica que a les tres de la vesprada del dia 3 de febrer es traslladà l'estendard de Sant Blai des de la casa on es guardava, que estava en el Ravalet -entre la costera de la Penya i el Carrer del "Cego"-, a l'Església. En l'esmentat trasllat sols podien participar les comparses del bàndol cristià que portaren Música. Actualment de tot açò sols ens queda el "Piquete" dels Suavos. (Bibliografia 100) i (575).
El Programa de Festes no fa referència a la comparsa "Antigua Española". (Bibliografia 325).
El Programa de Festes fa referència als Ballets dels Moros i els globus aeris. Aquests balls s'executaven les nits del 4 de febrer fins l'any 36. (Bibliografia 100).
- Any 1896, 10 de febrer.** Arriba a l'illa de Cuba el general Valerià Weyler, amb la missió de dominar la insurrecció independentista, la qual cosa no aconseguirà. (Bibliografia 910).
- Any 1896, 21 de febrer.** Guerra de Cuba: els insurrectes cubans són derrotats en el lloc conegut per Ojo de Agua. (Bibliografia 910).
- Any 1896, 10 de juliol.** Col·lecta per als Sants Llocs. 15,50 pessetes.
- Any 1896, 2 d'agost.** Insurrecció filipina. (Bibliografia 911).
- Any 1896, 2 de setembre.** Nova Llei antiterrorista. (Bibliografia 911).
- Any 1896, 30 de novembre.** Arribava la llum a Bocairent des de la central construïda en Aielo. (Bibliografia 773).

Any 1896, 14 de desembre. Per l'estat de desatenció de l'Hospital, la Junta va acordar activar les gestions necessàries per què pogués fer-se'n càrrec les monges dels Ancians Desemparats. (Bibliografia 384).

Any 1897. Martí Belda Belda era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (863).

Any 1897. Hermenegildo Castelló Aleixandre, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1897. Martín Melchor Calabuig, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1897, festes de Sant Blai. Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai Mossén Josep Juan Juan. (Bibliografia 189) i (337).

És Capità Major per part del bàndol cristià Josep de la Bata. (Bibliografia 337).

Any 1897, 17 de gener. Col·locació de la primera pedra del nou Hospital. (Bibliografia 396).

Any 1897. Estiu. Incendi forestal.

Any 1897, juliol. Van torejar el Mancheguito brindant el primer i tercer bou a la germana del comandant Cirujeda famós en la Guerra de Cuba. (Bibliografia 968).

Any 1897, 7 d'agost. Va professar en les Agustines, sor Maria Jesús Torres i González, veïna de Biar i natural de Monforte del Sit. (Bibliografia 396).

Any 1897, 21 d'agost. Gabinet Azcárraga. (Bibliografia 911).

Any 1897, 16 de març. Manifest de la Unió Catalana. (Bibliografia 911).

Any 1897, 4 de maig. Afusellaments de Montjuich. (Bibliografia 911).

Any 1897, 8 d'agost. Assassinat de Cánovas. (Bibliografia 911).

Any 1897, 23 de setembre. Teodor Llorente visita Bocairent acompanyat per dos amics: Honorat Berga i Lluís Tramoyeres i convidat pel seu amic Bocairentí Vicent Calabuig. En el seu primer relat indica que es tarden 6 hores per fer el viatge des de València a Bocairent, que la carretera està recient acabada, però que no està construït el pont del Riberet. (Bibliografia: 997).

Any 1897, 24 de setembre. Teodoro Llorente continua el seu viatge per terres bocairentines. Durant la jornada visita l'església i la plaça de bous, el mas de Galbis, la Peña i fa una descripció breu de les fes a Sant Agustí. (Bibliografia: 997).

Any 1897, 25 de setembre. Continua el viatge de Teodor Llorente per Bocairent. En esta ocasió ens parla de la fabricació de les mantes, del Palau de Casanova, de les festes de moros i cristians, de les obres de la via del tren, del menjar (Bibliografia 997)

Any 1897, 4 d'octubre. Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).

Any 1897, 31 de desembre. Padró de població. (Bibliografia 342#).

Any 1898. Martín Melchor Calabuig, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1898. Arribava la llum a les fàbriques. (Bibliografia 773).

Any 1898. Des d'aquest any se celebra en la Parròquia la Vigília Mensual Ordinària. (Bibliografia 184).

Any 1898. L'ajuntament subvencionava amb 250 pessetes anuals les classes d'alfabetització que s'impartien en el "Patronat". La subvenció arribarà fins l'any 1941. (Bibliografia 198).

Any 1898. Es funda la societat de "*Socorros Mutuos la Unión*", que prohibia en els estatuts parlar de política, i que se situava ideològicament sota la protecció de la Sagrada Família i Sant Blai. (Bibliografia 775).

Any 1898, 1 de gener. Mossén Hilari Domènech creà el "Patronat de la Joventut Obrera". Inscrita al Registre d'Associacions el dia 31-1-98. Número de socis 200. Primer President Martí Belda i Belda. (Bibliografia 198) i (369).

Any 1898, 10 de gener. Es fundada l'Adoració Nocturna pel rector Mossén Joaquim Miralles. Hi havia 12 capellans a Bocairent. (Bibliografia 384), (396) i (461).

Any 1898, 31 de gener. Primer ingrés o aportació a la caixa del "Patronat". Van ser 7,14 pessetes les aportades per la Congregació de Sant Lluís Gonzaga, doncs el Patronat va nàixer com una branca de la

Congregació Mariana. (Bibliografia 198).

Any 1898, festes de Sant Blai. Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai Mossén Tomàs Segura. (Bibliografia 189) i (337).

És Capità Major per part del bàndol cristià Felip Francès. (Bibliografia 337).

Data de la bandera de la Comparsa d'Estudiants i d'un imprès de cançons i versos. (Bibliografia 191) i (456).

Any 1898, 15 de febrer. Explosió del cuirassat nord-americà "Maine" en el port de L'Havana, que va donar pretext a EUA per a declarar la guerra a Espanya, acusant-la de l'enfonsament del vaixell. (Bibliografia 910).

Any 1898, 31 de març. S'adquiriria un hort per ampliar les obres del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1898, 11 d'abril. Guerra de Cuba: el president McKinley demana a les Cambres d'EUA autorització per a acabar amb les hostilitats entre cubans i espanyols per mitjà de les forces militars i navals de la Unió si fóra necessari. (Bibliografia 910).

Any 1898, 18 d'abril. La Cambra de Representants i el Senat dels EUA aproven conjuntament la guerra contra Espanya per causa de Cuba. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1898, 21 d'abril. El president dels Estats Units William MacKinley declara la guerra a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1898, 21 d'abril. En la recol·lecta haguda es van recollir 15 pessetes. (Bibliografia 384).

Any 1898, 22 d'abril. Bloqueig de Cuba. (Bibliografia 911).

Any 1898, 1 de maig. Derrota de Cavite. (Bibliografia 911).

Any 1898, 31 de maig. Per poder atendre les despeses del "Patronat" es van realitzar una emissió d'accions reintegrables. (Bibliografia 198).

Any 1898, 3 de juliol. Destrucció de l'armada espanyola a Santiago de Cuba. (Bibliografia 911).

Any 1898, 25 de juliol. Desembarcament nord-americà en Puerto Rico. (Bibliografia 911).

Any 1898, 13 d'agost. Incendi forestal a Bocairent. La premsa donava la notícia.

Any 1898, 30 de setembre. La primera adquisició de material pedagògic per part del "Patronat" fou: un mapa d'Espanya, una dotzena de llibretes, dues oleografies grans, llibres i una campana, per un import de 176,39 pessetes. Es pogué comprar gràcies a la donació de Mossén Josep Molina, aleshores "instructor d'escriptura". (Bibliografia 198).

També hi ha constància d'una donació de 17,57 pessetes pels ingressos del teatre. (Bibliografia 198).

Any 1898, 13 de novembre. Regeneracionisme de Joaquín Costa. (Bibliografia 911).

Any 1898, 10 de desembre. Espanya firma amb EUA el Tractat de París, pel que renuncia a la seua sobirania sobre Cuba, Filipines, Puerto Rico i Guam (Marianas). (Bibliografia 910) i (911).

Any 1899. Martín Melchor Calabuig, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).

Any 1899. Any en que el projecte del ferrocarril que passava abans per Bocairent va entrar en el Diari de Sessions del Senat per intervenció del Senador bocairentí Vicent Calabuig i Carra. (Bibliografia 323).

Any 1899. Es va construir el Pont del Riberet, imprescindible per a poder finalitzar el tram pendent de la carretera a Villena. (Bibliografia 772).

Any 1899, gener. Revoltes per la pujada dels impostos i la crisi.

Arribaven els últims soldats de Filipines, Cuba i Antilles. Guerres que foren ferits i morts soldats de Bocairent com el corneta Àngel Belda Vañó, els familiars del qual conserven es seu historial militar. (Bibliografia 467).

El poder en mans dels conservadors. (Bibliografia 121#).

Any 1899, 31 de gener. Es legalitza la "Unión Socorros Mutuos", president Eusebi Carrascosa. Socis 84. (Bibliografia 369).

Any 1899, festes de Sant Blai. Va predicar el sermó de la missa de Sant Blai Mossén Enric Julià. S'inaugura el restaurat orgue parroquial. Antoni Belda i Cabanes fou Capità Major en la Comparsa de

Moros Marins. Participa un grup de soldats repatriats de les guerres de Cuba i filipines. (Bibliografia 100), (189), (337) i (932).

Any 1899, 6 de febrer. Té lloc la ratificació del Tractat de París, pel que Espanya cedeix Cuba, Puerto Rico i Filipines a Estats Units per 20 milions de dòlars. (Bibliografia 910).

Any 1899, 1 de març. Consta el Patronat de la Joventut Obrera en la relació d'Associacions Obreres Catòliques de València. (Bibliografia 396).

Any 1899, 3 de març. Francesc Silvela és encarregat per primera vegada de formar govern a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1899, 4 de març. Gabinet Silvela. (Bibliografia 911).

Any 1899, 11 de març. Les puges torrencials van destruir el pont de la Noguera i el pont sobre el riu Clarià impossibilitant l'eixida de la població cap a la carretera i a l'estació. La pluja també va afectar l'edifici del Patronat. (Bibliografia 933).

Any 1899, 11 d'abril. Es ratifica el Tractat de París, Espanya cedeix Puerto Rico als EE.UU. (Bibliografia 910).

Any 1899, 25 d'abril. Reial Decret Supressió del Ministeri d'Ultramar. (Bibliografia 911).

Any 1899, 7 de setembre. (Madrid). Llei autoritzant el govern per a atorgar a D. Ladislao Manuel Lleó i Oncino la construcció i explotació d'un ferrocarril de via estreta que, partint de Bocairent, acabe en Muro. (Bibliografia 879).

1899, 13 de setembre. Un redactor de Monòver va escriure un article, el qual es conserva en la Unió Musical, on es fa una meravellosa descripció de la Banda de música. (Bibliografia 507).

Any 1899, 10 d'octubre. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà la cada de Callosa d'En Sarrià. (Bibliografia 155) i (848).

Entre 1899 i 1901 està datada la fotografia feta a Bocairent per Artur Cerdà Rico, veí de Monòver, pot ser la més antiga.

Amb la **fi de segle** sorgeixen els partits de masses com a nova forma política. (Bibliografia 109).

SEGLE XX.

El "Rosari de l'Aurora" era el símbol dels conservadors i els republicans procuraven sabotejar-lo. D'ací pren sentit la frase "Acabar com el Rosari de l'Aurora". (Bibliografia 121#).

Es mecanitza tot el filat i es redueix el 19,5 % els obrers. S'utilitza l'electricitat reduint els fusos i telers manuals anteriors. No obstant això la mecanització no és general a Bocairent, doncs per 1922 encara s'utilitzen telers a mà en alguns llocs i en les indústries del barranc la mecanització no va arribar. (Bibliografia 469).

A principi de segle l'ambient era molt permissiu amb el contraban perquè sense ell moltes famílies no podien viure. La classe popular pensava que el contraban sols feia mal a un govern que, per altra banda, era poc popular. (Bibliografia 481).

El cens de població es confeccionaven en els anys acabats en 0 fins 1970. Des de 1981 es confeccionen en els anys acabats en 1 per ajustar-se a la dècada. (Bibliografia 492).

La diferència de classes era patent entre la societat. Mostra d'açò es l'existència d'un Casino de Rics. (Bibliografia 551).

De 1901 fins 1921, l'acte de la Publicació el feia Blai Colomer Botella. Des de 1921 un parell de festers de cada comparsa repartien els programes. (Bibliografia 526).

Fins 1919 l'Acapte de festes de Sant Blai el feia el Capità Major per ajudar-se econòmicament en les despeses de festa que corrien al seu càrrec. (Bibliografia 526).

Any 1900. Martín Melchor Calabuig, era batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584) i (863).

Any 1900. El número d'habitants era de 3.971. (Bibliografia 402).

Any 1900. Data de les ordenances municipals que regirien els ajuntaments. (Bibliografia 591).

Any 1900, 31 de gener. El "Patronat" comprà tres bancals que en l'actualitat formen el "pati". (Bibliografia 198).

Any 1900, 2 de febrer. Es promulga a Espanya una llei sobre accidents laborals. (Bibliografia 910).

Any 1900, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: (No eixirien fins dos anys més tard)

Música:

GRANADERS:

Capità: Agustí Ferre Sirera

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Francesc Beneyto Sirera

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Joaquim Belda Santonja

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Miquel Calabuig Molina

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Vicent Tormo Sanchis

Música:

MARROCS:

Capità: Josep Pons Silvestre

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Pere Solbes Penalba

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Blai Sirera Gisbert

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Belda i Martínez. (Bibliografia 189) i (337).

Antoni Fuset Ferre va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Vicent Domínguez va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

S'acordà constituir i organitzar una Junta de Festes per dirigir les funcions de Capità Major en el cas que algun any no es presenten voluntaris. (Bibliografia 100) i (574).

Darrer any en el que participà la Comparsa Antiga Espanyola. (Bibliografia 100).

S'implantà la desfilada de cada comparsa per ordre d'antiguitat, quedant els "Capitans Majors" dels diferents bàndols (Cristià i Moro), en les Comparses d'Espanyoleros i Moros Vells respectivament. (Bibliografia 100).

Any 1900, 1 de març. Creació de la Unió Nacional. (Bibliografia 911).

Any 1900, 13 de març. Les Corts Espanyoles aproven una llei que regula el treball de les dones i els xiquets. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1900, 18 d'abril. Desglossament del Ministeri de Foment en Instrucció Pública i Belles Arts. (Bibliografia 911).

Any 1900, 20 de abril. Consta un donatiu del Patronat al Biner de Sant Pere. (Bibliografia 396).

Any 1900, 2 de juliol. Consta una bocairentina, Francesca Tormo en un llistat de l'hospital Provincial de València. (Bibliografia 396).

Any 1900, agost. La Música Nova de Bocairent obté el segon premi al certamen d'Alacant. Eren anys en que Bocairent comptava amb excel·lents músics, com Joan Baptista pastor Pérez, mestre de Capella de la Catedral de València. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1900, 23 d'octubre. Gabinet Azcárraga. (Bibliografia 911).

Any 1900, 1 de novembre. Moviments carlistes al voltant de Bocairent. El Batalló de Veterans es va oferir al Governador Civil. Las Provincias assegura que el Governador va avisar a la Guàrdia Civil de Bocairent.

(Bibliografia 969).

Any 1900, 27 de novembre. Consta en les actes de l'ajuntament la reconstrucció del pont i camí que unien la població amb la nova carretera i amb l'estació del tren. (Bibliografia 905).

Any 1900, 11 de desembre. L'ajuntament rep de la Diputació 3.000 pessetes per les obres de millora efectuades en el camí que unia la població amb la nova carretera. (Bibliografia 905).

Any 1900, 20 de desembre. D'aquesta data existeix un diploma d'agraïment a Antoni Fuset i Ferre en la Comparsa Estudiants, la qual estava formada per 20 festers. (Bibliografia 191).

Any 1900, 26 de desembre. Es va redactar un Reglament de Festes; una còpia del mateix es conserva i va ser escrita pel meu besavi Miguel Moneris. El Reglament de Festes establia la manera de cremar la Mahoma que es coneix amb el nom de "l'Abotà de la Mahoma". (Bibliografia 100) i (109).

Any 1900, 7 de novembre. Es comunica que la partida carlista s'ha dissolt davant la presència de la Guàrdia Civil. (Bibliografia 970).

Any 1901. Martí Calabuig Antolí era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1901. Apareix publicat el decret sobre un Beneficiat de la Parròquia de Bocairent. (Bibliografia 396).

Any 1901, 1 de gener. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà una casa en La Roda (Albacete). (Bibliografia 155) i (848).

Any 1901, 1 de gener. Comença a regir a Espanya l'horari oficial pel meridià de Greenwich. (Bibliografia 910).

Any 1901, 1 de gener. Reial orde desestimant la instància dels industrials de filats i llanes de fabricació de mantes de Bocairent, relativa al treball en les seues fàbriques dels menors de deu anys. (Biografia 881).

Any 1901, 26 de gener. Professà en les Agustines sor Maria Antònia Colomer i Santonja de Bocairent. (Bibliografia 396).

Any 1901, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: No van eixir

Música:

GRANADERS:

Capità: Agustí Ferre Sirera

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Francesc Beneyto Sirera

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Joaquim Belda Santonja

Música: Banda d'Atzeneta

ESTUDIANTS:

Capità: Miquel Calabuig Molina

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Vicent Tormo Sanchis

Música:

MARROCS:

Capità: Josep Pons Silvestre

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Pere Solbes Peñalba

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Blai Sirera Gisbert

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Salvador de la M. de Deu, Prior dels Carmelites Descalços. (Bibliografia 189) i (337).

Agustí Ferre Sirera va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Vicent Tormo Sanchis va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Julià Castelló "el Serio" va escriure que aquest any van participar els Terç de Suavos en les festes. (Bibliografia 186).

El Programa de Festes de Sant Blai té forma de tríptic. Figuren els Capitans separats per bàndols. (Bibliografia 163).

Any 1901, 9 de febrer. Acte de col·locació de la primera pedra del convent de les Agustines. Obra de l'arquitecte alcoià Vicent J. Pascual, sent batlle Martín Melchor Calabuig. (Bibliografia 840).

Any 1901, 26 de febrer. Dimiteix el govern espanyol de Marcel Azcárraga, després de sagnants xocs entre forces armades i el poble madrileny amb motiu del soterrar del poeta Campoamor. (Bibliografia 910).

Any 1901, 5 de març. Formació a Espanya d'un nou govern presidit per Pràxedes Mateo Sagasta. (Bibliografia 910).

Any 1901, 6 de març. Gabinet Sagasta. (Bibliografia 911).

Any 1901, 16 d'abril. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà una casa en Altea. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1901, 21 d'abril. A Madrid se celebra una concentració en què criden proclames contra el clergat, la monarquia i la propietat privada, mentre a Barcelona els manifestants protesten contra els abusos de la Guàrdia Civil. (Bibliografia 910).

Any 1901, 7 de maig. Es produeixen disturbis en tota Espanya, especialment a Barcelona. (Bibliografia 910).

Any 1901, 26 de juliol. Professaren en el convent de les Agustines, sor Maria Clara Llanes Machí; sor Joaquina Plaza i Castell i sor Emília Valero i Quinto, totes tres d'Algemesí. (Bibliografia 396).

Any 1901, 28 de juliol. Se celebren a Madrid i Barcelona mítings per a commemorar el decret de Mendizábal expulsant a les ordes religiosos. (Bibliografia 910).

Any 1901, 6 d'agost. Va ser baixada la campana del Sant Crist trencada el dia de la Festa de la Sang. (Bibliografia 221).

Any 1901, 6 d'octubre. Reunió vitivinícola a Ontinyent motiu pel qual es va ampliar el servei de trens a Villena i es van posar carruatges per baixar a Ontinyent. (Bibliografia 971).

Any 1901, 29 de novembre. Defunció de Pi y Margall. (Bibliografia 911).

Any 1901-1909. El maset dels Suavos estava pel Repunxó. Primer en una casa llogada a Vicent Cantó i després en Pedaça. (Bibliografia 831).

Any 1902. Joaquim M. Calabuig Antolí era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1902. Bocairent tenia 4.073 habitants. (Bibliografia 396).

Any 1902. Es publicava a Bocairent el setmanal "*El Clariano*". Eixia a la venda els diumenges. Es venia a la plaça Ferrer nº 7. Director F. Beneyto. Preu 0.03 pessetes. Hi havia un abonament trimestral per 0.6 pessetes. La publicació, com era d'esperar, acabà sent prohibida per l'ajuntament per les crítiques que contenia. (Bibliografia 428) i (805).

Any 1902. Es va construir la Beneficència. (Bibliografia 152).

Any 1902. Va nàixer el jesuïta bocairentí Joan Calatayud. La seua llavor va estar desenvolupada a Bombay, Kendal, Kune i Vinaya. (Bibliografia 222).

Any 1902. Es va inaugurar la farmàcia oberta per Vicent Colomer Beneito. (Bibliografia 854)

Any 1902, 1 de febrer. Acaben les obres del convent de les Agustines. (Bibliografia 840).

Any 1902, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: (No eixirien)

- Música:
GRANADERS:
 Capità: Josep Garrigós Martínez
 Música:
CONTRABANDISTES:
 Capità: Blai Marco Vañó
 Música:
TERÇ DE SUAVOS:
 Capità: Josep Ramon Molina Silvestre
 Música: Banda d'Atzeneta
ESTUDIANTS:
 Capità: Teudiselo Puerto Jordà
 Música:
MOROS VELLS:
 Capità: Joan Baptista Cabanes Blancas
 Música:
MARROCS:
 Capità: Joan Baptista Gisbert Moneris
 Música:
MOROS MARINS:
 Capità: Manel Jornet Pérez
 Música:
MOSQUETERS:
 Capità: Francesc Asensio Ferre
 Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Miquel Belda Ferre arxiprest de Gandia. (Bibliografia 189) i (337).

En nombre de components de la comparsa dels Terç de Suavos era de 27. (Bibliografia 186).

Josep Garrigós Martínez va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

J. Baptista Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Últim any en que apareix l'estendard de Sant Blai propietat de Martín Belda Calabuig. (Bibliografia 575).

Any 1902, 13 de febrer. Vaga general a Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1902. Es va fundar la comparsa dels Espanyoleros que va reaparèixer a l'any següent. (Bibliografia 318).

Any 1902, 15 de febrer. Es va beneir el Convent de les Agustines després de la reconstrucció. Les obres van ser pagades Per Josep Maria Belda i Belda i la seua muller Maria del Carme Belda Julià. L'obra és de l'arquitecte Vicent J. Pasqual. En el moment de la reconstrucció hi havia 24 monges. Una monja estava absent per malaltia de lepra. Els actes festius de la inauguració es van deixar per al mes de juny. (Bibliografia 396), (569), (834) i (840).

Any 1902, 2 de maig. Es va fondre la campana Sant Josep pels Fills de L. Roses en la Plaça de Bous. Està afinada en to de Si natural. Pesa 651 kg i té un diàmetre de 104 cm. (Bibliografia 221), (509) i (576).

Any 1902, 17 de maig. Majoria d'edat d'Alfons XIII i jura la Constitució de 1876. (Bibliografia 911).

Any 1902, 15 de juny. Es va beneir el Convent de les Agustines després de la reconstrucció. (Bibliografia 396).

Any 1902, 30 de setembre. L'Arquebisbe va donar el permís pertinent a les monges dels Desemparats per regentar l'Hospital. (Bibliografia 396).

Any 1902, 28 de novembre. Presa de possessió oficial de L'Hospital, més endavant Beneficència i huí Residència de la Tercera Edat. (Bibliografia 396).

Any 1902, desembre. Va arribar l'Estendard de Sant Blai, obra de Joaquim Sorolla. (Bibliografia 318). Segons la Bibliografia 100 va tindre lloc el 17 de gener.

Any 1902, finals. L'església parroquial de Bocairent encara conservava el privilegi de triar el Vicerector; privilegi atorgat en virtut de la butlla de Sant Pius V, i instituït el 17 de gener de 1566. Hem de recordar que

va quedar nul a finals de 1.851, però a Bocairent va continuar aplicant-se. (Bibliografia 221).

Any 1903. Joaquim M. Calabuig Antolí era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1903. Les restes del cementiri de Santa Àgata són inhumats a l'actual Cementiri Parroquial. (Bibliografia 100).

Any 1903. Any en que es va acabar definitivament el privilegi atorgat per Pius V al Cabildo de Beneficiats de Bocairent, que si no estava en vigor des del concordat de 1852, es seguia aplicant-se a Bocairent. (Bibliografia 381).

Any 1903. El tèxtil de Bocairent involucrava més de 600 treballadors directes i indirectes, i s'estima que la producció anual de mantes ascendia a més de 80.000. (Bibliografia 785).

Any 1903, 17 de gener. Arribà a Bocairent el Guió de Sant Blai. (Bibliografia 100).

Any 1903, 25 de gener. Data del primer número del periòdic de Bocairent "*La Voz del Clariano*" imprès a Alcoi per Josep Pérez Botella. El primer exemplar es conserva a la Biblioteca Municipal d'Alacant. (Bibliografia 218) i (258).

Any 1903, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes. Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Blai Bernat Calatayud

Música:

GRANADERS:

Capità: Antoni Calatayud Francés

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Sanz Francés

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Castelló

Música: Banda d'Atzeneta

ESTUDIANTS:

Capità: Ferran Doménech Verdú

Música: Rondalla

MOROS VELLS:

Capità: Pere Tormo Sanchis

Música:

MARROCS:

Capità: Joan Baptista Aleixandre Vañó

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Francesc Miralles Vañó

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Victorí Peidro López

Música: Dolçaina i Tabal

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Benlloch, bisbe d'Hermòpolis. (Bibliografia 189) i (337). Blai Bernat Calatayud va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

P. Tormo Sanchis va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

S'estableix el Capità Major dels cristians en la Comparsa dels Espanyoleros. (Bibliografia 100).

En desaparèixer la Comparsa Antiga Espanyola el mateix Blai Bernat Calatayud la va fer reaparèixer baix la denominació de Comparsa d'Espanyoleros. Va ser Capità l'anomenat Blai. (Bibliografia 300).

La banda d'Atzeneta interpretà per primera vegada "El Zuavo". (Bibliografia 186).

Amb motiu de la fundació de aquesta comparsa, dos dels seus components, Josep i Gabriel Aynat, van donar a l'Església l'Estendard de Sant Blai, obra de Sorolla. (Bibliografia 100).

El dia 2 de febrer el pintor Joaquim Sorolla i el Cardenal Benlloch estaven a Bocairent. El primer per signar el guió de Sant Blai; el segon per a beneir-lo. Açò va tenir lloc al Portal de l'Arc de l'Aigua. El Guió fou

- trasllat des de l'ermita de Sant Roc (prop de l'actual mercat municipal) fins l'Església. Estava present també Gabriel Aynat Belda, promotor. Hi ha una fotografia que capta el moment i és propietat d'Eduard Salvador. (Bibliografia 100).
- En un poema de Josep Piedra Peidro dedicat als Espanyoleros es parla també dels contrabandistes. (Bibliografia 919).
- Any 1903, 7 de febrer.** Data de l'acabament del "*Llibre de l'Hospital*" de Bocairent. (Bibliografia 197).
- Any 1903, 2 d'abril.** Es produeixen sagnants enfrontaments entre estudiants i polítics a Saragossa, Madrid i Salamanca. (Bibliografia 910).
- Any 1903, 4 de maig.** El músic bocairentí, Josep Vicent Vañó Calabuig es va presentar a les primeres oposicions a director de la Banda Municipal de Valencia.
- Any 1903, 18 de maig.** Obertura de les Corts d'Espanya amb un discurs del Rei Alfons XIII. (Bibliografia 910).
- Any 1903, 16 d'abril.** A les 23 hores es troba el cadàver de Vicent de Xella, al paratge denominat "el Pou", propietat de Serra, distant a 12 km. de Bocairent. El van matar cap a les dotze hores segons manifestacions del "matador" Josep Ribera Ferre. La mateixa acta de defunció descriu a Vicent de Xella: cara aplanada, nas xato, llavis pronunciats, pel roig, etc. Vestia com un llaurador: brusa grisa, pantaló blau de fapa, espadenyes blanques de cànem, faixa negra, barret clar, camiseta interior blanca de cotó, camisa ratllada blava i blanca, calçotets ratllats blaus i mocador al coll. Va morir per arma de foc i va ser soterrat al cementiri de la Vila. Signaren l'acta el jutge i els testimonis: Salvador Vicedo Asensio, Manuel Jornet Francisco i Josep Biosca. (Bibliografia 449).
- Any 1903, 26 d'abril.** Eleccions generals. (Bibliografia 121).
- Any 1903, 1 d'agost.** Es legalitza al Registre d'Associacions, el "Círculo de Cazadores". (Bibliografia 369).
- Any 1903, 29 d'agost.** La banda de Música participa en les festes d'Ontinyent.
- Any 1903, setembre.** Començà a popularitzar-se la romeria a Agres on participen les dues bandes de música de Bocairent. (Bibliografia 192) i (992).
- Any 1903, 11 d'octubre.** Trasllat del Sentíssim Sagrament del Hospital vell al nou. (Bibliografia 396).
- Any 1903, 2 de desembre.** El Congrés espanyol aprova la llei de descans dominical. (Bibliografia 910).
- Any 1903, 6 de desembre.** Després de la dimissió de Francesc Silvela i el seu govern, es forma un nou a Espanya presidit per Antoni Maura. (Bibliografia 910).
- Any 1904.** Josep Reig Asensio era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 863).
- Any 1904.** Joan Mira era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).
- Any 1904.** S'aconseguia el descans dominical per als treballadors. (Bibliografia 121#).
- Any 1904.** És l'any de la "quintina", actualment s'anomena "bingo". (Bibliografia 186).
- Any 1904, febrer. (Festes de Sant Blai).** No es va editar o no es troba el programa de festes Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).
- ESPANYOLETOS:
 Capità: Francesc Martínez
 Música:
- GRANADERS:
 Capità: Miquel Cantó Ferre
 Música:
- CONTRABANDISTES:
 Capità: Enrique Jornet
 Música:
- TERÇ DE SUAVOS:
 Capità: Josep Sempere
 Música: Banda d'Atzeneta
- ESTUDIANTS:
 Capità: Enric Beneyto Aleixandre

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Josep Ferre Llàcer

Música:

MARROCS:

Capità: Bernardí Galiana

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Vicent Vicedo

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Agustí Beneyto

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Daniel Llorens. (Bibliografia 189) i (337).

Francesc Martínez va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Josep Ferre Llàcer va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al carrer Repunxó. (Bibliografia 186).

Es creà la figura de Sergent Major de les Festes. (Bibliografia 806).

El maset dels Estudiants es trobava en la placeta de Sant Blai. (Bibliografia 858).

Data d'un poema festiu del precere local Joaquim Vañó Cabanes que fa referència al capità dels Contrabandistes. (Bibliografia 919).

Any 1904, 3 de gener. Esclata el "cas Nozaleda" contra el govern de Maura. (Bibliografia 911).

Any 1904, 26 de febrer. El Congrés espanyol aprova el projecte de llei sobre servei militar obligatori. (Bibliografia 910).

Any 1904, 3 de març. Promulgació a Espanya de la llei que establia el descans dominical. (Bibliografia 910).

Any 1904, 31 de maig. Al "*Llibre del Patronat*" s'anotava la quantitat pagada per les classes de l'any anterior a Simón Belda. Aquest va ser el primer instructor d'escriptura -no religiós- que tingué l'escola del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1904, 24 i 26 de juny. Se celebraren dues corregudes de bous i dues partides de pilota valenciana. (Bibliografia 131).

Any 1904, 24 d'agost. Incendi a la Mariola.

Any 1904, 11 de setembre. Primer diumenge de descans setmanal laboral en tota Espanya, en virtut d'una llei dictada a l'efecte. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1904, 3 d'octubre. França i Espanya firmen el tractat d'independència del Marroc. (Bibliografia 910).

Any 1904, 20 d'octubre. Es legalitza el "Cercle Tradicionalista", presidit per Facund Domènech. (Bibliografia 369).

Anys 1904 a 1918. Fil·loxera a les vinyes. (Bibliografia 372).

Any 1905. Josep Reig Asensio era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1905. Es va imposar la Junta de Festes creada el 1900, que va delegar en el "Sergent Major" qui és l'única autoritat dels actes de festa previstos en el Reglament i Programa de Festes, i correspon a aquest proposar a el batlle les resolucions de les qüestions i dificultats que es presenten. (Bibliografia 100).

Any 1905. Conegut com l'any del crim. (Bibliografia 186).

Any 1905. Gran expectació popular per l'eclipsi d'aquest any. (Bibliografia 121#).

Any 1905, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes Capitàs i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Maria Castelló

Música:

GRANADERS:

- Capità: Josep Calatayud Ferre
Música:
- CONTRABANDISTES:**
Capità: Salvador Beneito.
Música:
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Tomàs Vañó
Música: Banda d'Atzeneta
- ESTUDIANTS:**
Capità: Miquel Calabuig Molina
Música:
- MOROS VELLS:**
Capità: Samuel Bernat
Música:
- MARROCS:**
Capità: Baptista Beneyto
Música:
- MOROS MARINS:**
Capità: Maties Ferre Vañó
Música:
- MOSQUETERS:**
Capità: Blai Sirera Gisbert
Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Raimundo i Sarrió, capellà de Banyeres. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Maria Castelló va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Samuel Bernat va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Es conserva el text versificat de l'acte de la publicació. Obra del prevere Joaquim Vañó i en propietat de la filà dels Moros vells. Vicent Satorres Calabuig ha fet un estudi interessant sobre el text. (Bibliografia 860).

Any 1905. Simón Domènech va ser instructor d'escriptura de l'escola nocturna del "Patronat". En aquest any s'anotaren les despeses de l'ajudant de l'instructor d'escriptura. (Bibliografia 198).

Any 1905, 17 de març. Les restes del rei Jaume II d'Aragó són conduïts en un vaixell de guerra des de València a Palma de Mallorca. (Bibliografia 910).

Any 1905, 1 de juny. Atemptat frustrat en París contra Alfons XIII, Rei d'Espanya, durant la seua visita oficial a la capital francesa. (Bibliografia 910).

Any 1906. Francesc Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1906. D'una mena d'enquesta realitzada per l'ajuntament coneixem les següents empreses. (Bibliografia 469).

EMPRESA	PRODUCTE
Beneito Aleixandre	Manta i filat
Silvestre Vañó	Manta
Ibáñez Belda	Manta
Fills de J. Domènech	Manta
Vañó Francés	Manta
Cabanes	Manta
Vañó Beneito i Cia.	Manta
Josep Juan Belda	Drap i filat
Castelló, Puerto i Cabanes	Filat

Vda. de Manuel López   Manta i filat

Germans Julià   Manta, tint i filat

A les empreses hi treballaven 221 homes i 72 dones. La fàbrica més important eren els Julià amb 60 homes i 20 dones. Seguia fills de Joaquim Domènech amb 54 treballadors.

Any 1906. La devoció a la "Divina Pastora" és anterior a aquest any, però va ser l'any 1906 quan va començar l'itinerari setmanal del quadre de la Mare de Déu pels diferents masos del terme de Bocairent; pelegrinatge que durava 3 anys.

Per especificar-ho millor direm que des de l'ermita de Santa Bàrbara traslladaven la imatge a l'ermita de Sant Tomàs, passant de mas en mas. D'allí, pel Mas dels Arbres passava a tots el masos del sud fins anar a l'ermita de Guilella. Després pel Buixcarró i per les rodalies del cementiri de Banyeres tornava a l'ermita de Santa Bàrbara d'on seguia cap a l'ermita de Sant Blai (Maset de Mossén Gregori). Des d'allí cap a l'ermita de Sant Jaume, després cap a l'ermita de Sant Antoni Abat, continuant cap a l'ermita de Sant Antoni de Pàdua fins arribar al Poblet dels Ferres. Des d'allí pel Sant Crist a l'ermita de Sant Antoni Abat, d'on continuava pe l'Alboret fins retornar a l'ermita de Santa Bàrbara.

El trasllat del quadre de la Pastora tenia un ritual establert. Era traslladat el diumenge al capvespre, portat pels caps de família de la casa on havia estat i on havia d'anar. Les mullers i els fills també tenien el seus papers durant el trasllat.

Abans del trasllat es reunien els llauradors dels masos del voltant per passar la vesprada a la casa que allotjava la imatge.

Tant en entrar la imatge de la santa a un mas con en portar-la a un altre es cantaven goigs. Una vegada instal·lada es resava. (Bibliografia 329).

Any 1906, 17 de gener. Es fa entrega de l'edifici de l'Hospital per a Casa Abadia. (Bibliografia 992).

Any 1906, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Baptista Piedra

Música:

GRANADERS:

Capità: Pere Vañó Beneyto

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Gabriel Alcaraz Alcaraz

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Eduard Espí Moltó

Música: Atzeneta

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Belda Juan

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Josep Blasco Molina

Música:

MARROCS:

Capità: Tomàs Beneyto Bodí

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Francesc Ferre Sanchis

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Blai Ferre Molina

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Francesc Saiz Insa, Capellà del Corpus Christi. (Bibliografia 189) i (337).

Joan Baptista Piedra va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Josep Blasco Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1906. Miguel Puerto va ser instructor d'escriptura de l'escola nocturna del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1906, 1 d'abril. Va entrar en funcionament el tram de via entre Bocairent i Agres.

Any 1906, 8 d'abril. Es firma el Pacte d'Algesires, que atorga a França i Espanya poder suprem sobre El Marroc. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1906, 31 de maig. Boda d'Alfons XIII amb Victòria Eugènia de Battenberg. Quan la comitiva tornava al Palau Reial, l'anarquista Mateo Morral va tirar sobre la carrossa reial una bomba que no va aplegar a la parella, però va causar nombroses víctimes en el seguici. (Bibliografia 910) i (Bibliografia 911).

Any 1906, 7 de juny. Dimiteix el govern d'Espanya. El Rei renova la seua confiança en Segimon Moret. (Bibliografia 910).

Any 1906, 26 de juny. Naix a Bocairent el pintor Blai Silvestre Jornet. Als sis anys va guanyar un premi de dibuix. El pare franciscà d'Ontinyent Eugeni silvestre el va animar a estudiar en l'Escola Superior de Belles Arts de València tenint per professors Josep Renau, Gerard Palau, Isidoro Garmelo i Josep Benlliure. Ha exposat les seues obres en València, Barcelona, Ontinyent i Bocairent. Ha guanyat diversos premis de cartells anunciadors de falles i festes de moros i cristians. Especialista en retrats on donava vida als personatges. A banda de la seua faceta pictòrica ha participat en la decoració de carrosses, decorats de teatre i rodabalcons. (Bibliografia 873).

Any 1906, 19 d'octubre. El dia 2 de maig és declarat Festa Nacional a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1906, 3 de desembre. L'acabat de constituït govern de Segimon Moret presenta la dimissió. El liberalisme espanyol entra en crisi. (Bibliografia 910).

Any 1906, 23 de desembre. És ràpidament dominat un rebrot carlí a Catalunya, protagonitzat per dos partides, una a Barcelona i una altra a Tarragona. (Bibliografia 910).

Any 1907. Francesc Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1907. Es van fer prospeccions en el "Barranquet de la Rambla" per que el subministrament d'aigua era deficitari. (Bibliografia 196).

Any 1907. A partir d'aquest any la llei electoral permetia la proclamació d'un únic candidat presentat sense celebració de comicis. El problema del caciquisme continuava vigent. (Bibliografia 109).

Any 1907. Naix a Bocairent Joaquim Castelló "el Santocristet", torejador de jònecs. (Bibliografia 131).

Any 1907. La fàbrica dels Julians disposava d'un potent generador hidroelèctric i proveïa d'energia altres fàbriques. (Bibliografia 786).

Any 1907. El ritme pausat de les marxes mores començaria amb l'obra "*A ben Amel*" de l'alcoià Pérez Verdú. (Bibliografia 575).

Any 1907. S'aprovà la llei d'escolarització obligatòria per a la població infantil. Això no obstant, les circumstàncies socio-laborals de l'època dificultaven molt l'escolarització efectiva de tots els xiquets. (Bibliografia 787).

Any 1907, 1 de novembre. Mossén Joaquim Castelló i Bodí va prendre possessió de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 324).

Any 1907, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes Capitàs i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Demetri Casas Alcaraz

Música:

GRANADERS:

Capità: Baptista Vañó Ferre

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Francés Sirera

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Baptista Navarro

Música: Atzeneta

ESTUDIANTS:

Capità:

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Josep Sempere Sempere

Música:

MARROCS:

Capità: Ramon Perigüell

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Valentí Cantó Ferre

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Francesc Beneyto Llàcer

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Enric Sanchis, capellà de Sant Tomàs de València.

(Bibliografia 189) i (337).

Demetri Casa Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Josep Sempere Sempere va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1907. Miguel Puerto va ser instructor d'escriptura de l'escola nocturna del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1907, 8 de juny. Es legalitza la Societat "La Emancipación Obrera" fundada per Ramon Castelló i dissolta la vespra de sant Josep de 1912. (Bibliografia 369).

Any 1907, 23 de juny. Van fer bous a Bocairent.

Any 1907, 24 de juny. Van fer bous a Bocairent.

Any 1908. Francesc Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1908. Comença la ratlla la misèria en el santuari del Sant Crist. (Bibliografia 897).

Any 1908. Es va explotar un barrinada l'entrada de la primera finestra de les covetes dels moros per facilitar l'accés. (Bibliografia 489).

Any 1908. Es fundí la campana la Concepció en l'empresa d'Albaida Hijos de L. Roses. Té un diàmetre de 109 cm., un pes de 749 kg i està afinada en La natural. (Bibliografia 221) (509).

Any 1908. Un grup d'amics establia la "ratlla de la misèria", el grup era "Societat la Misèria". (Bibliografia 100).

Any 1908. La Societat Anònima de Foment Agrícola-Industrial de Bocairent va promoure noves zones de regadiu, però sense massa èxit degut a la crisi pe la retirada de capitals i d'interés per part dels inversors. (Bibliografia 804).

Any 1908. Un any després de l'aprovació de la llei d'escolarització obligatòria, encara hi havia molts xiquets de 6 i 7 anys treballant a les fàbriques per poder ser competitius, ja que cobrava la meitat del jornal treballant onze hores diàries. (Bibliografia 787).

Any 1908, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità:

Música:

GRANADERS:

Capità: Vicent Cantó Ferre

Música:

CONTRABANDISTES:

- Capità: Francisco Beneito Sirera
Música:
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Enric Calatayud
Música: Banda d'Atzeneta
- ESTUDIANTS:**
Capità:
Música:
- MOROS VELLS:**
Capità: Vicent Domínguez Cabanes
Música:
- MARROCS:**
Capità: Antoni Vañó Sanchis
Música:
- MOROS MARINS:**
Capità: Antoni Belda Puerto
Música:
- MOSQUETERS:**
Capità: Esteve Castelló Bernàcer
Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Gregori Ferre Santonja. (Bibliografia 189) i (337).

Últim any en que es va representar el "Ball del Moro". Segons testimoni de Josep Ferrero (el tio Sacris) participaven sols els Moros Vells. (Bibliografia 100) i (936).

Vicent Domínguez va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

S'iniciava la Guàrdia en el Sant Crist. (Bibliografia 186) i (526).

La revista gràfica de Barcelona La Actualidad ofereix un reportatge fotogràfic de les festes. (Bibliografia 996)

Any 1908. Miguel Puerto va ser instructor d'escriptura de l'escola nocturna del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1908. Data de l'estatut de l'Associació Local de Caçadors. (Bibliografia 305).

Any 1908, 10 de juliol. Insurrecció a Guinea contra Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1909. Francesc Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1909. Miguel Puerto era l'instructor d'escriptura de l'escola nocturna del "Patronat", però ho va deixar l'últim mes de classe. Va continuar Enric Reig i Terol el qual va ser instructor fins el 1916. (Bibliografia 198).

Any 1909. Una guia de València testimonia la monoproducció de mantes i flassades en què havia derivat el tèxtil de Bocairent i Ontinyent. Es teixien sobre tot mantes de 5, 6 i 8 ratlles i de viatge. (Bibliografia 784).

1909, 1 de gener. Reial orde desestimant la instància dels industrials de filats i llanes de fabricació de mantes de Bocairent, relativa al treball en les seues fàbriques dels menors de deu anys. (Bibliografia 914).

Any 1909, 1 de febrer. Van acabar les obres de pintura i restauració de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 324).

Any 1909, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:**
Capità: Antoni Galiana Cabanes
Música:
- GRANADERS:**
Capità: Jaume Vañó Castelló
Música:
- CONTRABANDISTES:**
Capità: Joaquim Sirera
Música:

TERÇ DE SUAIVOS:

Capità:

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: (No participen)

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Rafel Montés Terol

Música:

MARROCS:

Capità: Joaquim Bataller Vicedo

Música:

MOROS MARINS:

Francesc Domènech

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Jeroni Bernat Just

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Rafael Tarín Torres, predicador de S.M. Canònic de Solsona. (Bibliografia 189) i (337).

Antoni Galiana Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Rafael Montés Terol va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Imprès a Ontinyent a l'impremta de M. Belda es van publicar 6 composicions per a les murgues dels Terç de Suavos. Lletra de Julià Castelló i Leandre Cantó. Són importants documents per conèixer la filada i la festa de principis de segle. (Bibliografia 455).

Els Marrocs estrenen local social al carrer de Sant Joan. (Bibliografia 590).

Any 1909, 3 d'abril. Es va restaurar l'ermita de la Soledat que havia estat mes de 200 anys enderrocada. (Bibliografia 324).

Any 1909, 4 d'abril. Es va beneir l'ermita de la Soledat. (Bibliografia 324).

Any 1909, 22 de maig. Es va inaugurar l'Exposició Regional de València amb la participació dels següents empresaris de Bocairent. Bibliografia 916:

Julià Hermanos, amb mantes

Joan Galbis vicedo, amb vi, oli i cereals

Vicent Colomer Sanz, amb vi, oli i cereals

F. Eduardo Llavador amb vi, oli i cereals

Vicent Calabuig i Carra, amb vi i oli.

Any 1909, 9 de juliol. Comença la guerra d'Espanya i El Marroc. La causa que va desencadenar el conflicte bèl·lic, en el que centenars d'espanyols van donar la seua vida, va ser l'atac marroquí a uns treballadors del ferrocarril per a l'explotació de mines del Rif. (Bibliografia 910).

Any 1909, 18 de juliol. La nova guerra amb els moros del Rif, va desenvolupar en una vaga general i amb la proclamació de l'estat de guerra. Dóna la impressió que hi ha dos móns. Per un costat la condemna de la guerra, per altre l'exaltació patriòtica. (Bibliografia 481).

Any 1909, 26 de juliol. Inici de la Setmana Tràgica de Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1909, 27 de juliol. Guerra entre Espanya i El Marroc. Luctuosa jornada que passaria a la Història amb el nom de "Desastre del Barranc del Llop". (Bibliografia 910).

Any 1909, 4 d'agost. El govern espanyol acorda suprimir la redempció per diners del servei militar. (Bibliografia 910).

Any 1909, 28 d'agost. El bisbe de Guajiri (Colòmbia), celebrà missa pontifical a Bocairent. Oficiaren els presbiteris assistents: el Rector de la parròquia Mossén Artés; els Beneficiats Mossén Josep Belda i Mossén Emili Beneyto; de diaca d'oficis actuà Mossén Joaquim Miralles; de diaca d'honor, Mossén Blai Sala. Foren Ministres de Mitra i Bàcul mossèn Vicent Ramon Tudela i Mossén Joaquim Vañó Cabanes. L'orquestra de la Música Nova interpretà la Missa Polifònica de Ranomacho. (Bibliografia 384).

Any 1909, 3 d'octubre. El govern espanyol envia 100.000 combatents més a Melilla. (Bibliografia 910).

Any 1909, 13 d'octubre. Afusellament en Montjuïc del militant anarquista Francesc Ferrer i Guàrdia. (Bibliografia 911).

Anys 1909-1910. Crisi de faena al tèxtil; 18% de desocupació a Bocairent, on encara s'utilitzava la tècnica manual, no competitiva. Crisi política; guerra al Marroc, protesta obrera a Barcelona. (Bibliografia 992).

Anys 1909-1913. Sequera quatriennial i la filoxera. Emigració (Bibliografia 992).

Any 1910. Enric Beneyto Aleixandre era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1910. Es van posar els passos en l'ermita de Sant Jaume, sent ermità Marcel·lí Marcos. (Bibliografia 897).

Any 1910. Cens de població. Bocairent tenia 4.175 habitants. (Bibliografia 492).

Any 1910. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de 193. (Bibliografia 101).

Any 1910. Es tancà la "Fábrica de Paños" dels Domènechs deixant en l'atur un 18% dels treballadors del sector, amb la trista conseqüència per a la població agreujada pel desastre fitosanitari que enfonsà el sector vitivinícola i una gran sequera que durava quatre anys. (Bibliografia 186).

Any 1910, 1 de gener. S'inicia a Espanya el costum de menjar dotze grans de raïm al so de les dotze campanades de mitjanit. (Bibliografia 910).

Any 1910, 22 de gener. Comença la repatriació de tropes espanyoles que van combatre en la campanya del Marroc. (Bibliografia 910).

Any 1910, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Domènech Domènech

Música:

GRANADERS:

Capità: Miquel Cantó Ferre

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Blai Puerto Pascual

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Leandre Micó

Música: Banda d'Atzeneta

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Juan Vañó

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Joan Baptista. Castelló Molina

Música:

MARROCS:

Capità: Vicent Vañó Sanchis

Música:

MOROS MARINS: No hi participen. (Bibliografia 526).

MOSQUETERS:

Capità: Eduard Llavador Calabuig

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai, P. Rabassa, E. Pies. (Bibliografia 189) i (337).

La Comparsa de Moros Marins ballava "la Dansa dels Pals" coneguda pel "Ball de Tahona", pel malnom del forner que la va fer reviure a meitat del s. XIX. (Bibliografia 100).

Josep Domínguez Domínguez va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

J. Baptista Castelló Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1910, 9 de febrer. Després de la caiguda del govern liberal, Alfons XIII encarrega a José Canalejas, partidari de la democratització i del reformisme social, la formació d'un nou gabinet. (Bibliografia 910).

Any 1910, 10 de febrer. José Canalejas ocupa per primera vegada la presidència del Consell de Ministres espanyol. (Bibliografia 910).

Any 1910, maig. El cometa Halley va poder ser vist. La campanya de temor que anunciava el risc d'un suposat gas tòxic resultà falsa. (Bibliografia 121).

Any 1910, 2 de juny. Va nèixer a Bocairent Josep Llavador i Mira. Historiador. Professor d'Història de "Derecho Indiano" a Sevilla i Catedràtic de Geografia i Historia. Llicenciat en Filosofia (secció d'Història) i Dret, la seua trajectòria ha estat sempre unida a l'activitat docent exceptuant els anys posteriors a la Guerra d'Espanya, quan va ser depurat; va ser readmés als anys 50. Professor de batxillerat, també va donar classes d'Història del Dret Indià a la Universitat. Així, les lleis que s'aplicaven a les Índies i Filipines entre els segles XVI i XVIII va ser l'assumpte que va centrar la seua tasca com a investigador i sobre el qual va publicar nombroses obres, entre les quals destaquen "La gobernación de Venezuela en el siglo XVII" i "Jurisdicción marítima y la práctica jurídica en Sevilla (siglo XVI)". Des de l'inici de la seua trajectòria professional ha estat vinculat a la capital andalusa, on va ser un dels promotors de la constitució, els anys 30, de la Federación de Trabajadores de la Enseñanza d'UGT (FETE-UGT) a aquesta província. La seua activitat pública el va portar també a relacionar-se amb destacats polítics de diferents períodes històrics com Julián Besteiro o Alfonso Guerra, entre d'altres. (Bibliografia 218) i (850). Va morir a Sevilla el 22 de novembre de 2007.

Any 1910, 11 de juny. Una Reial Orde autoritza els signes externs de religions diferents de la catòlica. (Bibliografia 910).

Any 1910, 3 de juliol. Socialistes i republicans recolzen la decisió del govern de Canalejas d'autoritzar el culte de religions no catòliques. (Bibliografia 910).

Any 1910, 5 de juliol. Es legalitza el "Cercle Recreatiu Musical". El seu primer president fou Santiago López. (Bibliografia 369).

Any 1910, 30 de juliol. El govern espanyol, presidit per José Canalejas, suspén les seues relacions diplomàtiques amb el Vaticà. (Bibliografia 910).

Any 1910, 14 d'agost. S'inaugurà el Casino de la Música Primitiva. El director era Eduard Belda, pare de l'organista de la Catedral de València. El local estava situat en la Placeta del Forn (ara coneguda per Joan de Joanes), situat en un àtic conegut pel sobrenom de "La Pallissa" (Bibliografia 192), (447) i (871).

Any 1910, 20 de novembre. La "Primitiva" o Música Vella de Bocairent adquiria una imatge de Santa Cecília, que fou beneïda en la Beneficència. En l'actualitat aquesta imatge es troba a l'església de Palomar. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1910, 23 de desembre. Aprovada la llei del cademat, del govern de Canalejas, que impedeix l'establiment a Espanya de noves ordes religiosos sense l'autorització expressa del Consell de Ministres. (Bibliografia 910).

Any 1910-1911. El maset dels Suavos estava per Sant Roc en la Perdiga. (Bibliografia 831).

Any 1911. Víctor Peiró era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1911. Fou un any especialment conflictiu. Les notícies de Melilla continuaven sense ser bones, una àmplia corrent d'opinió era contrària a l'actitud del govern central. A aquesta inquietud popular es va sumar el moviment sindicalista fomentat per la UGT i CNT. (Bibliografia 481).

Any 1911. any es que es fa construir la font de Sant Blai del Poblet dels Ferrers. (Bibliografia 486).

Any 1911, gener. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real començà a visitar oficialment les cases de l'ordre de les Salesianes Terciàries que ella fundara. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1911, 17 de gener. Naix a Bocairent Antoni Calatayud Vañó, músic, director i compositor. Com a músic va ser clarinet de la banda i dolçainer durant 25 anys, com a director va dirigir la Unió Musical i l'orquestra i teatre del Patronat; com a compositor va escriure "Timba", "Estudiante Pinturero", "General Marquem", "Músics i Festers", "Bekirent", "Dels Vilars al Ribernet", "On naix el Vinalopó", "Anem anant", etc., (Bibliografia 102).

Any 1911, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Francesc Beneyto Ferre

Música:

GRANADERS:

Capità: Josep Cabanes Vañó

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Gabriel Alcaraz Alcaraz

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Vicent Puerto Belda

Música: Banda d'Atzeneta

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Vañó Ferre

Música:

MOROS VELLS:

Capità: August Beneyto Belda

Música:

MARROCS:

Capità: Joan Baptista Beneyto Vañó

Música:

MOROS MARINS: No hi participen.

MOSQUETERS:

Capità: Jeroni Ferre Sirera

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai, P. Salvador de la M. de Deu, Carmelita. (Bibliografia 189) i (337).
Desapareixia la Comparsa dels Moros Marins fins l'any 1917. (Bibliografia 100).

Es perllongaven les festes un dia més per haver nevat el dia de l'entrada. (Bibliografia 186).

Francesc Beneyto Ferre va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

August Beneyto Bel va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La murga dels Terç de Suavos tingué alguns problemes per eixir al carrer per la crítica a persones adinerades i a l'ajuntament per no aportar diners per a les festes. (Bibliografia 455).

Any 1911, 23 de febrer. Naix a Bocairent Eduard Vañó Pastor. Va estudiar a València Belles Arts. Professor d'Art i il·lustrador de portades de les editorials Guerri i Valenciana. Creador del còmic "*Roberto Alcázar y Pedrín*". (Bibliografia 540).

Any 1911, 31 de març. Se signà l'acta de distribució de l'aigua de la Font de la Coveta. Des d'aquest dia cada 31 de març es reuneixen els membres dels tres sindicats que signaren l'acta: Banyeres, Beneixama i Bocairent. (Bibliografia 132).

Any 1911, 15 d'abril. Festa de sant Vicent Ferrer. Centenari i benedicció de la imatge. Actuaren les dues bandes. (Bibliografia 992).

Any 1911, 13 de maig. El Congrés espanyol aprova el projecte de llei pel qual s'implanta a Espanya el servei militar obligatori. (Bibliografia 910).

Any 1911, 1 d'agost. Comença a funcionar el gir postal a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1911, 6 de setembre. Les bandes de música de Bocairent i Albaida van participar en les festes de Beneixama.

Any 1911, 22 de setembre. Agitació social en tota Espanya, fruit de la guerra del Marroc, l'afusellament d'Antonio Sánchez i les reivindicacions obreres. (Bibliografia 910).

Any 1911, desembre. S'han trobar fulles de treball de la cantera de J. Laporta Valor, document d'inestimable valor on es troben els noms dels treballadors, hores i dies de treball, jornal, el material de la cantera, destinació de la pedra, etc. (Bibliografia 830).

Any 1912. Gabriel Aynat era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1912. Coincidint amb les celebracions del cinqué centenari del sermó de Sant Vicent a Bocairent, destacats carlins valencians van alçar un xicotet monument de pedra en el soterrament carlista del Sant Crist. (Bibliografia 100).

Any 1912. Existia una agrupació coral anomenada "Los Rebeldes" que baix la direcció de Josep Vicent Vañó i Calabuig i Manuel Puerto i Gandia es reunien al carrer Abadia nº 12. (Bibliografia 192) i (992).

Any 1912. Es representaven els miracles de Sant Vicent a la plaça de la Presó. (Bibliografia 411).

Any 1912, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Baptista Sempere Colomer

Música:

GRANADERS:

Capità: Joaquim Domènech Jordà

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Sanz Francés

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Julià Mora Castelló

Música: Banda de Muro

ESTUDIANTS: No hi participen.

MOROS VELLS:

Capità: Josep Gisbert Pérez

Música:

MARROCS:

Capità: Baptista Gisbert Moneris

Música:

MOROS MARINS: No hi participen.

MOSQUETERS:

Capità: Lluís Vañó Pascual

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Lluís Queixal Beltrán, capellà d'Algímia de Torres. (Bibliografia 189) i (337).

J. Baptista Sempere Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Fins a aquest any la Comparsa d'Estudiants i la Comparsa dels Marrocs lluitaven cos a cos en la Guerreta del dia de Moros i Cristians. (Bibliografia 100).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al carrer de l'Abadia. en la casa coneguda amb la "Casa del Pati". (Bibliografia 186).

Josep Gisbert Pérez va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1912, 5 de febrer. Data de la signatura de la constitució de la Comparsa dels Estudiants. (Bibliografia 828).

Any 1912, 18 de març. Segons un ofici de l'alcaldia no existia ja la Societat anomenada "l'Emancipació Obrera" creada en 1907. (Bibliografia 369) i (992).

Any 1912, 17 d'abril. Ocorre un eclipsi total de sol en el continent europeu. (Bibliografia 910).

Any 1912, 24 de juny. L'església i els treballadors del moviment social catòlic constituïren la Societat Obrera. (Bibliografia 789).

Any 1912, 1 d'agost. Es legalitza el "Sindicat Professional de la Indústria Llanera" de caràcter confesional vinculada a la Confederació d'Obrers Catòlics de Llevant. President don Santiago ?. (Bibliografia 369).

Any 1912, 18 d'agost. Amb motiu d'una correguda de bous es llogaren trens especials des d'Alcoi i Villena. (Bibliografia 131).

Any 1912, 29 d'agost. Vaga general. (Bibliografia 972).

Any 1912, setembre. La Societat Obrera organitzà uns exercicis espirituals, dirigits pel pare Iniesta i altres jesuïtes, que congregaren a 3.000 persones. (Bibliografia 789).

Any 1912, 3 de setembre. Per un escrit del batlle se sap que va quedar dissolt el Cercle Tradicionalista. (Bibliografia 369).

Any 1912, 15 de setembre. Naix a Bocairent Joaquim Piedra Miralles, capellà del Batalló de Muntanya de Navarra, regent de Macastre, Superior del Seminari, Mestre de Capella del Patriarca, vocal de la Comissió Diocesana de Música Sacra, premi València de Literatura. Entre les seues obres citem: "*Joan Bautista Comes i su tiempo*", "*Organistas valencianos de los siglos XVII i XVIII*" i la transcripció de l'obra completa de J.B. Comes, Ambrosio Cotes, Joan Ginés Pérez, i altres. (Bibliografia 128) i (218).

Any 1912, 19 d'octubre. La Comunitat Tradicionalista va alçar una creu de pedra en la fossa comú on van ser soterrats 62 víctimes de la guerra carlista. (Bibliografia 901).

Any 1912, 12 de novembre. És assassinat a Madrid José Canalejas, president del govern. (Bibliografia 911).

Any 1912, 27 de novembre. Conveni hispano-francés sobre El Marroc: delimitació dels protectorats. (Bibliografia 911).

Any 1912-1914. El maset dels Suavos estava en el carrer del Batlle, darrere de la casa Abadia. (Bibliografia 831).

Any 1913. Gabriel Aynat era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1913. Es van renovar 6 canelobres en l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1913. Primera vaga general a Bocairent. Es reivindicava augment salarial i reducció d'hores de treball. (Bibliografia 167) i (992)..

Any 1913, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Pere Vañó Castelló

Música:

GRANADERS:

Capità: Antoni Francés Calabuig

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Blai Marco Vañó

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc de Paula Cabanes

Música: Muro

ESTUDIANTS:

Capità: (No participen)

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Francesc de Paula Gisbert

Música:

MARROCS:

Capità: Josep Leandre Aleixandre

Música:

MOROS MARINS: No hi participen.

MOSQUETERS:

Capità: Josep Sanchis Vañó

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Francesc Iniesta, Magistral Catedral d'Oriola. (Bibliografia 189) i (337).

Pere Vañó Castelló va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

F.P. Gisbert Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

De 1912 a 1917 no participà la Comparsa dels Estudiants per ser pocs els components. (Bibliografia 100).

Any 1913, 19 de març. Ocupació de Tetuan per les tropes espanyoles durant la guerra del Marroc. (Bibliografia 910).

Any 1913, 13 d'abril. Nou atemptat contra el rei. (Bibliografia 911).

Any 1913, 25 d'abril. La Societat Foment Agrícola e Industrial de Bocairent fa balanç a 31 de desembre de 1912 amb un total de 71.000 pessetes. El document fa referència a la construcció de galeries, pous i aqüeducte Està signat Joseph Maria Belda. President. (Bibliografia 883).

Any 1913, 15-22 de juny. Data de la col·locació del parallamps al campanar. (Bibliografia 221).

Any 1913, 30 de juliol. Es prohibeixen els jocs d'atzar a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1913, 3 de novembre. Guerra del Marroc: Primer reconeixement aeri del món, per avions espanyols. (Bibliografia 911).

Any 1914, 2 de gener. El rei d'Espanya, Alfons XIII, dissol el Congrés. (Bibliografia 910).

Any 1914. Gabriel Aynat era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1914, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Maria Castelló

Música:

GRANADERS:

Capità: Josep Calabuig Vañó

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Joan Baptista Ferre Vañó

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Sempere

Música: Muro

ESTUDIANTS: No hi participen. (Bibliografia 526).

MOROS VELLS:

Capità: Santiago Beneyto Sanchis

Música:

MARROCS:

Capità: Vicent Gisbert Martínez

Música:

MOROS MARINS: Francesc Doménech

MOSQUETERS:

Capità: Jeroni Ferre Tormo

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Just Martínez. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Maria Castelló va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Santiago Beneyto Sanchis va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1914, 1 de gener. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà en Madrid un asil. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1914, 7 de juliol. Fan fer obres en l'ermita del Sant Crist motiu pel qual van llevar la venerada imatge. (Bibliografia 995).

Any 1914, 5 d'agost. Espanya es declara neutral en la Primera Guerra Mundial. (Bibliografia 911).

Any 1914-1918. El sector tèxtil i el del paper de vella tradició a Alcoi i comarques dels voltants, es beneficien amb la guerra mundial, gràcies fonamentalment a les comandes extraordinàries de l'exèrcit francès, que va arribar a exhaurir es estocs en el primer hivern de guerra. El sector llaner, l'únic realment important a Bocairent- s'aprofità del retard ens els increments dels preus de la primera matèria i teu

magnífics guanys, però els beneficis no s'invertiran en la modernització de l'aparell productiu. (Bibliografia).

Any 1915. Joan Mira era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1915. Vaga.

Any 1915. Mor a València el bocairentí Vicent Calabuig i Carra. Polític. (Bibliografia 218).

Any 1915. Creació de la "Casa del Pueblo". (Bibliografia 121#).

Any 1915. Tot i que el govern central va optar per la neutralitat en el conflicte europeu, són moltes les manifestacions per un i altre bàndol. Algunes vegades en seriosos enfrontaments que arrossegaren fins les pròpies famílies. (Bibliografia 121#).

Any 1915. Hi havia 4 escoles oficials 2 col·legis privats. (Bibliografia 807).

Any 1915, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Gabriel Aynat Belda

Música:

GRANADERS:

Capità: Gaspar Silvestre Calatayud

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Baptista Bernat

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Linares

Música: Muro

ESTUDIANTS: No hi participen. (Bibliografia 526).

MOROS VELLS:

Capità: Ricard Gisbert Bernat

Música:

MARROCS:

Capità: Antoni Vañó

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Joan Baptista Antolí

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Antoni Belda Vicedo

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Juli López Maimón. (Bibliografia 189) i (337).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al carrer de l'Abadia en l'antiga caserna. (Bibliografia 186).

Gabriel Aynat va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Ricard Gisbert Bernat va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any en que començà la Retreta. El fanalet del Sergent fou dissenyat per Julià Castelló i realitzat per Sor Alejandra. Costà 11 pessetes. (Bibliografia 186) i (526).

Sols van desfilar tres Contrabandistes del quatre que formaven la comparsa: el tio Suat, el tio Sangonera i Blai Relleu. L'altre membre era el tio Picolí. (Bibliografia 454).

De 1915 a 1940 les filaes de Granaders i Contrabandistes efectuaven un acte fester anomenat Contraban.

Any 1915, 17 de març. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real fundà l'Hospital de l'Escorial. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1915, 21 d'abril. Es legalitza la Mutualitat Escolar Sant Blai. President Juan Galbis Vicedo. (Bibliografia 369).

Any 1915, 2 de juliol. Comença a Espanya la repatriació de 10.000 soldats de l'exèrcit d'Àfrica. (Bibliografia 910).

Any 1915, 17 de juliol. Durant la projecció d'una pel·lícula a la plaça de bous, el públic es va esvalotar com a conseqüència d'un tall, pegant-li foc a la pantalla. Hi havia malestar generalitzat per l'alça de preus i salaris baixos. (Bibliografia 790).

Any 1915, 3 d'agost. Es legalitza la Mutualitat escolar Mare de Déu del Carme, situada al carrer del Pòsit, 27. President Joan Galbis Vicedo. (Bibliografia 369).

Any 1915, 12 d'octubre. Es legalitza la Societat Tèxtil i Fabril La Victòria, situada al carrer Abadia, 11. Objectiu de la Societat defensa interessos dels obrers. President Pere Vañó Castelló. Associats 350 treballadors amb una aportació de 50 cèntims cada un. (Bibliografia 369), (506) i (551).

Any 1915, 22 d'octubre. Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real, de 73 anys i molt malalta, era rellevada en el Primer Capítol de la Congregació. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1915-1918. El maset dels Suavos estava en l'antiga caserna de la Guàrdia Civil, popularment coneguda com "Cuartell Vell". (Bibliografia 831).

Any 1916. Joan Mira era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1916. Quasi tots els carlistes s'integren en un renovat Partit Tradicionalista mantenint bones relacions amb la dreta Catòlica de lleialtat alfonsina. (Bibliografia 260).

Any 1916. Bocairent tenia: 1.138 edificis, 3.971 habitants, 4 escoles oficials, dos escoles privades, enllumenat públic elèctric, però molt deficient, una fonda, dues hostatgeries, una posada, un parador, casinos, 5 molins, telègraf i telèfon municipal, una caserna de la Guàrdia Civil amb 11 números, un sergent i un caporal. (Bibliografia 426).

Any 1916. Es pavimentà l'església. (Bibliografia 186).

Any 1916. Enric Reig finalitzà el seu ensenyament en l'escola nocturna del "Patronat". En els anys següents no apareix el nom del mestre o instructor, però si la quantitat pagada que es la mateixa que es rebia de l'ajuntament com a subvenció. (Bibliografia 198).

Any 1916, febrer. Data del grafit de la sala de campanes on estan escrits els noms dels campaners: Pasqual Gisbert, Josep Belenguer, Rico, Julià Monerri "el Coeter", Secundin Llobregat i Vicent Solbes "l'Esquilador". (Bibliografia 221).

Any 1916, 6 de gener. S'expulsen 6 persones de la societat La Victòria per no voler complir certs compromís pres entre tots els companys de la fàbrica. (Bibliografia 551).

Any 1916, febrer. (Festes de Sant Blai). No es va editar o no es troba el programa de festes Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Antoni B. Castelló Cantó

Música:

GRANADERS:

Capità: Josep Beneito Beneito

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Sanz Francés.

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc de Paula Cabanes

Música: Muro

ESTUDIANTS: No hi participen. (Bibliografia 526).

MOROS VELLS:

Capità: Josep Bernat Pérez

Música:

MARROCS:

Capità: Vicent Solbes Pérez

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Antoni Belda Puerto

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Antoni Belda Vicedo

Música:

El dia 2 apareixia la dona en les festes segons es pot veure en una fotografia de la Comparsa d'Espanyoleros. (Bibliografia 220).

El dia 3 sor Pietat de la Cruz Ortiz Real, fundadora de les Germanes Salesianes regalà a la parròquia una tovallola per a l'altar major que ella havia brodat. (Bibliografia 100) i (848).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Juli López Maimón. (Bibliografia 189) i (337).

Amb ocasió del setzè centenari del martiri de Sant Blai, s'estrenà "l'Himne a Sant Blai". L'obra és propietat de la Comparsa dels Terç de Suavos per ser Julià Castelló Silvestre i Lluís Cuello components de la Comparsa els autors de l'Himne. (Bibliografia 100), (455) i (526).

A. Blai Castelló Cantó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Josep Bernat Pérez va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

S'estrenaren unes civeres noves per al patró, donació d'una família de Bocairent. (Bibliografia 186).

Any ric en composicions poètiques per a les murgues. (Bibliografia 455).

Any 1916, 26 de febrer. Mor a Alcantarilla, Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real, Mare fundadora de les "Hermanas Salesianas del Sagrado Corazón de Jesús. (Bibliografia 155) i (848).

Any 1916, 27 de març. 150 treballadors de la fàbrica Beneyto Hermanos reclamen augment de sou. En no accedir els empresaris a les reivindicacions decidiren declarar-se en vaga en abril. Al mes de maig, quan decidiren tornar a treballar, els empresaris tanquen les portes als vaguistes. (Bibliografia 551) i (973).

Any 1916, 2 d'abril. S'afilien a la societat La Victòria els treballadors de l'empresa Julià Hermanos. (Bibliografia 551).

Any 1916, 5 de maig. Es legalitza la Societat "El Porvenir". President Hermenegildo Domènech. (Bibliografia 369).

Any 1916, 15 de maig. Varis empreses tanquen. Un tribunal d'arbitratge acaba amb l'avalot el 22 de maig. (Bibliografia 551).

Any 1916, 10 de setembre. Miting en la plaça de bous organitzat per la societat La Victòria i amb la presència de tres oradors alcoians els qual atacaren durament els esquiroles. (Bibliografia 551).

Any 1916, 18 de desembre. Primera vaga general de caràcter estatal de 24 hores. Fou convocada per UGT i CNT. La Societat "La Victòria" aprofità la declaració de vaga general conjunta per fixar una taula salarial única, vàlida per a totes les empreses del sector. (Bibliografia 791).

Any 1917. Joan Mira era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1917. Josep Bernat i Pérez, més conegut pel tio Pepe "el Surdo" anà a Mora de Rubielos a comprar la fusta per al castell nou. Va començar a fer-lo al solar de la Beneficència, però dificultats econòmiques feren que no es pogués inaugurar fins cinc anys després. (Bibliografia 100).

Any 1917, 1 de gener. Els efectes de la guerra europea afecten els preus dels productes bàsics. (Bibliografia 551).

Any 1917, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Lluís Poveda Ibáñez

Música:

GRANADERS:

Capità: Felip Puerto Pascual

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Enric Reig Terol

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Ricard Juan

Música: Bocairent

ESTUDIANTS: No hi participen. (Bibliografia 526).

MOROS VELLS:

Capità: Santiago Beneyto

Música:

MARROCS:

Capità: Agustí Ferre Alcaraz

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Miquel Garcia

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Agustí Beneyto

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Enric Gadea, capellà d'Alcoi. (Bibliografia 189) i (337).

Lluís Poveda Máñez va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Santiago Beneyto va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Es canvià l'ordre d'iniciació de la diana de Sant Blai començant pel barri vell. (Bibliografia 186).

Any 1917, 26 de març. Els republicans espanyols, excepte radicals i federals, es reuneixen a Saragossa per a dissenyar un programa i unes bases mínimes d'unió. (Bibliografia 910).

Any 1917, 19 d'abril. El comte de Romanones presenta la dimissió del seu Gabinet al rei d'Espanya Alfons XIII. (Bibliografia 910).

Any 1917, 1 juny. Manifest de les Junttes Militars de Defensa. (Bibliografia 911).

Any 1917, 5 de juny. Naix a Bocairent Mossén Pasqual Belda Silvestre. Ecònom de Cortes de Arenoso, arxiprest de Villahermosa, Xixona, Callosa d'En Sarrià i d'Elx. Beneficiat de la Beca de Mossén Francesc Sanz de la Llosa. Va morir el 1968. (Bibliografia 419).

Any 1917, 11 juny. Govern Dato. Pren força el moviment de l'assemblea de parlamentaris (coalició de catalans, republicans i socialistes contra els partits tradicionals). (Bibliografia 911).

Any 1917, 19 de juliol. Per iniciativa de la Lliga Regionalista, els parlamentaris espanyols es reuneixen a Barcelona per a protestar pel tancament del Congrés. (Bibliografia 910).

Any 1917, 22 de juliol. El canonge Mossén Julio Cabanes va celebrar missa en Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1917, juliol i agost. Vagues generals revolucionària com a conseqüència de l'espiral alcista dels preus. La revolta més important tingué lloc el 13 d'agost. Resultats: recuperació del socialisme i profunda crisi en les organitzacions obreres. (Bibliografia 121) i (481).

Any 1917, 21 d'octubre. El Regiment Biscaia, amb seu en Alcoi va realitzar maniobres militars pel terme. En acabar, oficials i soldats foren acollits per les forces vives de la localitat amb diverses representacions teatrals i musicals. Triomf del "Sextet Wagner" de Bocairent davant el Regiment Biscaia destacat a Alcoi. També actuà a la plaça de bous, la Banda del Regiment de Biscaia (Bibliografia 131), (192), (792) i (973).

Any 1917, 3 novembre. El govern García Prieto posa fi a l'assemblea de parlamentaris. (Bibliografia 911).

Any 1917, 11 de novembre. Eleccions de regidors en tota Espanya. Alguns dels triats a Madrid pertanyen al comitè de vaga i compleixen condemna a Cartagena. (Bibliografia 910).

Any 1917, 24 de novembre. Continua la vaga a Bocairent. (Bibliografia 974).

Any 1918. Ja existia una agrupació de guitarres i bandúrries anomenada "El Cresol". (Bibliografia 192).

Any 1918. Alta taxa de defunció per grip. Es coneixia popularment pel nom de la cucaratxa per la negror que produïa en la pell dels malalts. Una de les medecines emprades eren les sagnies a base de sangoneres de les sèquies. (Bibliografia 481).

Any 1918. Les eleccions produïrien una consolidació del caciquisme autòcton, ja que aquest aconseguirà imposar el seu criteri per damunt les directrius electorals emanades des de Madrid. (Bibliografia).

Any 1918, gener. Continuava el malestar per la carestia de la vida. El "Patronat" creà la "Cooperativa León

XIII" on es venien productes alimentaris. Al llarg de la seua existència (fins 1955) va tindre diverses seus: al Racó de Càpito, al Carreró. (Bibliografia 121) i (198).

Any 1918, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Maria Domènech Cantó

Música:

GRANADERS:

Capità: Pasqual Puerto Pascual

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Ramon Molina Belda

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Agustí Calabuig Belda

Música: Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Antoni Bernat Ferre

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Vicent Colomer Calvo

Música:

MARROCS:

Capità: Victorí Alberó Sanchis

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Ramon Alberó Francés

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Josep Berenguer Vicedo

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Antoni Marín Aparicio, capellà de la Font de la Figuera. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Maria Domènech Cantó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Vicent Colomer Calvo va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Els components de la Comparsa dels Estudiants reorganitzaren la filada i introduiran unes modificacions en el vestit. Fins l'any 1924 van ser acompanyats, durant els actes de festa, per una rondalla d'estudiants. (Bibliografia 100).

El Programa de Festes de Sant Blai canviava d'aspecte. L'Alcaldia Constitucional feia una crida a la població. Apareixia per primera vegada una foto del patró. (Bibliografia 163).

En incorporar-se els Estudiants i els Contrabandistes van fer alguns canvis en el vestit de festa. (Bibliografia 526).

Any 1918, 17 de febrer. Els bocairentins aconsegueixen una setmana laboral de 60 hores, mentre a Alcoi la tenien de 48 hores. (Bibliografia 791).

Any 1918, 28 de febrer. Crisi en el govern espanyol. El Rei encarrega la formació d'un nou govern a Manuel García Prieto. (Bibliografia 910).

Any 1918, 22 març. Govern Maura. Fins al 9 novembre de 1918. (Bibliografia 911).

Any 1918, 12 d'abril. Data del contracte d'arrendament de la plaça de bous durant un termini de quatre anys i per valor de mil pessetes a cinc veïns de Bocairent. (Bibliografia 899).

Any 1918, 18 d'agost. El bocairentí Antoni Bernat Ferre és nomenat Cònsol de la Xina. (Bibliografia 828).

Any 1918, 8 d'octubre. Acta de l'acord entre treballadors i empresaris per les quals es consigna el plus o sobresou que un treballador rebrà per augmentar la producció. (Bibliografia 529).

Anys 1918-1922. Vicent Gisbert Cabanes era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Anys 1918-1922. Josep Maria Bernat Pérez construïa el castell de festes de Bocairent. Posteriorment va fer el de Biar i el canó que acompanya la carrossa de la Mahoma. (Bibliografia 828).

Any 1919. Vicent Gisbert Cabanes era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1919. Leandre Calvo, de Gandia estudia la possibilitat de augmentar el cabdal d'aigua de la Font de la Coveta. (Bibliografia 1003).

Any 1919. Segons Carles Sarthou hi havia: Més d'una dotzena de fàbriques de teixits, 9 de mantes, 8 de llanes i una de draps, d'espardenyes, sabó, dolços, oli i aiguardent. A més: 1 fonda, 3 hostals, 1 parador, 5 casinos, 1 café, 2 teatres i 1 plaça de bous. (Bibliografia 788).

Any 1919. Les eleccions produïrien una consolidació del caciquisme autòcton, ja que aquest aconseguirà imposar el seu criteri per damunt les directrius electorals emanades des de Madrid. (Bibliografia).

Any 1919. Es va implantar la jornada laboral de 8 hores diàries o 48 hores setmanals. (Bibliografia 121#).

Any 1919. Es fundà el sindicat la Victòria. Pretenia reduir la jornada laboral, augmentar les vacances i millorar el sou. (Bibliografia 450).

Any 1919, gener. Segons el programa de festes s'instaurà l'Acapte el darrer diumenge de gener. També fa menció del dia dels comptes. (Bibliografia 100).

Any 1919, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Enric Casa Alcaraz

Música:

GRANADERS:

Capità: Ignasi Sempere Cots

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Francés Berenguer

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Vicent Cabanes Cabanes

Música: Banda de Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Enric Beneyto Aleixandre

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Blai Colomer Botella

Música:

MARROCS:

Capità: Joan Baptista. Beneyto Vañó

Música:

MOROS MARINS:

Capità: F. Jornet Francés

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Joan Josep Asencio Ferre

Música:

El Programa de Festes de Sant Blai indicava el canvi d'hora de la diana que passà de les 7 a les 10 del matí. (Bibliografia 163).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Lluís Urbano, capellà de Bocairent. (Bibliografia 189) i (337).

Enric Casa Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Blai Colomer Botella va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes incloïa una fotografia de Sant Blai. (Bibliografia 100).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al carrer anomenat "darrere la vila", (font de Sant Gaietà). Nou banderí de la comparsa dels Terç de Suavos. Es Terç de Suavos editen 4 murgues de dimensions reduïdes. Una fa referència a la promesa de construcció del castell de festes. (Bibliografia 186), (454) i

(455).

Joan Baptista Sempere i Colomer, el tio Manyà, va fer alguns mosquets per a la comparsa dels mosqueters en el seu taller del carrer Càpito. (Bibliografia 100).

Tenim una fotografia de tos el capitans, "alferes" i ambaixadors davant el castell vell. (Bibliografia 498).

Des d'aquest any es fa l'Acapte de festes com el coneixem en l'actualitat. (Bibliografia 526).

Any 1919, 5 de febrer. S'inicia la famosa vaga del Canadenc a Barcelona que va desembocar en una vaga general i en la declaració de l'estat de guerra. (Bibliografia 910).

Any 1919, 21 febrer. Vaga de la CNT de la Canadiense i vaga general en solidaritat. (Bibliografia 911).

Any 1919, 28 de juny. Es funda l'Organització Internacional del Treball. (Bibliografia 910).

Any 1919, 9 d'octubre. S'implanta a Espanya la jornada laboral de huit hores. (Bibliografia 910).

Any 1919-1923. El maset dels Suavos estava darrere la Vila, en el forn de Sant Gaietà. (Bibliografia 831).

Any 1920. Josep Vicent Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Anys 20. Segons el recull de notes de Vicent Ferre Colomer la vida habitual dels habitats de Bocairent era molt senzilla. Les dones anaven a pel pa, portaven la cassola al forn, portaven l'aigua de les fonts en cànter i poals i no se solia tancar les portes de les cases. Si es passava per davant la porta de l'església, les dones solien persignar-se i els hòmens es llevaven la boina i el barret en senyal de respecte al lloc. Se solia besar les mans dels capellans com a salutació. Al toc de l'Àngelus era habitual parar l'activitat; també durant es feia al alçar a Deu durant la primera missa del matí. Les campanes indicaven el moment i la majoria de les persones paraven com a senyal de respecte. Els dissabtes es parava l'activitat del mercat i, a l'última campanada tot el mon se saludava dient: "Bon dia ens done Deu". Els diumenges i dies festius a les 4 de la vesprada es feien funcions religioses. L'església de les Agustines no tancava a mig dia. Els Combregats eren públics anunciant-se amb una campaneta. Les persones solien mostrar reverència al pas del capellà i la Creu. Solia celebrar-se missa a l'ermita del Sant Crist. Per l'estiu tocaven les campanes a les 3 de la vesprada indicant el començament de les feines al camp. Si amenaçava turmenta s'anunciava amb un toc de campanes. (Bibliografia 859).

Any 1920. Als que arreplegaven la neu se'ls pagava 15 cèntims de pesseta per cada 5 cabassos, la qual cosa no estava malament en aquells temps. (Bibliografia 261).

Any 1920. Serà encara un any sagnat. 3 obres moren a Ontinyent per trets de la Guàrdia Civil. (Bibliografia).

Any 1920. Josep Bernat Pérez va renovar els contrapesos de les campanes. (Bibliografia 221).

Any 1920. Les eleccions produïrien una consolidació del caciquisme autòcton, ja que aquest aconseguirà imposar el seu criteri per damunt les directrius electorals emanades des de Madrid. (Bibliografia).

Any 1920. Era construïda la derrocada almàssera de Sixte Belda Domínguez al costat de la Residència. Fou construïda per Aznar Roder Albero d'Alcoi. (Bibliografia 410).

Any 1920. Continuava la guerra al Marroc. (Bibliografia 121#).

Any 1920. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de 230. Pel padró de Bocairent sabem aquests detalls: Bocairent tenia 3.849 habitants, 1.238 cases, 142 albergs, es hi havien 105 naixements anuals, 42 matrimonis i 89 defuncions. Hi havia telèfon, telègraf, 11 regidors i un batlle. Tenia 39.800 pessetes de pressupost i 70.000 pessetes, de tribut. Residia Notari. Tenia Hospital i Casa Beneficència, caserna de la Guàrdia Civil en categoria de Sergent, 4 escoles nacionals i una escola privada, acadèmia de música i pintura. Una fonda, 3 posades 5 casinos 1 café, 2 teatres 1 plaça de bous, llum elèctrica 12 fàbriques de teixits, 9 de mantes, 8 de llana, 3 de draps, 1 d'espardenyes, 1 de sabó, de dolç, d'oli i d'aiguarent. (Bibliografia 101) i (522).

Any 1920. Ricard Calvo -periodista valencià- i Mossén Joaquim Vañó, al racó de la llar del maset dels Estudiants escrigueren "l'Ambaixada de la Risa". (Bibliografia 100).

Any 1920. Any en que s'alça un plànol pels regants de Banyeres, Beneixama i Bocairent per aconseguir millors dotacions d'aigua del Vinalopó. (Bibliografia 1003).

Any 1920, hivern. Fortes gelades. (Bibliografia 491).

Any 1920, 5 de gener. Per orde governamental són clausurats a Espanya els sindicats obrers i el periòdic

Solidaritat Obrera, després de l'atemptat contra el president de la patronal. (Bibliografia 910).

Any 1920, 5 de gener. Es legalitza la Mutualitat Escolar Maria. Situada al carrer Castelló, 38. President Joan Josep Belda. (Bibliografia 369).

Any 1920, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Lluís Poveda Máñez

Música:

GRANADERS:

Capità: Josep Tudela Vañó

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Blai Puerto Pascual

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Patrici Vidal Navarro

Música: Banda de Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Vicent Colomer Beneito

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Pere Tormo Ferre

Música:

MARROCS:

Capità: Agustí Aleixandre Sanchis

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Ferran Jornet Francés

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Victorí Peidro Llopis

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Rogeli Chillida, canonge de la I.C. València. (Bibliografia 189) i (337).

Pere Vañó Castelló va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Pere Tormo Ferre va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Des d'aquest any, en el que ja no participà el tio Blai l'Estudiant, la Publicació de les Festes es fa desfilant el Sergent o representant de cada Comparsa vestit de fester, acompanyats per autoritats i banda de música. (Bibliografia 100).

Els Marrocs substitueixen les calces ratllades per les polaines i canvien de local social. Ara al carrer Atalaia. (Bibliografia 590).

Any 1920, 20 de juliol. S'aprovà el Reglament del Cercle Recreatiu de la Música Nova. (Bibliografia 192).

Any 1920, estiu. Vaga general. (Bibliografia 109).

Any 1920, 15 d'agost. Banyeres, Beneixama i Bocairent compraren els terrenys que comprenen les fonts de La Coveta i el minat "de Mora" pagant-se al propietari Tomàs Vilanueva Teulada 1.625 pessetes. (Bibliografia 101).

Any 1920, 4 de setembre. Millán Astray crea la Legió, força de xoc de l'exèrcit al Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1920, 15 de setembre. L'audiència de València condemna a Miguel d'Unamuno a huit anys de presó major pel delictes d'injúries al rei d'Espanya des del periòdic El Mercantil. (Bibliografia 910).

Any 1920, 30 de setembre. El govern espanyol acorda sotmetre el rei Alfons XIII a qüestió de confiança. (Bibliografia 910).

Any 1921. Vicent Gisbert era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1921. Vaga. Les joventuts socialistes fundaren el Partit Comunista Espanyol. Al temps que es produeix un enfortiment de les agrupacions patronals. Els obrers aconseguen segur obligatori en retirar-se del treball. La indústria de Bocairent no va saber aprofitar els guanys de l'exportació per modernitzar la maquinària. Es trobava en mig d'una profunda crisi que els encàrrecs de l'exèrcit espanyol al Marroc només pal·liaren en part (Bibliografia 121) i (491).

Any 1921. Any en que el patrimoni del "Patronat", que havia estat fins ara a nom de particulars, passà a nom de l'entitat. (Bibliografia 198).

Any 1921, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Baptista Ureña Cabanes

Música:

GRANADERS:

Capità: Joan Baptista Calatayud

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Gabriel Alcaraz Alcaraz

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Andrés Roselló Bernabeu

Música: Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Beneyto Molina

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Faust Calatayud Beneyto

Música:

MARROCS:

Capità: Joan Baptista Molina Gisbert

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Josep Vicent Ferre Beneyto

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Esteve Castelló Belda

Música: Música Nova de Bocairent.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Baptista Belda Pastor, beneficiat de la I.C. València. (Bibliografia 189) i (337).

J. Baptista Ureña Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Faust Calatayud Beneyto va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa per primera vegada 58 anuncis. (Bibliografia 163).

Any 1921, 10 de febrer. Es legalitza la Cooperativa León XIII, situada al carrer de darrere la Vila. Presidenta Carme Cabanes Valls. (Bibliografia 369).

Any 1921, 8 de març. Assassinat del president del govern, Eduardo Dato. (Bibliografia 911).

Any 1921, 15 d'abril. S'estrenà la imatge de Sant Vicent Ferrer. Per tal motiu les dues bandes musicals de Bocairent actuaren juntes en la Placeta de la Presó. (Bibliografia 192).

Any 1921, 28 d'abril. S'aprova a Espanya un projecte de llei sobre reclutament i quinta en l'exèrcit. El servei actiu queda reduït a dos anys. (Bibliografia 910).

Any 1921, 21 de maig. Desastre d'Annual en la guerra del Marroc. Moren més de 13.000 soldats espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1921, 1 de juny. El general Silvestre dirigeix la desastrosa operació de Monte Abarrán. (Bibliografia

911).

Any 1921, 4 d'agost. El general Picasso és designat per a investigar els desastres al Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1921, 9 d'agost. Desastre de Monte Arruit al Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1921, 9 d'agost. Un incendi va destruir el tint de l'empresa Enrique Beneyto Hermanos, situada al carrer de darrere la Vila. Durant l'incendi, que va arrasar la fàbrica, va morir el treballador de 79 anys Francesc Calabuig Pastor, d'ofici fogoner.

Any 1921, 14 d'octubre. Guerra del Marroc. Tropes espanyoles recuperen Monte Arruit i Zeluán, posicions perdudes al juliol, però a la seua vista s'ofereix un aterridor espectacle de 400 cadàvers. (Bibliografia 910).

Any 1921, octubre. S'editaven 200 exemplars del primer Reglament del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1921, 26 d'octubre. Els treballadors de Bocairent es declaren en vaga. (Bibliografia 975).

Any 1921, 29 de novembre. S'informa que el batlle de Bocairent ha comunicat al governador sobre les raons de la vaga de la fàbrica de Gilabert i el tancament de l'empresa. (Bibliografia 976).

Any 1921, 3 de desembre. Es comunica en la premsa de final de la vaga a Bocairent. (Bibliografia 977).

Any 1922. Vicent Gisbert era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1922. Continuava la guerra al Marroc. Les escenes d'alegria de les famílies en veure els seus fills que tornaven es barrejaven amb el dol de les famílies que havien perdut els seus fills. (Bibliografia 121#).

Any 1922. La guerra del Marroc suavitzava el problema del tèxtil pels encàrrecs de l'exèrcit espanyol. La demanda interior també experimenta una alça. (Bibliografia 491).

Any 1922. Es reparà la casa-habitació del "Patronat" que ocupava Mossén Sixte. (Bibliografia 198).

Any 1922. Eleccions municipals. (Bibliografia 121).

Any 1922, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Maria Domènech Cantó

Música:

GRANADERS:

Capità: Gaspar Silvestre Calatayud

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Antoni Castro Romero

Música: Adzeneta d'Albaida

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Jaume Domènech Reig

Música: Música Nova de Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Vicent Gisbert Cabanes

Música: Una partició de la Música Vella de Bocairent.

MOROS VELLS:

Capità: Jaume Beneyto German

Música:

MARROCS:

Capità: Ladislau Cabanes Ferre

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Facund Calatayud Domènech

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Francesc Pascual Colomer

Música: Música Vella de Bocairent.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Elies Olmos Canalda. (Bibliografia 189) i (337).

J. Maria Domènech Cantó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Santiago Beneyto Germen va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes de Sant Blai ressenyava, per primera vegada, el nom de les diferents bandes de música que prenien part en les festes. (Bibliografia 163).

Els Granaders van canviar l'uniforme de la comparsa que tenia un marcat estil militar i durant 4 anys últims els van llogar d'Alcoi. (Bibliografia 325) i (574).

Inauguració del nou castell de fusta de les festes de Sant Blai. (Bibliografia 100).

En el Programa s'indica que els Marrocs es responsabilitzen a agafar la Mahoma del castell, després de ser cremada.

Any 1922, 7 de febrer. Continuen els bombardejos espanyols sobre les places rebels al Marroc. (Bibliografia 910).

Any 1922, 15 de març. Primer congrés del Partit Comunista d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1918, març. Al bocairentí Antoni Bernat Ferre, Cònsol de la Xina, se li concedeix la Medalla d'Or, segona classe, per part del govern xinès. (Bibliografia 828).

Any 1922, 22 de març? El propietari de la Font de la Coveta va vendre els terrenys (una fanecada) als sindicats de reg de Banyeres, Beneixama i Bocairent per 3.000 pessetes. (Bibliografia 132).

Any 1922, abril. Data del començament del conflicte en la indústria tèxtil, concretament en la fàbrica Beneyto Hermanos, i tant s'allargà que portà tots els treballadors de Bocairent a declarar vaga general el divendres 25 d'abril de 1923. Indirectament la situació social va influir negativament en la banda de música. (Bibliografia 426), (507) i (551).

Any 1922, 8 de juliol. Informe Picasso sobre les responsabilitats en la Guerra del Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1922, 31 d'octubre. Es legalitza la societat instructiva "El Amanecer", situada al carrer Repunxó, 18. President Felip Calatayud. (Bibliografia 369).

Any 1922, 7 de desembre. El nou govern d'Espanya, format per García Prieto, reuneix tots els representants de les famílies liberals. (Bibliografia 109) i (910).

Any 1922, 30 de setembre. Espanya és reelegida per al Consell Directiu de la Societat de Nacions. (Bibliografia 910).

Any 1922, 22 de desembre. Xoc de trens a Ontinyent amb 11 morts i 90 ferits. (Bibliografia 910).

Any 1923. Els rebuts del "Patronat" ja anaven a nom de l'entitat i no de particulars com fins aleshores. (Bibliografia 198).

Any 1923. Les eleccions produïrien una consolidació del caciquisme autòcton, ja que aquest aconseguirà imposar el seu criteri per damunt les directrius electorals emanades des de Madrid. (Bibliografia).

Any 1923. Noces d'Argent de l'Adoració Nocturna. Rector Joan Baptista Aguilar. (Bibliografia 461).

Any 1923. L'editorial Calpe va publicar, dins de la seua col·lecció "Guías Calpe" la corresponent a Levante on podem trobar informació interessant sobre Bocairent. Per exemple: agències de transport, fondes, mitjans de comunicació, cafés, teatres, fires, festes o indústries. (Bibliografia 875).

Any 1923, 24 de gener. Es va plantejar la possibilitat de no fer festes per la vaga del tèxtil. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Ferran Cuello Pastor

Música:

GRANADERS:

Capità: Ignasi Sempere

Música:

CONTRABANDISTES:

- Capità: Tomàs Bernat
Música:
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Francesc de P. Cabanes Cabanes
Música:
- ESTUDIANTS:**
Capità: Francesc Juan Belda
Música:
- MOROS VELLS:**
Capità: Baltasar Castelló Cabanes
Música:
- MARROCS:**
Capità: Alfred Ferre Alcaraz
Música:
- MOROS MARINS:**
Capità: Miquel Monerris
Música:
- MOSQUETERS:**
Capità: Francesc Asensio Ferre
Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Ortiz, capellà de Benifaió. (Bibliografia 189) i (337).
F. Coello Pastor va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).
Baltasar Beneyto Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).
Els Marrocs estrenen local social al carrer de Mossén Hilari. (Bibliografia 590).
No actuen les bandes de Bocairent a causa de la vaga. (992).

Any 1923. Mossén Desideri Jerez Miquel organitzà el Cor Parroquial. (Bibliografia 192).

Any 1923, 6 d'abril. Dissolució de les Corts espanyoles i convocatòria d'eleccions generals. (Bibliografia 910).

Any 1923, 29 d'abril. Ultimes eleccions de Diputats a Corts de la Monarquia espanyola abans de la Guerra Civil. (Bibliografia 910).

Any 1923, 24 de maig. Carta dirigida al Director del "*Diario Valencia*" en la que el president i secretari de la societat de treballadors expliquen la situació de fermesa dels vaguistes. Com es pot observar en la carta hi ha una situació extrema en les relacions socials i laborals del poble. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 25 de maig. Vaga general en Bocairent declarada per la societat La Victòria, motivada per la situació insostenible, ja que els treballadors dedicaven part del seu jornal al manteniment de les famílies dels vaguistes. Els treballadors bocairentins reberen monstres de solidaritat per parts dels sindicats revolucionaris d'Alcoi i de la confessional Casa de los Obreros de València, i tractaren de negociar una eixida amb el Governador. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 26 de maig. La Junta Directiva de la "Casa de los Obreros" de València acordava manifestar públicament la seua adhesió a la causa dels treballadors de Bocairent i convocava un míting per al dia 29 en la seu del carrer Cavallers de València. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 30 de maig. Interessant article aparegut al "*Diario de Valencia*". L'article relata detalladament les reivindicacions socials dels treballadors, l'inici del conflicte, la solidaritat, les solucions aportades per una comissió mixta presidida per el batlle, les actuacions de la Guàrdia Civil, el trasllat de famílies a Alcoi en busca de treball, etc. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 22 de juny. Continuen els articles en premsa sobre el conflicte de la vaga de Bocairent. "Se agrava por días este conflicto en aquella población industrial, que de seguir así dejará de serlo en perjuicio de todos". El motiu fou que uns operaris d'Ontinyent van ser tirotejats quan tornaven a casa a poqueta nit. La gravetat dels fets i el ressò mediàtic en la premsa valenciana portaren el conflicte a els Corts de Madrid. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, juny. El "Patronat" rebia uns interessos per l'adquisició de Bons de l'Estat. (Bibliografia 198).

Any 1923, primers de juliol. El Governador Civil enviava a Bocairent el tinent coronel de la Guàrdia Civil, Ricardo Salamero perquè solucionés el conflicte de la vaga del tèxtil. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 3 de juliol. Publicava el "*Diario de Valencia*" que la vaga de Bocairent entrava en vies de solució. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 5 de juliol. La primera pàgina del "*Diario de Valencia*" porta per titular "*Vuelve el conflicto*". El conflicte en qüestió és una vaga de treballadors del tèxtil. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 10 de juliol. Les notícies de la vaga de Bocairent arribaren a les Corts de Madrid en la sessió del 10 de juliol de la mà del diputat García Guijarro. Aquella mateixa nit envià el govern un delegat del Ministeri de Treball a Bocairent amb facultats per a resoldre'l. La intervenció de les Corts propicià un extens debat sobre els drets dels treballadors i una exhaustiva explicació d'un conflicte que havia tingut molts intermediaris sense que es trobara solució al problema. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 11 de juliol. A la pàgina 5 de l'edició del "*Diario de Valencia*" apareix la relació dels treballs presentats als Jocs Florals d'aquell any, i entre aquests un que ens interessa: lema 84, Bekirén. En l'última pàgina apareix la invitació feta pel diputat Garcia Guijarro al Ministre de Treball a resoldre el conflicte de la vaga de Bocairent. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 11 de juliol. Es prega a Garcia Guijarro faça el possible per a que no se solidaritze la Confederació General Catòlica amb els vaguistes de Bocairent. (Biblioteca 978).

Any 1923, 24 de juliol. La Vanguardia informa que s'ha solucionat la vaga de Bocairent. (Bibliografia 979).

Any 1923, 27 de juliol. Al "*Diario de Valencia*" apareixia una nota breu titulada "*Lo de Bocairente*", en la qual el Governador Civil assegurava al periòdic que es donava per finalitzada la vaga general de Bocairent, el batlle del poble havia enviat el següent despatx d'alcaldia. "Hoy reanudado el trabajo fábrica Vañó, quedando sin trabajar hasta nueva orden la de Hijos Eduardo Juan. Reina tranquilidad y omitiré parte diario caso no ocurrir novedad". El conflicte havia començat en abril de 1922, quinze mesos amb un resultat trist i negatiu que deixaria ferides obertes: degoteig migratori, pèrdua de clients i de competitivitat, fugida de capitals a pobles de menor contestació obrera, odis que reviscolen amb motiu de la guerra del 36. (Bibliografia 426) i (551).

Any 1923, 13 de setembre. La monarquia no controlava la situació general produint-se el colp d'estat del general Primo de Ribera. (Bibliografia 109).

Francesc Vañó Ferre era nomenat batlle de Bocairent. (Bibliografia 100).

Els drets constitucionals foren suspesos amb el consentiment del rei Alfons XXII. (Bibliografia 121#).

La burgesia va donar una càlida acollida al nou règim, inclòs el diari el Pueblo, òrgan d'expressió del republicanisme blasquista. (Bibliografia 491).

El Congrés i el Senat van ser dissolts. La pràctica dels partits polítics prohibida. La Constitució interrompuda i tota l'Administració reestructurada. (Bibliografia 491).

Va afectar al moviment obrer i a les alcaldies. (Bibliografia 109).

Any 1923, 16 d'octubre. Queda dissolta la societat instructiva "El Amanecer" fundada en 1922. (Bibliografia 369).

Any 1923, 3 de desembre. Per un rebut tenim constància escrita del Centre Recreatiu del "Patronat" anomenat "Casinet". Donat l'aire anticlerical de l'època es coneixia amb el nom d' "El Biberón". (Bibliografia 198).

El mateix dia es legalitzava el Casino Español situat al carrer Abadia, 39. Societat recreativa fundada per Josep Maria Vañó Calabuig. (Bibliografia 369).

Any 1923, 15 de setembre. El Partit Socialista i la UGT declaren que no oposaran resistència a la dictadura de Primo de Rivera. (Bibliografia 910).

Any 1923, 30 de setembre. Són dissolts tots els ajuntaments. (Bibliografia 910).

Any 1923, 2 d'octubre. El papa Pius XI reclama l'ajuda dels bisbes nord-americans per a evitar l'amenaça de fam que s'escampa sobre Europa. (Bibliografia 910).

Any 1923, 12 de desembre. Reforma Reglament la Cooperativa León XIII fundada el 1921. (Bibliografia 369).

Any 1923, 23 de desembre. Es va instal·lar llum elèctrica en la casa del capellà de l'ermita del Sant Crist.

(Bibliografia 921).

Any 1923, 23 de desembre. Es va instal·lar llum elèctrica en l'el campanar de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 921).

Any 1924. Josep Maria Benlliure va oferir 33.000 pessetes per adquirir la Pica Baptismal de la parròquia. (Bibliografia 102).

Any 1924. Es van clausurar tots els locals cenetistes. (Bibliografia 121).

Any 1924. Data de la constitució del Somatén de Bocairent. Es congregaren a la plaça de la Constitució, el batlle, i altres prohoms armats de carabina, la Benemèrita del quarter de Xàtiva, diversos militars d'alta graduació arribats de València i l'empresari Pep Cabanes promotor del partit únic de la dictadura Unió Patriòtica Española (UPE). (Bibliografia 546).

Any 1924. Els últims vestigis de l'ermita de Santa Àgata es van aprofitar per construir el magatzem de Indústries Vañó, doncs el mateix fabricant era el batlle. (Bibliografia 100).

Any 1924, 24 de maig. Es creà la Unió Musical, fusió de la Música Vella o Primitiva i la Música Nova. Dirigia la banda de música Àngel Bernat Beneyto. Amb la unió de les dues bandes va arribar la reconciliació entre les famílies, la concòrdia en les cases i la sana alegria. (Bibliografia 451), (59) i (992).

Any 1924. Essent batlle Josep Puig Beneito, es va inaugurar renovada la xarxa d'aigua potable procedent de la Rambleta. Comenta l'article 470 de la Bibliografia que en sobreixir el dipòsit d'aigua anava a parar el sobrant a uns clots que hi havia al costat del dipòsit. (huí patí de les escoles). Aleshores, l'ermità del Sant Crist, el tio Muixama llogava una barqueta per fer un passeig per l'estany al preu de 5 cèntims. Segueix l'article apuntant que amb el nou cabdal d'aigua es podrà abastir a les cases de la població. Aquesta tasca l'enceten els llanterners Joan Bolumar Beneyto i Baptista Colomer Bolumar. En principi les cases tenien dret a 500 litres al dia per un import de 50 pessetes a l'any. És tracta d'un projecte plantejat l'any 1907, moment en que va començar a finançar-se l'obra, però la defunció en 1917 del principal accionista, Josep Belda, i la conflictiva conjuntura del sexenni 1918-1923, paralitzaren la iniciativa. Els treballs van beneficiar en gran mesura la població, doncs hi havia crisi al tèxtil i sols es treballaven 3 dies a la setmana. (Bibliografia 416), (470), (525), (808) i (859).

La població contava amb 2 cinemes muts, "El Reina Victòria" enfront del BBVA i el "Monte Carmelo", en el Restaurant de Gràcia. A més, estava el Teatre Patronat; el Casino Espanyol, on anava la majoria de la població; el Casino dels Rics, freqüentat per fabricants, representants i persones adinerades; la Fonda Hotel Comercio, regentada per Joan Asencio Ferre; "La Venta"; la Taverna del Tio Nic; la Taverna del "Tio Cameto", la del "Tio Bru" i la del "Tio Blanco". (Bibliografia 859).

La població tenia 6 safareig públics alimentats del sobrant de l'aigua de les fonts. Dos d'ells: el "Llavador dels Horts" i el del "Muret" rebien l'aigua del reg de les Solanetes. (Bibliografia 859).

Dos taxis donaven servei al poble: "El Tio Quico Fam" i el "Tio Fonda". El Tio Fonda recollia el passatge del tren. El cap de l'estació era Vicent Torres Casanova i el guarda agulles Josep Silvestre. (Bibliografia 859).

Durant l'estiu es regaven els carrers de terra. La banda de música donava concerts i per les vesprades se solia anar a les fonts del terme a berenar. (Bibliografia 859).

Per les nits se solia eixir al carrer a prendre la fresca. (Bibliografia 859).

Les dones parien a casa o als masos on residien, assistides per les dos comares: Teresa Orquin Guillem i Marianna Calatayud Colomer. Era habitual no traure la comuna de les cases properes a la parturienta durant els dies següents al part pel perill que suposava la forta olor. (Bibliografia 859).

Any 1924, 7 de gener. Es va instal·lar llum elèctrica en el camerí de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 921).

Any 1924, 12 de gener. El general Primo de Rivera dissol les diputacions provincials de tota Espanya, menys les de Basques i Navarra. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1924, 21 de febrer. El dictador espanyol general Miguel Primo de Rivera clausura l'Ateneu de Madrid, el focus intel·lectual de major intensitat en l'Espanya de la primera meitat del segle, i desterra Miguel d'Unamuno, després de desposseir-lo de la seua càtedra en la Universitat de Salamanca. (Bibliografia 910).

Any 1924, 27 de febrer Josep Puig Beneyto va prendre possessió com a batlle de Bocairent davant del Delegat Governamental del Partit Judicial. Va ser batlle fins 1927. (Bibliografia 470) i (584).

Any 1924, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Casa Alcaraz

Música:

GRANADERS:

Capità: Joaquim Domènech Jordà

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Pere Ribera Ferre

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Ricard Juan Vañó

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Puig Beneyto

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Carles Vañó Ferre

Música:

MARROCS:

Capità: Jaume Molina Harco

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Felip Castelló

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Jeroni Hernández

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Baptista Beltrán, S.J. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Casa Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Carles Vañó Ferre va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1924, 8 de febrer. Nova reglamentació sobre atribucions i competències dels ajuntaments promoguda per la Dictadura de Primo de Rivera que no va arribar a ser íntegrament aplicada en no celebrar-se mai eleccions municipals, sent per tant els alcaldes i regidors designats pels governadors, el ministre de Governació o el govern. (Bibliografia 356).

Any 1924, 20 de febrer. El Centre Recreatiu del "Patronat" adquireix material de biblioteca. (Bibliografia 198).

Any 1924, 8 març. Estatut Municipal. (Bibliografia 911).

Any 1924, 23 de març. Forta nevada.

Any 1924, 9 d'abril. Es va celebrar la Festa de l'Arbre. Més de 400 xiquets i xiquetes vam passar la jornada plantant arbres amb presència del delegat del gover señor Antonio Anselm. A l'acte de recepció del delegat van participar les dues bandes de música.

Any 1924, 15 d'abril. Primo de Rivera crea el partit de la Unió Patriòtica. (Bibliografia 911).

Any 1924, 19 d'abril. Fundació de la Companyia Telefònica d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1924, 12 de juliol. Exposició Escolar de dibuixos, cal·ligrafies, pintures, activitats matemàtiques i altres matèries curriculars fruit de la llavor de la professora Avelina Sevilla i del Batlle Jose Puig. Va amenitzar la diada la banda de música.

Any 1924, 15 d'agost. Queda constituït la Unió Patriòtica. President, Josep Puig; Vice-president, Esteban Castelló; Tresorer, Vicent Colomer; Secretari, Sixte Belda; Vocals, Joan Aynat, Joan Ibàñez, Antoni Beneito, Ignaci Molina, Francesc Bernat, Marià Calatayud, Joaquim Pascual i Pere Sanchis.

Any 1923, 23 de desembre. Es van instal·lar els parallamps de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 921).

Any 1924, 18 maig. Arran de la poca quantitat de membres que tenien la Primitiva i la Nova (14 i 18 músics respectivament) degut a la crisi industrial i la vaga dels Beneyto, es van unir en una sola agrupació bandística. El primer acte on actuà la recent creada Unió Musical de Bocairent fou la processó de Sant Isidre. (Bibliografia 192) i (507).

Any 1924, 24 de juny. Abd el-Krim invadeix la conca del Lau. (Bibliografia 911).

Any 1924, 4 de juliol. El rei Alfons XIII firma un decret d'amnistia i indult per a aconseguir la pacificació social a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1924, 13 d'agost. Alçament general de la càbiles, en la guerra del Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1924, 31 d'octubre. Són suprimides les autoritzacions per a l'explotació dels jocs d'atzar a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1924, 14 de novembre. Naix EAJ 1-Ràdio Barcelona, la primera emissora d'Espanya. (Bibliografia 911).

Any 1924, 24 de novembre. Es va legalitzar "l'Antic Casino, situat a la plaça de Joan de Joanes, 19. Fundat per Eduard Llavador Calabuig. (Bibliografia 369).

Any 1925. Josep Puig Beneyto era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1925. Hi ha un plànol de la distribució de l'aigua potable amb les mesures de grossària de les diferents canalitzacions així com boques de reg vàlvules de pas, vàlvules de descàrrega, etc. (Bibliografia 575).

Any 1925. Per aquestos anys existia una orquestra nomenada "Els Gatets" que tocava en el cine mut durant la projecció de la pel·lícula al cinema Reina Victoria. (Bibliografia 192).

Any 1925. Per les festes de Santa Cecília es presentà la "Schola Cantorum" sota la direcció de Mossén Desideri. Aquesta agrupació es va desfer el 1936. (Bibliografia 192).

Any 1925. D'aquesta època són les agrupacions de guitarres i bandúrries "el Globo" i "el Tropezón". (Bibliografia 192).

Any 1925. El Centre Recreatiu "Casinet" del "Patronat" estava subscript la revista la "Hormiga de Oro". (Bibliografia 198).

Any 1925. Des d'aquest any funcionaria una Escola Dominical per a donar instrucció a les jòvens obreres, que eren les que haurien de transmetre als fills el catecisme de la doctrina cristiana i redimir-los de les utopies marxistes i anarquistes. (Bibliografia 809).

Any 1925. Marxen de Bocairent els 33 mossos de la primera quinta no sortejada del nou servei militar obligatori. (Bibliografia 810).

Any 1925, 24 de gener. El batlle de Bocairent pertanyia a la Comissió Valenciana que va anar a Madrid a felicitar els reis. La banda Municipal de València, dirigida pel Mestre Ayllón, va interpretar l'Himne de l'Exposició i l'Entrà de la Murta.

Any 1925, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Enric Sempere Valls

Música:

GRANADERS:

Capità: Victorí Puerto Alcaraz

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Vicent Juan Vidal

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Patrici Vidal Navarro

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Vicent Beneyto Molina

Música: Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 507).

MOROS VELLS:

Capità: Rafael Pérez Pascual

Música:

MARROCS:

Capità: Vicent Cabanes Ferre

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Francesc Sempere Vañó

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Àngel Pastor Vila

Música: Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 507).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai, Mossén Romualdo Vidal, canonge de la I.C. València. (Bibliografia 189) i (337).

Enric Sempere Valls va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Rafael Pérez Pascual va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Els Moros Vells va compondre murgues. (Bibliografia 470).

Any 1925, 3 de febrer. Inauguració de la xarxa d'aigua potable.

Any 1925, 8 de febrer. Las Provincias dedica un llarg article a la inauguració de la xarxa d'aigua potable.

Any 1925, 21 de febrer. Inicia les seues emissions "Ràdio Ibèrica", que únicament transmet per a Espanya un diari parlat de notícies sense comentaris. (Bibliografia 910).

Any 1925, 23 de març. Va nevar a Bocairent.

Any 1925, 5 de juliol. Van fer bous. Va torejar: Rafael Cardona, Matichon i Clásico.

Any 1925, 12 de juliol. Anunci de la col·laboració hispanofrancesa al Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1925, 25 d'agost. Guerra del Marroc: primeres operacions conjuntes hispano-franceses. (Bibliografia 910).

Any 1925, 28 d'agost. Inauguració de la Font de la Plaça de l'ajuntament, coneguda com "abeurador de coloms" per la seua forma arquitectònica. Va participar la banda de música de la Unió Musical. (Bibliografia 197), (359), (376) i (525).

Any 1925, 5 de setembre. Desembarcament d'Alhucemas, principi del fi de la guerra del Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1925, 30 de setembre. Desembarcament espanyol en Alhucemas (El Marroc). (Bibliografia 910).

Any 1925, 20 d'octubre. Es redacta un Reglament per a l'organització i funcionament de l'Hospital Asil Beneficència. (Bibliografia 536).

Any 1926. Josep Puig Beneyto era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337). A Bocairent hi havia dos mestres i una mestra: Alfons Esteve Sevilla, Joan Romero i donya Avelina. Les escoles estaven en el que ara és Cinema Avenida. Els pàrvuls en l'ermita Sant Roc, (hui Ronda Sud prop del mercat). També hi havia escoles privades com la de donya Encarnació Beneyto Vañó y la de dona Josepa Miralles. (Bibliografia 859).

Any 1926. El Centre Recreatiu "Casinet" del "Patronat" estava subscript a la revista l' "Estrella del Mar". A més figurava en la Contribució Industrial. (Bibliografia 198).

Any 1926, 2 de gener. Per primera vegada, a Espanya s'emeten per ràdio diaris parlats, anomenats "La paraula".(Bibliografia 910).

Any 1926, 23 de gener. Joan Pastor, bocairentí, Mestre de Capella de la Catedral de València componia uns goigs per ser estrenats aquest dia per la "Schola Cantorum". (Bibliografia 100).

Any 1923, 23 de gener. Va començar el novenari a Sant Blai. (Bibliografia 858).

Any 1926, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes:

(Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS: No hi van participar. (Bibliografia 526).

GRANADERS:

Capità: Antoni Calatayud Vañó

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Miquel Calatayud Beneyto

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Mora Juan

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Puerto Jordà

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Jaume Beneyto Sanchis

Música:

MARROCS:

Capità: Alfred Ferre Alcaraz

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Vicent Tormo Durà

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Lluís Vañó Pascual

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Manuel Irurita, canonge I.C. València. (Bibliografia 189) i (337).

Els Granaders van dissenyar un nou uniforme. (325).

Per iniciativa de Vicente Cabanes Ferrer i Joan Baptista Aguilar, el Novenari de Sant Blai, que venia celebrant-se amb poca assistència, fou dedicat a les Comparses, de manera que cada nit assistia oficialment una d'elles. Així va sorgir la Nit del Ciri. (Bibliografia 100) i (526).

Excepcionalment Antoni Calatayud i Vañó, de la Comparsa dels Granaders, va fer de Capità Major. (Bibliografia 100) i (337).

Santiago Beneyto Sanchis va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Acte fester dels Marrocs conegut com la Cremà i soterrar de la Mahoma. (Bibliografia 574).

Any 1926, abril. És el primer any, documentat, que el "Patronat" regalava "mones" als xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1926, 17 d'abril. Visita Pastoral de l'arquebisbe Prudenci Melo i Alcaide. (Bibliografia 167).

Any 1926, 7 de maig. En el Rif comença l'ofensiva hispanofrancesa contra Abd el-Krim. (Bibliografia 911).

Any 1926, 26 de maig. Es rendeixen els últims rebels rifenys. Abd el-Krim s'entrega als francesos. (Bibliografia 911).

Any 1926, 15 de juny. Enfrontament del Cos d'Artilleria amb el règim de la Dictadura. (Bibliografia 911).

Any 1926, 24 de juny. Fracassa la Santjoanada, complot politicomilitar contra la Dictadura. (Bibliografia 911).

Any 1926, 23 d'agost. S'aprova, per Reial Decret Llei, el primer Codi de Treball que es va establir a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1926, 5 de setembre. Un decret de Miguel Primo de Rivera estableix l'estat de guerra. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1926, 11 d'octubre. Es reforma el reglament de les corregudes taurines: els picadors hauran de ser propietaris dels cavalls que munten. (Bibliografia 910).

Any 1926, 27 novembre. Es forma l'Organització Corporativa Nacional. (Bibliografia 911).

Any 1926, 25 de desembre. Va nevar. Es coneix amb l'any de la neu grossa. Durant nou dies no hi va haver energia i el tren no va poder passar durant vuit dies per l'estació de Bocairent. (Bibliografia 167).

Any 1927. A més de l'Ambaixada del Contraban, d'autor anònim i en castellà, existia la creada per Joaquim Vañó Cabanes en aquest any i en la que apareixen malnoms del poble junt a altres d'històrics com el del General Miranda que va estar a Bocairent l'any 1823. (Bibliografia 100).

Any 1927. Any de sequera i crisi generalitzada. La premsa alcoiana parla de tres anys de pèrdues que la indústria havia patir des de l'acabament de la guerra al Marroc. (Bibliografia 121).

Any 1927, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Baptista Navarro Ferre

Música:

GRANADERS:

Capità: Baptista Ferre Calatayud

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Ricard Jornet Molina

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Jaume Molina Carbonell

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Agustí Vañó Ferre

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Pere Tormo Molina

Música:

MARROCS:

Capità: Ladislau Cabanes Ferre

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Manel Esplugues Soler

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Josep Sanchis Vañó

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Pere Tomás Montañana, Lectoral Catedral València. (Bibliografia 189) i (337).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa un reduït estudi històric sobre Bocairent. (Bibliografia 163).

Joan Baptista Navarro Ferre va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Pere Tormo Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Els Marrocs estrenen local social al carrer de l'Aljub. (Bibliografia 590).

Any 1927, 10 de febrer. Francesc de Paula Cabanes Cabanes va ser nomenat batlle de Bocairent.

L'aperturisme social del règim de Primo s'evidencià amb la incorporació al consistori municipal d'un regidor obrer. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1927, 24 de febrer. Va prendre possessió del seu càrrec com a regidor de l'ajuntament, el representant de la societat Tèxtil "La Victòria" el Sr. Engraci Domènech Blasco. (Bibliografia 584).

Any 1927, 11 de juliol. Fi oficial de la guerra del Marroc. (Bibliografia 911).

Any 1927, 4 d'agost. El govern espanyol prohibeix treballar a les dones des de les nou de la nit fins a les cinc del matí. (Bibliografia 910).

Any 1927, 16 d'octubre. "Festa al Soldat" en homenatge als fills de Bocairent que havien lluitat a l'Àfrica amb actuacions de la música, el cor, obres de teatre i discursos. (Bibliografia 192).

Any 1927, 18 d'octubre. Es legalitza la societat "Patronos de la Industria Textil en Lana i Algodón". President Josep Maria Molina Vañó. (Bibliografia 369).

Any 1927, 28 d'octubre. Es legalitza la "Penya de caçadors" per fomentar l'afecció. President Cristòfol Pastor. (Bibliografia 369).

Any 1927, 1 de novembre. El ministre de treball rep els representants de la societat obrera tèxtil de Bocairent. (Bibliografia 980).

Any 1928. Francesc de Paula Cabanes Cabanes era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1928. D'aquest any data un missal amb els atributs de Sant Blai en argent que està al Museu Parroquial. (Bibliografia 100).

Any 1928, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Vicent Bernat López

Música:

GRANADERS:

Capità: Pasqual Puerto Pascual

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Antoni Castro Romero

Música:

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Molina Calatayud

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Beneyto Bernàcer

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Jaume Bernat Calatayud

Música:

MARROCS:

Capità: Santiago Cabanes Ferre

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Antoni Belda Puerto

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Blai Beneyto Molina

Música:

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Ramon Ortolà. (Bibliografia 189) i (337).

Vicent Bernat Pérez va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Jaume Bernat Calatayud va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La portada del Programa de Festes de Sant Blai és obra del pintor local Blai Silvestre, aleshores estudiant de l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Carles de València. (Bibliografia 163).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1928, 23 de febrer. La reforma del Codi Penal espanyol agreuja les sancions per a delictes de frau i especifica els d'estafa i xantatge. (Bibliografia 910).

Any 1928, 3 de març. Acord hispano-francés sobre Tànger. (Bibliografia 910).

Any 1928, 26 de juny. La Vanguardia informa de l'aterratge d'emergència d'un avió de l'esquadrilla del grup 31. (Bibliografia 981).

Any 1928, 8 de setembre. La FIFA decideix que el primer mundial de futbol es faça a Uruguai. (Bibliografia 910).

Any 1928, 20 de setembre. Es legalitza l'associació professional d'Obrers de l'Art Fabril i Tèxtil. Presidida per Dionís Cardós. (Bibliografia 369).

Any 1928, 2 d'octubre. José Maria Escrivá de Balaguer i Albes funda *l'Opus Dei*. (Bibliografia 910).

Any 1928, 23 de novembre. Després de 20 mesos de preparatius, en aquesta data es juga el primer partit de la Lliga de Futbol a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1929. El Centre Recreatiu "Casinet" del "Patronat" estava subscript a les revistes "*El Siglo Futuro*" i "*El Debate*". (Bibliografia 198).

Any 1929. Francesc de Paula Cabanes Cabanes era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1929, 1 de gener. S'aprova a Espanya el nou Codi Penal, que substitueix al preparat en 1870 per Montero Rius. (Bibliografia 910).

Any 1929 gener. Rebel·lió de Sánchez Guerra a València (Bibliografia 911).

Any 1929, 29 de gener. Reial orde autoritzant a D. Fernando Poisell Cortés per a practicar excavacions arqueològiques en la Cova la Sarsa. (Bibliografia 930).

Any 1929, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Jeroni Domènec Martínez

Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capità: Salvador Vicedo Sanchis

Música: Banda de Palomar

CONTRABANDISTES:

Capità: Enric Reig Abad

Música: Banda de Cabdet

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Vicent Antolí Cantó

Música: Banda d'Alfafara

ESTUDIANTS:

Capità: Agustí Calabuig Vañó

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Artur Castillo Sugrañes

Música: Banda de Lorxa

MARROCS:

Capità: Tomàs Vañó Domènech

Música: Banda de Biar

MOROS MARINS:

Capità: Valentí Cantó Ferre

Música: Banda d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Josep Castelló Puerto

Música: Banda de Beneixama

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Joan Belda Pastor, arxiprest d'Ontinyent. (Bibliografia 189) i (337).

Jeroni Domènec Martínez va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Artur Castillo Sugrañes va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Per primera vegada el Programa de Festes indicava la procedència de les bandes de música forasteres.

Els Mosqueters no tenien local propi i era habitual convidar en les cases particulars del capità o en un lloc cedit. S'assenyalava la casa del capità col·locant la bandera a la porta. (Bibliografia 459).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1929, 19 febrer. Dissolució del Cos d'Artilleria. Vagues estudiantils. (Bibliografia 911).

Any 1929, 6 de març. Naix a Bocairent Joan Josep Sempere Castelló, ingressant molt jove en els

carmelites d'Onda amb el nom de frare Domingo. Estudià teologia a Roma i va exercir a Villafelliche, Landa del Castillo, Letux, Vanaceite, Almachuel, Valdeargorfa. Posteriorment fa ser capellà de l'Hospital Psiquiàtric i de l'aquarterament de Cavalleria de Saragossa. (Bibliografia 823).

Any 1929, 13 de març. Enfrontament d'estudiants amb la policia a Madrid. S'endureix la censura de premsa. (Bibliografia 910).

Any 1929, 20 d'abril. La Dictadura clausura la universitat de Barcelona. (Bibliografia 911).

Any 1929, 9 de maig. S'inaugura a Sevilla l'Exposició Iberoamericana. (Bibliografia 911).

Any 1929, 19 de maig. S'inaugura a Barcelona l'Exposició Universal. (Bibliografia 911).

Any 1929, 6 de setembre. Arriben a Barcelona més de 1.000 jòvens feixistes, entre ells dos fills de Mussolini, als que se'ls dóna la benvinguda en nom del batlle i de la ciutat. (Bibliografia 910).

Any 1929, 24 de novembre. Actuació de la "Schola Cantorum" al Teatre Calderón d'Alcoi. (Bibliografia 192).

Any 1930. Bocairent tenia 3.504 habitants. (Bibliografia 167).

Any 1930. L'alça salarial a partir de la proclamació de la II República hagué de repercutir negativament sobre les taxes de beneficis en no poder ser afegida als preus de venda. (Bibliografia 372).

Any 1930. Crisis al sector vinater pel proteccionisme del govern francès. Al terme de Bocairent era important el conreu de la vinya. (Bibliografia 109).

Any 1930. La societat La Victòria, amb uns 600 socis, esdevingué filial de la Unió General de Treballadors. (Bibliografia 793)

Any 1930, gener. Acabada la dictadura, els problemes anterior brollem de nou. El fantasma de les vagues tornà a estar present. (Bibliografia 121).

Ressorgiment del republicanisme. (Bibliografia 481).

S'obrin els primers casinos republicans. (Bibliografia 481).

Els republicans tenien una esplèndida oportunitat per proclamar la república. (Bibliografia 481).

Any 1930, 21 de gener. Crisi del govern espanyol del general Primo de Rivera després de la dimissió del ministre d'Hisenda, José Calbo-Sotelo. (Bibliografia 910).

Any 1930, 28 de gener. Dimissió de Miguel Primo de Rivera com a president del govern espanyol, amb la qual cosa acaben deu anys de "despotisme temperat". Alfons XIII encarrega la formació de govern al general Berenguer. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1930, 1 de febrer. La Unió Musical actuà en l'acte de col·locar la primera pedra del grup escolar, promogut pel ministre albaidí Elies Tormo. (Bibliografia 192).

Any 1930, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Francesc de P. Castelló Cantó

Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capità: Josep Calatayud Vañó

Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

Capità: Antoni Montagut Balaguer

Música: Unió Musical d'Ontinyent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Jaume Mayor Mayor

Música: Banda d'Alfàfara

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Puerto Cabanes

Música: Unió Musical de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Julià Gisbert Alcaraz

Música: Municipal de Cabdet

MARROCS:

Capità: Santiago Cabanes Ferre

Música: Banda de Biar

MOROS MARINS:

Capità: Valentí Cantó Ferre

Música: Banda d'Agullent

MOSQUETERS:

Capità: Martí Castelló Belda

Música: Banda de Beneixama

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Rafael Joan Vidal, canonge València. (Bibliografia 189) i (337).

Francesc P. Vañó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Julià Gisbert Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Apareix la primera esquadra de negres. Iniciativa dels Moros Vells. Els 10 vestits llogats van costar 70 pessetes. (Bibliografia 526).

Els Marrocs estrenen local social al racó del Repunxó. (Bibliografia 590).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1930, 10 de febrer. El general Miguel Primo de Rivera abandona Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1930, 15 de febrer. El govern espanyol del general Berenguer dissol l'Assemblea Nacional establerta pel general Primo de Rivera. (Bibliografia 910).

Any 1930, 27 de febrer. Pren possessió com a Batlle de Bocairent Joan Josep Ibáñez Belda que va haver de renunciar per malaltia sent substituït pel primer tinent Francesc Vañó Ferre.

Any 1930, 5 de maig. La Universitat Central de Madrid és tancada després de les contínues manifestacions estudiantils contra la monarquia. (Bibliografia 910).

Any 1930, 27 de juliol. La Policia francesa descobreix un complot anarquista que es preparava a París contra el govern d'Espanya i que havia d'esclatar el dia 1 d'agost. (Bibliografia 910).

Any 1930, 17 d'agost. Els dirigents republicans socialistes i catalans firmen el Pacte de Sant Sebastià. (Bibliografia 911).

Any 1930, 24 d'agost. En la fulla parroquial s'anuncien els festejos a realitzar amb motiu del XV Centenari de la mort de Sant Agustí. (Bibliografia 395).

Any 1930, 7 de desembre. Reials ordres resolent els expedients incoats en virtut d'instàncies dels ajuntaments de Vilanova del Riu Segura (Múrcia), Ulea (Múrcia), Bailén (Jaén), Bocairent (València), Bornos (Cadis) i Riola (València), sol·licitant subvenció de l'Estat per a construir edificis amb destí a Escoles. (Bibliografia 882).

Any 1930, 12 de desembre. Sublevació militar de caràcter republicà en Jaca (Osca). (Bibliografia 910) i (911).

Any 1930, 14 de desembre. Afusellament dels capitans espanyols Galán i García Hernández, per la sublevació republicana de Jaca (Osca). (Bibliografia 910).

Any 1930, 15 de desembre. El comandant Ramon Franco i el general Queipo de Llano encapçalen una sublevació republicana en Cuatro Vientos (Madrid), que fracassa per falta de suport. (Bibliografia 910).

Any 1931, 24 de gener. S'alça l'estat de guerra a Espanya, excepte a Osca i Madrid. (Bibliografia 910).

Any 1931, 31 gener. Berenguer anuncia eleccions a Corts; l'abstenció de republicans i l'esquerra provoca la seua dimissió el 13 de febrer. (Bibliografia 911).

Any 1931, festes de Sant Blai. Capitans i músiques que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878):

ESPANYOLETOS:

Capità: Antoni Blai Castelló

Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capità: Miquel Puerto Vicedo

Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Sirera Francés

Música: Banda de Salem

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Higiní Castelló Belda

Música: Banda d'Alfajara

ESTUDIANTS:

Capità: Enric Beneyto Bernàcer

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Joan Baptista Miralles Marco

Música: Banda Primitiva de Benigànim

MARROCS:

Capità: Vicent Solbes Pérez

Música: Banda Nova de Biar

MOROS MARINS:

Capità: Josep Maria Llobregat

Música: Banda d'Agullent

MOSQUETERS:

Capità: Martí Calabuig Asencio

Música: Banda de Beneixama

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Rogeli Chillida, C.M. Metropolitana. (Bibliografia 189) i (337).
Antoni Blai Castelló va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

J. Baptista Miralles Marco va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Fins a aquest any estigué el maset dels Contrabandistes al carrer Mossén Hilari, junt al forn de Picores.
(Bibliografia 414) i (919).

Any 1931, 7 de febrer. Es restableixen les garanties constitucionals i es convoquen eleccions legislatives a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1931, 14 de febrer. El general Dámaso Berenguer dimiteix com a president del govern espanyol. (Bibliografia 910).

Any 1931, 18 de febrer. L'almirall Aznar forma nou govern espanyol per encàrrec del rei Alfons XIII. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1931, 3 de març. Es constitueix a Espanya el partit Centre Constitucional, format per Cambó i el duc de Maura, entre altres. (Bibliografia 910).

Any 1931, 11 de març. Reial Ordre per la qual s'ha de procedir a la renovació total de la Corporació Municipal. (Bibliografia 584).

Any 1931, 5 d'abril. Eleccions Municipals a Bocairent. La població comptava amb dos districtes electorals. El primer, "Casa Capitular", tenia una secció ; el segon, "Casa Pòsit", contava dos seccions. Aquestes eleccions provocaren, a nivell estatal, la caiguda de la monarquia i la proclamació de la II República. A Bocairent va continuar de batlle el conservador Francesc Vañó, que manifestà sense problemes l'adhesió al nou règim republicà. (Bibliografia 584) i (591).

Any 1931, 12 d'abril. Les eleccions municipals posen de manifest que les grans ciutats són republicanes. El rei Alfons XIII abandona Espanya. Els problemes socials separen a les persones i les enemisten. (Bibliografia 481), (526) i (911).

Any 1931, 14 d'abril. Proclamació de la II República Espanyola. A Bocairent la manifestació en favor de la República va començar a l'Alameda. L'encapçalava una gran bandera tricolor republicana portada per Matilde Pérez Ferrero, seguida per la banda de música interpretant "La Marsellesa" i molt de públic. Quan passaven per davant de la casa d'un empresari se solia cridar "¡Mort a la burgesia, viva el proletariat!, Si es passava per la porta d'un capellà el crit era: "Mort al clericalisme, viva l'amor lliure". En arribar a l'ajuntament, el metge Bienvenido Benito Marin va pronunciar unes paraules amb les que elogiava la

República i tot allò que comporta de Llibertat, Igualtat i Fraternitat. (Bibliografia 859).
 Començaren els xiquets del Poblet dels Ferres a tindre Escola en el mateix caseriu. Després el Front Popular habilità l'ermita de Sant Antoni del Collao com Escola. (Bibliografia 197).
 Un dels episodis més llastimosos per a l'art fou la cremada de convents i esglésies. (Bibliografia 121#).
 La república canvià el nom de molts carrers. (Bibliografia 121#).
 Es promulga una nova Constitució.
 Les festes religioses se celebraren en la intimitat de les esglésies. (Bibliografia 121#).
 La proclamació de la República comportà un augment considerable del salaris. (Bibliografia 372)
 Any del Decret pel qual s'imposà la bandera tricolor (republicana) i es canvià la "Marxa Reial" pel Himne del Reg". (Bibliografia 121).
 Es restableix la Llei de 1877 referent a l'Estatut Municipal. (Bibliografia 584).
 Es confronten candidatures clarament diferenciades. (Bibliografia 591).
 Les idees republicanes començaren a ser difoses per sindicats, periòdics, escoles i institucions com el Centre Republicà.
 S'ordena llevar les creus dels ajuntaments, jutjats, escoles. Es clausuren les escoles d'ensenyament religiós. És a dir la de donya Josepa Miralles on anaven les xiques a aprendre a llegir, cosir, cuinar, etc. (Bibliografia 859).
 Es lleven totes les festes de caràcter religiós, tocar les campanes, portar la creu en el soterrars, les processons.

Any 1931 16 d'abril. Pressa de possessió, amb caràcter d'urgència, de les noves autoritats municipals i declaració d'adhesió al règim republicà per part del batlle Francesc Vañó Ferre i de tots els regidors. (Bibliografia 584).

Any 1931, 18 d'abril. Formació de la de generalitat de Catalunya (Bibliografia 911).

Any 1931, 25 d'abril. El govern provisional de la república espanyola, format el quinze d'abril adopta com ensenya nacional la bandera roja, groga i morada. Les dos primeres franges corresponen a la tradicional - basada en els colors de la històrica Corona d'Aragó, que inclou Catalunya, Regne de València i Balears- i la "nova" a l'històric pendó o ensenya de Castella. (Bibliografia 910).

Any 1931, 9 de maig. Es legalitza el Centre Republicà, associació de caràcter polític presidit per Rodolf Carrión Terol. (Bibliografia 369).

Any 1931, 11 de maig. Crema de convents a Madrid. (Bibliografia 911).

Any 1931, 26 de maig. El "Patronat" llogà 6 balons per 24 pessetes, per jugar un campionat. (Bibliografia 198).

Any 1931, 14 de juliol. Obertura de les primeres Corts de la Segona República espanyola, amb caràcter constituent. Julià Besteiro és triat president. (Bibliografia 910).

Any 1931, 5 d'agost. Greu sequera a Bocairent amb talls d'aigua potable. Las Provincias es va resó de la notícia.

Any 1931, 15 de setembre. Les Corts Espanyoles aproven l'article primer de la Constitució, segons el qual Espanya és una República de treballadors de totes classes. (Bibliografia 910).

Any 1931, octubre. Eleccions Generals. (Bibliografia 591).

PURA (Republicans Blasquistes)	10 vots	
PSOE		94 vots
PRRS		2 vots
PRP		216 vots
DRV		293 vots

Any 1931, 1 d'octubre. El govern republicà espanyol reconeix el dret de vot a les dones. (Bibliografia 910).

Any 1931, 5 d'octubre. Eleccions a Diputats a Corts. Resultats a Bocairent

Altabas 10
 Cano 2
 Guijarro 293
 Gómez 261

De Gracia 94

Any 1931, 10 d'octubre. Constitució a Espanya, del grup de les JONS, per fusió dels grups polítics dirigits per Ramiro Ledesma i Onésimo Redondo. (Bibliografia 910).

Any 1931, 13 d'octubre. Alcalá Zamora i Miguel Maura dimiteixen a conseqüència de la qüestió religiosa; es forma el govern Azaña amb el suport socialista, és a dir, posant fi a la cooperació amb els radicals. (Bibliografia 911).

Any 1931, 16 d'octubre. Les Corts espanyoles estableixen el divorci per mutu consentiment o a petició de qualsevol de les parts, açò amb condicions. (Bibliografia 910).

Any 1931, 29 de setembre. Es legalitza l'Agrupació Artístico-instructiva "El Amanecer". Secretari, Blai Insa. (Bibliografia 369).

Any 1931, 8 de desembre. Es legalitza la Dreta Regional Valenciana, associació política presidida per Joan Ibáñez Belda. (Bibliografia 369).

Any 1931, 9 de desembre. Les Corts Espanyoles sancionen i promulguen la Constitució de la II República. (Bibliografia 910).

Any 1931, 11 de desembre. Niceto Alcalá Zamora és triat pel Parlament president de la República Espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1931, 31 de desembre. Julià Castelló Silvestre fou el darrer receptor de la subvenció que donava l'ajuntament a l'escola nocturna del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1932. Entrà en vigor el divorci per mutu consentiment. Quedà constituït el matrimoni civil. S'incrementà l'atur, la fam i el malestar. (Bibliografia 121#).

Any 1932. Des d'aquest any es incumbència de la Guàrdia Civil la vigilància de les carreteres, la qual cosa es feia a cavall. (Bibliografia 121#).

Any 1932. Les "Covetes dels Moros" són declarades Monument Nacional. (Bibliografia 307).

Any 1932. El "Patronat" adquiria una nova casa per ampliar l'edifici. (Bibliografia 198).

Any 1932. S'estrenava un nou uniforme en la Unió Musical. Era el segon des de la unió de les dues bandes. Consistia en jaqueta creuada, pantaló i gorra de plat blau marí. (Bibliografia 192) i (507).

Any 1932, gener. Successos de Castilblanco i Arnedo. Alçament cenetista en la conca del Llobregat i vagues generals. (Bibliografia 911).

Any 1932, 10 de gener. Miguel Maura funda a Espanya el Partit Conservador. (Bibliografia 910).

Any 1932, 2 de febrer. Festa-Homenatge a la Senyera amb presència d'autoritats locals i dels regidors de València Durán Tortajada y Reig. A les 9 del matí una comissió va fer lliurament d'una reproducció de la Senyera al batlle de Bocairent i després va ser hissada per Duran Tortajada mentre la banda i una coral interpretaven l'Himne Regional. (953).

Any 1932, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joaquim Castelló Albero

Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capità: Pasqual Pedro Pascual

Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

Capità: Pere Sanjuan Pérez

Música: Banda de Salem

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Nicolau Silvestre Francés

Música: Banda IOHarmonia de Capdet

ESTUDIANTS:

Capità: Amadeu Mora Beneyto

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Sixte Belda Domínguez

Música: Banda Municipal de Capdet

MARROCS:

Capità: Manela Beneyto Mompó

Música: Banda d'Alfara

MOROS MARINS:

Capità: Vicent Cantó Ferre

Música: Banda d'Agullent

MOSQUETERS:

Capità: Elies López Pascual

Música: La Harmonia de Capdet

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Benavent, capellà de Sant Bartolomé de València. (Bibliografia 189) i (337).

Joaquim Castelló Alberó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Sixte Belda Domínguez va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La crida del Programa de Festes de Sant Blai es fa en valencià i algunes de les propagandes de les firmes col·laboradores també. (Bibliografia 353).

El Programa de Festes de Sant Blai contenia la crida en valencià i assenyalava per el dia 2 a les 9 hores la solemne entrada triomfal de la Senyera Valenciana que per subscripció popular s'entregava a l'ajuntament. (Bibliografia 163).

El maset dels Contrabandistes estava situat al carrer Ereta De Penya, 46. (Bibliografia 919).

Els Moros Vells repetien per segona vegada amb una esquadra de negres. (Bibliografia 526).

Van participar trenta-dos fester Moros Marins en les festes i la filà va aportar dues noves cançonetes escrites per Manel Santonja. (Bibliografia 936).

Any 1932, 24 de febrer. Les Corts de la II República espanyola aproven la llei del Divorci. (Bibliografia 910).

Any 1932, 26 de febrer. Entrada en vigor de la llei del divorci a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1932, 20 de març. Miting de la Dreta Regional en el saló de la Juventud Obrera amb la participació de: Juan Alcaraz, Francisco Calatayud, José Duato Chapa y Luis Garcia Guijarro.

Any 1932, 26 de maig. Es legalitza l'Agrupació Socialista, presidida per Lluís Pastor Silvestre. (Bibliografia 369).

Any 1932, 25 de juny. En una convocatòria de reunió per a dones la Dreta Regional Valenciana les exhortava a oposar-se al laïcisme republicà i a les modernes idees progressives (matrimonis civils, divorci, escoles mixtes, llibertat de premsa, espectacles eròtics,...). (Bibliografia 811).

Any 1932, 10 de juliol. Resultats de futbol. CD Túria d'Ontinyet 3, Bocairent FC 4. (Las Provincias)

Any 1932, 10 d'agost. Sublevació del general Sanjurjo a Sevilla. (Bibliografia 911).

Any 1932, festes a Sant Agustí. (Bibliografia 955).

- Dia 27 diana pels dolçainers, a mig dia volteig de campanes, concert de dolçaina, i disparada de coets en la plaça de les Monges. Per la vesprada Retreta pels xiquets del patronat.
- Dia 28. Despertà, missa, carreres, cucanyes, processó i concert per la Unió Musical.
- Dia 29. Comencen les danses.

Any 1932, 6 de setembre. S'aprova en les Corts espanyoles la reforma del Codi Penal, del que se suprimeix la pena de cadena perpètua. Es dicta la primera sentència de divorci a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1932, 14 de desembre. Francesc Macià és triat president de Catalunya. (Bibliografia 910).

Any 1932, 2 d'octubre. La República suprimeix les classes de religió en les Escoles Nacionals. En la Fulla Parroquial d'aquest diumenge hi ha una nota en la que s'oferia ensenyament gratuït de religió en el "Patronat" diàriament per als xiquets majors de 6 anys. (Bibliografia 198).

Amb la República va desaparèixer el culte a la "Divina Pastora". (Bibliografia 329).

Any 1932, 8 d'octubre. Malestar dels llauradors pels preus a la baixa del gra i per la poca producció de raïm degut a les pedregades. La indústria està satisfeta per haver arribat a un acord entre la patronal i els treballadors. El comerç té obertes les portes des de les 7 del matí fins les 10 de la nit (15 hores). (Bibliografia 954).

Any 1932, 9 d'octubre. El Centre Valencianista de Bocairent se suma als actes d'homenatge al Rei en Jaume en la ciutat de València. (Bibliografia 982).

Any 1932, 9 de novembre. Es legalitza el Centre Valencianista, per defensar l'ideal valencianista, president Joan Beneyto. (Bibliografia 369).

Any 1932, vespres de Nadal. Es presentaren les Normes de Castelló, que unificaven l'ortografia del català-valencià, tot i respectant les peculiaritats regionals. (Bibliografia 812)

Anys 1932-1936. Durant aquests anys s'hissava la Senyera de València a Bocairent el matí del 2 de febrer. Dita bandera va ser feta per subscripció popular. (programa de Festes del 32).

Any 1932, 21 de desembre. El "Centre Valencianista de Bocairent" fou una de les institucions que signaren les Normes Ortogràfiques de Castelló. (Bibliografia 212) i (218).

Any 1932, 22 de desembre. L'ajuntament accedia a la venda de terrenys per fer el camp de futbol del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1933. Francesc de P. Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1933. El "Patronat" organitzava excursions a la Serra Mariola i als pobles del voltant. (Bibliografia 198).

Any 1933. (València). En la segona setmana de Cultura Valenciana, el mestre de Bocairent Baldomer Vendrell, va presentar una ponència intitolada "Criteri d'adopció a un estatut d'autonomia al País Valencià". (Bibliografia 257).

Any 1933. La indústria del joguet de Bocairent comptava amb 14 operaris. (Bibliografia 262).

Any 1933, 12 gener. Matança de Casas Viejas. Atacs al govern Azaña. (Bibliografia 911).

Any 1933, 26 de gener. Sessió plenària de l'ajuntament, amb presència del Delegat del Governador, per elegir el vocal obrer per a formar part de la Comissió Gestora que substituiria als membres de l'ajuntament. Les associacions que presenten candidats són "La Victòria", "Treballadors Agrícoles" i el sindicat "Agrari Agrícola". (Bibliografia 584).

Any 1933, 27 de gener. Es va constituir la Comissió Gestora. L'únic membre de la corporació que va assistir va ser el batlle Francesc Vañó Ferre, el qual va deixar el seu càrrec. La Comissió va quedar presidida per Josep Maria Silvestre Calatayud, designat pel sindicat Agrari Agrícola. Aquesta Comissió va sofrir una modificació el 9 de febrer. (Bibliografia 584).

Any 1933. Sent batlle Josep Maria Silvestre es fan signar unes millores laborals arbitrades al caliu del règim republicà. Per mitjà d'aquest acord, es tractà d'adaptar la jornada laboral a la legislació vigent. (Bibliografia 795).

Any 1933, 2 de febrer. Per iniciativa del President del Centre Valencianista de Bocairent Joan Beneyto i Bernàcer s'estrenà l'Himne Oficial a Bocairent, amb música d'Àngel Bernat Beneyto i lletra de Julià Herrero Aleixandre. Dirigia la Unió Musical, el mateix compositor. Van cantar l'himne la coral Schola Cantarum i els xiquets i xiquetes de les escoles. (Bibliografia 526) i (533).

Any 1933, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Castelló Cantó

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Pere Puerto Ferre

Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

- Capità: Antoni Reig Abad
Música: Banda d'Alfafara
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Francesc de P. Cabanes Cabanes
Música: Banda de Cabdet
- ESTUDIANTS:**
Capità: Francesc Vañó Castelló
Música: Banda de Bocairent
- MOROS VELLS:**
Capità: Filibert Llobregat Vañó
Música: Banda de Lorxa
- MARROCS:**
Capitana: Conxa Castillo Vidal
Música: Banda de Beneixama
- MOROS MARINS:**
Capità: Eduard Llavador Mira
Música: Banda d'Agullent
- MOSQUETERS:**
Capità: Just Belda Castelló
Música: Banda de Cabdet

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Vicente Maruenda, canonge d'Oriola. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Castelló Cantó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Filibert Llobregat Vañó va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La crida del Programa de Festes de Sant Blai es fa en valencià i 22 de les propagandes de les firmes col·laboradores també. (Bibliografia 353).

Tercer centenari de les festes patronals. Per iniciativa del President del Centre Valencianista de Bocairent Joan Beneyto i Bernàcer s'estrenà l'Himne Oficial a Bocairent. No se celebrà la Processó per prohibició de l'Autoritat Provincial amb el consentiment de l'Autoritat Local. (Bibliografia 164) I (526).

L'Himne fou cantat amb gran èxit davant la Casa de la Vila. (Bibliografia 378).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1933, 5 de març. Gil Robles funda a Espanya la Confederació Espanyola de Dretes Autònomes (CEDISCA). (Bibliografia 910).

Any 1933, 26 de març. Miting valencianista en el cine Ideal de Bocairent amb intervenció de Baldomer Vendrell , Joaquim Rei i Joan Beneyto, preàmbul de la entrega de la Senyera al Centre Valencianista, regal de Parra. (Bibliografia 956).

Any 1933, 23 d'abril. Els partits governamentals a Espanya obtenen majoria de regidors sobre republicans i conservadors. (Bibliografia 910).

Any 1933, 29 d'abril. Per un contracte de treball coneixem els següents detalls laborals: l'existència de farmaciola en les fàbriques, subsidi en cas d'accident laboral, manteniment del lloc de treball en cas de venda o traspàs de la fàbrica o durant la incapacitat temporal del treballador, o per absència motivada pel servei militar, etc, etc. Curiositats: el sou més alt era de 7,60 pessetes, i el més baix 3,25 pessetes. (Bibliografia 524).

Any 1933, 10 de maig. Va prendre possessió els nous membres de l'ajuntament essent batlle Joan Ibáñez Belda. Aquesta corporació, a pesar dels seus continus enfrontaments polítics, va continuar el seu camí fins febrer de 1936. (Bibliografia 584).

Any 1933, 21 de maig. La comparsa de Moros Vells va celebrar missa en el Sant Crist. (Bibliografia 897).

Any 1933, 1 de juny. Es legalitza el Cercle Radical socialista, situat al carrer Abadia, 21. Societat instructora presidida per Àngel Bernat Beneyto. (Bibliografia 369).

Any 1933, 19 de juny. Es legalitza la Societat Joventut Obrera Catòlica, situada al carrer Perales, 20. Societat política presidida per Santiago Beneyto. (Bibliografia 369).

Any 1933, 26 de juliol. La "Deixà dels Ferrers", instituïda en 1559 i posseïdora de 65 hectàrees entre terres de secà, de regadiu, vinyes mont baix i erm, va ser protagonista de calorosos debats en els plens municipals a l'hora d'aplicar les lleis de la Reforma Agrària de la República. (Bibliografia 840).

Any 1933, 29 de juliol. La Vanguardia informa que l'ajuntament de Bocairent va ser multat per tindre una imatge del Cor de Jesús i no haver-lo retirat. (Bibliografia 983).

Any 1933, setembre. Es construïen les Escoles Públiques del pla de Santa Àgata. Aquestes instal·lacions comporta un agrupament dels alumnes ja que els més menuts estaven en l'ermita de Sant Roc i els majors en la Placeta Joan de Joanes i en el Pòsit (Cinema Avenida). Per altra banda l'obertura del nou curs tancà el cicle educatiu de l'escola nocturna del "Patronat" i va obligar a tancar les diverses escoles privades existents. (Bibliografia 198) i (578).

Any 1933, 9 d'octubre. Anarquistes volen el tren exprés Barcelona-Sevilla, prop de València i causen la mort de 30 persones, així com nombrosos ferits. (Bibliografia 910).

Any 1933, 29 d'octubre. Fundació de Falange Espanyola, a Madrid, partit polític espanyol auspiciat per José Antonio Primo de Rivera. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1933, 19 de novembre. En any de greus conflictes socials les eleccions donaren la victòria als republicans. Les dones votaren per primera vegada, i Dolores Martín exercí de regidora. (Bibliografia 121).

Eleccions Generals, primeres amb sufragi universal. (Bibliografia 591).

DRV	1.041 vots
PURA	45 vots
FRONT D'ESQUERRES	330 vots

Any 1933, 16 de desembre. Nou govern a Espanya presidit pel radical Alexandre Lerroux. (Bibliografia 910).

Any 1933, 22 de desembre. Les dones espanyoles voten per primera vegada en unes eleccions legislatives. (Bibliografia 910).

Anys 1933-1936. Durant aquests anys es cantava l'himne a Bocairent el 2 de febrer. Obra de Julià Herrero i Àngel Bernat, gràcies a l'empenta de Joan Beneyto i Bernàcer. (Bibliografia 100).

Any 1934. Hi havia 42 persones matriculades als cursos de Llengua Valenciana, Geografia i Història del País Valencià, impartits pel mestre Baldomer Vendrell al Centre Valencianista. (Bibliografia 255).

Any 1934. Per l'any 34 actuava una companyia d'aficionats sota la direcció d'Antoni Calatayud Vañó que solia interpretar sarsueles al teatre del "Patronat". (Bibliografia 192).

Any 1934. Joan Ibáñez Belda era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1934. Vagues importants a Alcoi i a Villena. Cal estudiar les repercussions a Bocairent. (Bibliografia 109).

Any 1934. Frances Beneyto Martínez va decidir obrir luan fàbrica d'anís i licors a la baixada de les covetes dels Moros. El despatx de venda al públic el tenia situat al nº 6 del carrer bisbe Miró. (Bibliografia 943).

Any 1934, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Àngel Bernat Sempere

Música: Banda de Palomar

GRANADERS:

Capità: Francesc Calatayud Sanchis

Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

Capità: Vicent Marco España

Música: Banda de Salem

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Patrici Vidal Navarro

Música: Banda de Cabdet

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Galbis Asencio

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Josep Maria Bernat Pérez

Música: Banda de Lorxa

MARROCS:

Capità: Tomàs Vañó Domènech

Música: Banda de Beneixama

MOROS MARINS:

Capità: Josep Asencio Navarro

Música: Banda d'Atzeneta

MOSQUETERS:

Capità: Julià Belda Vañó

Música: Banda de Cabdet

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Ramon Molina Nieto, Canonge C. de Toledo. (Bibliografia 189) i (337).

Àngel Bernat Sempere va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Josep Bernat Sempere va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La crida del Programa de Festes de Sant Blai es fa en valencià i 18 de les propagandes de les firmes col·laboradores també. (Bibliografia 353).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1934, 8 de febrer. El govern ordena el desarmament general de la població civil. (Bibliografia 910).

Any 1934, 13 de febrer. Fusió de Falange Espanyola i les Juntes d'Ofensiva Nacional Sindicalista en un sol grup, FE de les JONS. (Bibliografia 910).

Any 1934, 27 de març. El govern d'Alexandre Lerroux restableix la pena de mort a Espanya per a contindre el terrorisme. (Bibliografia 910).

Any 1934, 2 d'abril. Manuel Azaña funda el Partit Esquerra Republicana. (Bibliografia 910).

Any 1934, 6 d'abril. S'alça l'estat d'alarma i prevenció. (Bibliografia 910).

Any 1934, 11 abril. La Generalitat de Catalunya aprova la llei dels rabassaires. (Bibliografia 911).

Any 1934, 28 d'abril. Es constitueix el seté govern constitucional de la Segona República, presidit per Ricard Samper. (Bibliografia 910).

Any 1934, 29 d'abril. La comparsa de Moros Vells va celebrar missa en el Sant Crist. (Bibliografia 897).

Any 1934, 16 de maig. Ruptura entre Lerroux i Martínez Barrio. (Bibliografia 911).

Any 1934, 15 de setembre. Espanya és admesa com a membre de la Societat de Nacions, amb seu en Ginebra. (Bibliografia 910).

Any 1934, 4 d'octubre. Lerroux dóna entrada en el seu govern a ministres de la CEDISCA. Açò és el senyal per a la sublevació obrera a Astúries i la Catalanista a Barcelona. Revolució d'octubre. (Bibliografia 911).

Any 1934, 6 d'octubre. El govern proclama l'estat de guerra en tota Espanya davant de la revolta originada principalment a Oviedo, que cau en poder dels revolucionaris. (Bibliografia 910).

Any 1934, 11 d'octubre. Es restableix la pena de mort per garrot vil, després de la fracassada temptativa revolucionària. (Bibliografia 910).

Any 1934, 6 de setembre. Es legalitza la societat Joventut Socialista, Grup polític presidit per Fermí Sampedro Calatayud. (Bibliografia 369).

Any 1934, 14 de desembre. Es produeix la primera vaga general de vint-i-quatre hores, organitzada per l'UGT. (Bibliografia 910).

Any 1935. Joan Ibáñez Belda era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1935. Enric Beneyto i Bernàcer, capellà, ens descrivia la capella de Sant Blai i altres llocs de l'església i del poble. És important aquest testimoni perquè un any després es van fer malbé molts tresors artístics i de valor per a nosaltres. (Bibliografia 100).

Any 1935. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de 88. (Bibliografia 101).

Any 1935, 30 de gener. Es legalitza la societat de caràcter religiós anomenada Joventut Catòlica, situada al carrer Perales, 23, presidida per Joan Baptista Domènech Castelló. (Bibliografia 369).

Any 1935. Els altaveus permetrien grans mítings polítics. S'aguditzà la crisi política i econòmica. (Bibliografia 121#).

Any 1935. El "Patronat" adquiria el primer baló de futbol. (Bibliografia 198).

Any 1935, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Baptista Ureña

Música: Banda de Palomar

GRANADERS:

Capità: Gaspar Silvestre Calatayud

Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

Capità: Antoni Berga Romero

Música: Banda de Salem

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Antònia Cabanes Carbonell

Música: Banda de Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Baldomer Vendrell Gómez

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Àngel Beneyto German

Música: Banda de Lorxa

MARROCS:

Capità: Cosme Juan Castelló

Música: Banda de Beneixama

MOROS MARINS:

Capità: Josep Cerdà Silvestre

Música: Banda d'Agullent

MOSQUETERS:

Capità: Agustí Silvestre Belda

Música: Banda d'Alfajara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén P. Ignasi Corrons, S.J. (Bibliografia 189) i (337).

Joan B. Ureña va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Àngel Beneyto German va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La crida del Programa de Festes de Sant Blai es fa en valencià i 21 de les propagandes de les firmes col·laboradores també. (Bibliografia 353).

Els Mosqueters inauguren local social al carrer Ereta de Peña número 3. Allí van romandre 50 anys. (Bibliografia 574).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes. (Bibliografia 873).

Any 1935, 20 de març. Es legalitza la societat Esquerra Republicana, (el partit d'Azaña) presidida per Vicent Molina Alcaraz. (Bibliografia 369).

Any 1935, 26 de març. Els partits radical socialista i radicaldemòcrata firmen la seua fusió en Lleó. (Bibliografia 911).

Any 1935, abril. Comença el període d'instabilitat ministerial que acabarà amb la victòria del Front

Popular al febrer de 1936. (Bibliografia 911).

Any 1915, 14 d'abril. Commemoració de la República. Míting de Artemina Botella, Tomás Gozalvo, Vicente Donat y Juan Conejero. (Bibliografia 957).

Any 1935, juny. Els Moros Vells desfilaven pels carrers d'Alacant en les festes de Sant Joan. (Bibliografia 132).

Any 1935, 3 de juliol. Es prorroga per trenta dies l'estat d'excepció. (Bibliografia 910).

Any 1935, 20 de juliol. Servei d'autobusos: Eixides a València: a les 8 i a les 16:35. Arribades de València : a les 9:50 i a les 18:50. Servei de tren: Eixides a Jumilla: a les 9:54 i a les 18:51. Arribades de Jumilla: : a les 8 i a les 16:33. (Bibliografia 958).

Any 1935, 25 d'agost. S'inaugura la sala de projecció de cinema anomenada Cortés Cinema amb la pel·lícula "El signe de la Creu". El cine era propietat de Miguel Cortés, sastre de professió. (Bibliografia 585).

Any 1935, desembre. El "Patronat" va fer participacions de loteria per primera vegada. Comprà un total de 7 pessetes per fer participacions. (Bibliografia 198).

Any 1935, 20 octubre. Lerroux forçat a dimitir per causa de l'escàndol de l'estraperlo. (Bibliografia 911).

Any 1935, 16 de desembre. Es constitueix el Front Popular amb republicans, socialistes, comunistes i nacionalistes bascos. (Bibliografia 910).

Any 1935, 31 de desembre. Nou govern a Espanya, presidit per Portela Valladares. (Bibliografia 910).

Any 1936. Últim acte de la Confraria de la Minerva, després de 240 anys d'existència. (Bibliografia 429).

Any 1936. Fins a aquest any vivia un capellà en l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 100). Es tractava de mossén Joaquim Castelló Bodí. Amb ell vivien el tio Muixama, que feia les funcions d'ermità, i una neboda del capellà. Per al manteniment de l'ermita es demanava almoina pel poble. (Bibliografia 859).

Any 1935, 5 de gener. Cavalcada dels Reis acompanyada per la banda de música. (Bibliografia 962).

Any 1936, 6 de gener. La Dreta Regional va regalar 400 joguines per als xiquets pobres i el Centre Valencianista 1000 contes escrits en valencià. (Bibliografia 962).

Any 1936, 15 de gener. Es firma el pacte electoral del Front Popular a Espanya, pel que republicans, socialistes i comunistes s'unifiquen en un únic partit. (Bibliografia 910).

Any 1936, febrer. Eleccions Generals. La preparació dels comicis arribà a plantejar-se en termes de joc de civilització. Les dones de la Dreta feren campanya amb un eslògan electoral entre contundent i apocalíptic: ¡ O Crist, o Lenin!. Lògicament guanya la Dreta que s'havia integrat dins una coalició anomenada CEDA (Confederació Española de Derechas Autónomas), amb 1.218 sufragis, enfront 413 del Front Popular i dels anecdòtics 5 del PURA. (Bibliografia 591) i (813).

Any 1936, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Mora Blasco

Música: Banda de Palomar

GRANADERS:

Capità: Francesc Juan Castelló

Música: Banda d'Atzeneta

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Vicedo Sanz

Música: Banda de Salem

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Consol Casa Cabanes

Música: Banda de Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Ibáñez Julià

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Josep Maria Molina Sempere

Música: Banda de Lorxa

MARROCS:

Capità: Alfred Ferre Alcaraz

Música: Banda d'Atzeneta

MOROS MARINS:

Capità: Salvador Puerto Albero

Música: Banda d'Agullent

MOSQUETERS:

Capità: Gregori Beneyto Beneyto.

Música: Banda de Gaianes

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Zahonero i Vivó. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Mora Blasco va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

J. Maria Molina Sempere va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La crida del Programa de Festes de Sant Blai es fa en valencià i 15 de les propagandes de les firmes col·laboradores també. (Bibliografia 353).

La revista "Estampa" contava les festes de la mà de l'estudiant Joan Beneyto Bernàcer.

Per ordre governativa va quedar suprimit l'Àngelus de principi de la festa. (Bibliografia 859).

Durant la missa de Sant Blai un assistent va dir en veu alta: "Això que està dient és mentida i no s'ho cregau". Aquestes paraules van suposar una commoció que va arreglar Joaquim Pascual Ferre, fent reflexionar a l'autor i traient-lo fora de l'església. (Bibliografia 859).

La processó no es va fer, però molts festers fan fer el recorregut habitual fumant. Una vegada realitzat el trajecte van entrar en l'església omplint-la de gom a gom. La banda de música, situada a la dreta de l'entrada, va interpretar la Marxa Real. (Bibliografia 859).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1936, 15 de febrer. Es feu pública el programa de Front Popular signat per Esquerra Republicana, Joventuts Socialistes, PCE, Partit Sindicalista i POUM. (Bibliografia 109).

Any 1936, 16 de febrer. El Bocairent republicà no es veié tant afectat com altres centres fabrils per la crisi mundial derivada del crac del 1929. Hi havia enregistrades 15 firmes tèxtils i 1 de joguets. (Bibliografia 794).

Any 1936, 16 de febrer. Triomf electoral del Front Popular a Espanya. (Bibliografia 910) i (911).

Any 1936, 19 de febrer. Manuel Azaña ocupa la presidència del Consell de Ministres espanyol com a conseqüència del triomf electoral del 16 de febrer d'eixe any. (Bibliografia 910).

Any 1936, 21 de febrer. La Diputació Permanent de les Corts Espanyoles aprova el projecte d'amnistia redactat pel govern i que afecta tots els presos polítics. (Bibliografia 910).

Any 1936, 26 febrer. Restabliment de la de generalitat de Catalunya i del govern Companys, suprimits arran de la revolució d'octubre. (Bibliografia 911).

Any 1936, 27 de febrer. Es va rebre una comunicació del Governador Civil ordenant el cessament automàtic de l'actual ajuntament, elegit per votació popular, i la constitució de una nova Comissió Gestora. (Bibliografia 584).

Any 1936, 29 de febrer. Constitució de la Comissió Gestora de l'ajuntament, presidida per Santiago Martí Ortiz. (Bibliografia 584), (859) i (963).

- Resultats electorals: Dreta Regional, 1.220; Font Popular, 413; autonomistes, 1. (Bibliografia 963).

Any 1936, 15 de març. Com ja era habitual des de feia dècades, els monàrquics carlistes de la comarca es congregaren a la creu commemorativa de la batalla de Camorra. Però aquesta vegada, l'aplec tradicionalista fou més concorregut i emotiu que mai. (Bibliografia 816).

Any 1936, 17 de març. Es decreta a Espanya la dissolució de FE de les JONS i el processament i presó dels seus dirigents. (Bibliografia 910).

Any 1936, 5 d'abril. García Morales va omplir la plaça de Bocairent en el seu discurs sobre república i

religió. (Bibliografia 1005)

Any 1936, 7 d'abril. Les Corts espanyoles destitueixen el president de la República, Niceto Alcalá Zamora, a què substitueix Manuel Azaña. (Bibliografia 910).

Any 1936, 14 d'abril. Amb motiu de la festivitat de la República es va elegir a Joana Albero Vañó com a Miss 14 d'abril. (Bibliografia 964).

Any 1936, 14 abril. La unió Musical estrena un himne d'Àngel Bernat dedicat a Manuel Azaña. (Bibliografia 964).

Any 1936, 10 de maig. Azaña es converteix en President de la República i Casares Quiroga en Primer Ministre. (Bibliografia 911).

Any 1936, primavera. Un grup de joves constituïren la secció local de la Falange Española, una formació paramilitar i elitista promoguda per José Antonio Primo de Rivera. (Bibliografia 815).

Any 1936, 14 d'abril. Els sindicats proletaris de Bocairent organitzaren vistoses desfilades triomfals, en commemoració del V Aniversari de la República i el consistori s'apropià del cementiri parroquial, a desgrat de la frontal oposició del clergat. (Bibliografia 817).

Any 1936, maig. Fins a aquest any feia la novena de la Mare de Déu dels Desemparats un dels dos vicaris. (Bibliografia 470).

Any 1936, juny. S'accentua la ruptura entre Prieto i Largo Caballero. Augmenta la violència en els carrers. Estratègia de tensió falangista. (Bibliografia 911).

Any 1936, 14 de juny. Els catòlics militants, com contrapés al triomfalisme de l'esquerra republicana organitzaren, entre altres coses, un multitudinari i solemne acte d'imposició d'insígnies a joves d'Acció Catòlica. En total en van ser 46 xics i 84 xiques. El moviment estava auspiciat per Mossén Desideri Jerez Miquel. Hi intervingué el president diocesà Alfred Sánchez i Bella i el Consiliari Josep Garcia Grau. Començaren els preparatius amb l'exposició de la bandera en "Casa Puig", però va haver de ser retirada per ordre del batlle per considerar que tenia signes fascistes. La bandera va ser apadrinada per Sixte Belda i Pilar Estruch. Tots els actes es van celebrar dins l'església i en l'interior del Patronat per expressa disposició del Governador de la Província. (Bibliografia 859).

Any 1936, 17-20 de juliol. La rebel·lió castrense fracassà a les principals capitals, però com que els insurrectes controlaven un important sector del territori, comptaven amb el recolzament de bona part de l'exèrcit i amb l'auxili dels règims feixistes d'Alemanya i Itàlia, aconseguiren guanyar una Guerra Civil (1936-1939) que consagraria el general Franco com a dictador i Cabdill d'Espanya. (Bibliografia 814).

Any 1936, 12 de juliol. Assassinat del tinent d'assalt José Castillo. (Bibliografia 911).

Any 1936, 13 de juliol. Assassinat de Calvo Sotelo. (Bibliografia 911).

Any 1936, 17 de juliol. Esclata la sublevació a Melilla. Li segueixen les altres places i tot el Protectorat del Marroc. Els rebels dominen la situació. El govern, creient que es tracta d'un pronunciament, pren mesures insuficients. (Bibliografia 912) i (910).

Any 1936, juliol. Antoni Alcaraz Calatayud va poder rescatar del foc l'Ecce Homo de Joan de Joanes del convent de les Agustines. El va traure embolicat dient als milicians que portava una paella. (Bibliografia 862).

Any 1936, juliol. (Bibliografia 859).

Instigació continuada per part dels milícies als assistents a missa.

Mossén Estanislau Boluda Úbeda és expulsat de la Casa Abadia.

Tomàs Vidal i Vicent Ferre Colomer traslladen l'Arxiu Parroquial a casa del primer, són vistos i el material és traslladat a l'ajuntament.

Són detingudes i traslladades a les presons de València les següents persones pel fet de ser de Falange, del Partit Tradicionalista o desafectes al règim: Josep Joan Vañó, Francesc Calabuig Calatayud, Joan Batista Molina Luna, Cristòfol Pastor Navarro i Vicent Casa Cabanes.

L'ajuntament s'incauta del cementiri parroquial.

El batlle, Santiago Martí Ortiz, precinta les portes de l'església i de les monges Agustines, romanent oberta la del torn per on es permetia l'entrada d'aliment.

Existia el rumor d'intent d'incendi del convent per part de les milícies. Per tal d'evitar-ho es formava guàrdia

per l'Atalaia. Aquest grup estava format per Vicente Ferre Colomer, Francesc Belda Martínez i per algun caçador com Jeroni Pérez Sempere.

Dies més tard va manar l'expulsió de les monges. Alguns voluntaris van anar a recollir pertinences de les monges que van guardar en còvens facilitats per la fàbrica de Joan Ibáñez, però dos milicians es van fer amb el material recollit.

Els rojos de Banyeres i Ontinyent desfilaven pels principals carrers de Bocairent amb l'arma al muscle per intimidar. Els de Bocairent ho farien en altres poblacions. (Bibliografia 859).

Total de persones assassinades de Bocairent o a Bocairent:

Joan Belda Pastor, capellà, arxiprest d'Ontinyent
 Desideri Jerez Miquel, capellà, Sochante Bocairent
 Josep Patrici Peidró Bernàcer, capellà, vicari de Santa Maria d'Ontinyent
 Josep Maria Juan Belda, Capellà, organista de Bocairent
 Emili Beneyto Domínguez, Capellà de les Agustines.
 Joan Batista Ferre Vañó, frare carmelita, organista d'Altura (Castelló)
 Josep Pascual Beneyto, frare carmelita, cuiner.
 Emili Belda Ferre, frare franciscà, porter
 Joan Beneyto Bernàcer, empresari.
 Joan Ibáñez Belda, empresari.
 Francesc Juan Belda, empresari.
 Josep Cabanes Cabanes, empresari
 Eugeni Zaragoza Sobrino, Batlle de Talavera de la Reina.
 Josep Cerdà Reig, comandant d'artilleria.
 Emili Garrido, capità de la Guàrdia Civil.
 Josep Beneyto Berenguer, Administratiu.
 Joan Belda Juan, notari.
 Francesc Vañó Castelló, terratinent.
 Joan Batista Juan Ferre, administratiu.

Morts en acció de guerra Exèrcit Nacional:

Joan Batista Doménech Castelló
 Colau Silvestre Bodí.

Morts en acció de guerra Front Roig Republicà

Joan Vañó Sempere.
 Rafael Vañó Sirera.
 Vicent Molina Luna.
 Mariano Vañó Silvestre
 Rafael Molina Belda.
 Julià Vañó Sempere.
 Jeroni Bernat Belda.
 Remigi Juan Castelló.
 Vicent Castelló Castelló.
 Josep Cabanes Berbegal.
 Josep Pascual Tudela.
 Josep Colomer Pascual.
 Manel Beneyto Cabanes.
 Josep Cerdà Francés.

Desapareguts en la guerra:

Miquel Juan Ferre.
 Vicent Casanova Payà.
 Joan Batista Sanjuan.
 Antoni Puerto.
 Pere Domènech
 Eleuteri Puerto Albero.

Any 1936, 18 de juliol. En les Canàries se subleva Franco i dirigeix una crida a les divisions i bases navals; es posa en camí cap al Marroc. Queipo de Llano s'apodera del comandament de la II Divisió i amb escasses forces controla alguns punts estratègics de Sevilla. A Andalusia s'alcen en Xerés, Cadis, Algesires, Còrdova i Màlaga; dubtes a Granada. A Madrid es mobilitzen els sindicats i els partits d'esquerra

en suport del govern. Saliquet domina Valladolid i proclama l'estat de guerra. A Burgos és destituït el general Bat-te i establida la llei marcial. Suport de falangistes i dretans a Castella –Lleó. Franco pernocta en Casablanca. Dimissió de Casares Quiroga i formació d'un efímer govern de Martínez Barri que intenta pactar amb el general Mola oferint dos carteres a militars compromesos. Fracassa l'intent. El general Cabanellas subleva les guarnicions d'Aragó i envia a Mola fusells i municions. La CNT respon amb la vaga general. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1936, 19 de juliol. A l'alba, se subleva Barcelona i altres guarnicions. Guàrdies d'assalt i nombrós paisanatge, principalment de la CNT-FAI, els combaten. El general Mola se subleva a Pamplona amb la col·laboració de requetés. Alçament en moltes ciutats de Castella-Lleó. Després de dominar Palma de Mallorca, el general Goded es trasllada a Barcelona per a prendre el comandament, però els sublevats estan sent batuts i Goded és fet presoner. S'han sublevat Vitòria, Oviedo i Càceres. Formació d'un nou govern a Madrid presidit per José Giral. Es decideix entregar armes a les organitzacions sindicals i partits d'esquerra. (Bibliografia 912).

Any 1936, 20 de juliol. Atac contra el Quarter de la Muntanya i contra els sublevats de Getafe i Carabanchel que, després d'una lluita breu però intensa, són reduïts. Sublevació a Galícia i combats en La Corunya i a Vigo. Al llarg del matí són conquistats a Barcelona els últims reductes rebels. La CNT-FAI s'apodera de considerable armament i controla la ciutat. Comencen a perfilar-se ambdós zones i s'organitzen columnes. (Bibliografia 912).

Any 1936, 21 de juliol. Es crea a Barcelona el Comité de Milícies Antifeixistes. Dominat per la CNT-FAI, és el verdader òrgan de poder executiu en la ciutat. (Bibliografia 912).

Any 1936, 20 de juliol. El "Jefe de Falange" va fer una donació de 500 pessetes al "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1936, 22 de juliol. Es va constituir el Comité Executiu de Defensa Popular que es va instal·lar en el Cercle Industrial o Casino de Bocairent. (Bibliografia 450).

Any 1936, 23 de juliol. Es clausura el local de la Dreta Regional Valenciana i comencen des detencions de falangistes i destacats homes de dreta els quals van ser tancats al Palau. (Bibliografia 450).

Any 1936, 23 de juliol. Es forma a Burgos la Junta de Defensa Nacional presidida per Cabanellas. Alacant en poder dels republicans. Mor Onésimo Redondo en Labajos (Segòvia). (Bibliografia 912).

Any 1936, 24 de juliol. La columna Durruti ix de Barcelona cap a Saragossa. Fundació del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC). (Bibliografia 912).

Any 1936, 25 de juliol. Durruti pren Casp. Avions francesos per a la República aterren a Barcelona. Es decideix l'ajuda alemanya als sublevats. (Bibliografia 912).

Any 1936, 28 de juliol. Arriben els primers avions enviats per Itàlia i Alemanya. (Bibliografia 912).

Any 1936, 31 de juliol. El Comité d'Enllaç del Front Popular comunicava a Gabriel Calabuig el pagament de 75 pessetes per atendre les despeses ocasionades amb motiu de la insurrecció militar. Eren els famosos sobres blaus que repartien entre les persones de dretes. (Bibliografia 859).

Any 1936, 2 d'agost. L'exèrcit republicà i les milícies antifeixistes havien fet una comanda de 35.000 mantes als empresaris d'Alcoi i Bocairent. (Bibliografia 798).

Any 1936, 2 d'agost. Nou govern de la Generalitat amb tres membres del PSUC. Decret Giral pel que es preveu la confiscació de les empreses relacionades amb els rebels. Els quaters sublevats a València capitulen. (Bibliografia 912).

Any 1936, 3 d'agost. Quedava destrossada la Mare de Déu del Pópulo que presidia el vestuari del clergat. (Bibliografia 157). No sols aquesta imatge sinó els sants adossats a les pilastres i altres sants i quadres. Com a conseqüència de la destrossa el secretari de l'ajuntament, Agustí Calabuig Vañó va telefonar a Carles Sarthu Carreres del que passava. (Bibliografia 859).

Any 1936, 6 d'agost. Franco arriba a Sevilla procedent del Marroc. (Bibliografia 912).

Any 1936, 8 d'agost. Els republicans prenen Eivissa i Formentera. (Bibliografia 912).

Any 1936, 8 d'agost. La Societat La Victòria, amb la UGT, es plantejaren formar un comité de control obrer dels mitjan de producció. (Bibliografia 796).

Any 1936, agost. Era cremada la imatge processional de Sant Blai atribuïda a Francesc Vergara. (Bibliografia 100) i (526).

Any 1936, 10 d'agost. Els nacionals ocupen Mèrida. El govern republicà decreta la clausura de les institucions religioses. (Bibliografia 912).

Any 1936, 14 d'agost. Badajoz cau en poder de les columnes de Yagüe. (Bibliografia 912).

Any 1936, 16 d'agost. Al comandament del capità Bayo, un contingent republicà de quasi 10.000 homes desembarca a Mallorca. (Bibliografia 912).

Any 1936, 16 d'agost. El frare bocairentí Emili Belda i Ferre va ser assassinat prop de Navajas per motius religiosos. Tenia 78 anys. (Bibliografia 572).

Any 1936, 19 d'agost. García Lorca és afusellat pels nacionals en Vízcar (Granada). (Bibliografia 912).

Any 1936, 23 d'agost. En la presó Model de Madrid són assassinats Melquíades Álvarez, Ruiz d'Alda, Fernando Primo de Rivera entre altres. Es creen a Madrid els tribunals populars. (Bibliografia 912).

Any 1936, 23 d'agost. Data de la factura per la reparació d'una escopeta que li van per pagar a Joaquim Pascual. Segons la bibliografia 859, Joaquim Pascual va treure de l'església la persona que va interrompre la missa de Sant Blai. Temps després van venjar l'acció portant a Joaquim al carreró on està el maset dels Espanyolitos. La pallissa que li van pegar va ser tan forta que van trencar l'escopeta amb la qual li van pegar, fent-li-la pagar després. Joaquim va quedar estès i quasi mort.

Any 1936, 24 d'agost. El bocairentí Antoni Bernat Ferre trasllada el consolat de Xina a Bocairent, a la seua finca de la Derrota. (Bibliografia 828).

Any 1936, 25 d'agost. Arriba a Barcelona el cònsol soviètic Antonov Ovseenko. (Bibliografia 912).

Any 1936, 28 d'agost. És assassinat en la carretera de Benissoda mossén Joan Belda Pastor, arxiprest d'Ontinyent. (Bibliografia 859).

Any 1936, 29 d'agost. Des del 18 de juliol venia realitzant-se una depuració dels empleats municipals. Açò va afectar, entre altres al mateix secretari, Agustí Calabuig Vañó, que va ser cessat i substituït pel secretari accidental Cosme Juan. (Bibliografia 584).

Any 1936, setembre. Trobem la primera relació detallada dels 111 pergamins històrics de l'Arxiu Municipal. (Bibliografia 568).

Any 1936, 1 de setembre. Es crea la Guàrdia Nacional Republicana, cos nacional de policia que substituïa la Guàrdia Civil en la zona republicana. (Bibliografia 910).

Any 1936, 2 de setembre. Manuel Hedilla és designat a Valladolid cap provisional de la Junta de Comandament de Falange. (Bibliografia 912).

Any 1936, 3 de setembre. Talavera de la Reina és ocupada pels rebels. Els republicans són definitivament rebutjats de Mallorca. (Bibliografia 912).

Any 1936, 4 de setembre. Dimiteix Giral i Llarg Caballero forma el primer govern de guerra, amb participació de republicans, socialistes i comunistes. (Bibliografia 912).

Any 1936, 4 de setembre. Vicent Blasco Pascual, milicià ferit i presoner va aconseguir fugir de les línies feixistes. (Bibliografia 984).

Any 1936, 5 de setembre. Les tropes de Mola conquisten Irún. (Bibliografia 912).

Any 1936, 5 de setembre. Nou canvi en la Secretaria de l'ajuntament. Ara li correspon en caràcter interí a Josep Llavador Mora el qual dimitiria el 21 de novembre. (Bibliografia 584).

Any 1936, 7 de setembre. Al propietari de "Industrias Vañó", Francesc Vañó Colomer, el Comité Local, que dirigia la revolució, li exigí –amb sèries amenaces- 10.000 pessetes per atendre el pagament de treballadors i les despeses ocasionades per la insurrecció feixista. (Bibliografia 819).

Any 1936, 9 de setembre. Se celebra a Londres la primera reunió del Comité de No Intervenció a què assisteixen 25 països amb l'absència de Portugal. (Bibliografia 912).

Any 1936, 13 de setembre. Les columnes de Mola entren en Sant Sebastià. La República decideix traslladar l'or a Cartagena. (Bibliografia 912).

- Any 1936, 14 de setembre.** En una audiència concedida a 500 pelegrins espanyols, Pius XI es refereix al "odi satànic cap a Déu" dels republicans espanyols. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 14 de setembre.** Es constitueix el Comitè de control obrer dels mitjans de producció. Els integrants acudiren al Congrés de la Indústria Tèxtil i Fabril de la UGT celebrat a Elx en novembre. (Bibliografia 796).
- Any 1936, 19 de setembre.** És assassinat pel port de l'Olleria Josep Patrici Peidró Bernàcer, vicari de Santa Maria d'Ontinyent. (Bibliografia 859).
- Any 1936, 22 de setembre.** Prieto, ministre de Marina i Aire, ordena el trasllat de la flota republicana al Cantàbric. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 25 de setembre.** Es prohibeix per decret qualsevol activitat política i sindical en la zona rebel. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 26 de setembre.** Es dissol el Comitè Central de Milícies Antifeixistes de Catalunya. La CNT entra a formar part del govern de la Generalitat. Decret nacional que anul·la la Reforma Agrària i restitueix les terres als antics propietaris. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 27 de setembre.** Varela entra en l'Alcàsser de Toledo. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 27 de setembre.** És assassinat mossén Desideri Jerez Miquel en l'encreuament de la carretera d'Onil. Era beneficiat de la parròquia, fundador del cor parroquial i la Schola Cantarum, va dirigir la Fulla Parroquial i la Congregació Mariana. Fou Consiliari de l'Acció Catòlica. (Bibliografia 840) i (859).
- Any 1936, 28 de setembre.** Moria afusellat el para Joan Baptista Ferrer Vañó prop de la Canyada. Havia estat detingut per membres del Comitè Revolucionari. Empresonat al Palau del Baró de Casanova; incomunicat i subjecte a insults. Tenia 28 anys. També ho seria el frare Josep de la caseta Ferre. (Bibliografia 470) i (859).
- Any 1936, 29 de setembre.** Van matar per motius religiosos al frare bocairentí Josep Pascual Beneyto. (Bibliografia 516).
- Any 1936, 1 d'octubre.** Franco és investit a Burgos com a cap de govern de l'Estat. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 6 d'octubre.** Vicent Boscà, en nom del Comitè Executiu Popular demana 200 pessetes a Gabriel Calatayud Vañó per front a les despeses de la insurrecció militar. (Bibliografia 859).
- Any 1936, 12 d'octubre.** Arribada a Espanya de les Brigades Internacionals i d'ajuda militar soviètica. Els generals Goded i Fernández Burriel són afusellats a Barcelona. (Bibliografia 910).
- Any 1936, 15 d'octubre.** Largo Caballero crea el Comissariat de Guerra i pren el comandament de totes les forces militars de la República. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 21 d'octubre.** Les tropes de Mola conquisten Navalcarnero, en les proximitats de Madrid. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 24 d'octubre.** El govern republicà anomena Asensio subsecretari de Guerra i a Pozas cap de l'Exèrcit del Centre. Decret de la Generalitat que col·lectivitza les empreses de més de 200 treballadors. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 25 d'octubre.** Es firma el pacte UGT-CNT. L'or de la República ix de Cartagena cap a Odessa. (Bibliografia 912).
- Any 1936, 26 d'octubre.** Els expresidaris de "Sant Miquel dels Reis" de València, que formaven la "Columna de Ferro" van treure les religioses del Convent d'Alcantarrilla que fundara la bocairentina Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real. (Bibliografia 155) i (848).
- Any 1936, 27 d'octubre.** Els expresidaris de " Sant Miquel dels Reis " van profanar la tomba de Sor Pietat de la Cruz Ortiz Real i van jugar al futbol amb el crani de la religiosa bocairentina. (Bibliografia 155) i (848).
- Any 1936, 28 d'octubre.** Un grup de 6 ó 7 milicians del Front Popular van entrar en el mas de La Derrota, aleshores seu del Consolat de la Xina. El propi cònsol, el bocairentí Antoni Bernat Pérez, va elevar queixa formal a l'ambaixador de Xina en Madrid, a la delegació de la Xina en París i al govern d'Espanya. (Bibliografia 828).
- Any 1936, 29 d'octubre.** Són afusellats a Madrid Ramiro de Maeztu i Ledesma Ramos. (Bibliografia 912).

Any 1936, 4 de novembre. Les forces de Franco ocupen Alcorcón, Leganés, Getafe i Cuatro Vientos situant-se a cinc quilòmetres de Madrid. Açò força als republicans a una major unitat política entrant en el govern els cenetistes García Oliver, Federica Montseny, Peiró i Juan López. (Bibliografia 912).

Any 1936, 6 de novembre. Franco llança una proclama als madrilenys invitant-los a la rendició. El govern republicà abandona la capital amb destinació a València. Miaja es fa càrrec de la defensa de Madrid. (Bibliografia 912) i (910).

Any 1936, 13 de novembre. Varela pren el turó Garabitas, en la Casa de Camp. (Bibliografia 912).

Any 1936, 16 de novembre. Els treballadors de Bocairent, immersos en el ple procés revolucionari, acorden incautar totes les fàbriques, disposició que feren efectiva el dia 20. (Bibliografia 796).

Any 1936, 18 de novembre. Alemanya i Itàlia reconeixen oficialment al govern de Franco. (Bibliografia 912).

Any 1936, 19 de novembre. Mor Durruti en la Ciutat Universitària. (Bibliografia 912).

Any 1936, 20 de novembre. José Antonio Primo de Rivera és afusellat a Alacant. (Bibliografia 912).

Any 1936, 20 de novembre. Les empreses privades i familiars de tota la vida foren col·lectivitzades: la fàbrica de Sixte Belda, per exemple, passà a denominar-se Fàbrica Col·lectiva numero 1. I, la resta, amb números successius. (Bibliografia 796).

Any 1936, 23 de novembre. Franco desisteix d'atacar frontalment Madrid. (Bibliografia 912).

Any 1936, novembre. Es va constituir el Consell d'Economia. el seu objectiu consistia en organitzar i dirigir la nova economia revolucionària, bé per col·lectivització obligatòria o bé per control obrer sobre l'empresa. (Bibliografia 109).

Any 1936, 7 de novembre. La Societat la Victòria acomiada de la fàbrica a la treballadora Salvadora Cantó. (Bibliografia 859).

Any 1936-1939 (per determinar data).

- L'odi polític i la intolerància deixava víctimes per les cunetes dels camins i carreteres. Els comitès revolucionaris treien de casa a les persones sospitoses de ser deslleials a la causa republicana i les executaven després de judicis sumaríssims o sense judici. També es cremaren esglésies i convents.
- Abans de matar-los es tancaven a la planta alta del Palau de Casanova. El camionet de l'empresa Cabanes recollia els morts de les cunetes. El camionet era conegut amb el nom de la Pepa o el Canguro. (Bibliografia 109) i (121).

Els primers mesos de guerra foren d'absolut descontrol. Delinqüents comuns havien estat alliberats amb els polítics, sumant-se a la revolta. S'assassinava per qüestions personals, ambicions caciquisme o venjança. (Bibliografia 109).

La FAI, el PC i la UGT van requisar cases. (Bibliografia 109).

La finca dels Vilars també va ser lloc per a presos i refugiats. (Bibliografia 109).

Com a conseqüència de les tensions alguns xiquets van nàixer amb anomalies. (Bibliografia 109).

Bocairent va ser centre d'intendència de combustible portat de la reraguarda donat que Xàtiva i Alcoi estaven exposades a bombardeigs. (Bibliografia 109).

A Bocairent moltes dones tornejaven les bombes foses a Alcoi. (Bibliografia 109).

Es van mobilitzar 25 quintes. Des de la quinta de 1914 fins la de 1942. (Bibliografia 109).

Algunes xiques es van casar amb soldats destacats a Bocairent. Per exemple Matilde "la Cacaquera", Maria "la Juganagna", Maria "la Llonganissa", Elvira "la Xocolatera". Maria "la Jàvena" casada amb un capità manc. (Bibliografia 109).

El nivell dels autoconstituïts Comitès de Purga era inevitablement molt tosc. No discernien molt bé les afeccions polítiques. Es conduïen guiats per l'olfacte i a vegades el tenien molt atrofiat. (Bibliografia 481).

A la plaça del Mercat (ajuntament), a la Placeta de la Cantereria, a la Placeta Presó, en el Tou i a la del carrer Càpito van fer fogueres per cremar totes aquelles coses religioses: imatges, rosaris, etc. Un dels que cremava era un tal Morilla. (Bibliografia 109).

A l'església van trencar les vidrieres i van decapitar tots els apòstols. En 1997 durant una visita al temple un foraster visitant es va emocionar de pensar que va ser ell un dels qui ho havien fet. En la destrossa va participar gent de Bocairent, fins i tot concejals. (Bibliografia 109) i (859).

Tres participants en les destrosses van tindre un final tràgic: El concejal JMG va morir de gangrena en caure-li un tros de vidriera al peu. El concejal JPM amb càncer de gola i el "Moreno Pepets" la curiola del teler li va causar una ferida de conseqüències mortals. (Bibliografia 859).

La parròquia s'utilitza com a teatre representant-se funcions sacrílegues. També era sala de jocs amb cinc taules de bitllar. (Bibliografia 859).

El Convent de les Agustines s'habilita com la Casa del Poble, destinant-se la planta baixa com a café i el primer pis estaven les dependències de l'Esquerra Republicana. (Bibliografia 859).

"Quinze Quilos" d'Ontinyent pujava per matar als sospitosos. (Bibliografia 109).

El Comitè es fa càrrec de les fàbriques. (Bibliografia 450).

Es col·locà una sirena a la sala de campanes del campanar per avisar en cas de bombardeig. En 1990, l'aparell oxidat, encara estava. (Bibliografia 221).

La Creu de pedra del monument dels Carlistes del Sant Crist i les casetes de pedra dels Passos eren destrossades. (Bibliografia 100) i (193).

Alguns membres del Comitè passaven clandestinament queviures per la nit i apagaven els llums dels carrers. (Bibliografia 109).

La parròquia va ser també una mena d'hospital militar. Hi havia malalts de Còrdova, Sogorb, Madrid i Badajoz. (Bibliografia 109).

En les cases i masos requisaven tot allò que tingués valor. (Bibliografia 109).

Els qui tenien ràdio devien deixar-los als balcons i amb expressa prohibició de sintonitzar cap emissora. (Bibliografia 109).

Durant una temporada era obligat deixar les finestres obertes i sense cortines per poder controlar als residents des del carrer. (Bibliografia 109).

El circ de Los Hermanos Aragón es van instal·lar a la plaça de bous. (Bibliografia 109).

Els soldats destacats a Bocairent dormien per les cases. A vegades menjaven en les cases però portaven el pa de la seua ració. (Bibliografia 109).

La cuina de l'exèrcit estava al pati del Patronat. (Bibliografia 109).

A Mossén Sixte el van tancar a la presó. (Bibliografia 109).

La Comandància estava al Ravalet. El Comandant vivia en la casa de Pepe Juan. (Bibliografia 109).

Quan portaven destacaments de soldats els concentraven a la plaça dels Omets per a la seua distribució pels domicilis particulars. (Bibliografia 109).

El xofer del comandant era de Xàtiva. Pel seu caminar l'anomenaven "Dulce Meneo". (Bibliografia 109).

L'ajut internacional perllongà la guerra civil espanyola. A tot arreu es prengueren disposicions en matèria d'alarma. S'apagaven els llums per la nit. Es vigilava que no es feren senyals de llum. Es cridaven a files les quintes entre el 32 i el 36. Es racionava l'aliment. Es creaven targetes de racionament per als fumadors. Les lletilles era el plat de cada dia. Aparegué el mercat negre. (Bibliografia 121).

Les monges de la Residència van ser respectades. Sols van haver d'abandonar el convent i vestir-se de seglar. (Bibliografia 109).

Eren habituals els assassinats pels camins: Un dia 3 en la font de Masarra, un altre dia 4 en mig de la carretera que ha d'apartar el conductor de l'autobús per no xafar-los. (Bibliografia 859).

Va arribar a Bocairent un tren de xiquets i orfes, però entre ells hi havia altra gent. Van ser rebuts per la banda de música i autoritats. En el balcó del Casino dels Rics, el milicià Vaquero els dóna la benvinguda. Se'ls ofereix el convent de les monges com a lloc d'estada i els patis del Patronat per fer el menjar. Per poder guisar tallen els cipresos del Calvari i les butaques del Patronat. (Bibliografia 859).

En la finca de la Lloma maten al capità de la Guàrdia Civil, Rafael Garrido. (Bibliografia 859).

Un dia es presenta un destacament de la Policia fent una batuda i emportant-se a moltes persones. Entre aquestes i les que ja estaven empresonades poden comptar-se 75 paisans. (Bibliografia 859). En el treball de Vicent Ferre estan els noms de tots.

Any 1936, 1 de desembre. Les Corts de la República espanyola es reuneixen a València. (Bibliografia 910).

Any 1936, 9 de desembre. Comença el racionament a Madrid com a conseqüència de la Guerra Civil. (Bibliografia 910).

Any 1936, 11 de desembre. Alvarez del Vayo intervé en la Societat de Nacions on sol·licita la condemna d'Itàlia i Alemanya per haver reconegut a Franco i ataca la no intervenció. (Bibliografia 912).

Any 1936, 15 de desembre. Els nacionals reprenen l'ofensiva sobre Madrid intentant aïllar els republicans

del Guadarrama tallant la carretera de La Corunya. (Bibliografia 912).

Any 1936, 22 de desembre. Desembarca a Cadis el primer contingent de 3.000 "camises negres" italians. (Bibliografia 912).

Any 1936, 24 de desembre. L'exèrcit republicà d'Andalusia llança una ofensiva en el sector de Còrdova però fracassa. Queipo de Llano contraataca i conquista uns 1.500 quilòmetres quadrats de terreny. (Bibliografia 912).

Any 1936, 27 de desembre. Ofensiva republicana contra Terol. (Bibliografia 912).

Any 1936, 31 de desembre. Unamuno mor a Salamanca. (Bibliografia 912).

Anys 1937-1939. A l'ermita de Sant Antoni Abat s'emmagatzemava benzina. (Bibliografia 477).

Any 1937. L'ajuntament de Bocairent emet bitlles de 50 cèntims.

Any 1937, 2 de gener. Es renoven els combats en el front de Madrid. Els nacionals prenen Vilanova del Castillo. (Bibliografia 912).

Any 1937, 5 de gener. Arriba a Cadis un vaixell amb tres mil italians "voluntaris" per a recolzar a l'exèrcit rebel. (Bibliografia 910).

Any 1937, 10 de gener. La Junta de Defensa de la República ordena l'evacuació de la població civil de Madrid davant de l'amenaça d'una ofensiva de les tropes nacionals. (Bibliografia 910).

Any 1937, 11 de gener. Els barcos "Canàries" i "Almirall Cervera" bombardegen Màlaga. S'inicia l'ofensiva contra la ciutat. (Bibliografia 912).

Any 1937, 12 de gener. Bombardeig de València per una embarcació de guerra del bàndo nacional. (Bibliografia 910).

Any 1937, 14 de gener. Comença l'ofensiva de les tropes "nacionals" contra Màlaga. (Bibliografia 910).

Any 1937, 17 de gener. Manuel Azaña trasllada a València la seu de la presidència de la República. (Bibliografia 910).

Any 1937, 17 de gener. Van cremar la iconografia de Sant Antoni del Porquet, obra de Cristòfol Llorens. Va cessar la Comissió Gestora de l'ajuntament constituint-se el nou Consistori sota la presidència d'Antoni Puerto Mora. Els senyors que formen el Consell Municipal eren representants de les formacions polítiques i sindicals: Unió General de Treballadors, Confederació Nacional del Treball, Federació Anarquista Ibèrica, Partit Socialista Obrer, Partit Comunista i Partit d'Esquerra Republicana. (Bibliografia 477) i (584).

Any 1937, 19 de gener. Es constituí una Comissió Gestora, presidida per Antoni Puerto i integrada per la UGT, la CNT-FAI, el PSOE, el PC i IR, que havia de reconduir el procés revolucionari pel camí de la legalitat republicana i l'ordre públic. (Bibliografia 820).

Any 1937, 19 de gener. S'inaugura a Salamanca Ràdio Nacional d'Espanya dirigida per Antonio Tovar. (Bibliografia 912).

Any 1937, 30 de gener. Carta pastoral del cardenal Gomá titulada "La Cuaresma de España" en la que es pronuncia a favor dels rebels i culpa a maçons, jueus i comunistes. (Bibliografia 912).

Any 1937, 6 de febrer. S'inicia l'ofensiva nacional sobre el Jarama amb el propòsit de rodejar Madrid pel sud-est. (Bibliografia 912).

Any 1937, 8 de febrer. Les tropes "nacionals" ocupen Màlaga amb la decisiva participació de forces mecanitzades italianes i d'avions alemanys. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1937, 11 de febrer. Els nacionals creuen el Jarama. (Bibliografia 912).

Any 1937, 15 de febrer. El general Miaja substitueix a Pozas en el comandament del front del Jarama. (Bibliografia 912).

Any 1937, 16 de febrer. La firma nord-americana Dupont de Nemours patentava una fibra d'origen sintètic, el "niló". (Bibliografia 910).

Any 1937, 23 de febrer. Conclou la batalla del Jarama, amb un contraatac republicà dirigit pel general Miaja, que va ser detingut. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1937, 28 de febrer. L'Espanya nacional decreta com a himne nacional l'antiga Marxa Real, junt amb el Cara al Sol, l'Oriamendi i l'himne de la Legió. Es posa fi a la Batalla del Jarama. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1937, 5 de març. Un ple del PCE demana la unificació de l'exèrcit i la liquidació del trotskisme. (Bibliografia 912).

Any 1937, 8 de març. Comença la batalla de Guadalajara. (Bibliografia 912).

Any 1937, 10 de març. Les tropes italianes entren en Brihuega. Decideixen continuar el seu avanç, molt ràpid gràcies als motoritzats. S'inicia la resistència republicana. (Bibliografia 912).

Any 1937, 12 de març. Nova campanya d'arreglada d'armes en la reraguarda de la República espanyola. Superioritat aèria republicana a Guadalajara. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1937, 13 de març. S'inicia el contraatac republicà a Guadalajara. La divisió italiana Littorio defén Trijueque tot el dia però Líster ho reconquista a la nit. (Bibliografia 912) i (910).

Any 1937, 15 de març. Continua l'avanç republicà a Guadalajara. La retirada italiana és molt més desordenada. (Bibliografia 912).

Any 1937, 18 de març. Els republicans reconquisten Brihuega. (Bibliografia 912).

Any 1937, 21 de març. Acaba la batalla de Guadalajara. Franco es decideix a llançar la campanya del Nord. (Bibliografia 912).

Any 1937, 26 de març. S'inaugura en Mediano, el primer camp de presoners de la República espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1937, 27 de març. Dimiteixen els ministres anarquistes de la Generalitat. (Bibliografia 912).

Any 1937, 30 de març. Es legalitza la Joventut Esquerra Republicana. President Hilari Molina. (Bibliografia 369).

Any 1937, 31 de març. Mola inicia la campanya del Nord. (Bibliografia 912).

Any 1937, 7 d'abril. Conclou la primera fase de l'ofensiva nacional en el Nord. Aguirre fa una crida a la resistència per ràdio. (Bibliografia 912).

Any 1937, 8 d'abril. Rússia és acusada d'ajudar militarment a la República Espanyola en la guerra civil que va protagonitzar el general Franco en contra del govern republicà. (Bibliografia 910).

Any 1937, 9 d'abril. Miaja contraataca en el Centre per a intentar desarticlar la seua ofensiva en el Nord. (Bibliografia 912).

Any 1937, 11 d'abril. Es recapten un milió i mig de dòlars a Hollywood per a ajudar a l'Espanya republicana. (Bibliografia 910).

Any 1937, 13 d'abril. Amb motiu de la Guerra Civil és traslladat el guió de Sant Blai al Museu Municipal de Belles Arts i Arqueologia de Xàtiva on va estar fins el 30 de setembre del 1939 en que les autoritats el van demanar junt a altres obres d'art que s'havien dipositat. El guió té un forat produït per una bala de fusell. (Bibliografia 157).

Any 1937, 16 d'abril. Franco ha decidit la unificació de carlins i falangistes. Els primers accepten, encara que no majoritàriament, la fusió, convençuts per Rodet. En Falange la situació és més confusa. Aznar, Dávila i Garcerán expulsen a Hedilla del seu despatx. Un comandament d'hedillistes intenta detindre Dávila produint-se un tiroteig i la posterior detenció de tots els implicats. (Bibliografia 912).

Any 1937, 18 d'abril. El Consell Nacional de Falange anomena a Hedilla cap nacional. (Bibliografia 912).

Any 1937, 19 d'abril. Es decreta la Unificació de falangistes i carlins; naix Falange Espanyola Tradicionalista i de les JONS de la que Franco assumeix la direcció. (Bibliografia 912).

Any 1937, 24 d'abril. Es reprén l'ofensiva nacional en el Nord. En la zona sublevada s'institucionalitza la salutació braç enlaire. Hedilla renuncia al seu lloc en la Junta Política acabada de crear per Franco. (Bibliografia 912).

Any 1937, 26 d'abril. La Legió Còndor bombardeja Guernika. (Bibliografia 912).

Any 1937, 29 d'abril. La 4a Brigada navarresa entra en Guernika. (Bibliografia 912).

- Any 1937, 4 de maig.** Vaga general i tirotejos a Barcelona. El POUM lluita al costat de la CNT contra republicans i comunistes. Companys demana la volta a la normalitat així com diversos dirigents anarquistes. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 7 d'abril.** Es legalitza la Radio Comunista, de caràcter polític. Secretari General, Manuel Ferrer. President Vicent Valero Rico. (Bibliografia 369).
- Any 1937, 6 de maig.** Es legalitza el sindicat d'Edificacions i annexes per defensar interessos de classe. President Baptista Vicedo Sanchis. (Bibliografia 369).
- Any 1937, 8 de maig.** L'orde va restablir-se a Barcelona. En el Nord prossegueix l'avanç nacional. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 13 de maig.** Els comunistes demanen en Consell de ministres el càstic del POUM al que Largo Caballero s'oposa. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 13 de maig.** Trasllet de 47 peces artístiques de Bocairent al Museu Municipals de Belles Arts i Arqueologia de Xàtiva on va estar fins el 30 de setembre del 1939 en que les autoritats el van demanar junt a altres obres d'art que s'havien dipositat. De totes les obres dipositades va desaparèixer una "peça" filipina. (Bibliografia 157) i (527).
- Any 1937, 15 de maig.** Largo Caballero presenta la dimissió després d'intentar formar un altre govern amb anarquistes i socialistes que és boicotejat per comunistes. Azaña ofereix el càrrec a Negrín, molt més pròxim a la línia política comunista, que accepta. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 16 de maig.** Es legalitza el sindicat Unió d'Oficis Varis, per defensar els interessos de classe, Presidia Baptista Vañó Sirera. (Bibliografia 369).
- Any 1937, 27 de maig.** Se suspén "La Batalla", òrgan del POUM. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 29 de maig.** L'aviació republicana bombardeja el cuirassat alemany "Deutschland" fondejat a Eivissa. En la zona nacional s'estableix la censura de premsa i impremta. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 30 de maig.** Els republicans llancen una ofensiva en el front de Segòvia intentant descongestionar la tenalla de Bilbao. En represàlia per l'atac al "Deutschland", el "Admiral Scheer" bombardeja Almeria. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 1 de juny.** Gamir Ulíbarri pren el comandament de l'exèrcit republicà en el País Basc en substitució de Llano de la Encomienda. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 8 de juny.** Es firma l'orde per a l'atac republicà a Osca en un intent de descongestionar el front nord. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 13 de juny.** Les tropes de Solchaga trenquen el cinturó de ferro. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 16 de juny.** Els republicans llancen un dels atacs més durs de la guerra contra Osca. S'inicia la repressió contra el POUM portada directament per la policia soviètica. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 17 de juny.** El govern basc abandona Bilbao. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 19 de juny.** Els nacionals entren a Bilbao. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 30 de juny.** Les tropes de Franco prossegueixen el seu avanç per l'oest de Biscaia. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 1 de juliol.** Carta col·lectiva dels bisbes espanyols a favor de Franco. No la firmen ni Múgica ni Vidal i Barraquer. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 6 de juliol.** Intentant alleujar el front Nord, els republicans ataquen Brunete, a l'oest de Madrid. Líster pren el poble a les 7 del matí. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 11 de juliol.** En el que serà l'últim avanç de l'exèrcit republicà en la batalla, Miaja conquista Villanueva del Pardillo. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 12 de juliol.** Es firma a Salamanca un acord econòmic entre l'Espanya nacional i Alemanya. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 14 de juliol.** Prieto ordena a les seues tropes passar a la defensiva en Brunete. (Bibliografia 912).

Any 1937, 19 de juliol. Contraofensiva nacional en Brunete. La Legió Còndor bombardeja Villanueva de la Cañada. Hi ha moltes baixes per ambdós costats però la batalla segueix sense decidir-se. (Bibliografia 912).

Any 1937, 25 de juliol. Els nacionals ocupen definitivament Brunete. La batalla ha acabat. (Bibliografia 912).

Any 1937, 2 d'agost. Hedilla ingressa en la presó de Las Palmas on passarà quatre anys. (Bibliografia 912).

Any 1937, 9 d'agost. Per decret de Prieto s'organitza el SIM. (Bibliografia 912).

Any 1937, 10 d'agost. Decret de dissolució del Consell d'Aragó firmat per Prieto. (Bibliografia 912).

Any 1937, 14 d'agost. Les brigades navarreses ataquen per Reinoso i el CTV per l'Escudo conquistant ambdós objectius. A València, el govern prohibeix les crítiques a l'URSS en la premsa anarquista i trotskista. (Bibliografia 912).

Any 1937, 22 d'agost. Els nacionals avancen cap a Santander. Prieto demana a Gamir Ulíbarri que resista tres dies per a poder llançar una ofensiva en Belchite. (Bibliografia 912).

Any 1937, 23 d'agost. Comença la batalla de Belchite. En el front del Nord els nacionals prossegueixen el seu avanç per Santander. Comença l'evacuació de la ciutat. (Bibliografia 912).

Any 1937, 24 d'agost. Els republicans ataquen Quinto i ocupen Codo a Aragó. A Santander la posició republicana és desesperada. (Bibliografia 912).

Any 1937, 26 d'agost. Prossegueixen els atacs republicans en la zona de Belchite. Els nacionals entren a Santander. (Bibliografia 912).

Any 1937, setembre. Data del memorial on els obrers de la societat La Victòria argumentaven que calia fer marxa enrere en el procés de col·lectivització d'empreses. Les fàbriques tornaren a ser dutes pels patrons no afectats per la depuració, però sota l'estreta vigilància dels milicians de la vila. (Bibliografia 797).

Any 1937, 4 de setembre. Després de prendre Santander, els nacionals inicien la penetració a Astúries. Prossegueixen els combats a Aragó. (Bibliografia 912).

Any 1937, 6 de setembre. Els republicans prenen finalment Belchite. (Bibliografia 912).

Any 1937, 13 de setembre. Els nacionals avancen per Astúries. En Ginebra, Negrín presideix l'assemblea de la Societat de Nacions. (Bibliografia 912).

Any 1937, 16 de setembre. El Batlle de Bocairent, Antoni Puerto Mora, va presentar la seua renúncia al càrrec per ser mobilitzat el reemplaçament a què pertanyia. Va passar a presidir la Corporació Municipal Baptista Gisbert Martínez. (Bibliografia 584).

Any 1937, 20 de setembre. Aranda ocupa el port de Pajares. (Bibliografia 912).

Any 1937, 1 d'octubre. Els nacionals ocupen Covadonga. Sessió extraordinària de les Corts republicanes a València. (Bibliografia 912).

Any 1937, 7 d'octubre. Es crea en la zona nacional el Servei Social, obligatori per a totes les dones. (Bibliografia 912).

Any 1937, 12 d'octubre. El Congrés del PCE acorda el suport total al govern de Negrín. (Bibliografia 912).

Any 1937, 17 d'octubre. La 4a Brigada navarresa creua el riu Sella. El Consell Sobirà d'Astúries, presidit per Belarmino Tomás, decideix l'evacuació del territori. (Bibliografia 912).

Any 1937, 21 d'octubre. Els nacionals entren a Gijón i Avilés. La campanya del Nord ha acabat. (Bibliografia 912).

Any 1937, 28 d'octubre. S'anuncia el trasllat del govern a Barcelona. (Bibliografia 912).

Any 1937, novembre. El Consell Municipal del Front Popular munta una fàbrica d'explosius. (Bibliografia 450).

Any 1937, 2 de novembre. El govern basc es trasllada a Barcelona. (Bibliografia 912).

- Any 1937, 11 de novembre.** L'Espanya nacional i la Gran Bretanya estableixen relacions comercials. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 18 de novembre.** Es legalitza l'Agrupació Anarquista, per defensar interessos classe. President Baptista Vañó. (Bibliografia 369).
- Any 1937, 7 de desembre.** La República autoritzava el culte catòlic amb caràcter privat. (Bibliografia 109).
- Any 1937, 1 de desembre.** Japó reconeix al govern de Burgos. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 2 de desembre.** Fernández Cuesta és anomenat secretari general de Falange. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 6 de desembre.** Uruguai reconeix al govern de Burgos. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 8 de desembre.** Els nacionals bombardegen Barcelona. Els republicans, en represàlia, bombardegen Palma de Mallorca. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 15 de desembre.** S'inicia l'atac republicà contra Terol. Rei d'Harcourt dirigeix la defensa de la ciutat. Franco ordena enviar reforços. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 18 de desembre.** En condicions climàtiques duríssimes contínua a Terol l'avanç republicà amb la presa de la Mola de Terol. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 20 de desembre.** Orde disposant es lliure a favor de l'ajuntament de Bocairent (València) la quantitat de 39.000 pessetes, en concepte de subvenció, amb destí a la construcció d'edificis escolars. (Bibliografia 884)
- Any 1937, 22 de desembre.** Dos divisions republicanes entren a Terol. Franco decideix suspendre l'ofensiva sobre Madrid i recuperar Terol. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 24 de desembre.** Contraatac nacional a Terol. L'intens fred paralitza la lluita. (Bibliografia 912).
- Any 1937, 29 de desembre.** Segueix l'ofensiva nacional sobre Terol. La resistència dels republicans és forta però al final són desallotjats de la Mola. (Bibliografia 912).
- Any 1938.** Les notícies que arriben a Bocairent des del front no són gaire bones per als republicans. La fam va estenent-se. Arriben a Bocairent refugiats de les zones conquistades pels rebels. (Bibliografia 450).
- Any 1938.** La carestia de la vida, la falta de braços al camp i a la indústria, la desorganització en els canals de subministrament, les necessitats de guerra, la depreciació dels diners republicans, el mercat negre són aspectes a destacar de l'any 38. (Bibliografia 121). S'estableix la "Cartilla de Racionament". No hi havia res que vendre ni que comprar. Arriba el despropòsit de "l'Extraperlo" un mitjà abusiu per comerciar amb la fam. Era desesperant doncs els productes de primera necessitat venien a preu que no es podia comprar. Si et donaven tabac se solia permutar per menjar. (Bibliografia 859).
- Any 1938, 8 de gener.** Guerra civil espanyola: El coronel Rey d'Harcourt, al capdavant de les forces nacionals assetjades a Terol, es rendeix a les tropes republicanes. (Bibliografia 910).
- Any 1938, 18 de gener.** Es reprén la lluita a Terol. Entra en combat el cos d'exèrcit marroquí a les ordres de Yagüe. Comença el replegament republicà. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 18 de gener.** Comencen a circular els nous bitllets d'una pesseta a Espanya. (Bibliografia 910).
- Any 1938, 22 de gener.** Els republicans es retiren a l'altre costat del riu Alfambra. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 30 de gener.** Franco dissol la Junta Tècnica i constitueix el primer govern en què assumeix la direcció. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 31 de gener.** Es constitueix oficialment a Burgos el primer govern espanyol presidit pel general Franco, que substitueix la Junta Tècnica de l'Estat. (Bibliografia 910).
- Any 1938, 1 de febrer.** Les Corts republicanes es reuneixen a Montserrat presidides per Martínez Barrio. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 2 de febrer.** Es restauren, com a emblemes de l'Estat espanyol, l'escut i la corona imperial dels Reis Catòlics. (Bibliografia 910).
- Any 1938, 5 de febrer.** Comença la segona ofensiva nacional sobre Terol que dona inici a la batalla

d'Alfambra. (Bibliografia 912).

Any 1938, 7 de febrer. El front republicà de Terol es trenca en tres punts. (Bibliografia 912).

Any 1938, 17 de febrer. Yagüe creua l'Alfambra i avança huit quilòmetres. (Bibliografia 912).

Any 1938, 20 de febrer. Es tanca el cercol nacional sobre Terol. (Bibliografia 912).

Any 1938, 22 de febrer. Alemanya i Itàlia accepten la proposta britànica sobre al retirada de voluntaris en la Guerra Civil espanyola. Els nacionals entren a Terol. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1938, 27 de febrer. França i Gran Bretanya reconeixen al govern espanyol de Franco. (Bibliografia 910).

Any 1938, 2 de març. Es fa públic en la zona nacional un decret que elimina la llibertat d'expressió i reunió. (Bibliografia 912).

Any 1938, 6 de març. Destroctores republicans afonen el creuer "Balears" a l'altura del Cap de Pals. (Bibliografia 912).

Any 1938, 9 de març. S'inicia l'ofensiva nacional al sud de l'Ebre amb l'objectiu final d'arribar al Mediterrani i tallar la zona republicana en dos. A Burgos es promulga el Fur del Treball. (Bibliografia 912).

Any 1938, 17 de març. Els nacionals prenen Casp. (Bibliografia 912).

Any 1938, 27 de març. El cos d'exèrcit marroquí entra en Fraga. (Bibliografia 912).

Any 1938, 28 de març. Barbastre en poder dels nacionals. (Bibliografia 912).

Any 1938, 29 de març. Solchaga i Moscardó arriben al Cinca. (Bibliografia 912).

Any 1938, 3 d'abril. García Valiño pren Gandesa. Yagüe ocupa Lleida. (Bibliografia 912).

Any 1938, 5 d'abril. Es consumeix la caiguda de Prieto. Negrín assumeix la cartera de Defensa. (Bibliografia 912).

Any 1938, 7 d'abril. Els nacionals prenen Tremp i Camarasa. (Bibliografia 912).

Any 1938, 15 d'abril. Camilo Alonso Vega pren Vinaròs i trenca en dos la zona republicana. (Bibliografia 912).

Any 1938, 18 d'abril. La 62a Divisió nacional ocupa Viella i la vall d'Aran. (Bibliografia 912).

Any 1938, 19 d'abril. Els nacionals ocupen Tortosa. (Bibliografia 912).

Any 1938, 30 d'abril. Negrín dona a conèixer els seus "13 punts per a la victòria". (Bibliografia 912).

Any 1938, 11 de maig. Portugal reconeix oficialment a Franco. (Bibliografia 912).

Any 1938, 21 de maig. Es prohibeix en la zona nacional l'ús de noms que no figuren en el santoral o els d'arrel separatista. L'exèrcit republicà inicia una maniobra divergent sobre Sort, Tremp i Balaguer que fracassarà totalment. (Bibliografia 912).

Any 1938, 13 de juny. Les tropes d'Aranda ocupen Castelló. França tanca la frontera espanyola. (Bibliografia 912).

Any 1938, 16 de juny. Els nacionals liquiden la bossa de Bielsa. Rojo ordena una ofensiva parcial de l'Exèrcit de l'Est. (Bibliografia 912).

Any 1938, 23 de juny. El Comité de no intervenció aprova la retirada dels voluntaris estrangers que lluitaven en la guerra civil espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1938, 26 de juny. L'aviació nacional bombardeja Alacant. (Bibliografia 912).

Any 1938, 3 de juny. Avanç nacional en el Maestrat. (Bibliografia 912).

Any 1938, 5 de juliol. Es restableix la pena de mort en l'anomenada "zona nacional" durant la guerra civil d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1938, 13 de juliol. Varela inicia les operacions per a acabar amb la resistència republicana de Mora de Rubielos, molt fortificada. (Bibliografia 912).

Any 1938, 16 de juliol. Els nacionals trenquen el front de Mora de Rubielos. (Bibliografia 912).

- Any 1938, 19 de juliol.** S'inicia a Extremadura una ofensiva nacional contra la bossa de Don Benito. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 24 de juliol.** Queipo de Llano pren Don Benito, Villanueva de la Serena i Castrena. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 25 de juliol.** S'inicia la batalla de l'Ebre. En la matinada, les tropes republicanes creuen el riu per diversos punts. El seu objectiu és prendre la vital zona de Gandesa i, en cas d'èxit, prosseguir fins a Vinaròs unificant de nou les dos zones republicanes. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 26 de juliol.** L'Exèrcit Popular avança per la vall de l'Ebre i recupera Mora d'Ebre. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 28 de juliol.** Es deté l'ofensiva republicana. Tagüeña ataca inútilment Gandesa. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 30 de juliol.** S'inicien els combats en la serra de Pandols. Nous atacs republicans contra Gandesa i Villalba, sense èxit. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 1 d'agost.** Els republicans passen a la defensiva en l'Ebre iniciant-se així una terrible batalla de desgast. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 7 d'agost.** Els republicans es veuen obligats a passar l'Ebre per Mequinenza. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 9 d'agost.** Ofensiva republicana en el Segre, les tropes ataquen Balaguer i creuen el riu. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 10 d'agost.** Els nacionals, al comandament de Saliquet, avancen per Extremadura. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 11 d'agost.** Segueixen els combats en la serra de Pandols. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 20 d'agost.** Yagüe inicia l'ofensiva nacional en l'Ebre amb gran preparació artillera. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 24 d'agost.** Els nacionals avancen molt lentament en l'Ebre. Nombroses baixes per ambdós bans. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 29 d'agost.** Ofensiva republicana en el front d'Extremadura. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 31 d'agost.** En el front de l'Ebre, ofensiva nacional en la Venta de Camposines que rebutgen els republicans. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 3 de setembre.** L'alt comandament nacional decideix portar la batalla de l'Ebre fins a les seues últimes conseqüències per al que s'inicia una ofensiva sobre el front de Gandesa dirigida per García Valiño. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 9 de setembre.** Es recuen els combats en les serres de Cavalls i Pandols. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 18 de setembre.** Els nacionals llancen una altra ofensiva sobre la Venta de Camposines. L'avanç és molt lent perquè les tropes de Modesto es defenen bé en les serres. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 2 d'octubre.** Segueix el lent avanç nacional en el front de l'Ebre. Les brigades navarreses es troben a un quilòmetre de la Venta de Camposines. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 24 d'octubre.** S'inicia a Barcelona el procés contra el POUM. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 28 d'octubre.** A Barcelona, amb discursos de Negrín i "La Passionària", acomiada als internacionals. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 29 d'octubre.** Acaba el procés contra el POUM amb diverses condemnes de presó. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 30 d'octubre.** Amb una gran preparació artillera i un bon ús de l'aviació s'inicia l'ofensiva nacional sobre l'Ebre. La 1a Divisió navarresa pren la serra de Cavalls. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 3 de novembre.** Els nacionals ocupen la serra de Pandols. (Bibliografia 912).
- Any 1938, 4 de novembre.** S'afona definitivament el sistema defensiu que Líster havia muntat en l'Ebre. (Bibliografia 912).

Any 1938, 7 de novembre. Les avantguardes de García Valiño arriben a Mora d'Ebre. A partir de llavors, l'únic objectiu de Modesto serà el de fer passar l'Ebre a les seues tropes en les millors condicions possibles. (Bibliografia 912).

Any 1938, 15 de novembre. Les últimes tropes de Modesto creuen l'Ebre. Líster ha deixat a García Valiño 4.607 presoners. Acaba la decisiva batalla de l'Ebre, la més llarga i cruenta de tota la Guerra Civil espanyola. Dissolució de les Brigades Internacionals de la Guerra Civil espanyola, segons l'acord del Comité de no Intervenció. (Bibliografia 910).

Any 1938, 10 de desembre. El mal temps retarda l'ofensiva nacional sobre Catalunya. (Bibliografia 912).

Any 1938, 23 de desembre. Comença l'ofensiva nacional sobre Catalunya. El front republicà es trenca en diversos punts. (Bibliografia 912).

Any 1938, 23 de desembre. Tropes nacionals entren a Catalunya després de trencar les línies republicanes en diversos punts. (Bibliografia 910).

Anys 1940 a 1950. Marià Calatayud Vañó es va fer càrrec de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1939. Dirigia la banda de música Miquel Verdú Puerto. (Bibliografia 451) i (507).

Anys 1939-1941. Va dirigir la banda de música Antoni Calatayud Vañó. (Bibliografia 451).

Any 1939, en acabar la guerra (març). Es dona la guerra per perduda. A Bocairent els dirigents del Partit Comunista, a la desesperada, volen fer-se càrrec de la situació, però el Consell Municipal els clausura el local i ells són detinguts al Comandament Milicià. Un familiar dels Cacauceros aconsegueix escapar des de l'última planta del convent de les monges Agustines. Els detinguts són empresonats en un local d'Ontinyent anomenat la Butifarrera. El Palau de Casanova va ser habilitat com a quarter de soldats per albergar una companyia de l'Exèrcit Nacional, alguns dels components eren navarresos. Aquests soldats tenien la tasca de vigilar la Butifarrera d'Ontinyent. Acabada la guerra quedaren moltes armes al Palau, algunes les van tirar en la fugida i van ser recollides pels xiquets. Durant els anys de guerra i un temps després d'acabada, al Palau de Casanova hi va haver, esporàdicament, baralles, borrarxos i prostitució. (Bibliografia 190) i (450).

Any 1939. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va pintar els dos àngels de l'altar de la capella de l'església de Banyeres. (Bibliografia 873).

Any 1939, 1 de gener. Es converteix en un deure per a totes les xicotes espanyoles menors de 25 anys, complir durant un any amb el servei de treball obligatori. (Bibliografia 910).

Any 1939, 4 de gener. Prossegueix l'avanç nacional a Catalunya amb la conquesta de Artesa de Segre i Borges Blanques. Les tropes de Modesto, nucli fonamental de l'exèrcit republicà, estan pràcticament destruïdes. (Bibliografia 912).

Any 1939, 5 de gener. El govern republicà mobilitza les quintes de 1922 i 1942 per a participar en la Guerra Civil Espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1939, 13 de gener. Els nacionals prenen Tortosa. (Bibliografia 912).

Any 1939, 15 de gener. Juan Bautista Sánchez entra a Tarragona i Yagüe pren Reus. (Bibliografia 912).

Any 1939, 23 de gener. El govern republicà decreta, després de trenta mesos de lluita, l'estat de guerra. L'orde nomena a Mija generalíssim de les forces de Terra, Mar i Aire, la qual cosa li converteix pràcticament en cap civil i militar del territori republicà. (Bibliografia 912).

Any 1939, 24 de gener. Els cossos d'exèrcit nacional arriben al Llobregat. (Bibliografia 912).

Any 1939, 26 de gener. Les tropes de Yagüe i Solchaga entren a Barcelona sense trobar resistència. El govern de Negrín s'ha traslladat a Figueres. Hernández Saravia, cap del GERO, és substituït pel general Jurado. (Bibliografia 912).

Any 1939, 1 de febrer. García Valiño entra en Vich. En el castell de Figueres es reuneixen per última vegada, en territori espanyol, les Corts. (Bibliografia 912).

Any 1939, 3 de febrer. Primers contactes a Madrid entre el coronel Casado i Besteiro, partidaris de negociar amb Franco la pau. (Bibliografia 912).

Any 1939, 4 de febrer. Solchaga ocupa Girona. L'Estat Major Central republicà intenta salvar el seu

exèrcit fent-lo passar a França. (Bibliografia 912).

Any 1939, 5 de febrer. Azaña, Martínez Barrio, Companys i Aguirre creuen la frontera francesa. Muñoz Grandes ocupa La Seu d'Urgell. A Madrid, Casado s'entrevista amb el tinent coronel Centaño, agent de Franco. (Bibliografia 912).

Any 1939, 6 de febrer. Els principals dirigents republicans espanyols, entre ells Manuel Azaña i Juan Negrín, fugen a França. (Bibliografia 910).

Any 1939, 8 de febrer. González Ubieta rendeix Menorca. Solchaga ocupa Figueres. Negrín creua la frontera. Decret nacional pel que se cessa a 15.000 funcionaris de la Generalitat. (Bibliografia 912).

Any 1939, 9 de febrer. La guerra a Catalunya ha acabat. Uns 100.000 civils i 200.000 soldats republicans han creuat els Pirineus. (Bibliografia 912).

Any 1939, 10 de febrer. Les tropes nacionalistes ocupen tota Catalunya i controlen la frontera francesa. Juan Negrín torna de França a Alacant per a continuar la resistència. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1939, 21 de febrer. Franco presideix a Barcelona la desfílada de la victòria en què participen més de 100.000 hòmens. (Bibliografia 912).

Any 1939, 23 de febrer. El Comité Central del PCE llança un manifest en què sosté que la resistència és possible i que només ella permetrà salvar milers de vida. Casado prohibeix la circulació de "Món Obrer". (Bibliografia 912).

Any 1939, 25 de febrer. Casado, del que Negrín coneix les seues activitats conspiradores, és ascendit a general. (Bibliografia 912).

Any 1939, 27 de febrer. Negrín presideix en l'aeròdrom Los Llanos un consell de guerra. Només Miaja recolza les tesis de Negrín, referents a continuar la lluita. A París, Azaña presenta la seua dimissió com a president de la República. Anglaterra i França reconeixen el govern de Burgos com a únic legítim a Espanya. (Bibliografia 912).

Any 1939, 28 de febrer. Manuel Azaña Díaz dimiteix oficialment del seu càrrec de President de la II República espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1939, 3 de març. Negrín anomena comandants militars d'Alacant, Múrcia i de la base naval de Cartagena a Vega, Mendiola i Galán respectivament. Tots són comunistes. (Bibliografia 912).

Any 1939, 4 de març. La base de Cartagena decideix oposar-se al nomenament de Galán i se subleva. Membres de la quinta columna i presoners alliberats li donen un tint nacional. Buiza amenaça als sublevats i estos alliberen a Galán però diversos oficials es fan fort en el parc d'Artilleria i demanen ajuda a Franco. (Bibliografia 912).

Any 1939, 5 de març. En el transcurs de la Guerra Civil espanyola, es constitueix a Madrid el Consell Nacional de Defensa per a propiciar la rendició republicana davant dels "nacionals". Una brigada afecta el govern entra a Cartagena i comença a dominar la situació. A mitjanit, Casado anuncia des de Madrid la constitució del Consell Nacional de Defensa. (Bibliografia 910) i (912).

Any 1939, 6 de març. La flota republicana pren rumb a Bizerta (Tunis). A Madrid s'inicia la lluita entre casadistes i comunistes. (Bibliografia 912).

Any 1939, 7 de març. A Cartagena la situació es resol a favor de la República. Els vaixells nacionals que van en ajuda dels sublevats tornen després dels seus passos però el "Castillo d'Olite" i el "Castillo de Peñafiel" entren a Cartagena desconeixent la situació. Una bateria governamental obri foc i afona al "Castillo d'Olite". A Madrid la situació de Casado empitjora. (Bibliografia 912).

Any 1939, 8 de març. Casado, cada vegada més aïllat, crida en la seua ajuda al IV Cos d'Exèrcit. (Bibliografia 912).

Any 1939, 12 de març. Els comunistes veuen reduïdes les seues posicions als Nous Ministeris, d'on els desallotgen els casadistes. La lluita ha acabat. Molts comunistes són empresonats. (Bibliografia 912).

Any 1939, 14 de març. Casado explica per Ràdio Madrid que la seua missió és aconseguir una pau honrosa que satisfaga als que han lluitat. El missatge senta malament a Burgos i les negociacions se suspenen. (Bibliografia 912).

Any 1939, 22 de març. El Consell de Defensa accepta la rendició sense condicions. (Bibliografia 912).

Any 1939, 25 de març. El Consell de Defensa demana com a única condició als nacionals que es justifique l'actuació de la Junta de Casado. Burgos trenca les negociacions. (Bibliografia 912).

Any 1939, 26 de març. Franco ordena a les seues tropes que inicien l'ofensiva de la victòria. Els marroquins de Yagüe trenquen el front per Peñarroya sense trobar resistència. (Bibliografia 912).

Any 1939, 28 de març. Dos anys i mig després de la seua sublevació, les tropes de Franco entren a Madrid sense resistència després d'haver-se tancat un secret pacte que, segons pareix, mai va ser complert pels vencedors. (Bibliografia 910).

Any 1939, 29 de març. Data de constitució del nou ajuntament sota la presidència de Josep Juan Vañó. Oneja la bandera franquista a l'ajuntament. Per la vesprada l'Encarregat Sord lliura una llibreta plena d'informació a les autoritats provisionals sobre observacions fetes durant el conflicte. L'oferta és acceptada. (Bibliografia 450).

Any 1939, 30 de març. Per la informació facilitada per L'Encarregat Sord són detinguts els dirigents rojos i els Guàrdies d'Assalt. (Bibliografia 450).

Any 1939, 30 de març. Les tropes nacionals ocupen València. (Bibliografia 910).

Any 1939, 1 d'abril. S'implanta per decret la pau dels cementeris. L'horror acaba amb les forces lleials que, si no han estat afusellades deuen emprendre un anguniós èxode. La classe de tropa, normalment, purga la culpa amb varis mesos més de servei militar. altres deuen sofrir varis i penosos anys de presó. Durant 40 anys ja res tornarà a ser com abans. Franco no concedeix cap amnistia i estableix una neta separació entre les dues Espanyes: la del vencedors, que es feien de notar i la dels vençuts que intentaven dissimular. alguns es declaren franquistes per sobreviure, altres perquè efectivament ho eren havent format part de la Quinta Columna. No ser franquista significava no tindre feina i perillava la família, inclòs el risc de no tindre la ració de pa. (Bibliografia 481).

Any 1939, 8 d'abril. Amb la presència del Cap Provincial de la FET i de les JONS, pren possessió el nou ajuntament amb Joan Puerto Francés com a batlle. (Bibliografia 584).

Any 1939, 11 d'abril. A l'espera que el Ministeri de l'Interior procedira a la constitució definitiva de les corporacions, el General Cap del Cos d'Exèrcit de Galícia va nomenar una Comissió Gestora provisional presidida per Baltasar Castelló Cabanes. (Bibliografia 584).

Any 1939, abril. Els presos polítics, escoltats per falangistes, netejaren l'Església. (Bibliografia 100).

Any 1939, 23 d'abril. Fou reconciliada l'Església amb l'assistència d'autoritats. Dos anys i nou mesos havia estat tancada. (Bibliografia 100).

Any 1939, 14 de maig. Després de la guerra civil, comença el racionament d'aliments a Espanya, un sistema de "cartilles" que pretenia garantir l'aprovisionament bàsic per família i que va durar fins a juny de 1952. (Bibliografia 910).

Any 1939, 24 de juny. Comences a funcionar les fàbriques amb certa normalitat. (Bibliografia 821).

Any 1939, 15 de juliol. Són afusellats a Paterna: (Bibliografia 370).

Baptista Vañó Sirera de 41 anys, teixidor, casat, membre de l'ajuntament i del Comitè Revolucionari.

Blai Insa Garcia, de 26 anys, teixidor, solter.

Francesc Ferrer Miralles, de 27 anys, teixidor, casat, membre del Comitè Revolucionari i de l'anomenat Comitè d'Investigació i Vigilància.

Manuel Ferrer Martín, de 33 anys, mecànic, solter.

Manuel Galiana Asensio, de 33 anys, xofer, casat, membre del Comitè Revolucionari.

Ricard Bernat Sempere, de 41 anys, teixidor, solter

Tomàs Beneyto Miralles, de 38 anys, obrer de vila, casat, membre del Comitè revolucionari.

Leopold Verdú Monerris, de 44 anys, venda ambulat, casat.

Agustí Calabuig Belda, de 45 anys llaurador, casat, membre de l'ajuntament.

Baptista Gisbert Martínez, de 36 anys, teixidor, casat, membre del Comitè Revolucionari i de l'anomenat Comitè d'Investigació.

Àngel Bernat Beneyto, de 48 anys, forner, casat, membre de l'ajuntament.

Any 1939, setembre. L'escola que el Front Popular havia instal·lat en l'ermita de Sant Antoni del Collao és

traslladada al Poblet dels Ferres. (Bibliografia 197).

Any 1939, 15 de setembre. Primer número del "Boletín Oficial del Estado" d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1939, 6 de novembre. Són afusellats a Paterna. (Bibliografia 370).

Blai Belda Pascual, de 35 anys, obrer de vila, casat.

Francesc Nadal Garcia, de 25 anys, maquinista, solter.

Vicent Boscà Insa, de 41 anys, obrer de vila, casat, membre del Comité Revolucionari.

Any 1939, 25 de novembre. Són afusellats a Paterna: (Bibliografia 370).

J. Silvestre Silvestre, de 38 anys, llaurador, casat, membre del Comité Revolucionari.

Jeroni Beneyto Monerris, de 37 anys, teixidor, casat, membre de l'ajuntament i del Comité Revolucionari.

(Padrí de mon pare)

Pasqual Cantó Ureña, de 46 anys, teixidor, casat, membre de l'ajuntament i del Comité Revolucionari.

Blai Castelló López, de 44 anys, teixidor, casat, membre del Comité Revolucionari.

Vicent Gisbert Sempere, de 35 anys, obrer de vila solter, membre de l'ajuntament i del Comité Revolucionari.

Gabriel Ferre Marco, de 38 anys, comerç, casat, membre del Comité Revolucionari.

Enric Domènech Beneyto, de 35 anys, teixidor, casat, membre de l'ajuntament i del Comité Revolucionari.

Josep Silvestre Ferrero, de 42 anys, xofer, casat.

Any 1939, 30 de setembre. Les autoritats de Bocairent es van desplaçar a Xàtiva per demanar les obres d'art que s'havien dipositat al Museu Municipal. (Bibliografia 157).

Anys 1939-1947. En aquest període la "Unió Musical" s'anomenava "Banda de F.E.T. i de les J.O.N.S".

L'uniforme era el falangista. (Bibliografia 192).

Any 1940. Cens de població. Bocairent tenia 3.603 habitants. Batlle Santiago Beneito Vañó.

Anys 1940-1950. El maset dels Moros Marins estava en una cova anomenada Mira Mar en la zona de les Eres, a la part nord de la població. (Bibliografia 458).

Anys 1940-1950. El període de major endarreriment econòmic en la Història d'Espanya. El valor adquisitiu era inferior en més de la meitat als d'abans de la guerra. Són anys d'estraperlo. L'època pitjor del 45 al 48. (Bibliografia 481).

Any 1940, gener. A partir d'aquest any la Cavalcada dels Reis era organitzada per la "Delegación de Juventudes" sota el patrocini de la "Jefatura Local del Movimiento". (Bibliografia 198).

Any 1940. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de 189. (Bibliografia 101).

Any 1940. Es començava a reconstruir les ermites que havien sofert destrosses durant la guerra del 1936 algunes de les quals van quedar fetes malbé: les Agustines, el Sant Crist, la mateixa Parròquia, etc. (Bibliografia 233).

Durant les obres de reconstrucció de l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats on es va trobar la cara, les mans i la corona intactes. (Bibliografia 223).

En les obres de restauració de l'església es va col·locar una Imatge del Diví Salvador en l'expositor de l'altar major. (Bibliografia 184).

S'arreglà també l'altar major de la capella de Sant Blai i es comprà una nova imatge obra de Carmelo Vicent. (Bibliografia 100) i (536).

Les rendes de la "Deixà dels Ferrers" eren escasses i els descendents de la família molt nombrosos. Els administradors i les autoritats van acordar vendre les terres i amb els diners restaurar l'altar major del temple de les Religioses Agustines. (Bibliografia 840).

Any 1940. Va imposant-se el futbol en detriment del joc de pilota o partides al carrer que es feien al carrer Macarro. (Bibliografia 473).

Any 1940. Es va restaurar el retaule de l'altar major de les Agustines. (Bibliografia 479).

Any 1940. El maset dels Suavos estava en el carrer Bisbe Miró, carnisseria de Colau. (Bibliografia 831).

Any 1940, febrer. Festes. Capitans i bandes de música que van prendre part en les festes. (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Olcina Bernat
 GRANADERS:
 Capità: Francesc Juan Castelló
 CONTRABANDISTES:
 Capità: Antoni Castro Romero
 Música: Bande de Beniarrés
 TERÇ DE SUAVOS:
 Capità: Colau Beneyto Vañó
 ESTUDIANTS:
 Capità: No hi van participar.
 MOROS VELLS:
 Capità: Vicent Satorres Belda
 MARROCS:
 Capità: Santiago Cabanes Vicedo
 MOROS MARINS:
 Capità: Antoni Belda Puerto
 MOSQUETERS:
 Capità: Antoni Beneyto Beneyto
 Musica:

El Programa de Festes de Sant Blai tornà a la forma del tríptic, sense anuncis. (Bibliografia 163).

El dia 2 Mossén Sixte Belda beneí la nova imatge de Sant Blai, obra de Carmelo Vicent i costejada per Josepa Castelló Cabanes. A la nova imatge se li col·locà la mitra i el cardador de la imatge destruïda. (Bibliografia 100).

La comparsa del Granaders sols van portar música el dia de l'entrada. (Bibliografia 325).

La comparsa d'Estudiants no va prendre part en les festes a causa de la guerra. (Bibliografia 194) i (526). Les festes van minvar considerablement. L'ajuntament donava arròs i oli per fer les paelles. (Bibliografia 526).

Per ordre Governativa no va haver l'Abotà de la Mahoma. (Bibliografia 195).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al carrer Bisbe Miró. (Bibliografia 186).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Vicente Molina. S.J. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Olcina Bernat va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Vicent Satorres Belda va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Per mort del tio Blai l'Estudiant fou incumbència del tio Pepe el Surdo fer la Mahoma. (Bibliografia 100).

Any 1940, 3 de febrer. El capellà d'Alfafara, Mossén Etelvino Hernández, deixà de pagar, a l'església de Bocairent, l'impost de la cera que es feia cada any des del 1772. (Bibliografia).

Any 1940, 9 de febrer. Va prendre possessió el nou ajuntament presidit per Santiago Beneyto Vañó. (Bibliografia 530) i (584).

Any 1940, 2 de març. S'aprova a Espanya la llei per a la Repressió de la Maçoneria i del Comunisme. (Bibliografia 910).

Any 1940, 3 de març. Es beneïda la nova imatge de l'ermita del Sant Crist. Obra de l'escultor Josep Sellés. (Bibliografia 995).

Any 1940, 23 de juny. Mitjançant un decret, els agricultors espanyols queden obligats a vendre els seus cereals al Servei Nacional del Blat. (Bibliografia 910).

Any 1940, 2 de juliol. Es creen a Espanya les milícies de Falange. (Bibliografia 910).

Any 1940, 13 de juliol. És afusellat a Paterna, Bernardí Molina Gisbert de 43 anys, obrer de vila, casat. (Bibliografia 370).

Any 1940, agost. Primer any en que participaren els cabuts en les festes de Sant Agustí. Eren llogats fins que es compraren en 1950. (Bibliografia 504).

Any 1940, 13 de setembre. Es legalitza l'Agrupació Local de Caça i Pesca. President Manuel Pérez Ferrer. (Bibliografia 369).

Any 1940, 14 de setembre. Finalitzada la guerra civil el cine recupera la normalitat, i el cine local, amb una nova empresa –Bermejo-, es llança a projectar tot el millor del moment. (Bibliografia 585).

Any 1940, 24 de novembre. El Batlle revoca la decisió de canvi de banda de música que acompanyarà a Sant Blai en la processó. (Bibliografia 829).

Any 1940, desembre. L'ingrés més important per al "Patronat" provenia de les funcions de teatre que sols durant el més de desembre se'n va representar cinc. (Bibliografia 198).

Any 1940, 26 de desembre. S'acorda imprimir 2000 programes de festa i l'obligatorietat de vestir el "trage" oficial. (Bibliografia 829).

Anys 1940-41. Acabada la guerra s'encetà un nou curs de catequesi en el "Patronat" per a 316 xiquets i xiquetes de pàrvuls a 15 anys. 34 dels quals eren de 1ª Comunió. (Bibliografia 198).

Anys 1940-1962. Durant aquestos anys i sota la direcció d'Antoni Calatayud Vañó es cantaven les misses solemnes amb acompanyament d'orquestra. (Bibliografia 192).

Any 1941. Santiago Beneyto Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Anys 1941-1945. Va dirigir la banda de música Pere Castelló Castelló. Uniforme de falangista: boina roja, camisa blava i pantaló negre. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1941, 19 de gener. El pressupost de les festes de Sant Blai era de 7.878 pessetes. (Bibliografia 829).

Any 1941, 1 de febrer. Es constitueix la Xarxa Nacional de Ferrocarrils Espanyols (RENFE). (Bibliografia 910).

Any 1941, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Francesc Alcaraz Beneyto

Música: Banda de Lorxa

GRANADERS:

Capità: Vicent Vañó Vañó

Música: Banda de Biar

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Vicent Ferre Beneyto

Música: Banda de Beniarres

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Lluïsa Calatayud Pastor

Música: Banda de Banyeres

ESTUDIANTS:

Capità: Rafael Miró Sanz

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Josep Gisbert Alcaraz

Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capità: Joan Jornet Molina

Música: Banda d'Alfafara

MOROS MARINS:

Capità: Marià Silvestre Belda

Música: Banda de Benigànim

MOSQUETERS:

Capità: Martí Llavador Mira

Música: Banda de Biar

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Aguilar, Capellà Hospital Provincial. (Bibliografia 189) i (337).

Francesc Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Josep Gisbert Alcaraz va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al Racó de Càpito. (Bibliografia 186).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa la programació de les pel·lícules de cine que es projectaran després dels actes de festa. (Bibliografia 163).

Des de 1941 a 1958 el dia 3 de febrer, després de Missa Major, es feia l'homenatge als Caiguts.
(Bibliografia 100).

Any en el que es van inaugurar les civeres electrificades. (Bibliografia 325).

Any 1941, 15 de febrer. Alfons XIII abdica els seus drets al tron d'Espanya en el seu fill Juan, comte de Barcelona. (Bibliografia 910).

Any 1941, 8 de juliol. Naix a Madrid Maria Dolores Asquerino Fernández-Ridruejo, professora titular de Prehistòria de la Universitat de Còrdova. Maria Dolores ha sigut una persona que ha tingut na importància capital en l'arqueologia bocairentina. Des de 1971 fins 1974 va dirigir les campanyes d'investigació de la Cova de la Sarsa.

Any 1941, 13 de juliol. Una multitud despatxi a Madrid als voluntaris de la División Azul que parteixen a lluitar contra el comunisme soviètic. (Bibliografia 910).

Any 1941, 28 d'agost. La Peña El Tabú començà a traure la imatge de Sant Agustí a la processó.
(Bibliografia 404).

Any 1941, 24 d'agost. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 220).

Any 1941, 13 d'octubre. El "Patronat" hagué de pagar 13,50 en deteriorar-se una pel·lícula durant el transport. El film en qüestió fou "*La mujer del traje de raso*". (Bibliografia 198).

Any 1941, 18 de novembre. És afusellat a Paterna Baptista Puerto Ribera, de 24 anys, xofer, solter.
(Bibliografia 370).

Any 1941, 26 de desembre. Era tan penosa la situació econòmica que es va plantejar fer les festes de Sant Blai. (Bibliografia 829).

Anys 1941-1942. El "Patronat" ofería 12 classes de catequesi per a 250 xiquets i xiquetes, amb una assistència mitja del 85%. (Bibliografia 198).

Any 1941-1945. El maset dels Suavos estava en el Racó Càpito. (Bibliografia 831).

Any 1942. Santiago Beneyto Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1942. Fabricants de Banyeres estudien la possibilitat de

Any 1942, 6 de gener. Es va acordar que sols podien portar les canyes de les cordaes els festers.
(Bibliografia 829).

Any 1942, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes:
(Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Paquita Castelló Pastor

Música:

GRANADERS:

Capità: Felip Pascual Puerto

Música:

CONTRABANDISTES:

Capità: Enric Reig Abad

Música: Banyeres de Mariola

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Molina Vañó

Música:

ESTUDIANTS:

Capità: Lluís Vañó Mora

Música:

MOROS VELLS:

Capità: Agustí Tormo Molina

Música:

MARROCS:

Capità: Miquel Vañó Calabuig

Música:

MOROS MARINS:

Capità: Francesc Bodí Puerto

Música:

MOSQUETERS:

Capità: Francesc Ferre Silvestre

Música: Unió Musical d'Alfafara. (Bibliografia 526).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Soler. (Bibliografia 189) i (337).

Francesca Castelló Pastor va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Agustí Tormo Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Sergent Major del Granaders va haver d'anar de paisà per no tenir diners per fer-se l'uniforme. (Bibliografia 325).

Any 1942, 15 de febrer. Hi van haver 500 pessetes de dèficit en les festes de Sant Blai que les va pagar l'ajuntament. (Bibliografia 829).

Any 1942, 26 d'abril. L'arxebisbe Primat de Lima, (Perú) es va desplaçar a Bocairent per a l'acte de la Confirmació. (Bibliografia 1006)

Any 1942, 10 de maig. El barri de la Mare de Déu dels Desemparats celebra les seues festes amb missa, cucanyes, carreres i concert per la banda de música. (Bibliografia 959).

Any 1942, 17 de maig. El Gremi de llauradors va celebrar la festa a Sant Isidre, amb processó i balls populars. (Bibliografia 960).

Any 1942, 13 de juny. Dia de Sant Antoni. Amb missa cantada per la Schola Cantarum, carreres i concert per la banda de música. (Bibliografia 961).

Any 1942, 21 de juny. Festa a Sant Lluís amb missa i processó (Bibliografia 961).

Any 1942, 28 de juny. Correguda de bous. (Bibliografia 961).

Any 1942, 1 d'agost. Es publica a Espanya el primer llibre en llengua catalana després de la guerra: Rosa mística, obra eclesiàstica del pare Camil Geis. (Bibliografia 910).

Any 1942, 11 d'agost. Es va acordar que cada filà es buscara la seua banda de música amb un mínim de 10 músics. També que en la Publicació ixqueren 2 festers per Filà. Se censuren les lletres de les cançons. (Bibliografia 829).

1942, desembre. S'intentà fer a funcionar novament el Centre Recreatiu del "Patronat" amb la compra de material de cafeteria. Començà a pagar-se l' "Impuesto de Consumo de Lujo". (Bibliografia 198).

Any 1942, 14 de desembre. Aprovada la llei de l'assegurança obligatòria de Malaltia a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1942, 20 de desembre. Diferents acords de la Junta de Festes per endreçar la festa pel caliu carnalesc que anava agafant. (Bibliografia 829).

Any 1943. Santiago Beneyto Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1943. Continua al mercat negre i la racionalització dels diners. (Bibliografia 121#).

Anys 1942-43. El "Patronat" oferia 12 classes de catequesi per a 270 xiquets i xiquetes, amb una assistència mitja del 80%. (Bibliografia 198).

Any 1943. Funcionen encara el Molí de Dalt i el Molí la Campana. (Bibliografia 1003).

Any 1943, 26 de gener. L'Alcalde de Bocairent Baltasar Beneyto va morir per malaltia quan estava empresonat a Sant Miquel dels Reis segons la informació facilitada per Rafael Mayans.

Any 1943, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Maria Beneyto Cabanes

Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capitana: Vicenta Cantó Calatayud

- Música: Banda del Regiment Militar d'Alcoi
- CONTRABANDISTES:**
Capità: Josep Llorca Casasempere
Música: Banda de Banyeres
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Ramon Silvestre Ferre
Música: Banda de Banyeres
- ESTUDIANTS:**
Capità: Josep Juan Mora
Música: Banda F.E.T. i de les J.O.N.S de Bocairent
- MOROS VELLS:**
Capità: Àngel Beneyto German
Música: Banda F.E.T. i de les J.O.N.S. de Bocairent
- MARROCS:**
Capità: Antoni Puerto Francés
Música: Banda del Regiment d'Alcoi
- MOROS MARINS:**
Capità: Pere Molina Beneyto
Música: Banda d'Agullent
- MOSQUETERS:**
Capità: Santiago Beneyto Vañó
Música: Banda Nova d'Alcoi

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Maria Vidal. (Bibliografia 189) i (337).

J. Maria Beneyto Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Àngel Beneyto German va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Primer any en que la comparsa dels Granaders disposava de Maset. (Bibliografia 325).

El Programa de Festes de Sant Blai tornà a la forma 12x19 cm. (Bibliografia 163).

La desfilada, amb música, després de sopar va ser iniciativa dels Marrocs perquè la banda de música d'Alcoi es va equivocar i es va presentar el dia d'abans. Van sopar al maset i van decidir eixir al carrer.

En vista de l'èxit van repetir l'any vinent acompanyats pels Granaders. (Bibliografia 526) i (590).

Les esquadres festeres saludaven davant el monument als Caiguts situat a la plaça de Joan de Joanes.

Aquest acte es ve perllongar fins 1978. (Bibliografia 526).

Va començar a celebrar-se un acte anomenat Ambaixada de la Risa que va durar 5 anys. El protagonitzaven els Estudiants i els Marrocs el dia de l'Aixabegó. (Bibliografia 194).

Els Marrocs estrenen local social al carrer del Repunxó, prop safareig. (Bibliografia 590).

Els Contrabandistes inauguren maset. (Bibliografia 858).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1943, 26 de febrer. Modificava el Reglament l'agrupació local de Caça i Pesca. (Bibliografia 369).

Any 1943, 6 d'abril. Decret pel qual s'autoritza la cartilla de racionament individual, en compte de la familiar empleada abans. (Bibliografia 910).

Any 1943, 11 de maig. És la primera vegada que el "Patronat" rep una donació de l'ajuntament. (Bibliografia 198).

Any 1943, 14 de juny. El grup de "Coros y Danzas" de Bocairent actuà en el Teatre Principal de València dintre del "Concurso Nacional de Coros y Danzas", quedant Bocairent en segon lloc. (Bibliografia 192).

Any 1943. Mossén Hilari Domènech Verdú funda la Companyia de Teatre Sant Ginés. (Bibliografia 198).

Any 1943, 3 de novembre. Repatriació de la División Azul per orde del govern espanyol, amb amenaça de pèrdua de la nacionalitat a qui es negue a complir l'orde. (Bibliografia 910).

Any 1943, 7 de novembre. S'augmenta el número mínim de músics a 14. (Bibliografia 829).

Any 1943, 2 de desembre. Sessió plenària de les Corts espanyoles en què s'aprova un projecte de llei que estableix la majoria d'edat als vint-i-un anys. (Bibliografia 910).

Anys 1943-1948. Se sap que durant aquestos anys es representava l'Ambaixada de la Risa el dia 5 de

febrer. (Bibliografia 100).

Anys 1943-44. El "Patronat" ofería 12 classes de catequesi per a 188 xiquets i xiquetes, amb una assistència mitja del 75%. (Bibliografia 198).

Any 1944, 14 de febrer. Govern Civil va enviar les credencials per a la formació del nou ajuntament recaient la presidència a Enric Beneyto Bernàcer. (Bibliografia 530) i (584).

Any 1944, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Remei Molina Molina

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Antoni Calatayud Vañó

Música: Banda del Regiment d'Alcoi

CONTRABANDISTES:

Capità: Enric Reig Manuel

Música: Banda de Villena

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Maria Molina Vañó

Música: Banda de Banyeres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Beneyto Bernàcer

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Pere Tormo Molina

Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capità: Miquel Cantó Vañó

Música: Banda del Regiment d'Alcoi

MOROS MARINS:

Capità: Francesc Belda Luna

Música: Banda de Banyeres

MOSQUETERS:

Capità: Jeroni Ferre Vañó

Música: Banda de Biar

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Ferragud, canonge doctoral I.C. València. (Bibliografia 189) i (337).

Maria dels Remeis Molina Molina va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Pere Tormo Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. El Maset estava a l'escalinata de la Beneficència. (Bibliografia 377).

La Comparsa dels Marrocs substitueix la Rodella ovalada i la llança per l'espindarga. (Bibliografia 100).

El Programa de Festes de Sant Blai augmenta de dimensions "15,50x23,50". Apareixen fotos de filades, una poesia i passà a anomenar-se: *Bocairente a San Blas. Moros y Cristianos*. (Bibliografia 163).

Restauració de la bandera de la filà dels Mosqueters.

Els Granaders es sumen a la desfilada dels Marrocs de després de sopar del dia de Caixes. (Bibliografia 590).

Any 1944, 10 de març. Arriben a Madrid, procedents de Brasil, les primeres dosis de penicil·lina. (Bibliografia 910).

Any 1944, 16 d'octubre. El "maqui", una força expedicionària de 4.000 hòmens armats organitzada pels comunistes, s'introdueix a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1944, 28 de novembre. L'actual imatge de Santa Cecília fou beneïda aquest dia. Costà 350 pessetes. Cada any està en la casa d'un músic. Baptista Miralles i Ferre fou el primer músic que la tingué a casa. (Bibliografia 192), (451) i (507).

Anys 1944-45. El "Patronat" ofería 12 classes de catequesi per a 152 xiquets i xiquetes, amb una

assistència mitja del 70%. (Bibliografia 198).

Any 1945. Enric Beneyto Bernàcer era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Any 1945. L'escultor Rabasa va fer les escultures que presideixen el retaule de les Monges Agustines. (Bibliografia 479).

Any 1945. Es van fer certes mesures de clemència per part del govern de la dictadura del general Franco. Commutacions de penes al presos polítics al temps que es perseguen els "maquis" per les muntanyes. (Bibliografia 121#).

Any 1945. Comencen les obres del pont de Sant Blai. (Bibliografia 416).

Any 1945?. Secundin Llobregat fou enganxat per una de les campanes del campanar, i, agafat a ella va pegar la volta completa caient il·lès dintre del campanar. (Bibliografia 221).

Any 1945. Any de la fosa de les campanes: "el Blai" deteriorada durant la guerra de 1936 i de la campana "Santa Teresa". El Blai té un diàmetre de 128 cm i un pes de 1.214 kg. Està afinada en sol #. La campana Santa Teresa té un diàmetre de 62 cm. i un pes de 137 kg. Està afinada en Si natural. (Bibliografia 221).

Any 1945, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maruja Sempere Colomer

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capitana: Puri Calabuig Martí

Música: Banda d'Alfara

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Francés Sirera

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Ambròs Vañó Ribera

Música: Banda de Banyeres

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Botella Blanquer

Música: Banda de F.E.T. de Bocairent

MOROS VELLS:

Capitana: Encarnació Tormo Albert

Música: Unió Musical de Bocairent

MARROCS:

Capità: Agustí Ferre Alcaraz

Música: Banda de la Canyada

MOROS MARINS:

Capità: Francesc Cantó Luna

Música: Banda de Banyeres

MOSQUETERS:

Capità: Lluís Ferre Martín

Música: Banda de Biar

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Vicente Torregrosa. (Bibliografia 189) i (337).

Maria Sempere Colomer va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Encarna Tormo Albert va ser la Capitana Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Comparsa dels Marrocs donà una almoina de 15 pessetes al "Patronat". (Bibliografia 198).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa breus assajos literaris. (Bibliografia 163).

Pressupost de festes 15.044 pessetes. (Bibliografia 829).

S'encarreguen participacions de loteria nacional. (Bibliografia 829)

Any 1945, 20 de maig. Importants actes dindicals a Bocairent. (Bibliografia 1007).

Any 1945, 19 de juny. L'assemblea de les Nacions Unides rebutja l'ingrés d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1945, 17 de juliol. S'aprova davall el règim de Franco el Fuero de los Españoles, carta magna de

drets individuals que no arrellegava els principis del pluralisme polític ni els més elementals drets d'un estat democràtic. (Bibliografia 910).

Any 1945, 18 de setembre. Gregori Molina, de Banyeres, va adquirir un quadre de la "Divina Pastora", paregut al que va desaparèixer durant la República. (Bibliografia 329).

Any 1945, 26 de desembre. L'ajuntament segueix mantenint el racionament especial per a la població i músics. (Bibliografia 829).

Anys 1945-46. El "Patronat" ofería 12 classes de catequesi per a 238 xiquets i xiquetes, amb una assistència mitja del 85%. (Bibliografia 198).

Any 1946. Enric Beneyto Bernàcer era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337) i (584).

Anys 1946-1949. Va dirigir la banda de música Antoni Calatayud Vañó. (Bibliografia 451).

Any 1946. Es creava la "quiniela" de futbol. El pa pujava un 650% respecte a 1940; l'oli un 500%, l'arròs un 300%, els ous un 650%, la carn un 750%, etc. (Bibliografia 121) i (481).

Any 1946, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Francesc de Paula Vañó Vañó

Música: Banda de Gaianes

GRANADERS:

Capità: Tomàs Silvestre Belda

Música: Banda de Fontanars

CONTRABANDISTES:

Capità: Antoni Montagut Colomer

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Silvestre Belda

Música: Banda de Banyeres

ESTUDIANTS:

Capità: Enric Molina Belda

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Joaquim Blasco Vicedo

Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capitana: Pepita Ferrer Jornet

Música: Banda de la Canyada

MOROS MARINS:

Capitana: Maria Asensio Sanz

Música: Banda de Banyeres

MOSQUETERS:

Capità: Julià Belda Vañó

Música: Banda de Biar

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Francesc Vidal Soler, canonge de la I.C. de Toledo. (Bibliografia 189) i (337).

Francesc P. Vañó Vañó va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Joaquim Blasco Vicedo va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes de Sant Blai reduïa el format. (Bibliografia 163).

El maset dels Terç de Suavos es trobava al carrer de la Mare de Déu dels Desemparats. (Bibliografia 186).

Es va determinar un número mínim de músics en la festa: 14 (Bibliografia 416).

Es va adquirir una imatge de Sant Blai, obra de Rafael Grafia. (Bibliografia 586).

El pressupost de festes és de 23.124 pessetes. (Bibliografia 829).

Es posa de manifest que la retreta és cada vegada més un fracàs. (Bibliografia 829).

Es crea la Comissió del Programa de Festes. (Bibliografia 829).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes .

(Bibliografia 873).

Any 1946, 8 d'agost. La Vanguardia informa que moren cinc persones en un pou de Bocairent. El pare, la filla i tres obrers. (Bibliografia 985).

Any 1946, 2 de desembre. Modificacions de la Retreta en les festes del 47. S'acordà fer una Missa per als difunts. (Bibliografia 829).

Any 1946, 3 de desembre. EUA li demana a l'ONU que ordene Franco eixir d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1946-47. El "Patronat" ofería 12 classes de catequesi per a 338 xiquets i xiquetes, amb una assistència mitja del 65%. (Bibliografia 198).

Any 1946-1963. El maset dels Suavos estava en el barri de la Mare de Déu dels Desemparats, al carrer l'Aljub. (Bibliografia 831).

Any 1947. Es va construir l'alcavor i la bassa de Micalàs de la zona Micalàs - El Racó. L'alcavor té una capacitat de 333,4m³; la bassa té una capacitat de 1561m³. (Bibliografia 132).

Any 1947. Hi havia 20 empreses tèxtil. (Bibliografia 799).

Any 1947, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Josep Casa Vicedo

Música: Banda de Gaianes

GRANADERS:

Capitana: Conxa Vañó Domènech

Música: Banda de Bèlgida

CONTRABANDISTES:

Capità: Vicent Juan Castelló

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Hilari Asensio Pascual

Música: Banda de Banyeres

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Castelló Mora

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Josep Blasco Molina

Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capità: Francesc Lluís Mestre Moltó

Música: Banda de Banyeres

MOROS MARINS:

Capitana: Paquita Cantó Sanchis

Música: Banda de Palomar

MOSQUETERS:

Capità: Esteve Castelló Mora

Música: Banda de Biar

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Francesc Vidal Soler, canonge de la I.C. de la C. de Toledo. (Bibliografia 189) i (337).

Joan J. Casa Vicedo va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Joaquim Blasco Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Se li donava a cada Comparsa una mena de subvenció per a les festes. (Bibliografia 829).

Els Granaders no poden contractar músics per a totes les festes i en el seu lloc lloguen dolçainer. (Bibliografia 829).

El Moros Marins no volen pagar un impost especial a la beguda. (Bibliografia 829).

Any 1947, 23 d'agost. Va prendre possessió una nova corporació municipal essent nomenat batlle Higini Castelló Belda. (Bibliografia 584).

Any 1948. S'estrenava el tercer uniforme de la banda de música Unió Musical. (Bibliografia 192).

Any 1948. Es va adquirir una imatge de Sant Nicolau, obra de Rafael Grafia. (Bibliografia 586).

Any 1948, gener. Es publicaren uns versos sobre les festes de Josep Maria Millán Álvarez veí de Barcelona i casat amb una bocairentina. Els versos degueren estar escrits entre 1931 i 1936 per la temàtica que ens narra. (Bibliografia 100).

Any 1948, 1 de gener. El govern decreta la suspensió dels salvaconductes per a circular per l'interior d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1948, 20 de gener. Per dimissió del batlle va agafar el càrrec Joaquim Vañó Castelló. (Bibliografia 584).

Any 1948, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maruja Castelló Molina

Música: Banda de Fontanars

GRANADERS:

Capità: Antoni Beneyto Vañó

Música: Banda de Tambors i Dolçaines

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Reig Belda

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Calabuig Calatayud

Música: Banda de Banyeres

ESTUDIANTS:

Capità: Vicent Beneyto Castelló

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Desideri Belda Llorent

Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capitana: Maria del Carme Juan Mora

Música: Banda de Banyeres

MOROS MARINS:

Capitana: Josefina Maset Navarro

Música: Banda de Palomar

MOSQUETERS:

Capità: Gregori Bernat Beneyto

Música: Banda de la Canyada

La comparsa del Granaders sols van portar banda de música el dia de l'entrada, la resta de les festes s'arreglaven amb el tabalet i la dolçaina. (Bibliografia 325).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Vicent Gallart. (Bibliografia 189).

Maria Castelló Molina va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Desideri Belda Lloret va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La Comparsa de Granaders va anar canviant el material en que es feia l'uniforme. (Bibliografia 325).

La comparsa de Marroc escenificà una Banda de Música Còmica amb uns instruments de fil de ferro fets pel tio Solbes. (Bibliografia 148).

Pressupost de les festes: Ingressos: 24.192 pessetes; despeses: 23.896 pessetes. (Bibliografia 460).

Apareix la primera marxa cristiana, "Alaluya" d'Armando Blanquer. (Bibliografia 526).

Se celebra per primera vegada la missa en sufragi pel festers difunts. (Bibliografia 526).

S'utilitza la paraula acapte en lloc de recol·lecta. (Bibliografia 829).

El Sergent Major presenta la renúncia al càrrec per falta d'autoritat. (Bibliografia 829).

S'acorda adquirir un número sencer de loteria. (Bibliografia 829).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1948, 5 de febrer. Reobertura de la frontera franco-espanyola. (Bibliografia 910).

Any 1948. Eleccions a regidors pel terç familiar. (Bibliografia 591).

Any 1948, juny. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les Fogueres de Sant Joan. (Bibliografia 873).

Any 1948, 16 de juliol. Per disposició de Consol Alonso de Medina es va construir la capella del mas de Guilella. (Bibliografia 925)

Any 1948, del 19 al 26 de setembre. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les Noces d'Or de l'Adoració Nocturna. (Bibliografia 873).

Any 1949-1958. Va dirigir la banda de música Manuel Jornet Serrano. (Bibliografia 451).

Any 1949. Es van adquirir dues imatges de Rafael Grafia. La Mare de Déu dels Dolors i un Crist clavat en la Creu. (Bibliografia 586).

Any 1949, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Enric Molina Ferre
Música: Banda de Palomar

GRANADERS:

Capità: Antoni Calatayud Vañó
Música: Banda de Bèlgida

CONTRABANDISTES:

Capitana: Marifina Reig Cantó
Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Cabanes Carbonell
Música: Banda d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Guillem Barrachina Toran
Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: August Beneyto Font
Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capità: Manel Gisbert Martínez
Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capitana: Àngela Cantó Luna
Música: Banda de Palomar

MOSQUETERS:

Capità: Esteve Castelló Molina
Música: Banda de la Canyada

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Vicente Gallart. (Bibliografia 189) i (337).

Enric Molina Ferre va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

August Beneyto font va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Es va estrenar l'obra musical clàssica de la filà dels estudiants intitulada "Estudiante Pinturero" obra del bocairentí Antoni Calatayud i lletra de Gaspar Mollà. (Bibliografia 526).

Els Estudiants van adquirir una imatge de Sant Blai, obra de Rafael Grafia. (Bibliografia 586).

Es nomena Blai Castelló com a Sergent Major. (Bibliografia 829).

Es suprimeix la Retreta i en el seu lloc s'organitza un concert. (Bibliografia 829).

El nou Sergent Major imposar multes per no complir les normes durant les festes. (Bibliografia 829).

Estava prohibit cantar l'himne de Sant Blai en l'església amb música de banda. (Bibliografia 829).

El maset dels Estudiants estava en casa de Paco Vañó. (Bibliografia 858).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1949, 6 de febrer. Per canvi del sistema d'elecció dels membres de les corporacions locals és nomenat batlle Josep Juan Vañó. (Bibliografia 584).

Any 1949, 1 de maig. La Secció Femenina de Bocairent va actuar al Teatre Principal de València. (Bibliografia 1008) .

Any 1949, 23 de juny. Pius XII decreta l'excomunió dels comunistes i els seus simpatitzants. (Bibliografia 910).

Any 1950. Cens de població, 3961 habitant. El cens d'aquest any és la lectura d'una pàgina oberta de la Història de Bocairent, en ressenyar una a una el número de famílies que vivien en les huit partides en que estava dividit el terme. Des de 1950 ha anat despoblant-se el món rural bocairentí. Amb ell la figura del batlle de partida ja no té sentit. Entre totes les partides vivien 174 famílies. La seua desaparició va suposar una crisi del cens de la població i la pèrdua de una de les organitzacions administratives centenàries de Bocairent. (Bibliografia 468).

Nom de les partides i número de masos que la componien:

De l'Horta amb 26 masos.

Del Collao Baix amb 16 masos.

Del Collao Alt amb 12 masos.

D'Ansarins amb 4 masos.

Del Reiner amb 12 masos.

De la Font del Pla amb 15 masos.

Del Racó del Cirer amb 10 masos.

Del Marjal amb 20 masos.

Any 1950. S'obria un aula en el "Patronat", però es va haver de tancar per falta d'alumnat. El "Patronat" ofería 12 classes de catequesi per a 291 xiquets i xiquetes. El document apareix visat amb el segell corresponent de la visita pastoral, realitzada el 13 de juliol. (Bibliografia 198).

Any 1950. Julián San Valero Aparicio publicava un llibre intítulat "*La cueva de la Sarsa de Bocairente*". (Bibliografia 109).

Any 1950, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Francesc Sanz Pla

Música: Banda de Palomar

GRANADERS:

Capità: Vicent Vañó Vañó

Música: Banda de Bèlgida

CONTRABANDISTES:

Capità: Rafel Cortés Vañó

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Higiní Castelló Belda

Música: Banda d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Maria Mestre Aracil

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Salvador Tomás Garcia

Música: Banda de Bocairent

MARROCS:

Capità: Josep Sisternes Tormo

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Rafel Reig Olcina

Música: Banda de Palomar

MOSQUETERS:

Capità: Joan Beneyto Ferre
Música: Banda de la Canyada.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Benavent. (Bibliografia 189) i (337).
Francesc Sanz Pla va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).
Salvador Tomàs García va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).
En aquests anys el tio Solbes era l'encarregat de fer la Mahoma. (Bibliografia 100).
Apareix la figura del General Franco en el Programa de Festes. Augmenten les col·laboracions literàries.
Durant 15 anys el Programa s'editarà en format holandesa. (Bibliografia 100) i (526).
Es torna a recuperar la Retreta. (Bibliografia 829).
Es programen 2 castells de foc –un a l'entrada de Sant Blai a la plaça- i 2 cordaes. (Bibliografia 829).
S'encarreguen els funcionaris de l'ajuntament de repartir el programa a cada casa. (Bibliografia 829).
El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes .
(Bibliografia 873).

Any 1950, 18 d'agost. Es signà a Barcelona la compra des 7 cabolos utilitzats en les festes de Sant Agustí. (Bibliografia 504).

Any 1950, 19 de juliol. Es va inaugurar el Pont de Sant Blai, obra de l'enginyer Rafael Dicenta. (Bibliografia 331).

Any 1950, estiu. Es van fer dues corregudes de bous a Bocairent. (Bibliografia 364).

Any 1950, 22 d'agost. L'Assemblea Europea aprova la Declaració dels Drets de l'Home. (Bibliografia 910).

Any 1950, 17 de setembre. S'acorda un número mínim de festers per comparsa, s'estableix la quota a pagar a la Junta de Festes i vendre l'olivar de Sant Blai. (Bibliografia 829).

Any 1950, 5 de novembre. S'acorda que les despeses de fer la Mahoma les pague la Junta de Festes. S'aprova designar persones per controlar l'entrada i arreglar les civeres de Sant Blai. (Bibliografia 829).

Any 1950, 19 de novembre. Es desestima la petició de llevar la Retreta i s'acorda obligar a les filaes a participar. (Bibliografia 829).

Any 1951. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1951. Va aparèixer la famosa Cartilla de Racionaments per a poder aconseguir les principals aliments. (Bibliografia 567).

Any 1951. Es va inaugurar l'escorxador Municipal. (Bibliografia 567).

Any 1951. Es construïa l'alcavor i font de Micalàs (zona Barranquet Corral dels Xotos-Posolo). (Bibliografia 132).

Any 1951, 16 de gener. Es va una crida a la població per que adornen els carrers. (Bibliografia 829).

Any 1951, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Pere Sanchis Sanz
Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capità: Blai Gaspar Silvestre Orts
Música: Banda de Gaianes

CONTRABANDISTES:

Capità: Manel Galbis Asensio
Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Ramon Silvestre Ferre
MÚSICA: Banda d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Peidró Jordà
Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Baltasar Castelló Cabanes

Música: Banda de Lorxa

MARROCS:

Capitana: Maria dels Àngels Puerto Pérez

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Salvador Vicedo Sanchis

Música: Banda de Palomar

MOSQUETERS:

Capità: Vicent Ferre Beneyto

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfafara.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Vicent Gallart. (Bibliografia 189) i (337).

Pere Sanchis Sanz va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 377).

Baltasar Castelló Cabanes va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa una foto del governador civil. (Bibliografia 163).

El Sergent Major és Jeroni Bernat Beneyto. (Bibliografia 829).

Es marca un horari en el recorregut de l'entrada. (Bibliografia 829).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes .
(Bibliografia 873).

Any 1951, 4 de maig. Direcció General de Correus i Telecomunicació (Correus) anuncia subhasta per a contractar la conducció del correu en automòbil entre les oficines del Ram d'Ontinyent i la de Bocairent. (Bibliografia 855)

Any 1951, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous a Bocairent. (Bibliografia 364).

Any 1951, 30 d'agost. Direcció General de Correus i Telecomunicació (Correus) anunciant subhasta de contracta urgent per a la conducció del correu en automòbil entre les oficines del Ram d'Ontinyent i Bocairent. (Bibliografia 888).

Any 1951, 16 de setembre. Es va fer una correguda de bous. (Bibliografia 354).

Anys 1951-52. El "Patronat" oferia 23 classes de catequesi per a 313 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Anys 1951 a 1974. Manuel Molina Beneyto es va fer càrrec de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1952. Desapareixen les cartilles de racionament. (Bibliografia 491).

Any 1952. Es van fondre les dos campanes de les Agustines als tallers de Roses d'Atzeneta d'Albaida. El nom de les campanes eren Santa Rita i Maria Dolors, a més de les dues de l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 487) i (509).

Any 1952, hivern. Fortes gelades. (Bibliografia 121).

Any 1952, 1 de gener. Xavier de Borbó Parma s'autoproclama rei davant d'un grup de carlins. (Bibliografia 910).

Any 1952, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Joan Sempere Asensio

Música: Banda d'Atzeneta

GRANADERS:

Capità: Antoni Puerto Alcaraz

Música: Banda de Muro

CONTRABANDISTES:

Capità: Manel Puerto Martí

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Joan Puerto Francés

Música: Banda d'Agres

ESTUDIANTS:

- Capità: Vicent Vañó Colomer
Música: Rondalla Bocairentina
- MOROS VELLS:**
Capità: Sixte Belda Domínguez
Música: Banda de Bocairent
- MARROCS:**
Capità: Vicent Cabanes Sala
Música: Banda de Planes
- MOROS MARINS:**
Capità: Antoni Belda Puerto
Música: Banda de Palomar
- MOSQUETERS:**
Capità: Joan Baptista Ferre Sempere
Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Benavent. (Bibliografia 189) i (Bibliografia 337).
Josep Sempere Asensio va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).
Sixte Belda Domínguez va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).
La Comparsa dels Estudiants contractà la Rondalla que dirigia Antoni Calatayud Vañó. (Bibliografia 192).
La comparsa d'Estudiants fa un acte de caritat en la Residència. (Bibliografia 829).
El Programa de Festes de Sant Blai s'edità amb paper "couché". Les fotos comencen a il·lustrar els actes. (Bibliografia 163).
Se sap el número de components de cada filà. (Bibliografia 829).
Els Contrabandistes compren el local social del carrer Racó de les Monges. (Bibliografia 858).
El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1952, 3 de febrer. En plenes festes de Sant Blai hi ha eleccions municipals que no afecten al batlle. La llei reguladora és la de Règim Local de 1945. (Bibliografia 584).

Any 1952, estiu. Es van fer 5 corregudes de bous a Bocairent. (Bibliografia 364).

Any 1952, abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les festes de Moros i Cristians d'Alcoi. (Bibliografia 873).

Any 1952, juny. L'escassetat d'aigua potable obliga a posar aixetes de fotó en les fonts públiques. (Bibliografia 1010).

Any 1952, 1 de juny. Se suprimeixen les cartilles de racionament a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1952, 8 de juny. La jefatura local de la FET y de las JONS va organitzar una excursió a l'embassament de Benegeber. (Bibliografia 1009).

Any 1952, 16 d'agost. Per les festa a sant Roc s'enceten les festes de moros i cristians en la població valenciana d'Oliva, desfilant els Mosqueters en clara referència als de Bocairent donat a que van ser important per la família dels "mores". (Bibliografia 109).

Anys 1952-1953. En anar-se'n el conserge del "Patronat" acabà el Centre Recreatiu el "Casinet". El "Patronat" oferia 26 classes de catequesi per a 410 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1953. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1953. Creixia l'interès per la moto "vespa". (Bibliografia 121#).

Any 1953. Any en que van començar les activitats el Foto Club Mariola. (Bibliografia 305).

Any 1953. Primers enllaços sindicals elegits. (Bibliografia 801).

Any 1953, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:**
Capitana: Josefina Olcina Bernat
Música: Banda d'Atzeneta
- GRANADERS:**

- Capità: Joaquim Molina Ferre
Música: Banda de Muro
- CONTRABANDISTES:**
Capitana: Maria Dolors Pérez Pariente
Música: Banda de Llanera de Ranes
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capitana: Miracle Pastor Pérez
Música: Banda d'Agres
- ESTUDIANTS:**
Capità: Josep Ibáñez Belda
Música: Banda de Bocairent
- MOROS VELLS:**
Capità: Pere Tormo Molina
Música: Banda de Bocairent
- MARROCS:**
Capitana: Maria Ferre Micó
Música: Banda de Planes
- MOROS MARINS:**
Capità: Marià Silvestre Belda
Música: Banda de Palomar
- MOSQUETERS:**
Capità: Francesc Sirera Tudela
Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfafara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Baptista Aguilar. (Bibliografia 189) i (337).

Fina Olcina Bernat va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Pere Tormo Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

En el Programa de Festes de Sant Blai figurava per primera vegada el Sumari. Les fotografies dels governants s'acompanyaven amb dedicatòries. (Bibliografia 163).

La música de Bocairent acompanya a Sant Blai durant la processó en substitució de la dels Espanyoleros. (Bibliografia 829).

Els Granaders tornen a fer l'escolta al patró. (Bibliografia 829).

L'entrada comença des de l'Alameda. (Bibliografia 829).

Any 1953, del 13 al 23 d'abril. Jornades de la "Santa Misión". El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de l'event. (Bibliografia 873).

Any 1953, maig. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va guanyar un premi de dibuix a Madrid. (Bibliografia 873).

Any 1953, 13 de maig. En la reunió de la Junta Directiva del "Patronat" s'acordà fer una renovació del reglament. (Bibliografia 198).

Any 1953, maig. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del Centenari de la Mare de Déu dels Liris d'Alcoi. (Bibliografia 873).

Any 1953, estiu. Es van fer 5 corregudes de bous a Bocairent. (Bibliografia 364).

Any 1953, 8 de setembre. Direcció General de Ferrocarrils, Tramvies i Transports per carretera.- Adjudicant definitivament el servei públic regular de transport mecànic de viatgers, equipatges i encàrrecs per carretera entre Alcoi i Bocairent, províncies d'Alacant i València (expedient núm. 65), al senyor Antoni Llopis Cerdà. (Bibliografia 887).

Any 1953, 11 de novembre. Ix de factoria el primer automòbil SEAT que es va fabricar a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1954. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1954. Arribava l'ajuda americana. Els xiquets i les xiquetes coneixien la llet en pols i el formatge que es repartia a les escoles, parròquies i famílies més necessitades. (Bibliografia 121).

Any 1954. La Unió Musical estrenà nou uniforme. Era el quart. Consistia en jaqueta creuada, pantaló gris i gorra de plat del mateix colors. (Bibliografia 192) i (507).

Any 1954. Es va adquirir una imatge de la Mare de Déu dels Dolors per a les monges Agustines, obra de Rafael Grafia. (Bibliografia 586).

Any 1954, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Gabriel Puerto Sanjuan

Música: Banda de Lorxa

GRANADERS:

Capitana: Magdalena Calatayud Sempere

Música: Banda de Canyada de Biar

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Reig Cantó

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Marifina Reig Cantó

Música: Banda d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Puerto Santonja

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Joaquim Blasco Vicedo

Música: Banda de Salem

MARROCS:

Capitana: Maria Pilar Molina Conca

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Josep Colomer Llin

Música: Banda de Banyeres

MOSQUETERS:

Capità: Antoni Belda Belda

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfajara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joan Muñoz. (Bibliografia 189) i (Bibliografia 337).

Gabriel Puerto Sanjuan va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Joaquim Blasco Vicedo va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes de Sant Blai fou editat en la impremta local J. Reig. Les polèmiques que sorgiren obligà l'ajuntament a formar una comissió de festeigs per a que en el futur organitzarà tots els aspectes de la festa. (Bibliografia 163) i (857).

S'acaba la tradició per la qual la banda de música dels Espanyoleros acompanyava les autoritats municipals. A partir d'ara ho faria la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 507) i (857).

El dia l'entrada feia 12° sota zero. Va nevar el dia 4. Les festes es van allargar un dia més. (Bibliografia 857).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1954, abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les festes de Moros i Cristians d'Alcoi. (Bibliografia 873).

Any 1954, abril. Campionat de futbol organitzat pel club bocairentí amb la participació d'equips procedents d'Alcoi (Red Star i Salesians) Montaverner, Ibi Onil, Biar, Villena, Elda, Albaida i Castalla. (Bibliografia 1011).

Any 1954, 16 d'abril. Direcció General de Ferrocarrils, Tramvies i Transports per carretera.- Adjudicant definitivament el servei públic regular de transport mecànic de viatgers, equipatges i encàrrecs per carretera entre Bocairent i l'estació de ferrocarril d'Ontinyent, província de València, expedient número 3.795, convalidant el que actualment explota, al senyor Hilari Ferre Herrero. (Bibliografia 886).

Any 1954, juny. Noces de Diamant de les Congregacions Marianes de Bocairent amb actes diversos com: certamen literari amb quinze premis, concert de l'Harmònica Alcoiana, exposició de pintura, primer

concurs de fotografia artística, partit de futbol entre el Llevant UD i el Bocairent CD amb el resultat de 4-1 favorable a l'equip visitant, actuació de la Secció Femenina i el trio Los Clarianos d'Ontinyent a la plaça de bous, retolació del carrer Mossén Hilari fundador de les congregacions i el guió de Sant Lluís obra de Segrelles. (Bibliografia 1013)

Any 1954, 28 de juny. Va cantar Misa mossén Pere García García. (Bibliografia 1012).

Any 1954, 4 de juliol. Va cantar Misa Luis Domènch Domènech. (Bibliografia 1012).

Any 1954, estiu. Es va fer una correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1954, festes d'estiu a Sant Agustí. Empar Silvestre va ser proclamada Clavariessa Major. En els anys 50 es va iniciar un canvi molt important en l'organització de les festes de Sant Agustí amb la introducció de la Clavariessa. (Bibliografia 494) i (508).

Any 1954, 11 de novembre. S'encarreguen unes tendes de vendre loteria Nadal per a les festes de Sant Blai. (Bibliografia 829).

Any 1954, 11 de desembre. S'acorda disparar una traca en el pont de Sant Blai en passar les Caixes. (Bibliografia 829).

Any 1954, 26 de desembre. Toca la loteria de Nadal: Seria un premi menut degut a que no consta la quantitat. Es fixa el dia de la Publicació. (Bibliografia 829).

Any 1954, hivern. Fortes gelades. (Bibliografia 121).

Any 1954, desembre. Al llar de l'any van naixer 49 xiquets i 34 xiquetes, Van morir 37 persones, dos d'elels pàrvuls. Van haver-hi 29 bodes. (Bibliografia 1014).

Any 1954-55. El "Patronat" oferia 27 classes de catequesi per a 350 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1955. La Unió Musical afegia a l'uniforme un abric blau de doble botonada que seria poc utilitzat. (Bibliografia 507).

Any 1955. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1955. Van inaugurar el carrer Pujada a l'Estació. (Bibliografia 861).

Any 1955. Van inaugurar la casa del metge del pla de Santa Àgata. (Bibliografia 861).

Any 1955, 13 de gener. Espanya ingressa en l'Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE). (Bibliografia 910).

Any 1955, 22 de gener. Expedició a la Sarsa formada per Abelard Grau, Salvador de la Flor i Jaume López. (Bibliografia 1016).

Any 1955, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Àngel Bernat Sempere

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Vicent Silvestre Belda

Música: Banda de la Pobla del Duc

CONTRABANDISTES:

Capità: Pere Ferre Vañó

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Puerto Vañó

Música: Banda de Llanera

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Vañó Colomer

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Santiago Beneyto German

Música: Banda de Palomar

MARROCS:

Capità: Vicent Cabanes Ferre

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capitana: Assumpció Belda Vicedo

Música: Banda d'Atzeneta

MOSQUETERS:

Capità: Joan Josep Asencio Ferre

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfafara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai P. Ignasi Corrons, S.J. (Bibliografia 189) i (337).

El piquet de la Guàrdia Civil que custodiava el Sant va ser reemplaçat per un piquet de Granaders. (Bibliografia 325).

Àngel Bernat Sempere va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Santiago Beneyto German va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa una signatura del General Franco. (Bibliografia 163).

Els Marrocs trauen la primera esquadra de negres. (Bibliografia 590).

S'obliga als portadors de les canyes d'alleugerar el camí cap a la plaça. (Bibliografia 829).

Els Marrocs van traure la primera esquadra de negres. (Bibliografia 861)

Any 1955, febrer. Eleccions municipals que no afecten al batlle Josep Juan Vañó. (Bibliografia 584).

Any 1955, falles. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les Falles de València. (Bibliografia 873).

Any 1955, abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les festes de Moros i Cristians de Banyeres. (Bibliografia 873).

Any 1955, abril. Es crea una Junta Vicentina per celebrar el V centenari de la canolització del sant. La Secció Femenina participa en els actes centrals de València (Bibliografia 1017).

Any 1955, 3 de juliol. Sota el nom "La Veu del Patronat, Emissora Parroquial" va sorgir una emissora de ràdio que durà quinze dies, doncs fou clausurada pel Governador Civil per no disposar de llicència. (Bibliografia 198).

Any 1955, 31 de juliol. Va actuar a la plaça de bous "Mister Alamyn", l'home que sobre un pedestal i creuat de braços s'enfrontava a un bou. (Bibliografia 131).

Any 1955, estiu. A més de la correguda esmentada es van fer 5 més i una va ser suspesa. (Bibliografia 364).

Any 1955, festes d'estiu a Sant Agustí.

Clavariessa Major: Empar Calafat i Braco

Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament

Mantenidor: Mossén Pasqual Calafat i Braco. (Bibliografia 494) i (577).

Es va celebrar el Primer Circuit Local Pedestre. (Bibliografia 861).

Es va celebrar el IV Centenari de la fundació del convent de les Agustines. (Bibliografia 861).

Any 1955, setembre. Camil Vicedo Moltó, d'Alcoi, escriu uns apunts sobre Bocairent titulats "*Bocairente. Notas sobre Arqueologia i Prehistòria*". (Bibliografia 490).

Any 1955, 14 de desembre. Ingressen en l'ONU 15 nous països, entre ells Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1955, 18 de setembre. Coincidint amb la festa de les Tres Llums es van beneir les casetes del Via Crucis que havia estat destruïdes en 1936. (Bibliografia 1015).

Any 1955-56. El "Patronat" ofería 28 classes de catequesi per a 323 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1956. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1956, L'associació Foto-Club Mariola va celebrar el Primer Concurs Provincial i el Tercer Local de fotografia artística. Van participar 82 concursants amb 344 obres. (Bibliografia 150) i (305).

Any 1956. Lo Rat Penat de València atorgà a Miquel Cantó i Castelló el premi de Conte en els Jocs Florals. (Bibliografia 150).

Any 1956. Era substituïda la imatge del Diví Salvador de l'altar major per una altra del pintor Josep Segrelles. (Bibliografia 184).

Any 1956, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Antoni Vañó Berenguer

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capitana: Rosa Sanz Silvestre

Música: Banda de la Pobla del Duc

CONTRABANDISTES:

Capità: Joan Antoni Reig Canto

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Rafel Puerto Vañó

Música: Banda de Beniarres

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Beneyto Castelló

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Enric Mollà Tormo

Música: Banda de Palomar

MARROCS:

Capità: Manel Beneyto Payà

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capitana: Consol Vañó Santonja

Música: Banda d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Lluís Asensio Pascual

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfara

Les campanes no van poder tocar per falta de corda per fer-les funcionar. (Bibliografia 221).

La portada del Programa de Festes de Sant Blai era obra de l'alcoià Guarinos. Començaven les col·laboracions literàries de Francesc Vañó Silvestre (Cronista Oficial de Bocairent). (Bibliografia 163).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joaquim Richard, capellà de Godella. (Bibliografia 189) i (337).

Antoni Vañó Belenguer va ser el Capità Major del bàndol cristià. (Bibliografia 377).

Enric Beneyto German va ser el Capità Major del bàndol moro. (Bibliografia 377).

La Retreta passa a celebrar-se després de les Vespres. (Bibliografia 829).

L'entrada començava a les 15:30 des dels pilons. (Bibliografia 829).

Es modifica l'itinerari de la processó. (Bibliografia 829).

Any 1956, 10 de febrer. Davant dels greus conflictes universitaris promoguts per socialistes i comunistes, el govern espanyol decreta l'estat d'excepció en tot el país. (Bibliografia 910).

Any 1956, abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les festes de Moros i Cristians de Banyeres, així com un retrato e Francisco Franco que apareix en l'interior. (Bibliografia 873).

Any 1956, 27 de maig. Ciutadans de Bocairent residents a Alcoi adquireixen una imatge de Sant Blai i la dipositen en l'església de Sant Mauro i Sant Francesc. (Bibliografia 1019).

Any 1956, 29 d'abril. Trasllat del Guió de Sant Blai a Alcoi, que amb les Autoritats, la Comparsa de Terç de Suavos i la Colònia Bocairentina van dedicar un altar a Sant Blai en la Parròquia de Sant Mauri i Sant Francesc. (Bibliografia 100) i (868).

Any 1956, 30 de maig. Espanya ingressa en l'Organització Internacional del Treball (OIT). (Bibliografia 910).

Any 1956, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1956, 25 de juliol. Arriba a Bocairent el governador civil per inaugurar les cases de l'Alameda. (Bibliografia 1018).

Any 1956, 1 d'agost. S'edita a Barcelona la Gramàtica catalana, de Pompeu Fabra. (Bibliografia 910).

Any 1956, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Magdalena Domínguez i Beneyto
- Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament
- Mantenidor: Miguel Cantó Castelló
- Majorals: Penya Tabú
- Actes programats: carrera ciclista en la que participaren 19 equips, exposició de pintura d'Adolf Francés, primera exposició provincial de fotografia, actuació de la Coral Alcoiana, volta a peu de 7 qm, actuació folklòrica, etc.

Any 1956, 27 d'agost. Exposició Provincial de Fotografies i exposició pictòrica del pintor local Adolf Francés Asensio. (Bibliografia 942).

Any 1956, 2 d'octubre. Queda constituïda formalment la Junta de Festes de Sant Blai, amb representants de cada una de les filaes i amb la creació de quatre comissions. (Bibliografia 829).

Any 1956, desembre. 846 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat) recollits a Bocairent. (Bibliografia 348).

Any 1956, hivern. Fortes gelades. (Bibliografia 121#).

Any 1956, desembre. Al llarg de l'any van nàixer 106 xiquets i van morir 33 persones. (Bibliografia 1020).

Any 1957. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1957. A Espanya, entre aquest any i 1961, els salaris es congelarien, l'atur augmentava la renda real cauria, en un moment de necessitat de mà d'obra a l'europa Comunitària i Suïssa, així s'afavoria un èxode masiu de treballadors espanyols. (Bibliografia 935).

Any 1957. Gran èxit comercial del model "600" de Seat. Valia 63.000 pessetes. (Bibliografia 121#).

Any 1957. Hi havia 96 firmes tèxtils: 69, del sector de la llana, 20, del cotó, 3 d'espart, 2 de cànem, 1 de iute i 1 de raió i seda. (Bibliografia 800).

Any 1957, 5 de gener. Magnífica cavalcada dels Reis fruit de l'aportació voluntària de bars, indústria i famílies. (Bibliografia 1020).

Any 1957, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Mompó Bellot

Música: Banda "La Constància" de Moixent

GRANADERS:

Capità: Vicent Vañó Vañó

Música: Banda de la Pobla del Duc

CONTRABANDISTES:

Capità: Francesc Martí Llinares

Música: Banda del Camp de Mirra

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Eduard Juan Sala

Música: Banda de Capdet

ESTUDIANTS:

Capità: Enric Beneyto Aynat

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Eleuteri Blázquez Prieto

Música: Banda de Palomar

MARROCS:

Capità: Vicent Santonja Colomina

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Amàlia Beneyto Pascual

Música: Banda d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Felip Francés Asencio

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Francesc Vidal Soler, canonge de la I.C. Toledo. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Mompó Bellot va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Eleuteri Blázquez Prieto va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

L'itinerari de la processó torna a recuperar el recorregut antic. (Bibliografia 829).

La diana del dia de Sant Blai començava a les 8 del matí, i no a les 7 com venia fent-se. (Bibliografia 935).

El programa de festes il·lustrava amb fotos els actes festius. (Bibliografia 935).

Es modifica l'horari de començament de l'entrada. (Bibliografia 829).

Any 1957, 25 de març. Amb l'adhesió de sis països, es firma el Tractat de Roma, document que donarà origen a la Comunitat Econòmica Europea. (Bibliografia 910).

Any 1957, abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de les festes de Moros i Cristians de Banyeres. També és obra seua el sant Jordi que apareix en l'interior. (Bibliografia 873).

Any 1957, 5 de maig. A Bocairent arribava el cinemascop, que significava un èxit sense precedents, amb casos com la programació de tres sessions en un sol dia de l'exitosa pel·lícula "La Túnica Sagrada". (Bibliografia 935).

Any 1957, 29 de juny. Clausura de la catequesi amb obsequis per assistència. (Bibliografia 948).

Any 1957, 30 de juny. Primera missa de Francesc Vañó i Silvestre, Cronista Oficial de Bocairent. (Bibliografia 221) i (949).

Any 1957, 30 de juny. Volta ciclista organitzada pel Front de Joventuts. Amb un recorregut de 31 km. Classificació: Primer, Alfred Segarra de Benifaió; segon, Vicent Vicedo de Bocairent; tercer, Diego Gómez de Bocairent; quart, Manuel soler d'Alcoi; quint, Abelard Llinares de València. (Bibliografia 948).

Any 1977, 30 de juny. Primer concert de la temporada d'estiu de la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 948)

Any 1957, estiu. Es van fer 5 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1957, 7 de juliol. Primera missa de Joan Verdú i Gisbert. (Bibliografia 221) i (949).

Any 1957, 14 de juliol. Primera missa de Francesc Vañó i Alcaraz. (Bibliografia 221) i (949).

Any 1957, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria del Carme Juan i Mora
- Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament
- Mantenidor: Miguel Cantó Castelló

Any 1957, 14 d'octubre. El riu Túria es desborda a València i causa 100 morts i pèrdues materials de milers de milions de pessetes. (Bibliografia 910).

Any 1957, 15 d'octubre. Es planteja la possibilitat de fer un programa més xicotet per a repartir-lo per tota la població. (Bibliografia 829).

Any 1957, desembre. 762 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat) recollits a Bocairent. (Bibliografia 348).

Any 1958-59. El "Patronat" oferia 42 classes de catequesi per a 301 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1958. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1958. El pintor bocairentí Blai Silvestre i Jornet exposava en la Sala Rovira de Barcelona. (Bibliografia 141).

Any 1958. Caldrà estudiar la repercussió a Bocairent de la Jornada de Reconciliació Nacional promoguda pel Partit Comunista. A Alcoi hi hagué aturada General. (Bibliografia 491).

Any 1958, 10 de gener. El govern espanyol aprova la reorganització dels territoris d'Ifni i Sàhara, que passen a ser províncies. (Bibliografia 910).

Any 1958, 21 de febrer. S'inicia la segona fase de l'acció militar espanyola en Ifni (El Marroc). (Bibliografia 910).

Any 1958, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: La Comparsa

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Vicent Silvestre Francés

Música: Banda de la Pobla del Duc

CONTRABANDISTES:

Capità: Pere Pérez Molina

Música: Banda del Camp de Mirra

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Santiago Cabanes Ferre

Música: Banda de Cabdet

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Ibáñez Julià

Música: Banda de Bocairent

MOROS VELLS:

Capità: Manel Jornet Beneyto

Música: Banda de Palomar

MARROCS:

Capità: Isidre Gisbert Domènech

Música: Banda de la Canyada

MOROS MARINS:

Capitana: Vicenta Luna Domènech

Música: Banda d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Blai Ferre Monllor

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfara

El Programa de Festes de Sant Blai aportava un resum dels esdeveniments més importants de l'any anterior. (Bibliografia 163).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Antoni Richard Zarazúa. (Bibliografia 189) i (Bibliografia 337).

Manuel Jornet Beneyto va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Començà a celebrar-se el Tedeum com a acte d'acció de gràcies. (Bibliografia 526).

Any 1958, 10 de febrer. Forces espanyoles inicien una ofensiva per a expulsar les partides rebels d'Ifni. (Bibliografia 910).

Any 1958, març. Eleccions municipals que no afecten al batlle Josep Juan Vañó. (Bibliografia 584).

Any 1958, 8 de març. La Falla de la Plaça de l'Arbre de València elegia com a fallera d'honor a Maria del Carme Joan i Mora de Bocairent per l'ajuda rebuda del poble durant la riuada. La proclamació de la fallera major i de la cort de l'esmentada falla es va fer a Bocairent. Bocairent es va fer càrrec de les despeses de les festes de la Falla de l'Arbre de València. La Unió Musical va tocar en la falla. (Bibliografia 141).

Any 1958, 12 de març. Conclouen els atacs de bandes armades marroquines del partit Istiqlal contra les guarnicions espanyoles d'Ifni, gràcies a l'actuació de forces militars de les tres armes, amb el suport de

França i Mauritània. (Bibliografia 910).

Any 1958, 19 de març. Per primera vegada la Unió Musical participava en les falles de València. Concretament a la Plaça de l'Arbre del barri del Carme. (Bibliografia 192) i (507).

Any 1958, 23 de març. Recital de violó a càrrec del violinista titular de l'Orquestra de València Abel Mus. (Bibliografia 141).

Any 1958, 10 d'abril. Es firma l'acord pel qual Espanya transfereix el domini de la zona sud del Sàhara espanyol. (Bibliografia 910).

Any 1958, 11 i 12 d'abril. Nevà uns quaranta centímetres i durant dos dies Bocairent va quedar incomunicat. (Bibliografia 141).

Any 1958, maig. El "Patronat" estudià la creació d'un bar per a la joventut a l'estil de l'anterior Centre Recreatiu. (Bibliografia 198).

Any 1958, 31 de maig al 13 de juny. Blai Silvestre Jornet exposa en la Sala Rovira de Barcelona. (Bibliografia).

Any 1958, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1958, 10 de juliol. Se celebra per primera vegada la festivitat a Sant Cristòfol per l'agrupació de motoristes locals amb benedicció de vehicles i esmorzar en la Font de Mariola. (951).

Any 1958, 4 d'agost. Espanya ingressa en el Banc Mundial i en el Fons Monetari Internacional. (Bibliografia 910).

Any 1958, 17 d'agost. Reconstrucció de l'ermita de la Mare de Déu d'Agost es van fer festes després de 23 anys sense fer-se'n per l'estat en que estava l'ermita. (Bibliografia 141) i (951).

Any 1958, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) , (577) i .

- Clavariessa Major: Maria dels Àngels Puerto i Pérez
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Mossén Salvador Moreno Panblanco
- IV Circuit Local pedestre
- Concert per la banda Lira Castellonense de Villanova de Castelló
- Teatre a càrrec de la Companyia Arte Lírico de València.

Any 1958, agost. Organitzat pel Foto-Club Mariola se celebrà el I Concurs Regional i V Concurs Local de Fotografia Artística. També durant les festes d'estiu se celebrà el IV Circuit Local Pedestre. (Bibliografia 141).

Any 1958, 8 de novembre. S'acorda que les dones participen en les festes. (Bibliografia 829).

Any 1958, desembre. 891 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1958-1959. Va dirigir la Banda de Música Antoni Calatayud Vañó. (Bibliografia 451).

Any 1959. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1959. El nombre de músics de la "Unió Musical de Bocairent" era de 28. (Bibliografia 188).

Any 1959. Els efectes del Pla d'Estabilització sobre l'economia estan per estudiar, però una nova etapa es va obrir: una major relació amb els mercats exteriors. Predomini del sector industrial i serveis en detriment del sector agrícola. (Bibliografia 372) i (481).

Any 1959, 4 de gener. S'acorda que la Publicació comence a les 11:30. (Bibliografia 829).

Any 1959, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Antoni Beneyto Gisbert

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Santiago Vañó Vañó

- Música: Banda d'Atzeneta
CONTRABANDISTES:
 Capità: Joan Ferre Vañó
 Música: Banda d'Agullent
TERÇ DE SUAVOS:
 Capità: Vicent Calabuig Cabanes
 Música: Banda de Cabdet
ESTUDIANTS:
 Capità: Enric Beneyto Mompó
 Música: Banda de Bocairent
MOROS VELLS:
 Capità: Desideri Baldó Lloret
 Música: Banda de Palomar
MARROCS:
 Capità: Antoni Galiana Cabanes
 Música: Banda de Planes
MOROS MARINS:
 Capità: Blai Molina Cantó
 Música: Banda d'Alfarrasí
MOSQUETERS:
 Capità: Miquel Vañó Colomer
 Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfafara

La portada del Programa de Festes de Sant Blai era obra de Segrelles. (Bibliografia 163).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Pasqual Calafat i Braco, capellà de N.S. del Remei de València. (Bibliografia 189) i (337).

Antoni Beneyto Gisbert va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Desideri Baldó Lloret va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La persistent pluja va impedir els actes del Sant Crist. (Bibliografia 829).

Any 1959, març. Amb motiu d'una exposició a Sevilla sobre Joan de Ribera, Bocairent participà aportant el calze i la capa pluvial del Sant amb els quals va ser consagrat bisbe de Badajoz. (Bibliografia 144).

Any 1959, 7 de maig. Visita pastoral del bisbe auxiliar Rafael González Moralejo. (Bibliografia 144).

Any 1959, maig? Un grup de persones de la Joventut d'Acció Catòlica Local iniciava els primers passos d'un Campionat de Futbol que avui coneixem amb el nom de Campionat de l'Esportivitat. (Bibliografia 305).

Any 1959, estiu. Es va fer una correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1959, 6 de juliol. Amb motiu del centenari de Sant Calze, va participar la Secció Femenina de Bocairent en el Festival organitzat a València per la Diputació Provincial. (Bibliografia 1021).

Any 1959, 7 de juliol. Resolució de la Direcció General de Sanitat per la qual s'anuncia permuta sol·licitada pels Metges titulars el senyor Bienvenido Benito Marín i el senyor Manuel Benito Serrano de les places que, respectivament, exerceixen en els ajuntaments de Bocairent (València) i Montealegre del Castillo (Albacete). (Bibliografia 885).

Any 1959, 11 de juliol. El Governador Civil inaugura 110 habitatges que conformen l'avinguda de Pius XII. Costaren 8.248.229,55 pessetes. (Bibliografia 144).

Any 1959, 27 de juliol. Primera Festa del Catecisme. (Bibliografia 198).

Any 1959, 28 de juliol. Les Corts Espanyoles aproven el Pla d'Estabilització, pas important en l'obertura de l'economia espanyola cap a l'exterior. (Bibliografia 910).

Any 1959, agost. II Concurs Regional de Fotografia i VI Local. (Bibliografia 144).

Any 1959, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria del Remei Molina i Molina
- Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament
- Mantenidor: Manuel Marco Millà

Any 1959, 9 d'agost. Benedicció de la campana de l'ermita de la Mare de Déu d'Agost, essent apadrinada

per Ramon Silvestre i esposa. (Bibliografia 947).

Any 1959, 15 d'agost. Festa del barri de la Mare de Déu d'Agost, amb despertà traques concert i missa. (Bibliografia 947)

Any 1959, 9 d'octubre. A benefici de la reconstrucció de l'ermita del Sant Crist, se celebrà un Festival taurí. Van prendre part: Chicuelo II, Antoñete, Chiquilín, Saldaña i el "noviller" Chicuelo III. (Bibliografia 141).

Any 1959, desembre. 916 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1960. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1960. Es va fondre la campana del cementeri en la fàbrica Rose d'Atzeneta. (Bibliografia 509).

Any 1960. Bocairent tenia 4.573 habitants. (Bibliografia 218).

Any 1960. En la dècada dels 60 es formaren els següents grups de música moderna: "Calipso", "Davidson Ritmo", "Diana", "Els Temps" i "Els Bots". (Bibliografia 192).

Anys 1960-1969. Va dirigir la banda de Música Felip Belda Calatayud. (Bibliografia 451).

Any 1960. Es va adquirir una imatge de la Beata Jesús Jornet, obra de Rafael Grafia. (Bibliografia 586).

Any 1960. A partir de 1960 s'introdueixen en la indústria tèxtil els sistemes Bedeaux, Metra, Rasa i altres, el quals a través del mesurament del treball realitzat per unitats de temps, permetien un increment del ritme. Amb això augmentava la productivitat i la taxa d'explotació. També a partir de 1960 hi ha una forta demanda interna, abundància de mà d'obra, creixement industrial en sectors de bens de consum que utilitzen primeres matèries de procedència no local amb estructures productives semiartesansals amb algunes indústries més modernes i competitives. (Bibliografia 491).

Any 1960, 11 de gener. Nevà i no es pogué fer la Publicació de les Festes. (Bibliografia 140).

Any 1960, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Puerto Sanjuan

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capitana: Josepa Gisbert Beneyto

Música: Banda d'Atzeneta

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Sampedro Pérez

Música: Banda d'Alfarrasí

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Vicent Silvestre Cerdà

Música: Banda de Capdet

ESTUDIANTS:

Capità: Gaspar Molina Gramage

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Àngel Beneyto German

Música: Banda de Banyeres

MARROCS:

Capità: Alfred Ferre Alcaraz

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Antoni Cantó Francés

Música: Banda d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Josep Balaguer Santacreu

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfàfara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Santiago Giner. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Puerto Sanjuan va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Àngel Beneyto German va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

La Comparsa de Granaders va adquirir la casa que utilitzava de Maset i va fer obres per albergar els músics. (Bibliografia 325).

Els desfiles en la nit de caixes era lliure, no s'estava obligat en anar a la plaça. (Bibliografia 829).

S'estrenen les noves

Any 1960, 27 de febrer. Bocairent celebrà la santificació del Patriarca Joan de Ribera que en quatre ocasions va visitar la població en el segle XVI. (Bibliografia 140).

Any 1960, 6 de març. Festa de l'Arbre. (Bibliografia 140).

Any 1960, 27 de març. Inauguració de la Casa Abadia en els terrenys de l'antic hospital on en l'interior estava l'ermita de la Sang. (Bibliografia 140).

Any 1960, 26 d'abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre i Jornet exposà vint-i-quatre obres en l'Ateneu Mercantil de València. (Bibliografia 140).

Any 1960, 28 de juny. Primera Cavalcada de la Festa de Catecisme. (Bibliografia 198).

Any 1960, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1960, 10 de juliol. Actuà per primera vegada la "Rondalla Bocairentina" sota la direcció de Miquel Aparicio i Navarro. (Bibliografia 192).

Any 1960, agost. III Exposició Regional de Fotografia. (Bibliografia 140).

Any 1960, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Teresa Ferre i Silvestre
- Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament
- Mantenidor: Marcel·lí Sempere i Castelló

Any 1960, 27 de setembre. En la reunió de la Junta Directiva del "Patronat" es fa constància del funcionament d'un Cine-Club. (Bibliografia 198).

Any 1960, 11 d'octubre. Arribaven a Espanya els primers 60 kg. d'urani enriquit per a ser usat en la investigació i experimentació. Espanya s'incorpora així de fet a l'era atòmica. (Bibliografia 910).

Any 1960, desembre. 648 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1961. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1961. La Unió Musical de Bocairent participà en el concurs de "pasdobles" de Pego. (Bibliografia 192).

Any 1961. La Població de Bocairent va ser presa per la Guàrdia Civil per tal d'evitar una concentració subversiva de rojos valencianistes on havia de cantar Raimon. (Bibliografia 109).

Any 1961, 26 de gener. El "Patronat" comprà el Cine Avenida. (Bibliografia 198).

Any 1961, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maria Teresa Casa Vicedo

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Josep Calatayud Beneyto

Música: Banda d'Atzeneta

CONTRABANDISTES:

Capità: Vicent Molina Belda

Música: Camp de Mirra

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Francesca Llopis Calabuig

Música: Banda de Capdet

ESTUDIANTS:

Capità: Vicent Colomer Boronat

Música: Banda del Camp de Mirra

MOROS VELLS:

Capità: Santiago Beneyto German

Música: Banda de Banyeres

MARROCS:

Capità: Josep Ferre Beneyto

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Francesca Gisbert Blasco

Música: Banda de Bocairent

MOSQUETERS:

Capità: Blai Ferre Martín

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Songel i Pérez, vicari general. (Bibliografia 189) i (337).

Maria Teresa Casa Vicedo va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Santiago Beneyto German va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1961, 3 de febrer. Resolució de la Direcció General de Ferrocarrils, Tramvies i Transports per carretera sobre canvi de titularitat de la concessió del servei públic regular de transport de viatgers per carretera entre Bocairent i l'estació fèrria d'Ontinyent (València). (Bibliografia 889).

Any 1961, 16 de febrer. En l'acta de la Junta Directiva del "Patronat" es feia referència al Centre Excursionista i a la Rondalla Bocairentina. (Bibliografia 198).

Any 1961, 15 de març. S'acabà el "baret" del "Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1961, 14 de maig. 50.000 carlins es congreguen en Montejurra, a Navarra. (Bibliografia 910).

Any 1961, 18 de juliol. Primera acció terrorista de la banda criminal ETA: sabotatge en la línia fèrria Madrid-Barcelona, per la que passaria un tren carregat d'excombatents, i que va ser descobert a temps. (Bibliografia 910).

Any 1961, 31 d'agost. Espanya retira les seues últimes tropes del Marroc. (Bibliografia 910).

Any 1961, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1961, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria del Pilar Pérez i Silvestre
- Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament
- Mantenidor: Juan Cantó Castelló

Any 1961, 12 de novembre. S'acorda que durant l'Acapte es done una estampa de Sant Blai. (Bibliografia 829).

Any 1961, desembre. Es comptabilitzen 367 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1962. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1962. El Pare Ferre, fill de Bocairent, fundava el Col·legi de la Mare de Déu del Carme d'Onda. (Bibliografia 216).

Any 1962. La Unió Musical de Bocairent participà en el concurs d'Alcoi, obtenint el segon premi. (Bibliografia 192).

Any 1962, El Centre Excursionista de Bocairent descobria una nova cova. Se li posà per nom "La Mola"; en ella es va descobrir un soterrament morisc acompanyat de ceràmiques i ivori. (Bibliografia 158).

Any 1962, gener. Van portar les noves civeres de Sant Blai. Obra de l'artista valencià Francesc Garcés. Van costar 54.500 pessetes, es van arreplegar entre beneficis de loteria i donatius 8.073 pessetes. (Bibliografia 334).

Any 1962, 7 de gener. Noces d'Or de Mossén Sixte Belda Martínez. (Bibliografia 334).

Any 1962, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Enric Sempere Jover

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Vicent Calatayud Sanchis

Música: Banda d'Alfarrasí

CONTRABANDISTES:

Capità: Antoni Alcaraz Calatayud

Música: Banda d'Agullent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Joan Antoni Llopis Calabuig

Música: Banda del Camp de Mirra

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Puerto Vañó

Música: Banda d'Alfarrasí

MOROS VELLS:

Capità: Vicent Enguix Beneyto

Música: Banda de Beneixama

MARROCS:

Capità: Manel Puerto Francés

Música: Banda de Gaianes

MOROS MARINS:

Capità: Joaquim Cabanes Martínez

Música: Banda de Bocairent

MOSQUETERS:

Capità: Agustí Silvestre Vañó

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Maria Soler. (Bibliografia 189) i (337).

Enric Sempere Jover va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Vicent Enguix Beneyto va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

S'estrenaren les civeres de Sant Blai, fetes per Garcés tot i imitant les velles. (Bibliografia 100).

Els Marrocs compren un local social al carrer de l'Aljub. (Bibliografia 590).

Any 1962, 16 de febrer. S'equiparen a Espanya els drets laborals de la dona amb els de l'home. (Bibliografia 910).

Any 1962, abril. Es van adjudicar les obres per abastir d'aigua del brollador dels Teulars. (Bibliografia 334).

Any 1962, estiu. Nou enllumenat per al pont de Sant Blai. Els fanals de ciment van estar substituïdes per moderns fanals metàl·lics. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 334) i (364).

Any 1962, festes d'estiu a Sant Agustí. va ser proclamada Clavariessa Major. (Bibliografia 494).

- Clavariessa Major: Anna Maria Vañó i Mora
- Lloc de la Proclamació: Saló de Plens de l'ajuntament
- Mantenidor:

Any 1962, 9 d'octubre. Creixen les condemnes al govern espanyol a França, Suïssa i Itàlia, que exigeixen una amnistia, després de la pena de mort imposada a l'anarquista Jordi Conill. (Bibliografia 910).

Any 1962, 11 d'octubre. El Papa Joan XXIII inaugura el Concili Vaticà II, que va modernitzar l'esperit i les estructures de l'Església Catòlica. (Bibliografia 910).

Any 1962, 25 de novembre. La Banda de Música Unió Musical de Bocairent estrenà una bandera. Fou padrí el batlle Josep Joan i Vañó. (Bibliografia 192), (334) i (507).

Any 1962, desembre. Es comptabilitzen 507 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1962-63. El "Patronat" ofería 47 classes de catequesi per a 322 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1963. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1963. Bocairent produïa més de 500.000 mantes a l'any: el 15% eren venudes a Gran Bretanya; un percentatge ínfim, a altres països del món, i la majoria al compradors del l'estat espanyol. (Bibliografia 802).

Any 1963. V Concurs Regional de Fotografia Artística i II Campionat Local de Bitllar. (Bibliografia 153).

Any 1963, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Víctor Sapllana Ferre

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Francesc Molina Molina

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

CONTRABANDISTES:

Capità: Artur Vicedo Belda

Música: Banda de Palomar

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Francesca Silvestre Vañó

Música: Banda d'Ontinyent

ESTUDIANTS:

Capità: Manel Mestre Jordà

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Teudiselo Puerto Vañó

Música: Banda d'Onil

MARROCS:

Capitana: Maria del Carme Juan Mora

Música: Banda de Gaianes

MOROS MARINS:

Capitana: Maria Josepa Cantó Antolí

Música: Banda de Bocairent

MOSQUETERS:

Capità: Vicent Vicedo Domínguez

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfafara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Farragut, canonge doctoral I.C. València. (Bibliografia 189) i (337).

Víctor Sapllana Ferrer va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Teudiselo Puerto Vañó va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Els Terç de Suavos es traslladen des del carrer de a font de l'Escaleta a la plaça de Sant Blai. (Bibliografia 360).

Any 1963, 17 de febrer. Queda constituït el Centre Excursionista de Bocairent. Abans era una activitat més del Patronat. (Bibliografia 478).

Any 1963, juliol. Arribà l'aigua potable dels Teulars. (Bibliografia 153).

Any 1963, 3 de juliol. Naix a Bocairent Vicente Cabanes Belda. Banderiller.

Any 1963, 25 de juliol. Primera missa del pare Àngel Maria Vañó i Payà. (Bibliografia 153).

Any 1963, 2 d'agost. Un article del diari Levante donà testimoni de la participació de totes les Comparses de Bocairent a Burjassot per invitació del Capellà de la Parròquia de Sant Joan de Ribera. (Bibliografia 100).

Any 1963, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Magdalena Asensio i del Valle

- Lloc de la Proclamació: Patronat
- Mantenedor: Vicent Galindo Pascual

Any 1963, 22 de setembre. Homenatge d'acomiadament al mestre i director del Col·legi Públic En Fidel Añó i Gil. (Bibliografia 153).

Any 1963, 29 de setembre. Festers de totes les filades de Bocairent van celebrar una entrada i van participar en la processó a Sant Miquel en Burjassot. (Bibliografia 919).

Any 1963, novembre. La mestra de pàrvuls, "donya Plàcida" rep la insígnia de l'Ordre d'Alfons X el Savi. (Bibliografia 153).

Any 1963, 22 de desembre. Es va beneir la imatge del Crist Lligat a la Columna de la filà dels Granaders, obra de Vicent Ferrero que va costar 10.000 pessetes. (Bibliografia 858).

Any 1963, desembre. Es comptabilitzen 560 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1963-64. El "Patronat" oferia 48 classes de catequesi per a 334 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1964. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1964. Va posant-se de moda la "mini-falda". (Bibliografia 121).

Any 1964, 1 de gener. S'inicia el I Pla de Desenvolupament a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1964, 1 de febrer. Mor en l'Índia el pare Tomàs Molina i Bernat, bocairentí. (Bibliografia 160).

Any 1964, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Alícia Saplana Aroca

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Tomàs Expósito García

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

CONTRABANDISTES:

Capità: Artur Vicedo Belda

Música: Banda de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Santonja Pla

Música: Banda de Vallada

ESTUDIANTS:

Capità: Eduard Mira Aynat

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Vicent Tormo Albert

Música: Banda de Capdet

MARROCS:

Capità: Miquel Cantó Vañó

Música: Banda de Moixent

MOROS MARINS:

Capità: Pere Molina Cantó

Música: Unió Musical de Bocairent

MOSQUETERS:

Capità: Francesc Pascual Silvestre

Música: Banda de la Societat Instructivo-Musical d'Alfafara

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Joaquim Cost i Torregrosa, capellà de Vilanova de Castelló. (Bibliografia 189) i (337).

Alícia Saplana Aroca va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Vicent Tormo Albert va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Terç de Suavos estrenava maset i banderí. El nou local es trobava a la placeta de Sant Blai. (Bibliografia

186).

Any 1964, 2 de febrer. En plenes festes de Sant Blai hi ha eleccions municipals que no afecten al batlle. La llei reguladora és la de Règim Local de 1945. (Bibliografia 584).

Any 1964, 1 d'abril. Se celebrà els 25 "Anys de Pau". (Bibliografia 160).

Any 1964, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1964, 12 de juliol. La Parròquia estrenà el nou Sagrari. (Bibliografia 160).

Any 1964, agost. X Concurs de Fotografia. (Bibliografia 160).

Any 1964, 2 d'agost. Festers de totes les filades de Bocairent van participar en les festes de Burjassot. (Bibliografia 919).

Any 1964, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Paquita Molina i Molina
- Lloc de la Proclamació: Patronat
- Mantenidor: Francesc Sanchis Garcia

Any 1964, 12 d'octubre. Es formà la "Hermandad Local de Ex-Combatientes i Ex-Cautivos". (Bibliografia 160).

Any 1964, 28 de novembre. Fins aleshores el dinar dels músics es feina al local social. Aquest any es va realitzar en un restaurant. (Bibliografia 507).

Any 1964, desembre. Es comptabilitzen 621 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1964, 11 de desembre. Les Corts Espanyoles aproven la llei d'Associacions Polítiques, primer pas cap a la legalització dels partits. (Bibliografia 910).

Any 1964-65. El "Patronat" oferia 52 classes de catequesi per a 513 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1965. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1965. Any en que es formà definitivament el Foto Club Mariola de Bocairent. Abans funcionaven com a Club adherit al Foto Club València. (Bibliografia 305).

Any 1965. Segons el padró de Banyeres el número d'immigrants procedents de Bocairent era de 233. (Bibliografia 101).

Any 1965, 1 de gener. Es permet a Espanya la lectura directa de l'evangeli i les epístoles en llengües vernacles. (Bibliografia 910).

Any 1965, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Sanchis Calatayud

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Rafel Vañó Calatayud

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

CONTRABANDISTES:

Capità: Santiago Beneyto Pascual

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Maria Domènech Francés

Música: Banda de Gaianes

ESTUDIANTS:

Capità: Lluís Vañó Colomer

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Baltasar Castelló Castelló

Música: Banda de Capdet

MARROCS:

Capità: Baptista Molina Vañó

Música: Banda de Moixent

MOROS MARINS:

Capità: Salvador Cantó Luna

Música: Unió Musical de Bocairent

MOSQUETERS:

Capità: Vicent Ferre Vañó

Música: Banda de la Canyada de Biar

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Zahonero i Vivó. (Bibliografia 189) i (337).

Josep Sanchis Calatayud va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Baltasar Castelló Castelló va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

El Programa de Festes passà a format full. (Bibliografia 100) i (526).

La banda Unió Musical actua darrere la imatge de Sant Blai. Fins aleshores ho feia la banda dels Espanyolitos on figurava el Capità Major. (Bibliografia 526).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes . (Bibliografia 873).

Any 1965, 19 de febrer. Forta nevada en Bocairent. (Bibliografia 986).

Any 1965, 1 de juny. Entra en vigor a Espanya l'assegurança obligatòria per a automòbils, requisit imprescindible per a poder circular. (Bibliografia 910).

Any 1965, 6 de juny. Inauguració del Museu Parroquial per Mossén Josep de Paz. (Bibliografia 184).

Any 1965, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1965, 3 de juliol. Inauguració de la piscina privada del tint de Vañó. (Bibliografia 158).

Any 1965, agost. Competició Comarcal de Natació. Es presentaren 244 fotografies en el Saló Nacional de Fotografia organitzat pel Foto Club Mariola. (Bibliografia 158).

Any 1965, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria del Carme Belda i Juan
- Lloc de la Proclamació: Patronat
- Mantenidor: Juan Ferre Vañó

Any 1965, setembre. S'utilitzaven aules del "Patronat" per fer classes d'E.G.B. per falta d'espai en el grup escolar. (Bibliografia 198).

Any 1965, 12 de setembre. Benedicció de la Capella de la Santa Creu per Josep de Paz i Puig. (Bibliografia 158).

Any 1965, 17 de setembre. El missioner bocairentí Joan Calatayud, moria en l'Índia. (Bibliografia 158).

Any 1965, 8 de novembre. S'estudià la constitució de la Junta del "Patronat" amb personalitat jurídica. (Bibliografia 198).

Any 1965, 14 de novembre. Se celebrà a Alcoi una assemblea general de tots els pobles que celebren festes de moros i cristians. (Bibliografia 829).

Any 1965, 21 de novembre. Es va acordar celebrar el dia 3 de cada mes un acte en homenatge als festers de cada filà. (Bibliografia 829).

Any 1965, desembre. Es comptabilitzen 483 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1965-66. El "Patronat" oferia 48 classes de catequesi per a 258 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1966. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent. (Bibliografia 337).

Any 1966. Eleccions sindicals. Cal estudiar la situació a Bocairent. (Bibliografia 491).

Any 1966, gener. Es va beneir i inaugurar les diferents dependències de "l'Escola Hogar Parroquial". La primera directora va ser Anna Mestre de Vañó. (Bibliografia 304).

Any 1966. El "Patronat" comprà la casa contigua per aconseguir més espai. (Bibliografia 198).

Any 1966. La Unió Musical de Bocairent participà en Cullera en un concurs de "pasdobles"; obtingué el tercer premi. (Bibliografia 192).

Any 1966. Es va col·locar l'escalinata de ferro d'accés a les covetes dels moros. (Bibliografia 489).

Any 1966, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Manel Navarro Castelló

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Lluís Blai Alarte Pla

Música: Banda del Camp de Mirra

CONTRABANDISTES:

Capità: Camil Beneyto Payà

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Manel Molina Molina

Música: Banda de Gaianes

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Beneyto Bernàcer

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Joan Antoni Vicedo Pastor

Música: Banda d'Énguera

MARROCS:

Capità: Antoni Puerto Francés

Música: Banda de Genovés

MOROS MARINS:

Capitana: Maria Isabel Beneyto Vicedo

Música: Unió Musical de Bocairent

MOSQUETERS:

Capità: Eduard Llavador Calabuig

Música: Banda de Villena

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Sadurní García. (Bibliografia 189) i (337).

La portada del Programa de Festes de Sant Blai que s'havia reservat als pintors, es transformà en fotografia a color obra d'Antoni Castelló. Sorgia una nova secció: "*El Ayuntamiento Informa*". Per primera vegada el Programa no es regalà. Costà 30 pessetes. (Bibliografia 163).

El dia 6, Festival fester i teatre. (Bibliografia 145).

Manuel Navarro Castelló va ser el Capità Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Antoni Vicedo Pastor va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Any 1966, març. Homenatge al pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet en la Sala Joan de Joanes de Bocairent. (145).

Any 1966, 3 de març. S'oficiava la primera missa mensual a intenció de la Junta de Festes. Començava la festa del "Panellet". (Bibliografia 220) i (534).

Any 1966, 13 de març. Homenatge a la centenària Encarnació Calatayud i Vañó. (Bibliografia 145).

Any 1966, 18 de març. Electrificació de les Campanes. (Bibliografia 220).

Any 1966, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1966, 13 de juliol. S'imposa la sotana a Espanya com a vestit eclesiàstic d'ús obligatori. (Bibliografia 910).

Any 1966, 22 de juliol. Comença a publicar-se a Barcelona el setmanari Tele-estel, el primer escrit en català des de la Guerra Civil. (Bibliografia 910).

Any 1966, 16 de juliol. III Festival de Bandes "Vila de Bocairent". (Bibliografia 145).

Any 1966, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Magdalena Beneyto i Ferre
- Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
- Mantenedor: Jaume Mayor Martínez

Any 1966, 25 de setembre. Festa dels jubilats. (Bibliografia 145).

Any 1966, 14 d'octubre. Xavier de Borbó Parma, pretendent carlí al tron d'Espanya, ofereix la seua col·laboració a Franco, sense comptar amb les Juntes de Defensa Carlina. (Bibliografia 910).

Any 1966, 22 d'octubre. I Concurs Literari i de Pintura. (Bibliografia 145).

Any 1966, 11 de novembre. El Consell de Ministres acorda concedir l'indult total per a les responsabilitats polítiques de la guerra civil. (Bibliografia 910).

Any 1966, desembre. Es comptabilitzen 455 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1966-67. El "Patronat" oferia 50 classes de catequesi per a 352 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1967. Comença una crisi que no es recuperarà fins 1973, però amb l'amenaça de nous països industrials d'Àsia amb preus més competitius. Algunes poblacions afronten la crisi amb polígons industrials per facilitar la ubicació de noves empreses. (Bibliografia 491).

Any 1967. La Unió Musical participà en Cullera en un concurs de "pasdobles". (Bibliografia 192).

Any 1967. La tovallola que Sor Pietat de la Cruz va fer amb motiu del setzè centenari del martiri de Sant Blai, i que va guardar Consol Pérez i Satorre durant la guerra del 1936, fou regalada a la Casa de les Salesianes d'Alcantarrilla. (Bibliografia 100) i (848).

Any 1967, 29 de gener. Es beneïa l'arqueta reliquiari on es conserven les restes de Sant Blai. Obra de Bonacho. (Bibliografia 526).

Any 1967, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Maria Sempere Castelló

Música: Banda d'Agres

GRANADERS:

Capità: Francesc Mingot Colomina

Música: Banda de Palomar

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Vilches Herrero

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Miquel Silvestre Cerdà

Música: Banda de Gaianes

ESTUDIANTS:

Capità: Guillem Barrachina Torán

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Joan Silvestre Cerdà

Música: Banda d'Énguera

MARROCS:

Capità: Vicent Santonja Colomina

Música: Banda de Beniarrés

MOROS MARINS:

Capitana: Guadalupe Sempere Silvestre

Música: Banda d'Atzeneta

MOSQUETERS:

Capità: Josep Silvestre Galbis

Música: Banda de Villena.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Agustí Andreu. (Bibliografia 189) i (Bibliografia 337).
 Maria Sempere Castelló va ser la Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).
 Joan Silvestre Cerdà va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).
 S'estrenà l'Arqueta-Reliquiari, obra de Bonacho, amb incrustació de joies. La van portar els Mosqueters.
 (Bibliografia 100) i (526).

Any 1967, 5 de febrer. En plenes festes de Sant Blai hi ha eleccions municipals que no afecten al batlle Josep Juan Vañó. (Bibliografia 584).

Any 1967, 16 de febrer. Es decreta a Espanya la pena d'arrest major i multa als que infringsquen les limitacions a la llibertat d'expressió. (Bibliografia 910).

Any 1967, 2 d'abril. La Unió Musical de Bocairent participa en el Certamen de Bandes de Cullera. (Bibliografia 1022).

Any 1967, 4 d'abril. Les Corts espanyoles aproven la reforma parcial del Codi Penal, que imposa dura pena als delictes de premsa, encara que no estableix censura prèvia. (Bibliografia 910).

Any 1968, 7 de juny. Primera acció armada de la banda assassina ETA. És assassinat a tirs en la localitat guipuscoana de Villabona el guàrdia civil José Pardines. (Bibliografia 910).

Any 1967, 15 de juny. Es proposa l'adquisició d'una casa com a seu de la Junta de Festes i Museu Fester. (Bibliografia 829).

Any 1967, estiu. Es van celebrar 2 corregudes de bous. En una d'elles Ricardo de Fabra va fer l'acomiadament de joneguer. (Bibliografia 364).

Any 1968, 14 d'agost. Es restableix a Espanya la llei de banditatge i terrorisme. (Bibliografia 910).

Any 1967, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Anna Maria Vañó i Mestre
- Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
- Mantenidor: Rafael Pérez i Cabanes

Any 1967, 17 de desembre. Concert de Guitarra a càrrec de Rafael Rico. (Bibliografia 336).

Any 1967, desembre. Es comptabilitzen 619 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1967-68. El "Patronat" oferia 57 classes de catequesi per a 422 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1968. Josep Joan Vañó era el batlle de Bocairent.

Any 1968. Es va adquirir una tapa metàl·lica per a la Pica Baptismal. (Bibliografia 102).

Any 1968, 6 de gener. Coincident amb el centenari s'inaugura el maset dels Marrocs del carrer Azorín. Abans estava al Tramussol (Ronda Sud). (Bibliografia 457).

Any 1968, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Natàlia Asensio Álvarez
 Música: Unió Musical de Bocairent

GRANADERS:

Capità: Josep Sanz Belda
 Música: Banda de Palomar

CONTRABANDISTES:

Capità: Vicenta Empar Pérez Pariente
 Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Leandre Santonja Molina
 Música: Banda del Camp de Mirra

ESTUDIANTS:

Capità: Enric Molina Puerto
 Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Pere Tormo Molina

Música: Banda d'Agres

MARROCS:

Capità: Eladi Molina Molina

Música: Banda de Beniarres

MOROS MARINS:

Capitana: Teresa Asensio Bellver

Música: Banda d'Atzeneta

MOSQUETERS:

Capità: Eduard Vañó Ribera

Música: Unió Musical de la Canyada.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Ferragut. (Bibliografia 189) i (337).

Natàlia Asencio Álvarez va ser Capitana Major pel bàndol cristià. (Bibliografia 337).

Pere Tormo Molina va ser el Capità Major pel bàndol moro. (Bibliografia 377).

Com a conseqüència del Concili Vaticà II quedà suprimit el "Soterrament de la Mahoma", per respecte a altres creences religioses Era un acte de la Comparsa dels Marrocs. (Bibliografia 100).

La comparsa de Granaders va encarregar a l'escultor Vicent Ferrero una imatge del Crist lligat a la columna. (Bibliografia 325).

Apareix per primera vegada una esquadra de festers el dia de la Publicació. (Bibliografia 526).

Els Marrocs estrenen local social al carrer d'Azorín. (Bibliografia 590).

Any 1968, 27 de febrer. Teatre, "*¿Conoce usted la Vía Láctea*" pel grup de teatre de Carcaixent "Àgora". (Bibliografia 336).

Any 1968, 13 de març. Recital de "la Nova Cançó" per Marian Albero. (Bibliografia 336).

Any 1968, març. Arribaven a Bocairent els primers fragments del retaule de Sant Jaume de Joan de Joanes que havien estat enviats a Madrid per restaurar-los. (Bibliografia 336).

Any 1968, 10 d'abril. Recital de Poesia Sacra, cicle de dolor. (Bibliografia 336).

Any 1968, 16 de maig. La direcció General de Promoció del Turisme declarava les festes de moros i cristians d'Interès Turístic. (Bibliografia 100), (336) i (526).

Any 1968, juny. A conseqüència de l'exposició que es va fer al "Patronat" va sorgir la idea de replegar tota la història de la Plaça de Bous. Aquesta idea va se l'origen del Museu Taurí. (Bibliografia 305).

Any 1968, 19 de juny. Sarsuela. "Katuska" de Sorozábal. (Bibliografia 336).

Any 1968, 18-21 de juny. Setmana de la Joventut. (Bibliografia 336).

Any 1968, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Teresa Asensio i Bellver
- Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
- Mantenidor: Antoni Garcia Martínez

Any 1968, 12 de setembre. S'inaugurava a Bocairent la primera sucursal en la província de València del Banc de Madrid. (Bibliografia 336).

Any 1968, finals d'any. Es va ampliar el presbiteri de l'església i es va canviar l'altar per adaptar-se a les noves normes litúrgiques. Es fundà el Museu Arqueològic. (Bibliografia 305) i (336).

Any 1968, desembre. Surt el primer número de la revista "Bekirent". En total es van publicar 20 números (fins abril del 71). (Bibliografia 198).

Any 1968, desembre. Es comptabilitzen 392 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1968-69. El "Patronat" oferia 50 classes de catequesi per a 244 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1969. Josep Juan Vañó era el batlle de Bocairent.

Any 1969. Mor a València el bocairentí Josep Belda i Domínguez. Religiós i arqueòleg. (Bibliografia 218).

Any 1969. La Unió Musical de Bocairent estrenà nou uniforme. Era el cinquè des de la fundació. (Bibliografia 192) i (507).

Any 1969. Patrocinat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València i el Centre Excursionista se celebrà la I Marxa Infantil-Jovenil de Regularitat. També organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València Na Raquel Payà donà una conferència. (Bibliografia 139).

Any 1969, 6 de gener. Matinal Infantil patrocinat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València. S'inicià un cicle de Concerts anuals de Música Festera. (Bibliografia 139) i (192).

Any 1969, 24 de gener. S'imposa l'estat d'excepció en tota Espanya, a causa de l'agitació estudiantil sorgida després de la mort de l'estudiant Enric Ruà. (Bibliografia 910).

Any 1969, 29 de gener. Moria Mossén Pasqual Belda, bocairentí, arxiprest d'Elx. (Bibliografia 139).

Any 1969, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Consol Vañó Santonja
Música: Unió Musical de Bocairent

GRANADERS:

Capità: Tomàs Expósito García
Música: Banda de Palomar

CONTRABANDISTES:

Capità: Francesc Cabanes Ferre
Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Lluís Martínez Àngel
Música: Unió Musical d'Albaida

ESTUDIANTS:

Capità: Lluís Vañó Mora
Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Joan Josep Calatayud Calabuig
Música: Banda d'Agres

MARROCS:

Capità: Joan Mestre Aracil
Música: Unió Musical de Beniarrés

MOROS MARINS:

Capitana: Maruja Belda Calabuig
Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Francesc Vañó Mora
Música: Banda de la Canyada

S'introduïa la Missa Concelebrada el dia de Sant Blai.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep de Paz i Puig, capellà de Benaguasil. (Bibliografia 189).

Programa de Festes de Sant Blai extraordinari amb motiu de la declaració per part del Ministeri d'Informació i Turisme de "Festes d'Interès Turístic". (Bibliografia 163).

Any 1969, 14 de febrer. Teatre. "*La mirada de Dios*" patrocinat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València. (Bibliografia 139).

Any 1969, 26 de febrer. Patrocinat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València actuà el "Dúo los Indoamericanos". (Bibliografia 139).

Any 1969, 28 de febrer. Es registren incidents a Guinea Equatorial contra súbdits espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1969, 26 de març. Organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València actuà el "Pequeño Teatro". (Bibliografia 139).

Any 1969, 27 de març. Visità Bocairent Antonio Rueda i Sánchez-Malo, Governador Civil i Cap Provincial de Moviment. (Bibliografia 139).

Any 1969, 11 de juny. Organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València actuà l'Agrupació Vocal "Eduardo Torres" d'Albaida. (Bibliografia 139).

Any 1969, juny. Nou Reglament del "Patronat" amb la denominació de "Patronat de la Joventut Catòlica" en substitució de "Patronat de la Joventut Obrera". (Bibliografia 198).

Any 1969, 30 de juny. A les 18,35 passava l'últim tren, anomenat "el Xixarra" per l'estació de Bocairent. Recordar que anava des de Yecla fins Alcoi. Possibilitava els enllaços a València des d'Agres i a Gandia des de Muro. (Bibliografia 139).

Any 1969, 30 de juny. Les tropes espanyoles abandonen definitivament l'enclavament africà de Sidi Ifni, després de més de tres dècades de colonització. (Bibliografia 910).

Any 1969, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1969, agost. El Foto-Club Mariola organitzà el III Saló Nacional de Fotografia al qual es presentaren 184 obres. També durant les festes de Sant Agustí se celebrà el I Trofeu Sant Agustí de Cross. (Bibliografia 139).

Any 1969, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Josepa Puerto i Peidró
- Lloc de la Proclamació: Piscina del Tint de Vañó
- Mantenidor: Mossén Hilari Asensio Domènech

Any 1969, 14 d'agost. Organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València se celebrà un recital de música. (Bibliografia 139).

Any 1969, 30 d'agost. Organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València i el Club d'Escacs se celebrà la Segona Vetllada d'Escacs. (Bibliografia 139).

Any 1969, 22 d'octubre. Teatre. Organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València. (Bibliografia 139).

Any 1969, 8 de desembre. Tornava a obrir les portes l'Hospital Asil Beneficència després de dos anys d'haver estat tancada la residència de majors. (Bibliografia 139) i (921).

Any 1969, 15 de desembre. Concert de Nadalenques a càrrec de la Coral Polifònica Alcoiana organitzat per l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis de València. (Bibliografia 139).

Any 1969, 23 de desembre. Teatre "A Betlem pastors" per l'agrupació d'Art Dramàtic de Carcaixent. (Bibliografia 107).

Any 1969, 23 de novembre. La Banda de Música estrena 31 uniformes. Van costar 80.200 pessetes. (Bibliografia 451).

Anys 1969-94. Va dirigir la Banda de Música Francesc Belda Ferre. (Bibliografia 451).

Any 1969, desembre. Es comptabilitzen 421 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat)recollits a Bocairent. (Bibliografia 348).

Any 1969-70. El "Patronat" oferia 47 classes de catequesi per a 397 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1970, gener. S'acordà sol·licitar de la Diputació l'ajuda financera per una nova Casa Consistorial i la travessia per unir el pont de Sant Blai amb la placeta de Sant Roc. (Bibliografia 110).

Any 1970. Bocairent tenia 4.584 habitants. (Bibliografia 218).

Any 1970, febrer. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 2.935.000 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1970, 5 de gener. Primer Concert de Música festera idea dels músics Josep Crespo Alberó i Josep Calatayud Vañó. (Bibliografia 192), (451) i (526).

Any 1970, 18 de gener. La Societat de Caçadors de Bocairent organitzà el II Campionat Regional de Caça amb gos. (Bibliografia 107).

Any 1970, febrer. S'estrenà la Vara del President de Festes, que representa l'antiga Vara de batlle. És obra de Vicent March. (Bibliografia 100).

Any 1970, 1 de febrer. S'inaugurà el monument a la manta. (Bibliografia 107).

Any 1970, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Mercè Sanchis Sanz

Música: Unió Musical de Bocairent

GRANADERS:

Capità: Rafael Vañó Calatayud

Música: Banda de Palomar

CONTRABANDISTES:

Capitana: Salvadora Reig Cantó

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Maria Lluïsa Gimeno Calatayud

Música: Banda d'Albaida

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Beneyto Mompó

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Martí Belda Juan

Música: Banda d'Agres

MARROCS:

Capità: Antoni Vañó Beneyto

Música: Banda de Beniarrés

MOROS MARINS:

Capitana: Nativitat Sampedro Belda

Música: Banda d'Atzeneta

MOSQUETERS:

Capità: Lluís Asencio Sempere

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Facund Bellver. (Bibliografia 189).

Any 1970 del 2-8 de febrer. Dates de la primera fira internacional de manufactures tèxtils, TEXTILHOGAR, que, pel fet de coincidir amb les festes de Bocairent, les van canviar de data en les properes edicions. (Bibliografia 575).

Any 1970, 23 de febrer. Conferència sobre la poda de fruiters. (Bibliografia 107).

Any 1970, febrer. NO-DO i TVE filmen les festes per primera vegada. (Bibliografia 100).

Any 1970. D Francesc García Chulià fundà la Companyia de Teatre "Agrupació Minerva Patronat". (Bibliografia 198).

Any 1970, 12 de març. Es fixen els termes de l'acord preferencial entre Espanya i el Mercat Comú Europeu. (Bibliografia 910).

Any 1970, 14 de març. La Junta Central Fallera de València invità a Bocairent a fer na demostració de la nit de les canyes a València. (Bibliografia 107).

Any 1970, abril. La Mare de Déu dels Desemparats estrenà mantell nou. (Bibliografia 223).

Any 1970, 17 de maig. S'inauguren les noves dependències del museu parroquial. (Bibliografia 107).

Any 1970, 29 de maig. El delegat Provincial d'Informació i Turisme visità Bocairent. (Bibliografia 107).

Any 1970, 6 de juny. El bocairentí Jeroni Beneyto i Ferre, campió de caça menor amb gos de València, Castelló, Alacant, Conca i Albacete, era guardonat en la II gran gala de l'esport valencià. (Bibliografia 107).

Any 1970, 5 de juliol. II Marxa Infantil de regularitat per muntanya. (Bibliografia 107).

Any 1970, 9 d'agost. Correguda de bous a càrrec de: Héctor Villa, Fernando Tortosa i Santiago López. (Bibliografia 107).

Any 1970, 23 d'agost. Organitzat per la Societat de Caçadors se celebrà el concurs regional de Tir de Colom. (Bibliografia 107).

Any 1970, 29 d'agost. Correguda de llança per Àngel i Rafael Peralta. (Bibliografia 107).

Any 1970, agost. L'originaria vara de batlle de Bocairent passava al museu parroquial. (Bibliografia 107).

Any 1970, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494).

- Clavariessa Major: Consol Beneyto i Gisbert
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Julià Crespo Moreno

Any 1970, 22 de setembre. Cessava com a batlle, després de 22 anys, Josep Juan i Vañó. Li va succeir Vicent Colomer. El canvi d'alcaldia va suposar una millor relació i un increment en la col·laboració econòmica amb la Unió Musical. (Bibliografia 107) i (451).

Any 1970, 1 de desembre. Teatre religiós a càrrec del grup de Teatre Contemporani. (Bibliografia 107).

Any 1970, 26 de desembre. Presentació de l'obra de teatre "*La cena de los tres reyes*" a càrrec de l'agrupació bocairentina "Minerva". (Bibliografia 128).

Any 1970, desembre. Es comptabilitzen 249 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat) recollits a Bocairent. (Bibliografia 348).

Any 1970-71. El "Patronat" oferia 42 classes de catequesi per a 365 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1970, finals d'anys. Inauguració del quart sector de il·luminació.

Any 1971, febrer. Vicent Colomer Boronat va se nomenat batlle de Bocairent. (Bibliografia 584)

Any 1971. D'acord amb la Junta de la Unió Musical i amb el recolzament de l'ajuntament s'adquiria instrumental per valor de 600.000 pessetes en un primer moment, passant a més de dos milions en successives adquisicions. El treballs numerats amb 451 i 507 de la bibliografia especifica més i afegeix que es compraren 30 instruments de San Sebastián per un import de 581.790 pessetes. (Bibliografia 192), (451) i (507)

Any 1971. Eleccions sindicals. Caldrà estudiar el cas de Bocairent. (Bibliografia 491).

Any 1971, gener. Bocairent obtenia el tercer premi en el concurs d'Ornamentació i Betlems, per un Betlem lluminós instal·lat sobre l'església. (Bibliografia 128).

Any 1971, 2 de gener. Es prohibeixen les disfresses en la Nit de Caixes. (Bibliografia 856).

Any 1971, 10 de gener. El caçador bocairentí Jeroni Beneyto quedava campió regional de caça amb gos en la fase regional de III Campionat Nacional de Caça. (Bibliografia 128).

Any 1971, 20 de gener. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 3.510.000 pessetes. (Bibliografia 111).

Any 1971, 31 de gener. El Concert de Música Festera dedicat a les Filaes. En la segona part del Concert el mestre i compositor Josep Maria Ferrero va dirigir una de les seues marxes mores. (Bibliografia 128) (451).

Any 1971, gener. El diari "*Ciudad de Alcoy*" dedicava números extraordinaris a les festes de Bocairent. (Bibliografia 100).

Any 1971, 1 de febrer. Homenatge a En Josep Joan i Vañó després de 22 anys de gestió municipal. (Bibliografia 128).

Any 1971, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maria del Roser Puerto Sanz

Música: Unió Musical Beniarrés

GRANADERS:

Capità: Joan Manel Vañó Moneris

- Música: Banda de Palomar
CONTRABANDISTES:
 Capitana: Maria dels Angles Pérez Pariente
 Música: Unió Musical de Bocairent
TERÇ DE SUAVOS:
 Capità: Ramon Silvestre Ferre
 Música: Unió Musical d'Albaida
ESTUDIANTS:
 Capità: Josep Juan Mora
 Música: Banda de Benigànim
MOROS VELLS:
 Capità: Manel Blásquez Maillo
 Música: Unió Musical d'Agres
MARROCS:
 Capità: Eduard Gisbert Domènech
 Música: Unió Musical de Beniarrés
MOROS MARINS:
 Capitana: Maria Mercè Valdés Jiménez
 Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
MOSQUETERS:
 Capità: Agustí Ferre Vañó
 Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Antoni Vilaplana Molina, canonge. (Bibliografia 189).
 Per la importància i durada de l'acte de l'entrada s'acorda que les carrosses de juguines desfilen juntes en acabar la desfilada. (Bibliografia 526).
 Pel mateix motiu se suspèn la presència dels festers en l'església durant l'acte de vespres i es reemplaça per una ofrena simbòlica. (Bibliografia 526).
 Per altres raons es reemplacen els concerts dels dies 3 i 4 per un cercavila de totes les bandes. (Bibliografia 526).

Any 1971, 8 de febrer. Eleccions del nous consellers locals del Moviment. (Bibliografia 128).

Any 1971, 28 de febrer. Concert de l'Orfeó Polifònic de Torrent. (Bibliografia 128).

Any 1971, març. El "Patronat" va ingressar 3.854 pessetes per la venda de 5.930 Kg. de cristall d'ampolles arreplegades per la població. (Bibliografia 198).

Any 1971, 20 de març. Visita del Doctor Almagro, director de l'Institut Espanyol de Prehistòria. (Bibliografia 128).

Any 1971, 26 de març. Visita pastoral a càrrec de Mossén Josep Maria García Lahiguera. (Bibliografia 128).

Any 1971, 10 d'abril. Dissabte Sant. Entrava en funcionament el Mercat Municipal. Abans el mercat es feia a la plaça de l'ajuntament a l'aire lliure. (Bibliografia 128).

Any 1971, abril. Es fallaven els premis del primer concurs de fotografia sobre festes de moros i cristians. (Bibliografia 128).

Any 1971, 21 d'abril. Es derrocava l'ermita de Sant Roc per fer l'accés de la Ronda Sud. (Bibliografia 128) i (579).

Any 1971, 27 d'abril. Teatre a càrrec del Grup València en homenatge als germans Álvarez Quintero. (Bibliografia 128).

Any 1971, 2 de maig. Moria Mossén Sixte Belda. (Bibliografia 128).

Any 1971, 13 de maig. Joaquim Beneyto Castelló guanyava el primer concurs de fotografia festera, tant en blanc i negre com en color. (Bibliografia 856).

Any 1971, 20 de maig. El "Patronat" ingressà 4.400 pessetes, per la venda de paper i cartró arreplegats per la població. (Bibliografia 198).

- Any 1971, 5 de juny.** Moria mossén Joaquim Piedra Miralles. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 11 de juny.** Conferència: "*Sexopatologia i Drogas*" per Josep Mejías i Velasco. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 12 de juny.** Cine Forum: "*2.001 -una odisea del espacio*". (Bibliografia 128).
- Any 1971, 16 de juny.** Xerrada col·loqui per Raquel Payà Ibars. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 19 de juny.** Concert de l'Orfeó Universitari de València. (Bibliografia 128).
- Any 1971, juny.** El C.D. Bocairent quedà campió del XI grup de tercera categoria Regional. (Bibliografia 128).
- Any 1971, juny.** Homenatge a la mestra donya Plàcida. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 4 de juliol.** III Marxa infantil juvenil amb la participació de 132 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 128).
- Any 1971, estiu.** Es va fer una correguda de bous. (Bibliografia 364).
- Any 1971, 24 de juliol.** Primera visita turística a Bocairent dintre del pla "Ruta Turística València Sud" del Ministeri d'Informació i Turisme amb presència del delegat Provincial. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 25 de juliol.** Primera missa de Mossén Blai Silvestre i Navarro. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 27 d'agost.** Inauguració del IV Saló Nacional de Fotografia amb 150 obres exposades. (Bibliografia 128).
- Any 1971, agost.** L'ajuntament creava tres beques per a pintors de les Escoles Superiors de Belles Arts de San Fernando de Madrid i Sant Carles de València. En dels guardonats Juan José Carrera y Gonzalo va obtindre el primer premi i medalla d'or en l'exposició d'art universitari. (Bibliografia 128).
- Any 1971, festes d'estiu a Sant Agustí.** (Bibliografia 494) i (577).
- Clavariessa Major: Maria Gisbert i Molina
  - Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
  - Mantenidor: Joan Valls Jordà
- Any 1971, 7 de setembre.** Es constitueixen les comissions: Programa, Ornaments, Festejos, Relacions Públiques i Economia. (Bibliografia 856).
- Any 1971, 24 de octubre.** Continuen les queixes dels veïns, pels focs artificials i mascletaes de la Plaça de l'ajuntament. (Bibliografia 856).
- Any 1971, 16 de novembre.** Amb motiu del 455 aniversari de la consagració de l'església es consagrà la taula del nou altar major. (Bibliografia 128).
- Any 1971, finals.** Més de 3.000 persones van visitar el Museu Parroquial. (Bibliografia 128).
- Any 1971, 16 de desembre.** La comparsa de Granaders va inaugurar un nou Maset. (Bibliografia 325).
- Any 1971, 28 de desembre.** Recital poètic de Pepa de Castañer. (Bibliografia 112).
- Any 1971, desembre.** Es comptabilitzen 792 mil·límetres de precipitació anual. (Bibliografia 348).
- Any 1971-72.** El "Patronat" oferia 51 classes de catequesi per a 422 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).
- Any 1972.** Vicent Colomer era el batlle de Bocairent.
- Any 1972.** Amb el recuperació del sistema democràtic tornà a cantar-se l'himne de Bocairent. (Bibliografia 100) i (256).
- Any 1972.** L'associació Local de Caçadors de Bocairent va inaugurar un vedat de caça. (Bibliografia 305).
- Any 1972, 2 de febrer.** Inauguració del Mercat Municipal pel governador civil i cap Provincial de moviment. L'obra costà 3.200.000 pessetes. (Bibliografia 112).
- Any 1972, febrer. (Festes de Sant Blai).** Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).
- ESPANYOLETOS:
- Capitana: Maria del Carme Sanz Silvestre

- Música: Unió Musical Beniarrés
- GRANADERS:
Capitana: Immaculada Sancho Pons
Música: Banda de Palomar
- CONTRABANDISTES:
Capitana: Maria dels Àngels Palao Beneyto
Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
Capità: Joan López Coello
Música: Unió Musical de Bocairent
- ESTUDIANTS:
Capità: Joan Molina Puerto
Música: Banda de Benigànim
- MOROS VELLS:
Capità: Joan Gisbert Molina
Música: Banda de Quatretonda
- MARROCS:
Capità: Joaquim Ferre Micó
Música: Unió Musical d'Agres
- MOROS MARINS:
Capitana: Maruja Belda Satorres
Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
- MOSQUETERS:
Capità: Francesc Ferre Sempere
Música: Banda de Rafelguaraf.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Maria García Lahiguera, arquebisbe. (Bibliografia 189) i (856).

En el Programa de Festes de Sant Blai apareixen els escuts de les filades. (Bibliografia 163).

Els Marrocs renoven les espendargues. (Bibliografia 590).

Ràdio Nacional, Cadena Ser, emet les festes. (Bibliografia 856)

S'imposen sancions a 7 festers. (bibliografia 856).

La comparsa dels Estudiants inauguren el maset de la plaça de l'ajuntament. (Bibliografia 858).

Els Estudiants estrenen maset.

Any 1972, 12 de febrer. Es portà a terme una reunió de caràcter sindical del sindicat franquista. (Bibliografia 112).

Any 1972, 18 de febrer. Conferència il·lustrada sobre l'expedició valenciana a Groenlàndia. (Bibliografia 112).

Any 1972, març. En el II Concurs d'Experiències Teatral, el grup bocairentí de teatre "Agrupació Minerva" aconseguia el segon premi. (Bibliografia 112).

Any 1972, 26 i 30 de març. Representació del "Pas de l'Hort". (Bibliografia 112).

Any 1972, 30 d'abril. Es recaptaren 56.000 pessetes en la campanya contra el càncer. (Bibliografia 112).

Any 1972, abril. La Comparsa de Granaders adquiria una civera per a la imatge del Crist lligat a la Columna per a la processó del Divendres Sant. (Bibliografia 325).

Any 1972, 28 de maig. S'inaugurà el parc infantil de l' Alameda. (Bibliografia 112).

Any 1972, maig. Bocairent aconseguia el segon premi (50.000 pessetes) en el concurs d'embelliment. (Bibliografia 112).

Any 1972, 4 de juliol. La comissió de Justícia de les Corts mamprén una reforma legal que avança la majoria d'edat de la dona espanyola (dels 25 als 21 anys) i l'equipara a la del baró. (Bibliografia 910).

Any 1972, estiu. Es va fer una correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1972, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Empar Reig i Belda

- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Vicent Beguer Esteve

Any 1972-73. El "Patronat" oferia 49 classes de catequesi per a 440 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1972, 14 de juny. Es va fundar el Moto Club Bocairent. (Bibliografia 305).

Any 1972, 2 de juliol. Se celebra la IV Marxa Infantil de regularitat. (Bibliografia 112).

Any 1972, 26 d'agost. Inauguració del Club de Tennis Bocairent amb la presència del delegat Provincial d'Educació física i esports. (Bibliografia 112).

Any 1972, 10 d'octubre. La Policia es retira de les universitats de Madrid en les que romania des de 1968. (Bibliografia 910).

Any 1972, 5 de novembre. Se celebra la primera Assemblea Festera, amb presència de la Junta de Festes i els membres de les Juntes directives de les filaes. (Bibliografia 856).

Any 1972, 27 de novembre. Va ploure 95 litres per metre quadrat en 24 hores. (Bibliografia 308).

Any 1972, 2 de desembre. Recital Folk. Grup "Raíces" de València. (Bibliografia 112).

Any 1972, 15 de desembre. Quedà aprovat el pressupost extraordinari per condicionar el camí vell de la Font de la Figuera, més conegut amb el nom de camí de Buenavista. (Bibliografia 117).

Any 1972, desembre. Es comptabilitzen 980 mil·límetres de precipitació anual. (Bibliografia 348).

Any 1973. Vicent Colomer era el batlle de Bocairent.

Any 1973, 6 de gener. Concert de Música Festera i primer d'homenatge als fester de més de 50 anys actius. (Bibliografia 451) i (526).

Any 1973, 19 de gener. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 4.250.000 pessetes. (Bibliografia 117).

Any 1973, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes (Bibliografia 878):

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maria Teresa Beneyto Bellver

Música: Unió Musical de Beniarrés

GRANADERS:

Capità: Rafel Vañó Candela

Música: Banda de Palomar

CONTRABANDISTES:

Capità: Joan Josep Palao Muñoz

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Agustí Ferre Silvestre

Música: Unió Musical de Bocairent

ESTUDIANTS:

Capità: Esteve Castelló Mora

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Josep Cabanes Beneyto

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Joaquim Molina Vañó

Música: Banda de Bolbait

MOROS MARINS:

Capità: Miquel Cantó Castelló

Música: Banda Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Joan Silvestre Sirera

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Castillo i Peiró, Clavari Col·legi Imperial Sant Vicent Ferrer de València. (Bibliografia 189).

Es va tornar a cantar l'Himne de Bocairent a l'acte de l'hissada de banderes del dia 2. (Bibliografia 835).

Any 1973, 23 de març. Conferència-Concert sobre "*El lirismo en la música popular valenciana*". (Bibliografia 116).

Any 1973, 8 d'abril. Captació contra el càncer. (Bibliografia 116).

Any 1973, maig. Començaren les obres de la Ronda Sud. (Bibliografia 116).

Any 1973, 7 de maig. El "Sant Sopar" del mestre Borbotó fou exposada durant els mesos de juny i juliol al Museu de Belles Arts de València (Bibliografia 116).

Any 1973, 9 de juny. Celebració de les Noces de Diamant de l'Adoració Nocturna. (Bibliografia 116) (461). Amb aquest motiu es va fer una exposició filatèlica. La Direcció General de Correus i Comunicacions va concedir un mata-segells. Eren els primers passos de la creació del Club Filatèlic de Bocairent. (Bibliografia 305).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de l'event. (Bibliografia 873).

Any 1973, 8 de juliol. Es va celebrar la V Marxa Infantil de regularitat. (Bibliografia 116).

Any 1973, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1973. El Centre Excursionista de Bocairent va organitzar la XV Marxa de Regularitat per Muntanya, en la que van participar 109 parelles. (Bibliografia 102).

Any 1973, 15 de juliol. Per iniciativa de l'ajuntament de la Pobla de Farnals i per gestions del Capellà Miquel Calatayud i Molina es va fer una desfilada de totes les Comparses en aquesta població costera. (Bibliografia 100), (116) i (919).

Any 1973, juliol. Ampliació del servei telefònic en 150 nous telèfons. (Bibliografia 116).

Any 1973, agost. Exposició dels pintors becaris. (Bibliografia 116).

Any 1973, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria dels Dolors Espinós i Vañó
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Alejandro Bataller Madramany

Any 1973, 26 de setembre. Inauguració a les Galeries d'Art de Sant Vicent, Sales Ribalta i Sorolla de l'exposició antològica dels becaris de l'ajuntament. (Bibliografia 116).

Any 1973, 21 d'octubre. Se celebrà la XV Marxa Regional per Muntanya. Participaren 17 societats, 280 persones per un recorregut de 23 quilòmetres. (Bibliografia 116).

Any 1973, 4 de novembre. Dèficit de festes: 2.034 pessetes. (Bibliografia 856).

Any 1973, 20 de novembre. Eleccions Municipals. (Bibliografia 116).

Any 1973, novembre. La Diputació Provincial premià Joaquim Beneyto en el concurs de fotografies turístiques. (Bibliografia 116).

Any 1973, novembre. El "Sant Sopar" va viatjar de València a Madrid requerida per la Direcció General de Belles Arts. (Bibliografia 116).

Any 1973, 6 de novembre. A Espanya entra en vigor l'obligació dels conductors de sotmetre's a la prova d'alcoholèmia. (Bibliografia 910).

Any 1973, 1 de desembre. Actuació del Cor Mixt Universitari "Sant Yago". (Bibliografia 116).

Any 1973, desembre. Es comptabilitzen 902 mil·límetres de precipitació anual. (Bibliografia 348).

Any 1973, 23 de desembre. S'estableix el que seran els actes del dia d'Homenatge a Capitans i festers veterans. (Bibliografia 856).

Any 1973-74. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 446 xiquets i xiquetes. Els grups quedaven equiparats al nou sistema educatiu per nivells. (Bibliografia 198).

Any 1974. La unió Musical va adquirir 4 nous instruments. (Bibliografia 451).

Any 1974. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 4.730.000 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1974, 5 de gener. El vell escut heràldic del "Bocairent" medieval quedava actualitzat per la publicació en el Butlletí Oficial de l'Estat nº5 del nou escut d'acord amb la Reial Acadèmia de la Història. (Bibliografia 166).

Any 1974, 6 de gener. IV Concert de Música Festera. Es fa càrrec del concert la Junta de Festes. S'interpreten obres d'autors bocairentins. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1974, febrer. Última renovació municipal pels anomenats terços familiar, sindical i corporativa. Va continuar Vicent Colomer Boronat de batlle. (Bibliografia 584)

Any 1974, 1 de febrer. En la Delegació Provincial del Ministeri d'Informació i Turisme de la ciutat de València s'inaugurava la "Ventana Abierta" dedicada a Bocairent en aquesta ocasió. (Bibliografia 166).

Any 1974, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Magdalena Beneyto Ferre

Música: Unió Musical de Beniarrés

GRANADERS:

Capità: Miquel Cerdà Puerto

Música: Banda de Llanera de Ranes

CONTRABANDISTES:

Capità: Lluís Sanz Pérez

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Blai Monerri Colomer

Música: Unió Musical d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Juan Mora

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Jaume Cerdà de la Cena

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Josep Silvestre Blasco

Música: Banda de Beniarrés

MOROS MARINS:

Capità: Blai Molina Cantó

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Lluís Ferre Payà

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Gaspar Navarro, capellà de Sant Mauro d'Alcoi. (Bibliografia 189).

El Programa de Festes de Sant Blai incloïa l'escut oficial de la Junta de Festes. (Bibliografia 163).

Any 1974, 12 de febrer. Carlos Arias Navarro anuncia en les Corts espanyoles que s'elaborarà un projecte de llei pel qual els alcaldes i presidents de les diputacions seran triats i no designats. (Bibliografia 910).

Any 1974, 17 de febrer. Actuà l'Orquestra Simfònica de València. (Bibliografia 166).

Any 1974, 16 de març. Dia de l'Esport. Homenatge als esportistes i donació de trofeus. (Bibliografia 166).

Any 1974, 19 de març. La Unió Musical participà en les festes de Sant Josep en la falla d'Ausiàs March. (Bibliografia 166).

Any 1974, 24 de març. La Unió Musical participà en Xàtiva en el Concurs Provincial de Bandes que

organitzava la Diputació. Obtingué el primer premi sota la direcció de Francesc Belda Ferre. (Bibliografia 166) i (451).

Any 1974, 5 de maig. Actuà el grup de folk "Els Pavesos". (Bibliografia 166).

Any 1974, 19 de maig. Quedà beneïda la nova imatge de la façana de l'església. (Bibliografia 166).

Any 1974, 26 de maig. Es celebra a Montserrat (València) la final de la fase provincial del Concurs de Bandes de la Diputació amb la participació de la Unió Musical. (Bibliografia 451).

Any 1974, 20 d'abril. Joan Antoni Vicedo Pastor és el nou president de l'Associació de Festes a Sant Blai. (Bibliografia 856).

Any 1974, 16 de juny. Quedà inaugurada oficialment l'Adoració Nocturna Femenina. (Bibliografia 166) i (461).

Any 1974, 17 de juny. La Comissió Qualificadora del "V Concurso de Embellecimiento de Pueblos" acordà concedir a Bocairent el primer premi. (Bibliografia 166).

Any 1974, 29 de juny. Primera missa a Bocairent de Fèlix Ferre i Pérez. (Bibliografia 166).

Any 1974, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1974, 7 de juliol. Organitzada pel Centre Excursionista de Bocairent i patrocinada per la Caixa d'Estalvis de València tingué lloc la VI Marxa Infantil Jovenívola per muntanya. (Bibliografia 166).

Any 1974, 4 d'agost. La parròquia rebia un retaule del Papa Pau VI amb la seua benedicció apostòlica. (Bibliografia 102).

Any 1974, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Rosa Maria Colomer i Molina
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Adrià Sancho Borja

Any 1974, del 27 d'agost al 3 de setembre. V Saló Nacional de Fotografia. (Bibliografia 166).

Any 1974, 30 d'agost. Amb motiu del I Congrés Nacional de Moros i Cristians celebrat a Villena figuraren en l'exposició de Vestits Festers els corresponents a les Comparses d'Espanyolitos i Moros Vells. (Bibliografia 100) i (451).

Any 1974, 2 de setembre. Participació de les Comparses de Marroquins i Terç de Suavos en la desfilada celebrada a Villena de Comparses i Banderes de 30 poblacions. (Bibliografia 100).

Any 1974, 7 de setembre. Es clausurà la II Setmana de l'Esport. (Bibliografia 166).

Any 1974, 1 de desembre. Festival de Bandes de Música amb motiu de les Noces d'Or de la Banda de Música de Bocairent. (Bibliografia 166).

Any 1974, 14 de setembre. La Unió Musical va participar en el I Certamen de Bandes de Sax. (Bibliografia 451).

Any 1974, desembre. Es comptabilitzen 587 mil·límetres de precipitació anual. (Bibliografia 348).

Any 1974, 20 de desembre. El Consell de Ministres aprova l'Estatut Jurídic del Dret d'Associació Política. (Bibliografia 910).

Any 1974, 26 de desembre. No es permet la participació de dones en la Nit de Caixes ni les disfresses. (Bibliografia 856).

Any 1974-75. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 384 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1975. La Unió Musical participà en el concurs de bandes de Montserrat organitzat per la Diputació. (Bibliografia 192).

Any 1975. El Servei Provincial d'Inspecció i Assessorament de les Corporacions Locals va realitzar una censura de comptes dels municipis de la província des de 1940 a 1970. (Bibliografia 618).

Any 1975, 1 de gener. Comença l'Any Internacional de la Dona, auspiciat per l'Assemblea General de l'ONU. (Bibliografia 910).

Any 1975, 5 de gener. Es constitueix la primera associació política autoritzada a Espanya, el seu nom: Reforma Social Espanyola, encapçalada per Cantanero del Castillo. (Bibliografia 910).

Any 1975, 6 de gener. V Concert de Música Festera. (Bibliografia 170) i (451).

Any 1975, 12 de gener. La Unió Musical participa en el V Festival de bandes de Canals. (Bibliografia 451).

Any 1975, 12 de gener. Incendi forestal en la Rambla del Vinalopó. Cremen 4 ha., per causes desconegudes. (Bibliografia 511).

Any 1975, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maria Vicenta Casa Vicedo
Música: Unió Musical de Beniarrés

GRANADERS:

Capità: Vicent Ferre Gramage
Música: Banda de Llanera de Ranos

CONTRABANDISTES:

Capitana: Mª Rosari Pérez Silvestre
Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capitana: Begònia Silvestre Cabanes
Música: Unió Musical d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Francesc Castelló Mora
Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Josep Jiménez Sempere
Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Antoni Galiana Belda
Música: Unió Musical de Beniarrés

MOROS MARINS:

Capitana: Montserrat Beneyto Belda
Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Baptista Ferre Sempere
Música: Banda de Rafelguaraf.

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Gea, bisbe auxiliar. (Bibliografia 189).
Els Moros Marins estrenen maset.

Any 1975, 9 de febrer. S'acorda que el Panellet dels Espanyoletos siga el 3 de març i el de la Junta de Festes el 3 d'agost, en commemoració del mig any. (Bibliografia 856).

Any 1975, 28 de febrer. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 8.680.000 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1975, 21 de març. El Consell de Ministres signava el decret pel qual es declarava conjunt històrico-artístic la part antiga de la vila. (Bibliografia 170).

Any 1975, 2 de maig. La Unió Musical compra 2 instruments. (Bibliografia 451).

Any 1975, 9 de maig. El govern espanyol reconeix el dret de vaga. (Bibliografia 910).

Any 1975, 30 de maig. Espanya ingressa a l'OTAN. (Bibliografia 910).

Any 1975, 1 de juny. La Unió Musical participa en el II Concurs de Bandes de Música de l'Excel·lentíssima Diputació de València. (Bibliografia 451).

Any 1975, 22 de juny. Ordenació de Mossén Andreu Asensio i Bellver. (Bibliografia 170).

Any 1975, 15 de juliol. La Unió Musical es presentà per primera vegada al certamen de bandes de

València. (Bibliografia 192), (451) i (507).

Any 1975, festes d'estiu a Sant Agustí. va ser proclamada Clavariessa Major. (Bibliografia 494).

- Clavariessa Major: Carme Domènech i Boscà
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Mossén Pasqual Calafat i Braco

Any 1975, 31 d'agost. Incendi forestal en la Boquera i Càpito. Cremen 4 ha per causes desconegudes. (Bibliografia 511).

Any 1975, 24 de setembre. Obertura de la Ronda Sud. (Bibliografia 170).

Any 1975, 27 de setembre. S'executen les últimes cinc penes de mort -dos membres d'ETA i tres de l'ultraesquerrà GRAPO- firmades pel general Franco. (Bibliografia 910).

Any 1975, 6 de novembre. Uns 350.000 marroquins inicien la "marxa verd" cap al Sàhara Occidental per a forçar la retirada de les tropes espanyoles. (Bibliografia 910).

Any 1975, 8 de novembre. Inauguració del maset dels Moros Marins. La Unió Musical va col·laborar amb 7.000 pessetes. (Bibliografia 170) i (451).

Any 1975, 14 de novembre. Firma de la Declaració de Madrid entre Espanya, El Marroc i Mauritània, per la qual Espanya abandona el Sàhara. (Bibliografia 910).

Any 1975, 22 de novembre. Joan Carles I de Borbó jura com a Rei d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1975, desembre. Es comptabilitzen 718 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1975, 20 de desembre. Els últims soldats espanyols abandonen el Sàhara. (Bibliografia 910).

Any 1975-76. El "Patronat" ofereix classes de catequesi per a 365 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Anys 1975 a 1981. Francesc Marco Bernàcer i Roser Molina Molina es van fer càrrec de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1976. La Unió Musical compra nous instruments. (Bibliografia 451).

Any 1976, 3 de gener. Falange Espanyola i de les JONS es constitueix en partit polític. (Bibliografia 910).

Any 1976, 6 de gener. VI Concert de Música Festera. (Bibliografia 173).

Any 1976, 9 de gener. Es crea a Espanya l'Agrupació Liberal Democràtica, base del Partit Liberal espanyol. (Bibliografia 910).

Any 1976, 25 de gener. Se celebren eleccions municipals a Espanya després de 40 anys. (Bibliografia 910).

Any 1976, 24 de gener. Firma del Tractat d'Amistat i Cooperació entre Espanya i Estats Units. (Bibliografia 910).

Any 1976, 26 de gener. Acte de col·locació de la primera pedra del maset dels Contrabandistes de baix del pont de Sant Blai. (Bibliografia 173).

Any 1976, 31 de gener. Comencen a circular a Espanya monedes amb l'efígie del Rei Joan Carles. (Bibliografia 910).

Any 1976, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes (Bibliografia 878):

ESPANYOLETOS:

Capitana: Maria Sara Bernat López

Música: Unió Musical de Beniarrés

GRANADERS:

Capità: Pere Molina Sánchez

Música: Banda de Llanera de Ranos

CONTRABANDISTES:

Capitana: Maria Immaculada Molina Botella

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAIVOS:

Capitana: Empar Ferre Pérez

Música: Unió Musical d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Eduard Juan Mora

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Ricard Silla Soria

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Vicent Francés Vañó

Música: Unió Musical de Beniarrés

MOROS MARINS:

Capità: Ramon Tormo Soler

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Esteve Castelló Molina

Música: Banda de Rafelguaraf.

Predicà la missa de Sant Blai Mossén Vicent Subirà. (Bibliografia 189).

Es celebra el 50 aniversari de la Nit del Ciri. (Bibliografia 451).

Va ploure el dia 5. (Bibliografia 856).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador del programa de festes .
(Bibliografia 873).

Any 1976, 28 de febrer. Espanya es retira del Sàhara i els enclavaments de Ceuta i Melilla són les úniques possessions europees que queden en Àfrica. (Bibliografia 910).

Any 1976, 12 de març. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 10.850.000 pessetes. (Bibliografia 227).

Any 1976. Es votà la reforma política. Els resultats a Bocairent foren: SI: ?, NO: ?. (Bibliografia 121).

Any 1976, 1 de maig. Se suprimeix a Espanya el Consell Nacional del Moviment. (Bibliografia 910).

Any 1976, 23 de maig. La Unió Musical participà en el concurs de bandes d'Alberic organitzat per la Diputació. (Bibliografia 192).

Any 1976, març. La Societat de Caçadors adquiria uns terrenys en la "Lloma de la Monja" per fer el camp de tir. (Bibliografia 173).

Any 1976, abril i maig. I Setmana de la Muntanya. Organitzada pel Centre Excursionista. (Bibliografia 173).

Any 1976, 27 de juny. Primera extracció de sang a Bocairent. Foren 102 els donants, amb 43 litres de sang extrets. (Bibliografia 173).

Any 1976, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1976, juliol. La Unió Musical es presentà per segona vegada al certamen de bandes de València. (Bibliografia 192).

Any 1976, 5 de juliol. Entra en vigor a Espanya la llei d'associació política. (Bibliografia 910).

Any 1976, 18 de juliol. Esclaten 28 artefactes reivindicats per l'organització terrorista GRAPO. (Bibliografia 910).

Any 1976, 30 de juliol. El Consell de Ministres espanyol proclama l'amnistia. (Bibliografia 910).

Any 1976, 4 d'agost. Es publica un Reial Decret pel qual es concedeix l'amnistia als condemnats per activitats polítiques que durant el règim de l'acabat de desaparèixer general Franco havien sigut considerats delictives. (Bibliografia 910).

Any 1976, 27 d'agost. Vents huracanats causaren destrosses. (Bibliografia 173).

Any 1976, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Pilar Beneyto i Belda
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Clavariessa Major Infantil: Flora Casanova Carbonell
- Lloc de Proclamació: Patronat
- Mantenedor: Albert Jarabo Payà

Any 1976, 10 de setembre. El govern espanyol presidit per Adolf Suárez aprova el projecte de Llei de Reforma Política, amb la que s'obri el camí al restabliment de la democràcia. (Bibliografia 910).

Any 1976, 9 d'octubre. Es funda el partit polític Aliança Popular, liderat per Manuel Fraga. (Bibliografia 910).

Any 1976, 10 d'octubre. Visita a Bocairent dels Cronistes Oficials del Regne. Es va hissar la Senyera de València. (Bibliografia 100).

Any 1976, 14 de novembre. Referèndum a Espanya de la Llei de Reforma Política. (Bibliografia 910).

Any 1976, 18 de novembre. Les Corts espanyoles aproven la Llei de Reforma Política que va obrir el camí a la democràcia després de la desaparició del general Francisco Franco. (Bibliografia 910).

Any 1976, desembre. Es comptabilitzen 575 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1976-77. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 784 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1977. La Unió Musical participà en el concurs de bandes d'Alfac del Pi. (Bibliografia 192).

Any 1977, 5 de gener. A Espanya se suprimeix el Tribunal d'Orde Públic, es crea l'Audiència Nacional i es deroga el Decret llei sobre el terrorisme. (Bibliografia 910).

Any 1977, 9 de gener. VII Concert de Música Festera i Homenatge a Capitans i festers amb 50 anys en actiu. (Bibliografia 299) i (451).

Representació de l'obra teatral "La Ratlla de la Misèria" de Miquel Cantó i Castelló. (Bibliografia 299).

El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va rebre la Medalla d'Or de la Junta de Festes pels 50 anys de col·laboració amb la revista programa. (Bibliografia 873).

Any 1977, 25 de gener. S'inaugura el nou maset dels Contrabandistes. (Bibliografia 831).

Any 1977, 1 de febrer. Visita del President de la Diputació. (Bibliografia 299).

Any 1977, 3 de febrer. La Federació Regional de Coloms Missatgers van amollar més de dos-cents coloms. (Bibliografia 299).

Any 1977, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Josep Asensio Bellver

Música: Banda de Llutxent

GRANADERS:

Capità: Joan Gómez Blasco

Música: Banda de Llanera de Ranes

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Reig Cantó

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Leopold Vañó Pastor

Música: Unió Musical d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Villarrubia i Juan

Música: Banda de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Baltasar Castelló Peidró

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Manel Vañó Santonja

Música: Banda de Planes

MOROS MARINS:

Capità: Salvador Puerto Bacete

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Agustí Ferre Colomer

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Maria García Lahiguera, arquebisbe. (Bibliografia 189).

Primera esquadra femenina dels Espanyoleros.

Any 1977, 22 de febrer. Denegada en el registre d'associacions polítiques la inscripció del Partit Comunista d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1977, 11 de març. El govern Espanyol, presidit per Adolf Suárez, aprova una amnistia total. (Bibliografia 910).

Any 1977, 17 de març. Un reial decret àmplia l'amnistia per a delictes polítics a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1977, 27 de febrer. Actuació del grup musical de rock Cotó-en-Pèl. (Bibliografia 299).

Any 1977, 28 de març. Es restableixen les relacions entre Espanya i Mèxic, després de la dissolució del govern republicà espanyol en l'exili. (Bibliografia 910).

Any 1977, 9 d'abril. Legalitzat el Partit Comunista d'Espanya, per decisió personal del president del govern, Adolf Suárez. (Bibliografia 910).

Any 1977, 7 de maig. Es legalitza a Espanya la central sindical Confederació Nacional del Treball (CNT). (Bibliografia 910).

Any 1977, 22 de maig. La Unió Musical participà en el concurs de bandes de Silla organitzat per la Diputació. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1977, 29 de maig. Es presenta en públic a Bocairent el sindicat Comissions Obreres constituït al mas dels Congregants l'any anterior. (Bibliografia 803).

Any 1977, 10 d'abril. Noces d'Argent Sacerdotals del nostre paísà Joan Josep Sempere i Castelló. (Bibliografia 299).

Any 1977, 3 de maig. S'inaugurava al Saló Reial de l'ajuntament de València, l'exposició de Coves i Cavernes de Bocairent. (Bibliografia 299).

Any 1977, maig. La quantitat de pluja enregistrada durant aquest mes va ser de 169,6 litres; temperatura màxima del mes: 29,8, mínima: 5. (Bibliografia 102).

Any 1977, 27 de maig. Actuació de l'Orquestra de Cambra de València. (Bibliografia 299).

Any 1977, 4 de juny. En la postulació contra el càncer s'arreglaren 213.000 pessetes. (Bibliografia 299).

Any 1977, 5 de juny. Primera missa a Bocairent de Mossén Manuel Llorca. (Bibliografia 299).

Any 1977, 15 de juny. Primeres eleccions legislatives a Espanya des de l'època de la Segona República. Van ser guanyades per la Unió de Centre Democràtic (UCD). A Bocairent van acudir a les urnes 2.723 electors, amb un percentatge del 92,36% del total. (Bibliografia 299).

Partits participants i vots:

Unió de Centre Democràtic	964
Partit Socialista Obrer Espanyol	705
Aliança Popular	238
C.U.S.	229
18 JULIO	177
P.C.	163
U.D.P.V.	067

P.S.P.V.	109	
Anepa	039	
P.S.O.E. Històric.		024
R.S.E.	024	
A.E.T.	013	
F.D.I.	010	
F.E.	009	
F.U.T.	007	
Independents	003	
P.R.S.	003	
C.J.A.	003	

Any 1977, 19 de juny. Actuació de la rondalla infantil "Teodoro Llorente". (Bibliografia 299).

Any 1977, juliol. Es creava el parc de l'Estació. (Bibliografia 299).

Any 1977, 28 de juliol. Espanya presenta la seua sol·licitud d'ingrés en la CEE. (Bibliografia 910).

Any 1977, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1977, agost. Exposició dels pintors becaris del l'ajuntament de Bocairent. (Bibliografia 299).

Any 1977, 27 d'agost. Demostració de les nostres festes de moros i cristians a Mislata. (Bibliografia 299) i (919).

Any 1977, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Pilar Beneyto i Gisbert
- Clavariessa Major Infantil: Maria Pilar Molina i Blasco
- Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
- Mantenidor: Ignasi Carrau Leonarte

Any 1977, 15 de setembre. Quedava automatitzat el servei telefònic. (Bibliografia 299).

Any 1977, 18 de setembre. Actuació del grup Folk Raíces. (Bibliografia 299).

Any 1977, 29 d'octubre. (Fontilles). Moria el pare Mossén Blai Belda. Havia nascut l'any 1886. Jesuïta, exiliat a l'Argentina; professor de la Universitat de Comillas i de Sarrià. Capellà del sanatori de leprosos. Autor d'obres religioses. (Bibliografia 299).

Any 1977, octubre. Es va col·locar la primera pedra del poliesportiu municipal. (Bibliografia 299).

Any 1977, 6 de novembre. La Unió Musical participa en el III Certamen Provincial d'Alfàs del Pi. (Bibliografia 451).

Any 1977, 7-13 de novembre. Exposició de les Coves de Bocairent a Alcoi. (Bibliografia 299).

Any 1977, 28 de novembre. L'arquebisbe, mossèn Maria Garcia, considerant la immemorial devoció de la comunitat cristiana de Bocairent a la Puríssima Concepció, la declara Patrona de Bocairent. (Bibliografia 374).

Any 1977, 1 de desembre. Se suprimeix a Espanya la censura cinematogràfica. (Bibliografia 910).

Any 1977, 3 de desembre. L'agrupació "Àgora" de Carcaixent va interpretar Katuska, sarsuela del mestre Sorozábal. (Bibliografia 299).

Any 1977, 4 de desembre. Proclamació solemne de la Immaculada, patrona canònica de la Vila. (Bibliografia 299) i (374).

Any 1977, 11 de desembre. Actuació de la Coral Vicentina. (Bibliografia 299).

Any 1977, finals. Es Govern Civil aprovava els estatuts presentats pel Club Filatèlic de Bocairent. (Bibliografia 305).

Any 1977, desembre. Es comptabilitzen 756 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1977-78. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 654 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1978. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de

16.000.000 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1978. Comissions Obreres de Bocairent tenia 415 treballadors afiliats. (Bibliografia 803).

Any 1978. La Unió Musical compra instruments per valor de 130.000 pessetes. Es va celebrar un concurs escolar de pintura sobre el barri medieval. (Bibliografia 304) i (451).

Any 1978, 6 de gener. Es va celebrar el Festival fester "Homenatge als Capitans" amb motiu del VII Concert de Música Festera". (Bibliografia 304) i (526).

Any 1978, 31 de gener. Queda suprimida l'oració als difunts i la salutació al Monuments dels Caiguts tindrà caràcter voluntari. (Bibliografia 856)

Any 1978, 2 de febrer. Els Reis d'Espanya rendeixen homenatge als republicans espanyols assassinats pel nazisme en el camp de concentració austríac de Mauthausen. (Bibliografia 910).

Any 1978, 5 de febrer. Espanya reprén les seues relacions diplomàtiques amb l'URSS. (Bibliografia 910).

Any 1978, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes (Bibliografia 878):

ESPANYOLETOS:

Capità: Pere Sanchis Sanz

Música: Banda de Llutxent

GRANADERS:

Capità: Antoni Francés Vañó

Música: Banda de Llanera de Ranos

CONTRABANDISTES:

Capità: Agustí Ferre Alcaraz

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Rafel Ferre Calatayud

Música: Banda d'Agres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Maria Castelló Mora

Música: Soct. Musical l'Harmonia de Montroi

MOROS VELLS:

Capità: Santiago Vañó Serrano

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capitana: Rosari Sánchez Balsalobre

Música: Banda de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Leandre Santonja Domínguez

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Jeroni Ferre Silvestre

Música: Banda de Rafelguaraf.

Amb motiu de l'aniversari de la benedicció del guió i per privilegi especial, va desfilar el guió de Sorolla pels nostres carrers durant l'entrada de moros i cristians. (Bibliografia 102).

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Timoteu Cerver, vicari episcopal de València. (Bibliografia 189).

En les filaes dels Marrocs, Mosqueters i Moros Marins van desfilar dones en la diana del dia 3, a pesar de la prohibició. (Bibliografia 856).

La Filà dels Espanyoleros celebra el 75 aniversari. (Bibliografia 996).

Any 1978, 7 de febrer. El FMI concedeix un crèdit de 300 milions de dòlars a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1978, març. Arribà un préstec de la Diputació Provincial, de 5.000.000 pessetes, per a l'adquisició de terrenys destinats a un nou grup escolar, una caserna de la Guàrdia Civil i residència de vells. (Bibliografia 304).

- Any 1978, 11 de març.** El govern decideix l'ingrés d'Espanya en l'OTAN. (Bibliografia 910).
- Any 1978, 26 de març.** Incendi forestal per la Bassa Roja, i els Collets. Van cremar 140 ha per causes desconegudes. (Bibliografia 304) i (511).
- Any 1978, 1, 2 i 3 d'abril.** Es va celebrar el XX Campament Regional de Muntanya al barranc de Lluna. (Bibliografia 304).
- Any 1978, 20 i 21 d'abril.** Visita pastoral. (Bibliografia 304).
- Any 1978, primavera.** Van quedar inaugurades les 127 habitatges del grup anomenat "La Cooperativa". (Bibliografia 304).
- Any 1978, maig.** La Unió Musical de Bocairent va oferir un Concert especial per els xiquets i xiquetes al pati del col·legi. (Bibliografia 304) i (451).
- Any 1978, juny.** Cent trenta-set donats de sang van fer la donació en aquesta ocasió. Cada sis mesos l'Hermandad de Donates de Sangre de la Seguretat Social, passava per Bocairent. (Bibliografia 304).
- Any 1978, juny.** Bibliografia 100 joves rebien la confirmació de part del vicari episcopal. (Bibliografia 304).
- Any 1978, 23 de juny.** En les festes del Barri de Sant Joan, feia la seua presentació el grup de danses "Cardaors". (Bibliografia 192).
- Any 1978, 24 de juny.** L'agrupació vocal "Eduard Torres" d'Albaida va oferir un recital. (Bibliografia 304).
- Any 1978, juliol.** La quantitat de pluja enregistrada durant aquest mes va ser de 1,5 litres; temperatura màxima del mes: 40,8, mínima: 10. (Bibliografia 102).
- Any 1978, 11 de juliol.** Nova Junta Directiva de l'Associació de Festes. (Bibliografia 856)
- Any 1978, 24 d'agost.** Incendi forestal en el Racó del Cirer amb 13p ha. Cremades i en Bodí amb 2 ha. Cremades. (Bibliografia 511).
- Any 1978, 3 de setembre.** El grup de danses "Cardaors" participà en el Primer Festival de Dansa de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 192).
- Any 1978, 16 de setembre.** Perforació del pou dels Clots que milloraria substancialment el proveïment d'aigua per a les fàbriques i les cases. (Bibliografia 822).
- Any 1978, 10 de novembre.** Es fixa la majoria d'edat dels espanyols en 18 anys. (Bibliografia 910).
- Any 1978, 6 de desembre.** S'aprovà en referèndum la constitució. (Bibliografia 121).
- Any 1978, 16 de setembre.** El pou del Barranc de l'Infern, de 192 metres de fondària, donava un cabal de 1.560 litres per minut. (Bibliografia 304).
- Any 1978, 23, 24 i 25 d'agost.** Incendi forestal pel Mas dels Arbres i la Cava don Miquel. Es van cremar 350 hectàrees. (Bibliografia 304).
- Any 1978, festes d'estiu a Sant Agustí.** (Bibliografia 494) i (577).
- Clavariessa Major: Guadalupe Santonja i Bernat
  - Clavariessa Major Infantil: Maria Pilar Silvestre i Vañó
  - Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
  - Mantenedor: Armando Santacreu Sirvent
- Any 1978, 11 de setembre.** Es funda l'APA del Col·legi Lluís Vives. (Bibliografia 476).
- Any 1978, 1 d'octubre.** Va actuar el "Quintet de Vent València". (Bibliografia 304).
- Any 1978, 9 d'octubre.** Unes 150.000 persones commemoren la "diada" valenciana. (Bibliografia 910).
- Any 1978, 31 d'octubre.** Aprovada la nova Constitució espanyola per les Corts, en sengles sessions de Congrés i Senat. (Bibliografia 910).
- Any 1978, 21 de novembre.** Teatre de titelles "Los Duendes". (Bibliografia 304).
- Any 1978.** La unió Musical de Bocairent comptava amb 40 músics i 20 educands atesos per dos professors. (Bibliografia 305).
- Any 1978, desembre.** Es comptabilitzen 348 mil·límetres de precipitació anual (Bibliografia 348).

- Any 1978, 6 de desembre.** Ratificació de la Constitució Espanyola per referèndum. (Bibliografia 910).
- Any 1978-79.** L'Escola Hogar Parroquial oferia classes de francès, anglès, confecció, pintura, guitarra, cuina i treballs manuals. Els alumnes pagaven 150 pessetes, de matrícula i 300 al mes. El nombre d'alumnes matriculats aquest curs era de 120. Des de la seua inauguració fins a aquest any, han passat 1.045 alumnes per l'escola. (Bibliografia 305).
- Any 1978-79.** El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 692 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).
- Any 1979, gener.** Surt una revista anomenada "Més Lluny" en versió bilingüe. En van aparèixer 8 números. (Bibliografia 198).
- Any 1979, 6 de gener.** IX Concert de Música Festerà. (Bibliografia 451).
- Any 1979, primers d'any.** Es va empedrar els carrers d'Abadia i del Batlle. (Bibliografia 307).
- Any 1979.** La Unió Musical adquireix més instrumental. Nomena tres socis d'honor en les persones de Josep Juan Vañó, Joan Puerto Belda i Vicente Colomer. (Bibliografia 451).
- Any 1979.** El grup de danses "Cardaors" participà en el Festival de Dansa de la Vall d'Albaida celebrat a Montaverner i en l'Aplec de la Dansa de la Comunitat Valenciana celebrat a Castelló. (Bibliografia 192).
- Any 1979.** Apareixia un grup vocal que s'anomenava "Nostra Terra" sota la direcció de Teresa Monerris Castelló. (Bibliografia 192).
- Any 1979.** El grup de danses "Cardaors" organitzà una exposició d'indumentària tradicional. (Bibliografia 192).
- Any 1979.** El nostre paísà Damià Mollà obtingué el premi d'assaig "Fontana Rosa", amb la seua obra "El País Valencià com a formació social". (Bibliografia 211).
- Any 1979, 19 de gener.** Es presenta el concurs de dibuix escolar fester. S'aprova que les dones no podran participar ni en la Nit de Caixes ni en l'Entrada. (Bibliografia 856).
- Any 1979, 21 de gener.** S'aprova no cremar La Mahoma, per temes de fe, relació social i comercials amb el món àrab. (Bibliografia 856).
- Any 1979, febrer, (Festes de Sant Blai).** Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).
- ESPANYOLETOS:
     Capità: Víctor Saplana Aroca
     Música: Banda de Llutxent
- GRANADERS:
     Capitana: Maria del Carme Juan Vañó
     Música: Banda de Llanera de Ranos
- CONTRABANDISTES:
     Capità: Joan Antoni Piedra Alcaraz
     Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
     Capità: Valentí Molina Doménech
     Música: Banda de Beniarrés
- ESTUDIANTS:
     Capità: Guillem Barrachina Castelló
     Música: Soc. Mus. "La Harmonia" de Montroi
- MOROS VELLS:
     Capità: Joan Sempere Verdú
     Música: Banda de Quatretonda
- MARROCS:
     Capità: Josep Molina Ferre
     Música: Banda de Palomar
- MOROS MARINS:
     Capitana: Margarida Ferre Puerto
     Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
- MOSQUETERS:

Capità: Joan Josep Asencio Sempere
Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Miquel Roca Cabanellas, arquebisbe. (Bibliografia 189).
La Relíquia no va eixir en l'ordre corresponent. (Bibliografia 856)

Any 1979, 1 de març. Eleccions legislatives, el resultat a Bocairent va ser: (Bibliografia 307).

Unió de Centre Democràtic	992 vots
Partit Socialista Obrer Espanyol	909 vots
Partit Comunista Espanyol	328 vots
U.N.	294 vots
Coalició Democràtica	178 vots
P.N.V.	038 vots

Les eleccions havien despertat gran expectativa entre l'esquerra bocairentina i els moviments progressistes. (Bibliografia 192).

Any 1979, març. Homenatge a Antoni Calatayud i Vañó per la seua triple vessant de compositor, dolçainer i intèrpret. (Bibliografia 307).

Any 1979, 5 de març. Acta de constitució de l'associació de Festes de Moros i Cristians de Sant Blai de Bocairent. (Bibliografia 856).

Any 1979, 28 de març. Data de l'aprovació dels estatuts de l'associació de Festes de Moros i Cristians de Sant Blai de Bocairent. (Bibliografia 307) i (856).

Any 1979, 3 d'abril. Incendi forestal en la Peña per causa intencionada. Va cremar 1 ha. Hi va haver un altre incendi en la casa de Santa Rita, també intencionat. (Bibliografia 511).

Any 1979, 3 d'abril. Es van produir les primeres eleccions municipals de la nova Llei Electoral de 1978. Baltasar Castelló Castelló va ser nomenat Batlle. Aquesta nova corporació obria una nova etapa al ser integrada per representants dels partits polítics. (Bibliografia 584).

Any 1979, 9 de maig. El Rei Joan Carles de Borbó inaugura la primera legislatura de les Corts Constitucionals espanyoles. (Bibliografia 910).

Any 1979, 12 de maig. Se celebrà la Primera Assemblea Festera i l'elecció de President. (Bibliografia 307).

Any 1979, 27 de maig. Primera missa a Bocairent del nostre paisà Mossén Enric Pascual i Vañó. (Bibliografia 307).

Any 1979, maig. Fou instal·lat un repetidor amb plaques solars. Va costar 1.250.000 pessetes. (Bibliografia 307).

Any 1979, 11 de juny. Es va constituir el Consell Escolar del Col·legi Públic "Lluís Vives" de Bocairent. (Bibliografia 308).

Any 1979, 29 de juny. En Sessió Plenària, l'ajuntament de Bocairent va prendre l'acord de declarar himne oficial el compostat en 1933 per Àngel Bernat i Beneyto. (Bibliografia 308).

Any 1979, 19 i 20 de juliol. Incendi forestal que arrasà l'Alt de la Creu, el Víncl, Posolo, el Racó, el Pla d'Àguila, Buenavista, Sant Crist, etc. Es van cremar més de 4.500 hectàrees. (Bibliografia 307).

Any 1979, estiu. Bocairent va enviar a Nicaragua 58 fardells de mantes. (Bibliografia 307).

Any 1979, agost. Es va instal·lar un sistema de d'alarma al Museu Parroquial. (Bibliografia 307).

Any 1979, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Nativitat Sampedro i Belda
- Clavariessa Major Infantil: Teresa Sanjuan i Vañó
- Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
- Mantenidor: Vicente Simó Sendra

Any 1979, 12 d'octubre. Es trauen els comptes de les festes amb presència dels representants de les centrals sindicals. (Bibliografia 856).

Any 1979, desembre. Durant aquest mes es van celebrar diversos actes commemoratius del IV centenari

de la mort de Joan de Joanes. Entre ells l'edició de segell i mata-segells del pintor. (Bibliografia 307).

Any 1979, 9 de desembre. La Unió Musical participà i aconseguí el segon premi en el Certamen Regional de Bandes de Música celebrat a Ontinyent. (Bibliografia 192).

Any 1979-80. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 687 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1979. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de ? pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1979, desembre. Es comptabilitzen 302 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1979, 20 de desembre. El Congrés dels Diputats espanyol aprova l'Estatut dels Treballadors. (Bibliografia 910).

Any 1979-1980, Es va celebrar el XXVIII Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 145 jugadors L'equip campió va ser: el Kalmar. (Bibliografia 312).

Any 1980. Es va constituir el "Grup de Bocairentins en València". (Bibliografia 310).

Any 1980, 6 de gener. Homenatge a Capitans i festers. (Bibliografia 162).

Any 1980, 16 de gener. S'autoritza la participació de les dones en la diana del dia de Sant Blai. (Bibliografia 856).

Any 1980, 12 de gener. A Bocairent nevà més d'un metre; en Mingolet (Mariola) metre i mig. Dues màquines d'Obres Públiques d'Alacant van llevar la neu. En la indústria va fer molt mal en enfonsar naus, complicant encara més el sector. (Bibliografia 162).

Any 1980, 15 de gener. El Senat espanyol aprova la Llei de Referèndum. (Bibliografia 910).

Any 1980, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Àngel Manel Beneyto Bellver

Música: Banda de Llutxent

GRANADERS:

Capitana: Maria Teresa Jornet de Pastor

Música: Banda de Llanera de Ranes

CONTRABANDISTES:

Capità: Miquel Colomer Pérez

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Manel Molina Molina

Música: Banda de Beniarres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Vicent Beneyto Castelló

Música: Soct. Mus. "La Harmonia" de Montroi

MOROS VELLS:

Capità: Salvador Pastor Bodí

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Pere Solbes Vañó

Música: Banda de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Salvador Puerto Cantó

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Joan Beneyto Doménech

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Rafael Sanús Abad, vicari general. (Bibliografia 189).

Es va donar lliure incorporació a la dona bocairentina en les festes de Sant Blai. (Bibliografia 526).

Participen dones el dia de l'entrada en la fila dels Espanyoletos, essent sancionades. (Bibliografia 856).
Benedicció de la nova bandera del Mosqueters.

Resum de les festes (Bibliografia 310):

Nombre d'afiliats: 1.202.

Pressupost despeses filades: 5.138.783

Festers participants el dia de l'entrada: 865

Carrosses artístiques: 17

Esquadres especials: 20

Bandes de Música: 24

Participants en la diana: 697

Armament: 176 peces

Any 1980, abril. S'inaugurà la "Llar del Pensionista". (Bibliografia 162).

Any 1980, 27 de maig. Nou altar per a la Capella de la Comunió. (Bibliografia 162).

Any 1980, 24 de maig. Es fa menció d'haver-se cantat l'himne el dia de l'entrada. (Bibliografia 866).

Any 1980, 24 de juny. Les Corts espanyoles aproven la llei orgànica de Llibertat religiosa. (Bibliografia 910).

Any 1980, 25 de juny. Esclaten diverses bombes a Alacant. (Bibliografia 910).

Any 1980, 9 de juliol. Per a celebrar el panellet de l'Associació de Festes, s'acorda celebrar un sopar amb totes les juntes directives de les filades, una desfilada i una berbena. (Bibliografia 866).

Any 1980, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1980, 2 i 15 d'agost. Es van produir incendis forestal: el la "Bassa Roja" amb 50 ha. Cremades per negligència i en el "Serafi" amb més de 1909 ha cremades per causes desconegudes. (Bibliografia 162) i (511).

Any 1980, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria del Consol Vañó i Santonja
- Clavariessa Major Infantil: Maria José Silvestre i Puerto
- Lloc de la Proclamació: Cinema Avenida
- Mantenidor: Vicent Lluch de Juan

Any 1980. El grup de danses "Cardaors" participà en el Festival de Dansa de la Vall d'Albaida celebrat a La Pobla del Duc. (Bibliografia 192).

Any 1980, 25 de setembre. Es feu el lliurament de l'ambulància que la Caixa d'Estalvis de València donà al poble de Bocairent. (Bibliografia 162).

Any 1980, octubre. Començà a funcionar el grup escolars dels Vilars amb capacitat per a 320 alumnes. (Bibliografia 162).

Any 1980, 11 d'octubre. La filà de Moros Vells sol·licita un local en el Sant Crist. Els veïns de la Santa Creu demanen més presència de la festa en els seus carrers, S'acorda que l'homenatge als majors de 50 anys tinga un caràcter anual i no triennal. (Bibliografia 866).

Any 1980, 30 d'octubre. Visità el Convent de les Agustines el Prior General. Des de la fundació el 1.555 mai cap Prior havia visitat el convent. (Bibliografia 162).

Any 1980, 30 de novembre. La Unió Musical participà i aconsegueix el tercer premi en el Certamen Regional de Bandes de Música celebrat a Ontinyent. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1980, desembre. Es comptabilitzen 893 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1980, 3 de desembre. S'aprova que en la diana del dia 4 de febrer es dirigisca cada filada a una ermita o temple, a pesar de la negativa del capellà (Bibliografia 866).

Any 1980, 10 de desembre. S'informa d'un escrit enviat per varies dones festeres en el que reclamen igual participació en la festa. (Bibliografia 866).

Any 1980, 27 de desembre. Es comenta el tema de la participació de la dona en la festa, acordant-se

tractar-ho en la propera assemblea. (Bibliografia 866).

Any 1980-81. El "Patronat" ofería classes de catequesi per a 684 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1980-1981. Es va celebrar el XXIX Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 182 jugadors, distribuïts entre 13 equips. L'equip campió va ser: el Cartago. (Bibliografia 312).

Any 1981. La Unió Musical compra més instruments. Estrena nou uniforme i celebra el primer Concert de compositors valencians denominat "Retrobem la Nostra Música" patrocinat per la Diputació de València. (Bibliografia 192) (451) i (507).

Any 1981. El grup de danses "Cardaors" participà en el Festival de Dansa de la Vall d'Albaida celebrat a Agullent. Així mateix participà en l'Aplec de la Dansa de la Comunitat Valenciana celebrat a Sueca. (Bibliografia 192).

Any 1981, 6 de gener. Es va jugar la final de la III Edició del Trofeu de Futbol Fester. XI Concert de Música fester. (Bibliografia 311) i (451).

Any 1981, 18 de gener. Es donants de sang ho van fer tot i ser el dia de la Publicació. (Bibliografia 311).

Any 1981, 19 de gener. S'aborda el tema de la cremà de la Mahoma, acordant-se el seguir mantenint que aquesta no siga cremada. (Bibliografia 866).

Any 1981, 30 de gener. Va ser elegit un nou batlle per renúncia de l'anterior. (Bibliografia 311).

Any 1981, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Antoni Beneyto Bellver

Música: Banda de Llutxent

GRANADERS:

Capità: Florentí Gutiérrez Sanz

Música: Banda de Llanera de Ranes

CONTRABANDISTES:

Capità: Blai Pérez Vañó

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Josep Cantó Molina

Música: Banda de Beniarres

ESTUDIANTS:

Capità: Josep Maria Vañó Mestre

Música: Soc. Mus. "La Harmonia" de Montroi

MOROS VELLS:

Capità: Jeroni Vicedo Domínguez

Música: Banda de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Miquel Àngel Santonja Bernat

Música: Banda de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Josep Silvestre Sirera

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Pere Ferre Berbegal

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Antoni Vilaplana Molina, bisbe de Plasència. (Bibliografia 189).

Es promulguen els primers estatuts de festa. (Bibliografia 526).

Es recrimina la presència de disfresses en la nit de caixes. (Bibliografia 866).

Any 1981, 23 de febrer. Fracassa a Espanya un colp d'estat, protagonitzat pel Tinent Coronel Tejero Molina. S'esglaià la democràcia. Fou una sola nit però intensa en negociacions. (Bibliografia 121) i (Bibliografia 910).

Any 1981, 26 de febrer. Leopoldo Calvo Sotelo pren possessió com a president del govern espanyol. (Bibliografia 910).

Any 1981, 27 de febrer. Manifestacions multitudinàries en totes les capitals espanyoles en suport del sistema democràtic i de rebuig del colp d'estat frustrat del 23 de febrer. (Bibliografia 910).

Any 1981, 29 de març. Es celebra el primer Concert de la campanya Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1981, 30 de març. Es van editar uns 3.000 fullets sobre el Museu Arqueològic de Bocairent. (Bibliografia 311).

Any 1981, 23 de maig. S'amplia el recorregut de la Nit de Caixes i de la diana de San Blai per l'avinguda de Sant Joan de Ribera. Queden autoritzades les dones a participar en la festa amb els mateixos drets que els hòmens amb 90 vots a favor, 50 en contra i 5 abstencions. (Bibliografia 866).

Any 1981, 27 d'abril 1 de maig. Primeres Jornades d'intercanvi de Balls i Música. (Bibliografia 192).

Any 1981, 27 d'abril. Va ser beneïda i inaugurada la reformada placeta de Sant Vicent, o placeta de la Presó. (Bibliografia 311).

Any 1981, 21-31 de maig. Es va celebrar la III Setmana de la Muntanya. Es va realitzar la XIII Marxa Infantil de Regularitat amb una participació de 41 parelles. (Bibliografia 311).

Any 1981, 30 de maig (Villena). Comencen els preparatius del centenari de la Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1981, juny. Es va celebrar un nou curset de natació escolar a la piscina privada de Vañó. (Bibliografia 311).

Any 1981, 16 de juny. S'acorda analitzar els estatuts i reglaments degut al que va passar en l'anterior assemblea general on es va votar la participació de les dones en la festa. Es planteja la possibilitat de realitzar una desfilada general el dia del panellet de l'associació. (Bibliografia 866).

Any 1981, 22 de juny. El Congrés espanyol aprova la llei del divorci. (Bibliografia 910).

Any 1981, 30 de juny. Es crea la figura de vicepresident i s'acorda fer una desfilada el dia del panellet de l'associació. (Bibliografia 866).

Any 1981, 11 de juliol. Primer Festival de Bandes "Vila de Bocairent", participaren, Villena, Banyeres i Bocairent. (Bibliografia 192), (311), (451) i (507).

Any 1981, 16 de juliol. La filà dels Suavos no vol participar en la desfilada del dia del panellet. Els locals de les filades es podran cedir per a les invitacions del Cap de Dansa, si així ho estimen els responsables de cada filà. (Bibliografia 866).

Any 1981, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1981, 30 de juliol. La Unió Musical de Bocairent en representació de les bandes de la província de València, participava en el Tercer Festival de Bandes de Música d'Almoradí. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1981, 2 d'agost. Es va celebrar la II Edició de les XII Hores de Futbol. (Bibliografia 311).

Any 1981, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria José Domènech i Boscà
- Clavariessa Major Infantil: Maria Salut Beneyto i Beneyto
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Toni Mestre Castelló

Any 1981, 6 de setembre. El grup de danses "els Cardaors" de Bocairent participà en el Primer Aplec de Boleros a Carlet. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1981, 6 d'octubre. S'acorda que tot aquell que figure com a soci honorari d'una filà, ha de constar en el registre de l'Associació de Festes i pagar la quota corresponent. (Bibliografia 866).

Any 1981, 10 de novembre. Es considera improcedent el nomenament del vicepresident per no constar en els estatuts. (Bibliografia 866).

Any 1981, 15-27 de novembre. Va estar exposada l'exposició Itinerant de la Delegació Provincial de

Cultura, Pintura i Escultura "Jove 81". (Bibliografia 320).

Any 1981, 28 de novembre. En la festa de Santa Cecília la Unió Musical de Bocairent estrenava uniforme. Era el setè. (Bibliografia 192).

Any 1981, 29 de novembre. Va quedar inaugurat el camp de futbol del poliesportiu. Va costar 16.000.000 de pessetes. Una capacitat de 800 persones assegudes i 2.000 de peu. (Bibliografia 311).

Any 1981, 6 de desembre. Actuació de la Coral Polifònica Valentina i la Unió Musical. (Bibliografia 192).

Any 1981, 9 de desembre. El govern firma el protocol d'adhesió d'Espanya a l'OTAN. (Bibliografia 910).

Any 1981, 26 de desembre. Es distingirà als compositors de música festera de Bocairent. (Bibliografia 866).

Any 1981, 27 de desembre. Es va celebrar un Concert d'orgue i trompeta per professors del Conservatori de València. (Bibliografia 320).

Any 1981, desembre. Es comptabilitzen 266 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1981-82. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 747 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1982. Membres del Centre Excursionista van netejar les herbes del campanar i van repoblar una zona del llit del riu. (Bibliografia 320).

Any 1982. El grup de danses "Cardaors" organitza una exposició d'indumentària tradicional. (Bibliografia 192).

Any 1982. Es creà la Companyia de Teatre "Che, que riqueza". (Bibliografia 198).

Any 1982. La Unió Musical compra més instrumental. S'incorporen dones a la banda de música. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1982, 6 de gener. XII Concert de Música Festera. Celebració del primer centenari de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1982, 6 de febrer. Incendi forestal en la partida de les Monges. Causes desconegudes. Crema 2 ha. (Bibliografia 511).

Any 1982, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Vicent García Molina

Música: Banda de Llutxent

GRANADERS:

Capitana: Anna Vicenta Belda Tortosa

Música: Banda de Llanera de Ranés

CONTRABANDISTES:

Capitana: Maria Josepa Molina Botella

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Blai Silvestre Belda

Música: Banda la Lira d'Alfarb

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Mestre Navarro

Música: Soc. Mus. "La Harmonia" de Montroi

MOROS VELLS:

Capità: Julià Antoni Silvestre Gramage

Música: Banda "La Nova" de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Pere Bacete Belda

Música: Banda Primitiva de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Rafel Vañó Santonja

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
 MOSQUETERS:
 Capità: Rafel Asensio Sempere
 Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Artur Llin Chàfer, capellà de Sant Carles d'Ontinyent. (Bibliografia 189).

El governador civil de la província de València va assistir a les festes. (Bibliografia 320).

S'edita un mata-segells amb la imatge de Sant Blai. (Bibliografia 518).

Reformes en el Maset del Suavos.

Estava prohibida la cremà de la Mahoma. Els Marrocs insistien en recuperar la tradició de la cremà. (Bibliografia 866).

Any 1982, 14 de febrer. La Unió Musical participava a Elx amb motiu del Primer Centenari de Música festera. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1982, 6 de març. Va visitar el Museu Arqueològic de Bocairent el director Provincial del Ministeri de Cultura. (Bibliografia 320).

Any 1982, 21 d'abril. El PSOE i la UCD aconseguixen un acord sobre l'estatut d'autonomia de València, que contempla la denominació -Comunitat Valenciana-, la bandera quadribarrada i el valencià, com a idioma oficial. (Bibliografia 910).

Any 1982, 25 d'abril. Amb motiu del Primer Centenari de Música Festera es va celebrar un Concert extraordinari. (Bibliografia 320) i (451).

Any 1982, 29 d'abril. S'aprova l'estatut d'autonomia per al País Valencià. (Bibliografia 121).

Any 1982, 1 de maig. Romeria a Sant Jaume. (Bibliografia 320).

Any 1982, 3 de maig. El ple del Consell va aprovar el canvi de denominació de Bocairente, per Bocairent. (Bibliografia 320).

Any 1982, 9 de maig. Es va celebrar el primer concurs de cant d'ocells Silvestres. (Bibliografia 321).

Any 1982, 20 de maig. Es va inaugurar oficialment el nou camp d'esports, amb l'assistència del president de la Federació Valenciana de Futbol i membres del Consell Provincial i del Comitè Mundial. Després de la benedicció va jugar el Bocairent contra el València amb un resultat de 5-0. (Bibliografia 320).

Any 1982, 23 de maig. La Unió Musical va participar en el Concert de Música Festera d'Ontinyent. (Bibliografia 451).

Any 1982, 5 de juny. Es va participar en el I Centenari de Música Festera celebrat a Alacant amb la participació de representats de les filades i la de Unió Musical. (Bibliografia 451), (866) i (919).

Any 1982, 5 de juny. Espanya entra en l'OTAN. (Bibliografia 910).

Any 1982, 7 de juny. A petició de la Mare Superiora de les Germanes dels Majors Desemparats es neteja la "Cova de l'Aranya" passant a ser punt d'oració. (Bibliografia 102).

Any 1982, 27 de juny. Es va celebrar la XIV Marxa Infantil i Jovenívola de Regularitat per Muntanya amb la participació de 32 equips. (Bibliografia 321).

Any 1982, 1 de juliol. S'aprova l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. (Bibliografia 910).

Any 1982, 17 de juliol. Es va participar en el Concert de Música Festera d'Agullent. (Bibliografia 451).

Any 1982, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1982, agost. Es va col·locar una nova creu a l'Alt de la Creu per iniciativa dels propietaris de les casetes dels voltants. (Bibliografia 320).

Any 1982, agost. S'inaugura la nova seu de la Unió Musical. (Bibliografia 451).

Any 1982, agost. Es va inaugurar la Casa Municipal de Cultura que tindrà sala d'exposicions, llar del jubilat i acadèmia de la Unió Musical. (Bibliografia 320).

Any 1982, 20 d'agost. Es van celebrar les XII hores de ping-pong amb una participació de 64 jugadors. (Bibliografia 321).

Any 1982, 1 d'agost. Es va celebrar la III edició de les XII hores de futbol amb 16 equips de 15 jugadors. (Bibliografia 321).

Any 1982, 25 d'agost. Es va celebrar la Primera Prova Ciclista en circuit urbà. (Bibliografia 321).

Any 1982, 26 d'agost. Es va celebrar el III Cros Popular de Sant Agustí. (Bibliografia 321).

Any 1982, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Empar Asensio i Cantó
- Clavariessa Major Infantil: Maite Cantó i Vañó
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Antoni López Sellés

Any 1982, setembre. Es va fundar el Club de Kárate-Kyokushincai com una branca del Club Alcoià Kanku. (Bibliografia 321).

Any 1982, 6-7 de setembre. Van aparèixer 9 cigonyes al campanar. (Bibliografia 320).

Any 1982, 25 de setembre. Es van inaugurar les pistes poliesportives ubicades a la zona de l'Algepsar. (Bibliografia 320).

Any 1982, 3 d'octubre. El grup de danses "Cardaors" participà en el Festival de Dansa de la Vall d'Albaida celebrat a Fontanars. (Bibliografia 192).

Any 1982, 9 d'octubre. La Unió Musical va celebrar un Concert didàctic al Col·legi i el II Festival de Bandes de Música "Villa de Bocairent". (Bibliografia 451).

Any 1982, 16 d'octubre. Es va organitzar el II Festival de Bandes de Música. (Bibliografia 320).

Any 1982, 23 d'octubre. Tres-cents bocairentins i bocairentines va anar a Carcaixent per solidaritat amb la Ribera inundada per el trencament de la presa de Tous. Amb motiu del 350 aniversari de les festes de Sant Blai va actuar el cor alemany "Christophous Kantorei". (Bibliografia 320).

Any 1982, 26 d'octubre. Segon Festival de Bandes de Música "Vila de Bocairent". (Bibliografia 192).

Any 1982, 28 d'octubre. Eleccions legislatives. Els resultats a Bocairent van ser:

Partit Socialista Obrer Espanyol	1.286 vots
Alianza Popular	1.076 vots
Partit Comunista Espanyol	174 vots
Unió de Centre Democràtic	155 vots
Fuerza Nueva	110 vots
Centre Democràtic i Social	86 vots
Unitat del Poble Valencià	74 vots

Any 1982, 5 de novembre. Vespra de la commemoració del 350 Aniversari del nomenament de Sant Blai com a patró de Bocairent es va acabar d'imprimir el llibre de Francesc Vañó Silvestre, "*Bocairente, Fiestas a San Blas*". (Bibliografia 102).

Any 1982, 28 de novembre. En la Festa de la patrona dels músics ingressaren en la banda les primeres xiques. (Bibliografia 192).

Any 1982, desembre. Es comptabilitzen 870 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Anys 1982 a 200? Josep Belda Martínez i Pura Beneyto Calatayud es van fer càrrec de l'ermita de Sant Jaume. (Bibliografia 897).

Any 1982-83. El "Patronat" ofería classes de catequesi per a 764 xiquets i xiquetes. En aquest curs la Direcció és Col·legiada sota la denominació d' "Organització". (Bibliografia 198).

Any 1982-1983, Es va celebrar el XXXI Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 196 jugadors, distribuïts entre 14 equips. L'equip campió va ser: el Ful-Rich. (Bibliografia 312).

Any 1983. El pressupost municipal per aquest any va ser de 111.253.129 pessetes. (Bibliografia 326).

Any 1983. El grup de danses "Cardaors" participà en el Festival de Dansa de la Vall d'Albaida celebrat a Ontinyent. (Bibliografia 192).

Any 1983, 6 de gener. Es va beneir la nova bandera del Granaders.

Any 1983, 6 de gener. Es va celebrar el Festival Fester amb un Concert i una obra de teatre, amb lliurament de pergamins al Capitans i homenatge als festers 50 anys en actiu. (Bibliografia 326) i (451).

Any 1983, febrer, (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Pere Doménech Asensio

Música: Unió Musical de Llutxent

GRANADERS:

Capità: Blai Molina Molina

Música: Llanera de Ranés.

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Beneyto Sanchis.

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Vañó Silvestre

Música: La Lira d'Alfarb

ESTUDIANTS:

Capità: Josep García Puerto

Música: La Harmonia de Montroi

MOROS VELLS:

Capità: Vicent Úbeda Ferri

Música: La Nova de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Joan Antolí Cardós

Música: Primitiva de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Manel Jornet Cabanes

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Joan Vañó Castelló

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Blasco Vilaplana, vicari episcopal. (Bibliografia 189). Estava prohibida la cremà de la Mahoma. Els Marrocs insistien en recuperar la tradició de la cremà. (Bibliografia 866).

Any 1983, 19 de febrer. Homenatge de la Filà dels Contrabandistes a la Unió Musical. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1983, març. Exposició-homenatge al pintor local Blai Silvestre. (Bibliografia 326).

Any 1983, 13 de març. Homenatge a la centenària Encarnació Calatayud Vañó. (Bibliografia 326).

Any 1983, 10 d'abril. Concert Jove ofert per la Unió Musical i organitzat per la Campanya Contra el Càncer i l'ajuntament. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1983, abril. Es va escenificar el Pas de L'Hort. (Bibliografia 326).

Any 1983, maig. Es va celebrar el II concurs comarcal de cant d'ocell amb una participació de 271 ocells. (Bibliografia 326).

Any 1983, 8 de maig. Eleccions municipals. Els resultats a Bocairent van ser segons (Bibliografia 326).

Partit Socialista Obrer Espanyol	1.157 vots
Coalició Popular	1.052 vots
Partit Comunista Espanyol	421 vots
C. Independent	250 vots

Any 1983, 14 i 15 de maig. Edició d'un mata-segells amb motiu del 350 aniversari de la proclamació de Sant Blai com a patró de Bocairent. (Bibliografia 570).

Any 1983, juny. Es va celebrar la Setmana Ecològica, amb una exposició de Plantes Medicinals de la Vall d'Albaida i una acampada a la Font de la Coveta. (Bibliografia 326).

Any 1983, 6 de juny. Incendi forestal en el Racó del Cirer per causes desconegudes. Es van cremar 130 ha. (Bibliografia 511).

Any 1983, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1983, 16 de juliol. Tercer Festival de Bandes de Música "Vila de Bocairent" celebrat a la plaça de bous. La Unió Musical va crear un uniforme per a l'estiu. (Bibliografia 192).

Any 1983, 30 de juliol. Entra en vigor a Espanya la nova llei laboral que estableix les 40 hores setmanals de treball i els 30 dies de vacances anuals. (Bibliografia 910).

Any 1983, 31 de juliol. Es va celebrar la IV edició de les XII Hores de Futbol. (Bibliografia 326).

Any 1983, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Consol Asensio i Cerdà
- Clavariessa Major Infantil: Maria Assumpció Silvestre i Ferre
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Miguel Cantó Castelló

Any 1983, 16 de setembre. El Sindicat de Regants de Banyeres sol·licità un informe sobre el pou que Bocairent estava fent al llit del Vinalopó. Redactat l'informe va presentar denúncia davant la Comissaria d'Aigües del Xúquer. (Bibliografia 101).

Any 1983, 25 de setembre. Se celebra la primera Festa del Jubilat. (Bibliografia 326).

Any 1983, 28 de setembre. Es va constituir l'associació Unió Musical de Bocairent, quedant inscrita amb el número 2.408 del Registre Provincial d'Associacions. (Bibliografia 192) i (451).

Any 1983, 22 d'octubre. Es va celebrar el I Concurs Literari i de Pintura. (Bibliografia 326).

Any 1983, 5 de novembre. Els Marrocs aconseguen l'acte de la cremà de la Mahoma. (Bibliografia 866).

Any 1983, 9 de novembre. El Consell de Ministres aprova el projecte de llei sobre objecció de consciència i la prestació social substitutòria. (Bibliografia 910).

Any 1983, 10 de novembre. El Consell de Ministres aprova la Llei General de Defensa dels Consumidors. (Bibliografia 910).

Any 1983, 13 de novembre. Es donà a conèixer el Grup de Cant Parroquial de Bocairent sota la direcció de Josep Robert Francés Silvestre. (Bibliografia 192).

Any 1983, desembre. Es comptabilitzen 220 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1983, 27 de desembre. S'ha de confeccionar un llistat de les persones autoritzades a disparar en les festes. (Bibliografia 866).

Any 1983-84. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 831 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1984. Josep Lluís Gil Gómez era el batlle de Bocairent.

Any 1984. L'ajuntament creà 2 places de guàrdia municipal, 1 de llanterner, 1 d'administratiu i una d'assistent social. L'ajuntament va adquirir el primer ordinador. L'ajuntament va recuperar 90.000m² de serra en el Pinatell. (Bibliografia 187).

Any 1984. El grup de danses "Cardaors" participà en el Festival de Dansa de la Vall d'Albaida celebrat a Albaida i va assistir al curs anual de dansa d'Aielo de Malferit. (Bibliografia 192).

Any 1984. VI Campionat de futbol fester. (Bibliografia 187).

Any 1984, 6 de gener. Es va celebrar el XIV Concert de Música Festera. Durant l'acte es va fer lliurament del I Concurs de Cartells Anunciadors de les Fetes (Bibliografia 451) i (866).

Any 1984, 29 de gener. Concert IV campanya Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1984, 2 de febrer. Mig milió d'espanyols es manifesta en diverses ciutats contra la reconversió

industrial. (Bibliografia 910).

Any 1984, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Enric Gandia Bas

Música: Unió Musical de Llutxent

GRANADERS:

Capità: Josep Espinós Sanz

Música: Banda Llanera de Ranès

CONTRABANDISTES:

Capità: Ricard Reig Molina

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Ramon Molina Alcaraz

Música: Banda Castell de Castells

ESTUDIANTS:

Capità: Albert Mestre Navarro

Música: Banda "La Harmonia" de Montroi.

MOROS VELLS:

Capità: Rafel Tormo Albert

Música: Banda "La Nova" de Quatretonda

MARROCS:

Capità: Josep Lluís Pascual Colomer

Música: Banda "Primitiva" de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Cristòfol Valdés Giménez

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MOSQUETERS:

Capità: Blai Ferre Puerto

Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Jacint Argaya, bisbe dimissionari de San Sebastián.

La cercavila del dia 4 queda reflectida al Programa de Festes. (Bibliografia 526).

Es va haver de prohibir el torneig de futbol pels conflictes que hi havia entre les filades. (Bibliografia 866).

El capità dels Estudiants van trencar algunes peretes de les llums ornamentals. (Bibliografia 866).

Uns Mosqueters van trencar la font de la Beneficència. (Bibliografia 866).

Se sanciona un Espanyoleto i un Mosqueter pels incidents haguts entre ells. (Bibliografia 866).

La Comissió del Programa de les festes de Sant Blai ret un homenatge al pintor Bocairentí Blai Silvestre

Jornet dedicant-li la portada del programa amb una composició de obres seues. (Bibliografia 873).

Any 1984, 18 de febrer. La quasi totalitat dels espanyols es declara catòlic, encara que només el 35,2 per 100 és practicant, segons un informe de FOESSA. (Bibliografia 910).

Any 1984, 21 d'abril. I Concert de Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1984, 25 d'abril. III centenari de l'arriba de la Relíquia de Sant Blai. (Bibliografia 867).

Any 1984, 28 d'abril. L'associació Unió Musical de Bocairent quedà inscrita en la Federació Regional de Societats Musicals amb el número 282. (Bibliografia 192).

Any 1984, 24 de juliol. IV edició del Festival de Bandes de Música "Vila de Bocairent". (Bibliografia 192) i (451).

Any 1984, 23 de juliol. Incendi forestal en Reiner i Somet ocasionat per llamps. Van cremar 10 ha. (Bibliografia 511).

Any 1984, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1984, 16 d'agost. La reconversió industrial d'Espanya li costarà a l'Estat un bilió de pessetes, i una miqueta més de 300.000 milions al sector privat. (Bibliografia 910).

Any 1984, 18 d'agost. Incendi forestal en el Pla de Nones. Va cremar 0;5 ha. Causa desconeguda.

(Bibliografia 511).

Any 1984, 22 de setembre. La Unió Musical actuà en el Festival de Sedaví. (Bibliografia 192).

Any 1984, 7 d'octubre. Concert Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1984, 20 d'octubre. Concert didàctic. (Bibliografia 451).

Any 1984, 9 de novembre. El govern espanyol aprova noves normes per les quals el servei militar durarà dotze mesos i començarà als dènou anys. (Bibliografia 910).

Any 1984, 10 i 11 de novembre. La gota freda produeix destrosses en caure 160 litres per metre quadrat. (Bibliografia 187).

Any 1984, 28 de Juliol. IV Festival de Bandes de Música. Participaren: Banda de l'Ateneu Mestre Gilabert, Banda de la Societat Musical d'Algemesí. (Bibliografia 187).

Any 1984, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Empar Ferre i Silvestre
- Clavariessa Major Infantil: Trinitat Vañó i Bacete
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Joaquim Vañó Mora

Any 1984, desembre. Inauguració de l'exposició de pintures de Joan Ortuño en el maset dels Moros Marins. (Bibliografia 187).

Any 1984, 2 de desembre. Se celebren manifestacions en tota Espanya per a demanar l'eixida del país de l'OTAN i el desmantellament de les bases militars nord-americanes. (Bibliografia 910).

Any 1984, 12 de desembre. Es tallava la carretera comarcal 3316 per obres d'ampliació en el Pont del Riberet. (Bibliografia 187).

Any 1984, 28 de desembre. Entra en vigor la llei d'Objecció de Consciència a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1984. II Concurs Infantil de redacció, dibuix i pintura. (Bibliografia 187).

Any 1984, desembre. Es comptabilitzen 538 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1984-85. El "Patronat" oferia classes de catequesi per a 827 xiquets i xiquetes. (Bibliografia 198).

Any 1985. Durant les obres de l'ermita de la Mare de Déu dels Desemparats van descobrir una inscripció de 1802 darrere d'un envà. (Bibliografia 223).

Any 1985. La Unió Musical compra més instruments. (Bibliografia 451).

Any 1985. Es participa en la VI Campanya "Retrobem la Nostra Música". (Bibliografia 188).

Any 1985, 6 de gener. XV Concert de música Festera i benedicció de la bandera de l'Associació. (Bibliografia 866).

Any 1985, 8, 9 i 10 de gener. Durant aquests dies i a 12 graus baix zero es gravava el programa de T.V.E. "Si yo fuera Presidente". (Bibliografia 188).

Any 1985, 20 de gener. Data de la inauguració de la restaurada Capelleta de Sant Blai. (Bibliografia 866).

Any 1985, 23 de gener. Per primera vegada a Espanya, militars dels dos exèrcits combatents en la Guerra Civil participen conjuntament en un acte d'homenatge als soldats espanyols difunts en contesa. (Bibliografia 910).

Any 1985, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Pura Sanchis Sala

Música: Unió Musical de Lutxent

GRANADERS:

Capità: Francesc Sanz Calabuig

Música: Banda Llanera de Ranés

CONTRABANDISTES:

- Capità: Ricard Reig Belda
Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Josep Vañó Santonja
Música: Unió Musical d'Agres
- ESTUDIANTS:**
Capità: Joaquim Sandoval Pérez
Música: Banda "La Harmonia" de Montroi.
- MOROS VELLS:**
Capità: Maties Tormo Vañó
Música: Banda "La Nova" de Quatretonda
- MARROCS:**
Capità: Francesc Puerto Belda
Música: Banda "Primitiva" de Palomar
- MOROS MARINS:**
Capità: Joaquim Molina Castelló
Música: Unió Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:**
Capità: Jeroni Ferre Soler
Música: Banda de Rafelguaraf

Predicà el sermó del dia de Sant Blai Mossén Josep Vilaplana, bisbe auxiliar. (Bibliografia 189).

Els Marrocs lliuren a cada component una espindarga. (Bibliografia 590).

Nou maset dels Granaders.

Es lamenta que la desfilada de la nit del dia 4 sembla un carnestoltes. (Bibliografia 866).

Els focs artificials ocasionen desperfectes en el campanar. (Bibliografia 866).

Se'n va anar la llum durant l'entrada afectant als Moros Vells principalment. (Bibliografia 866).

Any 1985, 10 i 11 de febrer. El grup de danses "Cardaors" actuà en la Fira Internacional de Turisme de Madrid. (Bibliografia 192).

Any 1985, 23 de febrer 3 de març. Exposició fotogràfica "País Valencià 1900" promoguda per l'associació Cultural Bekirent. (Bibliografia 188).

Any 1985, 18 de març. La Banda de Música actua en una correguda de bous de la Fira de Falles de València. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1985, 29 de març. Espanya arriba a un acord històric amb la Comunitat Econòmica Europea a Brussel·les per a la seua integració en aquesta organització, després de 23 anys de negociacions amb la CEE. (Bibliografia 910).

Any 1985, 2 d'abril. Data de la Llei que fixa les Bases del Regim Local i regula l'organització Municipal. (Bibliografia 584).

Any 1985, 6 d'abril. II Concert del Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1985, 4 de maig. II Cross Comarcal Popular. (Bibliografia 188).

Any 1985, 12 de juny. Firma al palau Reial de Madrid del Tractat d'adhesió d'Espanya a la Comunitat Europea. (Bibliografia 910).

Any 1985, 29 de juny. Inauguració de la piscina municipal. (Bibliografia 188).

Any 1985, 29 de juny. V Festival de Bandes de Música "Vila de Bocairent". (Bibliografia 192) i (451).

Any 1985, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1985, 2 d'agost. S'aprova a Espanya la llei de l'avortament. (Bibliografia 910).

Any 1985, 4 d'agost. XVI Concert de Música Festera de la "Festa del Panellet". (Bibliografia 192) i (451).

Any 1985, 15 d'agost. Exposició de la "Mostra Itinerant de l'Economia Valenciana". (Bibliografia 188).

Any 1985, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Rosa Vañó

- Clavariessa Major Infantil: Maria Loreto Belda i Pérez
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Joan Oliver Chirivella

Any 1985, 14 de setembre. Amb motiu del segon congrés de Moros i Cristians celebrat a Ontinyent, hi va haver una desfilada de representants de tots els pobles assistents. (Bibliografia 919).

Any 1985, 5 12 d'octubre. Exposició de plantes del País Valencià. S'exposaven més de dues-centes plantes catalogades. Organitzà l'Associació Cultural Bekirent. (Bibliografia 188).

Any 1985, del 12 al 16 de setembre. Es va celebrar a Ontinyent el II Congrés de Festes amb la participació d'una esquadra per bàndol de cada poble. Per Bocairent fan participar dos membres de cada filà del bàndol cristià i tres membres per filà del bàndol moro. Els Suavos van aportar tres festers. (Bibliografia 897).

Any 1985, 14 de setembre. Els delegats al Congrés de Festes d'Ontinyent visiten la nostra població. (Bibliografia 897).

Any 1985, 21 de setembre. S'ultimen els detalls per a la desfilada de Callosa d'En Sarrià. (Bibliografia 897).

Any 1985, 29 de setembre. Van tindre lloc els actes d'agermanament amb Sax. (Bibliografia 897).

Any 1985. El Centre Comercial "Nuevo Centro" de València muntà un gran relleu de cartró-pedra en la façana del "Corte Inglés" que representava la part vella de Bocairent. (Bibliografia 188).

Any 1985. El professor de la Universitat Catòlica de Millán guardonat amb el Premi "Joan Carles I" per un treball sobre les festes de moros i cristians de Bocairent. Pe tal motiu va ser convidat a veure les festes. (Bibliografia 188).

Any 1985, desembre. Es comptabilitzen 530 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1985-1986, Es va celebrar el XXXIV Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 155 jugadors, distribuïts entre 11 equips. L'equip campió va ser: T.T.K.K. (Bibliografia 312).

Any 1986. Segons el Padró municipal d'habitants d'aquest any hi havia 4224 persones majors de 9 anys, de les quals 20 afirmaven que no entenien el valencià, 241 que no el parlaven, 29 que el sabien llegir, però no el parlaven; 1067 que el sabien parlar i llegir i 446 que el sabien parlar llegir i escriure. Això en percentatges significa el següent: el 0,5% no l'entén, el 6,8% no el parla, el 92,3% el parla, el 36,5% el sal llegir i el 10,5% el sal escriure. (Bibliografia 353).

Any 1986. L'Associació Cultural Bekirent s'adheria al II Congrés de la Llengua Catalana. (Bibliografia 212).

Any 1986, 1 de gener. Amb la incorporació d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea entrà en vigor un nou tipus d'impost anomenat I.V.A. Amb la presència d'autoritats i un públic molt nombrós, la Unió Musical interpretà els himnes d'Europa, Espanya, València i Bocairent. (Bibliografia 121), (211) i (451).

Any 1986, 6 de gener. XVII Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1986, 25 de gener. Incendi forestal en el Buixcarró per causes desconegudes. Es van cremar 3ha. (Bibliografia 511).

Any 1986, 26 de gener. Participació en el "Dia de Bocairent" del nou centre comercial de València, amb una desfilada de representants de les comparses. (Bibliografia 919).

Any 1986. En Homenatge a les Empreses Centenàries, la Cambra Oficial de Comerç de València guardonà "El Siglo" de Bocairent. (Bibliografia 210).

Any 1986, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Eduvigis Sanz Silvestre

Música: Unió Musical de Lutxent

GRANADERS:

Capità: Josep Antoni Belda Tortosa

- Música: Banda de Llanera de Ranes
CONTRABANDISTES:
 Capità: Blai Vañó Avinet
 Música: Unió Musical de Bocairent
TERÇ DE SUAVOS:
 Capità: Francesc Fuster Garcia
 Música: Banda d'Agres
ESTUDIANTS:
 Capità: Vicent Colomer Boronat
 Música: Banda l'Harmònica de Montroi
MOROS VELLS:
 Capità: Joan Villanueva Beneyto
 Música: La nova de Quatretonda
MARROCS:
 Capità: Joan Antoni Cantó Ferre
 Música: Banda Primitiva de Palomar
MOROS MARINS:
 Capità: Joan Santonja Colomer
 Música: Unió Musical d'Alfarrasí
MOSQUETERS:
 Capità: Blai Ferre Berbegal
 Música: Unió Musical de Rafelguaraf

Any 1986, 9 de febrer. X concurs provincial de bandes de música de l'Excel·lentíssima Diputació. (Bibliografia 451).

Any 1986, 12 de març. En el Referèndum O.T.A.N. l'opció "SI" obtingué el 49%; l'opció "NO" el 40%. (Bibliografia 211).

Any 1986, 23 de març. La Unió Musical participa en el Concert de Música Festera d'Elda. (Bibliografia 451).

Any 1986, 29 de març. III Concert de Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1986, 4 d'abril. Dificultats en la tresoreria de la Junta de festes pel retall de la subvenció de l'ajuntament. (Bibliografia 896).

Any 1986, 4 de juny. Se celebren manifestacions en tota Espanya contra el projecte de Llei de reforma de pensions. (Bibliografia 910).

Any 1986, 22 de juny. El PSOE obté, per segona vegada consecutiva, la majoria absoluta en les eleccions legislatives i aconsegueix idèntic resultat en les autonòmiques d'Andalusia. (Bibliografia 910).

Any 1986, 22 de Juny. Visita del President de la Generalitat el Molt Honorable Senyor Joan Lerma i Blasco. Dia 22 de maig segons (Bibliografia 102) i (211).

Any 1986, 21 de juny. Eleccions Generals amb els següents resultats:

C. P.	1066	vots
P.S.O.E.	1027	vots
C.D.S.	273	vots
U.P.V.	210	vots
I.U.	171	vots
U.V.	76	vots
P.R.D.	41	vots
M.U.C.	23	vots
E.N.V.	?	vots
U.R.V.	10s	vots

Altres 6 partits amb menys de 10 vots. (Bibliografia 211).

Any 1986, 28 de juny. VI Festival de Bandes amb la participació de Carlet, Bocairent i Benaguasil. (Bibliografia 211).

Any 1986, 29 de juny. Incendi forestal en el Morro del Porc. Van cremar 1.5 ha. Causes desconegudes. (Bibliografia 511)

Any 1986, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1986, juliol. VI Festival de Bandes Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1986, 12 de juliol. La Unió Musical participà en el III Festival de Bandes d'Albaida. (Bibliografia 451).

Any 1986, 3 d'agost. XVII Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1986, 25 d'agost. La Junta de Festes desestima participar en altres poblacions. (Bibliografia 896).

Any 1986, 26 d'agost. Incendi forestal en l'Aixarc, Buixcarró i Somo. (Bibliografia 211) i (511).

Any 1986, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Manuela Espinós i Vañó
- Clavariessa Major Infantil: No hi va haver.
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Josep Soler Carnicer

Any 1986, 14 de setembre. Presa de possessió del nou capella Mossén Ferran Cremades Costa. (Bibliografia 211).

Any 1986, 29 i 30 de setembre. S'arreglaren 470 litres per metre quadrat de pluja. (Bibliografia 211).

Any 1986, 5 d'octubre. Concert Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1986, 26 d'octubre. Actuà la Coral Polifònica Germànica "Christophorus Kantorei". (Bibliografia 211).

Any 1986, 25 d'octubre. El nostre paisà Damià Mollà fou premiat en els XV Premis d'Octubre, per l'obra "*De impure Nationis*". (Bibliografia 211).

Any 1986, 1 de novembre. Actuà la Companyia de Teatre "San Ginés", amb l'obra "El Sosiego". Els beneficis es destinaren a les obres del nou "Patronat". (Bibliografia 211).

Any 1986, 30 de novembre. El Programa de TVE, "El Día del Señor" fou transmès des de l'Església Parroquial de Bocairent. (Bibliografia 211) i (896).

Any 1986, desembre. Es comptabilitzen 950 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1986-1987. Es va celebrar el XXXV Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 200 jugadors, distribuïts entre 13 equips. L'equip campió va ser el Festina. (Bibliografia 312).

Any 1987, 11 i 12 d'octubre. mata-segells especial en el que figura l'arc i el campanar de Bocairent atorgat amb motiu del Centenari del Patronat. (Bibliografia 497) i (570).

Any 1987. Primer simulacre d'incendi forestal en el Buixcarró. (Bibliografia 210).

Any 1987. Es va constituir la Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 591)

Any 1987, 3 de gener. El Papa Joan Pau II declara venerable a sor Josepa Naval Girbes, monja que va brodar i confeccionar la túnica de la imatge de Jesús de Natzaret, portada pels Moros Vells durant la processó del Divendres Sant. (Bibliografia 396).

Any 1987, 6 de gener. XIX Concert Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1987, 23 de gener. Més de 50.000 jòvens estudiants es manifesten a Madrid, per a demanar la supressió de les taxes acadèmiques i diverses reformes educatives. (Bibliografia 910).

Any 1987, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Orestes Regal Fernández

- Música: Unió Musical de Lutxent
- GRANADERS:**
Capitana: Maria Josep Molina Sanchis
Música: Banda Llanera de Ranès
- CONTRABANDISTES:**
Capità: Miquel Pérez Pascual
Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:**
Capità: Blai Sempere Castelló
Música: Unió Musical d'Agres.
- ESTUDIANTS:**
Capità: Joan Enric Nomdedeu Pascual
Música: L'Harmonia de Montroi
- MOROS VELLS:**
Capità: Emili Vañó Luna
Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:**
Capità: Joan Antoni Puig Conejero
Música: Banda "Primitiva" de Palomar
- MOROS MARINS:**
Capità: Francesc Vañó Molina.
Música: Unió Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:**
Capità: Joan Josep Asensio Beneyto
Música: Banda de Rafelguaraf

L'Última actuació dels anomenats "Balls dels Moros Vells" va tindre lloc aquest any. (Bibliografia 936).

Any 1987, 19 de febrer. La Volta Ciclista a la Comunitat Valenciana va ser neutralitzada a Bocairent per la forta nevada. (Bibliografia 987).

Any 1987, 29 de març. Incendi forestal en les Casetes de Mariola. Van cremar 8 ha. Causes desconegudes. (Bibliografia 511).

Any 1987, abril. Concert Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1987, abril. L'Associació Cultural Bekirent fa servir el lema "Salvem la Mariola" Recolzats per diferents col·lectius d'altres poblacions, naixeria la Coordinadora per a la Defensa de Mariola. (Bibliografia 510).

Any 1987, 24 de maig. La Unió Musical participà en el Concert de Música Festera d'Elx. (Bibliografia 451).

Any 1987, 30 de maig. Agustí Belda Sempere és elegit president de la Junta de Festes. (Bibliografia 896).

Any 1987, 10 de juny. Eleccions municipals i autonòmiques. Els resultats a Bocairent van ser:

- Unió de Centre Democràtic
- Partit Socialista Obrer Espanyol
- Partit Comunista Espanyol
- Coalició Democràtica

Any 1987, 14 de juny. La Unió Musical participa en el IX Festival de Bandes d'Algemesí. (Bibliografia 451).

Any 1987, 20 de juny. Es va fer lliurament de medalles de bronze i argent a 288 donats de sang de Bocairent per superar les 75 donacions per persona. (Bibliografia 574).

Any 1987, estiu. Es va fer 1 correguda de bous. (Bibliografia 364).

Any 1987, 26 de juliol. Durant la vesprada del diumenge moria en accident de tràfic en la carretera Bocairent-Alcoi el mestre -compositor Josep Maria Ferrero d'Ontinyent. (Bibliografia 102).

Any 1987, 1 d'agost. XX Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1987, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Empar Beneyto

- Clavariessa Major Infantil: Núria Beneyto i Vañó
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Miguel Cantó Castelló

Any 1987, 19 de setembre. VII Festival de Bandes de Música. (Bibliografia 210).

Any 1987, 9 d'octubre. Inauguració dels nous locals del "Patronat" pel Bisbe Auxiliar de València Mossén Josep Blasco Vilaplana. (Bibliografia 210).

Any 1987, 12 d'octubre. Els Grup de dansa Cardaors ofereixen una mostra de ball als participants del XI aplec dels Països Catalans organitzat pel CE d'Ontinyent. (Bibliografia 988).

Any 1987. Concert Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1987, 1 de novembre. Inauguració del sector "C" de Cementiri Parroquial. (Bibliografia 210).

Any 1987, 10 de novembre. El president González i els representants de totes les forces parlamentàries, excepte Eusko Alkartasuna, ratifiquen en el Congrés l'acord contra el terrorisme, firmat 5 dies abans pels partits majoritaris. (Bibliografia 910).

Any 1987, desembre. Es comptabilitzen 643 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1987-1988. Es va celebrar el XXXVI Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 167 jugadors, distribuïts entre 12 equips. L'equip campió va ser: el "30 de setembre". (Bibliografia 312).

Any 1988, 9 de gener. Exposició de "Licors" a l'Aula Cultural Joan de Joanes. (Bibliografia 209).

Any 1988.

Nº d'habitants 4.952

Naixements: 54 (28 dones i 26 homes)

Matrimonis: 30 (29 canònics i 1 civil)

Defuncions: 47

Reclutament i mobilització: 50 (40 nascuts a Bocairent). Pròrroga i pendents: 20. (367).

Any 1988. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 136.638.490 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1988. La Unió Musical compra instruments per valor de 1.014.000 pessetes. Participa en els Festivals de Biar i Beneixama. (Bibliografia 351).

Any 1988. Es va adquirir una imatge de la Dolorosa, obra de Rafael Grafia. (Bibliografia 586).

Any 1988, 3 de gener. XXI Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1988, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Carme Tormo Vicedo

Música: Unió Musical de Llutxent

GRANADERS:

Capità: Tomàs Expósito García

Música: Banda Llanera de Ranès

CONTRABANDISTES:

Capità: Arneli Cuerda García

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Joan Molina Molina

Música: Unió Musical d'Agres.

ESTUDIANTS:

Capità: Toribi Martín Soria

Música: Soc. Instva. Musical de Benigànim

MOROS VELLS:

Capità: Josep Antoni Beneyto Pascual

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MARROCS:

Capità: Josep Ferre Jornet

Música: Banda "Primitiva" de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Conrat Valdés Giménez

Música: Unió Musical d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Rafael Vañó Castelló

Música: Banda de Rafelguaraf

Nou banderí dels Suavos

Any 1988, 7 de febrer. S'informa que Bocairent a estat elegit per dos anys com a seu d'una de les zones en que es divideix la UNDEF. (Bibliografia 896).

Any 1988, 19 de febrer. El Sistema Monetari Europeu proposa el "ecu" (unitat de compte europeu) com a moneda comuna. Aquesta denominació serà després revisada i s'imposarà finalment el nom de "euro" per a la moneda comuna de la Unió Europea (UE). (Bibliografia 910).

Any 1988, 13 de març. Uns desconeguts van trencar la Creu carlista dels Caiguts del Pla de Camorra. (Bibliografia 209).

Any 1988, abril. V Concert de Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1988, 2 d'abril. Es representà el Pas de l'Hort. Acte que no es fa tots els anys perquè la seua representació és molt cara. (Bibliografia 209).

Any 1988, 30 d'abril. Gran vesprada de bous amb els germans "Esplà" i "El Soro". (Bibliografia 209).

Any 1988, maig. Es tancà la comarcal per obres en el barranc. Havia cedit la carretera pel barranc d'Eusebi. (Bibliografia 209).

Any 1988, 8 de maig. Segon Premi en Elda per la Unió Musical. (Bibliografia 209) i (451).

Any 1988, 11 de juny. S'autoritza l'ús de les disfresses en la Retreta. (Bibliografia 896).

Any 1988, 27 de juny. Plou 75 litres per metre quadrat en dues hores. (Bibliografia 209).

Any 1988, 2 de juliol. VIII Festival de Bandes de Música. (Bibliografia 209) i (451).

Any 1988, 31 de juliol. Es va celebrar el Primer Concurs de composició de Música Festeria "Vila De Bocairent", modalitat pasdoble. (Bibliografia 102), (451) i (507).

Any 1988, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1988, 22 d'agost. Inauguració del Museu Arqueològic. (Bibliografia 209).

Any 1988, agost. Inauguració d'un Mural per la plaça de bous. Obra de Vicent Pallardó, artista torrentí que viu a Bocairent. (Bibliografia 209).

Any 1988, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Júlia Beneyto i Castelló
- Clavariessa Major Infantil: Verònica Puerto i Belda
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Hèctor Villalba Chirivella

Any 1988, 2 d'octubre. Se celebra el Concert "Retrobem la Nostra Música" (Bibliografia 209).

Any 1988, octubre. Començà a funcionar el conservatori de música filial del d'Ontinyent.

Any 1988, 11 de novembre. Es concedeix la medalla d'or de la Junta de Festes a Miquel Cantó Castelló. (Bibliografia 896).

Any 1988, 14 de desembre. Vaga general convocada per les centrals sindicals. U.G.T, C.C.O.O. (Bibliografia 121).

Any 1988, desembre. Es comptabilitzen 671 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1988-1989. Es va celebrar el XXXVII Campionat de futbol de "L'Esportivitat" L'equip campió va ser:

Batiattos. (Bibliografia 312).

Any 1989. Informe ajuntament:

Batlle Vicent Colomer Boronat

Nº d'habitants 4.801

Naixements: 64 (37 dones i 27 homes)

Matrimonis: 33 (32 canònics i 1 civil)

Defuncions 51

Reclutament i mobilització: 38 (37 nascuts a Bocairent). No aptes, pròrroga i pendents: 16.
(Bibliografia 367).

Any 1989. La Unió Musical adquireix material per valor de 2.429.100 pessetes. (Bibliografia 451).

Any 1989. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 118.057.961 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1989, 6 de gener. XXIII Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1989, 30 de gener. El Papa Joan Pau II demana als laics catòlics una participació més activa en la vida política, en un document titulat "Christi Fideles Laici".(Bibliografia 910).

Any 1989, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capità: Vicent Colomer Boronat

Música: Unió Musical de Lutxent

GRANADERS:

Capità: Leonard Sanchis Vañó

Música: Banda Llanera de Ranès

CONTRABANDISTES:

Capità: Francesc Colomer Molina

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAVOS:

Capità: Francesc Molina Molina

Música: Unió Musical d'Agres.

ESTUDIANTS:

Capità: Joan Ibáñez Mestre

Música: Soc. Instr. Musical de Benigànim

MOROS VELLS:

Capitana: Pura Tormo Villanueva

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MARROCS:

Capità: Joan Josep Beneyto Cantó

Música: Banda "Primitiva" de Palomar

MOROS MARINS:

Capità: Leandre Santonja Colomer

Música: Unió Musical d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Francesc Ferre Blanes

Música: Banda de Rafelguaraf

Els Marrocs amplien el maset amb la compra de la casa del costat. (Bibliografia 457).

La missa del dia 4 de febrer se celebra en diferents ermites de la població. (Bibliografia 426).

S'inaugura el maset dels Espanyoleros.

Any 1989, abril. VI Concert de Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1989, 20 de maig. Concert Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1989, 1 de juliol. IX Festival de Bandes Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1989, 30 de juliol. Es va celebrar el Segon Concurs de composició de Música Festera "Vila de Bocairent", modalitat marxa mora. (Bibliografia 102) i (451).

Any 1989, estiu. Es van fer 3 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1989, 4 d'agost. La Unió Musical participa en el Festival d'Aielo de Malferit. (Bibliografia 451).

Any 1989, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Lourdes Llobregat i Molina
- Clavariessa Major Infantil: No hi va haver.
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Mossén Vicent Agustí Company

Any 1989, 30 de setembre. La Unió Musical participa en el Festival d'Alcoi. (Bibliografia 451).

Any 1989, del 9 al 24 de novembre. Se celebrà la Primera Setmana Cultural de la Tercera Edat, amb jocs, xerrades i projeccions. (Bibliografia 219).

Any 1989, desembre. Es comptabilitzen 1025 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1989-1990. Es va celebrar el XXXVIII Campionat de futbol de "L'Esportivitat" amb una participació de 167 jugadors, distribuïts entre 12 equips. L'equip campió va ser: Emilio's. (Bibliografia 312).

Any 1990. La Unió Musical compra més instrumental i rep un homenatge per part de la comparsa d'Estudiants el 17 de febrer. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1990, 1 de gener. Bocairent comptava amb 4.772 habitants i un pressupost de 132.028.751 pessetes. Entrà en funcionament el servei de semàfors en la carretera comarcal 3316 al seu pas per Bocairent. (Bibliografia 219).

Any 1990, 1 de gener. Mostrem la relació dels cognoms més significatius de Bocairent de primers del 90 per comparar l'evolució dels cognoms amb l'any 1646. El número que acompanya el cognom no es refereix al número de persones, sinó al cognom. Exemple: Joan Cantó Cantó, és una sola persona, però dos cognoms "Cantó". (Bibliografia 208).

Vañó 727	Beneyto 465	Molina 431	Ferre 409
Belda 328	Silvestre 310	Puerto 209	Domènech 191
Pérez 171	Castelló 169	Vicedo 161	Calatayud 159
Pascual 154	Sanz 147	Cabanes 138	Sanchis 133
Calabuig 132	Francès 130	Asensio 127	Sempere 128
García 118	Gisbert 114	Martínez 110	López 108
Cantó 89.			

Any 1990, 1 de gener. Entrà en vigor la nova llei reguladora de les Hisendes Locals: Impostos, Tasses, Preus Públics. (Bibliografia 129).

Any 1990. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 119.894.194 pessetes. (Bibliografia 110).

Any 1990, 6 de gener. XXV Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1990, 27 de gener. Es presentà el cassette de música de la filà dels Estudiants. (Bibliografia 451).

Any 1990, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

ESPANYOLETOS:

Capitana: Patrícia Casa Pérez

Música: Banda de Música de Beniatjar

GRANADERS:

Capità: Joaquim Francés Vañó

Música: Banda Llanera de Ranes

CONTRABANDISTES:

Capità: Josep Pérez Pascual

Música: Unió Musical de Bocairent

TERÇ DE SUAIVOS:

Capità: Àngel Calabuig Castelló

Música: Unió Musical d'Agres.

ESTUDIANTS:

Capità: Joaquim Vañó Mora

Música: Soc. Instruc. Musical de Benigànim

MOROS VELLS:

Capitana: Mª Josep Vañó Belda

Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida

MARROCS:

Capitana: Empar Molina Vañó

Música: Banda "Primitiva" de Palomar

MOROS MARINS:

Capitana: Marisol Rico Perigüell

Música: Unió Musical d'Alfarrasí

MOSQUETERS:

Capità: Ricard Francés Aleixandre

Música: Banda de Rafelguaraf

Any 1990, 3 de febrer. Quedà beneïda la vidriera de la façana de l'església realitzada per Joaquim Calatayud a València. Constà 444.000 pessetes. (Bibliografia 219).

Any 1990, 22 de febrer. Passà per Bocairent la Volta Ciclista a la Comunitat Valenciana. Es disputava la tercera etapa (Elda-Sagunt). (Bibliografia 219).

Any 1990, març. S'establí el servei d'extracció de sang. (Bibliografia 219).

Any 1990, 14 de març. VII Concert del Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1990, 25 de març. Se celebrà el III Trial Vila de Bocairent, primera prova que puntuava per al Campionat Territorial Valencià, amb una participació de 121 pilots. (Bibliografia 219).

Any 1990, 2 d'abril. Informe de Secretaria sobre la partició dels termes de Bocairent i Banyeres davant les contínues notes que apareixen al diaris: ABC-Alacant, Informació, Levante. (Bibliografia 129).

Any 1990, 14 d'abril. Concert de la Setmana Santa per la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 219).

Any 1990, 20 d'abril. Les filaes participen en la compra de la vidriera de sant Blai de l'església. (Bibliografia 896).

Any 1990, 20 d'abril. Un grup de 40 alumnes de d'institut de Bocairent participaren en el "Show de Joan Monleon", de la Televisió Valenciana. (Bibliografia 219).

Any 1990, 27 d'abril. El Centre Ocupacional de Bocairent participà al 2° "Míting Esportiu d'Énguera". (Bibliografia 219).

Any 1990, 1 de maig. S'arreglaren 99 litres d'aigua de pluja. (Bibliografia 219).

Any 1990, 13 de maig. Se celebrà el IX Concurs de Cant de Pardals Silvestres, amb un total de 315 ocells. La Unió Musical celebra el Concert de Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 219) i (451).

Any 1990, 15 de maig. El bocairentí Joaquim Calatayud Castelló guanyava el Concurs de Cartells Anunciadors de la Fira de Juliol de València. (Bibliografia 219).

Any 1990, estiu. Es van fer 2 corregudes de bous. (Bibliografia 364).

Any 1990, 30 de juny. X Festival de Bandes Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1990, juliol. El bocairentí Josep Vicent Ferre Domínguez ascendia a l'arbitratge de segona divisió de futbol professional. (Bibliografia 219).

Any 1990, 29 de juliol. "Novillada" sense picadors organitzada per l'Escola Taurina de València, amb la col·laboració de la Diputació Provincial. (Bibliografia 219).

Any 1990, 4 d'agost. Es va celebrar el Tercer Concurs de Música Festera "Villa de Bocairent", modalitat marxa cristiana. (Bibliografia 102).

Any 1990, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria Teresa Vañó i Asensio
- Clavariessa Major Infantil: Sara Montés i Puerto
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Teudiselo Castelló Puerto

Any 1990, 23 d'agost. Incendi forestal intencionat en el Morro del Porc on cremem 7 ha. (Bibliografia 511).

Any 1990, 1 de setembre. Entra en vigor l'obligatorietat a Espanya del NIF (Número d'Identificació Fiscal) per a quasi totes les operacions corrents. (Bibliografia 910).

Any 1990, 11 d'octubre. Espanya s'adhereix a la Carta Mundial dels Drets del Xiquet. (Bibliografia 910).

Any 1990, 21 de novembre. Els 34 països europeus subscriuen la Carta de París, que posa fi a la guerra freda. (Bibliografia 910).

Any 1990, desembre. Es comptabilitzen 1.039 mil·límetres de precipitació anual (litres per metre quadrat). (Bibliografia 348).

Any 1991. Fou aprovat el pressupost municipal ordinari per l'exercici d'aquest any amb un import de 121.041.478 pessetes. (Bibliografia 344).

- N^o habitants: 4661
- Naixements: 47 (21 dones i 26 barons)
- Matrimonis: 26 (24 canònics i 2 civils)
- Defuncions: 41
- Reclutament i Mobilització: 41 (36 Nascuts a Bocairent). (Bibliografia 367).

Any 1991. S'edita un mata-segells amb la imatge de sor Piedad de la Cruz (Bibliografia 518).

Any 1991. La unió Musical compra instruments per valor de 2.000.000 pessetes. (Bibliografia 451) i (507).

Any 1991. Es restaurà l'ermita de Sant Antoni del Collao. (Bibliografia 102).

Any 1991, 6 de gener. XXVII Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1991, 30 de gener. Un grup de components de la comparsa Marroquins són protagonistes de l'espai televisiu de Televisió Valenciana, Canal 9, el "Show de Monleon". (Bibliografia 102).

Any 1991, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Carles Casa Pérez
  - Música: Banda de Música de Beniatjar
- GRANADERS:
  - Capità: Josep Calatayud Beneyto
  - Música: Banda Llanera de Ranos
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Josep Vicent Ferre i Domínguez
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Vicent Serrano Bodí
  - Música: Unió Musical d'Agres.
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Josep Reig Belda
  - Música: Soc. Instruc. Musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capità: Joaquim Vañó Piedra
  - Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capità: Antoni Solbes Molina
  - Música: Banda "Primitiva" de Palomar

- MOROS MARINS:
  - Capità: Roc Sanz Ortiz
  - Música: Unió Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capitana: Francesca Sánchez Vañó
  - Música: Agrupació Musical Valenciana

Va ploure durant la processó. (Bibliografia 936).

Any 1991, 2 de març. S'inaugura la nova Seu dels Jutjats de Pau. (Bibliografia 343).

Any 1991, 30 de març. VIII Concert del Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1991, abril. Data de la inauguració de la gasolinera el Ribassal, propietat de Guillem Barrachina. És la segona gasolinera al terme de Bocairent. (Bibliografia 102).

Any 1991, 2 de maig. Va quedar beneïda la nova Creu de la Derrota desplaçada des de la porta del mas de la Derrota fins la cruïlla de camins. (Pastetes i Buenavista). (Bibliografia 343) i (367).

Any 1991, 4 de maig. Es va inaugurar la Casa de la Cultura de la plaça de l'ajuntament. (Bibliografia 343).

Any 1991, 12 de maig. Concert Retrobem.

Any 1991, 26 de maig. Eleccions municipals i autonòmiques. La participació del 65%. Els resultat a Bocairent van ser: (Bibliografia 102).

• Esquerra Unida del País Valencià	451 vots
• Partit Socialista Obrer Espanyol	847 vots
• Unitat del Poble Valencià	306 vots
• Partit Popular	1.255 vots
• Unió Valenciana	0 vots

Any 1991, 29 de juny. Intercanvi de Bandes dins dels actes de Música'92. (Bibliografia 351).

Any 1991, 26 de juny. Ple extraordinari al saló d'actes per triar En Vicent Vicedo Ferre com a Batlle de Bocairent. (Bibliografia 343).

Any 1991, 12 de juliol. Es registraren 46 incendis forestals, la majoria provocats. (Bibliografia 102).

Any 1991, 13 de juliol. Van ser proclamades clavariesses Magdalena Asensio Ferre i Almudena Vañó Reig. (Bibliografia 367)

Any 1991, agost. Es publicava el llibre "*Antecedentes de la Asociación Unión Musical*", del bocairentí Antoni Calatayud Vañó. (Bibliografia 343).

Any 1991, 4 d'agost. IV Concurs de Composició de Música Festera Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1991, 22 d'agost. Exposició en la Casa de la Cultura de Francesc Calatayud Vañó. (Bibliografia 343).

Any 1991, 14 i 15 d'agost. Excursió d'un grup de bocairentins a Czetstochova per assistir a les VI jornades mundials de la Joventut. (Bibliografia 367).

Any 1991, 15 de juliol. Anuncia la seua dissolució l'organització terrorista nacionalista catalana Terra Lliure, autora en els seus deu anys d'existència d'uns 160 atemptats, amb una única víctima mortal. (Bibliografia 910).

Any 1991, 24 i 25 d'agost. mata-segells especial amb motiu del Centenari Salesià Sagrado Corazón. Sor Piedad de la Cruz. (Bibliografia 570).

Any 1991, 26 d'agost. Van participar en la cavalcada de Sant Agustí els gegants de Callosa de Segura. (Bibliografia 367).

Any 1991, 28 d'agost. Bous. A més es va fer una altra correguda (Bibliografia 364).

Any 1991, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Magdalena Asensio i Ferre
- Clavariessa Major Infantil: Almudena Vañó i Reig
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous

- Mantenedor: Joaquim Vañó Mora

Any 1991, octubre. Primera Diada Musical de la Vall d'Albaida. Es celebrà a Albaida. (Bibliografia 451).

Any 1991, octubre. 3º Setmana cultural de la Tercera Edat. (Bibliografia 343).

Any 1991, 5 d'octubre. Concert de tardor. (Bibliografia 451).

Any 1991, 20 d'octubre. X Encontre de Pintors a Bocairent. (Bibliografia 343).

Any 1991, 11 de novembre. Començaven el treballs per instal·lar l'orgue desmantellat l'any 1936. (Bibliografia 343).

Any 1991, 22 de novembre. Els festers que van eixir el Dia de la Publicació de 1967, sol·liciten tornar a eixir per commemorar els 25 anys. (Bibliografia 935).

Any 1991, 27 de desembre. Vicent Silvestre borrego és el nou cronista de l'Associació de Festes. (Bibliografia 935).

Any 1992, Informe ajuntament:. (Bibliografia 368).

- Nº habitants: 4.672
- Naixements: 23 dones i 26 barons.
- Matrimonis: 22
- Reclutament i mobilització: 34 (30 nascuts a Bocairent)
- Defuncions: 31
- Pressupost: 135.827.290 pessetes.
- Inauguració depuradora.
- Restauració campanar.
- Informe regidoria d'educació, festes i participació ciutadana.
- Informe de la Regidoria de cultura, joventut i esport.
- Informe de la Regidoria de serveis socials.

Any 1992. Activitats culturals, esportives i curiositats. (Bibliografia 434).

- Informe X concurs de dibuix i pintura.
- Informe associació ames de Casa
- Informe Foto-Club Mariola
- Informe IV Setmana cultural de la 3ª edat.
- Informe Art Bocairent.
- Informe Associació Unió Musical Bocairent.
- Informe de l'Escola Hogar Cultural.
- Informe del Club Filatèlic.
- Informe Ràdio Bocairent.
- Informe del Patronat.
- Informe del C.D. Bocairent
- Informe de la Penya Valencianista Bekirent.
- Informe del Club de Tennis.
- Informe del Cub Esportiu de pesca.
- Informe del Centre Excursionista.
- Informe del XII torneu interclubs d'escacs.

Any 1992, 2 de gener. Entra en vigor, amb un any d'antelació, la lliure circulació de treballadors espanyols en la CE. (Bibliografia 910).

Any 1992, 6 de febrer. Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1992, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Valentí Cabanes Cantó
  - Música: Banda de Música de Beniatjar
- GRANADERS:

- Capità: Manel Espinós Sansalvador
  - Música: Banda Llanera de Ranès
  - CONTRABANDISTES:
    - Capitana: Carme Beneyto Gandia
    - Música: Unió Musical de Bocairent
  - TERÇ DE SUAVOS:
    - Capità: Francesc Puerto Vañó
    - Música: Unió Musical d'Agres.
  - ESTUDIANTS:
    - Capità: Rafel Puerto Vañó
    - Música: Soc. Instruc. Musical de Benigànim
  - MOROS VELLS:
    - Capitana: Maria Pilar Belda Soler
    - Música: Banda d'Atzeneta d'Albaida
  - MARROCS:
    - Capità: Eladi Molina Conca
    - Música: Banda "Primitiva" de Palomar
  - MOROS MARINS:
    - Capità: Salvador Puerto Cantó
    - Música: Unió Musical d'Alfarrasí
  - MOSQUETERS:
    - Capitana: Maria de la Pau Puerto Cerdà
    - Música: Agrupació Musical Valenciana
- La comparsa dels Moros Vells inauguren el nou maset.

Any 1992, 13 de febrer. El Congrés dels Diputats espanyol aprova la Llei de Seguretat Ciutadana. (Bibliografia 910).

Any 1992, 14 de febrer. Es recomana que els tabalets de la gent que participa la nit de caixes se situe per darrere de les caixes oficials. (Bibliografia 935).

Any 1992, 28 de febrer. El president González, José Maria Aznar i José Maria Benegas firmen el pacte autonòmic consensuat pels dos partits majoritaris (PP, PSOE), a què no se suma la resta dels grups polítics espanyols. (Bibliografia 910).

Any 1992, 7 de març. II Diada Musical de la Vall d'Albaida, celebrada a Ontinyent. (Bibliografia 451).

Any 1992, 28 de març. Concert homenatge a dos músics assassinats per la banda terrorista ETA. (Bibliografia 451).

Any 1992, abril. Representació del Pas de l'Hort. (Bibliografia 433).

Any 1992, 10 d'abril. Malestar en l'Associació de Festes per la subvenció rebuda de l'ajuntament. Es presenten onze voluntaris per a participar en els actes organitzats per la Generalitat en l'Expo de Sevilla. (Bibliografia 935).

Any 1992, 11 d'abril. S'aprova la compra de l'antic Casino per a seu de l'Associació de Festes. (Bibliografia 935).

Any 1992, 18 d'abril. IX Concert del Dissabte Sant. (Bibliografia 451).

Any 1992, maig. Inauguració de la tenda de l'Arc i Xamosia. Constitució de l'associació Turística Bocairent. Primera volta de regularitat amb bicicleta de muntanya a la Mariola. (Bibliografia 433).

Any 1992, 3 de maig. Precipitació recollida en un dia 145 litres per m². (Bibliografia 435).

Any 1992, 28 de maig. Vaga general de mitja jornada a Espanya en protesta pel retall de les prestacions per desocupació. (Bibliografia 910).

Any 1992, 30 de maig. Es fa fundar la Peña Valencianista Bekirent, baix la presidència de Xavier Bernat Silvestre. (Bibliografia 825).

Any 1992, 30 de maig. Es modifiquebn els estatuts de l'Associació de Festes per haver comprat l'antic Casino. (Bibliografia 935).

Any 1992, juny. L'antiga presó de Bocairent és rehabilitada com Oficina Municipal de Turisme. (Bibliografia 433).

Any 1992, 5 de juny. XVI Concurs Regional de Bandes de Música celebrat al Palau de la Música de València. La Unió Musical obtingué el segon premi. (Bibliografia 451).

Any 1992, juliol. La creu processional de Bocairent s'exposa a la Llotja de València i en l'Expo de Sevilla. (Bibliografia 433).

Any 1992, 4 de juliol. Ple municipal on s'aprova la retirada del monument als caiguts de la placeta Joan de Joanes. (Bibliografia 871).

Any 1992, 27 de juny. XI Festival de Bandes Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1992, 14 de juliol. La Unió Musical viatja a Xàbia dintre dels intercanvis entre societats musicals. (Bibliografia 451).

Any 1992, 2 d'agost. V Concurs de Composició i XXX Concert de Música Festera Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1992, 20 d'agost. La Unió Musical de Bocairent és premiada a Ontinyent amb el primer premi a la millor interpretació del pasdoble. (Bibliografia 451).

Any 1992, 27 d'agost. Primera reforma de la Constitució Espanyola, per a adaptar-la a Maastricht. (Bibliografia 910).

Any 1992, 29 d'agost. Bous. A més es va fer una altra correguda El mateix dia la Generalitat aprovava la rehabilitació del barri medieval. (Bibliografia 364) i (433).

Any 1992, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Empar Mestre i Castelló
- Clavariessa Major Infantil: No hi va haver.
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Alfons Llorens

Any 1992, 4 d'octubre. Concert de la campanya Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1992, 15 d'octubre. Resolució del Ilme. Sr. Director General de Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència per la que s'aprovà restaurar la torre campanar de l'església de Bocairent. (Bibliografia 368).

Any 1992, 7 de novembre. S'augmenta la quota de l'associació de Festes de 500 a 700 pessetes. S'aprova la confecció dels tapisos per ornamentació de l'església durant les festes. (Bibliografia 935).

Any 1992, 18 de desembre. La filà dels Granaders sol·licita permís per estrenar un uniforme nou per disparar. La mascletà del dia de l'entrà es realitzarà a la plaça del Regne. (Bibliografia 935).

Any 1992, 3 de desembre. Obria les portes el restaurant el Riberet. (Bibliografia 436).

Any 1992, 7 de desembre. Fou inaugurat l'orgue de tubs de l'església. (Bibliografia 436) i (451).

Any 1993. Any europeu de les persones majors i de la solidaritat entre les generacions. (Bibliografia 437).

Any 1993. Pressupost de l'ajuntament 287.290.328 pessetes. (Bibliografia 437).

Any 1993. Mata-segells dedicat a la plaça de bous amb motiu del 150 aniversari. (Bibliografia 518).

Any 1993, 6 de gener. XXXI Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1993, 15 de gener. La filà dels Espanyoletos sol·licita permís per utilitzar una túnica per a disparar. S'autoritza els Granaders a utilitzar un xicotet canó en els actes de disparada. (Bibliografia 935).

Any 1993, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capitana: Maria del Carme Molina Sempere

- Música: Banda de Beniatjar
- GRANADERS:
  - Capità: Josep Vicent Tortosa Pérez
  - Música: Banda de Llanera de Ranes
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Francesc Colomer Pérez
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Leandre Santonja Gisbert
  - Música: Banda d'Agres
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Enric Castelló Mora
  - Música: Banda de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Magdalena Pastor Pérez
  - Música: Banda d'Atzeneta
- MARROCS:
  - Capità: Joan Josep Ferrero Alcaraz
  - Música: Banda de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capitana: Almudena Vañó Reig
  - Música: Banda d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capità: Miquel Àngel Asencio Beneyto
  - Música: Agrupació Musical Valenciana.

- És refà la façana del maset dels Marrocs.
- Ambaixador Moro: Josep Asencio Momparler
- Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo. (Bibliografia 457).
- Degut a la pluja es van haver de modificar diversos actes de festa. Per exemple: l'entrada es va fer el dia 5. Ni castell de focs i la cordà es van poder realitzar. (Bibliografia 451).

Any 1993, 28 de febrer. Va nevar 45 cm. A Mariola. (Bibliografia 436).

Any 1993, febrer. Va ploure 453 litres per metre quadrat. (Bibliografia 438).

Any 1993, març. Es va restaurar la plaça de bous amb motiu del 150 aniversari. Es van inaugurar les instal·lacions del càmping les Fonts de Mariola. (Bibliografia 436).

Any 1993, 6 de març. IV Diada Musical de la Vall d'Albaida celebrada a Aiello. (Bibliografia 451).

Any 1993, 24 d'abril. Incendi forestal per Patiràs (Mariola). (Bibliografia 436).

Any 1993, maig. Es va inaugurar el jardí d'infants "Ninesa". (Bibliografia 436).

Any 1993, maig. Van començar les obres de restauració del campanar. (Bibliografia 436).

Any 1993, 6 de juny. Eleccions generals al Parlament. Resultats de l'escrutini: (Bibliografia 436).

Partit Polític	Vots
E.U.P.V	407
U.V.	145
P.P.	1.319
C.D.S.	38
U.P.V	163
P.S.O.E.	1.041
Abstenció	473

Any 1993, 19 de juny. XII Festival de Música Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1993, 19 i 20 de juny. Edició d'un mata-segells amb motiu del 150 aniversari de la inauguració de la

plaça de bous. (Bibliografia 570).

Any 1993, 26 de juny. La Unió Musical participa en el Primer Festival Musical de Jumilla. (Bibliografia 511).

Any 1993, 27 de juny. Incendi forestal en la Partida de la Cova de la Sarga. (Bibliografia 451).

Any 1993, 27 de juny. Exhibició del Campió Mundial en Biketrial "Ot Pi Isern. (Bibliografia 436).

Any 1993, juliol. VI Concurs de Composició de Música Festera Villa de Bocairent. (Bibliografia 451).

Any 1993, 11 de juliol. Es va disputar al camp de golf de "Las Ramblas" a Oriola el 1er Campionat de Golf Vila de Bocairent. El mateix dia actuava la Unió Musical en el Festival de Tibi. (Bibliografia 441) i (451).

Any 1993, agost. Es van portar el bous a la plaça a peu, en semblança al que es feia en el passat quan venien pel Taperal. (Bibliografia 436).

Any 1993, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria José Llorca i Silvestre
- Clavariessa Major Infantil: No hi va haver
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Emili Tortosa Cosme

Any 1993, 10 d'octubre. S'acomiada Mossén Ferran Cremades després de set anys d'apostolat. (Bibliografia 436).

Any 1993, 17 d'octubre. Concert Retrobem la Nostra Música. (Bibliografia 451).

Any 1993, 19 d'octubre. Tanca el Banc de Madrid després de 25 anys d'activitat. (Bibliografia 436).

Any 1993, 31, d'octubre. Toma de possessió del nou rector, Mossén Vicent Esteban Cloquell. (Bibliografia 436).

Any 1993, 21 de novembre. Data del diploma d'agraïment d'UNICEF a la Unió Musical per la seua col·laboració. (Bibliografia 451).

Any 1993, 22 de desembre. La filà de Moros Marins va celebrar la presentació d'un video commemoratiu del seu 125 aniversari en el Patronato. (Bibliografia 935).

Any 1994. Pressupost de l'ajuntament. 206.926.975. (Bibliografia 440).

Any 1994. Es va crear l'Agrupació de Comerciants i Serveis de Bocairent. (Bibliografia 497).

Any 1994, 2 de gener. Es presenta al públic el compacte de música festera "Bocairent en festes". Es va enregistrar el 31 d'octubre de 1993 als estudis el Tabalet d'Alboraia. (Bibliografia 439), (451) i (935).

Any 1994, 6 de gener. XXXIII Concert de Música Festera. (Bibliografia 451).

Any 1994, 18 de gener. Forta nevada. Incomunicació per carretera. (Bibliografia 439).

Any 1994, 27 de gener. És presentada una selecció d'obres per a la filà d'Estudiants. (Bibliografia 451).

Any 1994, 27 de gener. Vaga general a Espanya contra el projecte de reforma laboral mampresa pel govern. (Bibliografia 910).

Any 1994, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capitana: Xaro Ferre Puerto
  - Música: Banda de Beniatjar
- GRANADERS:
  - Capitana: Mabel Sanchis Carbonell
  - Música: Banda de Llocnou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Josep Bas Terol
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:

- Capità: Ignasi Cantó Salinas
- Música: Banda d'Agres
- ESTUDIANTS:
  - Capitana: Núria Vañó Hurtado
  - Música: Banda de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Maria Isabel Puerto Silvestre
  - Música: Banda d'Atzeneta
- MARROCS:
  - Capità: Enric Sisternes Tormo
  - Música: Banda de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capità: Antoni Vañó Corachan
  - Música: Banda d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capitana: Maria Teresa Juan Pérez
  - Música: Agrupació Musical Valenciana.
- Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler
- Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo
- No es va poder pujar al Sant Crist per la nevada. (Bibliografia 936).

Any 1994, 13 de març. Concert en commemoració de les Noces d'Argent del director de la Unió Musical Francesc Belda Ferre. (Bibliografia 451).

Any 1994, 16 d'abril. Nevada històrica. (Bibliografia 439).

Any 1994, maig. La vela campana de l'ermita de la Mare de Deu dels Desemparats de 20 kg. es fosa. Una nova campana de 72 kg. la substituirà. (Bibliografia 439).

Any 1994, 12 de juny. Eleccions al Parlament Europeu. Resultats. (Bibliografia 439).

Candidatura	Vots
Partit Regionalista Extremadura Unida	1
Unió Valenciana	108
Esquerra Unida del País Valencià	418
Per a l'Europa de les Nacions	13
Grup Verd	4
Herri Batasuna	6
Agrupación de electores José María Ruiz Mateos	9
Ecologistes de Catalunya els Verds	5
Unitat del Poble Valencia-Convergència i Unió	149
Partit Obrer Revolucionari	1
Comunió Tradicionalista Carlista	8
Partit Comunista dels Pobles de España	4
Coalició foro i CDS	20
Partit Popular	1201
Partit Socialista Obrer Espanyol	649
Caza, pesca, Naturaleza i Tradiciones	10
Coalició Andalusà. Poder Andalus	1

Any 1994, juny. Bous a Bocairent. (Bibliografia 439).

Any 1994, 25 de juny. Encontre d'ambaixadors. (Bibliografia 935).

Any 1994, 2 de juliol. XIII Festival de Bandes "Villa de Bocairent". (Bibliografia 439).

Any 1994, del 4 a 6 de juliol. Incendi forestal en Mariola. Es cremen 3.000 ha., per causes desconegudes. (Bibliografia 511).

Any 1994, 8 de juliol. Panellet de l'Associació de Festes. S'acorda suprimir la desfilada de juntes directives per un popar col·lectiu. Teresa Vañó Castelló sol·licita la presència d'una esquadra de dones el dia de la Publicació. (Bibliografia 935).

Any 1994, 29 de juliol. S'organitzen els actes del Panellet de l'associació de Festes. (Bibliografia 935).

Any 1994, 19 d'agost. Tomben la Creu del Terme dels Corral. (Bibliografia 439).

Any 1994, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Paula Santos i Lama
- Clavariessa Major Infantil: No hi va haver
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Hilari Asensio Doménech

Any 1994, 8 de setembre. Moria Joaquim Castelló Cerdà "Santocristet". (Bibliografia 439).

Any 1994, 9 de setembre. S'inaugurava l'hotel en l'antic edifici de l'estació, amb 1040 m², 14 habitacions dobles, restaurant, dos menjadors, bar, salons, terrassa, jardins i aparcaments. (Bibliografia 439).

Any 1994, 20 d'octubre. Es presenta a Bocairent el projecte de millora de la carretera a Ontinyent amb un pressupost de 1.253 milions de pessetes. (Bibliografia 439).

Any 1994, 29 d'octubre. Celebració de l'any internacional de la família. (Bibliografia 439).

Any 1994, 2 de novembre. Es presenta oficialment la penya valencianista Bekirent. President Vicent Vicedo Ferre. (Bibliografia 441).

Any 1994, 10 de novembre. Visita de l'arquebisbe de València. (Bibliografia 439).

Any 1994, 16 de desembre. S'acorda ubicar la tribuna de convidats en la plaça dels Omets. (Bibliografia 935).

Any 1994, 23 de desembre. Inauguració de la rehabilitació del campanar, amb la presència de la Consellera de Cultura. (Bibliografia 443).

Any 1995, 7 de gener. Nova imatge de la Dolorosa per a l'ermita del Sant Crist. (Bibliografia 443).

Any 1995, 13 de gener. La filà de Marrocs notifica el canvi de turbant per un barret en la vestimenta femenina. (Bibliografia 935).

Any 1995, 14 de gener. Presentació de l'associació Mariola Verda. President Joan M. Galbis. (Bibliografia 443).

Any 1995, 30 de gener. Presentació del projecte de rehabilitació integral del barri medieval. (Bibliografia 443).

Any 1995, febrer. El gremi de campaners valencians va inaugurar les instal·lacions de les campanes restaurades amb un concert. (Bibliografia 509).

Any 1995, febrer (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Francesc Gonçal Ferrero Cerdà
  - Música: Beniatjar
- GRANADERS:
  - Capità: Pere Gómez Tormo
  - Música: Llocnou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Francesc Martí Vañó
  - Música: Bocairent

- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Enric Vañó Vicedo
  - Música: Montitxelvo
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Vicent Cerdà Silvestre
  - Música: Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capità: Ricard Ureña Vidal
  - Música: Atzeneta
- MARROCS:
  - Capità: Antoni Belda Lluch
  - Música: Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capitana: Anna Belen Olivares Gisbert
  - Música: Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capitana: Alícia Puerto Pastor
  - Música: Agrupació Musical Valenciana.

- Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler
- Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo
- Es sanciona la filà de Contrabandistes pe n pujar el banderí al Sant Crist. (Bibliografia 935).

Any 1995, 21 de febrer. El museu parroquial es declarat col·lecció museogràfica permanent. (Bibliografia 443).

Any 1995, 23 de febrer. Es enderrocada l'almàssera del costat de la residència per obrir carrer a Batalla de Lepanto. (Bibliografia 443).

Any 1995, 26 de febrer. L'ONU rebutja legalitzar les drogues i distingir entre blanques i dures. (Bibliografia 910).

Any 1995, 26 de març. Naix l'Europa sense fronteres per a set països comunitaris: Espanya, Portugal, Alemanya, França, Bèlgica, Luxemburg i Holanda. Uns 215 milions de persones poden viatjar pel "espai Schengen" sense controls fronterers. (Bibliografia 910).

Any 1995, 31 de març. Incendi forestal en el Mas dels Arbres, causat per negligència. Es van cremar 4 ha. (Bibliografia 511).

Any 1995, 7 de maig. Es va celebrar la V Diada Musical de la Vall d'Albaida a Bocairent. Dirigia la Unió Musical Josep Rafael Pascual Vilaplana. (Bibliografia 445) i (507).

Any 1995, 20 de maig. Ricard Reig Belda assumeix la presidència de l'associació de Fests. (Bibliografia 935).

Any 1995, 27 de maig. S'inaugura la reforma de l'escalinata del pont de Sant Blai. (Bibliografia 443).

Any 1995, 28 de maig. Eleccions municipals. Alcalde, Joan Baptista Sanchis Ferre. Resultats: (Bibliografia 444).

P.P.	1482 vots, 6 consellers.
P.S.O.E	737 vots, 2 consellers
U.P.V.-B.N	524 vots, 2 consellers
E.V.-EV	294 vots, 1 conseller

Any 1995, 5 de juny. Es tanca el barranc per obres de la carretera. (Bibliografia 443).

Any 1995, 29 de juny. El periòdic el País regalava un pin de l'artista Mariscal on es palesa la inspiració en Bocairent. (Bibliografia 443).

Any 1995, 19 d'agost. Per primera vegada en l'història eixia la banda de música a l'estranger. Van ser 10 dies per Bèlgica amb visites a Brugues, Brussel·les, Gante, Ambres, etc. (Bibliografia 445).

Any 1995, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Maria del Mar Vañó i Galvañ
- Clavariessa Major Infantil: Adelaida López i Domènech
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenidor: Joan Baptista Sanchis Ferre

Any 1995, 30 de setembre. Es nomena el nou cronista oficial de Bocairent. Es tracta de Josep Antoni Ferre Puerto, llicenciat en Història. (Bibliografia 443).

Any 1995, 7 d'octubre. L'edició a Saragossa d'un llibre on es reproduïx un quadre del Museu Parroquial de Bocairent, reconeix la importància de les obres del nostre museu. (Bibliografia 443).

Any 1995, 16 d'octubre. Primer judici amb jurat, de caràcter experimental, que se celebra a Espanya des de l'aprovació de la Llei que ho estableix. Set hòmens i dos dones van jutjar i van condemnar en l'audiència de Palma de Mallorca a un home acusat d'assassinat. (Bibliografia 910).

Any 1995, 17 d'octubre. Es enderroca el mas "La Rambleta" per l'ampliació de la carretera. (Bibliografia 443).

Any 1995, setembre-octubre. Al llarg de 10 dies es va celebrar a Bocairent SESAM 95. Taller d'Arts i Arquitectura. (Bibliografia 445).

Any 1995, 24 de novembre. S'acorda que l'acte de besar la Relíquia siga rotatiu. (Bibliografia 935).

Any 1995, 27 de novembre. Va quedar oberta la carretera pel barranc d'Ontinyent. (Bibliografia 446).

Any 1995, 15 de desembre. Cimera comunitària de Caps d'Estat o de Govern a Madrid: els Quinze aproven la creació de l'euro, la moneda única europea. (Bibliografia 910).

Any 1995, 29 de desembre. L'Associació de Festes queda inscrita en el registre d'associacions de l'ajuntament. (Bibliografia 935).

Any 1996, gener. Miguel Colomer Pérez obté el subcampionat mundial de Canaricultura a Bèlgica. (Bibliografia 447) i (855).

Any 1996, 8 de gener. Apareixen unes cavitats subterrànies del neolític entre els masos de la Frontera i del Giner. (Bibliografia 446).

Any 1996, 25 de gener. Es trasllada l'home de la manta des de la punta del pont a la rotonda actual. (Bibliografia 446).

Any 1996, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capitana: Matilde Sempere Ferre
  - Música: Beniatjar
- GRANADERS:
  - Capità: Rafel Francés Sanz
  - Música: Lloc Nou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capitana: Anna Ramos Beneyto
  - Música: Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Hilari Sempere i Cantó
  - Música: Montitxelvo
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Vicent Colomer Molina
  - Música: Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capità: Joaquim Piedra Alcaraz
  - Música: Atzeneta
- MARROCS:
  - Capità: Josep Maria Sanchis Vañó

- Música: Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capitana: Teresa Silvestre Sirera
  - Música: Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capitana: Teresa Domènech Beneyto
  - Música: Agrupació Musical Valenciana

- Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler
- Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo.
- Es modifiquen els actes posteriors al canvi de bandes. S'estableix una disparada fins al pont de Sant blai i una desfilada cap a la plaça de l'Ajuntament. (Bibliografia 935).
- Es destaca la mala qualitat de la polvora de disparar i la poca quelitat del castell de focs de la nit de Caixes. (Bibliografia 935).
- La Delegació del Govern sanciona amb 250.000 pessetes les irregularitats comeses en el lliurament de la pólvora als festers. Després es va rebaixar a 75.000 pessetes. (Bibliografia 935).
- L'escorta de l'abanderat de l'Associació queda fixada en un màxim de 12 festers. (Bibliografia 935).

Any 1996, 10 de febrer. S'inaugura el nou tram de la carretera entre Bocairent i Banyeres. (Bibliografia 446).

Any 1996, 3 de març. El PP guanya les eleccions legislatives espanyoles (156 escons), però no aconsegueix la majoria necessària (176 escons) per a formar govern en solitari. (Bibliografia 910).

Any 1996, 10 de març. El Moto-Club Mariola organitza la segona prova puntuable per al Campionat d'Espanya de Trial. (Bibliografia 447).

Any 1996, 22 de març.

Any 1996, del 2 al 12 d'abril. El bocairentí Blai Carbonell Rodríguez participà en l'expedició valenciana a l'Atlas. (Bibliografia 447).

Any 1996, 3 d'abril. Bocairent participa en la fira de turisme de Benidorm. (Bibliografia 446).

Any 1996, 1 de maig. Número d'habitants 4.623.

Any 1996, 1 de juny. Població: 4623 habitants. (Bibliografia 453).

Any 1996, 19 de juny. Es va presentar la Societat Musical Vila de Bocairent sota la direcció de Francesc Belda Ferre. (Bibliografia 922).

Any 1996, 13 de juliol. Bous a Bocairent. (Bibliografia 446).

Any 1996, 18 d'agost. Inhumació de les despulles del Bisbe Fra Francesc Miró i Olcina. (Bibliografia 446).

Any 1996, del 22 al 28 d'agost. IV Mostra d'Art. (Bibliografia 446).

Any 1996, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Carmina Crespo i Sanz
- Clavariessa Major Infantil: Marta Crespo i Sanz
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Ramon Micó Colomer

Any 1996, 20 de setembre. Es planteja la possibilitat de fer l'entrada per carrer Batalla de Lepanto i no per Joan Benyeto Bernàcer. (Bibliografia 935).

Any 1996, 4 d'octubre. Bocairent participa en la fira de turisme de Castelló. (Bibliografia 446).

Any 1996, 7 d'octubre. Comencen les obres de restauració de la Capella del Roser. (Bibliografia 446).

Any 1996, 12 d'octubre. Es celebra la XIV acampada interprovincial de Clubs del Llevant. (Bibliografia 446).

Any 1996, 3 de novembre. Visiten les covetes del moros els participants del Primer Encontre nacional per a l'estudi de les Cavitats Artificials. (Bibliografia 446).

Any 1996, 9 de novembre. S'acorda que l'entrada passe pel carrer Batalla de Lepanto. (Bibliografia 935).

Any 1996, 13 de desembre. La societat Musical Vila de Bocairent va beneir la imatge de Santa Cecília. (Bibliografia 496).

Any 1996, 21 de desembre. Inauguració del Centre Musical, col·laboració de l'ajuntament aportant el solar, la Unió Musical amb el mobiliari i la Caixa d'Estalvis d'Ontinyent les obres de construcció. (Bibliografia 452).

Any 1997. Pressupost de l'ajuntament: 239.347.133 pessetes. (Bibliografia 453).

Any 1997. Informació facilitada en el quart volum de Bancaixa de la sèrie "Les observacions de Cavanilles dos-cents anys després. (Bibliografia 493).

- Població:
  - Segons Cavanilles 5.850 habitants
  - En 1900 3.671
  - En 1994 4.679
- Ocupació per sectors %
  - Agricultura 1.8
  - Indústria 57.4
  - Construcció 5.9
  - Serveis 34.8
- Distribució dels conreus (Ha)
  - Ordi 285
  - Oliveres 168
  - Blat 151
  - Altres 666
- Unitats de bestiar
  - Oví 116
  - Cabrum 23
  - Altres 35
- Indicadors socio-econòmics
  - Índex d'envelliment 15%
  - Superfície forestal 72.3%
  - Vehícles per 100 habitants 39.8
  - Consum d'energia Mil Kw/h/habit.3.7

Any 1997, 30 de gener. Presentació a Espanya de Canal Satèl·lit Digital i inici de les emissions. (Bibliografia 910).

Any 1997, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capitana: Maria Empar Molina Beneyto
  - Música: Societat Beniatjarense de Beniatjar
- GRANADERS:
  - Capità: Joaquim Perigüell Castelló
  - Música: Unió Musical de San Diego de Llocnou
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Josep Puerto Mollà
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capitana: Teresa Vañó Gómez
  - Música: Montitxelvo
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Lluís Vañó Mora
  - Música: Societat Instructiva Musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Isabel Piedra Carbonell

- Música: Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capità: Francesc Crespo García
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capità: Salvador Cantó Molina
  - Música: Instructiva Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capità: Juan Sirera Ureña
  - Música: Unió Musical Santa Cecília de la Canal. Bolbait.

Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler

Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo

Primer any en que una dona, Maria Teresa Casa Vicedo celebra els 50 anys en actiu.

Es facilita informació escrita als caporals d'esquadra per millorar l'entrada. (Bibliografia 935).

Canvia el recorregut inicial de l'entrada començant des del carrer Batalla de Lepanto, (Bibliografia 935).

S'acorda que el bàndol moro comence l'entrada interpretant marxes mores. (Bibliografia 935).

Es destaca la poca qualitat de la cordà.

S'ingressen 146.750 pessetes per millorar les andes de sant Blai. (Bibliografia 935).

Es considera un èxit el nou itinerari de l'Entrada. (Bibliografia 935).

Any 1997, 16 de febrer. Van fer bous. (Bibliografia 452).

Any 1997, 3 de març. A les 21:48 hores es va registrar un terratrèmol de magnitud 3 en l'escala de Richter. (Bibliografia 452).

Any 1997, 26 d'abril. Ingressà en les Monges Agustines sor Flor de Maria Nieto Vivanco. (Bibliografia 452).

Any 1997, 4 de maig. Es va beneir la Creu de Terme de l'Alameda. (Bibliografia 452).

Any 1997, 11 de maig. Dins dels actes de la festa de la Mare de Déu dels Desemparats s'estrena l'himne plegaria a la Mare de Déu. Música de Joan Calatayud Castelló i lletra de Vicent Ferrer Colomer. (Bibliografia 452).

Any 1997, 15 de juny. Va fer bous. (Bibliografia 452).

Any 1997, 27 de juny. Lliurament de premis de l'Encontre Escolar. (Bibliografia 877)

Any 1997, 11 de juliol. La Junta de Festes va col·locar un llaç blau als balcons del local social en solidaritat per Miguel Àngel Blanco Garrido segrestat i vilment assassinat per ETA. (Bibliografia 452).

Any 1997, 13 de juliol. Mossén Ramon Micó Colomer celebra la seua primera missa a Bocairent. (Bibliografia 452).

Any 1997, 14 de juliol. Milions de persones es manifesten en tota Espanya contra la banda criminal ETA, en la major mobilització popular de la història, en repulsa per l'assassinat del regidor del Partit Popular (PP), Miguel Ángel Blanco. (Bibliografia 910).

Any 1997, 27 d'agost. Correguda de jònecs. (Bibliografia 452).

Any 1997, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Començaren les Xarrades a la Fresca promogudes per l'Associació Turística Bocairent.
- Clavariessa Major: Maria José Silvestre i Puerto
- Clavariessa Major Infantil: No hi va haver.
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Mossén Josep Minguet Micó

Any 1997, 9 de setembre. Es fundà l'Agrupació Radioaficionats de Bocairent. (Bibliografia 488).

Any 1997, octubre. Es van fer molts pebrassos. (Bibliografia 452).

Any 1997, 26 d'octubre. XVI Encontre de Pintors amb la participació de 144 participants. (Bibliografia 877).

Any 1997, 31 d'octubre. L'Associació Foc i Cassola organitza les II Jornades Gastronòmiques. (Bibliografia 518).

Any 1997, 31 d'octubre. L'associació "Foc i Cassola" va organitzar les Segones Jornades Gastronòmiques al restaurant de "El Riberet" amb una conferència sobre "L'aportació dels moros a la nostra cuina". (Bibliografia 495).

Any 1997, 8 de novembre. S'acorda adquirir la planta baixa de la seu de l'associació de festes propietat de Mutualitat de Llevant. La mutualitat vol 6,5 milions de pessetes i l'ajuntament està disposat a abonar 250.000 anuals. L'associació aportarà la resta per mitjà d'un préstec a Bancaixa. La quota de cada fester a l'associació és de 1.000 pessetes majors i 500 pessetes els menors. (Bibliografia 935).

Any 1997, 6 de desembre. Una forta nevada va produir greus desperfectes als vehicles i l'agricultura. (Bibliografia 495).

Any 1997, 22 de desembre. Van robar les figures centrals del Betlem de la plaça de l'ajuntament. (Bibliografia 495).

Any 1997, 22 de desembre. El Congrés aprova la plena integració d'Espanya en l'estructura militar de l'OTAN. (Bibliografia 910).

Any 1998, 1 de gener. Bocairent tenia 4.598 habitants. (Bibliografia 496).

Any 1998, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Joan Josep Sanchis Sala
  - Música: Societat Beniatjarense de Beniatzar
- GRANADERS:
  - Capità: Joan Vañó Vañó
  - Música: Unió Musical San Diego de Llocnou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Maria Pilar Molina Juan
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capitana: Mariola Calatayud Colomer
  - Música: Unió Musical Montixelvo
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Josep Ruiz Díez
  - Música: Societat Instructivo-musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Maria del Carme Silvestre Garrigós
  - Música: Adzaneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capità: Joan Vañó Galvañ
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capitana: Joana Molina Pérez
  - Música: Banda Instructiva Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capitana: Maria Pilar Gisbert Solbes
  - Música: Unió Musical "Santa Cecília" de La Canal Bolbaite.

Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler.

Ambaixador Cristià: Josep Vicente Albero Vicedo.

Es va trencar el quadre de llums de la plaça de l'ajuntament demorant-se l'apagada dels llums en entrar Sant Blai. (Bibliografia 935).

Va ploure molt el dia de Moros i Cristians. (Bibliografia 935).

La venda del programa va portar beneficis per primera vegada. (Bibliografia 935).

Per primera vegada són contractats guardes jurats per l'associació de festes. (Bibliografia 935).

Any 1998, 12 de febrer. Aznar confirma que Espanya recolzarà a EUA si llança un atac contra Iraq. (Bibliografia 910).

Any 1998, 16 de febrer. Va morir Maria Beneyto Silvestre als 103 anys. (Bibliografia 495).

Any 1998, 19 de febrer. S'inaugurava el Centre de Salut. (Bibliografia 496).

Any 1998, 19 de febrer. Quasi 500 persones van participar en una reforestació a Bocairent.

Any 1998, 22 de febrer. Van fer bous a Bocairent televisats per Canal 9. (Bibliografia 495).

Any 1998, 7 de març. A les 5 de la vesprada es va donar a conèixer públicament l'empresa de vols en globus i activitats de muntanya "Totglobo, S.L." amb la participació de la banda de la Unió Musical i una assistència de més d'un miler de bocairentins. (Bibliografia 109).

Any 1998, 8 de març. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 495).

Any 1998, 14 de març. Bocairent va acollir la Primera trobada de minusvàlids, amb una participació de 80 persones. (Bibliografia 495).

Any 1998, 20 de març. El Teatre Avenida va tornar a projectar pel·lícules després de varis anys d'inactivitat. (Bibliografia 495).

Any 1998, 24 de març. La Comissió Europea abona l'ingrés d'11 països en l'euro, entre els que està Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1998, abril. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar la portada del guió dels actes, formacions i itineraris de les festes de Moros i Cristians d'Alcoi . (Bibliografia 873).

Any 1998, 5 d'abril. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 495).

Any 1998, 26 d'abril. Flor de Maria va professar a les Monges Agustines. (Bibliografia 495).

Any 1998, 30 d'abril. Obertura de causa de canonització dels bocairentins Joan Baptista Ferre Vañó i Josep Pascual Beneyto assassinats el 29 de setembre de 1936. (Bibliografia 495).

Any 1998, 2 de maig. El Consell Europeu ratifica l'aprovació pel Parlament Europeu de què l'euro comence a funcionar l'1 de gener de 1999 a Alemanya, França, Espanya, Itàlia, Portugal, Àustria, Bèlgica, Holanda, Luxemburg, Finlàndia i Irlanda. (Bibliografia 910).

Any 1998, 16 de maig. L'associació Art-92 va celebrar el V Encontre Escolar de Dibuix. (Bibliografia 496).

Any 1998, 14 de juny. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 495).

Any 1998, 20 de juny. Es paralitzen les obres de reconstrucció de l'església parroquial per l'existència de nius de falsies. (Bibliografia 495).

Any 1998, 23 de juny. Edició d'un mata-segells amb motiu del centenari de l'adoració Nocturna Espanyola. El pintor bocairentí Blai Silvestre Jornet va realitzar el cartell anunciador de l'event. (Bibliografia 570) i (873).

Any 1998, 20 de juny- 27 de juliol. Es celebrà el Campionat de Bitllar a tres Bandes. (Bibliografia 496).

Any 1998, 4 de juliol. Va professar en el Monestir de San Josep de les Carmelites descalces de Malagón la bocairentina Montserrat Beneyto Belda. (Bibliografia 495).

Any 1998, 12 de juliol. A les 7 del matí i des d'un globus, 4 músics de la unió Musical van oferir un concert des del globus presentat per Raül Carbonell. Els atrevits intèrprets (Colo, Quino, Miguel i Peris) van oferir "El Bequetero", "La Copla de la Vida" i el "Himne a Bocairent". (Bibliografia).

Any 1998, 5 d'agost. La Unió Musical de Bocairent va actuar en Villanova i la Geltrú durant les festes patronals. (Bibliografia 1002).

Any 1998, 15 d'agost. Va actuar al banda Primitiva de Lliria. (Bibliografia 495).

Any 1998, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 494) i (577).

- Clavariessa Major: Ester Sanchis i Puerto
- Clavariessa Major Infantil: Maria Puerto i Sempere

- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Arneli Cuerda Garcia

Any 1998, agost. L'associació Art-92 va muntar l'exposició col·lectiva de treballs. (Bibliografia 496).

Any 1998, 12 de setembre. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 495).

Any 1998, 20 de setembre. Una bandada de porcs senglars van destrossar el camp de futbol del càmping atrets per la humitat de l'herba. (Bibliografia 495).

Any 1998, 27 de setembre. L'Arquebisbe de València, Mossén Agustín Garcia Gascó beneïa i col·locava la primera pedra de l'església de la Santa Creu. (Bibliografia 495).

Any 1998, 29 de setembre. S'inaugurava la nova seu de l'oficina de Correus i Telègrafs. (Bibliografia 495).

Any 1998, octubre. Blai Silvestre Navarro donava al Museu Parroquial el facsímil del Sant Grial i la reproducció del Sant Calze. (Bibliografia 495).

Any 1998, 18 d'octubre. L'associació Art-92 va realitzar el XVII Encontre de Pintors a Bocairent amb la participació de 168 pintors. (Bibliografia 496).

Any 1998, 11 de novembre. Va morir a Bocairent Mossén Salvador Moreno Pamblanco. (Bibliografia 495).

Any 1998, 16 de novembre. El pressupost de l'ajuntament era de 274.707.722 pessetes. (Bibliografia 496).

Any 1998, desembre. "Aznar Textil S.A." construeix una fàbrica a Bocairent amb una primera inversió de 1.300 milions de pessetes. (Bibliografia 495).

Any 1998, desembre. Tanca les portes a tenda "El Siglo" després de més de 100 anys d'existència. (Bibliografia 495).

Any 1998. Resum d'actuacions de l'any. (Bibliografia 496).

Millores al pati de l'escola del carrer Alcoi.

Inauguració de la Casa de la Joventut.

Restauració de la taula de la Mare de Déu de la Salut.

Restauració del Teatre Avenida.

Participació de la Unió Musical a Lisboa.

Diversos concerts, sarsueles i correfocs.

Convocatòria d'una plaça d'Agent de Desenvolupament Local.

Participació en 4 fires de turisme.

Participació en FITUR.

Adequació dels vestuaris del camp de futbol.

Creació de l'Escola de Futbol.

Rehabilitació d'habitatges de Sant Pius XIII.

Resum d'actuacions de l'any. (Bibliografia 496).

8 Exposicions de l'associació Art-92.

Diferents Excursions i acampades del Grup de Muntanya destacant la Marxa Nacional de Veterans de Navacerrada.

El Centre Excursionista destaca el III Concurs de Fotografia de Muntanya, la Segona travessia a la Serra Mariola, la XXIX Marxa Infantil i les activitats del Grup d'espeleologia en "Hundidero-Gato".

El Grup de Danses Cardaors la celebració de XXé aniversari del seu naixement i l'enregistrament del CD-CDROM.

El Club Filatèlic fa un resum de les actuacions de 1973, 1979, 1983, 1987 i 1991.

La Biblioteca Pública Municipal ens comenta el III Concurs de Contes.

L'associació Amics del Poble Saharià de la Vall d'Albaida va realitzar una campanya de recollida de material escolar i va participar en l'expedició als camps de refugiats.

La Peña Valencianista Bekirent va participar en la IV Convenció de penyes.

L'Associació de Jubilats i pensionistes fa un resum d'actuacions des de 1980.

Miguel Silvestre Cerdà va guanyar el campionat d'Espanya de Columbicultura celebrar a Overa (Almeria).

L'associació Mariola Verda destaca el repoblament de la muntanya del Sant Crit en la que van participar un miler de voluntaris.

L'Agrupació de Comerciants i Serveis fa balanç dels 4 anys d'existència.

El C.P. Lluís Vives ens mostra el registre de dades meteorològiques de l'any agrícola.

Any 1999. Pressupost de l'ajuntament. 279.009 pessetes. (Bibliografia 517).

Any 1999, 2 de gener. Queda fixada la paritat irrevocable de l'euro en 166,386 pessetes, moneda oficial dels 11 països de la zona euro: Àustria, Alemanya, França, Itàlia, Espanya, Holanda, Bèlgica, Finlàndia, Portugal, Irlanda i Luxemburg. (Bibliografia 910).

Any 1999, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
    - Capità: Lluís Beneyto Micó
    - Música: Societat Beniatjarense
  - GRANADERS:
    - Capità: Blai Ferrero Alcaraz
    - Música: Unió Musical San Diego de Llocnou d'Enfenollet.
  - CONTRABANDISTES:
    - Capità: Francesc Ferre Beneyto
    - Música: Unió Musical de Bocairent
  - TERÇ DE SUAVOS:
    - Capità: Manel Calabuig Pascual
    - Música: Unió Musical Montitxelvo
  - ESTUDIANTS:
    - Capitana: Anna Puerto Vañó
    - Música: Societat Instructiva Musical de Benigànim
  - MOROS VELLS:
    - Capità: Josep Maria Reyes Gomis
    - Música: Atzeneta d'Albaida
  - MARROCS:
    - Capità: Vicent Sánchez Balsalobre
    - Música: Primitiva de Palomar
  - MOROS MARINS:
    - Capitana: Carme Doménech Boscà
    - Música: Banda Instructiva Musical d'Alfarrasí
  - MOSQUETERS:
    - Capità: Lluís Conejero Vañó
    - Música: Unió Musical Santa Cecília La Canal-Bolbaite
- Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler
  - Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo
  - Es van vendre 818 programes de festes.

Any 1999 del 6 al 21 de febrer. Taller de gravat de l'Escola d'Artesans de València. (Bibliografia 518).

Any 1999, 11 de febrer. La Nova Llei del Personal de les Forces Armades elimina de la "jura de bandera" la menció de la unitat d'Espanya. (Bibliografia 910).

Any 1999, 18 de febrer. Aprovada la Llei del Règim de Personal de les Forces Armades, que preveu la supressió del servei militar obligatori a Espanya el 31 de desembre de l'any 2002. (Bibliografia 910).

Any 1999, 3 de març. Incendi forestal en Mingol i Mingolet. Es van cremar 30 fanecades. (Bibliografia 516).

Any 1999 del 3 al 15 de març. Setmana de la Dona. (Bibliografia 518).

Any 1999, 6 de març. Es va realitzar la correguda de bous anomenada de la manta perquè a tots els assistents se'ls va obsequiar amb una manta de viatge. (Bibliografia 516).

Any 1999, 28 de març. Començaven les obres de rehabilitació del pont de darrere la vila. (Bibliografia 516).

Any 1999, 30 de març. L'orquestra Xina va fer un concert dins del programa Milenium de la Diputació. S'inaugura un cicle d'exposicions: la Llum Incerta. (Bibliografia 516) i (518).

Any 1999, 12 d'abril. Es rodava per alguns indrets de Bocairent seqüències de la pel·lícula "Celos". (Bibliografia 516).

Any 1999, 24 d'abril. Arnelio Cuerda garcía és elegit nou president de la Jnta de Festes. (Bibliografia 935).

Any 1999, 27 d'abril. Es realitzava en directe des de la plaça de l'ajuntament el programa "Com en Casa" de televisió valenciana. (Bibliografia 516).

Any 1999. Any 1999, 13 de juny. Els espanyols acudeixen a les urnes per a exercir el seu vot en les eleccions municipals, autonòmiques i europees. Eleccions Municipals. Resultats a Bocairent. (Bibliografia 517).

PP	1556 vots i 7 regidors
PSOE	578 vots i 2 regidors
EU	434 vots i 1 regidor
BLOC	373 vots i 1 regidor
UV	373 vots i 0 regidors

Any 1999, del 15 al 30 de maig. Exposició fotogràfica. (Bibliografia 518).

Any 1999, 24 de maig. Presentació del CR ROM sobre Bocairent. (Bibliografia 518).

Any 1999, del 28 de maig al 6 de juny. Xavier Sanz exposa escultures. (Bibliografia 518).

Any 1999, 14 de juny. El PP guanya a Espanya les eleccions europees i el PSOE retalla distàncies a costa de IU. (Bibliografia 910).

Any 1999, del 26 de juny al 7 de juliol. Exposició col·lectiva del Grup de la Vila. (Bibliografia 518).

Any 1999, 8 de juliol. Maria Josepa Sempere Doménech és nomenada Cronista Oficial de Bocairent. (Bibliografia 516).

Any 1999, 10 de juliol. Presentació del cartell de Sant Agustí. (Bibliografia 518).

Any 1999, 10 de juliol. I Encontre Nocturn de Pintors. (Bibliografia 518).

Any 1999, 11 de juliol. Correguda de bous. Esplá, Pepín Liria i El Califa. (Bibliografia 516).

Any 1999, juliol. Es realitzen una sèrie de obres de millora en el Pouet de Sant Vicent Ferrer. (Bibliografia 516).

Any 1999, juliol. Comencen les obres de restauració de les pintures de la nau central de l'església. (Bibliografia 516).

Any 1999, del 17 de juliol a l'1 d'agost. Exposició d'obres realitzades en l'Encontre nocturn. (Bibliografia 518).

Any 1999, del 2 al 8 d'agost. Exposició de targetes postals antigues propietat del col·leccionista Pe Llorca. (Bibliografia 518).

Any 1999, 21 al 29 d'agost. Exposicions diverses, concursos de fotografies i xarrades a las fresca. (Bibliografia 518).

Any 1999, festes a Sant Agustí. Clavariessa Major:, Clavariessa Major Infantil:. (Bibliografia 516).

- Clavariessa Major: Maria Victòria Santos i Lama
- Clavariessa Major Infantil: Diandra Belda i Alberó
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Mossén Ramon Micó Colomer

Any 1999, del 6 al 12 de setembre. Exposició col·lectiva de manualitats i artesanía popular. (Bibliografia 518).

Any 1999, de l'1 al 10 d'octubre. Exposició extraordinària de l'associació Unió Musical. (Bibliografia 518).

Any 1999, del 11 al 14 d'octubre. Exposició fotogràfica sobre l'huracà Mitch. (Bibliografia 518).

Any 1999, del 16 al 24 d'octubre. Exposició col·lectiva de l'associació Fort d'Art. (Bibliografia 518).

Any 1999, 17 d'octubre. XVIII Encontre de Pintors amb l'assistència de 109 persones. (Bibliografia 518).

Any 1999, del 30 d'octubre al 7 de novembre. Exposició col·lectiva del XVIII Encontre de Pintors. (Bibliografia 518).

Any 1999, del 12 al 19 de novembre. Exposició de pintura de Daniel Blasco Cambra en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 1999, del 20 al 29 de novembre. Exposició monogràfica sobre Velázquez en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 1999, setembre. Es dona el vist-i-plau a les obres de recuperació de la cava de Sant Blai. (Bibliografia 516).

Any 1999, 6 de desembre. Els ministres d'Exteriors de la Unió Europea (UE) aproven la creació d'un cos militar conjunt de caràcter permanent per a operacions de pau. (Bibliografia 910).

Any 1999, 28 de desembre. Inauguració oficial de la sala d'exposicions "Joan de Joanes. (Bibliografia 518).

Any 1999. Altres activitats: (Bibliografia 518).

- El concurs de logotips per a la Biblioteca Municipal
- Activitats del Club Esportiu de Pesca
- Activitats de les ames de Casa "Tyrius"
- Activitats del Centre Excursionista
- Activitats de l'associació Mariola Verda
- Activitats de la Societat Musical Vila de Bocairent
- Activitats del Club Filatèlic
- Campionat futbol
- Activitats del Grup de dolçainers l'Aljub
- Activitats del Grup de Muntanya
- Activitats del Club d'Atletisme
- Activitats de l'associació de Jubilats

Any 2000, gener. El bocairentí Josep Maria Vañó Sanchis aconseguia el títol de campió mundial d'ornitologia. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 4 al 16 de gener. Exposició de pintura del grup Font 'Art en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 20 de gener. Finalitzen els treballs de restauració de la nau central de l'església. (Bibliografia 540).

Any 2000, 26 de gener. Bocairent participa en la fira del turisme a Madrid. (Bibliografia 540).

Any 2000, del 29 de gener al 13 de febrer. Exposició de pintura de Salvador Vañó Luna en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 30 de gener. Mor l'agustina Josepa Vidal Verdú. (Bibliografia 540).

Any 2000, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capitana: Maria del Carme Cerdà Silvestre
  - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
- GRANADERS:
  - Capità: Josep Antoni Ferre Beneyto
  - Música: Unió Musical San Diego de Lloc Nou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capità: Antoni Garcia Ferre
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Vicent Silvestre Cerdà

- Música: Unió Musical de Montitxelvo.
- ESTUDIANTS:
  - Capitana: Maria Josepa Molina Tortosa
  - Música: Societat Instructiva Musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capità: Joan Antoni Vicedo Pastor
  - Música: Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capità: Joan Miquel Cantó Vañó
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capità: Salvador Cantó Luna
  - Música: Banda Instructiva Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capità: Antoni Miquel Colomina Beneyto
  - Música: "Santa Cecília La Canal"
- Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler
- Ambaixador Cristià: Pere Garcia Ferre
- La Conselleria de Cultura concedeix una subvenció de 700.000 pessetes.

Any 2000, 8 de febrer. Entra en vigor la distribució de la píndola abortiva RU-486 en els hospitals espanyols. (Bibliografia 910).

Any 2000, 23 de febrer. Bocairent s'afegeix a la crida feta des de la Federació de Municipis per manifestar-se contra ETA. (Bibliografia 540).

Any 2000, 7 de març. Xarrada col·loqui en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 9 de març. Xarrada col·loqui en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 12 de març. El Partit Popular (PP), liderat per José Maria Aznar, aconsegueix la majoria absoluta en les eleccions generals espanyoles, en les que obté 183 diputats. (Bibliografia 910).

Any 2000, 24 de març. Els quinze països de la Unió Europea, reunits a Lisboa, aproven un paquet de reformes entre les que s'inclou les desregulació immediata de les telecomunicacions, la qual cosa permetrà l'expansió d'Internet com a instrument per a desenvolupar l'economia i crear ocupació. (Bibliografia 910).

Any 2000, del 25 de març al 2 d'abril. Exposició col·lectiva de pintura dels socis d'Art-92 en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 7 d'abril. Francesc Belda Pastor és nomenat cronista oficial de les festes a Sant Blai. (Bibliografia 935).

Any 2000, 15 d'abril. Bocairent organitzava la XIII Trobada 'Escoles en Valencià de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 15 al 23 d'abril. Exposició de pintura de Concha Tortosa Cosme en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 18 al 26 d'abril. Exposició d'arts plàstiques "El mon Escolar" en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 23 d'abril. S'inaugurà el mercat medieval a la plaça de Sant Vicent, per iniciativa de l'associació de veïns del barri. (Bibliografia 540).

Any 2000, 26 d'abril. Es va inaugurar l'ecoparc situat per l'estació. (Bibliografia 540).

Any 2000, abril. Van talar el darrer om de la placeta dels Omets. (Bibliografia 540).

Any 2000, del 28 d'abril al 4 de maig. Exposició de pintura de Antoni Francés en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 4 de maig. En el centre comercial de València, Nuevo Centro va participar Bocairent per

promoure's turísticament. (Bibliografia 540).

Any 2000, 9 de maig. V Concurs de contes organitzat per la Biblioteca Municipal. (Bibliografia 540).

Any 2000, del 19 al 31 de maig. Exposició de pintura de Amparo Brou i Amparo Cortés en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 20 de maig. VII Encontre escolar de dibuix i pintura. (Bibliografia 542).

Any 2000, 25 de maig. Va rebre homenatge el bocairentí Eduard Vañó Pastor amb l'emissió de segells. (Bibliografia 540) i (570).

Any 2000, del 2 a l'11 de juny. Exposició de pintura de Vicent Moreno i Mira en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 21 de juny. Mor mossèn Miquel Calatayud, beneficiari de la Catedral de València. (Bibliografia 540).

Any 2000, del 21 al 30 de juny. Exposició sobre la publicitat en els darrers 100 anys, de Pepe Llorca, en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 26 al 29 de juny. Exposició de manualitats de les ames de casa en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 7 de juliol. Presentació del cartell anunciador de les festes a sant Agustí, d'Antoni Asensio Bellver en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 12 al 19 de juliol. Exposició de fotografies de la plaça de bous de València en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, de l'1 al 15 d'agost. Exposició de pintura de Rafael Fernández Martínez en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 24 d'agost. Presentació del llibre "*Miquel Maiques*" obra del bocairentí Josep Vicent Ferre Domínguez, en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 22 al 28 d'agost. Exposicions diverses: Antoni Asensio, Jordi Ibáñez, Francesc Castelló, els germans Carbonell i el VI Concurs de Fotografia, amés de les conferències conegudes com a xarrades a la fresca. (Bibliografia 542).

Any 2000, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 540) i (577).

- Clavariessa Major: Jéssica Nàjar i Silvestre
- Clavariessa Major Infantil: Andrea Torres i Vañó
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Xavier Pascual i Soler

Any 2000, 22 d'agost. Es restaura la font de la plaça de l'ajuntament. (Bibliografia 540).

Any 2000, 14 de setembre. S'acaben les obres de restauració del pont de darrere la vila. (Bibliografia 540).

Any 2000, 20 de setembre. Taller de musicoteràpia en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, del 22 de setembre a l'1 d'octubre. Exposició de les ames de casa en la sala d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 24 de setembre. Al voltant de 100.000 persones planta cara a la banda criminal ETA en el que es converteix en la major manifestació de la història de Sant Sebastià. (Bibliografia 910).

Any 2000, octubre. Juan Sanz i Rabadan és nomenat director del Grup de Xirimiters i Tabaleters l'Aljub. (Bibliografia 574).

Any 2000, 7 d'octubre. S'inaugura el centre d'equitació "La Torreta". (Bibliografia 540).

Any 2000, 20 d'octubre. Danvat el 75 aniversari de les Nits de Panellet, la Junta de Festes continua tractant la possibilitat de celebrar-los en cap de setmana. (Bibliografia 935).

Any 2000, del 28 d'octubre al 5 de novembre. Exposició de pintors nocturns i diürns en la sala

d'exposicions Joan de Joanes. (Bibliografia 542).

Any 2000, 5 de novembre. Bous a Bocairent. (Bibliografia 540).

Any 2000, 11 de novembre. Concert a càrrec de la Unió Musical de Lliria. (Bibliografia 572).

Any 2000, 16 de novembre. Es continua restaurant l'església parroquial. Ara li toca el torn a la volta de la nau central. (Bibliografia 572).

Any 2000, 2 de desembre. Aplec de Rondalles i música popular de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 572).

Any 2000, 19 de desembre. Premi de la Diputació a la Conservació del Patrimoni. (Bibliografia 572).

Any 2000, 22 de desembre. La bocairentina Maria del Pilar Vañó Bacete és nomenada Directora de la Societat Unió Artística Musical d'Ontinyent. (Bibliografia 572).

Any 2000, 24 de desembre. I concurs de Betlems. (Bibliografia 572).

Any 2000, 30 de desembre. Totes les poblacions de la Vall d'Albaida, 34 en total, toquen les campanes per commemorar el nou mil·lenni. L'acte va ser, a més, acompanyat pels cabolos i els dolçainers de l'Aljub. (Bibliografia 572).

Any 2000. Pressupost municipal, 262.833.575. (Bibliografia 541).

Any 2000. Altres activitats: (Bibliografia 542).

Les de l'associació de jubilats

La societat Musical Vila de Bocairent

El Grup de Muntanya de Bocairent

Penya Valencianista Bekirent

Grup esportiu de pesca

De l'associació local de Caçadors

De l'associació Mariola Verda

De l'associació de Mestresses de Casa

Del Grup de xirimiters i tabaleters l'Aljub

Del Club filatèlic

De la Unió Musical de Bocairent

Del Centre Excursionista de Bocairent

De la representació del Pas de l'Hort

Dades meteorològiques

De l'EPA

De l'Agrupació de Comerciants

Del Club de Bàsquet

Del Campionat de l'esportivitat

Any 2001, gener. L'Associació Vicentina de Bocairent va homenatjar al Sant amb la neteja de l'entorn del Pouet de Sant Vicent. (Bibliografia 572).

Any 2001, 4 de gener. Els germans Carbonell coronen l'Aconcagua. (Bibliografia 572).

Any 2001, 30 de gener. A Espanya entra en vigor la nova Llei d'Estrangeria que afecta milers d'immigrants en eixe país. (Bibliografia 910).

Any 2001, 31 de gener. La Fira Internacional de Turisme de Madrid va comptar per tercer anys consecutiu amb la participació de Bocairent.

Any 2001, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Pere Vañó Doménech
  - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
- GRANADERS:
  - Capità: Ramon Francés Francés
  - Música: Unió Musical San Diego de Lloc Nou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:

- Capità: Martí Pérez Satorre
- Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Manel Beneyto Molina
  - Música: Unió Musical de Montitxelvo.
- ESTUDIANTS:
  - Capitana: Maria Vañó Jordà
  - Música: Societat Instructiva Musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capità: Carles Vicedo Domínguez
  - Música: Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capità: Eduard Blasco Juan
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capitana: Pilar Saplana Aroca
  - Música: Banda Instructiva Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capitana: Maria Teresa Ferre Juan
  - Música: "Santa Cecília La Canal"
- Ambaixador Moro: Josep Asensio Momparler
- Ambaixador Cristià: Josep Vicente Albero Vicedo
- Pere Solbes Ballesteros va ser l'últim soldat de lleva que va participar en solitari durant la processó del Sant Blai. (Bibliografia 572).
- Es va acordar que l'acte del Bes a la Relíquia es faça segons s'arribe al temple parroquial. (Bibliografia 935).

Any 2001, 8 de febrer. Milers de ramaders espanyols van a Madrid per a exigir al govern major compensació per la caiguda en el consum de la carn de cap, davant del temor del mal de les vaques boges. (Bibliografia 910).

Any 2001, 11 de febrer. El govern amplia els motius per a facilitar que milers d'immigrants es queden a Espanya. (Bibliografia 910).

Any 2001, 17 de febrer. Les candidates a Miss Espanya van visitar Bocairent. (Bibliografia 572).

Any 2001, 3 de març. La comparsa dels Contrabandistes va participar en la calvalcada del Regne, dins de les celebracions prèvies a les falles de València. (Bibliografia 919).

Any 2001, 6 de març. L'associació per a la Recuperació de Centres Històrics d'Espanya (ARCHIVAL) VA ATORGAR EL Premi Honorífic en la seua IX edició a l'ajuntament de Bocairent. (Bibliografia 572).

Any 2001, 11 de març. Es va celebrar a Bocairent el Dia Júnior de l'Arxiprestat de Mariola amb l'assistència de més de 600 persones (Bibliografia 572).

Any 2001, 29 de març. Bocairent va participar per primera vegada al Saló Internacional de Turisme de Catalunya. (Bibliografia 572).

Any 2001, 30 de març. La directora del Centre de Transfusions i el President de la Federació de Donants de Sang de la Comunitat Valenciana van estar a Bocairent amb motiu del nomenament de Poble del Mes. (Bibliografia 574).

Any 2001, 7 d'abril. Es va col·locar la vidriera de la Capella del Reservat de la Parròquia. (Bibliografia 572).

Any 2001, 10-13 d'abril. (Blanes-Girona). Campionat Nacional de Bàsquet. La Selecció Valenciana estava formada per dos xiquetes de Castelló, cinc de València, tres d'Alacant i dos de Bocairent: Maria Pérez Martí i Yaiza Maria Santonja Francés. (Bibliografia 574).

Any 2001, 13 d'abril. Es va representar el Pas de l'Hort després de 20 anys de no fer-se. (Bibliografia 572).

Any 2001, 21 d'abril. Va professar en les monges Agustines Sor Flor de Maria Nieto Vivanco. (Bibliografia 572) i (834).

Any 2001, 29 d'abril. Concert homenatge a Àngel Bernat Sempere per la seua funció d'organista de la Parròquia. (Bibliografia 572).

Any 2001, 1 de maig. El Grup ecologista Mariola Verda va prendre mesures a una carrasca a la partida del Collao. Mesurava: 2,25 de diàmetre. (Bibliografia 574).

Any 2001, 19 de maig. Es van clausurar a la població d'Atzeneta d'Albaida els Jocs Esportius de la Mancomunitat. Bocairent estava representat per dos equips de futbol. (Bibliografia 572).

Any 2001, 22 de maig. Al Museu de Belles Arts de València es va presentar la restauració del Lleó Ibèric de Bocairent. (Bibliografia 572).

Any 2001, 1 de juny. Bocairent va estar present en la ira de turisme d'interior de la Comunitat Valenciana, Introturística. (Bibliografia 572).

Any 2001, 3 de juny. Un any més Bocairent va acollir una concentració de vehicles d'antigor organitzat per l'Automòbil Club d'Alcoi. (Bibliografia 572).

Any 2001, 3 de juny. La Colla de Campaners d'Ontinyent van restaurar la campana de Sant Antoni Abat. (Bibliografia 572).

Any 2001, 8 de juny. Nova edició del Concurs de Contes organitzat per la Biblioteca Pública Municipal. (Bibliografia 572).

Any 2001, 24 de juny. I encontre de Boixereres de la Comunitat Valenciana amb la participació L'Alcúdia, Benimodo, Gandia, Riba-roja, Moncada, Almussafes, Alfara del Patriarca, Manuel, Emperador, València, Onil, Castalla, Alcoi, Alfafara, etc. (Bibliografia 572).

Any 2001, 24 de juny. Obertura temporada taurina. (Bibliografia 572).

Any 2001, 19 de juny. Festa taurina. (Bibliografia 574).

Any 2001, 24 de juny. Festival taurí. (Bibliografia 574).

Any 2001, juliol. L'Associació de Comerciants i Serveis va realitzar un curs per adaptar l'euro a les empreses. (Bibliografia 574).

Any 2001, 19 de juliol. Es van premiar els dibuixos presentats al XIX Concurs Escolar. (Bibliografia 574).

Any 2001, 27 de juliol. Es va inaugurar la Ruta Màgica i la Ruta de les Covetes amb l'assistència del sotssecretari General de Turisme. (Bibliografia 574).

Any 2001, festes d'estiu a Sant Agustí. (Bibliografia 572) i (577).

- Clavariessa Major: Teresa Cabanes i Calabuig
- Clavariessa Major Infantil: Pilar López i Beneyto
- Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
- Mantenedor: Miquel Domínguez

Any 2001, 15 d'agost. Correguda de jònecs de l'Escola Taurina de València. (Bibliografia 572).

Any 2001, 19 d'agost. Es va fallar el VIII Concurs de Fotografia "Bocairent i el Seu entorn". (Bibliografia 574).

Any 2001, 28 d'agost. Concert del Dia de Sant Agustí a càrrec del Quartet la Plana. (Bibliografia 572).

Any 2001, 11 de setembre. Dos bocairentins van presenciar l'atemptat de les Torres Bessones de Nova York. Era el matrimoni format per Josep Molina i Carme Silvestre. (Bibliografia 572).

Any 2001, 15 de setembre. Mossén Artur Llin Chàfer, antic capellà de Bocairent i col·laborador del Programa de Festes, va ser nomenat Canonge de la Catedral de València. (Bibliografia 572).

Any 2001, octubre. Es legalitza l'associació de Familiars i Amics dels Malalts d'Alzheimer i altres Demències. (Bibliografia 574).

Any 2001, 21 d'octubre. Primera edició de pintura Juan de Joanes amb la participació de 34 artistes de diferents localitats. (Bibliografia 825).

Any 2001, 19 d'octubre. Promoció turística de Bocairent en la Fira Introturística de Castelló. (Bibliografia 823).

Any 2001, 20 d'octubre. Va culminar en València el procés de beatificació del frare Emili Belda Ferre. (Bibliografia 823).

Any 2001, 29 d'octubre. Pressupost de l'ajuntament: 279.274.775 pessetes. (Bibliografia 573).

Any 2001, 20 de novembre. Restauració de les dues naus laterals de la parròquia. (Bibliografia 823).

Any 2001, del 22 al 26 de novembre. Exposició de l'euro. (Bibliografia 825).

Any 2001, 2 de desembre. Concert de l'Agrupació Coral de Carcaixent. (Bibliografia 823).

Any 2001, 2 de desembre. Premi a l'associació de Mestresses de Casa i Consumidors Tyrius. (Bibliografia 823).

Any 2001, 2 de desembre. Presentació de l'associació de familiars de malalts d'Alzheimer. (Bibliografia 823).

Any 2001, 16 de desembre. Es va arribar als -7° de temperatura. (Bibliografia 825).

Any 2002, 6 de febrer. Concert Fester, dirigit per Rafael Mullor Grau. (Bibliografia 825).

Any 2002, del 6 al 16 de desembre. Exposició col·lectiva ART'92. (Bibliografia 825).

Any 2002, 2 al 13 de gener. Exposició col·lectiva. (Bibliografia 825).

Any 2002, 14 de gener. Col·locació de les primeres vidrieres del temple parroquial. (Bibliografia 823).

Any 2002, del 18 de gener al 17 de febrer. Exposició "La vida en los castillos". (Bibliografia 825).

Any 2002, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Rafel Molina Sempere
  - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
- GRANADERS:
  - Capità: Joan Jesús Cortés Alberó
  - Música: Lloc Nou d'En Fenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capitana: Adriana Ferre Molina
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capità: Jordi Grau Gimeno
  - Música: Unió Musical de Montitxelvo
- ESTUDIANTS:
  - Capità: Vicent Beneyto Juan
  - Música: Societat Instructivo-Musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Maria Josepa Vañó Belda
  - Música: Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capità: Xavier Pascual i Soler
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capitana: Mercè Puerto Mollà
  - Música: Instructiva Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capità: Josep Maria Sanchis Martínez
  - Música: Santa Cecília -La Canal- Bolbaite
- Ambaixador Moro: Pere Garcia Ferre

- **Ambaixador Cristià:** Josep Asensio Momparler

Any 2002, 9 de febrer. Es presenta un llibre sobre la plaça de bous de Bocairent. (Bibliografia 823).

Any 2002, 28 de febrer. Desapareixen definitivament les monedes nacionals de dotze països de la UE i l'euro es converteix, en tots ells, en l'única divisa de curs legal. (Bibliografia 910).

Any 2002, març. Concert des del globus de Totglobo per commemorar la declaració de la Serra Mariola com a Par Natural. (Bibliografia 823).

Any 2002, març. Inauguració de la cava de Sant Blai. (Bibliografia 823).

Any 2002, del 1 al 10 de març. Exposició d'olis de Vicent Moreno i Mira. (Bibliografia 825).

Any 2002, 23 de març 1 d'abril. Exposició col·lectiva d'Art Contemporani. (Bibliografia 825).

Any 2002, 2 d'abril. Van caure 79,2 litres per metre quadrat. (Bibliografia 825).

Any 2002, del 8 al 21 d'abril. Exposició d'olis de Santiago Nicolau Crespo. (Bibliografia 825).

Any 2002, 23 d'abril. Primera Campanya d'Animació Lectora. (Bibliografia 823).

Any 2002, del 27 d'abril al 12 de maig. Exposició de pintura de Xavier Cerdà Silvestre. (Bibliografia 825).

Any 2002, 6 de maig. Restauració de les pintures de l'ermita de Sant Antoni Abat. (Bibliografia 823).

Any 2002, 8 de maig. Sor Pietat de la Cruz Real, en procés de beatificació. (Bibliografia 823).

Any 2002, 11 i 12 de maig. El Club Bàsquet Patronat va participar en les finals del Trofeu Sunny Escolar tres per tres celebrades a Madrid. (Bibliografia 823).

Any 2002, 21 de maig. Mor Sor Guadalupe Ferrando Jordà. Mestra de Cant i Cor, priora de les Agustines des del 1974 a 1997. (Bibliografia 823).

Any 2002, 22 de maig. Mor al Campello, el salesià Tomàs Vidal Verdú. (Bibliografia 823).

Any 2002, 1 de juny. Se celebren a Montaverner els Jocs Esportius de la Mancomunitat de la Vall d'Albaida. Bocairent participà amb dos equips de futbol salda. (Bibliografia 823).

Any 2002, de l'1 al 9 de juny. Exposició de pintura de Virtudes Benito Mira i Josep Palao Beneyto. (Bibliografia 825).

Any 2002, 7 de juny. Se celebrà el lliurament dels premis del VII Concurs de Contes. (Bibliografia 823).

Any 2002, 12 al 16 de juny. Exposició de manualitats de les Ames de Casa. (Bibliografia 825).

Any 2002, 12 al 21 de juny. Exposició de pintura de Maria Consol Pérez Cabanes. (Bibliografia 825).

Any 2002, 16 de juny. Concentració de cotxes model Seta 600. (Bibliografia 823).

Any 2002, 20 de juny. Els sindicats UGT i CC.OO convoquen una jornada d e vaga general a Espanya en protesta per la política laboral del govern. (Bibliografia 910).

Any 2002, 22 de juny. Desenes de milers de persones es manifesten contra la globalització a Sevilla coincidint amb la clausura de la cimera del Consell Europeu en què, entre altres mesures, s'aprova l'adopció d'una estratègia comuna sobre immigració. (Bibliografia 910).

Any 2002, 22 de juny. Es presenta la revista "Trames". (Bibliografia 823).

Any 2002, 28 de juny. La cadena COPE-VALENCIA premia a Bocairent com a municipi turístic de l'any. El programa es va enregistrar en la sala Joan de Joanes(Bibliografia 823).

Any 2002, del 27 al 30 de juny. Exposició de dibuix i pintura dels alumnes de l'Escola de Dibuix ART'92. (Bibliografia 825).

Any 2002, 12 de juliol. Presentació del programa de Festes a Sant Agustí que per primera vegada es va posar a la venda pel preu simbòlic de 7 euros. (Bibliografia 823) i (833).

Any 2002, 13 de juliol. Concert Retrobem la Nostra Música, dirigit per Àngel Lluís Ferrando Morales. (Bibliografia 825).

Any 2002,14 de juliol. Noces d'Or del capellà Joan Josep Sempere Castelló. (Bibliografia 823).

- Any 2002, 18 de juliol.** Es falla el XX concurs de dibuix i pintura escolar. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 20 de juliol.** Proclamació de les clavariesses. (Bibliografia 833).
- Any 2002, del 26 de juliol al 4 d'agost.** Exposició iconogràfica de Sant Blai. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 27 i 28 de juliol.** Data de l'autorització del mata-segells especial per commemorar el centenari del guió de Sant Blai. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 29 de juliol.** La Diputació fou lliurament d'un camió cisterna per incorporar-lo a la brigada de prevenció d'incendis. (Bibliografia 824).
- Any 2002, agost.** L'oficina de Turisme comptabilitza el pas de 14.591 persones en un any. (Bibliografia 824).
- Any 2002, 5 d'agost.** Mor àngel Bernat Sempere, organista de la parròquia durant 60 anys. (Bibliografia 823).
- Any 2002, 5 d'agost.** ETA assassina a una xiqueta de sis anys i a un home en Santa Pola amb un cotxe bomba. (Bibliografia 910).
- Any 2002, 17 al 28 d'agost.** Exposicions col·lectives i conferències dins de l'espai anomenat Agost Cultural. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 25 d'agost.** Va actuar el grup de dansa Pirsos de Grècia. El Centre Excursionista va organitzar la VI travessia a la Mariola amb una participació de 37 persones i un recorregut de 25 Km. (Bibliografia 823).
- Any 2002, festes d'estiu a Sant Agustí.** (Bibliografia 823).
- Clavariessa Major: Cristina Sanchis i Puerto
  - Clavariessa Major Infantil: Maria Beneyto i Gisbert
  - Lloc de la Proclamació: Plaça de Bous
  - Mantenedor: Miquel Domínguez
- Any 2002, 25, 26 i 27 d'agost.** Primera Beki-Party o reunió d'ordinadors en xarxa organitzat per l'associació informàtica bocairent.net. (Bibliografia 825).
- Any 2002, del 6 al 15 de setembre.** Exposició de pintures de Xavier Puertes Puerto. (Bibliografia 825).
- Any 2002, del 4 al 13 d'octubre.** Exposició de pintures de José Tarrés Martí. (Bibliografia 825).
- Any 2002, del 26 d'octubre al 3 de novembre.** Exposició col·lectiva del XXIencontre de Pintors. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 8 de setembre.** La Volta ciclista a Espanya va passar per la carretera del barranc, direcció Alfafara. (Bibliografia 823).
- Any 2002, 19 de setembre.** Al Centre Cultural la Beneficència de València es va inaugurar l'exposició les Festes Valencianes. (Bibliografia 823).
- Any 2002, del 19 al 29 de setembre.** Exposició de manualitats. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 24 de setembre.** Les campanes inicien el viatge de restauració. Dues a Albaida, dues més a Alemanya i el Sant Blai a Santander. (Bibliografia 823).
- Any 2002, 1 d'octubre.** S'enceten treballs de rehabilitació dels ponts de l'Alboret i del camí de Giner. (Bibliografia 823).
- Any 2002, 1 d'octubre.** Número d'habitants 4.594. Pressupost 1.700.482,59 euros. (Bibliografia 824).
- Any 2002, 9 d'octubre.** XXXIII Marxa Infantil de regularitat per muntanya amb una participació de 44 parelles. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 20 d'octubre.** XXI Encontre de Pintors organitzada per ART'92. (Bibliografia 825).
- Any 2002, 25 d'Octubre.** Festival musical per recaptar fons per a la restauració de l'ermita de San José de Placetas, en Cuba. (Bibliografia 847).
- Any 2002, 28 d'octubre.** Bocairent rep el premi de la Diputació del concurs d'idees "València, Terra i Mar", dotat amb 8.455,65 euros. (Bibliografia 847).

Any 2002, 30 d'octubre. Un aula d'Infoville visita Bocairent. Infoville 21 és el portal d'Internet de la Comunitat Valenciana. Bocairent està adherit des de 1998. (Bibliografia 847).

Any 2002, del 8 al 17 de novembre. Exposició d'olis d'Immaculada Nicolau, d'Alcoi. (Bibliografia 847).

Any 2002, 21 de novembre. Inauguració del la nova seu de l'ajuntament. (Bibliografia 847).

Any 2002, 23 de novembre. Homenatge a la mestra Isabel Molina Puerto. (Bibliografia 847).

Any 2002, 30 de novembre. Inauguració de les noves instal·lacions del Club de Tennis. (Bibliografia 847).

Any 2002, del 30 de novembre al 8 de desembre. Exposició de pintures d'Antoni Roig Aliaga, d'Algemesí. (Bibliografia 847).

Any 2002, 8 de desembre. Vint-i-cinc aniversari de la proclamació de la Immaculada com a patrona canònica de la Villa. (Bibliografia 847).

Any 2002, 14 de desembre. Concert de l'Escola Coral de Quart de Poblet. (Bibliografia 847).

Any 2002, del 14 al 29 de desembre. Exposició del II Concurs de Pintura "Joan de Joanes", organitzat per l'associació Art'92. (Bibliografia 847).

Any 2003, del 14 al 19 de gener. Exposició col·lectiva "Vint anys després" a càrrec de Joan Sanz, Antoni Vañó, Francesc Calatayud i Xavier Cerdà. (Bibliografia 847).

Any 2003, gener. Miguel Colomer Pérez és premiat en el Campionat Mundial. De Canaricultura. És jutge de la Federació Ornitològica Cultural Espanyola y de l'Organització Mundial de Jutges. (Bibliografia 855)

Any 2003, 18 de gener. Concert extraordinari amb motiu de la restauració de les campanes. A càrrec de la Unió Musical de Bocairent i el Gremi de Campaners de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 847).

Any 2003, 25 de gener. Inauguració del Museu Fester amb presència del Batlle Joan Baptista Sanchis Ferre, del president de la Junta de Festes, Arneli Cuerda García i del rector, mossén Vicent Esteban Cloquell. (Bibliografia 847).

Any 2003, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capità: Eduard Sanz Olcina
  - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
- GRANADERS:
  - Capitana: Pepa Doménech Molina
  - Música: Lloc Nou d'Enfenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capitana: Loreto Olivares López
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capitana: Elena Molina Molina
  - Música: Unió Musical de Montixelvo
- ESTUDIANTS:
  - Capitana: Maria Lutgarca Vañó Belda
  - Música: Societat Instructivo-Musical de Benigànim
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Carmina Tudela Tudela
  - Música: Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capitana: Raquel Crespo Bas
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capità: Marià Ferre Silvestre
  - Música: Instructiu Musical d'Alfarrasí

- MOSQUETERS:
  - Capità: Josep Maria Sanchis Beneyto
  - Música: Grup Musical Santa Cecília- La Canal
- Ambaixador Moro: Pedro Garcia Ferre
- Ambaixador Cristià: Josep Asensio Momparler

Any 2003, del 28 de febrer al 9 de març. Inauguració de l'exposició "L'Escola en Bocairent". (Bibliografia 847).

Any 2003, 11 de febrer. Tots els grups d'oposició del Parlament espanyol recolzen una moció contra la posició militarista de Bush i Aznar en la crisi d'Iraq. (Bibliografia 910).

Any 2003, del 4 al 12 d'abril. Exposició de pintures d'Àngel Ocallaghan, de Santa Coloma (Girona). (Bibliografia 847).

Any 2003, 12 d'abril. Beatificació de Madre Piedad. (Bibliografia 847).

Any 2003, 15 d'abril. Col·locació de la primera pedra del nou institut de secundària. (Bibliografia 847).

Any 2003, 2 de maig. Presentació del llibre "*Història de Bocairent*", de Josep Ferre i Puerto i Abel Soler. (Bibliografia 847).

Any 2003, del 10 al 18 de maig. Exposició col·lectiva d'Art'92. (Bibliografia 847).

Any 2003, 25 de maig. Eleccions Municipals, resultats: (Bibliografia 847).

Partit Popular	1.202 vots
PSOE	791 vots
Bloc Nacionalista Valencià	592 vots
Esquerra Unida	517 vots

Any 2003, del 5 al 16 de juny. Exposició de manualitats. (Bibliografia 847).

Any 2003, 7 de juny. És elegit Vicent Silvestre com a nou president de la Junta de Festes a Sant Blai. (Bibliografia 847).

Any 2003, 7 de juny. (Bèlgica). Es clausuren els Jocs Esportius de la Vall d'Albaida amb participació bocairentina. (Bibliografia 847).

Any 2003, 11 de juny. Pren possessió el nou ajuntament sota la presidència de Dimas González Pérez. (Bibliografia 847).

Any 2003, del 5 al 20 de juliol. Exposició del III Concurs Nacional de Pintura Joan de Joanes. (Bibliografia 847).

Any 2003, 21 de juny. Conferència amb el títol "*Concepto y técnica del Color*", a càrrec de Puig Benlloch, ex-professor de la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València. (Bibliografia 847).

Any 2003, 23 de juliol. La banda criminal ETA fereix a 13 persones amb dos bombes trampa col·locades en hotels turístics de les ciutats costaneres d'Alacant i Benidorm. (Bibliografia 910).

Any 2003, del 2 al 10 d'agost. Exposició del concurs de fotografia. (Bibliografia 847).

Any 2003, 20 d'agost. (Monestir de Poblet, Tarragona). Mor el Pare Joan Maria Domènech Molina, l'únic monge cistercenc de Bocairent. (Bibliografia 847).

Any 2003, 18, 19, 20 i 21 d'agost. Continua el cicle de Xarrades a la Fresca, activitat cultural promoguda per l'associació turística Bocairent (Bibliografia 847).

Any 2003, del 23 al 28 d'agost. Exposició col·lectiva d'estiu d'Art'92. (Bibliografia 847).

Any 2003, 15 de setembre. Demolició del col·legi del carrer Alcoi. (Bibliografia 847).

Any 2003, 21 de setembre. Mor a València el pintor bocairentí Adolf Francés Asensio. (Bibliografia 847).

Any 2003, 27 de setembre. L'equip de bàsquet Ros Casares, de València, visita Bocairent. (Bibliografia 847).

Any 2003, 27 de setembre. Una representació de les festes bocairentines va anar a l'Olleria per tal de participar en la desfilada organitzada amb motiu de la celebració del 50 aniversari de les festes de Moros i Cristians d'eixa població. (Bibliografia 919).

Any 2003, del 6 al 19 d'octubre. Exposició de fotografies de "Fons de Solidaritat". (Bibliografia 847).

Any 2003, 9 d'octubre. Es presenta el segon número de la revista d'estudi local "Trames" (Bibliografia 847).

Any 2003, 1 de desembre. Els partits polítics espanyols, excepte el PP, celebren en el Congrés un acte d'homenatge als represaliats pel franquisme. (Bibliografia 910).

Any 2003, 9 desembre. L'empresa HOCO patrocina l'equip campió del ralli París Dakar. (Bibliografia 865).

Any 2004, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).

- ESPANYOLETOS:
  - Capitana: Pilar Albero Sanz
  - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
- GRANADERS:
  - Capitana: Maria Consol Albero Campayo
  - Música: Lloc Nou d'En Fenollet
- CONTRABANDISTES:
  - Capitana: Llúcia Hernández Silvestre
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- TERÇ DE SUAVOS:
  - Capitana: Àngels Vicedo Pastor
  - Música:
- ESTUDIANTS:
  - Capitana: Maria Colomer Beneyto
  - Música: Unió Musical de Montitxelvo
- MOROS VELLS:
  - Capitana: Àngels Silvestre Torró
  - Música: Atzeneta d'Albaida
- MARROCS:
  - Capitana: Mercedes Blasco Juan
  - Música: Primitiva de Palomar
- MOROS MARINS:
  - Capità: Xavier Bernat Silvestre
  - Música: Instructiva Musical d'Alfarrasí
- MOSQUETERS:
  - Capità: Gerard Sanchis Martínez
  - Música: Grup Musical Santa Cecília La Canal
- Ambaixador Moro: Pere Garcia Ferre
  - Ambaixador Cristià: José Asensio Momparler

Any 2004, 13 de febrer. Es posa en marxa a Espanya el Document Nacional d'Identitat (DNI) electrònic. (Bibliografia 910).

Any 2004, 17 de maig. Va morir a Torrent el pintor i escultor Vicent Pallardó Latorre. Artista que va viure durant uns anys a Bocairent deixant obres en l'església i en la plaça de bous. (Bibliografia 865).

Any 2004, 9 d'octubre. Partides simultànies d'escacs. (Bibliografia 895).

Any 2004, 30 d'octubre. Presentació del llibre "Bocairent, Geografia i Història" de Josep Navarro Cabanes, amb transcripció de Vicent Satorres Calabuig. (Bibliografia 893).

Any 2004, 13 i 14 d'agost. La Comparsa dels Contrabandistes de Bocairent va participar en el primer encontre nacional de Filaes Contrabandistes celebrat a Ontinyent. (Bibliografia 919).

- Any 2004, del 23 al 31 d'octubre.** Exposició de pintura de Maria del Carme Valls Cerdà. (Bibliografia 895).
- Any 2004, del 5 al 14 de novembre.** Exposició de pintura de Tamarit. (Bibliografia 895).
- Any 2004, del 20 al 28 de novembre.** Exposició de pintura XXIII Encontre de Pintors. (Bibliografia 895).
- Any 2004, novembre.** S'enregistra el programa "De Prop" de la cadena de televisió Valenciana Punt 2. (Bibliografia 893).
- Any 2004, 12 de novembre.** Es va editar el llibre "Madre Piedad de la Cruz, Testigo del amor de Jesucristo" de Artur Llin Cháfer. (Bibliografia 893).
- Any 2004, 13 de novembre.** S'acomia el rector mossén Vicent Esteva després d'onze anys de permanència a Bocairent. (Bibliografia 893).
- Any 2004, 21 de novembre.** Pren possessió el nou rector, mossén Pasqual Moscardó. (Bibliografia 893).
- Any 2004, del 4 al 19 de desembre.** Exposició de pintura "Els Contrabandistes i la festa". (Bibliografia 919).
- Any 2004, 6 de desembre.** Missa d'acció de gràcies pels 448 anys de permanència de les monges agustines. (Bibliografia 893).
- Any 2004, 6 de desembre.** Celebració dels 25 anys de la constitució dels ajuntaments democràtics. (Bibliografia 893).
- Any 2004, 6 de desembre.** Es clausura el convent de les Monges Agustines després de 448 anys de la seua fundació. (Bibliografia 869).
- Any 2004, desembre.** La universitat austríaca publica un llibre de Josep Vicent Ferre Domínguez intitulat "Joan Baptista Civera, el Cronista de Portaceli" (Bibliografia 893).
- Any 2004, del 4 al 19 de desembre.** Exposició de pintura Filà de Contrabandistes. (Bibliografia 897).
- Any 2004, del 22 de desembre al 2 de gener de 2005.** Exposició de fotografies Intermon-Oxfam. (Bibliografia 895).
- Any 2004-2005.** 54ª edició del Campionat de Futbol l'Esportivitat amb la participació de 136 jugadors. (Bibliografia 898).
- Any 2005, gener.** Miquel Colomer Pérez va obtindre la medalla d'Or en Equip en els Campionats Mundials d'Alemanya en la varietat Rubí Roig. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 12 de gener.** Va se inaugurat la seu social de la Penya Valencianista "Bekirent". (Bibliografia 898).
- Any 2005, del 15 al 30 de gener.** Exposició de pintura Santiago Nicolau. (Bibliografia 895).
- Any 2005, febrer. (Festes de Sant Blai).** Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia 878).
- ESPANYOLETOS:
    - Capità: Rafel Belda Molina
    - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
  - GRANADERS:
    - Capità: Miquel Cerdà Puerto
    - Música: Lloc Nou d'En Fenollet
  - CONTRABANDISTES:
    - Capità: Eugeni Sanz Pérez
    - Música: Unió Musical de Bocairent
  - TERÇ DE SUAVOS:
    - Capità: Josep Blai Vañó Santonja
    - Música: Unió Musical de Montitxelvo
  - ESTUDIANTS:
    - Capitana: Laia Villarrubia Belda
    - Música: Societat Instructiva Musical de Benigànim

- MOROS VELLS:
    - Capitana: Maria Josep Domènech Beneyto
    - Música: Atzeneta d'Albaida
  - MARROCS:
    - Capitana: Maria Teresa Sanchis Molina
    - Música: Primitiva de Palomar
  - MOROS MARINS:
    - Capitana: Joana Vicedo Ferre
    - Música: Instructiva Musical d'Alfarrasí
  - MOSQUETERS:
    - Capitana: Samantha Sanchis García
    - Música: Santa Cecília-La Canal
- Ambaixador Moro: Pere Garcia Ferre
  - Ambaixador Cristià: Josep Vicente Alberó Vicedo
- Any 2005, 3 de febrer.** Set components del Centre Excursionista de Bocairent coronen el cim de Posseït en el Parc Nacional de la Maladeta. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 20 de febrer.** Resultats del referèndum sobre la constitució europea: cens 3.680, vots emets 2.147, nuls 48, afirmatius 1.576, negatius 358, blancs 165. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 28 de febrer al 5 de març.** La ciberoteca mòbil de Bancaixa, composta amb 15 ordinadors amb connexió via satèl·lit a Internet, va visitar Bocairent . (Bibliografia 893).
- Any 2005, 1 de març.** El batlle Dimas González Pérez, va presentar la dimissió després de tres mesos de crisi i negociacions. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 4 de març.** En un ple extraordinari, ple de tensió per les circumstàncies que concorrien va ser elegit Juan Baptista Sanchis Ferre com a nou batlle de Bocairent. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 6 de març.** Dotze components del Centres Excursionista de Bocairent arriben al cim de La Sagra en la serra de Cazorla. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 9 d'abril.** Data de la inauguració del Centre de Dia per a malalts d'Alzheimer. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 10 d'abril.** El Club Ciclista Bocairent va organitzar la sisena edició del Duatló. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 11 d'abril.** Vicent Ramon Pascual guanya el concurs de cartells del Corpus Christi de València. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 12 d'abril.** Se celebra un funeral per la mort del Papa Joan Pau II. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 13 d'abril.** Visita pastoral del bisbe auxiliar Monsenyor Esteve Escudero. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 15 d'abril.** Presentació del llibre "Refranys amb història" de Josep Villarrubia Juan. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 16 d'abril.** Al saló d'actes del Patronat es van realitzar les actuacions corresponents a la festa de las Germanes Salesianes. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 23 d'abril.** Presentació del Quixot a Bocairent dins del "IV centenari del Quijote-Bocairent". (Bibliografia 893) i (870).
- Any 2005, 24 d'abril.** I Marxa Local de Regularitat del Grup de Muntanya Bocairent amb la participació de 70 senderistes. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 30 d'abril.** Visita pastoral de l'arquebisbe Monsenyor Agustí García-Gasco. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 1 de maig.** El Club Karate Bocairent va organitzar el III Campionat Cliquer. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 15 de maig.** El Club Ciclista Bocairent va organitzar la primera marxa d'orientació. (Bibliografia 898).
- Any 2005, del 17 al 23 de maig.** Exposició de manualitats de les Mestresses de Casa "Tyrius". (Bibliografia 895).

Any 2005, 28 i 29 de maig. Festival taurí amb motiu del VII Concurs d'Escoles Taurines de la Comunitat Valenciana. (Bibliografia 893).

Any 2005, del 28 de maig al 5 de juny. Exposició Col·lectiva de Primavera Art'92. (Bibliografia 895).

Any 2005, 2 de juny. Els Germans Blai i Raül Carbonell Rodríguez xafaven el cim del Denali en Alaska. (Bibliografia 904).

Any 2005, 11 de juny. El Club Ciclista Bocairent va organitzar el trofeu d'Escoles de Ciclisme Vila de Bocairent. (Bibliografia 898).

Any 2005, 13 de juny. El Vaticà autoritza la venda del convent de les agustines. (Bibliografia 893)

Any 2005, 19 de juny. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 893).

Any 2005, 20 de juny. L'ajuntament de Bocairent i el Campus d'Alcoi de la Universitat Politècnica van signar un acord per impartir un curs adreçat a les persones majors. (Bibliografia 893).

Any 2005, 25 de juny. Nit de gala a benefici d'AFAB amb la col·laboració de l'associació de Balls de Saló de Bocairent en el seu III Gran Festival de Balls de Saló on també van participar l'associació Amigos del Baile de València, amigos del Baile de Salón de Banyeres, el Grup Rodadéu d'Ontinyent, el Grup de Dansa Infantil i Senior d'Esther Tomás, el Grup Infantil i Adult de Charo Martín, el Grup EPA de San Carles d'Ontinyent, el Grup Associació Casa de la Juventut d'Aielo de Malferit i les ballarines Layla Revert Porta, i Marta Porta Tormo d'Agullent. (Bibliografia 898).

Any 2005, 7 de juliol. Mor el compositor alcoià Amando Blanquer un dels impulsor del Concurs de Composició de Música Festera de Bocairent. (Bibliografia 893).

Any 2005, 17 de juliol. El Club Ciclista Bocairent va organitzar la marxa popular en bicicleta. (Bibliografia 898).

Any 2005, 18 de juliol. Concert a càrrec de la coral d'Andorf (Àustria). (Bibliografia 893).

Any 2005, 20 de juliol. Se signa un conveni entre la Caixa i l'Associació Alzheimer per valor de 15.000 euros. (Bibliografia 893).

Any 2005, del 10 al 19 de juliol. Exposició de pintura Jesús Soriano Vidal. (Bibliografia 895).

Any 2005, del 25 de juny al 3 de juliol. Exposició de treballs manuals. (Bibliografia 895).

Any 2005, del 21 al 31 de juliol. Exposició i concurs de pintura "Joan de Joanes". (Bibliografia 895).

Any 2005, 23 de juliol. Eixida en bicicleta a Villalonga per membres de la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 898).

Any 2005, 23 de juliol. El Club Ciclista Bocairent va organitzar la primera edició de 8 hores de ciclisme. (Bibliografia 898).

Any 2005, agost. El centre excursionista de Bocairent organitza activitats de barranquisme a la vall de Guadalest i activitats d'espeleologia a Lleó. (Bibliografia 898).

Any 2005, agost. Es treballa en la protecció d'unes pintures rupestres del neolític de la cova la Sarsa. (Bibliografia 893).

Any 2005, del 6 al 15 d'agost. XII Concurs de Fotografia. (Bibliografia 895).

Any 2005, 20 d'agost. S'enceta el cicle d'exposicions de pintura i ceràmica amb motiu de les festes a Sant Agustí. (Bibliografia 893).

Any 2005, 26 d'agost. Es registren quatre terratrèmols consecutius i de poca intensitat a Bocairent. (Bibliografia 893).

Any 2005, 26 d'agost. Es va celebrar la festa aquàtica. (Bibliografia 894).

Any 2005. Festes a Sant Agustí.

- Clavariessa Major. Manola Santos i Lama
- Clavariessa Infantil Laia Mataix i Gómez

Any 2005, 3 de setembre. La Federació de Cultura Tradicional Valenciana va presentar "Novella", acte organitzat pel grup de danses Cardaors. (Bibliografia 893).

- Any 2005, 3 de setembre.** Joaquim Beneyto va presentar una exposició fotogràfica amb el nom de "50 anys de fotografia" (Bibliografia 893).
- Any 2005, del 3 al 18 de setembre.** Exposició de fotografies de Joaquim Beneyto Castelló. (Bibliografia 895).
- Any 2005, 24 de setembre.** Se va celebrar la Festa de l'Esport per homenatjar als esportistes més destacats. (Bibliografia 893).
- Any 2005, 24 de setembre.** Va tindre lloc la benedicció de la imatge de la Beata Pietat de la Creu en la parròquia de l'Assumpció de Bocairent. (Bibliografia 893) i (897).
- Any 2005, 28 de setembre.** La Sala Joan de Joanes va acollir l'exposició de itinerant de la ruta turística "Camí del Sit". (Bibliografia 893).
- Any 2005, 29 de setembre.** Va arribar a Bocairent la flama per la llengua en la seua novena edició del "Correllengua". (Bibliografia 893).
- Any 2005, 9 d'octubre.** Concert-Audició per part de l'Aljub per commemorar el naixement del Poble Valencià. (Bibliografia 898).
- Any 2005, 17 d'octubre.** Pressupost de l'ajuntament. 2.118.404,24 euros. (Bibliografia 894).
- Any 2005, 22 i 23 d'octubre.** 1ª Mostra d'Artesania i Tradicions de Bocairent. (Bibliografia 898) i (920).
- Any 2005, 23 d'octubre.** Presentació del llibre "Ente la Nit i el Maresme. La Vall d'Albaida 1939-1952" de Antonio Calzado Aldaria. (Bibliografia 920).
- Any 2005, 31 d'octubre.** Marxa Intercomarcal organitzada pel Grup de Muntanya Bocairent amb la participació de 230 senderistes. (Bibliografia 898).
- Any 2006, 12 de novembre.** Es va mostrar la restauració feta pel Taller d'Art i restauració de Bocairent al Sepulcre i Crist Jacent. (Bibliografia 936).
- Any 2005, del 3 a l'11 de desembre.** Exposició fotogràfica "Retalls.Contrabandistes. L'exposició estava formada per 69 fotografies ampliades. (Bibliografia 919) i (936).
- Any 2005, 29 de desembre.** 10 graus sota zero a Bocairent.
- Any 2005, 31 de desembre.** Homenatge a l'historiador Joseph Pérez. (Bibliografia 920).
- Del 21 de desembre de 2005 al 3 de gener de 2006.** Mostra de Miniquadres Art-92. (Bibliografia 921).
- Any 2006, 6 de gener.** La Unió Musical de Bocairent va realitzar el LIV Concert de Música Festera. (Bibliografia 921).
- Any 2006, 6 de gener.** Festival fester homenatge als capitans, als festers amb 50 i 75 anys en actiu i LV concert de Música Festera. (Bibliografia 935).
- Any 2006, 8 de gener.** Preludi fester amb l'assistència dels capitans i capitanes, juntes directives de les filaes i junta directive de l'Associació. (Bibliografia 935).
- Any 2006, 15 de gener.** Festa de la Publicació. (Bibliografia 935).
- Any 2006, 27 de gener.** Forta nevada a Bocairent. (Bibliografia 920).
- Any 2006, febrer. (Festes de Sant Blai).** Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia).
- ESPANYOLETOS:
    - Capità:
    - Música:
  - GRANADERS:
    - Capità:
    - Música:
  - CONTRABANDISTES:
    - Capità:
    - Música:
  - TERÇ DE SUAVOS:

- Capità:
- Música:
- ESTUDIANTS:
  - Capitana:
  - Música:
- MOROS VELLS:
  - Capitana:
  - Música:
- MARROCS:
  - Capitana:
  - Música:
- MOROS MARINS:
  - Capitana:
  - Música:
- MOSQUETERS:
  - Capitana:
  - Música:
- Ambaixador Moro: Pere Garcia Ferre
- Ambaixador Cristià: Josep Vicente Albero Vicedo

Any 2006, 30 de juliol. La Casa de la Joventut de Bocairent va acollir una competició de videoconsoles.

Any 2006, 6 de febrer. Presentació teatral de la proclamació de Sant Blai. (Bibliografia 920).

Any 2006, febrer. Es va presentar en València el llibre de Maria Teresa Puerto Ferre, intitulat "Lengua Valenciana. Una lengua suplantada". (Bibliografia 920).

Any 2006, febrer. Es restauren documents dels segles XVI, XVII i XVIII de l'Arxiu Municipal. (Bibliografia 920).

Any 2006, 26 de febrer. V Campionat Inter clubs de kárate celebrat al pavelló de Bocairent. (Bibliografia 922).

Any 2006, 11 de març. Se celebren els 750 anys de la Carta Pobra. (Bibliografia 920).

Any 2006. març. La informació meteorològica de Bocairent està a l'abast de tothom gràcies a la posada en marxa del web <http://meteorobocairent.com>. (Bibliografia 934).

Any 2006, 11 de març. Exposició d'Antonio Ferri. (Bibliografia 920).

Any 2006, abril. L'administració nº 1 de Bocairent ven íntegrament les 10 sèries del sorteig especial de primavera de la Loteria nacional. (Bibliografia 920).

Any 2006, abril. S'instal·la Internet en la Biblioteca Pública. (Bibliografia 920).

Any 2006, 9 d'abril. El Club Ciclista Bocairent va organitzar la setena edició del duatló puntuable per al campionat autonòmic. (Bibliografia 922).

Any 2006, 14 d'abril. S'escenifica "El Pas de l'Hort". (Bibliografia 920) i (921).

Any 2006, 29 d'abril. Conferència a càrrec d'Artur Moreno Giménez, dins dels actes commemoratius de la Carta Pobra. (Bibliografia 920).

Any 2006, 29 d'abril 1 l'1 de maig. La Unió Musical va assistir al IV Encontre iBèric de Bandes a Portugal. (Bibliografia 922).

Any 2006, abril. El consorci "Camino del Cid" inclou Bocairent en el projecte de commemorar el huité aniversari de "El Cantar del Mio Cid". (Bibliografia 920).

Any 2006, maig. Concert de la Unió Musical i el Centre Estudis Musical d'Almàsera. (Bibliografia 922).

Any 2006, 5 de maig. Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 920).

Any 2006, 6 de maig. Maria Vañó Domínguez va complir 100 anys. (Bibliografia 920).

- Any 2006, 5 de maig.** Es va inaugurar la nova seu de la Penya Taurina Esplà al carrer santa Àgata. (Bibliografia 922).
- Any 2006, 6 de maig.** Jesulín de Ubrique, Vicente Barrera i Juan Avila van torejar a Bocairent. (Bibliografia 922).
- Any 2006, 6 de maig.** El Club de Kátate de Bocairent va participar en el Campionat Nacional IFK celebrat a Alcoi. (Bibliografia 922).
- Any 2006, 13 de maig.** Van tornar les monges del convent de les Agustines. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 16 de maig.** L'ajuntament de Bocairent va inaugurar el nou portal web. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 17 i 18 de maig.** Es van celebrar a Bocairent les primeres jornades de Turisme d'Interior. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 20 de maig.** Presentació del llibre "Moros i Cristians. Una festa", del bocairentí Albert Alcaraz. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 20 de maig.** Xarrada de la plataforma No-Golf. (Bibliografia 920) i (922).
- Any 2006, 28 de maig.** Concert de la coral austriaca Liedertafel Strasswalchen. (Bibliografia 920).
- Any 2006, del 27 de maig a l'11 de juny.** Mostra col·lectiva d'Art-92 i Font d'Art. (Bibliografia 921).
- Any 2006, 1 de juny.** Bocairent participa en l'exposició de la Diputació de València en San Petersburg. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 23 de juny.** L'agrupació Coral Bocairent organitza la XIV Trobada comarcal de Cors . (Bibliografia 922).
- Any 2006, 24 de juny.** Concert d'Estiu del Grup de Xirimiters i Tabaleters l'Aljub. (Bibliografia 921).
- Any 2006, 25 de juny.** Concert homenatge a Mozart en l'església parroquial. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 28 de juny.** Acte de compra per part de la Parròquia de Bocairent del monestir de les Agustines a la seu arquebisbal de València. (Bibliografia 941).
- Any 2006, 30 de juny.** Celebració del retorn de les monges al convent. Dansà popular i bes de la Relíquia. (Bibliografia 941).
- Any 2006, 1 de juliol.** Es va realitzar el IV Gran Festival de Balls de Saló amb 124 participants. (Bibliografia 921).
- Any 2006, 2 de juliol.** Amb l'acte de "La Demanà començava el calendari fester d'estiu amb la recollida de les clavariesses Àngela Asensio Molina i Gemma Molina Puerto. (Bibliografia 939).
- Any 2006, 14 de juliol.** Presentació del programa revista de festes i del cartell anunciador de les festes a Sant Agustí. (Bibliografia 939).
- Any 2006, 15 de juliol.** Bocairent és seu de la XVI Trobada de Cors de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 16 de juliol.** XXVII concert Retrobem de la Unió Musical. (Bibliografia 922).
- Any 2006, 19 de juliol.** Es va inaugurar el Telecentre, el Jutjat de Pau i la remodelació del Saló de Plens de l'ajuntament i de la piscina municipal. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 20 de juliol.** Es va inaugurar el Jardí Mirador a la serra Mariola. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 21 de juliol.** Es va inaugurar l'exposició fotogràfica "Les ermites de la Vall d'Albaida". (Bibliografia 920).
- Any 2006, 26 de juliol.** Concert de la Jove Orquestra Simfònica de la Generalitat Valenciana. (Bibliografia 920).
- Any 2006, 30 de juliol.** LV concert de Música Festera de la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 922).
- Any 2006, juliol.** Un acte vandàlic va acabar destrossant la Creu de la Derrota. (Bibliografia 920).
- Any 2006, agost.** El servei d'Arqueologia de la Diputació van continuar amb les escavacions en els ponts de Giner i Alboret. (Bibliografia 920).

Any 2006, 4 d'agost. Periodistes russos visiten Bocairent. (Bibliografia 920).

Any 2006, del 19 al 29 d'agost. Mostra d'Estiu d'Art-92. (Bibliografia 921).

Any 2006, 15, 16, 17 i 18 d'agost. L'Associació Cultural Trames va reprendre les xarrades a la fresca en un nou lloc de celebració: el Jardí Mirador. (Bibliografia 920).

Any 2006, agost. Festes a Sant Agustí.

- Clavariessa major: Gemma Molina i Puerto
- Clavariessa Infantil: Àngela Asensio i Molina
- Mantenedora: Matilde Alcaraz i Santonja

Any 2006, 26 d'agost. Es va celebrar el Concurs Nacional de Retalladors.(Bibliografia 920) i (922).

Any 2006, 28 d'agost. Festivitat de Sant agustí. Les clavariesses visiten les monges. (Bibliografia 941).

Any 2006, 2 i 3 de setembre. Encontre de Gegans i Cabuts dins de les celebracions del 50 aniversari dels Cabolos de Bocairent. (Bibliografia 920) i (940).

Any 2006, del 8 al 17 de setembre. Exposició filatèlica. Amb la presentació del matasegell commemoratiu al 750 aniversari de la Carta Pobla. (Bibliografia 920) i (922).

Any 2006, del 23 de setembre a l'1 d'octubre. Exposició del concurs de pintura ràpida de Bocairent. (Bibliografia 921).

Any 2006, 26 de setembre. Inauguració del nou Institut de Secundària. (Bibliografia 920).

Any 2006, 30 de setembre. Conferència "La Carta Pobla de Bocairent" impartida per Maria Luisa Cabanes Catalá. (Bibliografia 920).

Any 2006, 30 de setembre. IV Gala de l'Esport de Bocairent. (Bibliografia 920).

Any 2006, 1 d'octubre. Organitzat per la Comissió Pro-defensa del Monestir es va realitzar un viatge a Sant Mateu per reclamar els bens del monestir de Bocairent dipositats en el monestir de Sant Mateu. (Bibliografia 920) i (941).

Any 2006, 5 de novembre. Cant del Te Deum al monestir rupestre. (Bibliografia 941).

Any 2006, 7 d'octubre. Conferència de José Aparicio Pérez sobre els Ponts romans de Bocairent dins dels actes commemoratius del 750 aniversari de la Carta Pobla. (Bibliografia 920).

Any 2006, 10 d'octubre. Es van commemorar els 450 anys de l'ocupació del Monestir Rupestre per les religioses desplaçades des del convent de l'Esperança de València. (Bibliografia 920).

Any 2006, 16 d'octubre. Bocairent presta patrimoni religiós per ser exposat en Xàtiva. (Bibliografia 920).

Any 2006, 20 d'octubre. Bocairent i Aiello creen el primer equip de tennis de veterans de més de 35 anys de la Vall d'Albaida.

Any 2006, 21 d'octubre. Conferència a càrrec de Josep Lluís Villacañas Beranga. (Bibliografia 920).

Any 2006, 27 d'octubre. El grup de teatre l'Arcà va representar l'obra anomenada "Ací no paga ni déu". (Bibliografia 921).

Any 2006, 4 de novembre. Conferència de Juan Antonio Calabuig, cronista de Banyeres, dins de la commemoració de la Carta Pobla. (Bibliografia 993).

Any 2006, 5 de novembre. Homenatge a Sant Tomàs de Vilanova. (Bibliografia 993).

Any 2006, 11 de novembre. Assemblea del consell Arxiprestal de la Mariola, a la que es va aprovar l'oferta de compra del monestir de les Agustines per part de la parròquia de Bocairent. (Bibliografia 941).

Any 2006, 12 de novembre. Primera jornada de portes obertes i visites guiades al monestir rupestre de les Agustines. (Bibliografia 941).

Any 2006, 25 de novembre. La societat Musical vila de Bocairent va presentar un audiovisual amb commemoració dels X aniversari de la fundació. (Bibliografia 922).

Any 2006, 25 de novembre. Conferència del Hispanista Joseph Perez dins dels actes commemoratius del 750 aniversari de la Carta Pobla. (Bibliografia 993).

Any 2006, 16 de desembre. Conferència de Maria José Galindo dins dels actes commemoratius del 750 aniversari de la Carta Pobra. (Bibliografia 993).

Any 2007, 1 de gener. Nombre d'habitants: 4.617 (2.301 dones i 2.316 hòmens) Pressupost 2.358.443 euros. Participants en les Jornades Esportives Municipals 1.475. Nombre de turistes que passen per l'Oficina de Turisme: 11.484. (Bibliografia 994).

Any 2007, 13 de gener. Conferència de Emili Soler Pascual sobre el mite dels contrabandistes. (Bibliografia 993).

Any 2007, 19 de gener. Inauguració del mirador del Riberet. (993).

Any 2007, 31 de gener. Presència de Bocairent en la fira de turisme de Madrid FITUR. (Bibliografia 993).

Any 2007, febrer. (Festes de Sant Blai). Capitans i Bandes de Música que van prendre part en les festes: (Bibliografia).

- **ESPANYOLETOS:**
  - Capità: Joan Antoni Martínez Martínez
  - Música: Ateneu Musical de Rafelguaraf
- **GRANADERS:**
  - Capità: Josep Puerto Úbeda
  - Música: Lloc Nou d'En Fenollet
- **CONTRABANDISTES:**
  - Capitana: Immaculada Calatayud Real
  - Música: Unió Musical de Bocairent
- **TERÇ DE SUAVOS:**
  - Capità: Ignasi Silvestre Borrero
  - Música: Unió Musical de Montixelvo
- **ESTUDIANTS:**
  - Capitana: Anna Sandoval Mestre
  - Música: Societat Instructiva Musical de Benigànim.
- **MOROS VELLS:**
  - Capità: Agustí Belda Sempere
  - Música: Atzeneta d'Albaida
- **MARROCS:**
  - Capità: Josep Lluís Zamora Gómez
  - Música: Societat Musical La Lira de Quatretonda
- **MOROS MARINS:**
  - Capitana: Yaiza Maria Santonja Francés
  - Música: Instructiva Musical d'Alfarrasí
- **MOSQUETERS:**
  - Capità: Francesc Pascual Garrido
  - Música: Grup Musical Santa Cecília-La Canal
- Ambaixador Moro: Pere Garcia Ferre
- Ambaixador Cristià: Ferran Vañó Fuster

Es va recuperar l'acte del Contraban.

Any 2007, 10 de febrer. Es presenta "Diuen que vinc del maset. Els Contrabandistes de Bocairent: història i Festa de Josep Vicente Ferre i Domínguez. (Bibliografia 993).

Any 2007, 6 de març. La Diputació entrega 254 llibres a la Biblioteca Municipal. (Bibliografia 993).

Any 2007, 25 de març. Bocairent Acull el Dia Junior de la zona Montcabrer. (Bibliografia 993).

Any 2007, 30 de març. Joseph Perez es nomenat Fill Adoptiu de Bocairent. (Bibliografia 993).

Any 2007, 1 d'abril. Cloenda dels actes commemoratius del 750 aniversari d'atorgament de la Carta Pobra. (Bibliografia 993).

Any 2007, 1 d'abril. Cloenda dels actes commemoratius del 750 aniversari d'atorgament de la Carta

Pobla. (Bibliografia 993).

Any 2007, 2 d'abril. S'inicien les obres de millora del Ravalet. (Bibliografia 993).

Any 2007, 5 d'abril. Orquestra russa de Penza ofereix el concert de Setmana Santa. (Bibliografia 993).

Any 2007, 13 i 14 d'abril. Dos esquadres de Bocairent participen en Canàries dins dels actes de promoció de la marca turística Terra i Mar de la Diputació de València. (Bibliografia 996).

Any 2007, 27 de maig. Eleccions locals i autonòmiques. Resultats a Bocairent:

- PSOE, 1358 42.68 %
- PP, 1256 39.47 %
- BLOC, 355 11.16 %
- EUPV-VERDS-IR:ACORD, 76 2.39 %
- AIB, 75 2.36 %

Any 2007, 28 de juny. La Parròquia de Bocairent compra el Convent de les Monges Agustines. (Bibliografia 993).

Any 2007, 15 de juliol. Noces d'Or de Mossén Joan Verdú. (Bibliografia 993).

Any 2007, 26 de juliol. L'obra de Vicent Ramon Pascual és seleccionada per participar en la Internacional Triennial os Stage Poster de Sofia (Bulgària). (Bibliografia 993).

Any 2007, 13-16 d'agost. Nova edició de les Xarrades a la Fresca. (Bibliografia 993).

Any 2007, 24 d'agost. Música Hispano-mossàrab en memòria de Sant Agostí. (Bibliografia 993).

Any 2007, agost. Festes a Sant Agostí.

- Clavariessa major: Maria Dolores Belda Martínez

Any 2007, 26 d'agost. Es va celebrar el Triatló Sant Agostí 2007 amb gran participació tant d'atletes. (Bibliografia 945).

Any 2007, 27 d'agost. Concert de música del segle XVIII per a orgue a càrrec de Loreto Belda i Damià Molina, acompanyats per la soprano Cristina Martínez Garzón. Aquesta música del segle XVIII, pertany a la troballa en la Biblioteca Valenciana del manuscrit 337, que es una col·lecció de peces per a tecla de diversos autors, recopilada pel frare Ambrosi Molina i Ferre, que feia les funcions d'almoiner i organista al convent de franciscans recol·lectes de Sant Bernardí de Sena de Bocairent, situat en l'actual emplaçament del cementeri parroquial. (Bibliografia 945).

XV concert extraordinari del dia de Sant Agostí en l'església del Monestir de Ntra. Sra. dels Dolors i dels Sants Reis Mags amb la presència de Nexe Duet, duo de percussió format pels percussionistes Sisco Aparici i Jordi Francés Sanjuan, i que comptaren amb la col·laboració especial de la soprano Estela Climent. (Bibliografia 945).

Any 2007, 28 d'agost. El dia de Sant Agostí estigué replet d'actes, començant per la diana que va donar pas a la missa solemne a l'església de les Agustines, celebrada pel bisbe auxiliar de València i concelebrada pels preveres vinculats a la Parròquia, i on escoltarem a la coral de Bocairent. Finalitzada la missa, la clavariessa i la seua cort d'honor, amb els majorals, tabaleters i dolçainers i autoritats, saludaren a les dues monges del convent, a les que oferiren un xicotet repertori de les nostres danses. Després es dirigiren al carrer Josep Puig, on es disparà una gran mascletà. Per a finalitzar el dia, varem tindre la solemne processó, la qual donà pas a l'ofrena de flors, el cant dels gojos i el bes de la relíquia. (Bibliografia 945).

Any 2007, 1 de setembre. Va tindre lloc el XII correfocs Festes a Sant Agostí a càrrec dels Dimonis de Darrere la Vila de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2007, 22 de setembre. Maria Teresa Puerto Ferre presenta el seu segon llibre intítulat "Cronologia històrica de la llengua Valenciana". (Bibliografia 993).

Any 2007, 26 de setembre. El Club Esportiu Bocairent compta amb un equip de futbol emmarcat en la 2a categoria regional femenina, grup 4t, i que jugarà contra poblacions com Xàtiva, Carcaixent, Enguera i

Alginet, entre d'altres. La iniciativa nascuda a l'estiu des d'un grup d'una vintena de xiques, compta amb el suport municipal i del club Esportiu Bocairent, on s'ha integrat. La Regidoria d'Esports de l'Ajuntament de Bocairent va atendre les peticions d'un grup de joves que van mostrar el seu interès perquè s'impulsar un equip federat de futbol femení. El blanc i el blau de l'equipatge del Club Esportiu Bocairent van comptar amb un nou equip federat l'entrenat per Isidro Borderia i Oscar Vicedo i integrat per vint joves. Una iniciativa que es va anar gestant durant els darrers quatre anys a les Jornades Esportives d'Estiu; així, en l'última edició del futbol 7 s'hi van inscriure set conjunts en categoria femenina. També reconèixer la llavor de l'ajuntament, Vicent Sampedro i totes les entitats esportives en l'organització de la festa. (Bibliografia 945).

Any 2007, 29 de setembre . Va tindre lloc el 'Festival Inèdit', a la plaça de bous de Bocairent, festival organitzat per l'associació de malalts d'Alzheimer de Bocairent i comptarà amb les actuacions dels grups: Sva-ters, The Skafeinats, RedRoja, Mal Abuso, Un entre tants, Voltor , Relliska, De lapata el matxo, i La Faraona. (Bibliografia 945).

Any 2007, 29 de setembre. Es va celebrar al maset dels Espanyoletos, la cinquena Festa de l'Esport de Bocairent. Es varen repartir els guardons als millors esportistes dels diferents clubs esportius participants:

- Ricard Pascual Gandía pel Futbol Patronat.
- Miguel Ángel Auñón Sánchez pel Club de Karate.
- Vicent Ferre Tormo pel Club d'Atletisme.
- Salvador Pascual Balsalobre pel Club de Frontenis.
- Mila Satorres Verdú pel Club de Golf.
- Ximo Micó Pérez pel Club de Pesca.
- Benjamí Bernat Silvestre pel Club de Tennis.
- Martín Blázquez Calatayud pel Club de Bàsquet Patronato.
- Vicent Pérez Pascual pel Club Ciclista.
- Javier Torregrosa Ferre pel Club Deportivo Bocairent "Futbol".
- L'equip Aleví de Futbol Sala pel Club Deportivo Bocairent "Futbol Sala".
- Nicolas Terol Peidro pel Motoclub Nicogass.
- Jeronimo Beneito Ferre pel Club de Caça.
- Vicente Pablo Domenech Ferre de la Esportivitat.

Premi a la dedicació esportiva. Paco Colomer Pérez, en reconeixement a la seua llavor pel futbol, com a jugador i com a entrenador.

Premi a l'entitat col·laboradora: PERFIL 10, S.L.

Nomenats com a millors esportistes locals:

- Club Esportiu de Futbol Sala Aleví.
- Yaiza Maria Santonja Francés.
- Pere Llobregat Castelló.
- Joan Asensio i Vañó.

i la Guanyadora absoluta va ser Yaiza Maria Santonja i Francés, per la excel·lent temporada realitzada amb l'equip de Bàsquet Ros Casares València. L'enhorabona Yaiza, Manolo i Mª Jesús, i com no al Bàsquet Patronat de Bocairent.

Any 2007, 29 de setembre. Es va produir un fet històric a Bocairent en l'àmbit esportiu, l'equip de futbol femení federat, va jugar el primer partit a Bocairent contra l'equip de Tavernes de la Valldigna. El resultat fou de 6 a 1 per a les xiques del Bocairent, un equip jove i amb molta il·lusió, i que va fer que la graderia del poliesportiu s'omplira de gom a gom, com feia temps que no s'havia vist. (Bibliografia 945).

Any 2007, 29 de setembre al 20 de gener de 2008. Exposició de Tebeos Valencians (1930-2007). (Bibliografia 993).

Any 2007, 2 d'octubre. Vicent Cabanes "El Levantino" és proclamat millor subaltern a peu en la Setmana Taurina d'Algemesí. (Bibliografia 993).

Any 2007, 5 d'octubre. Conferència de Carmen Pérez Aparicio amb motiu del 9 d'octubre. (Bibliografia 993).

Any 2007, 6 d'octubre. Espai de poesia a la cafeteria l'Esglai. (Bibliografia 1002).

Any 2007, 8 d'octubre. Josep Vicent Ferre i Domínguez és nomenat membre del Consell Escolar Valencià. (Bibliografia 993).

Any 2007, 9 d'octubre. Passacarrer amenitzat per l'Ajub. (Bibliografia 1002).

Any 2007, 13-14 d'octubre. VII Concurs de Pintura Joan de Joanes. (Bibliografia 993).

Any 2007, 14 d'octubre. S'acomiada mossén Pascual Moscardó després de tres anys al capdavant de la Parròquia de Bocairent. (Bibliografia 993).

Any 2007, 18 d'octubre. Es digitalitzen documents de l'Arxiu Municipal. (Bibliografia 993).

Any 2007, 20 i 21 d'octubre. Es va celebrar a Bocairent la II Mostra d'Artesania i Tradicions, amb la participació als estands de diverses associacions locals, artesans i de diferents comerços de Bocairent i d'altres localitats. Així mateix es van poder visitar tots els museus i gaudir de diferents actuacions. De les paraetes d'associacions, cal destacar la de l'Aljub, Pro-Monestir, l'IEVA, Escola Valenciana, Grup Paleontològic, Junta de Festes Sant Blai, AFAB o les Ames de casa. Entre les actuacions, destacar els Gaiteiros i Pandeiros, Al Ballet d'Esther Balsalobre i al d'Inma Cortés, als Cabolos, al Grup de danses Cardaors, i l'IEVA va realitzar un espectacle poètico-musical sobre la commemoració del 300 anys de la Batalla d'Almansa, a càrrec de Joanjo Albinyana i Jovi Vidal. Tots els visitants pogueren veure els museus de Bocairent: el Parroquial, el Fester, l'Arqueològic, les Covetes del Moros, el Monestir Rupestre, la Plaça de Bous, l'ermita i llavador dels Desemparats, la Cava de Sant Blai, el Barri Medieval, o les exposicions que hi havien als masets d'Estudiants o Suavos. Els xiquets pogueren participar als jocs que prepararen els Juniors, en l'homenatge a Enric Valor a càrrec de l'associació Trames, i en la desfilada organitzada per la Junta de Festes Sant Blai. (Bibliografia 945).

Any 2007, 27 d'octubre. Homenatge a Josep Maria Llobregat Belda per la seua dedicació al teatre. (Bibliografia 993).

Any 2007, 28 d'octubre. Pren possessió el nou capellà, mossén Àngel Miguel Olivares. (Bibliografia 993).

Any 2007, 1 de novembre. Causa de beatificació d'Emili Belda Ferrer. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 7 de novembre. Reunió de la junta rectora del parc Natural de la Serra Mariola. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 10 de novembre. Es va celebrar l'assemblea ordinària de la Junta de Festes Sant Blai de Bocairent. Al seu ordre del dia, estava el tradicional crit de festa i el pronunciament de les filaes, Ajuntament, Rector i Junta de Festes, amb el crit de Festa Avant. Després tots els membres de la Junta de Festes, es va fer la foto per al programa amb la corresponent manta de carrer. Seguidament, es va representar a la Placeta de Sant Vicent, l'elecció de Sant Blai com a Patró de Bocairent, un 6 de novembre de fa 375 anys, continuant amb l'acte de les caixes pels carrers del barri medieval. (Bibliografia 945).

Any 2007 11 de novembre. L'equip femení de futbol de Bocairent va tornar a fer història, al guanyar a l'equip de Carcaixent 0-8. (Bibliografia 945).

Any 2007, 11 de Novembre. Dintre dels actes commemoratius del 375 Aniversari del nomenament de Sant Blai com a Patró de Bocairent, es va celebrat un dinar de germanor festera al maset dels Espanyoleros i en acabant una desfilada, amb dues esquadres de cadascuna de les nou filaes, una d'hòmens i una de dones. (Bibliografia 945).

Any 2007, del 17 al 22 de novembre. La Universitat de València, en col·laboració amb Escola Valenciana, va presentar l'exposició «Sendes i carenes d'Enric Valor» en el marc de la realització del IV congrés Escola Valenciana i Societat Sostenible. Una mostra que, amb l'objectiu de fer un homenatge a Enric Valor, pretenia divulgar-ne les rondalles, promoure'n la lectura i donar a conèixer el paisatge i la geografia que les va inspirar. L'exposició la componien 15 plafons amb textos de Valor i fotografies. (Bibliografia 945).

Any 2007, 17 de novembre. L'equip Infantil Femeni NP1 C.B. Patronato va disputar al pavelló municipal un gran partit davant les xiquetes del C.P. Jorje Juan de Novelda. (Bibliografia 945).

Any 2007, 23 de novembre. Disseny de l'exposició del Bou per Vicent Ramon Pascual. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 24 de novembre. Merescuda victòria de l'equip infantil femení de bàsquet Patronato a les pistes del poliesportiu municipal "El Palmeral" de Oriola. (Bibliografia 945).

Any 2007, 24 de novembre. Mor José Llavador Mira. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 24 de novembre. Concert en honor a Santa Cecília a càrrec de la Societat Musical La Villa. (Bibliografia 1002).

Any 2007, 30 de novembre. L'Institut d'Estudis de la Vall d'Albaida, en col·laboració amb l'ajuntament de Bocairent, va presentar el llibre "Vivint en la incertesa . Els treballadors del sector del tèxtil a l'eix Alcoi-Ontinyent" de Sandra Obiol i Francés a la sala Joan de Joanes de la Casa de Cultura de Bocairent. (Bibliografia 945) i (1001).

Any 2007, 30 de novembre. La Unió Musical va celebrar el Concert extraordinari en honor a Santa Cecília. El concert estarà dirigit per En Jordi Francés Sanjuán i presentat per En Oscar Monerris Belda. (Bibliografia 945).

Any 2007, 1 de desembre. Concert en honor a Santa Cecília a càrrec de la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 1002).

Any 2007, 1 de desembre. Bocairent va acomiadar en el seu darrer viatge al seu poble natal, un dels bocairentins més il·lustres que ens ha deixat el segle XX: el professor D. José Llavador Mira, que va morir el passat 22 de novembre a Sevilla. L'històric socialista, professor, investigador i sindicalista, va ser soterrat al cementiri del seu poble natal. L'agrupació local del PSPV-PSOE a Bocairent va oferir el darrer homenatge a D. José Llavador Mira. Històric militant del socialisme valencià va nàixer a Bocairent el 2 de juny de 1910. Llicenciat en Filosofia (secció d'Història) i Dret, la seua trajectòria ha estat sempre unida a l'activitat docent exceptuant els anys posteriors a la Guerra d'Espanya, quan va ser depurat; va ser readmés als anys 50. Professor de batxillerat, també va donar classes d'Història del Dret Indià a la Universitat. Així, les lleis que s'aplicaven a les Índies i Filipines entre els segles XVI i XVIII va ser l'assumpte que va centrar la seua tasca com a investigador i sobre el qual va publicar nombroses obres, entre les quals destaquen "La gobernación de Venezuela en el siglo XVII" i "Jurisdicción marítima y la práctica jurídica en Sevilla (siglo XVI)". Des de l'inici de la seua trajectòria professional ha estat vinculat a la capital andalusa, on va ser un dels promotors de la constitució, els anys 30, de la Federación de Trabajadores de la Enseñanza d'UGT (FETE-UGT) a aquesta província. La seua activitat pública el va portar també a relacionar-se amb destacats polítics de diferents períodes històrics com Julián Besteiro o Alfonso Guerra, entre d'altres. (Bibliografia 945).

Any 2007, 8 de desembre. Des de fa 25 anys la Unió Musical participa en les festes de la Puríssima de Yecla.

Any 2007, 15 de desembre. Concert de la Coral Polifònica de la Universitat Politècnica de València en el Monestir. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 18 de desembre. El bocairentí Marcel·lí Sempere doménech reb és nomenat Doctor en Història per la Universitat de Múrcia. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 19 de desembre. Festasa està preparant un DVD per tal de commemorar el 375 aniversari del patronatge de Sant Blai a Bocairent. Per a dur a terme aquest projecte de la Junta de Festes Sant Blai i els membres de Festasa han contactat amb la participació de Sònia Vañó, Adelaida Ferre, Albert Alcaraz, Sergi Gómez, Miguel Cantó, Josep Villarrubia i Damian Sampedro, els quals es varen posar a treballar en aquest projecte tan prompte com els van demanar la seva ajuda. (Bibliografia 945).

Any 2007, 21 de desembre. La biblioteca de Quatretonda publica el treball La Vall d'Albaida en "Les Cròniques de Teodor Llorente de 1897 de 1897" on es parla de Bocairent. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 21 de desembre. A les 11 i al teatre Avenida, va tindre lloc el festival de nadalles. Van participar tots els alumnes del col·legi, des de 3 anys fins a sisé. Com que els alumnes més majors estaven cantant nadalles al centre d'Alzheimer, van estar els alumnes de 3r i 4t els qui van acompanyar als més menuts fins al teatre. A l'acabament del festival es va fer entrega dels premis del concurs de dibuix i pintura. La guanyadora del segon premi de 4t de primària, va ser una companya de la nostra classe: M^a del Mar Martínez Belda. (Bibliografia 946).

Any 2007, 22 de desembre. Festasa va celebrar el tradicional sopar de Nadal, al que van acudir noves incorporacions: Juan Reig i Paco Belda. Blai Belda que no va poder assistir per motius d'agenda. (Bibliografia 945).

Any 2007, 22 de desembre. Taula rodona sobre les Normes de Castelló i inauguració d'una exposició al voltant de les Normes. (Bibliografia 1002).

Any 2007, 27 de desembre. Taula rodona sobre les Normes de Castelló i inauguració de l'exposició. (Bibliografia 1001).

Any 2007, 29 de desembre. El Grup de danses Cardaors va oferir un extraordinari espectacle de ball, música i cant tradicional. El teatre Avenida es va omplir de gom a gom, de gent amiga, amant de les nostres tradicions i que ha sabut reconèixer amb els seus aplaudiments, la llavor realitzada pel Grup al llarg d'aquests 30 anys. (Bibliografia 945) i (1001).

Any 2007, 1 de desembre. Concert de Nadal a càrrec de la Societat Musical La Vila. (Bibliografia 1002).

Any 2008, 1 de gener. Bocairent tenia 4651 habitants i un pressupost de 3.361.967,90. (Bibliografia 1002).

Any 2008, 2 de gener. Conferència i exposició sobre el comerç just. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 5 de gener. Es va celebrar la tradicional Cavalcada de Reis, on els més menuts gaudiren de la màgia que aquest dia duu per a ells. (Bibliografia 945).

Any 2008, 6 de gener, Es va celebrar l'acte de l'homenatge als Capitans i Capitanes i Festers que complien 50 anys d'activitat Festera. El dia va estar ple d'actes: esmorzar al maset dels Marinos, Missa d'acció de gràcies, cercavila, concert de música festera, lliurament de premis per als artistes del cartell anunciador, homenatge a capitanes i capitans, homenatge als festers de 50 anys de festa, i dinar per tal de rematar el dia. Destacar la magnífica actuació de la Banda Unió Musical Bocairent al concert, del presentador Vicent Beneyto i del mantenidor José Tomás Llavador, així com de tots i cadascun dels membres de la Junta de Festes per la seua llavor. (Bibliografia 945).

Any 2008, 12 de gener. Després de l'aturada nadalenca va tornar la competició esportiva per als equips de Bocairent. En primer lloc, l'equip infantil del C.B. Patronat, va guanyar a domicili a l'equip de Crevillent, en un partit al que les xiquetes de Manolo i Manel van començar perden, però que van acabar guanyant per 21 punts de diferència. Per la vesprada, els va tocar a les xiques de l'equip femení de futbol, que van fer un bon partit davant les de l'Enguera, al poliesportiu municipal de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2008, 13 de gener. Es va celebrar a Bocairent el dia de la Publicació de les festes en honor a Sant Blai, amb la tradicional desfilada de festers i festeres, banderes i banderins, Sergent Major i autoritats festeres, President, Secretària i Tresorer de la Junta de Festes. El recorregut, al igual que els darrers anys, va començat a les portes de l'antic Ajuntament, endinsant-se pels carrers del barri medieval, i a continuació pujant pel carrer Cego, Ereta de Penya, Martí Calabuig, Sant Joan de Ribera, Joan Beneyto Bernàcer i de ahí al centre històric del poble, Ravalet i Plaça de l'Ajuntament. La Unió Musical Bocairent, que han acompanyat als festers i festeres durant tot el trajecte, va començar l'acte amb la interpretació del pasdoble del bocairentí M.Cuello "Pas als espanyoletos". La bandera de l'associació de festes, va estar portada per la filà d'Estudiants, als quals correspon aquest any traure la Relíquia de Sant Blai a la processó. També var ser els Estudiants els que van fer de Cabos durant la desfilada de la Publicació mentre es tocaven el pasdoble i la marxa cristiana, i als Moros Marinos durant la interpretació de la marxa mora. Per part dels Estudiants Ximo Vaño i la seua filla Maria Vaño, i per part dels Moros Marinos, Vicent Vicedo Asensio i Mari Carmen Llobregat. (Bibliografia 945).

Any 2008, 19 de gener. Inauguració de l'exposició del 75 aniversari de l'Himne a Bocairent. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 20 de gener. Es va celebrat el dia de l'Acapte, acte que va començar a les 11:30 hores des de la porta del recaptador de l'antic Ajuntament. La Unió Musical Bocairent, va acompanyar als capitans i capitanes, membres de la corporació municipal, President i Junta directiva de l'associació de Festes, Jutge de Pau i Rector de la Parròquia, pels típics carrers del poble, per tal de captar fons per a la celebració de les properes festes. (Bibliografia 945).

Any 2008, 19 de gener. Es va inaugurar l'exposició commemorativa del 75 aniversari de l'Himne de Bocairent, a la Sala d'exposicions Joan de Joanes. Amb l'assistència, de familiars dels tres "co-autors" de l'himne: Joan Beneyto (el promotor), Julián Herrero (l'autor de la lletra) i Àngel Bernat (el compositor de la

música), el quals van rebut de mans de l'alcalde de Bocairent En Josep Vicent Ferre i Domínguez, uns diplomes commemoratius de l'efemèride. L'exposició, organitzada i patrocinada per l'ajuntament de Bocairent, ha estat muntada i coordinada per FESTASA i l'associació cultural Bekirent. Durant l'acte, tant els familiars, com l'alcalde van felicitar els coordinadors de l'exposició pel magnífic treball realitzat i per la interessant exposició que es pot visitar ja fins el dia 30 de gener. El moment més emotiu de la vesprada va estar quan Pepe Bernat (fill de l'autor de la música de l'himne) ha interpretat al piano l'Himne a Bocairent i el públic present a la sala va començar a cantar-lo. (Bibliografia 945).

Any 2008, 20 de gener. Es va celebra al saló d'actes del Patronat el festival fester 2008 amb l'audiovisual "375 Aniversari del Patronatge de Sant Blai a Bocairent" organitzat per la Junta de Festes i elaborat pels membres de FESTASA i Vídeo Sam. Per aquest audiovisual, Festasa ha comptat amb la col·laboració de Sònia Vañó, Adelaida Ferre, Sergi Gómez, Albert Alcaraz, Josep Villarrubia i Miguel Cantó, als qui des d'ací done les gràcies pel seu treball desinteressat. Al finalitzar la projecció, es va representar el sainet fester "Un capità amb moltes esposes", de Francisco Vañó Silvestre, a càrrec del grup de teatre L'Arcà, sota la direcció de José Vte. Albero. (Bibliografia 945).

Any 2008, 2 de febrer. Les dues bandes de música, la coral i un grup d'alumnes del CEIP Lluís Vives van interpretar L'Himne Bocairent. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 6 de febrer. Van tenir lloc les eleccions per tal de renovar la meitat de la junta de la Filà de Moros Marins. Una vegada conformada la nova junta, aquesta va triar a la que es ja la nova Presidenta de la Filà, Na. Carme Domènech i Boscà. (Bibliografia 945).

Any 2008, 12 de febrer. Comença la segona fase de renovació del Ravalet. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 23 de febrer. Inauguració del carrer Julian Herrero. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 23 de febrer. Amb motiu del Pórrat de Sant Macià que es celebra a Ròtova es va celebrar un correfocs pels carrers d'este poble, a càrrec de la Colla de Dimonis de Darrere la Vila (Bocairent) i amenitzat pels Xirimiters i Tabaleters de l'Aljub. (Bibliografia 945).

Any 2008, 28 de febrer. Bocairent va rebre la visita de Mª Teresa Fernández de la Vega, vice-presidenta del govern espanyol i candidata n° 1 del PSOE per València al Congrés dels Diputats. Durant la seua visita a Bocairent, va visitar les instal·lacions de Creaciones Euromoda, S.L. acompanyada del Batlle En Josep Vicent Ferre i Domínguez i la resta de regidors i regidores dels socialistes. (Bibliografia 945) i (1001).

Any 2008, 2 de març. L'associació Mariola Verda en col·laboració amb l'Ajuntament de Bocairent, va repoblar els voltants del cementeri per celebrar el Dia de l'Arbre. (Bibliografia 945).

Any 2008, 7 de març. Mor Josep Maria Llobregat Belda després d'una vida dedicada al teatre local. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 8 de març, Amb motiu del dia de la dona treballadora es van encetar les nits temàtiques culturals que la Filà dels Moros Marins. La primera xarrada li va tocar a l'etnògraf i gran coneixedor de les nostres festes i tradicions, Sergi Gómez, que va parlar de la Pasqua i les festes i tradicions que els diferents pobles valencians realitzen al voltant de la festa. (Bibliografia 945).

Any 2008, 9 de març, L' associació Pro-Monestir va organitzar un matí de neteja als horts del Monestir de Bocairent i al Monestir Rupestre, per tal de deixar-lo en bones condicions i poder reprendre a partir del cap de setmana del 16 de març, les visites guiades al Monestir Rupestre de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2008, 19 de març. El Monestir Rupestre de Bocairent va tornar a obrir les seues portes als turistes que ens visiten. (Bibliografia 945).

Any 2008, 9 de març. Eleccions generals al parlament espanyol. (Bibliografia 945) i (1001).

PP	1494	47.11 %
PSOE	1342	42.32 %
BLOC-IdPV-EV-EE	140	4.42 %
EUPV-IR	100	3.15 %
ESQUERRA-PV	17	0.54 %
UPyD	12	0.38 %
P.A.C.M.A.	6	0.19 %
PUM+J	4	0.13 %

RCN-NOK	4	0.13 %
EV-LV	3	0.09 %
PCPE	2	0.06 %
CenB	2	0.06 %
CVa	2	0.06 %
PSD	2	0.06 %
FE-JONS	1	0.03 %
PLRV	1	0.03 %
AES	1	0.03 %
E-2000	1	0.03 %
C's	1	0.03 %
IRV	1	0.03 %

Any 2008, 15 de març. Es va inaugurar l'exposició de pintura i escultura "composicions linials" de l'artista ontinyentí Ricky Morales. Ricky és un artista molt jove (nascut al 79) i la seua formació és en gran part autodidacta. Fins al dia 29 i a la sala d'exposicions "Joan de Joanes" es podrà visitar l'exposició. (Bibliografia 946).

Any 2008, 16 de març. Víctor Cabanes bat el seu propi rècord de natació en l'Autonòmic de Castelló. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 20 de març. Al teatre Avenida, va tindre lloc el concert de l'Orquesta de Cambra del Conservatori d'Alacant "Oscar Esplà", dirigida per Joan Iborra. En el concert van deleitar al públic assistent amb peces com el canon de Pachelbel, l'Adagio d'Albinoni, la Simfonia del Sant Sepulcre de Vivaldi, el vals trist de Sibelius... Una vegada finalitzat, ens van obsequiar al públic assistent amb 3 peces extres. (Bibliografia 946).

Any 2008, 21 de març. Processó de Divendres Sant a Bocairent, la qual i com es tradicional s'ha celebrat gràcies a la participació de les diferents filaes, que han contribuït a que esta processó siga un poc més vistosa. En la filà de Moros Marins i per primera vegada en la història l'esquadra oficial femenina ha sigut l'encarregada de traure la Dolorosa. (Bibliografia 945).

Any 2008, 16 de març. Es va celebrar el I Campionat de Resistència Enduro. Durant tot el matí va haver un gran ambient de participants i espectadors.

Any 2008, 21 de març. El grup de teatre L'Arcà ens deleitava amb la representació de l'obra "No n'eren deu?" de Josep Mª Morera. El director de l'obra i del grup l'Arcà, En Jose Vicente Albero, va presentar l'actuació dedicant unes emotives paraules al recentment desaparegut Jose Mª Llobregat, qui va ser director de l'antiga companyia de teatre "Xé qué riqueza!".n grup de lleprosos són sanats per Jesucrist, però sols un torna a donar-li les gràcies. (Bibliografia 946).

Any 2008, 22 de març. Concert de piano y dos trombons, oferit per professors del Conservatori Joaquim Rodrigo de València. (Bibliografia 1002).

Any 2008, 3 d'abril. XIII edició de la Prova Cangur. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 5 d'abril. Concert de Primavera de la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 1002).

Any 2008, 5 i 9 d'abril. Representació del pas de l'Ort. Primera vegada que es fa en valencià. (Bibliografia 945).

Any 2008, 10 d'abril. Va tenir lloc a Bocairent la processó del Sant Soterrar amb a la participació del Grup de dolçainers i tabaleters de l'Aljub i La Unió Musical. (Bibliografia 945).

Any 2008, 17 d'abril. Terratremol de magnitud 2,4 en epicentre en Bocairent. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 19 d'abril. Alumnes del col·legi i de l'institut participen en la Olimpiada Matemàtica. (Bibliografia 1001).

Any 2008, 19 d'abril. Conferència sobre la vida i obra de Joan Fuster i inauguració d'una exposició. (Bibliografia 1002).

Any 2008, 26 d'abril. Fira del LLibre. (Bibliografia 1001).

- Any 2008, 26 d'abril.** Van fer bous a Bocairent. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 23 de maig.** Exposició "La Casa dels Nostres laios". (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 31 de maig.** Concert de l'Orqustra Atrium. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 1 de juny.** Rescaten una dona de les Covetes dels Moros. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 14 de juny.** Trobada de l'Escola d'Adults de la Vall d'Albaida a Bocairent. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 20 de juny.** Lourdes Celia Vañó Sempere aconseguix la millor nota de selectivitat de València. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 21 de juny.** Jornada d'oci tecnològic amb competició virtual esportiva. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 22 de juny.** Concert de la Banda Jove Unió Musical. (Bibliografia 1002).
- Any 2008, 26 de juny.** El canal de televisió Punt2 dedica un espai a Bocairent. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 27 de juny.** Es presenta en la Sala Joan de Joanes el llibre Molinos Papeleros del alto Vinalopó, obra de Joan Castelló Mora. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 11 de juliol.** Es presenta en la Sala Joan de Joanes el llibre Vestigis del purgatori d'Hermenegildo Sempere Belda. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 13 de juliol.** Concert extraordinari de Bandes sonores organitzat per la Unió Musical de Bocairent. (Bibliografia 1002).
- Any 2008, 3 d'agost.** Concert extraordinari de la música festera a càrrec de la Societat Musical La Vila. (Bibliografia 1002).
- Any 2008, 6 d'agost.** Es presenta al públic Associació Cultural Lleó Ibèric (ACULLIBER). (Bibliografia 1001).0
- Any 2008, 9 d'agost.** Bocairent torna a tindre equip absolut de futbol. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 16 d'agost.** Bocairent i la resta de pobles de La Vall, s'acomiadaven de Paco Muñoz, en un gran concert que l'amic Paco ens va regalar al recinte de la nostra Plaça de Bous. (Bibliografia 945) i (1001).
- Any 2008, 22 d'agost.** Els carrers de Bocairent s'omplien, tan mateix que els darrers anys, per tal d'assistir a la Cavalcada de Sant Agustí. Este any, i a pesar de no haver Clavariessa Major ni d'Infantil, el nombre de participants en la cavalcada, va ser major de l'esperat.(Bibliografia 945).
- Any 2008, 24 d'agost.** Primera carrera de la dona, amb la participació de 56 dones de totes les edats. El recorregut ha sigut urbà amb un traçat aproximat de 3 km. Resultat de la prova: 1r Lloc: Lucía Pérez. 2n Lloc: Irene Perigüell, 3r Lloc: Mª José Tormo. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 28 d'agost.** Dia de Sant Agustí amb una agenda ben carregada. A les 7:30 diana, amb els Cabolos, l'UM Bocairent, i els Majorals tirant coets. A les 12:00 Missa Major. Per la vesprada el XVI concert extraordinari de Sant Agustí a l'Església de Les Monges, a càrrec del Grup Instrumental SIMFONIES de la Vall d'Albaida, i per a finalitzar, la Processó, amb els Cabolos acompanyats dels Dolçainers i Tabaleters i l'Associació Musical Vila de Bocairent. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 30 d'agost.** Els Dimonis de darrere la Vila es van desplaçar a Beniatjar. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 3 de setembre.** Desmunten la font del Ravalet per restaurar-la i comença l'última fase de remodelació del centre històric. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 5 de setembre.** La direcció General del Patrimoni Cultural Valencià fa una intervenció en la cova de la Sarsa. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 11 de setembre.** Es va inaugura l'hotel Maset Ferrero, que el tennista d'Ontinyent va construït en el mas de Gener de Bocairent. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 11 i 12.** Es realitza un càsting per la pel·lícula Nacidas para sufrir. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 14 de setembre.** Nico Terol guanya en Indianàpolis. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 17 de setembre.** Es presenta la Universitat de Pares de Bocairent. (Bibliografia 1001).

- Any 2008, 19 de setembre.** Presentació del programa del Voluntariat pel Valencià. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 20 de setembre.** Exposició de Fotografies de Blai Vanyó i Joan Sanz. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 21 de setembre.** Tocs i voltejos especials emb motiu de l'aniversari de les campanes Santa Bàrbera i Santa Maria. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 27 de setembre.** VI Festa de l'Esport, on es lliuren els guardons als millor esportistes de cadascú dels clubs de la localitat, així com el de millor esportista local i el premi a la trajectòria esportiva. (Bibliografia 945).
- Any 2008, del 4 al 12 d'octubre.** Primera exposició paleontològica en la Sala d'Exposicions Joan de Joanes (Casa de la Joventut). (Bibliografia 945).
- Any 2008, 7 d'octubre.** Comença el rodatge a Bocairent de la pel·lícula "Nacidas para sufrir". (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 9 d'octubre.** Una tromba d'aigua incomunica Bocairent. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 10 d'octubre.** Acaba la restauració del pont de Maset de Giner. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 11 d'octubre.** Ple Extraordinari de l'Ajuntament per a concedir al cantautor Paco Muñoz la Medalla d'Or de Bocairent. (Bibliografia 945) i (1001).
- Any 2008, 14 d'octubre.** El músic bocairentí Jaume Blai Santonja Espinós és membre de la USB Verbier Festival Orchestra. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 15 d'octubre.** La premsa alacantina elogia a l'amic Vicent Ramón Pascual i Giner en convertir en un dels protagonistes de la fallada del jurat sobre els cartells de les festes de 2009 de Alacant, per emportar-se'n dos dels quatre que estaven en joc: el de Moros i Cristians i el de Setmana Santa. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 18 d'octubre.** El bocairentí Natxo Cortés Francés va aconseguir el subcampionat d'Espanya de quad. (Bibliografia 1001).
- Any 2008, 18 i 19 d'octubre.** III Mostra d'Artesania i Tradicions a Bocairent. (Bibliografia 945) i (1001).
- Any 2008, 19 d'octubre.** Vicent Ramon guanya el premi del cartell anunciador de les Falles de Xàtiva per al 2008. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 22 d'octubre.** Comença la Universitat de Pares a Bocairent. El projecte, que constarà de 9 sessions presencials, tutories presencials i on-line, estarà sota la direcció pedagògica d'Oscar González i col·laboraran psiquiatres, nutricionistes, pedagogs, etc. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 25 d'octubre.** El Grup de Xirimiters i Tabaleters l'Aljub de Bocairent va oferir el Concert de Tots Sants. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 15 de novembre.** Es va celebrar l'assemblea ordinària de la Junta de Festes Sant Blai de Bocairent per tal d'escenificar el tradicional crit de festa i el pronunciament de les filaes, Ajuntament, Rector i Junta de Festes, amb el crit de Festa Avant. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 6 de desembre.** El maset dels Moros Marinos de Bocairent va acollir la presentació del llibre "Pell de Pruna", guanyador del premi de literatura eròtica de la Vall d'Albaida 2007. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 12 de desembre.** Presentació a Bocairent del Calendari de Festes, Tradicions i Gastronomia de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 945).
- Any 2008, 27 de desembre.** Primera Sant Silvestre Solidària organitzada pel Club d'Atletisme Vila de Bocairent, amb la col·laboració de l'Ajuntament (Regidoria d'Esports) . (Bibliografia 945).
- Any 2009, 4 de gener.** Preludi Fester, amb l'audiovisual "Una Ullada als anys 80, la representació del sainet d'ambient fester guanyador del VII Concurs de Sainets Festers obra de Vicent Ferre Vañó i Xavi Pascual Soler interpretada per la companyia de teatre L'Arcà, sota la direcció de José Vicente Alberó. (Bibliografia 945).
- Any 2009, 5 de gener.** Cavalcada Ries Mags. (Bibliografia 945).
- Any 2009, 6 de gener.** Homenatge a les capitanes i capitans de les properes festes de Sant Blai . (Bibliografia 945).

Any 2009, 11 de gener. Va ploure el dia de la publicació. (Bibliografia 945).

Any 2009, 17 de gener. Es va celebrar a l'ermita de Sant Antoni Abat o Sant Antoni el de Baix la seva festa major, amb benedicció d'animals i repartiment de les tradicionals tallades del pa de Sant Antoni amb llavorettes. (Bibliografia 945).

Any 2009, 17 de gener. La Filà d'Espanyolots va retre un merescut homenatge a José Asensio Momparler amb motiu del seu 50 aniversari com a Ambaixador Cristià . (Bibliografia 945).

Any 2009, 1 de febrer. La colla dels Dimonis Darrere la Vila de Bocairent va fer un correfocs a Novelda, dintre de les celebracions del carnestoltes d'aquesta població. (Bibliografia 945).

Any 2009, 17 de febrer. Prop de 100 persones van acudir dimarts passat 17 de febrer, a la Sala "Joan de Joanes" per a escoltar la conferència "L'alimentació en xiquets menuts. Mites i errors" pronunciada pel pediatre Isidro Vitoria dins de les activitats organitzades des de la Universitat de Pares de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 24 de febrer. L'artista bocairentí Vicent Ramón Pascual ha estat guanyador a la XXIX edició del concurs del cartell anunciador de les festes de Moros y Cristians d'Elx. (Bibliografia 945).

Any 2009, 25 de febrer. Es presenta oficialment l'associació cultural Aculliber en l'Aula de Cultura. ACULLIBER abreviatura de la "ASOCIACIÓ CULTURAL LLEÓ IBÈRIC BOCAIRENT", és una associació sense ànim de lucre que s'ha creat amb l'únic fi de treballar per la "La Recuperació i Conservació del Patrimoni Històric i Cultural de Bocairent". (Bibliografia 1023).

Any 2009, 14 de març. la Filà dels Mosqueters va participar en la Cavalcada del Regne de la ciutat de València. (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de març. Els dimonis de Darrere la Vila de Bocairent, juntament a les colles de l'Alcúdia i Sagunt, van participar en la Cavalcada del Foc organitzada per la Junta Central fallera de València. (Bibliografia 945).

Any 2009, 22 de març. Segona carrera de resistència Enduro celebrada a Bocairent vàlida per al campionat territorial. Han participat més de vuitanta motoristes, cinc locals. (Bibliografia 945).

Any 2009, 18 d'abril. Bocairent va acollir la celebració de la segona prova de la Copa d'Espanya de duatló cross, pels carrers i els voltants de la localitat. La prova estava organitzada per l'Ajuntament, els clubs locals d'atletisme i ciclisme, i les federacions espanyola i valenciana de triatló. La competició comptava amb la col·laboració de la Diputació de València, el Consell Valencià de l'Esport i la Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida. (Bibliografia 945).

Any 2009, 25 d'abril. Paco Muñoz va presentar el seu darrer disc "Com Suau Adéu", on es recullen les seues millors gravacions. L'acte, que va presentar l'amic Sergi Gómez, amb paraules d'estima i admiració per a Paco, va estar molt acollidor, ja que hi estàvem tots els que estimem Paco i es considerem amics. (Bibliografia 945).

Any 2009, 2 de maig. Membres de les nou filaes de Bocairent van desfilat pels carrers d'Almansa amb motiu dels actes programats pel XXX Aniversari de l'Agrupació de Comparses de Moros i Cristians de les Festes Majors de l'esmentada localitat. (Bibliografia 945).

Any 2009, 17 de maig. Concert de la Banda Jove de l'Associació Unió Musical Bocairent amb motiu de les Festes de la Mare de Déu dels Desemparats de Bocairent. Dirigia José Fermín Blay Pons (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de maig. S'inicia la I Setmana Educativa organitzada des de l'Universitat de Pares de Bocairent amb una Conferència Col·loqui de Javier Urra, psicòleg i primer Defensor del Menor a Espanya. (Bibliografia 945).

Any 2009, 2 de juny. El programa de TVE ESPAÑA DIRECTO, va emetre un reportatge turístic sobre Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 6 de juny. Es va celebrar a l'Església de Bocairent, un extraordinari concert per tal de recaptar fons en els que poder fer front al pagament del Monestir. Al concert vam poder escoltar a l'Orquestra de la Universitat Politècnica d'Ulm (Alemanya) i al Cor Polifònic de la Universitat Politècnica de València, interpretant el Rèquiem de Luigi Cherubini. Els presentadors del concert foren Àngel Domènech i Toni

Sánchez. En finalitzar el concert, el Rector de la Parròquia i la regidora de cultura, feren entrega d'uns detalls al director del concert. (Bibliografia 945).

Any 2009, 20 de juny. Jornades esportives d'estiu 2009, on es van disputar el campionat de tennis al pavelló i el de futbol al rotgle 4x4, a la plaça de bous. També es va disputar la 3ª etapa de la 2ª volta del Porvenir de la Vall d'Albaida, amb la presència dels millors ciclistes joves de la comunitat. Per la nit del dissabte, sopar a la plaça Poeta Julián Herrero, a benefici del Monestir. (Bibliografia 945).

Any 2009, 21 de juny. Concert a la Plaça de l'Ajuntament, a càrrec de la banda jove de la Associació Unió Musical Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 27 de juny. Va tindre lloc al teatre Avenida de Bocairent la presentació del logotip commemoratiu del 150 Aniversari de les Festes de Moros i Cristians a Bocairent. El logo es obra de l'artista local Vicent Ramon Pascual Giner. També es va publicar el programa de la festa del Panellet, el qual compta amb aportacions de les filaes, i on s'ha elaborat l'agenda d'actes preparats per a la celebració de l'aniversari. A l'acte, que va estar conduït per Xavier Pascual de la Filà de Marrocs, es van repartir unes pancartes per a l'Ajuntament, les nou filaes, les bandes de música i per a l'Aljub. També es va fer entrega d'un detall per a les capitanes i capitans de les festes de 2010. (Bibliografia 945).

Any 2009, 30 de juny. El Grup Musical Bielorrússia de Bocairent, va estar nomenat com a millor grup revelació als Premis Ovidi Montllor a la Música en Valencià. (Bibliografia 945).

Any 2009, 13 de juny. Concert de Primavera de l'Associació UM Bocairent, dins de la XXX Campanya de música de banda, corals i orquestres, "Retrobem la Nostra Música". Aquest concert tenia dos parts ben diferenciades, la primera, dedicada a Ruperto Chapí, el gran compositor de Villena, i una segona part dedicada a Teo Aparicio Barberà, un gran compositor nascut a Ènguera, amb família a Bocairent, i que ja vam tenir ocasió d'escoltar el seu pasdoble "Sonrisa y Salero", durant l'homenatge als capitans de 2007. (Bibliografia 945).

Any 2009, 4 de juliol. Va tindre lloc la inauguració de la rehabilitació del "Llavador de la basseta", del carrer l'Aljub. La rehabilitació ha estat costejada per l'Ajuntament de Bocairent, i la seua realització ha estat feta amb molt de gust i respecte a l'original. (Bibliografia 945).

Any 2009, 11 de juliol. Espectacle de Dansa Lituana a càrrec del jove Grup de Ball Agounele (Amapola), L'acte va servir per fer un intercanvi cultural Bocairent - Lituània, ja que també vam poder veure al Grup de Danses Cardaors, amb la interpretació de l'Ú, la Jota i el Fandango. (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de juliol. Proclamació de Gemma Santonja Insa com a Clavariessa Major de les Festes a Sant Agustí 2009. Mantenidora de l'acte, Loreto Belda i Pérez.. (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de juliol. IX Trofeu Esportiu Infantil Festa del Panellet de la Junta de Festes. (Bibliografia 945).

Any 2009, 18 de juliol. Concert d'Estiu de l'Aljub a la Plaça de l'Ajuntament de la campanya "Retrobem la Nostra Música", de la Diputació de València. (Bibliografia 945).

Any 2009, 25 de juliol. Panellet de la Junta de Festes. (Bibliografia 945).

Any 2009, 1 d'agost. Sopar de les Paelles - Festa del Panellet 2009. (Bibliografia 945).

Any 2009, 3 d'agost. Concurs de Pas-dobles commemoratiu del 150 Aniversari a càrrec de l'Associació Unió Musical Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 7 d'agost. La Filà Moros Marins de Bocairent a Simat de la Valldigna dintre de les festes al Santíssim Crist de la Fe. (Bibliografia 945).

Any 2009, del 18 al 21 d'agost. Xarrades a la Fresca a la Plaça Joan de Joanes, organitzades per l'Ajuntament, amb col·laboració de l'associació Trames. (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 d'agost. II Cursa de la Dona, a benefici del Centre de dia d'AFAB, Associació de familiars i malalts d'Alzheimer i d'altres malalties degeneratives de Bocairent. La prova esportiva acollirà una maratón d'aeròbic a la plaça de l'Ajuntament, una vegada finalitze la cursa. La prova esportiva l'organitzen els Majorals de Sant Agustí per segon any consecutiu, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bocairent, Protecció Civil, Creu Roja de Banyeres de Mariola, Policia Local, Club Atletisme Vila de Bocairent i Club Ciclista Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 d'agost. la colla de dimonis Darrere la Vila de Bocairent i membres de l'Aljub, es desplacen a la localitat d'Alcosser de Planes. (Bibliografia 945).

Any 2009, 30 d'agost. Se celebra a Bocairent el X Triatló "Festes d'Estiu a Sant Agustí". (Bibliografia 945).

Any 2009, 15 de setembre. Exposició del "Concurs de Fotografia Festera 150 aniversari", organitzada per l'Associació Festes de Moros i Cristians a Sant Blai. (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de setembre. Bocairent va acollir l'XI Aplec de la Federació Valenciana de Dolçainers i Tabaleters amb la participació de 41 colles de dolçainers i tabaleters de les tres províncies de la Comunitat Valenciana i amb prop de 700 músics (dolçainers i tabaleters). (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 setembre. Al maset dels Contrabandistes va tenir lloc la Taula Redona amb el títol "Les Nostres Festes", dintre dels actes de celebració del 150 aniversari de les nostres festes. (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 de setembre. VII Festa de l'Esport on es van lliurar els premis als millors esportistes de cada club esportiu de la localitat, així com el premi a la millor trajectòria esportiva i al millor esportista absolut de totes les entitats representades. (Bibliografia 945).

Els nominats com a Millors esportistes de 2009 eren:

- Natxo Cortés Francés (pilot superquad)
- Orestes Regal Fernández (Jugador veterà de tennis)
- Víctor Cabanes Asensio (nadador)

Resultant guanyador Orestes Regal, per tots els èxits esportius aconseguits en aquesta darrera temporada en el món del tennis.

El premi a la trajectòria esportiva va ser per a Jose Luís Vañó Domènech, tota una vida dedicada a l'esport de Bocairent i dels pobles dels voltants.

Millors Esportistes per clubs:

- Club esportiu Bocairent "futbol", Toni Vañó Domènech.
- Campionat de l'esportivitat, Àngel Bernat López
- Futbol patronat, Pablo Pérez Martí.
- Motoclub Nicogass Bocairent, Sergio Vañó Beneyto.
- Club esportiu karate Bocairent, Sergio Silvestre Asensio.
- Club d'atletisme vila de Bocairent, Irene Perigüell Ferre.
- Millor esportista del club esportiu pesca de Bocairent, Vicent Vicedo Vañó.
- Club de tennis Bocairent, Juan Antonio Tormo Beneyto.
- Club de bàsquet Patronat Bocairent, Toni Vañó Domènech.
- Club esportiu de caçadors de Bocairent, Alejandro Beneyto Satorres.
- Club esportiu Bocairent "Futbol sala", equip aleví A .
- Club ciclista Bocairent, Rafael Galbis Torró.

Any 2009, 1 d'octubre. Es talla la carretera d'Ontinyent per desprendiments. (Bibliografia 945).

Any 2009, 8 d'octubre. I Gala dels Premis 9 d'Octubre a Bocairent atorgats per l'Ajuntament de Bocairent, a proposta del Consell Local de Cultura. Pepe Llorca i Carme Domènech en representació d'AFAB, van ser els guardonats. (Bibliografia 945).

Any 2009, 9 d'octubre. La colla dels Dimonis Darrere la Vila de Bocairent, varem fer un viatge de turisme per Andorra i els seus voltants. (Bibliografia 945).

Any 2009, 17 i 18 d'octubre. IV Mostra d'Artesania i Tradicions, amb un carregat programa d'actuacions i

una variada representació de productes i oficis artesanals. (Bibliografia 945).

Any 2009, 24 d'octubre. Els Marrocs inauguren l'exposició "Una Mirada al Passat" dintre de les celebracions del 150 Aniversari de les Festes de Moros i Cristians de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 24 d'octubre. El Director Miguel Albaladejo, presenta a Bocairent la seua pel·lícula "Nacidas para sufrir", hi haurà un col·loqui previ amb el director Miguel Albaladejo. (Bibliografia 945).

Any 2009, 14 de novembre. Conferència "La Soldadesca i Els Moros i Cristians" a càrrec d'Albert Alcaraz i Sergi Gómez. (Bibliografia 945).

Any 2009, 8 de novembre. Comença el rodatge de la pel·lícula dirigida per Oscar Aibar, El gran Vázquez, basada en la vida del genial dibuixant de còmics Manuel Vázquez creador de personatges dels anys 60 com Anacleto, Les germanes Gilda o la Família Cebolleta. (Bibliografia 945).

Any 2009, 15 de novembre. Concert de la Banda Jove de l'AUM Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de novembre. El conjunt musical Bielorrússia actua a València. (Bibliografia 945).

Any 2009, 13 de novembre. Bocairent acull l'exposició 'La transició a la democràcia' de la Universitat d'Alacant. La mostra commemora el 30é aniversari de les primeres eleccions locals amb informació pròpia. (Bibliografia 945).

Any 2009, 15 de novembre. Se celebra a Bocairent el IX Concurs de Pintura "Joan de Joanes" patrocinat pel Ml. Ajuntament de Bocairent i organitzat per Art-92. (Bibliografia 945).

Any 2009, 21 de novembre. El Grup bocairentí Bielorrússia, oferirà un concert a la població de Mollerussa. (Bibliografia 945).

Any 2009, 21 de novembre. Les societats musicals la Unió Musical i la Vila comencen les celebracions a Santa Cecília. (Bibliografia 945).

Any 2009, 23 de novembre. Josep López Vañó guanya el premi de fotografia 'A 1,20 metros: los derechos de la infancia vistos desde su altura'. (Bibliografia 945).

Any 2009, del 27 al 29 de novembre. Bocairent participa a la Fira d'Expofiesta en IFA Alacant i presenta el Cartell anunciador de l'Assemblea Nacional de la UNDEF. (Bibliografia 945).

Any 2009, 19 de novembre. Es va fallar, a favor de Vicent Ramon Pascual, en la Casa de Cultura de Canals el premi al millor cartell per a les Festes Patronals en honor a Sant Antoni Abat que convoca la Regidoria de Cultura. (Bibliografia 945).

Any 2009, 27 de novembre. L'associació cultural Aculliber presenta la seua pàgina Web, lloc que pretén oferir a l'internauta diferents bases de dades per consultar, visualitzar i descarregar informació diversa, sobre tot de Bocairent. (Bibliografia 1023).

Any 2009, 5 de desembre. Vicent Ramon Pascual, torna a guanyar un nou premi. En esta ocasió en el IX Concurs del Cartell Anunciador de la Setmana Santa Marinera de València 2010. (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 de desembre. Bocairent acull la 2a edició de la Sant Silvestre Solidària per recaptar fons econòmics per a la gent de Bocanda. (Bibliografia 945).

Any 2009, 11 de desembre. Es presenta a Bocairent el pacte per la sanitat pública. (Bibliografia 945).

Any 2009, 11 de desembre. Jordi Raül Verdú presenta a Bocairent, la col·lecció "Rondalles de Cresol". (Bibliografia 945).

Any 2009, 12 de desembre. Primer concurs de Pericana Festes de Sant Blai de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 13 de desembre. Juan Sanz Ferre es convidat a les jornades d'Art al Carrer organitzades a Sant Vicent del Raspeig. (Bibliografia 945).

Any 2009, 18 de desembre. Les ames de casa de Bocairent ofereixen el Festival Nadalenc al Teatre Avenida. (Bibliografia 945).

Any 2009, 14 de desembre. Copiosa nevada a Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 de desembre. L'Associació Fotogràfica Bocairent inaugura una mostra de fotografies a la

Sala Joan de Joanes. (Bibliografia 945).

Any 2009, 17 de desembre. Èxit Esportiu del Club d'Atletisme Vila de Bocairent. (Bibliografia 945).

Any 2009, 29 de desembre. Presentació del llibre "La Senda dels Lladres - Bandolerisme als voltants de la serra de Mostalla 1806-1839. La presentació estarà a càrrec de Manel Arcos, autor del llibre i del historiador Abel Soler. (Bibliografia 945).

Any 2009, 26 de desembre. Es va celebrar la II Sant Silvestre Solidària a Bocairent amb una nombrosa participació. (Bibliografia 945).

Any 2010, 2 de gener. La Filà de Moros Marinos presenta el llibre "Ametla, Farina i Oli". Receptari de dolços tradicionals i poemes de Sergi Gómez i Soler. (Bibliografia 945).

Any 2010, 3 de gener. Preludi Fester 2010, al qual es va presentar el cartell de Vicent Ramon Pascual Giner de l'Assemblea de l'UNDEF 2010 a Bocairent. També es va presentar el Cartell de les Festes de 2010, de l'autor Ramon Llop i Beneyto, membre de la filà de Moros Marins. (Bibliografia 945).

Any 2010, 6 de gener. Homenatge als capitans i capitanes de les festes de 2010, així com el reconeixement als festers i festeres amb 50 i 75 anys en actiu. Imposició de la Medalla d'Or a Josep Asensio Momparler. (Bibliografia 945).

Any 2010, 9 de gener. Conferència "Evolució de la Música Festera", amb la participació de Ramon García i Soler i Damià Molina Beneyto. (Bibliografia 945).

Any 2010, 10 de febrer. Amb motiu del 150 aniversari de les festes de Moros i Cristians va desfilar el dia de la Publicació una esquadra amb indumentària antiga de les filaes actuals i de les filaes desaparegudes, com ara els biscaïns, els catalans, les tomasines, els mariners o l'antiga espanyola. (Bibliografia 945).

Any 2010, 17 de gener. Dintre dels actes de celebració del 150 aniversari de Festes de Moros i Cristians, va tindre lloc l'acte d'inauguració del monument a la festa de Moros i Cristians de Bocairent, de l'autor local Antoni Vañó Cabanes. (Bibliografia 945).

Any 2010, 30 de gener. Es va presentar el disc " De Fang" de Josep Rafael Pascual Vilaplana, compositor i director. (Bibliografia 945).

Any 2010, 13 i 14 de març, Assemblea Nacional de la UNDEF. (Bibliografia 945).